



2018-04-26

Tid 2018-04-26, kl. 17:30

Plats Hallunda Folkets hus, Bragesalen

Incheckning för närvaro för förtroendevalda sker vid presidiet mellan kl. 17:00-17:30.

Sammanträdet och upprop börjar 17:30

Ärenden

Justering 2 maj 2017, kl. 17:00

**KP Arnoldsson-priset**

*Priset delas ut av Leif Magnusson från Mångkulturellt centrum*

- 80 **Revisionsberättelse och fråga om ansvarsfrihet 2017**  
*Revisorerna redogör för årets granskning och revisionsberättelsen. Handlingar i ärendet skickas ut vid kompletterande utskick.*
- 81 **Kommunens årsredovisning 2017**  
*Ekonomichefen inleder med presentation av årsredovisningen*
- 82 **Ombudgeteringar från 2017 till 2018**
- 83 **Förutsättningar för nämndernas arbete med Mål och budget 2019 med flerårsplan 2020-2022**
- 84 **Svar på interpellation: Angående plats för idrottshall för Botkyrka friskola (L)**
- 85 **Aktualitetsförklaring av översiktsplan**
- 86 **Revidering av bolagsordningar för AB Botkyrkabyggen och Botkyrkabyggen Holding AB**
- 87 **Tidigareläggning av investeringsmedel för inventarier till Broängens sporthall**
- 88 **Slutredovisning reinvesteringar verksamhetslokaler**

2018-04-26

- 89 VA-investeringsfond för dagvattenhantering i norra Botkyrka
- 90 Slutredovisning av VA-verksamhetens förnyelse av VA-ledningar med projekt-nummer 3954-3958
- 91 Hågelbyparken AB och Upplev Botkyrka AB:s behov av investeringsmedel 2018
- 92 Redovisning och förlängd beredningstid för obesvarade motioner
- 93 Redovisning och förlängd beredningstid för obesvarade medborgarförslag
- 94 Svar på motion - Stäng av Tullinge strand för genomfart under april-september (TUP)
- 95 Svar på motion - Bättre utmärkning av gång- och cykelvägar i Botkyrka (L)
- 96 Svar på motion - Uppmana kommunanställda att göra felanmälan (TUP)
- 97 Svar på motion - Bygg infartsparkeringar/hus i Hallunda/Norsborg (SD)
- 98 Val av styrelseledamöter  
*Handlingar i ärendet skickas ut vid kompletterande utskick.*
- 99 Anmälningssärenden
- 100 Avsägelse och fyllnadsval
- 101 Nya interpellationer
- 102 Nya motioner
- 103 Nya medborgarförslag

2018-04-26

104 Enkla frågor

Inger Ros (S)  
Kommunfullmäktiges ordförande

Sara Hultqvist  
Sekreterare



## § 78

### **Kommunens årsredovisning 2017 (KS/2017:789)**

#### **Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige godkänner årsredovisningen för Botkyrka kommun 2017.
2. Kommunfullmäktige har tagit del av uppdragsredovisningen – Redovisning av lämnade uppdrag från kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.
3. Kommunfullmäktige anser följande uppdrag slutförda:

KS/2013:660, KS/2013:494, KS/2013:500, KS/2014:117, KS/2014:188, KS/2013:122, KS/2015:121, KS/2014:318, KS/2014:557, KS/2014:522, KS/2013:598, KS/2013:739, KS/2014:598, KS/2015:274, KS/2014:211, KS/2014:290, KS/2015:411, KS/2015:296, KS/2015:369, KS/2015:141, KS/2015:428, KS/2015:449, KS/2013:503, KS/2015:487, KS/2014:636, KS/2014:588, KS/2015:705, KS/2015:401, KS/2012:478, KS/2015:868, KS/2014:651, KS/2014:471, KS/2015:289, KS/2015:411, KS/2015:856, KS/2015:244, KS/2016:259, KS/2016:367, KS/2015:251, KS/2016:431, KS/2016:180, KS/2013:494, KS/2016:434, KS/2016:435, KS/2016:271, KS/2016:270, KS/2015:579, KS/2016:364, KS/2015:562, KS/2016:674, KS/2016:639, KS/2014:612, KS/2015:865, KS/2016:257, KS/2016:670, KS/2015:698, KS/2014:290, KS/2016:807, KS/2017:96, KS/2016:834, KS/2016:567, KS/2017:300, KS/2017:317, KS/2017:306, KS/2017:348, KS/2017:314, KS/2017:550, KS/2017:550, KS/2013:263, KS/2015:371, KS/2015:694, KS/2015:818, KS/2016:122, KS/2016:790, KS/2017:354, KS/2017:157, KS/2014:362, KS/2014:154.

2018-04-11

Dnr KS/2017:789

## **Sammanfattning**

### **Årsredovisningen**

Syftet med kommunens årsredovisning är att informera om det gångna årets verksamhet och ekonomi. Kommunens uppdrag är att ge kommuninvånarna en bra service och samtidigt använda de ekonomiska resurserna på ett effektivt sätt. I kommunallagen uttrycks detta med begreppet god ekonomisk hushållning. Med utgångspunkt från kommunens Mål och budget 2017 beskrivs i årsredovisningen på olika sätt hur kommunen lyckats leva upp till det.

För tjugooandra året i rad redovisar kommunen ett positivt ekonomiskt resultat. Årets resultat är 261 miljoner kronor, vilket motsvarar 5,2 procent av skatteinkomsterna inklusive utjämningsbidrag, jämfört med det budgeterade resultatet på -13 miljoner kronor, är årets slutliga resultat en förbättring med hela 274 miljoner i förhållande till budget. Framförallt beror det positiva resultatet på tre faktorer: reavinst vid försäljningen av fastigheten Samariten, avkastning på pensionsavsättning och nämndernas sammantaget positiva budgetresultat.

En avstämning mot kommunallagens balanskrav ger ett resultat på drygt 134 miljoner kronor. Reavinsten på försäljningen av fastigheten Samariten har räknats av från resultatet. Dessutom har avkastningen från pensionsavsättningen räknats av, eftersom avsättningen ska finansiera framtida pensionsutbetalningar. Orealiserade förluster i värdepapper har tillgodoräknats. Överskottet för VA-verksamhet ska återföras till kunderna och överförs därför till VA-fonden. Överskottet ingår därför inte i det justerade balanskravsresultatet.

I årsredovisningen följs och analyseras verksamhetsresultaten på flera sätt:

Kommunfullmäktiges mål följs upp genom analys av utvecklingen för de 41 indikatorer som visar utvecklingen över tid inom viktiga områden.

I årsredovisningens nämndavsnitt analyseras nämndernas verksamhetsresultat 2017 utifrån nämndernas egna mål, mått och åtaganden.

I en särskild del jämförs Botkyrka med andra kommuner.

Inför beslutet i kommunfullmäktige kommer vi att arbeta vidare med dokumentets layout, komplettera med bilder och göra eventuella språkliga korrigeringar.

2018-04-11

Dnr KS/2017:789

### **Redovisning av uppdrag från kommunstyrelsen och kommunfullmäktige**

I samband med att kommunens årsredovisning upprättas har kommunledningsförvaltningen sammanställt en redogörelse över samtliga lämnade uppdrag från kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Redogörelsen bifogas i särskild tjänsteskrivelse och i bilaga till denna. Redogörelsen innehåller totalt 163 uppdrag. Av redogörelsen framgår det huruvida uppdragen är slutförda eller om fortsatt arbetet pågår.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2018-03-22.

### **Särskilda yttranden**

Lars Johansson (L) lämnar ett särskilt yttrande, bilaga.  
Stina Lundgren (M), Yngve RK Jönsson (M) och Jimmy Baker (M) lämnar ett särskilt yttrande, bilaga.

\_\_\_\_\_  
Expedieras till:  
Kommunfullmäktige



Samtidigt som indikatorn för hälsa är låg jämfört med länet, så kan vi konstatera stora skillnader i förvärvsinkomst mellan kvinnor och män och skillnader mellan de olika kommundelarna. Förvärvsfrekvensen är fortsatt för låg.

Det är vidare anmärkningsvärt många i hela kommunen (46 %) som upplever en otrygghet där de bor och som *inte* heller kan tänka sig att rekommendera en vän att flytta till det egna bostadsområdet.

Det faktum att så lite som 34 % av Botkyrkabor över 65 år tycker det är tryggt att åldras i Botkyrka (en markant försämring) borde stämma till eftertanke.

Sjukfrånvaron är fortsatt alldeles för hög bland kommunens anställda, vilket är något som behövs tas på större allvar, genom att införa fler kontroller och mer uppföljning.

Vad gäller beroendet av externa skattemedel (i formen av bidrag) så svarar utjämningsbidragen (inklusive kommunal fastighetsavgift) för över 1,5 miljarder kronor. Botkyrka är fortsatt beroende av utjämningsystemen för att finansiera verksamheterna.

Skattekraften ligger idag på 86,9 % av rikssnittet, vilket är en liten ökning och i sig positiv. Men trenden sett över längre är tydlig och sjunkande - vid maktskiftet 1994/1995 kunde Botkyrka stoltsera med att ligga över rikssnittet (101 %). Sedan dess har vi sett skattekraften sjunka stadigt, med undantag för några få år. Majoriteten verkar inte på riktigt vilja vända på den utvecklingen.

Kommunen är, utifrån storlek, relativt sett lågt belånad i dagsläget. Detta, sett till investeringar och låneskuld, positiva år kommer dock följas av tuffare år då många och tunga investeringar behöver göras framöver, som kommer att innebära en kraftigt ökad upplåning. Inte minst inom skolektorn.

Vad gäller de kommunala bolagen så är det blandade resultat i årsredovisningen. Genom gemensamt ansvarstagande ser ekonomin för AB Botkyrkabyggen bättre ut än på länge. Vi behöver dock sälja ytterligare lägenheter de närmaste åren för att stärka ekonomin – samt producera nya hyresrätter. Vi är fortsatt tveksamma till kommunens engagemang i Kommuninvest.

Vad majoriteten däremot är försiktig med är att redogöra för hur prognoserna för framtiden ser ut. Botkyrkabyggen kommer gå igenom en tuff period de kommande tio åren med bl.a. en kraftigt ökad upplåning för att klara sina åtaganden.

Vi är tveksamma till det särskilda målet om att lyfta fram ”hälsa, miljö och kreativa näringar” som prioriterade branscher. Vi moderater har en positiv inställning till alla typer av företagande och inte bara de som passar in i den rödgröna visionen som ”upplevelsekommun”. Det är därför välkommet att den nya näringslivsstrategin ser ut att rätta till detta och stryker inriktningen mot kreativa näringar, hälsa och miljö.

Stina Lundgren  
Yngve RK Jönsson  
Jimmy Baker





SÄRSKILT YTTRANDE 2018-04-11

### **Ärende 78: Årsredovisning 2017**

Som Liberalerna i flera år påpekat är kommunens årsredovisning ett dokument som nästan är lika viktigt som budgeten och som borde debatteras lika grundligt som denna. Detta eftersom vi i årsredovisningen får se resultatet av hur skattepengarna har använts. Årsredovisningen borde användas mer som referens i hur man lägger upp planeringen för den kommunala verksamheten framåt.

2017 års årsredovisning visar på ett överskott på 261 miljoner kronor eller motsvarande 5,2 procent av skatteintäkterna. Det låter ju bra eftersom budgeten visade på ett befarat underskott på 13 miljoner. Samtidigt är det viktigt att betona att en kommun aldrig får ha som mål att lämna ett för stort överskott. Det är som sagt skattepengar det handlar om och de ska användas på ett sätt så att det går jämnt ut samt att balanskravet uppnås. Nämndernas nettokostnader gav ett överskott på 38 miljoner kronor. Det får sägas vara ett steg i rätt riktning då överskottet 2016 var betydligt större

Till saken hör också att en stor del av överskottet beror på markförsäljningar samt exploateringsintäkter och bra avkastning på pensionsplaceringar. Skatteintäkterna blev 48 miljoner kronor högre än budgeterat, vilket givetvis också är bra.

Som Liberalerna påpekat under en rad år är det inte bra att skattekraften i kommunen hela tiden minskar eller ligger still. Dessbättre kan vi nu se en svag ökning för år 2017 till 86,9 procent av rikssnittet. Det är bra och vi hoppas att den utvecklingen fortsätter. Ett mål måste vara att långsiktigt ökat skattekraften i kommunen och inte bara lita till att utjämningsbidrag ska ordna balansen i ekonomin. Liberalerna anser att kommunen borde vara mer offensiv när det gäller företagspolitiken i syfte att investera mer i arbetsplatser och försöka locka hit företag för att därmed kunna öka skattekraften.

Nettokostnaderna har ökat under året samtidigt som verksamhetens intäkter minskat och det är inte bra. Men i ett läge där inflationen i Sverige allt jämnt är låg så är kostnadsutveckling i Botkyrka ändå oroande. Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige bör därför ge kommunledningsförvaltningen i uppdrag att ta fram ett åtgärdsprogram för att bromsa kostnadsutvecklingen. Målet borde vara att högst 95 procent av intäkterna går till driften.

Sjukfrånvaron är fortfarande hög även om den minskat något under året. Den ligger nu på 7,3 procent men ändå 0,5 procent högre än länssnittet. Detta är att beklaga och kraft måste läggas på att minska sjukfrånvaron. Vi skulle gärna se att ytterligare åtgärder genomförs för att aktivt jobba med att sänka sjuktalen.

På investeringssidan vet vi att kommunen i flera år haft stora kostnader för investeringar. Alldeles för stora som tvingat fram ökad upplåning. Under 2017 klarades självfinansieringsgraden av för andra året och det är något som vi ser som positivt.

En årsredovisning är inte bara siffror och rena pengar. Den är också ett kvitto på hur kommunen klarat av att leverera kvalitet till sina medborgare. Här finns mycket mer att göra. Vi vet att kommunen inte klarar av flera av sina mål. Speciellt allvarligt är det när det handlar om tjänster inom kärnverksamheterna.

Skulle Liberalerna få vara med och styra Botkyrka hade det blivit en uppräckning på många håll. Barn ska få sin förskoleplats i tid, äldre medborgare som har behov av omsorgsboende eller hemtjänst ska få det, kommunens personal ska vara tillgänglig för medborgarna m.m.

Lars Johansson (L)



2018-03-22

Dnr KS/2017:789

Referens

Monica Blommark

Mottagare

Kommunstyrelsen

## Årsredovisning 2017 – kommunen

### Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige godkänner årsredovisningen för Botkyrka kommun 2017.
2. Kommunfullmäktige har tagit del av uppdragsredovisningen – Redovisning av lämnade uppdrag från kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.
3. Kommunfullmäktige anser följande uppdrag slutförda:

KS/2013:660, KS/2013:494, KS/2013:500, KS/2014:117, KS/2014:188, KS/2013:122, KS/2015:121, KS/2014:318, KS/2014:557, KS/2014:522, KS/2013:598, KS/2013:739, KS/2014:598, KS/2015:274, KS/2014:211, KS/2014:290, KS/2015:411, KS/2015:296, KS/2015:369, KS/2015:141, KS/2015:428, KS/2015:449, KS/2013:503, KS/2015:487, KS/2014:636, KS/2014:588, KS/2015:705, KS/2015:401, KS/2012:478, KS/2015:868, KS/2014:651, KS/2014:471, KS/2015:289, KS/2015:411, KS/2015:856, KS/2015:244, KS/2016:259, KS/2016:367, KS/2015:251, KS/2016:431, KS/2016:180, KS/2013:494, KS/2016:434, KS/2016:435, KS/2016:271, KS/2016:270, KS/2015:579, KS/2016:364, KS/2015:562, KS/2016:674, KS/2016:639, KS/2014:612, KS/2015:865, KS/2016:257, KS/2016:670, KS/2015:698, KS/2014:290, KS/2016:807, KS/2017:96, KS/2016:834, KS/2016:567, KS/2017:300, KS/2017:317, KS/2017:306, KS/2017:348, KS/2017:314, KS/2017:550, KS/2017:550, KS/2013:263, KS/2015:371, KS/2015:694, KS/2015:818, KS/2016:122, KS/2016:790, KS/2017:354, KS/2017:157, KS/2014:362, KS/2014:154.

### Sammanfattning

#### Årsredovisningen

Syftet med kommunens årsredovisning är att informera om det gångna årets verksamhet och ekonomi. Kommunens uppdrag är att ge kommuninvånarna en bra service och samtidigt använda de ekonomiska resurserna på ett effek-

2018-03-22

Dnr KS/2017:789

tivt sätt. I kommunallagen uttrycks detta med begreppet god ekonomisk hushållning. Med utgångspunkt från kommunens Mål och budget 2017 beskrivs i årsredovisningen på olika sätt hur kommunen lyckats leva upp till det.

För tjugooandra året i rad redovisar kommunen ett positivt ekonomiskt resultat. Årets resultat är 261 miljoner kronor, vilket motsvarar 5,2 procent av skatteinkomsterna inklusive utjämningsbidrag, jämfört med det budgeterade resultatet på -13 miljoner kronor, är årets slutliga resultat en förbättring med hela 274 miljoner i förhållande till budget. Framförallt beror det positiva resultatet på tre faktorer: reavinst vid försäljningen av fastigheten Samariten, avkastning på pensionsavsättning och nämndernas sammantaget positiva budgetresultat.

En avstämning mot kommunallagens balanskrav ger ett resultat på drygt 134 miljoner kronor. Reavinsten på försäljningen av fastigheten Samariten har räknats av från resultatet. Dessutom har avkastningen från pensionsavsättningen räknats av, eftersom avsättningen ska finansiera framtida pensionsutbetalningar. Orealiserade förluster i värdepapper har tillgodoräknats. Överskottet för VA-verksamhet ska återföras till kunderna och överförs därför till VA-fonden. Överskottet ingår därför inte i det justerade balanskravsresultatet.

I årsredovisningen följs och analyseras verksamhetsresultaten på flera sätt:

Kommunfullmäktiges mål följs upp genom analys av utvecklingen för de 41 indikatorer som visar utvecklingen över tid inom viktiga områden.

I årsredovisningens nämndavsnitt analyseras nämndernas verksamhetsresultat 2017 utifrån nämndernas egna mål, mått och åtaganden.

I en särskild del jämförs Botkyrka med andra kommuner.

Inför beslutet i kommunfullmäktige kommer vi att arbeta vidare med dokumentets layout, komplettera med bilder och göra eventuella språkliga korrigeringar.

### **Redovisning av uppdrag från kommunstyrelsen och kommunfullmäktige**

I samband med att kommunens årsredovisning upprättas har kommunledningsförvaltningen sammanställt en redogörelse över samtliga lämnade uppdrag från kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Redogörelsen bifogas i särskild tjänsteskrivelse och i bilaga till denna. Redogörelsen inne-

2018-03-22

Dnr KS/2017:789

håller totalt 163 uppdrag. Av redogörelsen framgår det huruvida uppdragen är slutförda eller om fortsatt arbetet pågår.

Mattias Jansson  
Kommundirektör

Johan Westin  
Ekonomichef

### **Bilagor**

1. Årsredovisning 2017
2. Tjänsteskrivelse – Redovisning av lämnade uppdrag
3. Uppdragslista över uppdrag till samtliga nämnder och förvaltningar

---

Expedieras till

Samtliga nämnder

# ÅRSREDOVISNING

2017

-BOTKYRKA-  
**LÅNGT  
IFRÅN LAGOM**  
-BOTKYRKA-

BOTKYRKA  
KOMMUN



# INNEHÅLL

## Inledning

Förord.....	3
Botkyrka – en inspirerande plats.....	4
Sammanfattning av årsredovisningen.....	5
<b>Styrsystem och organisation</b>	
Så styrs Botkyrka kommun.....	6
Botkyrka kommuns organisation.....	7
<b>Förvaltningsberättelse</b>	
Uppföljning av kommunfullmäktiges mål.....	8
Områdesperspektivet i Botkyrka.....	24
Botkyrka i jämförelse.....	26
Ekonomisk analys.....	28
Kommunens medarbetare.....	34
<b>Nämnd- och bolagsredovisning</b>	
Kommunstyrelsen.....	36
Tre nämnder.....	38
Stor satsning på utemiljöer.....	42
Utbildningsnämnden.....	44
Jippi, nu är bandet klippt för tranan.....	46
Kultur- och fritidsnämnden.....	48
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden.....	50
Socialnämnden.....	52
Vård- och omsorgsnämnden.....	54
Bolagen i sammanfattning.....	56
<b>Uppföljning utifrån ett hållbarhetsperspektiv</b>	
Miljö och klimatarbetet.....	60
Framgång för klimatsmarta varuleveranser.....	62
Ett hållbart Botkyrka.....	64
<b>Ekonomiska sammanställningar</b>	
Finansiella nyckeltal.....	68
Resultaträkning och kassaflödesanalys.....	69
Balansräkning.....	70
Noter.....	71
Drift- och investeringsredovisning.....	78
Redovisningsprinciper.....	79
Ordlista.....	81
Revisionsberättelse.....	82

Foto på omslaget;  
Dansare: Tobias Fischer  
Kvinna och barn: Anja Callius  
Äldre par spelar boule: Kajsa Kax

Foto sid 3: Tobias Fischer  
Botkyrka kommun 2018

# BYGGET AV NYA BOTKYRKA TAR FART

**Botkyrka är i ett unikt läge**, ett läge där ett nytt Botkyrka börjar växa fram, med ökade möjligheter och fler som är med i samhällsbygget. Det är tillsammans, kommun, näringsliv, civilsamhälle och engagerade Botkyrkabor som vi får styrka i att utveckla denna fantastiska kommun.

**Nya Botkyrka växer fram.** Min drivkraft som politiker är den fantastiska utveckling som Botkyrka är i. Att bygga bort segregationen och bygga ett starkt Botkyrka. Fler och fler företag vill etablera sig i Södra porten. Sida kommer flytta till kommunen och samtidigt vill fler och fler leva i Botkyrka. Därför byggs bostäder i alla stadsdelar, i blandade former, så att alla kan hitta sin drömbostad. Det är i Botkyrka som näringslivet vill satsa på att få fler företag att växa. Därför startades Tillväxt Botkyrka.

**I nya Botkyrka finns en stark välfärd.** Därför gör vi tydliga satsningar och förstärkningar på vår skola och omsorg. Vi vet att den bästa investeringen för samhället och för individen är skolframgång. Vi vet också att trygghet skapas genom att alla barn klarar skolan, då går stöket ned. Vi behöver också en omsorg som alla kan känna sig trygga i att den finns där när den behövs.

**Utvecklingen sker inte utan Botkyrkaborna.** I Botkyrka bor över 92 000 experter på sin kommun, 92 000 Botkyrkabor som är med och bygger Botkyrka. Genom föreningsliv, debatt, nattvandring och mycket mer, så skapar Botkyrkaborna denna plats. Det är tillsammans, med alla dessa krafter som vi utvecklar kommunen. Därför är också fler och fler Botkyrkabor med och bidrar till kommunens och polisens trygghetsarbete.

**Vi kan konstatera** att kommunen återigen redovisar ett positivt ekonomiskt resultat. Ett ekonomiskt resultat som gör att vi har än bättre råd att investera i nya förskolor, skolor och vård och omsorgsboenden.

**Jag vill rikta ett stort tack** till alla Botkyrkabor, entreprenörer och medarbetare – det är ni som gör Botkyrka bra.

”Utvecklingen av nya Botkyrka sker tillsammans mellan Botkyrkabor, kommun och näringsliv. Det är tillsammans som vi får kraften till rejäl utveckling.

**Ebba Östlin**, Kommunstyrelsens ordförande (s)



# BOTKYRKA

## – EN INSPIRERANDE PLATS

Framtidens Botkyrka är en inspirerande plats full av möjligheter. Genom kontraster, kreativitet och nyfikenhet skapar vi de bästa förutsättningarna för en hållbar framtid. Det är vår vision.

Vår vision är en beskrivning av en önskad framtid. Syftet med vår vision är att den ska ge energi, handlingskraft och vägleda oss när vi fattar beslut om vår framtida utveckling. Visionen påverkar våra långsiktiga strategier och målsättningar.

### Ett hållbart Botkyrka

I Botkyrka har vi bestämt oss för att vrida samhällsutvecklingen i en hållbar riktning. Det är ett långsiktigt arbete som tar sikte på hur vi vill att kommunen ska se ut om trettio år. Hållbar utveckling kan beskrivas som en samhällsutveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov.

### Sex viktiga utmaningar för hållbarhet

Botkyrka kommun har gjort en omfattande analys och kommit fram till att kommunen står inför sex särskilt viktiga utmaningar för en hållbar utveckling:

- Botkyrkaborna har arbete,
- Botkyrkaborna känner sig hemma,
- Botkyrka har de bästa skolorna,
- Botkyrka bidrar inte till klimatförändringarna,
- Botkyrkaborna är friska och mår bra samt
- Botkyrkaborna har förtroende för varandra och för demokratin.

Dessa utmaningar är grunden för kommunens flerårsplan som är det styrande dokumentet för planering och uppföljning. Den innehåller både mål och en ekonomisk plan för den aktuella tidsperioden. Alla verksamheter i Botkyrka kommun arbetar mot de mål och ambitioner som finns i Mål och budget med flerårsplanen.

### Botkyrka, långt ifrån lagom – en kontrastrik kreativ mötesplats

Vår devis ”långt ifrån lagom” är välkänd och för oss står den för att Botkyrka är en kontrastrik och kreativ mötesplats full av upplevelser.

Botkyrka kännetecknas av en mängd kontraster. Här finns allt från täta förortscentrum, vackra boendemiljöer med intressant arkitektur, till landsbygd med vacker natur med skog, ängar, sjöar och havskust. Här frodas entreprenörskap, små företag blandas med internationella storföretag. Här talas över 100 språk, här bor och arbetar människor med bakgrund från världens alla hörn.

Botkyrka är en inspirerande och nytänkande kommun med breda och unika kultur- och upplevelsesatsningar. Här finns kreativitet, nyfikenhet, stolthet, ungdomlighet, eldsjälar och kraft. Här utvecklar vi nya idéer för framtiden. I Botkyrka uppstår intressanta och oväntade möten och här möts olika internationella perspektiv, kulturer, språk och religioner på ett spännande sätt.

# SAMMANFATTNING

## AV ÅRSREDOVISNINGEN

### Uppföljning av kommunfullmäktiges mål

Uppföljning av kommunfullmäktiges mål är ett sätt att ta reda på mer om vilka förutsättningar, utmaningar och möjligheter som finns i kommunen. Det hjälper oss att prioritera det fortsatta arbetet för att utveckla både Botkyrka som plats och kommunen som organisation. Med hjälp av 13 mål och 41 indikatorer följer vi upp 7 övergripande målområden. I årets måluppföljning ser vi att 14 indikatorer pekar på att utvecklingen går åt rätt håll. 20 indikatorer visar att utvecklingen varken är positiv eller negativ, medan 5 går åt fel håll och 2 inte går att bedöma. Jämfört med tidigare år är förändringarna inte så omfattande. Resultatet av 2017 års uppföljning hittar du på sidorna 8 till 22.

För att få en samlad bild av utvecklingen analyserar vi så långt som möjligt kommunfullmäktiges indikatorer uppdelade på stadsdel och kön. Skillnaderna mellan grupper av kvinnor och män är stora inom områden som hälsa och inkomst.

### Botkyrka i jämförelse

I undersökningen Kommunernas kvalitet i korthet jämförs kommuner ur ett medborgarperspektiv. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) samlar sedan några år tillbaka in och presenterar resultaten. I undersökningen för 2017 deltog 258 av Sveriges 290 kommuner. De sammanlagt 37 mått som ingår i undersökningen ger tillsammans en översiktlig bild av kommunernas kvalitet. Botkyrka har varit med sedan 2010 och deltog i jämförelsen för åttonde gången 2017. Särskilt under området samhällsutveckling har kommunen utvecklats positivt under de senaste åren, positiva inslag finns även under de övriga områdena.

Resultatet för Botkyrka kommun jämfört med andra kommuner illustrerar att det fortfarande finns förbättringspotential inom flera områden. Resultatet av 2017 års jämförelser hittar du på sidorna 26 och 27.

### Ekonomisk analys

För det 22:a året i rad redovisar Botkyrka ett ekonomiskt överskott. Resultatet 2017 uppgår till 261 miljoner, och beror till nästan hälften av reavinst vid försäljning av fastigheten Samariten och avkastning på kommunens pensionsavsättning. De ökade intäkterna är inte av permanent karaktär, så beredskapen inför en utmanande framtid behöver vara god i Botkyrka, liksom i alla kommuner. Mer analys av kommunens ekonomi hittar du på sidorna 28 till 33.

### Nämndredovisning

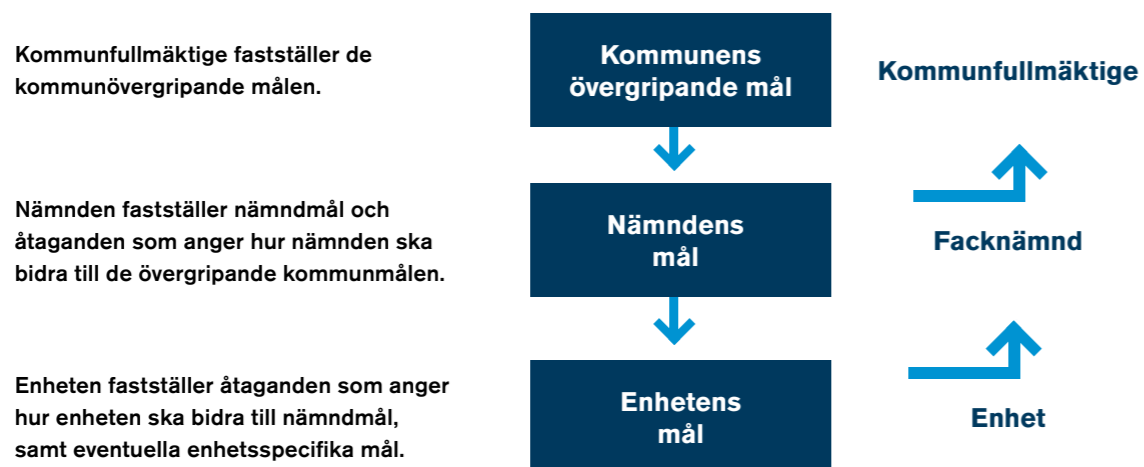
Nämnderna har i sin uppföljning gjort en egen värdering av sin måluppfyllelse utifrån kommunfullmäktiges målområden. Det finns skillnader mellan nämnderna men i de flesta fall värderar nämnderna sin egen måluppfyllelse som god eller godtagbar. Sammanfattande uppföljning av nämndernas ekonomi och verksamhetsresultat hittar du på sidorna 36 till 55.

Nämnderna har i Mål och internbudget för 2018 arbetat om sina mål utifrån kommunfullmäktiges nya utvecklingsmål som gäller från och med 2018.



# SÅ STYRS BOTKYRKA KOMMUN

Styrsystemet i Botkyrka kommun har flera nivåer och ger förutsättningar för en bra styrning av kommunens verksamheter. En utmaning är att skapa en tydligare röd tråd från kommunfullmäktiges mål, via nämndmålen till verksamhetsmålen och medarbetarnas dagliga arbete. Kommunfullmäktige har därför inför 2018 beslutat om nya utvecklingsmål och målsatta mått med syfte att bättre fånga kvalitet och effektivitet utifrån Botkyrkabornas villkor och behov.



## Så styrs den kommunala verksamheten

Utgångspunkten i styrsystemet är att kommunfullmäktige beslutar om övergripande mål och ekonomiska ramar. Målen uttrycker övergripande prioriteringar och strategiska ställningstaganden utifrån ett medborgarperspektiv.

## Nämndernas Mål och budget med flerårsplan beskriver hur målen ska uppfyllas

Nämnden bekräftar gentemot kommunfullmäktige hur de kommer att bidra till kommunens gemensamma mål. Utifrån sin Mål och budget med flerårsplan arbetar sedan nämnden för att uppfylla sina mål och åtaganden inom den angivna ekonomiska ramen.

## Nämnderna preciserar målen för enheterna

Nämnderna preciserar kommunfullmäktiges mål och ekonomiska ramar, men beslutar också om egna mål, mätbara mål och åtaganden kopplade till kommunfullmäktiges mål. Målen kan gälla för längre tid än ett år medan åtaganden beskriver vad man ska göra nästa år för att uppnå målen.

Nämndmålen styr verksamheterna i förvaltningen och målen kan vara riktade enbart till en viss verksamhet eller målgrupp.

Nämndmålen anger prioriteringar och vad man vill uppnå i verksamheten.

## Enheterna beskriver sitt arbete för att uppfylla målen

Enheterna beskriver hur de utifrån de ekonomiska ramarna tänker arbeta för att uppnå nämndens mål och åtaganden. De kan även ange egna specifika mål. Enheternas mål och åtaganden ska finnas dokumenterade. Hur det går till i praktiken kan variera från förvaltning till förvaltning.

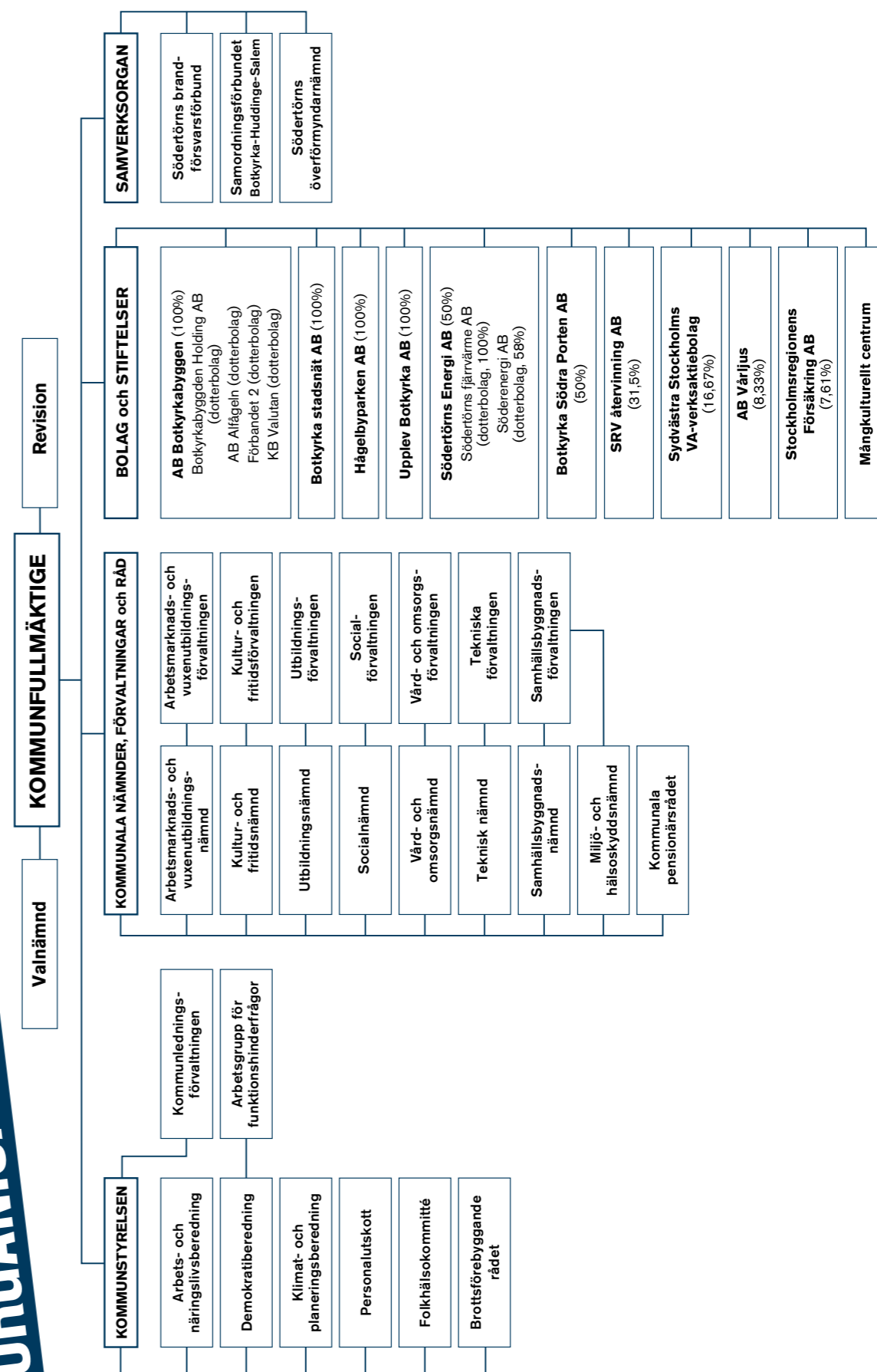
## Kommunfullmäktige följer upp nämndernas arbete

Kommunfullmäktige följer upp nämndernas mål och åtaganden utifrån de övergripande målen. Uppföljningen sker tre gånger per år i delårsrapporter efter april och augusti, samt i årsredovisningen. Denna uppföljning omfattar både mål, åtaganden, ekonomiska prognoser och resultat när det gäller ekonomi och verksamhet.

## Nämnderna följer upp enheternas arbete

Uppföljningen mellan nämnderna och enheterna görs av respektive nämnd. Kommunstyrelsen följer upp att förvaltningarna och enheterna arbetar med sina mål och åtaganden.

# BOTKYRKA KOMMUNENS ORGANISATION



# UPPFÖLJNING AV KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL

Foto: Tobias Fischer

De senaste åren har andelen Botkyrkabor som har arbete ökat. Det är också fler gymnasieungdomar som fullföljer sin utbildning, en viktig förutsättning för att komma in på arbetsmarknaden. Trots att möjligheten att delta och att påverka har utvecklats genom åren, sker inga förändringar av Botkyrkabornas upplevelse av delaktighet.

Som kommun arbetar vi för att Botkyrkaborna ska få service och stöd på lika villkor genom livets alla skeenden. Botkyrkaborna, föreningar och näringsliv ska också ha goda förutsättningar att etablera sig, bo och verka här. Det är vårt gemensamma uppdrag.

Uppföljningen av kommunfullmäktiges mål ger oss underlag för att analysera hur väl vi lyckas med det och vilka förutsättningar, utmaningar och möjligheter som finns i kommunen. Det hjälper oss att prioritera inför det fortsatta arbetet med att utveckla både platsen Botkyrka och kommunen som organisation.

## Sju målområden

Från och med 2017 har kommunfullmäktige identifierat sju nya målområden. Med hjälp av 13 mål och 41 indikatorer följer vi utvecklingen inom dem:

1. Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället
2. Att möjliggöra Botkyrkabornas behov av livslångt lärande
3. Att möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna
4. Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv
5. Att möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv
6. Att skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna
7. Kommunen som organisation

I årets uppföljning av kommunfullmäktiges mål visar 14 indikatorer att utvecklingen går åt rätt håll. Dock visar 20 indikatorer att utvecklingen varken är positiv eller negativ, medan 5 går åt fel håll och 2 inte går att bedöma.

## Så bedömer vi utvecklingen för kommunfullmäktiges mål

När vi bedömer utvecklingen för de indikatorer som vi använder för att följa upp målen utgår vi i de flesta fall från hur förändringen sett ut de senaste fyra åren. I vissa fall har saknar vi aktuella uppgifter och redovisar då resultat från tidigare år. Vi jämför också några av indikatorerna med hur det ser ut i Stockholms län. Det kan då se ut som att utvecklingen går åt rätt eller fel håll, även om utvecklingen i Botkyrka ligger stilla.

Förutom jämförelser med länet och resultat från tidigare år utgår flera av våra indikatorer från kommunens medborgarundersökning. Det är en urvalsundersökning som ger oss en fingervisning om hur Botkyrkaborna uppfattar både Botkyrka som plats och som organisation.

Livsvillkoren varierar mellan Botkyrkaborna och vi redovisar därför så långt det är möjligt måluppfyllelsen uppdelat på kön och stadsdel. Exempel på områden med stora skillnader mellan kvinnor och män och våra stadsdelar är hälsa, arbete och inkomst. För andra indikatorer gör stora svängningar mellan åren att det kan vara svårt att dra slutsatser om utvecklingen. Där ligger fokus på mer långsiktiga mönster och förändringar över tid.



Foto: Björn Callius

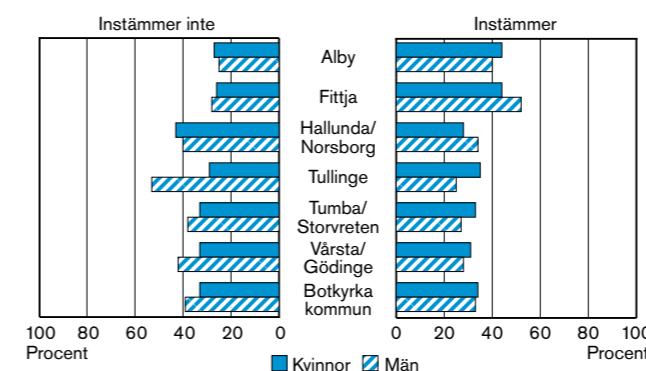
## Målområde: Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

### Mål 1: Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen

Tecknen på att Botkyrkaborna blir mer delaktiga i samhällsutvecklingen är svaga. De faktorer vi mäter visar inte att engagemanget ökar i någon hög grad.

### Indikator 1:1 Andelen medborgare som upplever att de kan vara med och påverka i kommunala frågor som intresserar dem

Källa: Medborgarundersökningen 2017



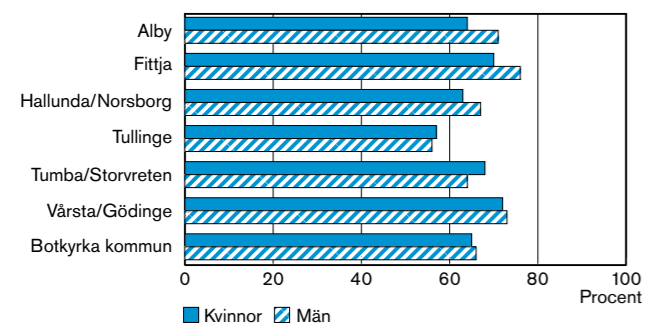
### Utvecklingen är varken positiv eller negativ

En tredjedel av Botkyrkaborna upplever att de kan påverka i kommunala frågor som intresserar dem. Variationen mellan olika stadsdelar är stor – mest positiva är männen i Fittja med 52 procent, och minst nöjda är män i Tullinge med 25 procent. Det är också i Tullinge som skillnaden mellan kvinnors och mäns uppfattning är störst.

Många kommuner har låga värden på den här typen av frågor. Trots att möjligheterna att delta och att påverka har utvecklats genom åren, ser vi inga stora förändringar av Botkyrkabornas upplevelse av delaktighet. En stor del av Botkyrkaborna känner heller inte till de möjligheter som finns att påverka i kommunen. Det är därför viktigt att tydligt kommunicera de vägar som finns att påverka, liksom att utveckla möjligheterna för invånarna att påverka i det vardagliga mötet med kommunens olika verksamheter.

**Indikator 1:2 Invånare som har vänner i en annan kommun**

Källa: Medborgarundersökningen 2017



År	2014	2015	2016	2017
Procent	73	68	65	66

**Utvecklingen är negativ**

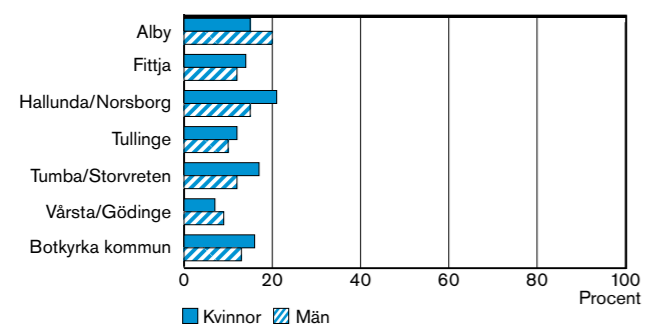
Insatser som ökar samhörigheten i kommunen är viktiga. Att mäta var Botkyrkaborna har sina vänner ger en uppfattning om samhörigheten mellan kommunens stadsdelar. Andelen som har vänner i någon annan stadsdel än den egna har minskat de senaste fyra åren, med en svag uppgång i år. År 2017 var andelen med vänner i någon annan stadsdel 66 procent. Få invånare i Tullinge och Vårsta-Grödinge har vänner i Alby, Fittja eller Hallunda-Norsborg och omvänt. Mönstren är tydliga och vi ser ingen förändring över åren. Skillnaden mellan kvinnor och män i kommunen som helhet är liten. Inom stadsdelarna är skillnaden störst i Alby, där fler män än kvinnor har vänner i en annan stadsdel än den egna.

**Mål 2: Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och möjligheter**

Tecknen på mer jämställda och jämlika förutsättningar är svaga. Ojämligheter i barns uppväxtvillkor, i kvinnors och mäns ekonomi och diskriminering på arbetsmarknaden kvarstår.

**Indikator 2:1 Invånare som upplever att de utsätts för diskriminering**

Källa: Medborgarundersökningen 2017



År	2014	2015	2016	2017
Procent	14	13	17	14

**Utvecklingen är varken positiv eller negativ**

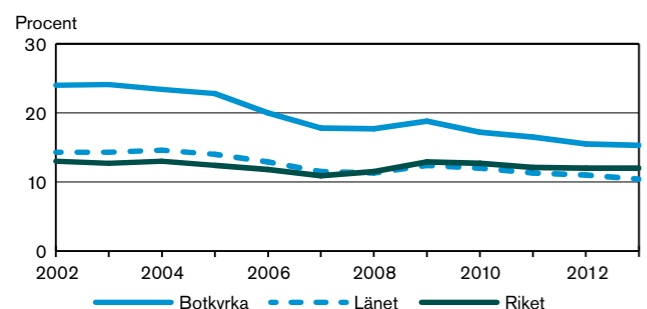
I 2017 års medborgarundersökning svarade 14 procent att de under det senaste året upplevt att de blivit diskriminerade någonstans eller någon gång. Det är en minskning med 3 procentenheter jämfört med 2016, då vi såg en ökning.

I årets undersökning syns ingen större skillnad mellan olika diskrimineringsgrunder. De diskrimineringsgrunder som störst andel Botkyrkabor har angett är språk (36 procent), kön (33 procent) samt ålder och hudfärg (31 procent). Det vanligaste sammanhanget där Botkyrkaborna upplevt diskriminering är arbetslivet följt av vården.

Det är positivt att resultatet 2017 återgått till tidigare nivå, men det betyder inte att vi kan slå oss till ro. Vi behöver fortsätta arbetet för att säkerställa att ingen blir diskriminerad i mötet med kommunen, bland annat genom att öka kunskapen hos kommunens medarbetare. Vi behöver också fortsatt lyfta frågan både lokalt och regionalt för att minska andelen som upplever sig diskriminerade i samhället i stort.

**Indikator 2:2 Ekonomisk utsatthet bland barn**

Källa: Statistiska centralbyrån och Rädda Barnen



År	2010	2011	2012	2013
Procent	17	17	16	15

**Utvecklingen går inte att bedöma**

Indikatorn bygger på en undersökning som genomförts av Rädda Barnen. Deras senaste uppgifter är från 2013 och det går därför inte att bedöma utvecklingen efter det.

Fram till dess gick utvecklingen i Botkyrka åt rätt håll. Under perioden 2004–2013 minskade andelen barn i Botkyrka som levde i ekonomiskt utsatta hushåll från 24 till 15 procent. Botkyrka hade 2013 fortfarande en av de största andelarna i landet, men skillnaden i förhållande till länet och riket hade minskat.

En orsak kan vara att antalet barn ökade mer i våra mer välmående områden än i de mer ekonomiskt utsatta. Samtidigt ökade inkomsterna mer i vissa delar av våra miljöprogramsområden än i motsvarande områden i landet. En orsak till barnfattigdom är föräldrarnas låga inkomster, så det är avgörande att andelen som har arbete ökar bland både kvinnor och män.

**Indikator 2:3 Uppmätt tillgänglighet till den fysiska miljön i de lokaler där kommunen bedriver verksamhet**

**Utvecklingen går inte att bedöma**

Under året har arbetet med tillgänglighetsinventeringar kommit i gång igen. Fokus har varit kommunens vallokaler. De flesta har brister i form av enkelt avhjälpbara hinder som åtgärdas efter hand för att säkerställa att vallokalerna är fullt tillgängliga inför valet 2018. Även biblioteken har inventerats under året.

Botkyrka kommun är ansluten till Västra Götalandsregionens tillgänglighetsdatabas – ett verktyg för uppföljning av kommunens arbete med tillgänglighet till den fysiska miljön. Databasen erbjuder också information till invånare och besökare om till-

gänglighet i vardagen. Tekniska förvaltningen ansvarar för Botkyrkas information i databasen, men alla förvaltningar har ansvar för att öka tillgängligheten inom sina verksamheter.

Eftersom arbetet med tillgänglighetsdatabasen under flera år avstannat, saknar vi kompletta uppgifter om tillgängligheten i den fysiska miljön. Mätningarna återupptas 2018 så att vi kontinuerligt ska kunna följa våra resultat och jämföra oss med andra kommuner.

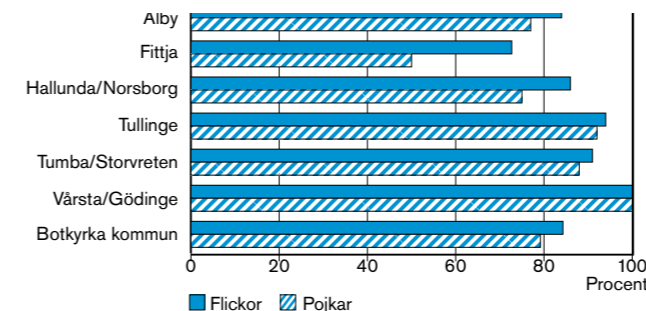
**Målområde: Att möjliggöra Botkyrkabornas behov av livslångt lärande**

**Mål 3: Botkyrka erbjuder en likvärdig och kompensatorisk skola där samtliga barn och elever ges de bästa förutsättningarna för lärande och goda kunskapsresultat.**

Skolresultaten för Botkyrkas ungdomar varierar mellan kön, årskullar och stadsdelar. Jämfört med länet ligger vi på en lägre nivå, men skillnaderna minskar. Med hänsyn till social bakgrund har många av Botkyrkas unga goda resultat.

**Indikator 3:1 Andelen grundskoleelever med behörighet till gymnasieskolan**

Källa: Skolverket 2017



**Utvecklingen är varken positiv eller negativ**

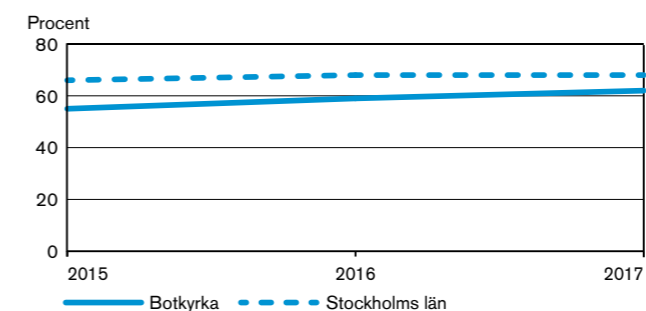
Indikatorn visar behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram. Botkyrka ligger knappt sex procentenheter under länsgenomsnittet, men de senaste åren har skillnaden minskat.

Orsakerna är olika socioekonomiska faktorer, bland annat föräldrarnas utbildningsbakgrund, och att en stor andel av eleverna är nyanlända eller har kommit till Sverige sent under grundskoletiden. Vi behöver fortsätta att höja kvaliteten, bland annat genom att bättre möta varje barns individuella behov oavsett bakgrund och tidigare erfarenheter.

År	2014	2015	2016	2017
Antal	79	80	83	82

**Indikator 3:2 Andel av kommunens gymnasieungdomar som fullföljt sin gymnasieutbildning vid 20 års ålder**

Källa: Skolverket



**Utvecklingen är positiv**

De sista tre åren har Botkyrka haft en positiv utveckling. 2017 minskade också skillnaden mellan Botkyrka och resten av länet med flera procentenheter. Vi har ingen uppdelning på stadsdelar och kön.

I dag är en fullföljd gymnasieutbildning i praktiken ett krav för att komma in och få fotfäste på arbetsmarknaden. Det är därför viktigt med kraftfulla insatser för att fånga upp och stödja unga som riskerar att hoppa av gymnasiet i förtid. Det är också viktigt med väl fungerande vuxenutbildning, så att både unga kvinnor och män senare kan skapa förutsättningar för sitt arbetsliv.

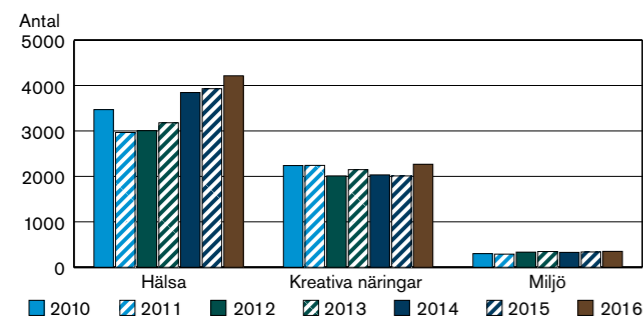
År	2015	2016	2017
Procent	55	59	62

\*Skolverket bytte 2015 mätmetod för genomströmning på gymnasiet. Det innebär att det inte är möjligt att jämföra med åren innan dess.



**Indikator 5:4 Antalet sysselsatta inom våra prioriterade branscher**

Källa: Statistiska centralbyrån

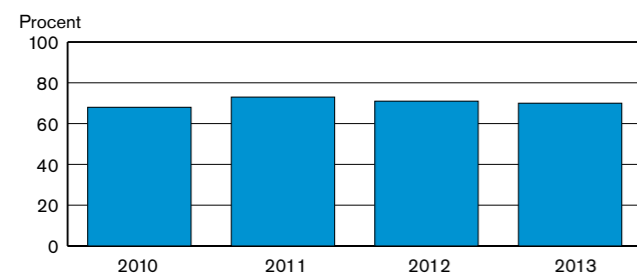
**Utvecklingen går totalt sett åt rätt håll**

Antalet sysselsatta inom miljö, hälsa och kreativa näringar ökar, och 2016 var 6 831 personer sysselsatta inom dessa branscher. Det är en ökning med 1 157 personer jämfört med 2013. Ökningen har skett så gott som uteslutande i hälsobranschen. Vi har cirka 1,8 procent av länets arbetstillfällen i dessa branscher, en andel som är relativt stabil över tid.

År	2013	2014	2015	2016
Antal	5 674	6 206	6 276	6 831

**Indikator 5:5 Andel företag som uppger att de fått ett gott bemötande från kommunen**

Källa: Stockholm Business Alliance

**Utvecklingen är varken positiv eller negativ**

Efter 2013 redovisas inga separata uppgifter om bemötande. Numera ingår detta som en del i nöjd kund-index (NKI), som fångar upp synpunkter och identifierar möjliga förbättringsområden. I undersökningen ingår fem myndighetsområden: bygglov, markupplåtelse, miljötillsyn, brandtillsyn och serveringstillstånd med tillsyn. I 2017 års mätning hade kommunen ett NKI på 68, vilket är en förbättring jämfört med föregående år.

År	2010	2011	2012	2013
Procent	68	73	71	70



Foto: Anders Löwdin



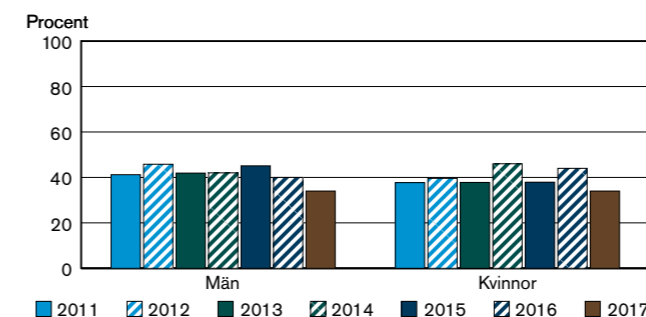
Foto: Anja Callius

**Målområde: Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv****Mål 6: Botkyrkas äldre lever ett mer aktivt liv och får den vård och omsorg de behöver**

Ökad livslängd och ökad hälsa bidrar till fler aktiva år på äldre dar. De äldres känsla av trygghet har inte förbättrats, även om det finns variationer mellan kön och stadsdelar.

**Indikator 6:1 Andelen invånare över 65 som upplever att det är tryggt att åldras i Botkyrka**

Källa: Medborgarundersökningarna 2017

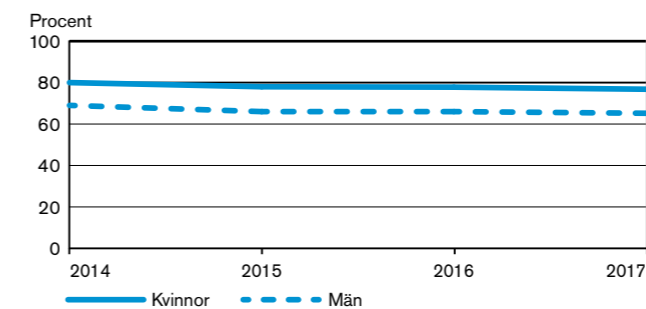
**Utvecklingen är negativ**

Av både kvinnorna och männen över 65 år tycker 34 procent att det är tryggt att åldras i Botkyrka. Det är en kraftig minskning jämfört med förra året. Skillnaderna mellan kvinnor och män har över åren varit små.

År	2014	2015	2016	2017
Procent	44	42	42	34

**Indikator 6:2 Andelen invånare över 80 som klarar sig utan hemtjänst eller särskilt boende**

Källa: Vård- och omsorgsförvaltningen

**Utvecklingen är varken positiv eller negativ**

Av de cirka 2 650 Botkyrkabor som är över 80 år är det närmare 70 procent som klarar sig utan hemtjänst och särskilt boende. Skillnaderna mellan kvinnor och män är stor, drygt 10 procentenheter. Förklaringen är sannolikt att män i större utsträckning än kvinnor har kvar sin partner i livet och därmed får sin omsorg av hen.

Av de som har stöd från kommunen har 40 procent plats i särskilt boende och 60 procent har stöd i form av hemtjänst. I beräkningen av andelen personer med hemtjänst ingår inte de personer som endast har trygghetslarm och matlådor.

År	2015	2016	2017
Procent	73	71	71

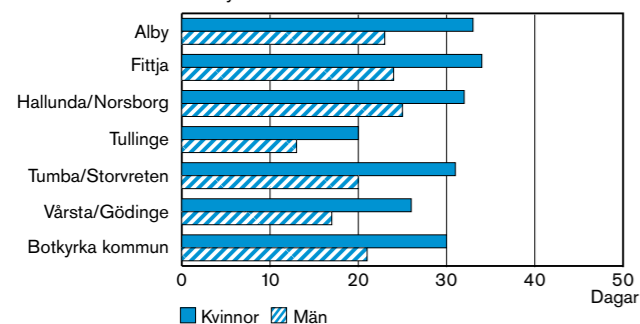
## Målområde: Att möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och rikt kulturliv

### Mål 7: Botkyrkaborna är friskare och mår bättre

Botkyrkabornas hälsa utvecklas positivt, men skillnaderna mellan olika socioekonomiska grupper är fortfarande stor. Det är också stora skillnader mellan män och kvinnor.

#### Indikator 7:1 Ohälsotal 2016

Källa: Statistiska centralbyrån



År	2013	2014	2015	2016
Dagar	25	26	26	25

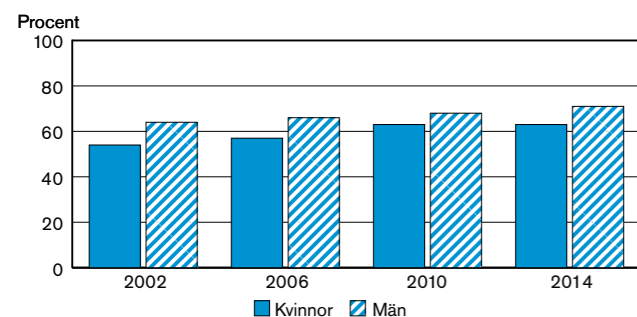
#### Utvecklingen är varken positiv eller negativ

Indikatorn mäter antalet sjukdagar och gäller de Botkyrkabor som har eller har haft arbete. Mellan 2010 och 2015 är antalet sjukdagar i princip oförändrat. Generellt har män färre sjukdagar än kvinnor. Inom gruppen yngre kvinnor (20–34 år) ökar ohälsotalet kraftigt. Sedan 2010 har ökningen varit nära 30 procent i denna grupp. Klyftorna finns kvar mellan olika delar av regionen och mellan våra stadsdelar.

Skillnader i utbildning, arbete och ekonomi är viktiga förklaringar till skillnader i hälsa mellan kvinnor och män och mellan våra stadsdelar.

#### Indikator 7:2 Självskattad hälsa

Källa: Stockholms läns landsting



År	2002	2006	2010	2014
Procent	59	63	67	67

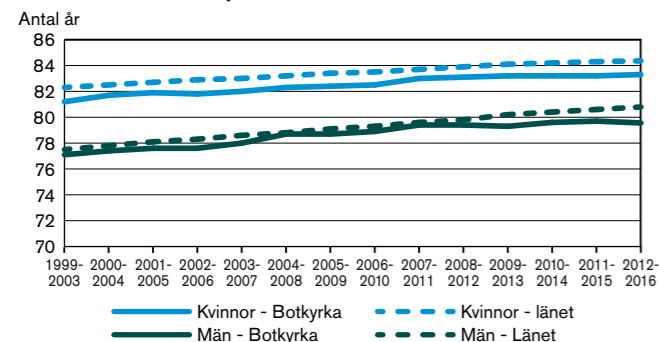
#### Utvecklingen går åt rätt håll

2018 kommer en ny mätning av den självskattade hälsan. I de senaste mätningarna har den självskattade hälsan förbättrats i Botkyrka, och närmast sig genomsnittet för länet. År 2014 uppgav 63 procent av kvinnorna och 71 procent av männen att de hade god eller mycket god hälsa. Samtidigt var det en bit kvar till genomsnittet för länet, där 72 procent av kvinnorna och drygt 77 procent av männen uppgav att de hade god hälsa.

Om vi dessutom tar hänsyn till socioekonomisk bakgrund, var skillnaderna stora inom grupperna kvinnor respektive män. De med lägre utbildning hade sämre hälsa

#### Indikator 7:3 Medellivslängd

Källa: Statistiska centralbyrån



#### Återstående medellivslängd vid födelsen

År	2003-2007	2007-2011	2010-2014	2011-2015	2012-2016
Kvinnor	82,0	83,0	83,2	83,2	83,3
Män	78,0	79,4	79,6	79,7	79,6

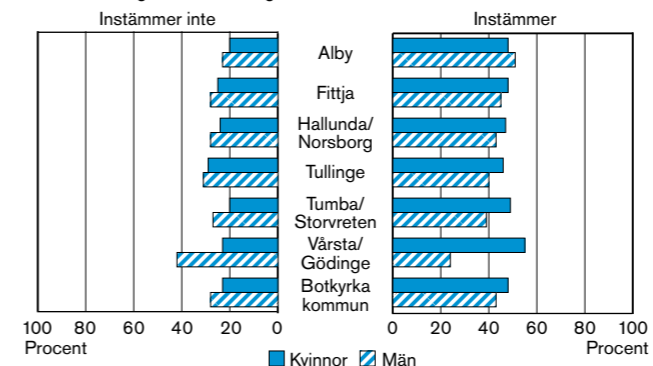
### Mål 8: Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap

Kommunens satsningar har ännu inte lämnat några avgörande avtryck i kommuninvånarnas uppfattning om att kommunen stimulerar till kreativitet och entreprenörskap.

För att ta reda på om kommunen stimulerar till kreativitet och entreprenörskap tar vi hjälp av två påståenden i medborgarundersökningen. För det första "Botkyrka är en bra kommun för att starta olika verksamheter, till exempel föreningar och företag", och för det andra "Botkyrka är en plats där det är lätt att genomföra nya idéer och initiativ".

#### Indikator 8:1a Botkyrka är en bra kommun för att starta olika verksamheter, till exempel föreningar och företag

Källa: Medborgarundersökningen 2017



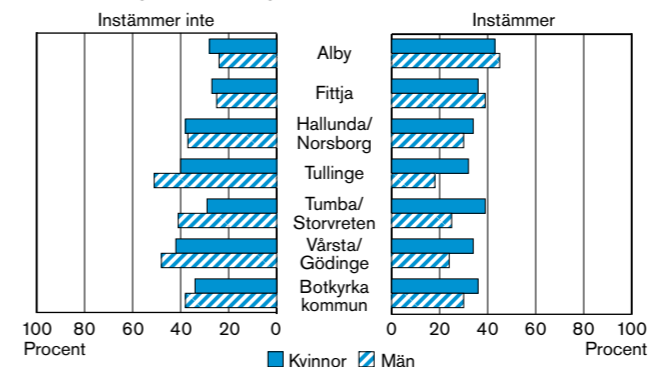
År	2014	2015	2016	2017
Procent	43	46	48	45

#### Utvecklingen är varken positiv eller negativ

Eftersom det är många som svarat "vet ej" på de båda påståendena är det svårt att tolka resultatet, men sedan 2015 kan vi konstatera en förbättring bland dem som svarat. Uppfattningarna skiljer sig mellan våra stadsdelar och mellan kvinnor och män. Botkyrkabor i Alby är mer positiva, medan Botkyrkabor i Tullinge och Grödinge-Vårsta är mer negativa. Kvinnorna är över lag mer positiva än männen.

#### Indikator 8:1b Botkyrka är en plats där det är lätt att genomföra nya idéer och initiativ

Källa: Medborgarundersökningen 2017



År	2014	2015	2016	2017
Procent	28	34	34	33



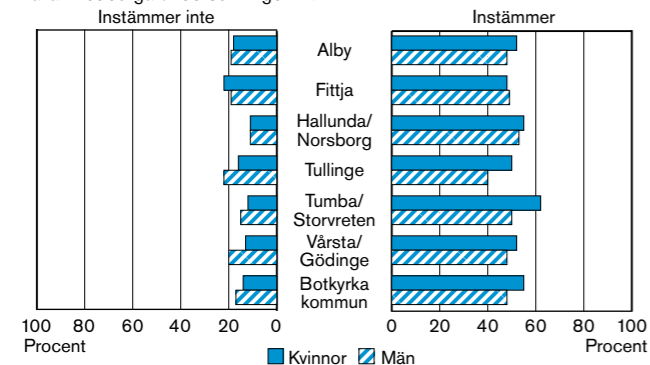
Foto: Kajsa Kax

**Mål 9: Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur**

Utvecklingen är svagt negativ

**Indikator 9:1 Andelen invånare som är nöjda med kulturutbudet i Botkyrka**

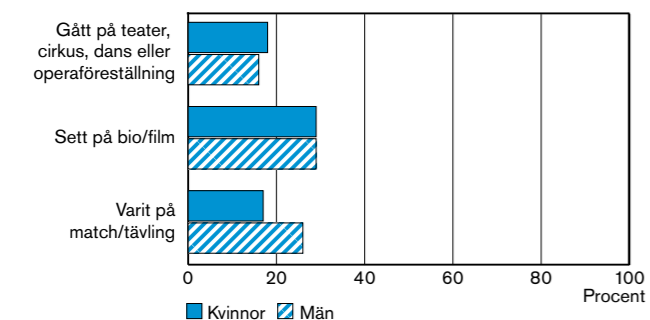
Källa: Medborgarundersökningen 2017



År	2014	2015	2016	2017
Procent	53	56	54	51

**Indikator 9:2 Andelen invånare som har deltagit i kulturaktiviteter i Botkyrka.\***

Källa: Medborgarundersökningarna 2017



År	2014	2015	2016	2017
Procent	51	48	48	43

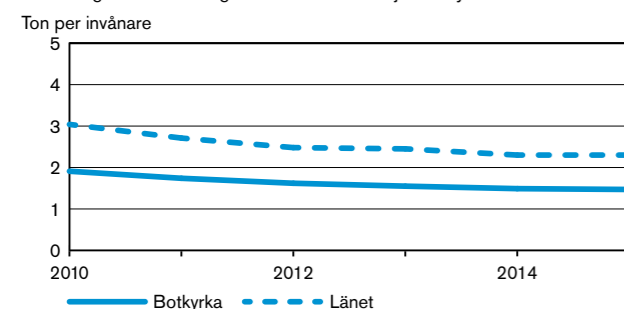
\*) Deltagit i någon av aktiviteterna ovan

**Målområde: Att skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna****Mål 10: Fler företag och hushåll är fossilbränslefria och energieffektiva**

Utvecklingen går åt rätt håll, eftersom fler företag och hushåll använder fossilfri energi, även om det går långsamt.

**Indikator 10:1 Utsläpp av koldioxid per invånare**

Källa: Regional utveckling och samverkan i miljömålssystemet

**Utvecklingen är varken positiv eller negativ**

Drygt sex av tio Botkyrkabor är nöjda med möjligheterna att utöva sina fritidsintressen i kommunen. Mest nöjda är Botkyrkaborna med tillgången till naturområden. Drygt hälften är nöjda med tillgången på kulturevenemang i Botkyrka. Mest nöjda är kvinnorna i Tumba/ Storvreten, och minst nöjda är männen i Tullinge.

Mindre än hälften av Botkyrkaborna har under det senaste året gått på teater, cirkus, dans, opera, bio eller idrottstävling som åskådare. Det är skillnad mellan mäns och kvinnors val av aktivitet. Män går i betydligt större utsträckning på sportevenemang, medan kvinnor oftare går på kulturevenemang.

I en storstadsregion är utbudet stort och mycket av behovet möts i angränsande kommuner och Stockholms stad.

**Utvecklingen går åt rätt håll**

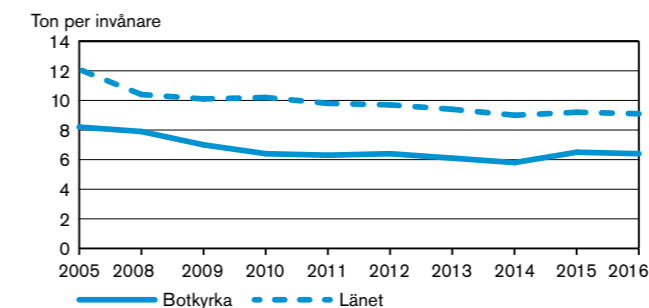
Utsläppen av växthusgaser minskar både i länet och i Botkyrka. Botkyrka har en lägre utsläppsnivå per invånare än genomsnittet för länet. Det kan hänga samman med skillnaden i ekonomiska förutsättningar hos invånarna.

Oavsett behöver arbetet med att göra det lättare för kommuninvånarna att leva klimatsmart fortsätta, och arbetet för ett hållbart resande behöver intensifieras.

År	2011	2012	2013	2014	2015
Ton per invånare	1,74	1,62	1,55	1,49	1,47

**Indikator 10:2 Totala elinköp per invånare**

Källa: Statistiska centralbyrån



År	2012	2013	2014	2015	2016
MWh per invånare	6,4	6,1	5,8	6,5	6,4

**Utvecklingen går åt rätt håll**

Botkyrkaborna använde 6,4 MWh el per invånare 2016. Det är 2,7 MWh mindre än den genomsnittliga länsbon.

**Mål 11: I Botkyrka byggs fler attraktiva bostäder för ökad variation och mer levande stadsmiljöer**

Ett ökat intresse från byggherrar, en stor efterfrågan och en god planberedskap visar att utvecklingen just nu går åt rätt håll.

**Indikator 11:1 Antalet färdigställda nya bostäder i Botkyrka**

Källa: Statistiska centralbyrån

År	2003-2005	2006-2008	2009-2011	2012-2014	2014-2016
Antal	739	560	845	772	1 242

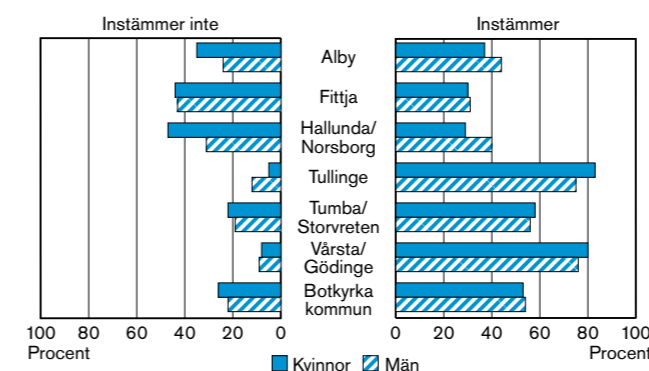
**Utvecklingen går åt rätt håll**

Antalet nybyggda bostäder redovisas för treårsperioder. Det är en eftersläpning i statistiken, så en årlig redovisning är därför missvisande. Mellan 2001 och 2015 har det sammantaget byggts cirka 245 bostäder per år i Botkyrka. För perioden 2014–2016 har drygt 400 nybyggda bostäder färdigställts per år, jämfört med drygt 10 000 bostäder per år i länet. Det innebär att Botkyrka stått för nästan 3,5 procent av länets nybyggnation.

Stockholms län har en stor inflyttning och behovet av nya bostäder är stort. Vi har god planberedskap för att bygga fler bostäder och i snabbare takt. Intresset från byggherrar att bygga i Botkyrka är fortsatt högt, vilket ger förhoppningar om ett ökat bostadsbyggande framöver.

**Indikator 11:2 Andelen invånare som uppger att de kan rekommendera en vän att flytta till sitt bostadsområde**

Källa: Medborgarundersökningen 2017



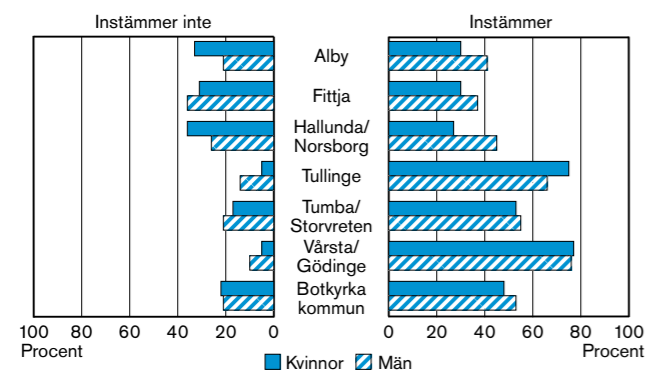
År	2014	2015	2016	2017
Procent	61	64	61	54

**Utvecklingen är negativ**

Medborgarundersökningen 2017 visade att 54 procent av Botkyrkaborna kunde rekommendera en vän att flytta till sitt bostadsområde. Andelen positiva har varierat mellan åren, men 2017 ser vi en nedgång. Det är stora skillnader mellan våra stadsdelar – från 79 procent i Tullinge till 30 procent i Fittja. Jämför vi kvinnor och män ser vi att fler män än kvinnor i de norra stadsdelarna säger att de kan rekommendera en vän att flytta till sitt bostadsområde. I de södra stadsdelarna är det omvänt.

**Indikator 11:3 Andelen invånare som upplever att det är tryggt att leva i deras närområde**

Källa: Medborgarundersökningen 2017

**Utvecklingen är negativ**

Andelen personer som instämmer i påståendet ”det är tryggt att bo och leva i min kommun” har varit relativt stabil under de senaste åren. Störst trygghet upplever Botkyrkaborna i Tullinge och Vårsta/Grödinge medan boende i Alby, Fittja och Hallunda/Norsborg är minst trygga. I Hallunda/Norsborg är skillnaden mellan kvinnor och män störst – hela 18 procentenheter. I Tullinge känner sig en betydligt större andel av männen otrygga än kvinnorna, vilket är ett ovanligt utfall och en stor skillnad jämfört med tidigare år. I övriga stadsdelar med undantag för Vårsta/Grödinge är den upplevda tryggheten större bland män.

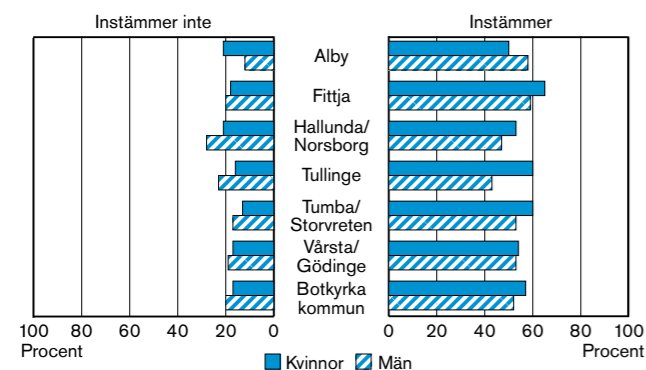
År	2014	2015	2016	2017
Procent	57	57	61	51

**Målområde: Kommunen som organisation****Mål 12: Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens**

Den sammanvägda bedömningen är att ett fortsatt arbete krävs för att säkra en god ekonomisk utveckling, medborgarservice och kompetens.

**Indikator 12:1 Invånare som upplever att de anställda ger dem ett bra bemötande**

Källa: Medborgarundersökningen 2017

**Utvecklingen är varken positiv eller negativ**

Av Botkyrkaborna tycker 54 procent att kommunens anställda ger dem ett bra bemötande. I 2017 års undersökning var männen i Tullinge minst nöjda. Endast 43 procent instämde i att de får ett bra bemötande. Mest nöjda var kvinnorna i Fittja, där 65 procent instämde.

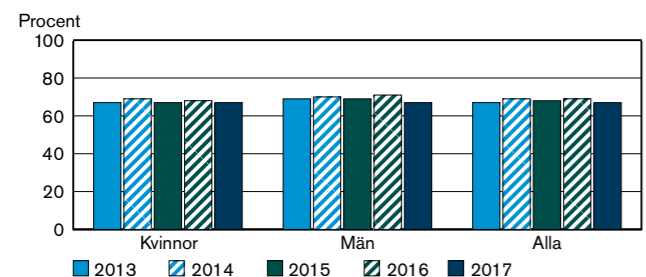
Hälften av Botkyrkaborna som deltog i medborgarundersökningen har haft kontakt med någon kommunal verksamhet under 2017.

Vi behöver fortsätta öka medvetenheten om vikten av en god service på lika villkor för alla invånare. Det måste vara en självklarhet för alla medarbetare oavsett om vi möter Botkyrkaborna öga mot öga, i ett mejl, brev, skriftlig information eller ett telefonsamtal.

År	2014	2015	2016	2017
Procent	51	53	56	54

**Indikator 12:2 Andel anställda som upplever att de har inflytande över sitt arbete**

Källa: Medarbetarundersökningen 2016, indexområde delaktighet och inflytande

**Utvecklingen är varken positiv eller negativ**

Under de senaste åren har andelen anställda som enligt medarbetarundersökningen upplever att de har inflytande över sitt arbete varit relativt stabil. 2017 minskade det upplevda inflytandet främst bland männen.

År	Kvinnor	Män	Alla
2014	69	70	69
2015	67	69	68
2016	68	71	69
2017	67	67	67

**Indikator 12:3 Sjukfrånvaro för kommunens anställda**

Källa: Qlik

År	2014	2015	2016	2017
Procent	6,5	7,7	8,2	7,3

**Utvecklingen går åt fel håll**

År 2017 minskade sjukfrånvaron för de anställda i kommunen till 7,3 procent. Sjukfrånvaron minskar mest för kvinnor, men från en betydligt högre nivå än för männen. Minskningen gäller alla åldrar. Det är den korta sjukfrånvaron samt sjukfrånvaron 15–90 dagar som minskat, vilket tyder på att vi arbetar mer med tidigare insatser. Det är viktigt att vi fortsätter arbeta målinriktat med förebyggande insatser och med att aktivt stödja medarbetare till en snabb återgång i arbete.

**Indikator 12:4 Andelen chefer med utländsk bakgrund**

Källa: Statistiska centralbyrån och Kommunledningsförvaltningen

År	2014	2015	2016	2017
Procent	18	18	18	19

**Utvecklingen är varken positiv eller negativ**

Utvecklingen av andelen chefer med utländsk bakgrund har stått still de senaste åren. År 2017 noterar vi en liten ökning med 1 procent till totalt 19 procent. Skillnaden mellan män och kvinnor är marginell och motsvarar 0,4 procentenheter.

**Indikator 12:5 Andelen deltidsanställda som önskar arbeta heltid**

Källa: Kommunledningsförvaltningen

År	2014	2015	2016	2017
Procent	18	18	18	19

**Utvecklingen går inte att bedöma**

2017 var det totalt 610 personer som hade en tillsvidareanställning på deltid. Det är en minskning med 25 personer i jämförelse med föregående år. Andelen kvinnor och män bland dem som är tillsvidareanställda på deltid i kommunen är 80 procent respektive 20 procent. Av samtliga kvinnor med tillsvidareanställning är drygt 10 procent anställda på deltid. Motsvarande för män är drygt 9 procent.

Vi har inte gjort någon mätning av önskemål om ökad sysselsättningsgrad sedan 2016, men en sådan uppföljning ska göras 2018.

Förvaltningar med många deltidsanställningar arbetar med frågan. Vi behöver utveckla mått och rutiner för att kunna följa utvecklingen av andelen deltidsanställda som vill arbeta heltid.

**Indikator 12:6 Andelen medarbetare som har tillsvidareanställning**

Källa: Kommunens beslutsstödsystem Hypergene.

År	2014	2015	2016	2017
Procent	85	85	87	87

**Utvecklingen är varken positiv eller negativ**

Andelen medarbetare med tillsvidareanställning är drygt 87 procent och ingen större förändring har syns under de senaste fyra åren. Kvinnor har i högre utsträckning en tillsvidareanställning än män och skillnaden ökade 2017 till 5,6 procentenheter.

**Indikator 12:7 Resultat på en procent av skatteintäkterna**

Källa: Kommunledningsförvaltningen

År	2014	2015	2016	2017
Procent	0,9	0,6	5,9	5,2

**Utvecklingen är varken positiv eller negativ**

Det ekonomiska resultatet för 2017 är 261,3 miljoner kronor. Det är ett resultat som ligger väsentligt högre än målet. Det positiva resultatet beror till stor del på reavinsten vid försäljningen av fastigheten Samariten och avkastningen på kommunens pensionsavsättning. Med tanke på att kommunens intäkter sannolikt kommer utvecklas svagt framöver kan det bli svårt att nå målet under de närmast kommande åren. Vi behöver därför fortsatt jobba för att säkerställa en god ekonomisk hushållning och en resultatnivå som ger en sund utveckling av kommunens upplåning och räntekostnader.



**Mål 13: Klimatneutral kommunal organisation senast 2020**

Utvecklingen går åt rätt håll och alla kommunens fordon kan drivas fossilbränslefritt.

**Indikator 13:1 Kommunens inköp av fossilbränsle**

Källa: Kommunledningsförvaltningen

År	2013	2014	2015	2016	2017
Procent	77	51	32	32	29

**Utvecklingen går åt rätt håll**

Utvecklingen går åt rätt håll men har planat ut. I april 2013 invigdes Botkyrkas första biogas pump i Fittja. Samtidigt har kommunen ställt om sina fordon till el, biogas och andra biobränslen. En bidragande orsak till att utvecklingen har stagnerat är att verksamheterna upplever att avståndet till biogas-pumpen i Fittja är för långt. EON har sökt och fått pengar från Klimatklivet för att bygga en biogas pump i Tumbaområdet. Om allt går enligt plan ska den vara klar under 2018.

**Indikator 13:2 Andel fordon (personbilar och lätta lastbilar) för fossilbränsle fria bränslen**

Källa: Tekniska förvaltningen

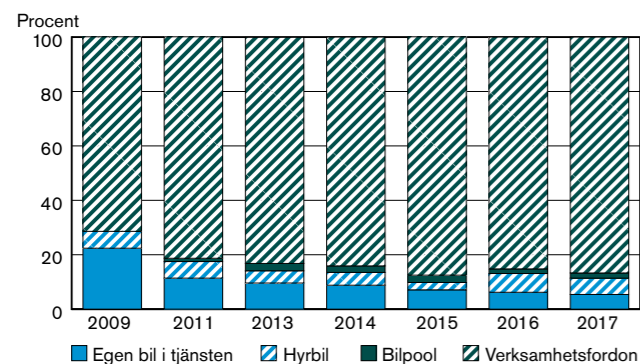
År	2013	2014	2015	2016	2017
Procent	80	99	100	100	100

**Utvecklingen går åt rätt håll**

Alla kommunens personbilar och lätta lastbilar kan sedan 2015 drivas fossilbränslefritt. För att nå målet om en fossilbränslefri organisation krävs det att våra anställda konsekvent tankar rätt bränsle i fordonen.

**Indikator 13:3 Bilpoolsandel av det totala antalet körda kilometer i tjänsten**

Källa: Samhällsbyggnadsförvaltningen



År	2013	2014	2015	2016	2017
Procent	2,7	2,4	2,7	1,7	1,9

**Utvecklingen är varken positiv eller negativ**

Bilpoolsandelen av det totala antalet körda kilometer i tjänsten är på den näst lägsta nivån sedan 2011. De egna verksamhetsfordonen står för den dominerande andelen, 87 procent av alla körda kilometer. Andelen som har registrerat att de kör egen bil i tjänsten fortsätter minska, men hyrbil har ökat kraftigt de två senaste åren och är också i nivå med 2011. Det totala antalet körda mil har för första gången sedan 2013 minskat jämfört med året innan.

**Indikator 13:4 Inköpt energi per kvadratmeter i kommunens fastigheter och anläggningar**

Källa: Tekniska förvaltningen

År	2011	2013	2013	2014	2015	2016	2017
KWh/kvm	266	239	232	258	248	246	254

**Utvecklingen går åt rätt håll**

Vår klimatpåverkan blir begränsad i och med att vi använder fjärrvärme för uppvärmning och grön el i övrigt. Uppgifterna om energiåtgång har korrigerats med hänsyn till skillnaden i utetemperatur, så kallad graddagskorrigerig.



# OMRÅDESPERSPEKTIVET I BOTKYRKA



Foto: Anja Callius

## Medborgarnas delaktighet utvecklar Botkyrka

Nätverksgrupper, medborgardialoger och trygghetsvandringar. Kommun, medborgare och lokala aktörer arbetar tillsammans med sin kunskap om lokala styrkor och behov, för en positiv utveckling i Botkyrka.

I Botkyrka arbetar vi med ett områdesperspektiv – det finns områdesutvecklare och nätverksgrupper i varje stadsdel: Alby, Tumba, Fittja, Tullinge och Hallunda-Norsborg. Områdesutveckling ger en uppbyggd grundstruktur och är en viktig del för att samordna inom kommunens stadsdelar. Det är ett arbete som pågår hela tiden med många aktörer inblandade. Alla bidrar med kunskaper om hur vi kan lösa gemensamma utmaningar och utveckla våra stadsdelar, inte minst medborgarna själva. Därför är områdesutveckling en viktig del för att förstärka den lokala demokratin och ge förutsättningar för Botkyrkas medborgare att komma till tals. Områdesutvecklingen utgår från de fokusområden som är definierade i stadsdelens utvecklingsprogram, i stadsdelar där sådana saknas utgår arbetet från de långsiktiga handlingsvägarna.

### Lokala aktörer ökar kommunens kunskap om stadsdelarnas behov

Områdesarbetet sker bland annat i nätverksgrupper som finns i varje stadsdel. Nätverksgrupperna möts regelbundet och utgörs av representanter från olika verksamheter som verkar i områdena, så som skolor, fritidsgårdar, bibliotek, polis, bostadsbolag, socialtjänsten, öppna förskolor med flera. De lokala verksamheterna har en nära relation till medborgaren och ser direkt i sin verksamhet och sitt närområde vilka behov och utmaningar som är angelägna att möta. Under 2017 genomförde nätverksgrupperna över 40 samordningsmöten i kommunen, med bättre samordnad service till medborgarna som resultat.

Utöver nätverksgrupperna träffar områdesutvecklarna regelbundet medborgare i möten med bostadsrätts-, idrotts-, kultur-

och företagarföreningar som alla har stor inblick i sina närområden. Denna inblick och kunskap tas upp genom områdesarbetet och integreras i nämnderna och förvaltningarnas planer. Utöver de regelbundna mötena hålls även särskilda dialoger för att ta fram program för specifika delar i kommunen. Under 2017 har särskilda dialoger i arbetet med Fittjahöjden, nytt detaljplane-program för centrala Tullinge och en strukturplan för Storvreten bidragit till bättre förankrad planering.

### Trygghetsfrågorna är en viktig del av områdesarbetet

Trygghetsarbetet är prioriterat i områdesarbetet. Det sker både genom förebyggande insatser och som en del av mobiliseringen vid social oro och akuta kriser. Det förebyggande arbetet sker till exempel genom att initiera och stödja lovaktiviteter och nattvandring, anordna aktiviteter i lokala centrum, hålla gemensamma aktörsträffar där verksamheter får mötas och lära känna varandra med mera. Det kontinuerliga och långsiktiga förebyggande arbetet bidrar till en god relation med lokala aktörer, näringsliv, civilsamhälle och polis vilket möjliggör en snabb mobilisering av lokala, kommunala och externa aktörer vid akuta kriser.

Exempel på insatser är trygghetsvandringar där medborgare, markägare, polis och olika funktioner från kommunens förvaltningar promenerar i området och kartlägger behoven för att

sedan följa upp med åtgärder som ökar tryggheten. Under 2017 har fem trygghetsvandringar genomförts i kommundelarna. De har resulterat i gallring och beskärning av skymmande buskage, renovering av gångtunnlar, utökning av och förbättrad belysning och därmed bidragit till en tryggare livsmiljö för Botkyrkaborna.

### Meningsfull fritid för barn och unga – ett prioriterat förebyggande arbete

Genom att erbjuda barn och unga möjlighet att engagera sig i olika fritidsaktiviteter investerar samhället i en tryggare framtid. Här fyller nätverksgrupper och områdesutvecklare en viktig roll i att identifiera var och när kommunens utbud behöver kompletteras.

Många gånger engageras civilsamhället och lokala aktörer för att fylla de luckor som uppstår, framförallt under lov och helger då många barn behöver aktiveras. Under 2017 genomfördes till exempel Summer Games i Botkyrkahallen i samarbete med lokala idrottsföreningar, sommaraktiviteter i Alby, valborgsfestivalen ”Show up Botkyrka” i Norsborg, skidprojekt med ungdomar från Fittja med mera. Fler Botkyrkabor har varit delaktiga i samhällsbygget, aktiviteterna har bidragit till ökad trygghet, och på längre sikt också till att fler är friska och mår bättre.

# BOTKYRKA I JÄMFÖRELSE

Undersökningen Kommunernas kvalitet i korthet jämför kommuner ur ett medborgarperspektiv. Sveriges kommuner och landsting (SKL) samlar sedan några år in och presentera resultaten. I undersökningen 2017 deltog 258 av Sveriges 290 kommuner. De sammanlagt 37 mått som ingår i undersökningen ger tillsammans en översiktlig bild av kommunernas kvalitet. Botkyrka har varit med sedan 2010 och deltog i jämförelsen för åttonde gången 2017.

## Måtten rör fem områden:

- tillgänglighet
- trygghet
- delaktighet och information
- effektivitet
- kommunen som samhällsutvecklare

De mått som ingår i undersökningen har stor spännvidd. Vissa av dem belyser en enskild del av kommunens verksamhet, medan andra har ett mer övergripande samhällsperspektiv. Jämförelserna ska ge en översiktlig bild av hur kommunen ligger till i förhållande till andra kommuner. Tanken är att de ska bidra till dialog, erfarenhetsutbyte och lärande för att utveckla verksamheten och förbättra kvaliteten.

## Resultatet 2017

Vi redovisar resultaten från Kommunernas Kvalitet i Korthet i förhållande dels till andra kommuner, dels till kommunens egen utveckling åren 2012-2017. Särskilt inom området Samhällsutveckling har utvecklingen för kommunen varit positiv under den senaste 4 årsperioden men positiva inslag finns även inom övriga områden. Många mätningar visar på relativt små skillnader under perioden, exempelvis är förändringarna relativt små inom området effektivitet.

Resultaten jämfört med andra kommuner illustrerar att det fortfarande finns förbättringsområden inom flera områden. Samtidigt finns det exempel på hur ett målmedvetet arbete snabbt kan ge resultat. Vi har under 2017 kraftigt förbättrat tillgängligheten på telefon och e-post, bland annat för svarstider och den upplevda kvaliteten i svaren. När det gäller det sammantagna intrycket av telefonkontakt med kommunen, så har Botkyrka gått från plats 127 av 144 deltagande kommuner 2016 till plats 38 av totalt 147 deltagande kommuner 2017.

För att ge en uppfattning om hur Botkyrka står sig i förhållande till andra kommuner presenterar vi resultaten med färger utifrån vår position.

- Botkyrka tillhör den fjärdedel av kommunerna som har bäst resultat
- Botkyrka tillhör den fjärdedel av kommunerna som har näst bäst resultat
- Botkyrka tillhör den fjärdedel av kommunerna som har näst sämst resultat
- Botkyrka tillhör den fjärdedel av kommunerna som har sämst resultat

Tillgänglighet	Jämförelse med andra 2017	Resultat Botkyrka 2017	Resultat riket 2017	Trend Botkyrka 2012-2017
1. Andel som får svar på e post inom två dagar, %		94	86	▲
2. Andel som får kontakt med och svar av handläggare via telefon, %		57	52	▲
3. Andel som upplever ett gott bemötande vid kontakt med kommunen, %		78	81	▼
4. Öppethållande, bibliotek, simhall, återvinningstat, dagar		92	63	▲
5. Förskola, andel som får plats på önskat datum, %		56	60	▲
6. Förskola, väntetid i dagar för dem som inte får plats på önskat datum, dagar		31	30	▼
7. Plats på äldreboende, väntetid från ansökan till erbjudande, dagar		85	56	▼
8. Handläggningstid, ekonomiskt bistånd, dagar		29	16	▶

Trygghet	Jämförelse med andra 2017	Resultat Botkyrka 2017	Resultat riket 2017	Trend Botkyrka 2012-2017
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)		84	83	
Antal vårdare som besöker en äldre person med hemtjänst under en 14 dagars period		15	15	▶
Antal barn per personal i kommunens förskolor		5,3	5,2	▲

## Delaktighet och information

Hur god kommunens webbinformation är för medborgarna		79	79	▼
Hur väl kommunen möjliggör för invånarna att delta i kommunens utveckling		65	57	▼

## Effektivitet

Kostnad för inskrivet barn i förskolan		156 000	142 000	▼
Andel elever i årskurs 6 med godkänt betyg i alla ämnen		63	76	▼
Resultat i de nationella proven för elever i årskurs 3		58	69	▼
Andel behöriga elever till något nationellt program i gymnasieskolan		84	84	▲
Elevers syn på skolan och undervisningen i årskurs 8		76		
Kostnad per betygspoäng i grundskolan		393	440	▶
Andel elever som fullföljer gymnasieutbildningen i kommunen		59	72	
Kostnad per elev i ett gymnasieprogram		117 823	128 339	
Serviceutbud inom särskilt boende för äldre		86	69	▶
Kostnad per plats inom särskilt boende för äldre		866 000	898 000	▶
Brukare som är ganska/ mycket nöjd med sitt särskilda boende		69	83	▶
Serviceutbud inom hemtjänst som finansieras av kommunen		67	64	▼
Kostnad per vårdtagare inom hemtjänsten		235 000	268 000	▲
Brukare som är ganska/ mycket nöjda med sin hemtjänst		75	92	▶
Serviceutbud inom LSS grupp- och serviceboende		78	81	▼
Andelen ungdomar som inte kommit tillbaka inom ett år efter avslutad insats / utredning		63	78	▼

## Samhällsutveckling

Andel förvärvsarbetande i kommunen		73	79	▲
Hur stor andel av befolkningen som får försörjningsstöd		4	4,2	▲
Antal nya företag som startats per 1 000 invånare i kommunen		5,6	5,2	▼
Företagarnas sammanfattande omdöme om kommunens service till företagen		68	72	▶
Sjukpenningtalet bland kommunens invånare		12	12,1	▼
Effektivitet i kommunens hantering och återvinning av hushållsavfall		35	39	▲
Andel miljöbilar i kommunorganisationen		70	34	▲
Andel inköpta ekologiska livsmedel		33	28	▲

## Återigen ett starkt ekonomiskt resultat

För 22:a året i rad redovisar Botkyrka kommun ett ekonomiskt överskott. Resultatet 2017 uppgår till 261 miljoner kronor och beror till nästan hälften av reavinsten vid försäljningen av fastigheten Samariten och avkastning på kommunens pensionsavsättning. Men kommunens ökade intäkter är inte av bestående karaktär, och därför behöver beredskapen inför en svårare framtid vara god i Botkyrka.

### Omvärlden

#### Samhällsekonomisk utveckling

Svensk ekonomi är inne i en högkonjunktur och tillväxten ökade 2017 preliminärt med 2,7 procent. Den tidigare höga investerings-takten i landet har dämpats något, vilket drog ned den totala tillväxttakten jämfört med förväntningarna. Bostadsbyggandet i landet är nu uppe på en så hög nivå att den knappast kan öka ytterligare. Därtill bidrar både hushållens och offentliga sektorns konsumtion till att hålla uppe tillväxten.

En prognos från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) visar på en fortsatt stark ekonomisk tillväxt även 2018, med en beräknad BNP-tillväxt på närmare 3 procent. Högkonjunkturen beräknas nå sin topp under 2018 för att därefter försvagas, och resursutnyttjandet i svensk ekonomi börjar minska.

Skatteunderlaget beräknas ha ökat med 4,5 procent 2017. En starkare utveckling av antalet arbetade timmar och lönesumman bidrog till ökningen. Ökningen av skatteunderlaget och antalet arbetade timmar kommer dock att minska 2018, och antalet arbetade timmar förväntas därefter inte öka alls 2019, vilket leder till en snabb inbromsning av skatteunderlagstillväxten. På sikt riskerar det att bli ett stort glapp mellan kommunernas intäkter och de kraftigt växande behoven av skola, vård och omsorg som den snabba befolkningsökningen för med sig.

Läget på arbetsmarknaden har förbättrats ytterligare under året tack vare ökande sysselsättning. Arbetslösheten låg i riket på i genomsnitt 6,7 procent under året. SKL räknar med att arbets-

lösheten minskar ytterligare något 2018 och når en botten på 6,3 procent. Arbetslösheten förväntas därefter öka marginellt till en konjunkturneutral nivå.

Trots ett ansträngt arbetsmarknadsläge antas löneutvecklingen bli fortsatt svag. De löneavtal som har slutits för de närmaste åren ligger på låga nivåer och löneglidningen är liten. Därmed är det inhemska inflationstrycket svagt.

#### Befolkningsutveckling

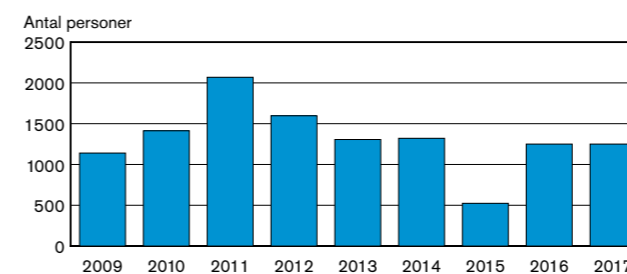
År 2017 ökade Sveriges befolkning med cirka 125 000 personer, och befolkningsantalet översteg därmed tio miljoner. Ökningen motsvarar cirka 1,3 procent och är marginellt lägre än året innan. Befolkningsökningen i riket beror till största del på ett positivt invandringsnetto.

I Stockholms län ökade befolkningen med cirka 39 000 personer, vilket motsvarar cirka 1,7 procent. I samtliga län och i 226 av Sveriges 290 kommuner ökade befolkningen 2017.

Befolkningen i Botkyrka ökade under 2017 med 1 250 personer till 91 925, vilket motsvarar cirka 1,4 procent. Det är i nivå med föregående år.

Kommunens befolkningsökning beror till ungefär lika stora delar på födelseöverskott som flyttnetto. Att flyttnettot totalt sett är positivt beror enbart på inflyttningen från utlandet.

Diagram 1. Befolkningsökning 2009–2017 i Botkyrka



### Ekonomiskt resultat

#### Ett överskott på 261 miljoner

Årets resultat uppgår till 261 miljoner kronor, vilket motsvarar 5,2 procent av skatteinkomster inklusive utjämningsbidrag. Eftersom årets budgeterade resultat uppgick till -13 miljoner kronor innebär årets slutliga utfall en förbättring med hela 274 miljoner kronor i förhållande till budget.

Framför allt fyra faktorer har medverkat till det positiva resultatet: exploateringsintäkter, fastighetsförsäljning, avkastning från pensionsavsättningar och nämndernas sammantaget positiva budgetutfall.

#### Jämförelsestörande poster

Nettointäkterna från jämförelsestörande poster har påverkat årets resultat positivt med 166 miljoner kronor; motsvarande positiva resultatpåverkan 2016 uppgick till 243 miljoner kronor. Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster uppgår till 95 miljoner kronor och motsvarande resultat 2016 uppgick till 38 miljoner kronor. Större jämförelsestörande poster under året är nettointäkter från exploateringsverksamheten (51 miljoner kronor), reavinst vid försäljning av vård- och omsorgsfastigheten Samariten (68 miljoner kronor), avkastning från pensionsavsättningar (51 miljoner kronor) samt nedskrivningar av i huvudsak rivna fastigheter (10 miljoner kronor).

Exploateringsnettot uppgick till 51 miljoner kronor. Exploateringsarna har skett enligt plan och översteg budget med 3,5 miljoner kronor. Utfallet beror i huvudsak på ökade intäkter för försäljning av tomträtter.

Reavinsten på fastighet gäller försäljningen av fastigheten Samariten, där bland annat Tumba vård- och omsorgsboende bedrivs. Försäljningspriset uppgick till 292 miljoner kronor, medan bokfört värde för byggnad inklusive maskiner och inventarier uppgick till 110 miljoner kronor. Den totala reavinsten vid fastighetsförsäljningen uppgick till 182 miljoner kronor. Större delen av försäljningen betraktas som ett så kallat sale and lease back-avtal och innebär att reavinsten ska fördelas över avtalstiden. Av den totala reavinsten avser 68 miljoner kronor 2017. Resterande 114 miljoner kronor fördelas över 16 år med 7 miljoner kronor per år.

Nämndernas ekonomiska utfall är väsentligt förbättrat såväl i förhållande till budget som jämfört med lämnade prognoser under året.

Nämndernas nettokostnader, exklusive exploatering, understeg budget med 38 miljoner kronor. Årets budgetutfall visar ett något försämrat utfall jämfört med föregående års positiva budgetutfall som uppgick till 73 miljoner kronor. I utfallet ingår ett överskott till följd av övergång till komponentavskrivning.

Skatteintäkterna inklusive skatteutjämning översteg budget med 48 miljoner kronor. Anledningen är i huvudsak att statsbidraget med anledning av flyktingsituationen översteg budget. Det är även ett positivt utfall på kommunalskatten.

Finansnettot visar ett positivt utfall med 84 miljoner kronor, vilket till största delen förklaras av avkastningen från placerade medel för framtida pensioner på 57 miljoner kronor. En begränsad upplåning, tillsammans med det fortsatt låga ränteläget, har bidragit till att räntenettot även i övrigt understiger budget.

Nedskrivningar av anläggningstillgångar har belastat resultatet med 10 miljoner kronor och medfört motsvarande budgetavvikelse. De mest betydande nedskrivningarna gäller i huvudsak rivna fastigheter inklusive paviljong, men också it-system för vård- och omsorgsförvaltningen.

Botkyrka kommun erhöll 24 miljoner kronor i så kallad byggbonus för 2017. Bonusen kom i december och gav kommunen ett positivt resultat.

I tabellen nedan framgår hur verksamheternas externa intäkter och kostnader har utvecklats mellan 2016 och 2017. I posterna ingår inte skattemedel eller finansiella poster.

Tabell 1. Verksamhetens intäkter och kostnader

Verksamhetens intäkter	Förändring		
	2017	2016	i procent
Taxor och avgifter	285,5	272,5	5
Externa bostads- och lokalhyror	91,9	95,4	-4
Försäljning av verksamhet	155,7	144,6	8
Bidrag från staten med flera	531,6	542,5	-2
Övriga verksamhetsintäkter	186,3	260,4	-28
<b>Summa intäkter</b>	<b>1 251,0</b>	<b>1 315,4</b>	<b>-5</b>
<b>Verksamhetens kostnader</b>			
Personalkostnader	-3 323,0	-3 105,7	7
Varor	-301,7	-313,0	-4
Entreprenad och köp av verksamhet	-1 272,6	-1 203,6	6
Externa lokalhyror	-158,6	-112,5	41
Bidrag och transfereringar	-237,3	-232,9	2
Köp av tjänster och övriga verksamhetskostnader	-531,3	-565,9	-6
<b>Summa kostnader</b>	<b>-5 824,5</b>	<b>-5 533,6</b>	<b>5</b>

Verksamhetens intäkter har minskat med 5 procent och kostnaderna har ökat med 5 procent jämfört med föregående år.

Verksamhetens intäkter uppvisar en nettominusning med 64 miljoner kronor (4,9 procent) jämfört med föregående år. Under året har vissa intäkter ökat medan andra har minskat. Ökad försäljning av verksamhet beror i huvudsak på ökade interkommunala ersättningar till gymnasiet. Minskade bidrag från staten med flera beror bland annat på ändrade och lägre ersättningar från Migrationsverket, men vi har under året fått högre statsbidrag inom utbildningsområdet. Minskningen av övriga verksamhetsintäkter förklaras till stor del av lägre reavinst och minskade intäkter avseende exploatering jämfört med föregående år.

Verksamhetens kostnader har ökat med 290 miljoner kronor (5,3 procent) jämfört med föregående år.

Ökningen av personalkostnader med 217 miljoner kronor (7,0 procent), beror bland annat på satsningar inom utbildningsområdet, till exempel förstärkt elevhälsa, lågstadiesatsning, lärarlönelyft och mindre barngrupper. Kommunen har fått statsbidrag för att kunna genomföra satsningarna. Personalkostnaderna inom socialtjänstförvaltningen har ökat när tidigare inhyrda konsulter ersatts med egen personal och tidigare vakanta tjänster tillsatts.

Kostnader för köp av verksamhet har ökat med 69 miljoner kronor (6,0 procent), vilket kan härledas till bland annat att fler elever inom förskola, grundskola och gymnasium väljer privata utförare samt dyrare programval inom gymnasiet. Inom vård- och omsorgsnämnden har kostnaderna ökat för köp av platser under renoveringen av Allégården och Tumba vård- och omsorgsboende samt ökade volymer inom LSS-verksamheten.

Externa lokalhyror har ökat med 46 miljoner kronor (40,9 procent). Kostnadsökningen beror främst på att kommun nu hyr fastigheten Samariten, som man tidigare ägde.

Verksamheternas nettokostnader inklusive avskrivningar uppgår till 4 832 miljoner kronor, vilket är 323 miljoner högre än förra året.

Sett till den löpande verksamheten, exklusive exploateringar och reavinst, har nettokostnaderna ökat med 7,6 procent. Motsvarande ökning förra året var till 3,6 procent.

#### Nämndernas budgetutfall har förbättrats betydligt

Nämndernas budgetutfall är positivt med 41,5 miljoner kronor. En jämförelse med de prognoser som lämnats under året visar en väsentlig förbättring. Delårsrapporten från hösten 2017 baserades på läget efter årets första åtta månader och pekade mot ett sammanlagt underskott för nämnderna på 1 miljon kronor vid årets slut. Med ett par undantag är nämndernas bokslutsutfall bättre än prognoserna från hösten. I några fall är förbättringen betydlig.

Socialnämnden samt arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden redovisar ett underskott på drygt 16 miljoner kronor respektive 2 miljoner kronor.

Socialnämndens underskott beror framför allt på att den statliga ersättningen för ensamkommande barn och unga minskade drastiskt under året.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens avvikelse beror i allt väsentligt på den nya rättighetslagstiftningen inom gymnasial vuxenutbildning.

Övriga nämnder redovisar överskott eller nollresultat. En utförligare beskrivning av nämndernas ekonomiska utfall finns i avsnittet Nämndredovisning.

#### Balanskravsresultat på 134 miljoner kronor

Balanskravet i kommunallagen innebär att det ska vara balans mellan kommunens kostnader och intäkter.

I avstämningen beräknas ett särskilt balanskravsresultat som innebär att en del poster som ingår i årets resultat räknas bort eller läggs till. Exempel på detta är reavinst vid försäljningar av tillgångar och avsättningar respektive uttag ur resultatutjämningsfonden. Man kan också i vissa fall justera balanskravsresultatet genom att göra undantag för kostnader som kommunen tidigare gjort avsättningar för.

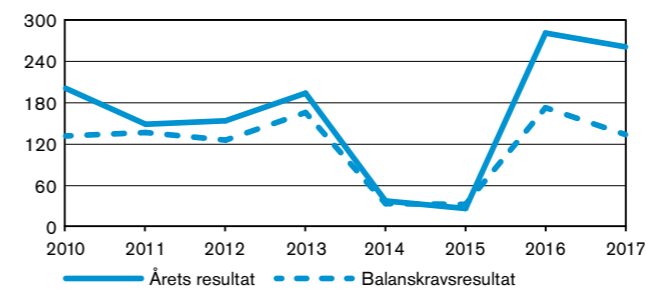
Tabell 2. Balanskravsresultatet, miljoner kronor

	Mnkr
Årets resultat enligt resultaträkning	261,3
- Reducering av samtliga reavinst	-68,2
+ Justering för reavinst enligt möjligheten till undantag	
+ Justering för reaförluster enligt möjligheten till undantag	
+ Orealiserade förluster i värdepapper	6,7
- Justering för återföring av realiserade förluster i värdepapper	
= Balanskravsresultat	199,8
Avkastning pensionsavsättning	-57,1
Överskott Vatten och avlopp	-8,5
= Justerat balanskravsresultat	134,2

Reavinsten på försäljningen av fastigheten Samariten har räknats av från resultatet. Därutöver har avkastningen från pensionsavsättningen räknats av, eftersom avsättningen ska finansiera framtida pensionsutbetalningar. Orealiserade förluster i värdepapper har tillgodoräknats.

Överskottet för VA-verksamhet ska återföras till kunderna och överförs därför till VA-fonden. Överskottet ingår därför inte i det justerade balanskravsresultatet.

Diagram 2. Årets resultat och balanskravsresultat 2010-2017, miljoner kronor



Justerat balanskravsresultat 2017 uppgår till 134 miljoner kronor, vilket motsvarar 2,7 procent av skatteintäkter och skatteutjämningsbidrag.

Balanskravsresultatet för 2017 ligger därmed i nivå med perioden 2010-2013, då resultaten översteg 3 procent av skatteintäkterna inklusive skatteutjämningsbidrag.

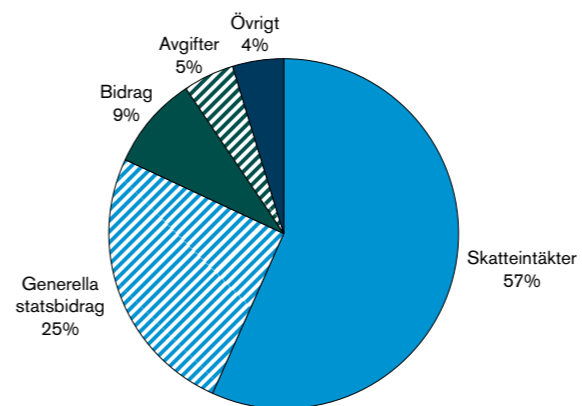
#### Koncernresultat – 422 miljoner kronor

Det sammantagna resultatet för kommunen och de bolag som ingår i koncernredovisningen (bolag där kommunen äger mer än 20 procent) uppgår till 422 miljoner kronor. Förra årets resultat för koncernen låg på 413 miljoner kronor.

#### Skatteintäkter och skatteutjämningsbidrag

Skatteintäkter och skatteutjämningsbidrag uppgick till 5 007 miljoner kronor och ökade med 5,5 procent jämfört med 2016. Det är lite högre ökning än de senaste åren. Beloppet utgör 80 procent av kommunens samlade intäkter, om man undantar rent finansiella intäkter. Resterande 20 procent är intäkter kopplade till nämndernas verksamheter.

Diagram 3. Kommunens intäkter 2017, procent



Utjämningsbidragen uppgår till 1 536 miljoner kronor och står därmed för 31 procent av kommunens samlade skatte- och skatteutjämningsintäkter.

I 2017 års taxering uppgick Botkyrkas skattekraft till 86,9 procent av riksgenomsnittet, vilket är en marginell ökning jämfört med tidigare år.

Inkomstutjämnningen kompenserar kommuner med låg skattekraft, vilket för Botkyrkas del innebar ett tillskott med 1 067 miljoner kronor.

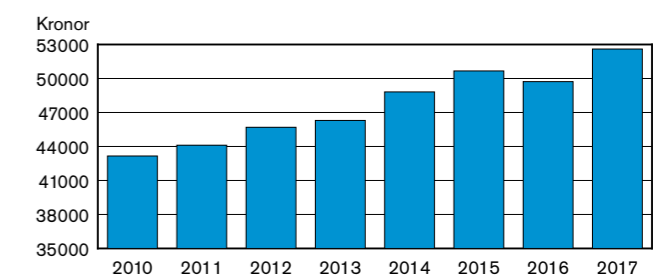
I kostnadsutjämnningen ersätts kommunen bland annat för en stor andel barn och unga samt för den sociala strukturen. Andelen äldre ökar i Botkyrka kommun men den är fortfarande låg i förhållande till andra kommuner. Äldreomsorgen är därför en negativ faktor i kostnadsutjämnningssystemet för Botkyrka.

Ett särskilt statsbidrag, de så kallade välfärdsmiljarderna, fördelades till Botkyrka kommun med 53 miljoner kronor.

#### Kostnad- och intäktsutvecklingen

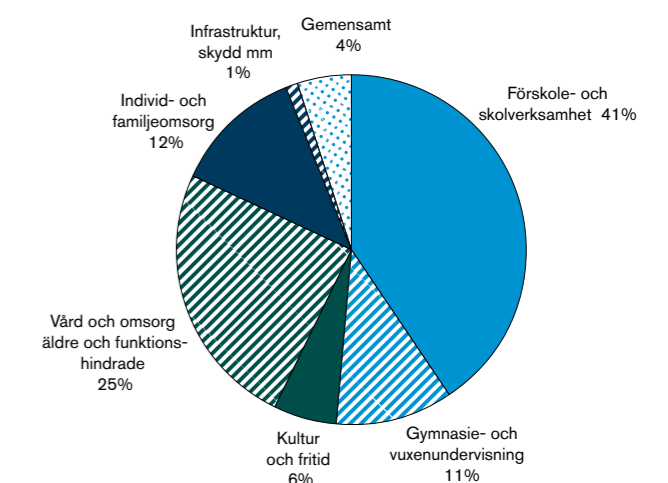
Beroende på ökade kostnader och en minskad intäktsökning under året ökade nettokostnaderna per invånare med 2 800 kronor i förhållande till 2016 och uppgick till 52 600 kronor.

Diagram 4. Nettokostnad per invånare 2010-2017, kronor



Botkyrkas unga befolkning avspeglar sig i hur resurserna fördelas i kommunen. Förskola och skola står för cirka 50 procent av kommunens kostnader. Vård och omsorg står för ungefär 25 procent av kostnaderna och individ- och familjeomsorg för 11 procent.

Diagram 5. Fördelning av skatteintäkterna, procent



## Investerings och upplåning

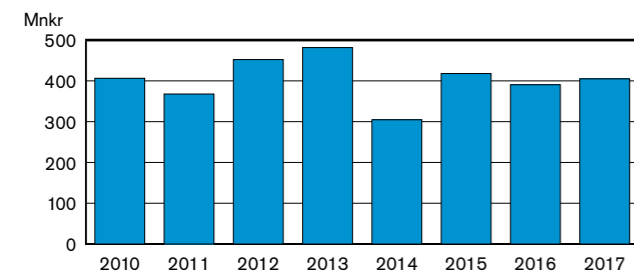
### Investeringar

Under 2017 var nettoinvesteringarna 405 miljoner kronor, vilket är en ökning med 15 miljoner kronor jämfört med föregående år. Investeringsnivån understiger klart den budgeterade nivån men kommer att öka de närmaste åren när stora fleråriga projekt inom förskola, skola, äldreomsorg och andra områden kommer igång.

Följande projekt ingår i årets större investeringar:

- Förskolan Humlan, Fittja
- Förskolan Sörgården, Tullinge
- Kagghamra VA-ledning
- Grödinge, överföringsledning
- LSS boende, Stendalsvägen 61, Tullinge

Diagram 6. Nettoinvesteringar 2010–2017, miljoner kronor

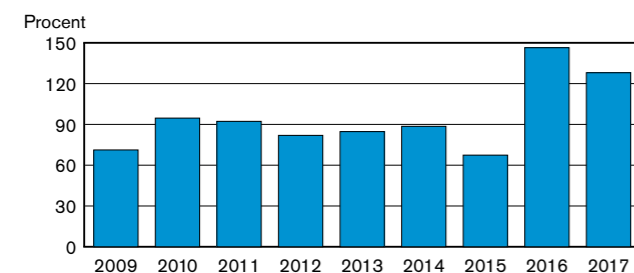


Investeringsnivån 2017 motsvarar ungefär genomsnittet för perioden. För de närmaste åren får vi rikta in oss på en väsentligt högre investeringsnivå.

Totalbudgeten för pågående investeringsprojekt 2017 uppgår till ca 4,1 miljarder kronor.

Under 2017 har ett markförvärv från Stockholms stad genomförts med ett utfall på 1,6 miljarder kronor som inte ingår i ovanstående investeringsutfall av dessa kommer mark för 0,5 miljarder kronor säljas vidare till AB Botkyrkabyggen under 2018.

Diagram 7. Självfinansieringsgrad 2009–2017, procent



Självfinansieringsgraden var 128 procent 2017 (exklusive markförvärv). Måttet visar hur stor andel av årets investeringar som kommunen kunnat finansiera utan lån, det vill säga med summan av årets avskrivningar, nedskrivningar och resultat.

Målet för året var en självfinansieringsgrad på minst 45 procent. Det uppnår vi med marginal eftersom investeringsnivån är lägre än beräknat. Kommunens upplåningsbehov har därmed hållits nere.

År 2017 klarades det långsiktiga målet för egenfinansiering av investeringar. För att klara målet kommande år behöver resultatnivån fortsätta att ligga på höga nivåer.

### Låneskulden

Kommunens internbank lånar ut pengar till kommunens bolag. Vid utgången av 2017 uppgick den sammanlagda externa låneskulden till 3 325 miljoner kronor, varav 1 898 miljoner avser vidareutlåning till bolagen. Låneskulden är därmed cirka 1 miljard kronor högre jämfört med förra årsskiftet. Låneskulden ligger i sin helhet hos Kommuninvest.

Tabell 3. Kommunens vidareutlåning, miljoner kronor

	Mnkr
Botkyrkabyggen	1 276
Botkyrka Stadsnät	230
Söderenergi	386
Övriga	6
<b>Summa</b>	<b>1 898</b>

Kommunens egen upplåning uppgick vid årsskiftet till 1 429 miljoner kronor. Det är en ökning med 946 miljoner jämfört med förra året. Den stora skuldökningen 2017 beror på köp av tomträttsmark från Stockholms stad. I mars 2018 kommer en stor del avyttras till Botkyrkabyggen AB, som då också tar över låneskulder på cirka 500 miljoner kronor.

## God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning kan beskrivas som att varje generation ska ta ansvar för sina beslut och inte skjuta finansieringen på framtiden. Kommuner ska enligt kommunallagen ha mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Det gäller både finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten.

Dokumentet Riktlinjer för god ekonomisk hushållning i Botkyrka kommun innehåller mål för den långsiktiga ekonomiska utvecklingen. Enligt riktlinjerna ska det genomsnittliga balanskravsresultatet vara 2–3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Den genomsnittliga självfinansieringsgraden av investeringarna ska ligga på minst 75 procent.

För 2017 formulerades följande två finansiella mål:

### Kommunens balanskravsresultat ska uppgå till 0,6 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag.

Årets resultat enligt balanskravsavstämningen motsvarar 2,7 procent. Målet är därför uppfyllt med marginal. Högre skatteintäkter än budgeterat och ett betydligt bättre budgetutfall för nämnderna än prognostiserat har bidragit till det höga resultatet.

### Självfinansieringsgraden av kommunens investeringar ska minst uppgå till 45 procent.

Självfinansieringsgraden anger hur stor del av nettoinvesteringarna som finansierats med kommunens egna medel. En självfinansieringsgrad på 100 procent innebär att årets nettoinvesteringar är lika stora som årets resultat plus årets avskrivningar. Självfinansieringsgraden var 128 procent 2017. Även detta mål är därför uppfyllt med marginal.

## Borgensåtaganden

Kommunens borgensåtaganden uppgick vid årsskiftet till 1 213 miljoner kronor, vilket är 84 miljoner kronor lägre än föregående år. Av detta belopp är 1 158 miljoner kronor (95 procent) borgen för lån till kommunägda bolag. Resterande borgen gäller lån till föreningar och bostadsrättsföreningar samt industrier, kontor och hyror. Utöver dessa borgensåtaganden finns även en så kallad solidarisk borgen gentemot Kommuninvest.

Risken för att kommunen ska tvingas fullgöra sina förpliktelser mot något av de kommunala bolagen bedöms som mycket liten. För övriga borgensåtaganden är riskerna större. Det gäller särskilt borgensåtaganden till föreningar och i de fall som kommunen lämnat borgen för hyror enligt de regler som gäller för hyresgarantier. Hyresgarantierna är dock relativt små belopp och kommunen har även fått en statlig ersättning som täcker en del av de kostnader som kan uppstå om hyresgästen inte kan betala.

## Pensionsavsättningen

För att möta kommunens åtagande för de anställdas tjänstepensioner intjänade före 1998 gjorde kommunen en särskild avsättning på 400 miljoner kronor år 2000. Dessa medel har sedan dess varit placerade i en diversifierad värdepappersportfölj bestående av räntebärande värdepapper, aktier och alternativa placeringar. Förvaltningen sker i ett diskretinärt förvaltningsuppdrag med placeringar i värdepappersfonder. Det långsiktiga målet för portföljen är att åstadkomma en avkastning utöver inflation med 3 procent.

Värdet på portföljen var vid årsskiftet 745 miljoner kronor efter en värdeökning under året med 6,5 procent. Sedan starten år 2000 är värdeökningen 69,5 procent. Inga uttag har gjorts 2017.

Värdet på portföljen motsvarade vid årsskiftet 47 procent av det pensionsåtagande som inte finns upptaget som skuld på balansräkningen. Vid avsättningen beräknades att cirka en tredjedel av den så kallade ansvarsförbindelsen skulle täckas med avsättningen. Det innebär att avsättningen vid årsskiftet mer än väl täcker den ursprungliga ambitionen.

Skillnaden mellan de totala pensionsförpliktelserna (inklusive ansvarsförbindelsen) och kommunens pensionsavsättning uppgår till 1 342 miljoner kronor. Beloppet återlånas i sin helhet och används i verksamheten.

Den 31 december 2017 var tillgångarna placerade enligt fördelningen i tabell 4.

Tabell 4. Fördelning av placerade medel (procent)

	Normal
Svenska räntebärande värdepapper	47,6 %
Svenska aktier	25,5 %
Globala aktier	26,9 %

## Framåtblick

Efter några års stark tillväxt råder högkonjunktur i svensk ekonomi. Nivån på tillväxten och antalet arbetade timmar är högre än vid en neutral konjunktur. Det finns tydliga tecken på att det är svårare än normalt för arbetsgivarna att besätta lediga platser, särskilt inom delar av offentlig sektor, men där är det till stor del också ett strukturellt problem. Arbetslösheten uppgår till cirka 6,5 procent. Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) bedömning är att ekonomin fortsätter att växa det närmaste året för att sedan återgå till ett konjunktorellt normalläge 2019.

Vilken väg konjunkturen i verkligheten kommer att ta är svårbedömt. Det kan både bli en mer ihållande högkonjunktur eller en snabbare nedgång.

Efter 2017 förväntas sysselsättningsökningen plana ut och vi har att se fram emot en period 2018–2021 med en väsentligt långsammare ökning av skatteinkomsterna. Samtidigt får vi räkna med att kostnadsnivån, inklusive räntor, kommer att stiga gradvis när resursutnyttjandet i ekonomin är högt.

Samtidigt som inkomsterna växer långsammare ökar anspråken på kommunerna när andelen barn, unga och äldre ökar i förhållande till andelen i förvärsålder. Flyktingströmmarna utgör därtill en fortsatt osäkerhet när det gäller befolkningens utveckling och sammansättning.

I mål och budget för 2018 uppgår det budgeterade balanskravsresultatet till 0,6 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, vilket motsvarar cirka 31 miljoner kronor. Det rekommenderade balanskravsresultatet är 2,0 procent. Det är en nivå kommunen behöver sträva mot, men även om årets bokslutsutfall är bra är marginalerna inför framtida utmaningar inte stora, med tanke på utgångsläget.

Förutom de volymökningar som följer av en växande befolkning ligger stora behov framför oss när det upprustning av äldre lokaler och anläggningar. De närmaste åren kommer stora investeringar att behöva göras i såväl upprustningar som kapacitetshöjningar.

De senaste åren har investeringarna finansierats genom en begränsad ökning av kommunens upplåning, och finansieringen har till stor del hittills kunnat hanteras genom en begränsad investeringsnivå och resultaten i boksluten. Men kommande år krävs så stora investeringar att det kommer att bli mycket svårt att undvika en betydande ökning av kommunens upplåning.

# KOMMUNENS MEDARBETARE

## Engagerade medarbetare med medborgarens fokus

Medarbetare känner ett högt engagemang i sitt arbete i Botkyrka kommun. I en ny medledar- och arbetsmiljöpolicy sätts riktningen och ramarna för hur kommunen som arbetsgivare ska nå de politiska målen inom kompetensförsörjning. Alla som arbetar i Botkyrka är medledare. Tillsammans har vi medborgarens fokus och agerar utifrån kommunens värdegrund.

Mycket har åstadkommit 2017 men vi kan konstatera att vi behöver ha ett fortsatt fokus för att stärka kompetensförsörjningen vad gäller att dels rekrytera och behålla kompetenta medarbetare, dels att sänka sjukfrånvaron ytterligare.

### Botkyrka kommun erbjuder ett meningsfullt arbete

Medarbetarnas upplevelse av Botkyrka kommun som arbetsgivare mäts årligen via en medarbetarundersökning. Förutsättningarna för att göra ett bra jobb upplevs i många delar som mycket goda, till exempel upplever många ett stort engagemang och meningsfullhet i arbetet. Många är insatta i arbetsplatsens mål, vet vad som förväntas av dem, och har en chef som visar förtroende för dem. Fler medarbetare upplever bättre möjligheter till karriärutveckling 2017 än 2016, men möjligheterna måste förbättras ytterligare.

Två områden där resultaten försämrats något och som vi behöver utveckla är delaktighet och ledarskap.

### Tre delindex i medarbetarundersökningen

År	HME	MI	Delaktighet inflytande
2014	78*(78/78)	68*(68/70)	67*(69/70)
2015	78*(78/77)	68*(68/70)	68*(67/69)
2016	80*(80/78)	70*(70/71)	69*(68/71)
2017	78*(79/79)	69*(68/70)	67*(67/67)

Källa: Medarbetarundersökning 2017 \*(kvinnor/män)  
Notering: Index = 100.

Alla tre delindex - Hållbart medarbetarengagemang (HME), Medarbetarindex (MI) och Delaktighet/inflytande visar något lägre resultat 2017 än föregående år. Nivån på resultaten är dock fortfarande höga.

### Sjukfrånvaron har minskat

Den totala sjukfrånvaron var 7,3 procent och motsvarar en minskning med 0,6 procentenheter. Sjukfrånvaron har minskat för både kvinnor och män samt gäller inom samtliga åldersgrupper. Minskningen har skett både vad gäller den korta sjukfrånvaron (1-14 dagar) och sjukfrånvaron 15 dagar och däröver, vilket tyder på att arbetet med tidiga insatser haft effekt. Utvecklingen med minskad sjukfrånvaro märks också i Sverige som helhet. Jämfört med genomsnittet för länets kommuner är sjukfrånvaron bland kommunens anställda 0,5 procentenheter högre.

Under 2017 har arbetet med att minska sjukfrånvaron varit ett särskilt fokusområde, bland annat har ett nytt systemstöd införts för att underlätta chefernas rehabiliteringsarbete. Förvaltningarnas HR-ansvariga har också arbetat på olika sätt för att stärka cheferna bland annat genom egna workshoppar och aktivt stöd om sjukskrivningar. I syfte att erbjuda tidiga insatser, särskilt vid psykisk ohälsa deltar vi i ett pilotprojekt med Sveriges Kommuner och Landsting. Det är viktigt att fortsätta påbörjat arbetet för att ytterligare minska sjukfrånvaro.

### Sjukfrånvaro för kommunens medarbetare, procent

År	Kort frånvaro*		Lång frånvaro**		Totalt
	(kvinnor/man)	(kvinnor/man)	(kvinnor/man)	(kvinnor/man)	
2014	3,2	1,5	7,5	3,9	6,7
2015	3,4	1,6	8,6	4,5	7,6
2016	3,5	1,8	9,0	4,5	7,9
2017	3,3	1,5	8,2	4,2	7,3

Källa: Statistik inhämtad från Qlik (Ny beräkningsmodell från 2017, samtliga år har räknats om och kan därför skilja sig från vad som redovisats tidigare år)

\*1-14 dagar \*\*15-90 dagar eller mer

### Sjukfrånvaro i jämförelse med länet/riket, procent

Procent	Botkyrka	Stockholms län	Sverige
totalt	7,3	6,8	7,0
≥ 60 dagar	40,5	46,3	46,8
kvinnor	8,2	7,6	7,7
män	4,2	4,4	4,4
≤ 29 år	5,6	5,9	5,9
30-49 år	7,1	6,6	6,6
≥ 50 år	8,0	7,5	7,7

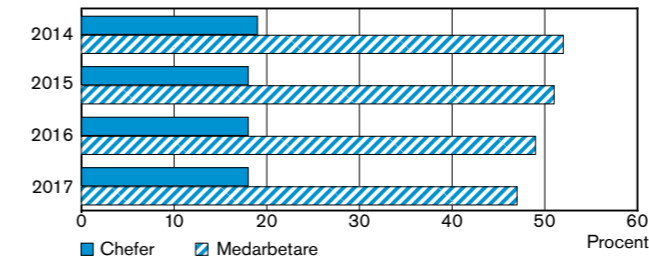
Företagshälsovården är en viktig part i arbetet med att få ner antalet sjukskrivningar. Under 2017 har kommunen köpt tjänster för 3,9 miljoner kronor, vilket är 0,7 miljoner lägre än 2016.

Syftet med kommunens friskvårdsbidrag och cykelförmån är att medarbetarna ska kunna stärka sin hälsa. Cirka 45 procent av medarbetarna tog ut sitt friskvårdsbidrag 2017 till ett sammanlagt värde av 3,8 miljoner kronor. Cykelförmån betalades ut med 315 000 kronor. Intresset för både friskvårdsbidrag och cykelförmån har ökat något jämfört med 2016. Män och kvinnor använder dessa i lika stor utsträckning.

### Vi ska ha jämlika, jämställda och interkulturella arbetsplatser

Botkyrka ska vara en jämlik, jämställd och interkulturell organisation och kommun, som är fri från diskriminering. Under 2017 har riktlinjer för en jämlik arbetsplats tagits fram. Kommunens inriktning att vi ska ha en representativ organisation som bättre återspeglar Botkyrkabornas samlade erfarenheter, har lyckats väl vad gäller medarbetare med utländsk bakgrund. Fler än hälften av alla som jobbar i Botkyrka kommun har utländsk bakgrund. När det gäller chefstjänster har utvecklingen gått långsammare, trots en relativt stor omsättning. 2017 var andelen 19 procent, en ökning med 1 procentenhet jämfört med de senaste åren.

### Andelen chefer och medarbetare med utländsk bakgrund



Källa: Statistik inhämtad från Qlik

### Kompetensförsörjning är en stor utmaning

Konkurrensen om personal i Stockholmsområdet är generellt sett stor, särskilt för bristyrken som socialsekreterare, sjuksköterskor, lärare och tekniska yrken.

I likhet med andra kommuner har Botkyrka en utmaning i att både behålla och attrahera rätt kompetens. Därför görs olika insatser för att stärka kompetensförsörjningen och arbetsgivarvarumärket; bland annat har en handlingsplan för det fortsatta

arbetet tagits fram. För 2018 har kommunfullmäktige lagt fast utvecklingsmål för personalomsättning, frisknärvaro och hållbart medarbetarengagemang (HME). Som en del av den framtida kompetensförsörjningen deltar vi i ett Södertörnsamarbete för medarbetare med potential att bli framtida chefer.

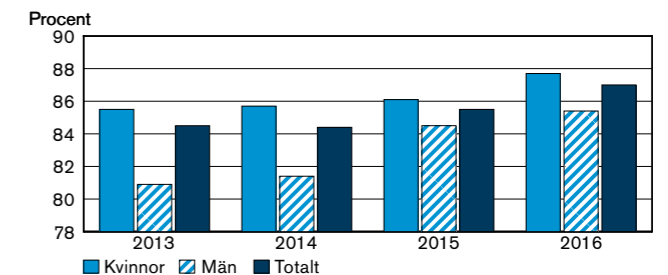
### Antalet tillsvidareanställda är oförändrat

Cirka 5 300 av kommunens drygt 6 000 månadsavlönade har en tillsvidareanställning. Andelen tillsvidareanställda är 86 procent, vilket är i nivå med 2016. Närmare 88 procent av kvinnorna har en tillsvidareanställning, jämfört med drygt 82 procent av männen. Av kommunens medarbetare är 77 procent kvinnor och 23 procent män. Drygt 600 av alla tillsvidareanställda arbetar deltid, varav cirka 500 kvinnor.

Sysselsättningsgraden 2017 var 95 procent. Andelen deltidsanställda minskade från 15 till 14 procent. Kommunen har tillsammans med Kommunal tagit fram en plan till och med 2021 med målet att minska andelen deltidsanställningar.

Kommunen hade 2017 cirka 6 200 årsarbetare. Inkluderar vi de kommunala bolagen så var det totalt 6 538 årsarbetare i hela koncernen.

### Andel tillsvidareanställda av månadsavlönade, procent



Källa: Statistik inhämtad från Qlik

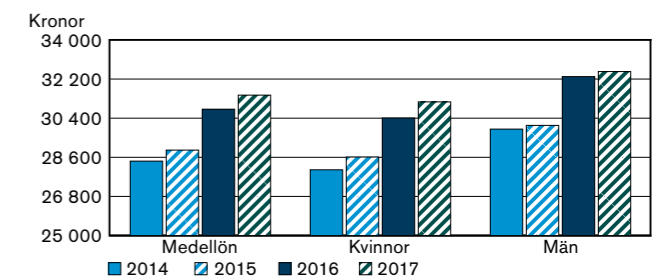
### Löneskillnaderna har minskat något

Medellönen 2017 för kommunens anställda är 31 460 kronor i månaden.

Löneskillnaden mellan män och kvinnor har minskat något jämfört med föregående år.

Lönekartläggningen 2017 visar att löneskillnaderna är sakliga och inte kopplade till kön. Det finns yrkesgrupper i kommunen där kvinnor har en viss dominans, särskilt inom vård och omsorg samt inom barnomsorg, där lönerna är lägre.

Totalt har kommunen betalat ut 2,9 miljarder kronor i lön inklusive sociala avgifter under 2017. Inkluderar vi de kommunala bolagen så har hela koncernen betalat ut 3,1 miljarder kronor.



Källa: Kommunens lönesystem HRM

## Ökad medborgarnytta med tydliga processer och ökad digitalisering

För bättre verksamhetsresultat och mer nöjda medborgare har kommunfullmäktige beslutat om nya mål och organisationen rustar sig för att arbeta mer processorienterat. Ett ökat fokus på digitaliseringsarbetet prioriteras.

Kommunstyrelsen är kommunens högsta verkställande organ – den bereder ärenden till kommunfullmäktige och föreslår beslut. Det är kommunstyrelsen som leder, styr, samordnar och följer upp kommunens övergripande processer och styrning av verksamheter samt ekonomin.

### Resultat och måluppfyllelse

Kommunstyrelsen hade 10 egna mål och 56 mätbara mål 2017. Av de mätbara målen har 24 uppnåtts eller utvecklats i rätt riktning. För 4 av de mätbara målen saknar vi uppgift. Här är några nedslag i kommunstyrelsens arbete under året.

#### Kommunstyrelsens egen värdering av måluppfyllelse utifrån kommunfullmäktiges målområden 2017

Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället	●	Godtagbar
Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället	●	Godtagbar
Kommunen som organisation	●	Godtagbar

Resultatmätt	Utfall 2016	Mål 2017	Mål 2017	Utfall 2017
Andel (%) invånare i alla stadsdelar som upplever att det är lätt att ta del av kommunens information	49	45	53	42
Andel (%) skolor som fyllt sina platser i Botkyrka ungdomsfullmäktige	75	80	80	65
Antal invånare som deltagit i dialogforum i alla stadsdelar	525	752	600	491
Andel (%) medborgarförslag från Alby, Fittja och Hallunda-Norsborg	31	11	40	26

#### Delaktighet

Efter tre års stigande trend minskar antalet personer som deltagit i dialogforum. För att öka deltagandet planerar vi att förändra formerna för dialogarbetet inför 2019.

Andel medborgarförslag har ökat men är fortsatt lågt i de norra kommundelarna i förhållande till de södra. På kommunens hemsida finns information om möjligheten att påverka i kommunen genom till exempel medborgarförslag.

#### Fossilbränslefritt Botkyrka 2030

Kommunfullmäktige antog 2016 ett program för ett fossilbränslefritt Botkyrka 2030. För att göra Botkyrka fossilbränslefritt till 2030 fokuserar programmet på transportsektorn.

Under 2017 upphandlades ett nytt avtal för leverans av livsmedel, mjölk med mera inom ramen för samordnad varudistribution. Ytterligare tre avtal kopplades under året till samordnade varutransporter. Det innebär att volymen varor som distribueras miljövänligt har ökat under året.

#### Det ekonomiska resultatet

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott gentemot budget på 4,3 miljoner kronor.

Under året bedömdes kostnaderna för att införa ett nytt system för beslutsstöd och upphandla en ny bankleverantör överstiga budget. I samband med det vidtogs åtgärder för att klara budget. Genomförda åtgärder, personalvakanser och högre intäkter än budgeterat har bidragit till överskottet.

Tusental kronor	Kostnader	Intäkter	Netto
Politiska organ	-26 020	495	-25 525
Bidrag, ersättning och avgifter	-105 819	607	-105 212
Kommunledningsförvaltningen	-271 108	116 408	-154 700
<b>Summa</b>	<b>-402 947</b>	<b>117 510</b>	<b>-285 437</b>
<b>Budgetutfall</b>			<b>+4 216</b>

#### Betydelsefulla händelser 2017

##### Digitaliseringsarbetet

Digitaliseringsarbetet har fått en högre prioritet under året, och för att öka fokuset inom området har tjänsten som kommunikationschef utvecklats till en tjänst som kommunikations- och digitaliseringschef. Arbetet med att utveckla en digitaliseringsfond växte också fram under året med avsikt att få större kraft i utvecklingsarbetet 2018.

##### Stadsdelarnas utveckling

I Alby har ett ungdomsråd startat med hjälp av unga vuxna som själva ingick i ungdomsrådet för tio år sedan. Under sommaren genomfördes dialoger om utvecklingen av Tullinge centrum.

Kommunfullmäktige beslutar i januari 2018 om ett utvecklingsprogram för Hallunda-Norsborg som innebär ett strategiskt steg för utvecklingen i stadsdelen. Hösten 2017 togs beslut om en strukturplan för Storvreten, vilket ger en inriktning för en fortsatt fysisk stadsutbyggnad.

##### Nya mål och tydliga processer

Kommunfullmäktiges har antagit nya mål inför 2018 och arbetet med processorientering har avslutats som projekt och ska nu vara en del i ordinarie arbete. Styrsystemet med sin struktur utgår ifrån att knyta ihop politisk styrning med processtyrning.

##### → Vill du läsa mer?

Kommunstyrelsens årsredovisning finns här:  
[www.botkyrka.se/kommunochpolitik/ekonomiochstyrning/arsredovisning](http://www.botkyrka.se/kommunochpolitik/ekonomiochstyrning/arsredovisning)



## TRE NÄMNDER

# Samhällsbyggnadsnämnden Tekniska nämnden Miljö- och hälsoskyddsnämnden

## Ökad tillgänglighet, bättre belysning och sunda hus med minskad energiförbrukning

Att samtidigt bevara och utveckla är utmaningen som gör Botkyrka attraktivt. Vi är på rätt väg med fler nöjda kunder, bättre energihushållning och god dialog med Botkyrkaborna.

Samhällsbyggnadsnämndens verksamhet omfattar skötsel och underhåll av gator, parker och mark. I nämndens ansvar ingår även fysisk planering, exploateringsverksamheten, bygglov samt kart- och mätverksamhet.

Tekniska nämnden ansvarar för kommunens lokalförsörjning och fastighetsförvaltning samt skötsel, underhåll och utbyggnad av vatten och avlopp. Även teknik, logistik och städverksamhet är nämndens ansvar. Verksamheterna finansieras helt genom avgifter, hyresintäkter och ersättningar för utförda tjänster.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har ansvar för tillsyn och offentlig kontroll enligt lagar och förordningar. Nämnden ska också skapa förutsättningar för en hållbar utveckling, bidra till att de nationella och regionala miljö kvalitetsmålen uppfylls, samt övervaka och förbättra miljö tillståndet i kommunen.

### Samhällsbyggnadsnämnden

#### Resultat och måluppfyllelse för samhällsbyggnadsnämnden

Av de sammanlagt 7 egna mål nämnden formulerat för 2017 bedöms måluppfyllelsen som god i 5 fall. Resultatet för ett mål bedöms som godtagbart medan måluppfyllelsen i ett fall bedöms som inte godtagbar.

Av sammanlagt 34 åtaganden bedöms 24 som helt uppfyllda och resterande som godtagbart uppfyllda.

Nämnden bedömer sitt bidrag till kommunfullmäktiges måluppfyllelse som gott inom fyra av målområdena. För två av målområdena bedöms måluppfyllelsen som godtagbar.

#### Samhällsbyggnadsnämndens egen värdering av måluppfyllelse 2017 utifrån kommunfullmäktiges målområden

Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället	●	God
Att möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna	●	God
Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv	●	God
Att möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv	●	God
Att skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna	●	Godtagbar
Kommunen som organisation	●	Godtagbar

Resultatmätt	Utfall 2016	Mål 2017	Utfall 2017
Andel (%) tillgänglighetsanpassade busshållplatser	60 %	62 %	62 %
Andel (%) tillgänglighetsanpassade övergångsställen	31 %	60 %	34 %
Botkyrkaborna anser att kommunens parker och lekplatser är ganska eller mycket bra (%)*	67 %	68 %	65 %
Botkyrkaborna anser att kommunens gator och vägar är ganska eller mycket bra (%)*	56 %	60 %	58 %
Botkyrkaborna är ganska eller mycket nöjda med tillgången till naturområden (%)*	87 %	88 %	84 %
Botkyrkaborna är ganska eller mycket nöjda med kommunens friluftsområden (%)*	82 %	85 %	84 %
Antal lägenheter i antagna detaljplaner	1 132	1 000	338
Antal färdigställda lägenheter (SCB)	503		626
Nöjd kund-index, bygglovsservice till företag(SBA/SKL)	54	75	63
Nöjd kund-index, markupplåtelse kommunens service till företag (SBA/SKL)	75	75	
Andel (%) avgjorda bygglovsärenden inom 10 veckor	96		95
Genomsnittlig handläggningstid för medborgarförslag, i veckor	20	12	21
Antal inkomna medborgarförslag	79	86	86
Antal inkomna synpunkter	263	300	305

\*) Medborgarundersökningen

#### Bygglov

Kommunens service till företag i samband med ansökan om bygglov mäts med index för kundnöjdhet (NKI). Företagens omdömen har förbättrats under 2017. En ny delegationsordning har medfört snabbare beslut om bygglov. Andelen avgjorda bygglovsärenden inom 10 veckor är fortsatt högt (95 %).

#### Bättre tillgänglighet

Fyra busshållplatser på Alhagsvägen i Alby anpassades för att förbättra tillgängligheten.

#### Blåklintsparken i Hallunda

Parken blev färdig under året och ger goda möjligheter till både kulturella och idrottsliga aktiviteter för alla. Till exempel kan man spela på upprustade boulebanor eller koppla in sin smartphone och lyssna på musik.

#### Attraktivare företagsområden

Projektet fortsatte under 2017 med områdena Skyttbrink, Bovalen, Slagsta och Eriksberg.

#### Det ekonomiska resultatet

Samhällsbyggnadsnämndens nettokostnader uppgick till 148 miljoner kronor, vilket innebär en ökning med 6 procent jämfört med 2016. Jämfört med budget är utfallet positivt med 14,3 miljoner kronor. Nettoutfallet för exploateringsverksamheten uppgår till plus 51,1 miljoner och överstiger budget med 3,5 miljoner.

Intäkterna exklusive exploatering uppgick till 56 miljoner och har minskat med 12 miljoner jämfört med förra året. Lägre intäkter för nybyggnadskartor och förrättningar är framträdande förklaringar till nedgången. Trots denna nedgång överstiger intäkterna totalt sett budget med 3,8 miljoner.

Alla delverksamheter redovisar överskott jämfört med budget. Ändrade rekommendationer för redovisning av planerat underhåll har medfört att tidigare driftkostnader redovisas som återinvestering. För gata- parkenheten har detta medfört att underhållsåtgärder motsvarande 12,7 miljoner istället redovisas som investering. Denna förändring är den enskilt mest betydande förklaringen till nettoöverskottet totalt sett.

I utfallet för exploatering ligger reavinster för framförallt projekten Sandstugan och Tingstorget samt för de slutredovisade projekten Syrisk-Ortodoxa kyrkan i Norsborg och kvarteren Dynamiten och Komministern 5.

Tusental kronor	Kostnader	Intäkter	Netto
Samhällsbyggnadsnämnden	-544		-544
Gemensam verksamhet	-19 767	5 597	-14 170
Kartor och mätning	-11 129	5 157	-5 972
Planverksamhet	-9 608	4 110	-5 498
Gator och parker	-134 087	12 266	-121 821
Mark och exploatering	-16 537	17 830	1 293
Bygglov	-12 710	11 130	-1 580
<b>Summa</b>	<b>-204 382</b>	<b>56 090</b>	<b>-148 292</b>
<b>Budgetutfall</b>			<b>+14 333</b>
<b>Reavinster exploatering</b>	<b>-11 999</b>	<b>63 102</b>	<b>51 103</b>
<b>Budgetutfall exploatering</b>			<b>+ 3 503</b>



Foto: Botkyrka kommun

## Tekniska nämnden

### Resultat och måluppfyllelse för tekniska nämnden

Av de sammanlagt 12 egna mål nämnden formulerat för 2017 bedöms måluppfyllelsen som god i 9 fall. Resultatet för övriga 3 mål bedöms som godtagbart.

Nämnden bedömer sitt bidrag till kommunfullmäktiges måluppfyllelse som gott inom sex av kommunens målområden. För området "kommunen som organisation" bedöms måluppfyllelsen som godtagbart.

#### Tekniska nämndens egen värdering av måluppfyllelse 2017 utifrån kommunfullmäktiges målområden

Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället	●	God
Att möjliggöra Botkyrkabornas behov av livslångt lärande	●	God
Att möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna	●	God
Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv	●	God
Att möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv	●	God
Att skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna	●	God
Kommunen som organisation	●	Godtagbart

Resultatmått	Utfall 2016	Mål 2017	Utfall 2017
<b>Vattenkvalitet</b>			
Antalet vattenprover	204	206	213
därunder anmärkning	6 %	0 %	2,8 %
Vattenförluster	16 %		19 %
<b>Antalet fossilfria fordon.</b>	167		175
<b>Andelen fossilfria fordon</b>	100 %		100 %
<b>Andel inköpt drivmedel;</b>			
" biogas	30 %	46 %	31 %
" etanol	1 %	0 %	1 %
" bensin	26 %	26 %	27 %
" diesel-MK1	6 %	2 %	2 %
" Eco-Par bio 100	37 %	43 %	46 %

### Eldrivna arbetsfordon

Tre stycken eldrivna arbetsfordon har köpts in under 2017. Försök visar att eldrivna arbetsfordon kan vara ett alternativ till fossil- eller biogasdrivna arbetsfordon.

### Sunda och energieffektiva hus

I syfte att minska klimat- och miljöpåverkan har ett flertal åtgärder genomförts. I samband med alla investeringsprojekt görs en genomgång av materialval med hjälpmedlet "Sunda hus". När exempelvis äldre förskolor ersätts med nybyggnad kan i vissa fall en halvering av energiförbrukningen uppnås.

### Ny belysning på skolgårdarna

Av de äldre armaturerna på skol- och förskolegårdar är nu 90 procent utbytta till LED-armaturer. Den nya belysningen har inneburit en halvering av elförbrukningen.

### Det ekonomiska resultatet

Tekniska nämndens ekonomiska resultat innebär en nettointäkt på 28,5 miljoner kronor, vilket är 29 miljoner bättre än budget. Av utfallet kan 6,8 miljoner hänföras till VA-verksamheten, vilket överförs till VA-fonden. Med undantag för städverksamheten ger även övriga intäktsfinansierade delar positiva ekonomiska utfall.

Lokalförsköningen visar ett överskott med 43 miljoner jämfört med budget. Den enskilt mest betydande orsaken är att planerat fastighetsunderhåll i enlighet med aktuella rekommendationer nästan helt redovisas som återinvestering, vilket medför att kostnaderna fördelas ut över hela avskrivningsperioden. Kostnader för rivningar, nedskrivningar och inledande utredningar för byggprojekten uppgår till sammanlagt 16 miljoner.

Förbrukningsavgifterna inom VA-verksamheten översteg budget med 11 miljoner. Ökad förbrukning och ett tidigare avläsningsfel som nu undanröjts, är orsaken till ökningen.

Tusental kronor	Kostnader	Intäkter	Netto
Teknisk nämnd	-471		-471
Gemensam verksamhet	-16 006	11 896	-4 110
Lokalförsköning och fastighet	-441 249	468 658	-27 409
VA-verksamhet	-124 557	131 345	6 788
Städ- och kontorservice	-72 272	69 461	-2 811
Teknik och logistik	-93 228	94 867	1 639
<b>Summa</b>	<b>-747 783</b>	<b>776 227</b>	<b>28 444</b>
<b>Budgetutfall</b>			<b>+28 958</b>

## Miljö- och hälsoskyddsnämnden

### Resultat och måluppfyllelse för miljö- och hälsoskyddsnämnden

Nämnden hade 13 egna mål 2017. I anslutning till målen formulerade man mätbara mål eller åtaganden. Nämndmålen utvecklades i stort positivt eller godtagbart, vilket leder till att nämnden värderar måluppfyllelsen för sex av kommunfullmäktiges målområden som god och för ett målområde som godtagbart.

#### Miljö- och hälsoskyddsnämndens egen värdering av måluppfyllelse 2017 utifrån kommunfullmäktiges målområden

Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället	●	God
Att möjliggöra Botkyrkabornas behov av livslångt lärande	●	God
Att möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna	●	Godtagbart
Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv	●	God
Att erbjuda Botkyrkaborna förutsättningar för gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv	●	God
Att erbjuda en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna	●	God
Kommunen som organisation	●	God

#### Volymmått

Mått/nyckeltal	2015	2016	2017
Antal inspektioner enligt			
- miljöbalken	425	509	564
- livsmedelslagen	488	513	514
Antal inspektioner per årsarbetare, miljöbalkstillsyn	61	70	56
Antal inspektioner per årsarbetare, livsmedelstillsyn	119	122	130
Antal rastande och häckande arter av vadarfåglar i Botkyrka per år	25	20	24
Antal elever/deltagare i aktiviteter med Fältbussen	2 599	2 478	2 513

Fältbussens utflykter har framförallt behandlat livet i skogen och vattnet. Eleverna har fått lära sig om hur djur och växter överlever på vintern. Utflyktsdagar har genomförts med elever från årskurs 5. Fältbussen har även ordnat sommarskola för årskurs 1–9 för nyanlända under sommaren.

Resultatmått	Utfall 2016	Mål 2017	Utfall 2017
Andel medborgarförslag som besvaras av nämnden inom högst sex månader från att det inkommer till nämnden	62 %	100 %	20 %
Andel lärare som anser att dagen med Fältbussen kompletterar och berikar NO-undervisningen	100 %	100 %	100 %
Andel av de nio klassade sjöarna i Botkyrka som uppnår god ekologisk status	67 %		67 %

Endast ett av fem inkomna medborgarförslag har besvarats av nämnden högst sex månader efter att det inkommit. Det är en tydlig försämring jämfört med 2016.

Andelen lärare som anser att dagen med Fältbussen kompletterar och berikar NO-undervisningen är fortsatt hundraprocentig.

### Det ekonomiska resultatet

Miljö- och hälsoskyddsnämndens nettokostnader var 16,3 miljoner kronor, vilket är en ökning med 1,3 procent jämfört med 2016. Nämndens utfall innebär ett plusresultat på cirka 300 000 kronor.

Kostnaderna för natur- och miljöanalysteamet överskred budget med drygt 350 000 kronor. Det berodde bland annat på högre naturvårdskostnader och ytterligare en anställd i teamet som arbetar med klimatstrategin.

Tusental kronor	Kostnader	Intäkter	Netto
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-500		-500
Gemensam verksamhet	-5 667	1 069	-4 598
Miljö- och hälsoskydd	-6 532	3 937	-2 595
Livsmedel	-3 194	2 562	-632
Natur- och miljöanalys	-6 959	861	-6 098
Naturskola	-1 881	2	-1 880
<b>Summa</b>	<b>-24 732</b>	<b>8 430</b>	<b>-16 302</b>
<b>Budgetutfall</b>			<b>+314</b>

## Betydelsefulla händelser 2017

### Blåljusgodkänd kommun

Botkyrka blev som första kommun i landet certifierad för hög kvalitet på data som underlättar för brandkår, polis och ambulans att hitta rätt väg till olycksplatser.

### Markförvärv från Stockholm

Kommunen har förvärvat mark från Stockholms stad i Hallunda, Norsborg och Fittja med tillträde halvårsskiftet 2017 respektive 1 januari 2018. Förvärvet avser i huvudsak tomträttsmark och den totala köpeskillingen uppgår till 1,6 miljarder kronor.

### Smart ljus

I samverkan med Konstfack och Stockholms universitet syftar ett forskningsprojekt till att ta fram nya, energieffektiva belysningslösningar på gångvägar och stråk i urbana miljöer. Projektet drivs med ekonomiskt stöd från Energimyndigheten.

### Teknikens dag

Madens dagvattenpark var platsen för evenemanget. Målgruppen bestod i första hand av barn i förskolan upp till årskurs 6 i grundskolan. Deltagarna fick bland annat reda på hur en dagvattenpark fungerar samt hur man sorterar rätt när man spolar i toaletten.

### Botkyrkas blå värden

I syfte att skapa samsyn och samordna kommunens arbete med vatten har kommunfullmäktige beslutat om strategin Botkyrkas blå värden – vattenprogram för Botkyrka kommun.

### → Vill du läsa mer?

Nämndernas årsredovisningar hittar du på [www.botkyrka.se/kommunochpolitik/ekonomiochstyrning/arsredovisning](http://www.botkyrka.se/kommunochpolitik/ekonomiochstyrning/arsredovisning)

# STOR SATSNING PÅ UTEMILJÖER

## - på skolor och förskolor

Under 2017 och 2018 satsar Botkyrka kommun på utemiljöerna på elva förskolor och skolor. Det ska bli mer grönska och bättre solskydd. Lekredskap och belysning ska förbättras och kompletteras. På förskolan Violens i Hallunda planteras det för fullt nu i höst.

Text: Ann Sofie Bäck Foto: Lotta Harder

Totalt satsar kommunen tio miljoner kronor på upprustningarna vid elva förskolor och skolor. Boverket står för hälften av kostnaden via ett bidrag som syftar till att främja fysisk aktivitet och förbättra lärmiljön. Satsningen vid kommunens skolor och förskolor fortsätter även efter 2018, med då utan stöd från Boverket.

”Målet är att få en levande utegård som inbjuder till lust att lära genom lek.”

Maud Carlberg

På Violens förskola i Hallunda planteras det för fullt, både träd, bärbuskar och ätliga perenner och växter. På förskolan går 110 barn som leker på en öppen gårdsyta som lockar till spring, lek och cykling. Nu kompletteras gården med miljöer som uppmuntrar till mer samspel, interaktion och problemlösning.

- Målet är att få en levande utegård som inbjuder till lust att lära genom lek, säger Maud Carlberg, chef för Violens förskola.
- Med större variation och grönare lek-miljöer ger vi barnen större möjlighet att uttrycka sig själva och vara mer kreativa, säger Lotta Harder, markförvaltare i Botkyrka kommun.

Förutom de många nyplanterade träderna som har en mångfald av bladtyper, bladfärger, blomning och fina höstfärger, planteras många ätbara växter. Några exempel är vinbär, krusbär, hallon, björnbär, vindruvor, minikiwi och jordärtskocka. Gården kommer att få en naturlig hinderbana och en rutschkana. Det blir plats för vattenlek och några små lekhus. Gården kommer också att få bättre belysning och solskydd på några innergårdar.

Barnen på Violens följer arbetet på gården med nyfikenhet och funderingar. Arbetet blir en del av förskolans olika projekt-

arbeten. Med fler former av material och utrustning på gården får barnen större möjlighet att utforska och undersöka sin omgivning.

- Vi planerar att ha en namngivningsfest när de nya träderna och buskarna är på plats för att öka kunskapen och aktsamheten om växterna, säger Maud Carlberg.

### De här förskolorna och skolorna ska få bättre utemiljöer under 2017-2018:

- Fittjaskolan
- Hammerstaskolan
- Karsby International School
- Kvarnhagsskolan
- Prästkragens förskola
- Rikstens skola
- Skogsbacksskolan
- Storrvtretsskolan
- Tallidsskolan
- Uggilans förskola
- Violens förskola





Foto: Anja Callius

## Ökad trygghet och bättre arbetsro i skolorna

För att stärka kvaliteten i utbildningen samarbetar Botkyrka kommun med Skolverket i projektet Samverkan för bästa skola. Samtidigt justeras resursfördelningen mellan skolorna för en ökad likvärdighet.

Utbildningsnämnden ansvarar för förskola, skolbarnomsorg, förskoleklass, grundskola, gymnasiet samt särskola på grundskolenivå och gymnasienivå.

### Resultat och måluppfyllelse

Nämnden har formulerat 19 egna mål inom kommunfullmäktiges målområden. Måluppfyllelsen bedöms som god för 4 mål och som godtagbar för 14 målområden. För ett mål värderas måluppfyllelsen som ej godtagbar.

De flesta av nämndens mål finns under målområdet "Att möjliggöra Botkyrkabornas behov av livslångt lärande".

Merparten av de åtaganden som har formulerats i anslutning till målen har uppfyllts.

Utbildningsnämnden värderar sitt bidrag till måluppfyllelsen som god inom ett av kommunfullmäktiges målområden. Inom fyra områden bedöms måluppfyllelsen som godtagbar.

#### Utbildningsnämndens egen värdering av måluppfyllelsen 2017 utifrån kommunfullmäktiges målområden

Att möjliggöra Botkyrkabornas behov av livslångt lärande	●	Godtagbar
Att möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna	●	Godtagbar
Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv	●	Godtagbar
Att erbjuda Botkyrkaborna förutsättningar för gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv	●	God
Kommunen som organisation	●	Godtagbar

I grundskolans elevenkät om elevinflytande har andelen positiva svar ökat i 13 av de 22 skolorna. Resultatet på frågan om trygghet gav mer positiva svar på 13 skolor. På 12 skolor ökade andelen instämmande svar i påståendet "Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna."

Trygghetsindex förbättrades på samtliga tre gymnasieskolor. Inom gymnasieskolan upplevdes ett ökat elevinflytande för två av de tre skolorna. På frågan om arbetsro visade enkäten förbättringar på en skola.

Betygsresultaten för elever med Botkyrka som hemkommun har sjunkit något jämfört med förra året, men sett över en längre tid är utvecklingen mer positiv.

Bland kommunens grundskolor har behörigheten till gymnasiet från årskurs 9 ökat i sex av de tolv skolorna. Mellan skolorna varierar behörigheten från som lägst 59 procent upp till som högst 99 procent.

Andelen elever som lämnar yrkesprogram med yrkesexamen var 85 procent, vilket är en betydande förbättring jämfört med de tre senaste åren.

Nämndens mål att alla elever som går ut grundskolans årskurs 1 ska kunna läsa är inte uppfyllt, och variationen mellan olika skolor är stor. På en skola har endast 4 procent av eleverna i årskurs 1 godtagbar läsförståelse medan en annan skola uppnår 90 procent.

Resultatmått	2015	2016	2017
<b>Elever i årskurs 9 som är behöriga till gymnasieskolan, procent</b>	83	86	84
<b>Elever i årskurs 9 med betyg i alla ämnen, procent</b>			
– Botkyrka	72	73	71
– Riket	77	74	74
<b>Meritvärde, årskurs 9</b>	217	228	225
– Flickor	230	240	235
– Pojkar	205	217	216
– Riket	225	224	224

Betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning	2015	2016	2017
– Kvinnor	13,5	14,1	13,8
– Män	12,6	13,1	12,9
– Riket	14,0	14,1	14,2

Elever med behörighet till högskolan inom 3 år, procent	2015	2016	2017
– Botkyrka	46	46	47
– Riket	53	54	54

Elever med behörighet till yrkesprogram, procent	2015	2016	2017
– Kvinnor	84	88	85
– Män	81	84	88
– Riket	86	83	83

Elever som går ut yrkesprogram med yrkesexamen i kommunens gymnasieskolor, procent	2015	2016	2017
	71	73	85

Elever som tycker att de har reellt inflytande på gymnasiet, procent	2015	2016	2017
	40	38	38

### Det ekonomiska resultatet

Utbildningsnämndens nettokostnader uppgick till 2 428,1 miljoner kronor, vilket är en ökning med 5,4 procent jämfört med föregående år. Utfallet är 3,1 miljoner lägre än budgeterat.

Nämndens gemensamma funktioner innebar, tillsammans med volymersättningar och övriga finansieringsposter, ett överskott med 5 miljoner kronor jämfört med budget. Ett större antal gymnasieelever än budgeterat gav ett underskott, vilket motverkades av färre barn i förskola och grundskola. Ett förbättrat ansökningsförfarande vad gäller statsbidraget från Migrationsverket för asylsökande barn och elever har haft en betydande positiv effekt på intäktssidan.

Kommunens egna enheter redovisar ett underskott med sammanlagt 1,7 miljoner kronor. Det negativa utfallet orsakas av grundskolans och gymnasieskolans enheter medan förskolorna sammantaget redovisar överskott.

Tusental kronor	Kostnader	Intäkter	Netto
Utbildningsnämnden	-600		-600
Gemensam verksamhet	-108 906		-108 906
Förskola	-749 999	91 891	-658 108
Fritidshem	-113 566	41 245	-72 321
Förskoleklass	-54 141	1 320	-52 821
Grundskola	-1 112 155	50 180	-1 061 975
Grundskolskola	-78 124	2 337	-75 787
Gymnasieskola	-493 952	137 305	-356 647
Särskola, gymnasiet	-46 220	5 246	-40 974
<b>Summa</b>	<b>-2 757 663</b>	<b>329 524</b>	<b>-2 428 138</b>
<b>Budgetutfall</b>			<b>+3 098</b>

### Betydelsefulla händelser 2017

#### Barn och elevers lärande i en digital värld

Den antagna strategin om barns och elevers lärande i en digital värld kommer att bli ett viktigt verktyg i utvecklingen av den digitala kompetensen hos pedagoger, barn och elever. Under hösten har strategin förankrats med samtliga chefer och arbetet med att ta fram koncept och aktiviteter har påbörjats.

#### Justerad resursfördelning

Utbildningsnämnden har beslutat att justera resursfördelningen för att stärka likvärdigheten mellan enheterna. Det sker genom att den del av elevpengen som är behovsstyrd justeras och förstärks. Det kommer att innebära att de förskolor och skolor som behöver det mest får en ökad resurstilldelning.

#### Lönesatsningar och kompetensförsörjning

Omfattande lönesatsningar har gjorts på förskollärare och lärare. Højningarna har gjort kommunen mer konkurrenskraftig i förhållande till närliggande kommuner när det gäller löneläge.

#### Samverkan för bästa skola

Vid Skolinspektionens tillsyn fick kommunen föreläggande om att rätta till vissa brister. Ett omfattande arbete har gjorts för att komma tillrätta med situationen. För att stärka likvärdigheten och kvaliteten i utbildningen i Botkyrka har samarbetet Samverkan för bästa skola inletts tillsammans med Skolverket.

#### Bidrag från Boverket för skolgårdar

Boverket har beviljat 4,6 miljoner kronor till bättre skolgårdar i Botkyrka. Statsbidraget motsvarar 50 procent av kostnaderna. Aktuella gårdar finns på bland annat Rikstens skola, Storstretskolan, Kårsby skola, Fittjaskolan och Kvarnhagsskolan samt förskolorna Ugglan, Violen och Prästkragen.

#### → Vill du läsa mer?

Utbildningsnämndens årsredovisning finns här [www.botkyrka.se/kommunochpolitik/ekonomiochstyrning/arsredovisning](http://www.botkyrka.se/kommunochpolitik/ekonomiochstyrning/arsredovisning)

# JIPPI, NU ÄR BANDET KLIPPT FÖR TRANAN



”När vi bygger nya bostäder är det också viktigt att bygga attraktiva och kvalitativa förskolor”

Emanuel Ksiazkiewicz

Klockan är snart tre. Innanför dörrarna hälsar förskolecheferna Aycan Bozarlan och Jenny Hansson välkommen. Runtom hänger kulörta ballonger. I ett rum förbereder sig elever från S:t Botvidsgymnasiets cirkuslinje medan saxar delas ut till förskolebarnen Saffyen, Nora, Maria, Kimberly, Jessie och Molly. Tillsammans med utbildningsnämndens ordförande Emanuel Ksiazkiewicz ska de strax klippa bandet som officiellt inviger Tranans förskola.

Text: Per Han Foto: Tobias Fischer

– Hej. Vad kul att äntligen få vara här. Det här är er plats där ni ska leka och lära er saker. Därför är jag jätteglad att stå här med er barn och klippa det här fina bandet som ni har gjort och dekorerat, säger Emanuel Ksiazkiewicz.

Framför honom står vårdnadshavare, barn och personal. Efter att bandet är klippt är det rundvisning och prova på-cirkus för dem som vill. På avdelningarna serveras fruktsallad med smoothie till alla som vill ha.

Tranan är Botkyrka kommuns nyaste förskola med plats för 240 barn fördelade på 12 avdelningar och två våningsplan. Trots att många har kommit för att fira är ljudnivån inte särskilt hög. Kanske beror det delvis på att huset är stort och noga

konstruerat med särskild omtanke kring trygghet och trivsel.

– Alla människor blir sitt sammanhang och miljö påverkar vad man får bli, säger Christina Carlsson som är verksamhetschef för de kommunala förskolorna i Botkyrka kommun.

Allt i huset är anpassat och inrett för barn i förskoleåldern. Fönster, dörrar, väggar, möbler och leksaker. Här finns rum i olika storlek, form och takhöjd. Allt för att stimulera barnen till ett kreativt lärande.

– Barnen styrs av nyfikenhet. Här kan de kika in bakom en dörr eller ett fönster och inspireras av vad som finns på andra sidan, säger Christina Carlsson.

Att samla många avdelningar under ett tak gör också att personalens olika kunskap och kompetenser kan inspirera och bidra till alla barns och pedagogers lärande och utveckling.

I ett större perspektiv är invigningen av Tranans förskola en del av Botkyrka kommuns stora framtidssatsning. Förutom Tranan byggs 13 nya förskolor som ska ge kvalitativa och pedagogiska läromiljöer i alla stadsdelar, men enligt Emanuel Ksiazkiewicz handlar det om en del av någonting mycket större. Under fyra år ska kommunen bland annat bygga 4 000 nya bostäder.

– Det här är planen för hur vi vill utforma vårt framtida välfärdssamhälle. När vi bygger nya bostäder är det också viktigt att bygga attraktiva och kvalitativa förskolor, säger Emanuel Ksiazkiewicz.

Inne på den lilla avdelningen som heter Pelikan sitter fyraåriga Kimberly. Som många i hennes ålder är hon blyg för utomstående.

– Jag klippte bandet och det var roligt, säger Kimberly.

– Barnen har en trygghet i det lilla men kan också ta del av det stora. Det gör att de växer i sin kunskap och kompetens, säger Christina Carlsson.

# KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

Foto: Tobias Fischer

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

## Fler möjligheter till aktivitet

Brunna IP har upprustats till att bli en folkhälsopark, med möjlighet att motionera på flera sätt. Kulturskolan har utvecklat nya former av uppsökande verksamhet för att bli mer tillgängliga.

Kultur- och fritidsnämnden ska främja kulturlivet och fritidsverksamheten i kommunen. Barn, unga och äldre i Botkyrka ska ha särskild möjlighet till en varierad fritid som de kan påverka. Verksamheterna ska stärka ungas trygghet, självständighet och positiva utveckling.

### Resultat och måluppfyllelse

Nämnden hade 14 egna mål 2017. I anslutning till målen formulerade man mätbara mål eller åtaganden. Nämndmålen utvecklas i stort positivt eller godtagbart, vilket leder till att nämnden värderar måluppfyllelsen för sex av målområdena som god och för ett målområde som godtagbart.

#### Kultur- och fritidsnämndens egen värdering av måluppfyllelse 2017 utifrån kommunfullmäktiges målområden

Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället	●	God
Att möjliggöra Botkyrkabornas behov av livslångt lärande	●	God
Att möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna	●	Godtagbart
Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv	●	God
Att erbjuda Botkyrkaborna förutsättningar för gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv	●	God
Att erbjuda en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna	●	God
Kommunen som organisation	●	God

#### Jämförelser med andra kommuner

Kommunernas kvalitet i korthet (KKiK)	2016	2017
Öppettider utöver vardagar 8-17 på bibliotek, timmar per vecka	20	39
-"- riket	17	21
Öppettider utöver vardagar 8-17 på simhall, timmar per vecka	31	31
-"- riket	27	28

Botkyrka erbjuder en bättre service än genomsnittskommunen om man ser till öppettiderna på bibliotek och badhus, som ingår i jämförelsen Kommunernas Kvalitet i Korthet (KKiK) och som SKL gör årligen.

Urval resultatmått (procent)	Utfall 2016	Mål 2017	Utfall 2017
Andel elever som nås av den kulturella allemansrätten	80	80	80
Andel äldre som är nöjda med kultur- och fritidsverksamheten i Botkyrka		70	66
Andel besökare som anser att lokaler och anläggningar är trygga		91	92

Andelen elever som nås av Botkyrkas kulturella allemansrätt, ett samarbete med bland annat Riksteatern, Botkyrka Riksteaterförening, Cirkus Cirkör och Tumba Bruksmuseum, är oförändrad jämfört med 2016.

Målet för upplevd trygghet i lokaler och på anläggningar har uppnåtts. Belysningen har förstärkts på Brunna IP, Storstretens IP och Alby folkhälsopark. På andra platser kommer belysningen ytterligare stärkas de kommande åren för att uppnå trygghet för besökarna.

Volymmått	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017
Antal besök på badhus	133 362	141 525	142 534
Antal besök på fritidsgårdar, 12-16 år	87 581	89 340	63 817
Antal besök på fritidsklubbar, 10-12 år	105 347	98 414	90 675
Antal besök, mötesplatser för unga	27 395	34 731	37 144
Antal bibliotekslån	366 899	336 003	312 260

Besöken på kommunens badhus ökar något jämfört med 2016, liksom besöken på mötesplatser för unga. Däremot minskar antalet besök på både fritidsgårdarna och fritidsklubbarna.

Antalet bibliotekslån har de senaste åren haft en tydligt sjunkande trend. Denna trend har fortsatt under 2017.

### Det ekonomiska resultatet

Nämndens nettokostnader uppgick till 239 miljoner kronor, en ökning med 3,9 procent jämfört med 2016. Det är en lägre ökningstakt jämfört med förra året. Nämnden visar ett överskott med 2,4 miljoner kronor.

Verksamheten Ungdom och förening redovisar tillsammans med nämndens gemensamma verksamhet positiva budgetutfall med 3,3 miljoner kronor. Idrott och anläggning visar på ett underskott med 1,1 miljoner. Övriga verksamheter visar på små överskott.

Det stora positiva resultatet för nämndens gemensamma verksamhet beror bland annat på senareläggningen av rekryteringen av en lokalstrateg. Medel för lokaldrift och personal för Unga Vuxna i Norsborg togs i anspråk senare än beräknat och har inte helt förbrukats.

Tusental kronor	Kostnader	Intäkter	Netto
Gemensamt	-11 890	55	-11 835
Idrott och anläggning	-104 247	16 131	-88 115
Ungdom och förening	-58 894	2 506	-56 388
Kultur	-53 393	6 335	-47 058
Bibliotek	-37 047	1 311	-35 736
<b>Summa</b>	<b>-265 346</b>	<b>26 338</b>	<b>-239 008</b>
<b>Budgetutfall</b>			<b>2 380</b>

### Betydelsefulla händelser 2017

#### "Funkismässan"

Fritidsmässan "minfritid.nu" genomfördes under våren i Tumba med strålande resultat och många aktiviteter för personer med funktionsnedsättning. Evenemanget besöktes av närmare 2 000 personer.

#### Upprustning av Brunna IP

Brunna IP har under året rustats enligt konceptet folkhälsopark. I projektet har bland annat ingått att anlägga en konstfrusen isbana, utegym under tak, friidrottsanläggning, sportotek för utlåning av lek- och idrottsutrustning, trygghetsskapande åtgärder och fotbollsläktare med 500 sittplatser under tak.

#### Sommarlovsaktiviteter för barn och unga

Barn och unga i Botkyrka fick ägna sig åt en rad spännande sommarlovsaktiviteter tack vare stöd från Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor. Tillsammans med föreningslivet arrangerades bland annat järnåldersläger, spontanfotboll, idrotts-turneringar, dansworkshops, musikläger och öppen konstverksamhet.

#### Återöppnande av Fittja bibliotek

Efter drygt tre månaders stängning på grund av arbetsmiljöproblem och otrygghet för biblioteksbesökare återöppnade Fittja bibliotek i augusti. Ett flertal insatser genomfördes för att skapa en tryggare och mer angelägen biblioteksverksamhet för Fittjaborna. Sammantaget har förändringarna lett till en mer välfungerande verksamhet för såväl besökare som personal.

#### Kulturskolans uppsökande verksamhet

För barn och unga som vill börja med kulturaktiviteter har Kulturskolan under 2017 med stöd av bidrag från Kulturrådet utvecklat olika former av öppen och skolnära verksamhet. Omkring 10 700 nya deltagartillfällen har skapats där unga har dansat, spelat teater, lärt sig spela musikinstrument och sysslat med musikproduktion. Barn och unga med särskilda behov har varit en viktig målgrupp för detta uppsökande arbete.

#### → Vill du läsa mer?

Kultur- och fritidsnämndens årsredovisning hittar du på [www.botkyrka.se/kommunochpolitik/ekonomiochstyrning/arsredovisning](http://www.botkyrka.se/kommunochpolitik/ekonomiochstyrning/arsredovisning)

# ARBETSMARKNAD- OCH VUXENUTBILDNINGSNÄMNDEN

Foto: Botkyrka kommun

## Fler Botkyrkabor i utbildning

Genom uppsökande verksamhet och utökade öppetider har tillgängligheten till studie- och yrkesvägledare ökat under året. Antalet årsplatser inom gymnasial vuxenutbildning har mer än fördubblats jämfört med 2016.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar för kommunens arbetsmarknadsåtgärder, vuxenutbildning och högre utbildning, till exempel yrkeshögskoleutbildningar. Nämnden ansvarar också för samhällsorientering och daglig verksamhet för vissa personer med funktionsnedsättning.

### Resultat och måluppfyllelse

Nämnden hade 13 egna mål 2017. I anslutning till målen formulerades mätbara mål eller åtaganden. Nämndmålen utvecklas övervägande positivt, vilket leder till att nämnden värderar måluppfyllelsen för fyra av kommunfullmäktiges målområden som god och för ett målområde som godtagbar.

### Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens egen värdering av måluppfyllelse 2017 utifrån kommunfullmäktiges målområden

Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället	●	Godtagbar
Att möjliggöra Botkyrkabornas behov av livslångt lärande	●	God
Att möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna	●	God
Att erbjuda Botkyrkaborna förutsättningar för gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv	●	God
Kommunen som organisation	●	God

### Resultatmätt

Mått/nyckeltal	Utfall 2016	Mål 2017	Utfall 2017
Botkyrkaborna ska vara nöjda med den studie- och yrkesvägledning de fått (%)	83	85	80
Botkyrkaborna som studerar inom den gymnasiala vuxenutbildningen ska svara ja på frågan om de har en studieplan (%)	63	75	60
2017 tillhör Botkyrka de 130 främsta kommunerna i riket vad gäller företagsklimat enligt Svenskt Näringslivs mätning	144	130	144
2017 har Botkyrka ett Nöjd Kund-Index bland företagare på 70 i undersökningen Insikt	66	70	68

I Stockholm Business Alliances och Sveriges Kommuner och Landstings årliga nöjd kund-index-undersökning Insikt förbättrar Botkyrka sin ställning något jämfört med föregående år. Insikt mäter hur väl kommunerna har presterat för sitt lokala näringsliv när det gäller myndighetskontakter.

Vägledningseenheten har under året arbetat med att öka tillgängligheten för Botkyrkaborna genom utökade öppetider och ett fortsatt fokus på den uppsökande verksamheten ute på exempelvis kommunens bibliotek, Arbetsförmedlingen och i öppna förskolor. Nöjdheten med studie- och yrkesvägledningen har dock ändå sjunkit något.

Kommunens placering i Svenskt Näringslivs ranking över företagsklimat är oförändrad jämfört med 2016.

### Volymmått

Mått/nyckeltal	Utfall 2016	Mål 2017	Utfall 2017
Daglig verksamhet, årsplatser	341	337	337
Sfi, deltagare	1 098	1 100	1 052
Grundläggande gymnasial vuxenutbildning	400	350	334
Gymnasial vuxenutbildning	349	292	814
Jobbcenter, årsplatser	333	400	341
Feriepraktikplatser	1 342	1 350	1 350

Antalet årsplatser inom gymnasial vuxenutbildning har mer än fördubblats jämfört med 2016 och har med stor marginal överstigit budget. Utbildningen baseras på den rättighetslagstiftning som infördes 2017, där kommunerna måste bevilja alla sökande till utbildning för grundläggande såväl som för särskild behörighet. För Jobbcenter, grundläggande gymnasial vuxenutbildning och svenska för invandrare, sfi, är motsvarande siffra något lägre jämfört med budget, medan övriga verksamheter exakt har prickat det budgeterade antalet årsplatser.

### Det ekonomiska resultatet

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden redovisar ett underskott på 2,2 miljoner kronor. Underskottet beror framförallt på att Vuxenutbildningen och Xenter har överskridit budget med närmare fyra miljoner kronor respektive cirka 800 000 kronor. Det ekonomiska resultatet för Vuxenutbildningen har i hög grad påverkats av ett kraftigt ökat antal årsplatser inom gymnasial vuxenutbildning.

Jobbcenter redovisar ett överskott på närmare tre miljoner kronor. I övrigt redovisar verksamheterna små budgetavvikelser. Nämndens resultat är sammantaget betydligt bättre än prognosticerat under året.

Tusental kronor	Kostnader	Intäkter	Netto
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	-394	-	-394
Daglig verksamhet	-91 040	2 706	-88 334
Jobbcenter	-73 277	28 881	-44 396
Näringsliv	-5 827	100	-5 727
Vuxenutbildning	-96 267	17 735	-78 532
Xenter	-61 574	43 324	-18 251
Förvaltningskontor	-15 011	286	-14 725
<b>Summa</b>	<b>-343 391</b>	<b>93 032</b>	<b>-250 359</b>
<b>Budgetutfall</b>			<b>-2 242</b>

### Betydelsefulla händelser 2017

#### Näringsliv och tillväxt

Botkyrka kommun har under året klättrat från åttonde till andra plats avseende bästa tillväxt i Stockholms län. Fler kontakter och besök hos näringsliv och företagare har genomförts under året. Näringslivsgalan var en uppskattad och välbesökt tillställning.

#### Extratjänster

Nämnden fick i uppdrag att ta fram förslag på hur kommunen kan använda extratjänster för att möjliggöra anställning för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Alla förvaltningar har inventerat sina verksamheter och meddelat Jobbcenter hur många som kan anställas. Jobbcenter har matchat 63 personer mot anställning via extratjänster.

#### Samverkan med idéburen sektor

Under året har nämnden tillsammans med Plattformen för idéburna organisationer reviderat överenskommelsen "Idéburna organisationer i samverkan med Botkyrka kommun för ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart Botkyrka". Med stöd av nya riktlinjer har nämnden kunnat bidra till att utveckla idéburet offentligt partnerskapsavtal (IOP). Fyra nya avtal har skrivits med kommunen och tre har påbörjats.

#### → Vill du läsa mer?

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens årsredovisning hittar du på:  
[www.botkyrka.se/kommunochpolitik/ekonomiochstyrning/arsredovisning](http://www.botkyrka.se/kommunochpolitik/ekonomiochstyrning/arsredovisning)

## Nöjdare brukare

Fler brukare upplever att de blir hörda, och att deras situation förbättrats. Året har inneburit en stabilare personalsituation med minskad personalomsättning.

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorgen, och för insatser för personer med psykisk funktionsnedsättning. Dessutom ansvarar socialnämnden för de öppna förskolorna.

### Resultat och målpuppfyllelse

Socialnämnden hade 5 egna mål och 28 mätbara mål 2017. Av de 28 mätbara målen har 13 mål uppnåtts eller utvecklats i rätt riktning. För 7 av de mätbara målen saknas metod för mätning av resultatet. Till målen fanns 15 åtaganden, varav 9 är uppfyllda och 6 är delvis uppfyllda.

Sett till uppföljningen av mål, mätbara mål och åtaganden redovisar nämnden bättre målpuppfyllelse 2017 än för de närmast föregående åren.

#### Socialnämndens egen värdering av målpuppfyllelse 2017 utifrån kommunfullmäktiges målområden

Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället	●	Godtagbar
Att möjliggöra Botkyrkabornas behov av livslångt lärande	●	Godtagbar
Att möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna	●	Godtagbar
Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv	●	God
Att erbjuda Botkyrkaborna förutsättningar för gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv	●	God
Att erbjuda en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna	●	Godtagbar
Kommunen som organisation	●	Godtagbar

Resultatet i brukarundersökningen är tillfredsställande och visar en uppåtgående trend. Utvecklingen av YAP (Youth Advocate Programmes) går bra. I slutet av året skedde ett genombrott avseende andelen e-ansökningar inom ekonomiskt bistånd. Användandet av genomförandeplaner i ärenden uppvisar fortsatt förbättringspotential, och utredningstiden för barnutredningar når inte målsatt nivå.

Urval av nämndens mätbara mål	Utfall 2016	Mål 2017	Utfall 2017
Andelen (%) brukare som anger att deras situation har förbättrats	79 t	80 t	81 t
	79 k		83 k
	80 m		87 m
Andelen (%) brukare som anger att deras synpunkter efterfrågats	89 t	90t	94 t
	89 k		91 k
	89 m		96 m
Andelen (%) brukare som anger att det är lätt att komma i kontakt med socialtjänsten	83	90	92
Psykiskt funktionshinder: "Det stöd jag får av er leder till att jag klarar mig mer i min vardag" (%)	85	90	75
Antal pojkar/män och flickor/kvinnor som fått YAP som insats	51	60	59
Antal hushåll med barn som blir vräkt och där socialförvaltningen har involverats/varit involverade	0	0	3
Andel (%) barnutredningar där utredningstiden är högst 120 dagar	64	80	67

t=totalt, k=kvinnor och m=män

YAP=Youth Advocate Programmes, modell för att stödja de barn och ungdomar som har allra störst behov av extra stöd i vardagen.

Rekryteringsläget har inom flera av socialnämndens verksamheter varit något ljusare under året. Tjänster som varit vakanta och där konsultstöd tidigare har behövts, har under året kunnat tillsättas med tillsvidareanställd personal. Personalomsättningen har också minskat under året och är nu nere på 2015 års nivå. Det gäller även för briststyrket socialsekreterare.

### Resultat jämfört med andra kommuner

Socialstyrelsen tar fram mått där Sveriges kommuner jämförs. Där finns fler mätningar av förutsättningarna för att uppnå goda resultat och god kvalitet. Rapporterna hittar du här: [www.socialstyrelsen.se/oppnajokamforelser](http://www.socialstyrelsen.se/oppnajokamforelser).

Tusental kronor	Kostnader	Intäkter	Netto
Personligt ombud	-1 068	605	-463
Trygghetsskapande arbete	-3 448	805	-2 643
Flyktingåtgärder	-124 004	89 546	-34 458
Öppna förskolor	-6 152	3	-6 149
Barn och unga	-231 114	12 410	-218 704
Vuxna exklusive missbrukare	-133 171	22 881	-110 290
Missbruk, beroende	-49 855	2 762	-47 093
Ekonomiskt bistånd	-155 052	4 410	-150 642
Gemensam verksamhet	-55 661	9 834	-45 827
<b>Summa</b>	<b>-759 525</b>	<b>143 256</b>	<b>-616 269</b>
Budgetutfall			-16 400

### Det ekonomiska resultatet

Socialnämnden redovisar ett underskott mot budget på 16,4 miljoner kronor. Främst förklaras underskottet av Migrationsverkets ändrade ersättningsnivåer. Annat som påverkar nämndens kostnader är den brist på bostäder som råder i kommunen och regionen. Det får konsekvenser både för försörjningsstöd och för möjligheten till lämpliga boendelösningar för personer som är i behov av verksamheternas stöd.

Nettokostnaderna för flyktingåtgärder överstiger budgeten med 26,1 miljon kronor. Den huvudsakliga orsaken till underskottet är främst att Migrationsverket från och med 1 juli 2017 sänkt ersättningsnivån för placeringar av ensamkommande barn och ungdomar. Under året har förvaltningen arbetat med att förhandla om avtal med vårdgivare, och med att ställa om verksamheten utifrån de nya förutsättningarna. Ytterligare orsaker till underskottet inom verksamheten flyktingåtgärder är att organisationen för nyanlända kostar mer än vad som är budgeterat.

Verksamheten vuxna exklusive missbrukare redovisar underskott med 2,1 miljoner kronor, vilket till stor del beror på att antalet ärenden inom den socialpsykiatriska verksamheten ökat.

Kostnaderna för vuxna missbrukare överstiger budget med 3,1 miljoner kronor, vilket förklaras av volymökningar dels till följd av att landstinget stramar åt och dels på grund av hemlösheten.

Försörjningsstödet redovisar ett utfall som är 8,8 miljoner lägre än budget, vilket bland annat bedöms vara en effekt av stabilare personalgrupper och mer systematisk handläggning. Färre hushåll får bistånd, men utbetalt försörjningsstöd per hushåll och månad ökar. Främsta orsaken är de höga kostnaderna för tillfälligt boende. Inom flyktingmottagandet ökar kostnaderna för försörjningsstöd till nyanlända.

Den förvaltningsgemensamma verksamheten redovisar ett överskott på 7,4 miljoner kronor, vilket beror på att utvecklingsinsatser och digitalisering inte genomförts i planerad omfattning, samt att avsatt buffert för oförutsedda kostnader inte använts.

För övriga verksamheter rör det sig om mindre under- och överskott jämfört med budget.

### Betydelsefulla händelser 2017

Under året har regeringen stiftat flera nya lagar som socialnämndens verksamheter snabbt behövt anpassa sig till för att erbjuda ett bra flyktingmottagande. Det statliga ersättningssystemet har förändrats och kommunernas intäkter för flyktingar har minskat under året. Enligt ny lagstiftning får kommunerna inte längre samma ersättning för personer som fyllt 18 år och inte fått permanent uppehållstillstånd. Kommunen har beslutat att asylsökande 18-åringar ska erbjudas fortsatt boende för att kunna slutföra innevarande termin eller om kort tid återstår, nästkommande termin. Vid utredning av vårdbehov ska även psykisk ohälsa beaktas, vilket inte är ett av Migrationsverkets kriterier när kommunen gör återsökning av medel från dem.

#### → Vill du läsa mer?

Socialnämndens årsredovisning finns här [www.botkyrka.se/kommunochpolitik/ekonomiochstyrning/arsredovisning](http://www.botkyrka.se/kommunochpolitik/ekonomiochstyrning/arsredovisning)





# BOLAGEN I SAMMANFATTNING

Foto: Botkyrka kommun

BOLAGEN I SAMMANFATTNING

## AB Botkyrkabyggen

AB Botkyrkabyggen är kommunens allmännyttiga bostadsbolag. Bolaget äger 10 687 bostadslägenheter, 685 lokaler och 8 066 parkeringsplatser i kommunen. Bostäder utgör 94 procent av förvaltningsytan. Botkyrkabyggen består av fyra helägda dotterbolag: Fastighets AB Alfågeln, Förbundet 2 AB, Botkyrkabyggen Holding AB samt KB Valutan.

Fastighets AB Alfågeln äger centrumanläggningen i Alby. Förbundet 2 AB består av 57 bostadslägenheter i Riksten Friluftstad.

Efterfrågan på bostäder har varit god under verksamhetsåret. Uthyrningsgraden för bostäder uppgick till 100 procent. Bostadshyror och avgifterna för avgiftsbelagda parkeringsplatser och garageplatser ökade under året med 0,64 procent.

Resultatet för Botkyrkabyggen inklusive dotterbolag före skatt uppgick till 121,7 miljoner kronor (97,6 miljoner kronor 2016). AB Botkyrkabyggens resultat före skatt uppgick till 119,3 miljoner kronor (96,4 miljoner kronor 2016).

Hysesintäkterna uppgick till 817 miljoner kronor, och det är närmare 12 miljoner kronor över periodiserad budget. Intäkterna gynnas av Fastighet Piloten 1, där inflyttning har skett, vilket därmed ökat hyresintäkterna. Övriga rörelseintäkter på 19 miljoner kronor avser försäljning av andelslägenheter och fakturering för anvisningsboende i Brantbrink.

De finansiella kostnaderna visade positiv utveckling om närmare 16 miljoner kronor och orsaken är ett gynnsamt ränteläge, för högt reserverade borgensavgifter samt tomträttsavgifter jämfört med budget.

Investeringarna som gjorts under året avser främst nyproduktion av 72 lägenheter i fastigheten Piloten 1 och uppförandet av ett asylboende på fastigheten Kantorn 1.

AB Botkyrkabyggen (koncernen)	2017	2016
Kommunens ägarandel	100 %	100 %
Aktiekapital	135,5 mnkr	135,5 mnkr
Nettoomsättning	814,1 mnkr	784,1 mnkr
Årets resultat före skatt	121,7 mnkr	97,6 mnkr
Balansomslutning	3 073,7 mnkr	2 937,7 mnkr
Fastighetsinvesteringar	189,3 mnkr	352,9 mnkr
Soliditet	82,8 %	81,7 %
Antalet anställda	133	128

## Upplev Botkyrka AB

Upplev Botkyrka är ett helägt kommunalt bolag. Bolaget driver och utvecklar Lida friluftsgård och Subtopia. Utöver det ska bolaget utveckla och marknadsföra arrangemang och aktiviteter inom upplevelsesektorn som stärker kommunens varumärke.

Lida jobbar aktivt med det lokala föreningslivet och agerar värd för ett antal olika idrotts-, motions- och barnarrangemang varje år.

Arrangemang som har genomförts på Lida under året är Barnens Vasalopp, Toughest (hinderbanelopp), Eld & is (plogad bana på sjön Getaren upplyst av facklor), Valborgsfirande, Lida Ultra Marathon (löpning 89 km) och Lida CX (cykellopp). Under året inleddes ett samarbete med Electrosurf som erbjuder uthyrning av eldrivna surfbrädor, vilket ger möjlighet att surfa utan vågor.

Under 2017 genomfördes ett arbete tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen med syfte att titta närmare på förutsättningarna för att utveckla ett större idrottscenter i Hamra grustag. Inriktningen är i första hand för idrotter som kräver stora utrymmen, exempelvis längdskidor, rullskidor, orientering, terränglöpning och mountainbike.

Subtopia har fokus på scenkonst, cirkus, film och samhällsentreprenörskap. Det finns även lokaler för uthyrning. Subtopia visar på ett positivt resultat som främst beror på ökade intäkter kopplat till uthyrning.

Upplev Botkyrka AB:s resultat före skatt uppgick till 0,6 miljoner kronor (0,2 miljoner kronor 2016) och omsatte drygt 38 miljoner kronor.

Lida visar på ett fortsatt positivt resultat som främst beror på ökade intäkter. Den enskilt största bidragande orsaken till det är höghöjdsbanan Accropark, som ger ökade intäkter för såväl värds huset som till friluftsgolfen.

Även Subtopia visar på ett positivt resultat som främst beror på ökade intäkter kopplade till uthyrning.

Upplev Botkyrka AB	2017	2016
Kommunens ägarandel	100 %	100 %
Aktiekapital	3,1 mnkr	3,1 mnkr
Nettoomsättning	34,8 mnkr	34,5 mnkr
Årets resultat före skatt	0,6 mnkr	0,2 mnkr
Balansomslutning	23,5 mnkr	21,1 mnkr
Investeringar	2,0 mnkr	0,5 mnkr
Soliditet	15,7 %	14,5 %
Antalet anställda	28	28

## Hågelbyparken AB

Hågelbyparken AB är ett helägt kommunalt bolag. Bolagets primära uppdrag är att driva och utveckla Hågelbyparken som en folkpark med program, café, konferens och uthyrningsverksamhet. I dag finns konst- och hantverksbutik, galleri, lantbod, dansbana och en 4H-gård med djur.

Flera arrangemang har hållits under året, till exempel loppisar, trädgårdsdag, nationaldagen, teater, och aktiviteten ”zumba för hjärtat i Hågelbyparken” där man under sommaren genomförde sex zumbapass på dansbanan.

Tillsammans med Botkyrkabyggen bjöd Hågelbyparken in till ett gemensamt födelsedagskalas när Hågelbyparken fyllde 100 år och Botkyrkabyggen fyllde 60 år. Det var fri entré och en specialskrivna musikshow med historiska berättelser inspirerade av Botkyrkabyggens och Hågelbys historia samt jubileumsutställningar.

Hågelbyparken driver tre olika serveringar, Wärdshuset LM, Anna Giertz Café och bageri samt en parkservering.

Under 2018 kommer kommunen att starta ett visionsarbete gällande Hågelbyparken.

Hågelbyparken AB:s resultat före skatt uppgick till 0,1 miljoner kronor (0,4 miljoner kronor 2016). Intäkterna uppgick för 2017 till 21,5 miljoner kronor jämfört med 19,4 miljoner för 2016. Entréintäkterna ökade under 2017 med cirka 20 procent.

Hågelbyparken AB	2017	2016
Kommunens ägarandel	100 %	100 %
Aktiekapital	0,1 mnkr	0,1 mnkr
Nettoomsättning	19,3 mnkr	18,9 mnkr
Årets resultat före skatt	0,1 mnkr	0,4 mnkr
Balansomslutning	11,3 mnkr	10,5 mnkr
Investeringar	0,1 mnkr	0,4 mnkr
Soliditet	22 %	22 %
Antalet anställda	22	22

## Södertörns Energi AB

Södertörns Energi AB ägs till lika delar av Botkyrka och Huddinge kommun. Bolaget driver ingen egen verksamhet utan äger Södertörns Fjärrvärme AB (SFAB) till 100 procent, och Söderenergi till 58 procent där Södertälje äger den resterande delen genom Telge AB.

Genom dotterbolagen bedrivs produktion och distribution av värme, el och kyla.

Södertörns Energi AB:s resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till -17,2 miljoner kronor (-14,5 miljoner kronor 2016). Bolaget fick koncernbidrag på 115 miljoner kronor från dotterbolaget Södertörns Fjärrvärme AB för 2017 (135 miljoner för 2016). Resultat före skatt blev 73,3 miljoner kronor (90,8 miljoner kronor 2016).

Koncernresultatet efter finansiella kostnader och intäkter blev 96,0 miljoner kronor, vilket är en minskning med 5,2 miljoner kronor mot 2016. Till stor del beror det på lägre resultat för dotterbolaget Södertörns Fjärrvärme jämfört med 2016.

## Södertörns Fjärrvärme AB

Södertörns Fjärrvärme är ett helägt dotterbolag till Södertörns Energi AB. Bolagets huvudsakliga verksamhet är distribution av fjärrvärme och fjärrkyla till kunder i Botkyrka, Huddinge och Salems kommuner. I nuläget produceras cirka 5 procent av värmen i egen regi.

Marknaden har haft en fortsatt positiv utveckling för nybyggnationen och fjärrvärme är många gånger förstahandsvalet om det är geografiskt möjligt, framför allt när det gäller bostäder. Marknaden är samtidigt priskänslig och det finns konkurrens från värmepumpar.

Nya kunder som anslöt sig under året: flerbostadshus i Huddinge, ungdomsbostäder i Tumba, utbyggnad av Fittja Centrum samt flertalet industrier i Vårdkasen och Länna industriområde.

Energibesparingar görs i befintliga fastigheter och energikraven kommer att skärpas ytterligare på nyproducerade fastigheter, vilket får följden att värmeförsäljningen minskar. Det skapar samtidigt möjlighet att ansluta fler kunder inom det befintliga systemet.

Södertörns Fjärrvärme AB:s resultat efter finansiella poster slutade på 115,9 miljoner kronor (144,5 miljoner kronor 2016). Bolaget har i likhet med föregående år lämnat koncernbidrag till Södertörns Energi. År 2017 uppgick koncernbidraget till 115 miljoner kronor (135 miljoner kronor 2016). Resultatet före skatt uppgick till 9,5 miljoner kronor (3,9 miljoner kronor 2016).

Södertörns Fjärrvärme AB	2017	2016
Kommunens ägarandel	50 %	50 %
Aktiekapital	40,0 mnkr	40,0 mnkr
Nettoomsättning	675,6 mnkr	680,5 mnkr
Årets resultat före skatt	9,5 mnkr	3,9 mnkr
Balansomslutning	778,4 mnkr	794,2 mnkr
Investeringar	65,0 mnkr	51,0 mnkr
Soliditet	46,4 %	45,4 %
Antalet anställda	50	49

## Söderenergi AB

Söderenergi AB ägs av Huddinge och Botkyrka kommuner via Södertörns Söderenergi AB, och av Södertälje kommun via Telge AB. Bolaget producerar fjärrvärme som distribueras genom Södertörns Fjärrvärme och Telge Nät AB. Genom ett produktionssamarbete levereras även värme till Fortum värme och Telge nät. Söderenergi är moderbolaget i en koncern som äger dotterbolaget Söderenergi Kraftvärme AB.

Huvudsakligen produceras fjärrvärme i tre anläggningar: Igelsta värmeverk, Igelsta kraftvärmeverk och Fittjaverket. Det finns även två reservanläggningar. Sedan starten av Igelsta kraftvärmeverk produceras och säljer Söderenergi el samt elcertifikat.

För att upprätthålla användningen av 70 procent returträ i kraftvärmeverket har bränslehanteringen förbättrats, bland annat genom en ny bränslekross och beredningsstation på Igelsta kaj. Den nya fjärrvärmeledningen i Vårby gård har tagits i drift vilket tryggar värmeleveranserna.

Den producerade värme- och elproduktionen uppgick i stort till förväntade nivåer i jämförelse med föregående år då turbinhavari orsakade väsentligt lägre elproduktion. Priset på el, relaterat till budgeten, hamnade på en förutsedd nivå men priset på elcertifikat fortsatte gå ned under året och påverkade resultatutfallet negativt.

Söderenergi AB:s resultat före bokslutsdispositioner uppgick till 44,5 miljoner kronor (1,0 miljoner kronor 2016), vilket var samma som för koncernen. Sänkta bränslekostnader och ökat utbyte med Stockholm Exergi och Norrenergi har kompenserat för prisfallet på elcertifikat. Resultatet efter finansiella kostnader och inäkter på 44,5 miljoner kan jämföras med budgeten på 31 miljoner kronor.

Söderenergi AB (koncernen)	2017	2016
Kommunens ägarandel	29 %	29 %
Aktiekapital	55,0 mnkr	55,0 mnkr
Nettoomsättning	1 127,1 mnkr	1 066,9 mnkr
Årets resultat före skatt	44,5 mnkr	1,0 mnkr
Balansomslutning	3 242,7 mnkr	3 365,3 mnkr
Investeringar	91,1 mnkr	89,7 mnkr
Soliditet	13 %	11 %
Antalet anställda	142	137

## SRV återvinning AB

SRV återvinning AB ägs gemensamt av Botkyrka, Huddinge, Haninge, Nynäshamn och Salems kommuner. Botkyrkas ägarandel är 31,5 procent. Vid SRV:s återvinningsanläggning vid Gladö Kvarn i Huddinge tas avfall emot, sorteras och behandlas för förbränning, återvinning eller deponering. SRV driver även återvinningscentraler inom ägarkommunerna.

SRV ägde samtliga aktier i Ecoferm AB, ett vilande bolag som under september 2017 har likviderats. Därutöver äger SRV 40 procent av Scandinavian Biogas Recycling AB, som hyr SRV:s förbehandlingsanläggning. Scandinavian Biogas Recycling AB har övertagit allt ansvar för behandlingen av matavfall.

En generell inriktning är att minska det deponerade avfallet samt konvertera delar av energiutvinningen till materialåtervinning. Arbetet fokuseras i högre grad på att använda avfallet i kraftvärmeverket.

De totala inkommande volymerna av avfall har under 2017 minskat jämfört med 2016, vilket är i linje med målet för en bättre balans i in- och utflödena på återvinningsanläggningen. Prisjusteringen som gjordes 1 januari 2017 har påverkat inflödet, främst under våren.

SRV återvinning AB:s resultat före skatt uppgick till 21,8 miljoner kronor (2,5 miljoner kronor 2016). Årets rörelseresultat 27,7 miljoner kronor förbättrades med 22,6 miljoner kronor (5,1 miljoner kronor 2016). Förbättringen jämfört med föregående år förklaras bland annat av de höjda priserna 2017

SRV återvinning AB	2017	2016
Kommunens ägarandel	31,5 %	31,5 %
Aktiekapital	8,9 mnkr	8,9 mnkr
Nettoomsättning	472,9 mnkr	447,9 mnkr
Årets resultat före skatt	21,8 mnkr	2,5 mnkr
Balansomslutning	527,7 mnkr	532,4 mnkr
Investeringar	44,1 mnkr	81,4 mnkr
Soliditet	31,0 %	27,4 %
Antalet anställda	216	211

## Botkyrka Stadsnät AB

Botkyrka Stadsnät AB ägs helt av Botkyrka kommun. Bolaget äger, bygger och förvaltar ett allmänt telekommunikationsnät inom Botkyrka kommun. Alla leverantörer ska kunna använda nätet för distribution av sina tjänster.

Efterfrågan på att anslutas till nätet har under året varit god från hushåll, företag och föreningar. Företaget har under 2017 gjort stora investeringar främst till enskilda hushåll för att bygga ut nätet och ansluta dessa kunder. Vid årets utgång var 17 000 hushåll, 185 företag och 171 kommunala verksamheter anslutna. Nyttjandegraden är 76 procent, vilket är lika med 12 900 internetkunder.

Botkyrka Stadsnät AB:s resultat före skatt uppgick till 3,9 miljoner kronor (5,6 miljoner kronor 2016). Nettoomsättningen har ökat 2017, vilket främst beror på att Com Hem har flyttat sina kunder från det gamla koaxiala nätet till Botkyrka Stadsnät AB. Ett antal förhöjda kostnader har uppstått i samband med en flytt av 5 000 kunder i nätet, vilket gör att resultatet är lägre än föregående år.

Botkyrka Stadsnät AB	2017	2016
Kommunens ägarandel	100 %	100 %
Aktiekapital	2,8 mnkr	2,8 mnkr
Nettoomsättning	40,1 mnkr	36,9 mnkr
Årets resultat före skatt	3,9 mnkr	5,6 mnkr
Balansomslutning	273,1 mnkr	238,7 mnkr
Investeringar	29,9 mnkr	29,2 mnkr
Soliditet	11,9 %	12,0 %
Antal anställda	9	7

## Botkyrka Södra Porten-koncernen

Kommunen och Skanska äger tillsammans Botkyrka Södra Porten Holding AB samt det helägda dotterbolaget Botkyrka Södra Porten AB. Bolaget äger och förvaltar fastigheten Eriksberg 2:136.

Under året har hanteringen av bergmaterial och kross av berg fortsatt. Området norr om E4:an har varit föremål för en arkeologisk förundersökning.

Planprocessen fortgår och utredningar såsom riskanalys, trafik inom området, geotekniska förutsättningar, VA- och dagvattenutredning är framtagna under 2017. Möten med Trafikverket om Hågelbyledens förläggning fortgår.

Arrendet med Husmässan är uppsagt till den 31 maj 2018, dock är inga arrendeavgifter betalda under 2017 varför ett ärende om föreläggande är skickat till Kronofogdemyndigheten. Detta har inneburit kostnader i resultaträkningen som uppgår till 1,2 miljoner kronor; förhoppningen är att denna kostnad kan återhämtas 2018.

Botkyrka Södra Portens resultat före skatt uppgick till -1,3 miljoner kronor (-0,2 miljoner kronor 2016).

Intresset för etablering inom Botkyrka Södra Porten är stort och nya intressenter hör frekvent av sig för att knyta kontakt.

Södra Porten (koncern)	2017	2016
Kommunens ägarandel	50 %	50 %
Aktiekapital	0,1 mnkr	0,1 mnkr
Nettoomsättning	2,1 mnkr	0,0 mnkr
Årets resultat före skatt	-1,3 mnkr	-0,1 mnkr
Balansomslutning	204,8 mnkr	220,8 mnkr
Investeringar	4,9 mnkr	120,0 mnkr
Soliditet	99,6 %	92,8 %
Antalet anställda	0	0

# MILJÖ- OCH KLIMATARBETET

Foto: Botkyrka kommun

## Årets miljöbilskommun

Med satsningar på solenergi, lokalproducerad biogas, och Sveriges mest klimatsmarta personbilsflotta jobbar vi mot målet att vara en klimatneutral kommun år 2020.

### Södertörnskommunerna har mer än halverat koldioxidutsläppen

En halvering av antalet leveranser till de kommunala verksamheterna och en minskning med 70 procent av koldioxidutsläppen och hälsoenkla luftföroreningar är resultatet av den första fasen i ett samarbete mellan åtta Södertörnskommuner. Samarbetet handlar om att kommunerna sedan år 2015 har samordnat varudistributionen till sina egna verksamheter. Det framkom i IVL Svenska Miljöinstitutets rapport "Utvärdering av samordnad varudistribution i Södertörns kommuner".

Botkyrka är en av de åtta Södertörnskommunerna, och vi arbetar aktivt med att minska bidraget till klimatförändringarna. Som stöd i arbetet har kommunen antagit en klimatstrategi med tydliga mål. Målen för den egna verksamheten är att vi ska vara klimatneutrala år 2020. För kommunen som plats är målen att vi ska vara fossilbränslefria år 2030 och klimatneutrala år 2040.

Vi har kommit långt i arbetet med att minska våra egna interna koldioxidutsläpp. I dag kan kommunens alla fordon köras på antingen el, biogas eller andra biodrivmedel. Vårt framgångsrika arbete har uppmärksammats på nationell nivå och för tredje året i rad fick Botkyrka kommun utmärkelsen Årets miljöbilskommun; vi delar förstaplatsen med Stockholm och Varberg. Botkyrka kommun har också Sveriges mest klimatsmarta personbilsflotta – för femte året i rad.

Det är lokalproducerad biogas som är det dominerande drivmedlet i kommunens fordon. Biogasen produceras av restprodukter i vårt avloppsreningsverk Himmerfjärdsverket och vårt avfallsbolag SRV Återvinning. Gasen finns att tanka vid bland annat OKQ8 i Fittja. EON har sökt och fått pengar från

statens projekt Klimatlivet, för att också bygga en tankstation för biogas i Tumbaområdet.

Under våren 2017 inledde Botkyrka kommun ett samarbetsprojekt med Pedalista för att öka cyklingen i Hallunda och Norsborg. Pedalista är en organisation som har utvecklat ett koncept för att främja jämlikhet och mångfald i cykling. Fokus i projektet har varit kvinnor. Under året har 415 intervjuer genomförts med boende i området. Resultatet visar bland annat att 60 procent av kvinnorna över 15 år aldrig eller mycket sällan cyklar. Bland män är den siffran 40 procent. Det finns i dag ett mycket bra underlag för ett fortsatt arbete med åtgärder som främjar cykling.

Kommunens totala utsläpp av växthusgaser fortsätter att minska. Historiskt är det framför allt utsläppen från bostäder som minskat, eftersom en stor andel av fastigheterna i kommunen är anslutna till fjärrvärme och kraftvärmeverken eldas med en stor andel biobränslen. Dessutom installerar vi solenergi i flera av kommunens fastigheter. Utsläppen från transportsektorn ökar däremot. För att vända den trenden arbetar staten med att ta fram olika åtgärder. Det handlar om allt från krav på högre andel biobränsle i den fossila dieseln och bensinen, till satsning på smartare transportlogistik.

Våra resvanor i vardagen spelar också stor roll. Kommunerna ska gå före med att styra om till ett mer fossilbränslefritt resande. Tabellen visar andelen av kommunens personbilar och lätta lastbilar som är miljöklassade enligt statens definition.

KLIMATARBETET

### Botkyrka är en Fairtrade city

Fairtrade är en hållbarhetsmärkning som ställer krav på arbetsvillkor, miljö och ekonomisk ersättning till de anställda som producerat varan. Botkyrka är en Fairtrade city sedan 2010, och fick diplomeringen förnyad 2017.



### Botkyrkas blå värden – ett vattenprogram för Botkyrka kommun

Arbetet med att förbättra vattenkvaliteten i våra sjöar, vattendrag och havsfjärdar, samt med att säkra dricks- och avloppshantering, fördjupades under 2017. En vattengrupp med tillhörande styrgrupp har bildats för att koordinera kommunens vattenarbete.

Den lokala vattenförsörjningsplanen för att säkra framtidens dricksvattenförsörjning antogs av tekniska nämnden i februari 2017. Planen identifierade Uttrans och Vårstas grundvattenförekomster, förutom Tullingeåsen, som särskilt viktiga vid ett eventuellt avbrott i leveransen från Mälaren. Grundvattenbildningen har varit låg de senaste åren och SGU:s övervakning visar att nivåerna i de stora grundvattenmagasinen fortfarande är under de normala (januari 2018) i vår del av landet, trots den mycket nederbördsrika hösten 2017.

Provtagningar i Uttran indikerar att övergödningen i sjön minskar men att ytterligare avlastningar måste göras. Vi har utrett möjligheterna att rena förorenat dagvatten som rinner till Utterkalven och Segersjön, vilket lett till fördjupade studier av åtgärdsförslagen. Krav har ställts på hushåll med bristfälliga enskilda avlopp i Ensta och Vretaberg. Möten har hållits med Södertälje och Salems kommuner samt Uttrans vattenvårdsgrupp som på eget initiativ plockat skräp och rensat vegetation i Utterkalven.

För att minska tillrinningen av näringsämnen till Tullingsjön fick kommunen bidrag från länsstyrelsen (LOVA-bidrag) för strukturkalkning av åkermark, ett samarbete mellan DeLaval, Hamra gård och kommunen. Åkrar uppströms sjön Aspen och vid Himmelsboda strukturkalkades 2016, och arbetet kommer att fortsätta under 2018 med åkrar vid Aspen och längs Tumbaån. Vi har även med stöd av LOVA-bidrag låtit utreda möjligheten att genom en våtmark minska belastningen av näringsämnen på Malmnsjön.

Vi har låtit ta fram en skyfallskartering som visar områden i kommunen som riskerar att översvämmas vid ett kraftigt regn. Karteringen är viktig som underlag för bebyggelseplanering och för arbetet med dagvattenhantering, med beaktande av att klimatförändringar förväntas öka risken för kraftiga regn.

Vattenprogrammet finns nu i sin helhet på kommunens hemsida, och på den digitala kartan kan medborgarna finna information om kommunens sjöar, vattendrag och havsfjärdar.

### Snäckvikens dalgång – ett vattenrike i utveckling

Kommunen har sedan 2010 arbetat med att restaurera ett våtmarksområde i en dalgång söder om Grödinge kyrka som vi kallar Snäckvikens dalgång. Dalgången sträcker sig från våtmarken Kyrksjön och söderut till Snäckviken, som är en vik av Östersjön. Snäckvikens dalgång är cirka 3 kilometer lång och avvattnas via Snäckstaviksbacken till Östersjön. Dalgångens vattenområden är påverkade av tidigare sjösänkningar, utdikningar och av igenväxning. Restaureringsarbetet har skett i samarbete med berörda markägare och föreningen Sportfiskarna. Åtgärderna har bekostats av kommunen med bidrag från Havsmiljöanslaget, LOVA (statligt stöd till vattenvårdsprojekt), EU:s landsbygdsprogram, Våtmarksfonden och LONA (statligt stöd till naturvårdssatsningar).

Syftet med restaureringsarbetet är att återskapa det öppna landskapet med våtmarker som är rika på fisk och fågel samt att minska områdets belastning av näringsämnen till Östersjön. Vi vill också göra dalgångens natur mer tillgänglig för skolklasser och en naturintresserad allmänhet.

Restaureringen av Kyrksjöns våtmark påbörjades 2014. Fåglarna reagerade väldigt snabbt på restaureringen. Antalet fågelarter som observerades där under 2015 var ungefär dubbelt så många som under tidigare år. Antalet rastande och häckande vadarfåglar ökade från fyra arter (2010–2014) till 21 arter under 2015. Under 2017 har 19 arter vadarfåglar observerats vid Kyrksjön.

I samband med ett examensarbete där man studerade gäddorna i Kyrksjöns och Snäckstaviks våtmarker räknade man under våren 2016 in 145 vuxna gäddor som vandrat upp från Östersjön till Kyrksjöns våtmark för att leka. Detta antal kan förväntas att öka kommande år när fler gäddor som kläckts i Kyrksjöns våtmark börjar återvända som vuxna.

Under våren 2017 stängslades området kring Kyrksjöns våtmark med 4,5 kilometer kostängsel. Sommaren och hösten 2017 blev den första säsongen som våtmarkens strandängar betades av nötkreatur sedan restaureringen slutfördes.

# FRAMGÅNG FÖR KLIMAT- SMARTA VARULEVERANSER

I ett år har Botkyrka kommun varit med i miljöprojektet "samordnad varudistribution". Alla åtta kommuner på Södertörn samarbetar för en smartare varudistribution – för klimatets skull!

Text: Ann Sofie Bäck | Foto: Widrikssons åkeri AB

"Samordnad varudistribution" handlar om att organisera leveranserna av varor som kommunerna beställer till sina verksamheter på ett smidigare och smartare sätt. Alla varor som beställs levereras till ett gemensamt lager. På lagret lastas varorna om för att därefter skickas ut till mottagarna i de olika kommunerna.

Det handlar till exempel om livsmedelsleveranser till skolor, förskolor och omsorgsboenden. Istället för att en leverantör av exempelvis bröd åker runt till alla skolor, så packas brödet med andra varor och levereras ut till mottagarna i en välplanerad slinga.

– Samordnad varudistribution är ett avancerat logistikpussel och vi utvecklas hela tiden och lär oss nytt tillsammans med varuleverantörer och distributör, säger Evelina Eklund Dahane, upphandlare och projektmedlem Botkyrka kommun.

**Klimatet är den stora vinnaren** i projektet. Transporter står för 80 procent av koldioxidutsläppen i Botkyrka kommun. Målet med en gemensam varudistribution är att halvera utsläppen av koldioxid och att minska utsläppen av hälsoskadliga luftföroreningar. Med färre transporter blir också trafiksäkerheten bättre kring våra verksamheter. Redan efter ett år med projektet ser vi en minskning av koldioxidutsläpp och hälsoskadliga luftföroreningar.

**Projektet innebär en förändring** för alla beställande enheter och en stor insats av verksamheterna. Nu sker leveranserna på ett annat sätt, på andra tider och varorna är packade på ett annat sätt.

– Alla kollegor ute i verksamheterna har gjort ett mycket bra jobb, säger Evelina Eklund Dahane. Vi i projektledningen är tacksamma för allas engagemang att få beställningarna och leveranserna att fungera.

## Samordnad varudistribution - så funkar det

- Alla varuleverantörer levererar sina varor till omlastningscentralen i Västberga.
- Varorna körs ut enligt ett körschema, inom och mellan kommunerna.
- Transporterna drivs med biobränslen.
- Först ut i samordningsprojektet var kommunens livsmedelsleverantörer.
- Kommunen ansluter fler leverantörer allt eftersom.
- Projektet på Södertörn är det hittills största i Sverige.

## Läs mer på:

[botkyrka.se/samordnadevarutransporter](http://botkyrka.se/samordnadevarutransporter)



# ETT HÅLLBART BOTKYRKA

## Samlad Bedömning

Hållbarhetsutmaningarna handlar om de svåraste frågorna i samhällsutvecklingen. De indikatorer vi använder visar på både positiva och negativa tendenser. I några delar har vi under flera år sett svaga men kontinuerliga förbättringar, som hälsa och klimat. Samtidigt har det varit svårt att se vad som är långsiktiga, varaktiga förbättringar i samhällsutvecklingen och vad som är mer kortvariga effekter av en bra ekonomisk utveckling, till exempel arbete och hemkänsla. Vår uppfattning är att de flesta trender just nu är svagt positiva, men att Botkyrka jämfört med länet fortsätter att ligga steget efter. På längre sikt finns flera faktorer som rätt hanterade kan ge kommunen en ännu positivare utveckling.

Foto: Botkyrka kommun

## Botkyrkaborna mår bättre

Antalet arbetstillfällen har blivit fler, lönerna har ökat och en större andel Botkyrkabor mår bättre. Men känslan av att vara hemma i Botkyrka kan bli bättre.

Inom sex områden måste en nuvarande svag eller dålig utveckling först bromsas och sedan vändas till en hållbar utveckling. Den generation som föds nu måste kunna växa upp i ett Botkyrka som mer och mer präglas av att:

- Botkyrkaborna har arbete.
- Botkyrkaborna känner sig hemma.
- Botkyrka har de bästa skolorna.
- Botkyrka bidrar inte till klimatförändringarna.
- Botkyrkaborna är friska och mår bra.
- Botkyrkaborna har förtroende för varandra och för demokratin.

För var och en av utmaningarna finns två indikatorer med vars hjälp vi kan bedöma om utvecklingen går åt rätt eller fel håll.

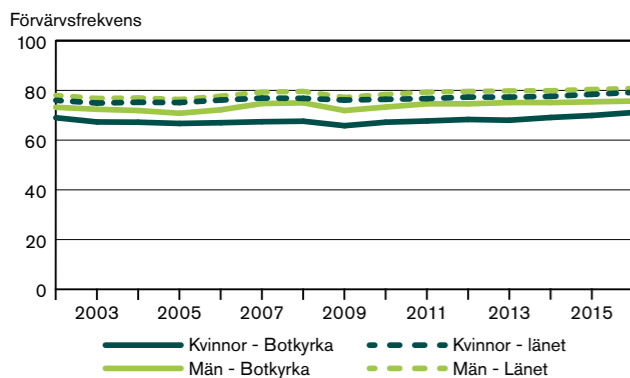
### Botkyrkaborna har arbete

Ur ett långsiktigt hållbarhetsperspektiv uppfattar vi små men positiva förändringar av Botkyrkabornas vägar till arbete.

Att en större andel av Botkyrkaborna har arbete är viktigt för en hållbar utveckling. När många har arbete och får lön förbättrar det inte bara samhällsekonomin och vars och ens privata ekonomi. Det påverkar också levnadsvanor, hälsa, sociala nätverk och delaktighet.

### Indikator 1: Förvärfrekvens (andel som har arbete) för Botkyrkabor i åldern 20–64 år.

Källa: SCB



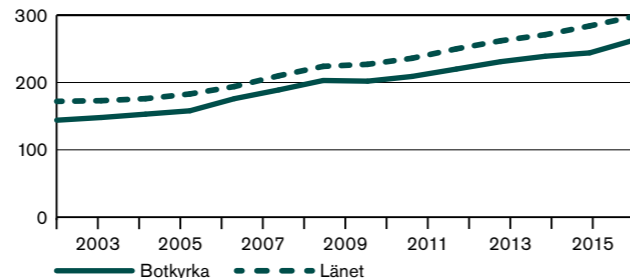
Botkyrka har 2002–2016 en mindre andel som arbetar och skillnaden till länet är fortsatt stor. Botkyrka har djupare dalar vid konjunkturnedgångar än länet, vilket beror på att Botkyrka har en större andel invånare som saknar fast förankring på arbetsmarknaden.

Kvinnor har en lägre förvärfrekvens än män. För kvinnorna är också skillnaden mot länets värden större. Däremot är sysselsättningen för kvinnorna i Fittja inne i en positiv utvecklingsfas. Vi har nu en period av brist på arbetskraft och det gynnar Botkyrka.

### Indikator 2: Summan av lönerna på Botkyrkas arbetsmarknad

Källa: SCB

Index 1993=100



Lönsummorna på Botkyrkas arbetsmarknad har ökat som en effekt av att arbetstillfällena har blivit fler och lönerna ökat. Under 2006 hade Botkyrka en kraftigare ökning än länet som helhet. Under 2007 och 2008 följer Botkyrka länets utveckling, 2009–2014 halkar vi efter, men därefter närmar vi oss åter länet. Att lönenivåerna på den lokala arbetsmarknaden inte hänger med beror sannolikt på att låglönebranscherna service, handel och offentlig sektor kan få personal trots låga löneökningar.

Både i Botkyrka och i länet totalt ökar andelen arbetstillfällen i privat sektor medan andelen minskar i offentlig förvaltning och service. Sett till nyanställningar, omsättning och vinst går det mycket bra för företagen i Botkyrka.

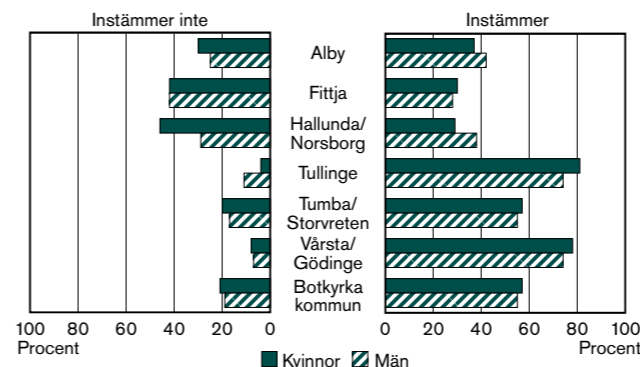
### Botkyrkaborna känner sig hemma

Ur ett långsiktigt hållbarhetsperspektiv bedömer vi att Botkyrkabornas hemkänsla inte utvecklas i positiv riktning.

Medborgarna i Botkyrka kommun är samtidigt både Botkyrkabor och stockholmare. För en stabil utveckling bör fler känna att det är bättre att bo i Botkyrka än på andra platser i storstaden. Botkyrka kommun måste därför kunna erbjuda sina medborgare mer än bara en bostad, det behövs också en trivsamt och trygg utemiljö och en stadsdel som fungerar bra.

### Indikator 3: Andel som skulle rekommendera en vän att flytta till sitt bostadsområde.

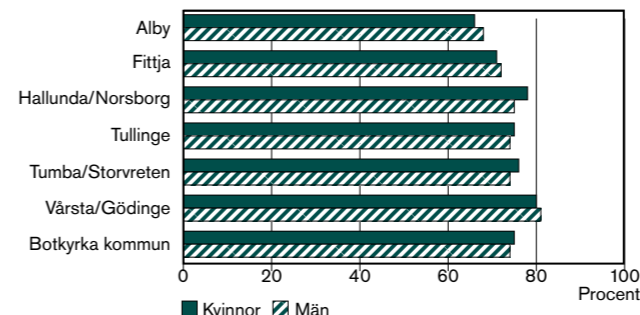
Källa: Medborgarundersökningen 2017



I medborgarundersökningen 2017 instämmer 57 procent av kvinnorna och 55 procent av männen i påståendet "Jag kan rekommendera en vän att flytta till mitt bostadsområde". Skillnaden mellan kommundelarna är stora. De som bor i de norra kommundelarna tar i större utsträckning avstånd från påståendet. Mest positiva är de som bor i Tullinge och i Vårsta – Grödinge. Skillnaderna är små över åren.

### Indikator 4: Hur länge Botkyrkaborna har bott i Botkyrka.

Källa: Medborgarundersökningen 2017



Att man har bott länge i sitt bostadsområde eller i kommunen kan vara ett tecken på att man trivs och känner sig hemma. I medborgarundersökningen gäller frågan hela kommunen och inte bostadsområdet. De senaste årens undersökningar visar att en stor majoritet av de som svarat på medborgarenkäten, har bott tio år eller mer i kommunen.

ETT HÅLLBART BOTKYRKA

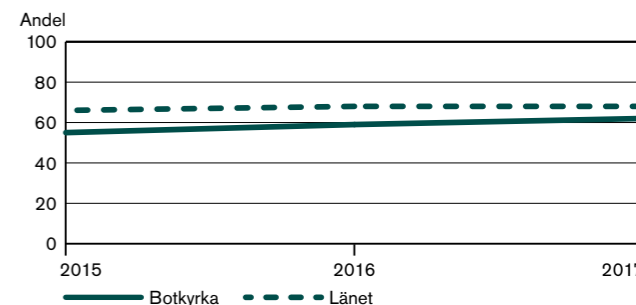
### Botkyrka har de bästa skolorna

Ur ett långsiktigt hållbarhetsperspektiv bedömer vi att utvecklingen ännu inte går åt rätt håll.

Skolan formar framtiden. Hur väl skolorna i Botkyrka lyckas med att utbilda de unga, kommer att avspeglas i Botkyrkabornas framtida arbetsmöjligheter, ekonomi och hälsa.

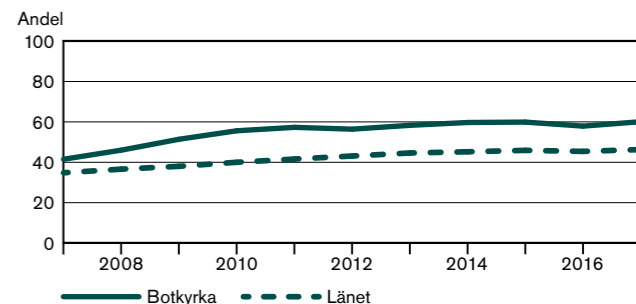
### Indikator 5: Andelen tjuogoåringar som har gått ut gymnasiet med godkända betyg

Källa: Skolverket



### Indikator 6: Andelen elever som går i kommunal skola eller friskola i en annan kommun

Källa: Skolverket



Utvecklingen för de indikatorer som ska visa om skolorna är attraktiva är både positiv och negativ. Andelen tjuogoåringar med godkända betyg från gymnasiet ökar, men inte stabilt. Utvecklingen är trots allt bättre för Botkyrkas unga jämfört med länet.

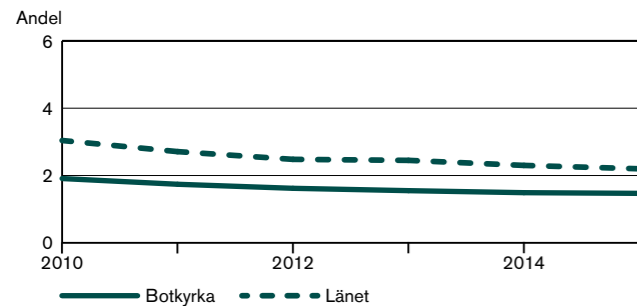
### Botkyrka bidrar inte till klimatförändringarna

Ur ett långsiktigt hållbarhetsperspektiv bedömer vi att utvecklingen går åt rätt håll, men ännu inte tillräcklig snabbt.

Ett av de största hoten mot utvecklingen i Botkyrka och världen är utsläppen av växthusgaser som påverkar klimatet, med oväder, stigande vattennivåer och förändrade levnadsvillkor som följd. För att vi ska kunna minska utsläppen av växthusgaser måste energianvändningen effektiviseras och användningen av fossila bränslen upphöra på sikt.

#### Indikator 7: Koldioxidutsläpp per invånare (CO2 ton per invånare)

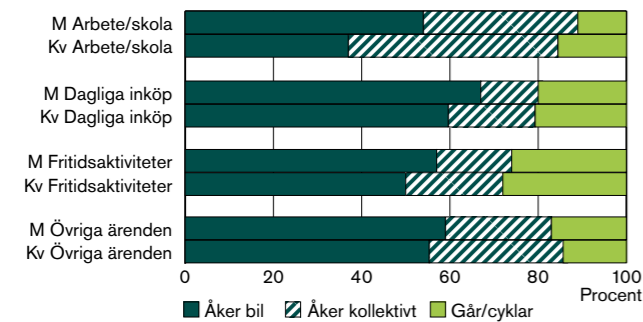
Källa: Regional Utveckling & Samverkan i miljömålssystemet.



Stockholms län och Botkyrka har lägre utsläpp av växthusgaser per invånare än resten av landet. Mätningarna i Botkyrka och länet visar koldioxidutsläppen per invånare minskar trots att trafiken ökar. En orsak till det är en ökad användning av fossilfria bränslen.

#### Indikator 8: Kommuninvånarnas resvanor.

Källa: Medborgarundersökningen 2017



Några avgörande förändringar har inte inträffat i Botkyrkabornas resmönster. Bilen är fortfarande det mest utnyttjade färdmedlet. Kvinnor använder kollektivtrafik i större utsträckning än män. Det är fortfarande fordonsutveckling snarare än förändrade sätt att resa som bidrar till minskade klimatutsläpp.

### Botkyrkaborna är friska och mår bra

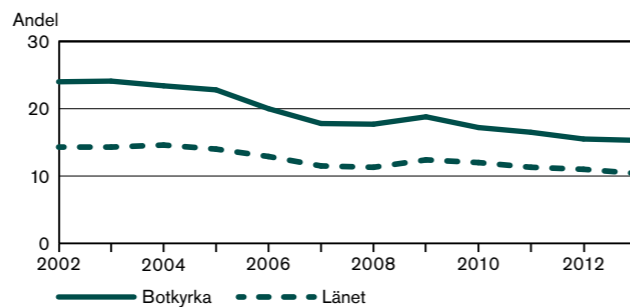
Ur ett långsiktigt hållbarhetsperspektiv bedömer vi att utvecklingen sakta går åt rätt håll.

Hur vi mår både fysiskt och psykiskt påverkar vår förankring på arbetsmarknaden och våra ekonomiska resurser. Sambandet märks i så kallad självs kattad hälsa, där andelen som tycker sig ha en dålig hälsa är större bland dem med låg utbildningsnivå.

På samma sätt är barns hälsa starkt förknippad med vilken social tillhörighet föräldrarna har. Andelen barn som lever under fattiga förhållanden blir därför ett mått på hur de unga Botkyrkaborna mår.

#### Indikator 9: Andelen barn som lever under fattiga förhållanden

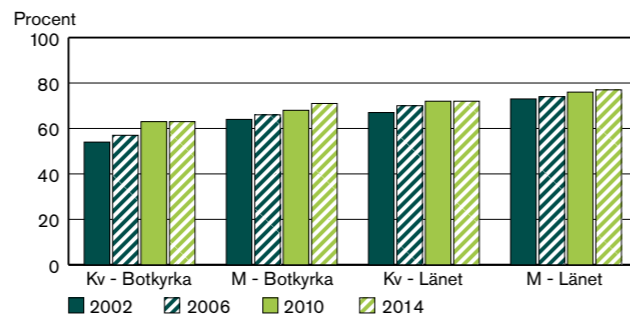
Källa: Rädda barnen



Andelen barn som lever i ekonomiskt svaga familjer har minskat snabbare än i resten av länet. Men Botkyrka har fortfarande en av de största andelarna i landet.

#### Indikator 10: Självs kattad hälsa

Källa: Stockholms läns landsting



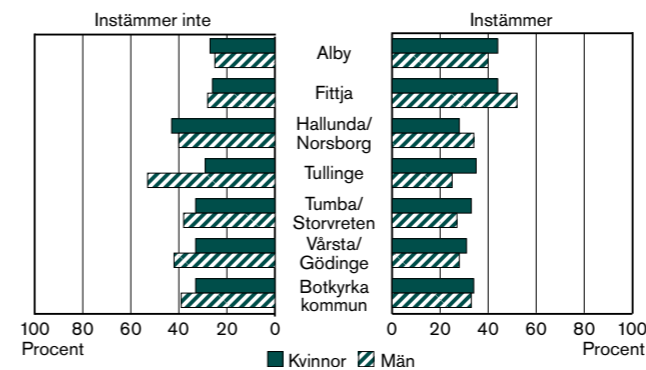
Utvecklingen visar att Botkyrkabornas självs kattade hälsa har förbättrats. Det har den även gjort i länet men förbättringen är större i Botkyrka, särskilt för kvinnor. Att siffrorna är lägre än genomsnittet i Stockholms län kan förklaras med socioekonomiska faktorer. Sambanden mellan hälsa, arbete och ekonomi är starka.

### Botkyrkaborna har förtroende för varandra och demokratin

Ur ett långsiktigt hållbarhetsperspektiv bedömer vi att samspelet i lokalsamhället inte förändrats avsevärt. Utvecklingen är svagt positiv.

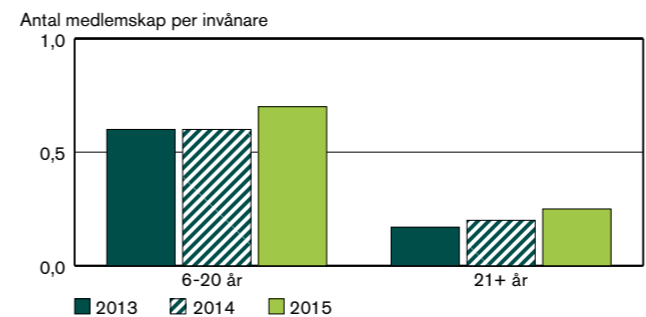
#### Indikator 11: Jag kan vara med och påverka i kommunala frågor som intresserar mig

Källa: Medborgarundersökningen 2017



#### Indikator 12: Andelen Botkyrkabor som är medlem i någon förening

Källa: Kultur- och fritidsförvaltningen



Andelen personer som tycker att de kan vara med och påverka har sammantaget sett varit relativt oförändrad under senare år. Skillnaderna är stora inom kommunen. I Fittja tycker varannan man att det går att påverka, i Tullinge är det bara var fjärde man som har den uppfattningen.

Det är tveksamt hur väl medlemskap i föreningar speglar inställningen till delaktighet och demokrati i dag. Sett mer generellt tycks det finnas två motstridiga tendenser – en med ökad tolerans och öppenhet mellan individer och en annan med minskad tillit och ökad konfliktnivå mellan olika grupper.



Foto: Tobias Fischer













DRIFTREDOVISNING	Kostnader	Intäkter	Nettoutfall	Budget netto	Avvikelse	Nettoutfall
Mnkr	2017	2017	2017	2017	mnkr	2016
Kommunstyrelsen	-402,9	117,5	-285,4	-289,7	4,3	-285,4
Revision	-3,9	0,0	-3,9	-4,3	0,4	-3,8
Samhällsbyggnadsnämnden	-204,4	56,1	-148,3	-162,6	14,3	-140,0
Samhällsbyggnadsnämnden Exploatering	0,0	51,1	51,1	47,6	3,5	94,2
Miljö- och Hälsoskyddsnämnden	-24,7	8,4	-16,3	-16,6	0,3	-14,5
Tekniska nämnden	-623,3	644,9	21,6	-0,5	22,1	26,5
Tekniska nämnden, VA	-124,4	131,2	6,8	0,0	6,8	8,1
Kultur- och Fritidsnämnden	-265,5	26,3	-239,2	-241,5	2,3	-230,0
Arbetsmarknad och vuxenutbildningsnämnden	-343,4	93,0	-250,4	-248,1	-2,3	-244,6
Utbildningsnämnden	-5 000,9	2 572,7	-2 428,2	-2 431,2	3,0	-2 303,4
Socialnämnden	-759,5	143,3	-616,2	-599,9	-16,3	-559,9
Vård- och Omsorgsnämnden	-1 240,8	176,6	-1 064,2	-1 067,3	3,1	-992,9
<b>Summa nämndernas nettokostnader</b>	<b>-8 993,7</b>	<b>4 021,1</b>	<b>-4 972,6</b>	<b>-5 014,1</b>	<b>41,5</b>	<b>-4 645,7</b>
<b>Gemensamma poster (not 1)</b>			399,4	304,5	94,9	325,0
<b>Summa för periodens budget</b>	<b>-8 993,7</b>	<b>4 021,1</b>	<b>-4 573,2</b>	<b>-4 709,6</b>	<b>136,4</b>	<b>-4 320,7</b>

INVESTERINGSREDOVISNING	Utgifter	Inkomster	Nettoutfall	Budget netto	Nettoutfall
Mnkr	2017	2017	2017	2017 helår	2016
Kommunstyrelsen	-6,1	0,0	-6,1	-21,3	-11,8
Samhällsbyggnadsnämnden	-43,4	5,9	-37,5	-91,3	-34,4
Tekniska nämnden	-312,7	1,4	-311,3	-675,3	-309,4
Varav långa byggprojekt	-186,7	0,1	-186,6	-512,7	-223,4
Varav korta projekt	-126,0	1,3	-124,7	-162,6	-86,0
Kultur- och fritidsnämnden	-18,7	1,1	-17,6	-24,0	-9,8
Arbetsmarknads- och Vuxenutbildningsnämnden	-5,6	0,0	-5,6	-5,1	-4,9
Utbildningsnämnden	-18,8	0,0	-18,8	-47,9	-13,8
Socialnämnden	-3,0	0,0	-3,0	-5,5	-2,2
Vård- och Omsorgsnämnden	-5,1	0,0	-5,1	-20,8	-4,2
<b>Summa exkl markförvärv</b>	<b>-413,4</b>	<b>8,4</b>	<b>-405,0</b>	<b>-891,2</b>	<b>-390,5</b>
Markförvärv från Stockholms stad	-1 083,0		-1 083,0		

Totalbudget för pågående fleråriga projekt uppgår till -4 110,7 miljoner kronor.

# REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen är i allt väsentligt upprättad enligt lagen om kommunal redovisning (KRL) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) med undantag från avvikelser från rek 11,4 (redogörs för under stycket för Anskaffningsvärde, avskrivning, avskrivningstid och avskrivningsmetod”).

Det innebär att

- intäkter redovisas i den period det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen. Intäkterna ska dessutom kunna beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- fordringar har tagits upp till de belopp som de beräknas inflyta med.
- tillgångar och skulder tas upp till anskaffningsvärde.

Periodisering av inkomster och utgifter sker enligt god redovisningssed, dvs till det år då vara levereras, tjänst utförs eller händelse inträffar. Beloppsgräns för periodisering är ett prisbasbelopp, det vill säga 44 800 kronor 2017.

## Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas i not till respektive post i resultaträkningen och i kassaflödesrapporten. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 5 miljoner kronor. Enligt RKR 3.1 är en post i resultaträkningen jämförelsestörande när beloppet är väsentligt och posten är av sådant slag att den inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet, t ex nedskrivningar av anläggningstillgångar och vinst/förlust vid försäljning av exploateringsfastigheter.

## VA-verksamhetens resultat

VA-verksamhetens resultat ingår i resultatet för kommunen och särredovisades tidigare inom balansposten eget kapital. Från 2017 redovisas VA verksamheten uppdelat på kortfristig skuld (förutbetalad intäkt) avseende resultatfond och långfristig skuld avseende investeringsfond. Rättelse har gjorts av 2016 års värden.

## Skatteintäkter

Skatteintäkterna periodiseras och redovisas det år då den beskattningsbara inkomsten intjänas. Kommunen redovisar, enligt RKR 4.2, skatteintäkter utifrån den prognos som Sveriges kommuner och Landsting (SKL) publicerar i december.

## Övriga intäkter, gatukostnadsersättningar, anläggningsavgifter med mera

Gatukostnadsersättningar, anläggningsavgifter, anslutningsavgifter och övriga investeringsbidrag intäktsförs på ett sätt som återspeglar hur investeringen används och förbrukas enligt RKR:s rekommendation 18.

## Löner

Semesterlöneskuld, timanställdas löner och okompenserad övertid redovisas tillsammans med arbetsgivaravgifter som en kostnad under aktuellt intjänande år och som en kortfristig skuld i balansräkningen. Semesterlöneskulden beräknas separat för varje personalkategori.

## Pensionsskulden

Kommunens pensionsskuld är den skuld som kommunen har till anställda och pensionärer, och uppgår till nuvärdet av framtida pensionsutbetalningar. Beräkning sker enligt SKL:s riktlinjer RIPS07.

Kommunen redovisar pensionsskulden enligt den så kallade blandmodellen:

- Pension som tjänats in före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse och utbetalningarna redovisas som kostnad i resultaträkningen.
- Pension som tjänats in från och med 1998 kostnadsförs det år de tjänas in och tas upp som kortfristig skuld till dess att de betalas ut, vilket sker i mars året efter intjänandet. I samtliga belopp ingår särskild löneskatt på 24,26 procent.

## Finansiella tillgångar och skulder

Finansiella anläggningstillgångar i form av aktier och fonder tas upp till anskaffningsvärdet om de gäller dotterbolag eller intressebolag.

Finansiella skulder redovisas enligt RKR 20 antingen som kortfristiga eller långfristiga skulder. Den del av ett långfristigt lån som förfaller till betalning inom tolv månader, räknat från balansdagen, redovisas som kortfristig skuld medan ett lån som förfaller efter 12 månader räknat från balansdagen redovisas som långfristig skuld.

Kommunens pensionsmedelsportfölj i form av marknadsnoterade fonder och finansiella instrument är klassificerad som omsättningstillgångar. Samtliga placeringsmedel är värderade till det lägsta av anskaffningsvärdet och aktuellt marknadsvärde och skrivs ner vid eventuell realiserad förlust. Portföljens förvaltning regleras i finanspolicy som kommunfullmäktige antagit.

Marknadsnoterade aktier och fonder klassificeras sedan 2012 som omsättningstillgångar enligt RKR 20.

## Leasing

Leasing klassificeras som operationell eller finansiell leasing enligt RKR 13.2. Även hyresavtal klassificeras enligt rekommendationen. Finansiell leasing redovisas som en tillgång i balansräkningen samt som en skuld till leasegivaren. Operationell leasing redovisas som en ansvarsförbindelse i särskild not.

**Gränsdragning mellan kostnad och investering**

Enligt KRL är en anläggningstillgång "en tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk av väsentligt värde". I kommunen klassificeras en kostnad som en investering och därmed som anläggningstillgång när tillgången har en nyttjandeperiod som är längre än tre år och anskaffningsvärdet är över ett prisbasbelopp, 44 800 kronor 2017. Kostnader som inte uppfyller definition för anläggningstillgång bokförs som kostnad i driften.

**Anskaffningsvärde, avskrivning, avskrivningstid och avskrivningsmetod**

Anläggningstillgångar i kommunen skrivs av utifrån tillgångarnas förväntade nyttjandeperiod och baseras på anläggningens anskaffningsvärde exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar såsom aktier, andelar, bostadsrätter, mark, konst och pågående arbeten sker inga avskrivningar.

Kapitaltjänstkostnad beräknas på de aktiverade anläggningarna och belastar enheterna som kostnader som avskrivning och internränta. För byggprojekt som inte ianspråkats direkt läggs ackumulerad internränta till anskaffningsvärdet. Internräntan är 3 procent 2017.

För verksamhetslokaler ingår kapitalkostnaden i internhyran. För några verksamhetsfastigheter används annuitetsmetoden och för övriga investeringar nominell/linjär metod.

Avskrivning av maskiner och inventarier påbörjas månaden efter anskaffningen. För fastigheter påbörjas avskrivningen när anläggningen är färdig och kan användas.

Följande avskrivningstider har i huvudsak tillämpas i kommunen under året (enligt äldre modell före införande av komponentavskrivningar):

Objekt	Avskrivningsintervall i år
Verksamhetsfastigheter	3–33
Fastigheter för affärsverksamhet	3–50
Publika fastigheter (gator, vägar, parker och VA)	22–50
Uthyrda fastigheter	10–33
Hyrda fastigheter	3–20
Maskiner och inventarier	3–12
Bilar och transportmedel	3–12

Från och med 2014 ska kommuner, enligt RKR 11.4, dela upp sina anläggningstillgångar i betydande komponenter som sedan ska skrivas av separat. Kommunen uppfyller ännu inte denna rekommendation helt.

Under 2014 påbörjades arbetet med komponentavskrivningar när konstgräsplaner aktiverades på olika komponenter.

Under 2017 beslutade Kommunstyrelsen att komponentavskrivning ska påbörjas för byggprojekt. Komponentindelningen och komponentavskrivningen ska vara helt genomförd senast per december 2018.

Kommunen använder en modell med två olika steg vid komponentredovisningen. Byggprojekt indelas i komponenter vid tidpunkten för ianspråktagande och reinvesteringar komponent indelas direkt vid kontering av faktura.

Följande komponentindelning och avskrivningstider tillämpas i kommunen för verksamhetsfastigheter, gata & park, VA och konstgräsplaner enligt ny modell med komponentindelning:

Komponentindelning för Verksamhetsfastigheter	Avskrivningstid
Mark	Evig
Markanläggning/utemiljö	25 år
Stomme	80 år
Tak, plåt	40 år
Fasad	25 år
Värme, sanitet	25 år
El, ledningar	30 år
Invändigt bygg	10 år

Komponentindelning för Gata park	Avskrivningstid
Grundlager	Evig
Mellanlager	30 år
Slitlager	15 år
Markanläggning/utemiljö	25 år

Komponentindelning för VA	Avskrivningstid
Ledning	50 år
Pump	15 år
Styr och regler	20 år
Byggnad (stomme)	50 år

Komponentindelning för Konstgräsplaner	Avskrivningstid
Markuppbyggnad	15 år
Konstgräs	9 år
Belysning	15 år
Utrustning	10 år
Teknisk utrustning	5 år
Läktare	20 år
Kiosk, handikappramp, biljettkur	15 år

Införandet av komponentredovisning i kommunen kommer ske i tre steg:

Under 2017 har alla årets reinvesteringar och byggprojekt som ianspråktagits under året komponentindelats och komponentavskrivningen har påbörjats.

Under första halvåret 2018 kommer alla byggprojekt som har ianspråktagits under 2015 och 2016 att delas in i komponenter och komponentavskrivningen att påbörjas enligt samma modell som för 2017 års byggprojekt.

Under andra halvåret 2018 kommer alla byggprojekt som har ianspråktagits under 2014 och tidigare och med restvärde överstigande 15 miljoner kronor per 2017-12-31 att delas in i komponenter enligt en schablonmetod som RKR föreskriver.

**Exploateringsutgifter**

Upparbetade utgifter i kommunens exploateringsverksamhet redovisas som omsättningstillgång när kommunen inte ska äga tillgången och som anläggningstillgång när kommunen ska vara slutlig ägare, till exempel för gator och parker.

**Sammanställd redovisning**

Sammanställd redovisning görs enbart vid upprättande av kommunens årsredovisning.

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har ett betydande inflytande (minst 20 procent), en så kallad sammanställd redovisning. Den ska ge en samlad bild av kommunens och de kommunala företagens verksamhet och ekonomiska ställning.

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Samtliga koncernbolag upprättar årsredovisning enligt Bokföringsnämndens allmänna råd BFAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Rättning av 2016 års elimineringar av lån och räntor avseende Söderenergi AB har gjorts enligt metoden för proportionell konsolidering.

Följande bolag ingår i den sammanställda redovisningen som sammanställs till årsredovisningen:

Bolag	Ägarandel (procent)
AB Botkyrkabyggen	100 %
Botkyrka Stadsnät AB	100 %
Upplev Botkyrka AB	100 %
Hågelbyparken AB	100 %
SRV återvinning AB	31,5 %
Söderenergi AB	29 %
Södertörns Energi AB	50 %
Södertörns Fjärrvärme AB	50 %
Botkyrka Södra Porten Holding AB	50 %

**Ordlista**

**Anläggningstillgångar** är tillgångar som kommunen tänker äga och använda under längre tid och som inte är av mindre värde, till exempel fastigheter, inventarier och finansiella tillgångar.

**Annuitetsmetoden** fördelar investeringens kapitaltjänstkostnader, internränta och avskrivningar, med lika stora belopp för varje år av tillgångens ekonomiska livslängd (jmf med nominell metod).

**Avskrivning** är en fördelning av anläggningstillgångars värdeminskning beräknat på anskaffningsvärde och nyttjandeperiod.

**Derivat** är finansiella instrument som innebär överenskommelser om förpliktelser vid en given framtida tidpunkt. Värdet på ett derivat är kopplat till en underliggande tillgång eller skuld. De vanligaste derivat instrumenten är optioner, terminer och swappar.

**Eget kapital** är den del av tillgångarna som finansierats med egna medel och är skillnaden mellan samtliga tillgångar och samtliga skulder.

**Finansnetto** är skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader.

**Internränta** är ränta för de anläggningstillgångar som en viss verksamhet använder.

**Kapitalbindningstid** talar om hur långa lån kommunen har i genomsnitt. (Ej med i ÅR)

**Kapitalkostnad** är ett samlingsbegrepp för internränta och avskrivningar på kommunens anläggningar i anläggningsregistret. Belastar verksamheternas resultat.

**Kortfristig fordran och skuld** avser fordran, lån eller skuld som förfaller till betalning inom ett år.

**Likviditet** visar kommunens betalningsförmåga på kort sikt. Beräknas genom att dela omsättningstillgångar (minus varulager) med kortfristiga skulder.

**Långfristig fordran** och skuld avser fordran, lån eller skuld som förfaller till betalning senare än ett år från bokslutsdatum.

**Nettoinvesteringar** är investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag.

**Nettokostnader** avser driftkostnader efter avdrag för avgiftsintäkter, ersättningar och andra driftintäkter.

**Nominell metod** innebär att avskrivning sker med lika stort belopp varje år och ränta beräknas på investeringens bokförda värde. Metoden ger minskade kapitaltjänstkostnader eftersom räntan beräknas på ett successivt lägre bokfört värde (jmf med annuitet).

**Omsättningstillgångar** är tillgångar som inte är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav, det vill säga tillgångar som på kort sikt kan omvandlas till likvida medel. Hit räknas tillgångar i kassa, bank, kortfristiga placeringar, kortsiktiga fodringar och förråd.

**Periodisering** innebär att kostnader och intäkter fördelas till den redovisningsperiod de hör.

**Räntebindningstid** talar om hur lång tid kommunen har bundit räntan i genomsnitt.

**Rörelsekapital** är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Det speglar kommunens finansiella ställning på kort sikt.

**Soliditet** visar kommunens betalningsförmåga på lång sikt. Beräknas genom att man delar eget kapital med tillgångarna.



## Botkyrka, långt ifrån lagom – en kontrastrik och kreativ mötesplats

Botkyrka kännetecknas av mängder av kontraster. Här finns allt från täta förortscentrum, vackra boendemiljöer med intressant arkitektur, till landsbygd med vacker natur med skog, ängar, sjöar och havskust. Här frodas entreprenörskap, små företag blandas med internationella storföretag. Här talas över 100 språk, här bor och arbetar människor med bakgrund från världens alla hörn.

Botkyrka är en inspirerande och nytänkande kommun med breda och unika kultur- och upplevelsesatsningar. Här finns kreativitet, nyfikenhet, stolthet, ungdomlighet, eldsjäl och kraft. Här utvecklar vi nya idéer för framtiden. I Botkyrka uppstår intressanta och oväntade möten och här möts olika internationella perspektiv, kulturer, språk och religioner på ett spännande sätt.



**BOTKYRKA  
KOMMUN**





2018-03-28

Dnr KS/2017:789

Referens  
Jesper Dahl

Mottagare  
Kommunstyrelsen

## Redovisning av lämnade uppdrag från kommunstyrelsen och kommunfullmäktige (KS/2017:789)

### Förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige har tagit del av uppdragsrapporteringen.
2. Kommunfullmäktige anser följande uppdrag slutförda:

KS/2013:660, KS/2013:494, KS/2013:500, KS/2014:117, KS/2014:188, KS/2013:122, KS/2015:121, KS/2014:318, KS/2014:557, KS/2014:522, KS/2013:598, KS/2013:739, KS/2014:598, KS/2015:274, KS/2014:211, KS/2014:290, KS/2015:411, KS/2015:296, KS/2015:369, KS/2015:141, KS/2015:428, KS/2015:449, KS/2013:503, KS/2015:487, KS/2014:636, KS/2014:588, KS/2015:705, KS/2015:401, KS/2012:478, KS/2015:868, KS/2014:651, KS/2014:471, KS/2015:289, KS/2015:411, KS/2015:856, KS/2015:244, KS/2016:259, KS/2016:367, KS/2015:251, KS/2016:431, KS/2016:180, KS/2013:494, KS/2016:434, KS/2016:435, KS/2016:271, KS/2016:270, KS/2015:579, KS/2016:364, KS/2015:562, KS/2016:674, KS/2016:639, KS/2014:612, KS/2015:865, KS/2016:257, KS/2016:670, KS/2015:698, KS/2014:290, KS/2016:807, KS/2017:96, KS/2016:834, KS/2016:567, KS/2017:300, KS/2017:317, KS/2017:306, KS/2017:348, KS/2017:314, KS/2017:550, KS/2017:550, KS/2013:263, KS/2015:371, KS/2015:694, KS/2015:818, KS/2016:122, KS/2016:790, KS/2017:354, KS/2017:157, KS/2014:362, KS/2014:154.

### Ärendet

I samband med att kommunens årsredovisning upprättas har förvaltningen även sammanställt en redogörelse över samtliga lämnade uppdrag från kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Syftet med kommunens årsredovisning är att informera om det gångna årets verksamhet och ekonomi. Bifogad redogörelse, vid redovisningstillfället, innehåller totalt 163 uppdrag. Av redogörelsen framgår det huruvida uppdragen är slutförda eller om fortsatt arbetet pågår.



2018-03-28

Dnr KS/2017:789

De uppdrag som anses slutförda är grönmarkerade i bifogad redogörelse och förvaltningen föreslår därmed att kommunfullmäktige anser uppdragen slutförda.

Förvaltningen har som ambition att föra in kvarstående uppdrag som inte slutredovisas vid detta tillfället i kommunens nya system för beslutstöd. Denna åtgärd avser förenkla uppföljning och återrapportering av lämnade uppdrag. Genom att använda oss av systemet för beslutstöd skapas en tydligare struktur samt kommer det vara enklare att få en överblick över samtliga nämnders uppdrag och uppdragens status.

Totala andelen uppdrag	Andel genomförda uppdrag	Andel kvarvarande uppdrag
163	83	80

### Redogörelse över slutförda uppdrag

Nedan presenteras de uppdrag som kommunfullmäktige ska anse vara slutrapporterade.

Nr	Uppdrag	Initierat	Utförare/ verksamhetsområde/nämnd
6	Slutredovisning till SKL inom programmet Hållbar jämställdhet (KS/2013:660)	KS 2014-01-07, § 23	Samhällsutvecklingsavdelning
7	Lagrådsförslag angående nya bestämmelser om gatukostnader (KS/2013:494)	KS 2014-01-07, § 24	Samhällsutvecklingsavdelning
8	Svar på revisionsrapport - Granskning avseende borgensåtaganden (KS/2013:500)	KS 2014-01-07 § 26	Planerings- och uppföljningsavdelning
9	Antagande av Alby stadsbyggnadsidé (KS/2013:263)	KS 2014-03-03 § 67	SBN
10	Antagande av skyltprogram (KS/2014:117)	KS 2014-03-03 § 70	Kommunikationsavdelningen
11	Strategi - Kreativa Botkyrka (KS/2014:188)	KS 2014-04-07 § 94	Samhällsutvecklingsavdelning
12	Svar på medborgarförslag - Enklare hantering av medborgarförslag (KS/2013:122)	KF 2014-04-24 § 86	Demokrati- och kansliavdelning
13	Svar på revisionsskrivelse: Upphandlings- och inköpsverksamheten (KS/2015:121)	KS 2015-05-04, 109	Planerings- och uppföljningsavdelning
14	Flerårsplan 2015-2018 (KS/2014:154)	KF 2014-06-17, § 113	UN, KOFN
15	Omvandling av Tumba vård- och omsorgsbostäder	KF 2014-09-25 § 135	Upphandlingsenheten/TN

2018-03-28

Dnr KS/2017:789

	(KS/2014:318)		
18	Antagande av principer för uppbyggnad av ny IT-tjänstekatalog och prismodell (KS/2014:557)	KS 2014-11-10 § 18	Samordnings- och stöd-avdelningen/IT-enheten
21	Svar på revisionskrivelse: Rutiner för moms-redovisning (KS/2014:522)	KS 2015-01-07, § 13	KLF
23	Rapporter om valen 2014 (KS/2013:598)	KS 2015-01-07, § 15	Demokrati- och kansli-avdelningen
24	Åtterraportering av uppdrag om lokaler kombinerat med boende (KS/2013:739)	KF 2015-01-29, § 6	TN/KS
26	Svar på revisionsrapport: Uppföljande granskning av investeringsprojekt (KS/2014:598)	KS 2015-02-02, § 33	Planerings- och uppföljningsavdelningen/tekniska förvaltningen
27	Svar på motion - Babysim i Botkyrka (M) (KS/2014:362)	KF 2015-03-26, § 38.	KOFN
28	Uppföljning av upphandlings- och inköspolicyn (KS/2015:274)	KS 2015-04-13 § 93	Samordnings- och stödavdelning/Upphandlingsenheten
30	Svar på medborgarförslag: Utred Tullinge gymnasiums framtid (KS/2014:211)	KS 2015-04-28 § 74	UN
31	Nytt kommunhus (KS/2014:290)	KS 2015-06-08 § 134	KS/TN/KLF
32	Utvecklingsprogram för ett hållbart Hallunda/Norsborg (KS/2015:411)	KS 2015-06-08 § 138	Samhällsutvecklingsavdelning
33	Strukturplan för Storvreten (KS/2015:296)	KS 2015-06-08 § 139	Samhällsutvecklingsavdelning
34	Trygghetsskapande verksamhet i Hallunda Norsborg (KS/2015:371)	KS 2015-06-08 § 140	Demokrati- och kansliavdelningen
35	Rapport om mänskliga rättigheter i Botkyrka (KS/2015:369)	KS 2015-06-08 § 141	Samhällsutvecklingsavdelning
36	Flerårsplan 2016–2019 (KS/2015:141)	KF 2015-06-16 § 95	KS, UN, VON, samtliga nämnder
37	Äldreplan 2015–2019 (KS/2015:428)	KF 2015-06-16, § 100	VON, samtliga nämnder
38	Upphandling av hyresavtal för vård- och omsorgsboende, försäljning Samariten 1 (KS/2015:449)	KF 2015-06-16, § 103	TN/Upphandlingsenheten
40	Svar på medborgarförslag - Skapa en extra textruta för medborgarförslag på webben (KS/2013:503)	KF 2015-06-16, § 118	IT-enheten

2018-03-28

Dnr KS/2017:789

41	Tingstorget - 670 nya lägenheter i anslutning till Albys norra tunnelbaneentré (KS/2015:487)	KS 2015-09-07, 167	SBN
42	Svar på medborgarförslag: Önskan om en skateplats för barn i Slagsta och Hallunda (KS/2014:636)	KF 2015-09-24, § 135	KOFN
44	Svar på medborgarförslag: Ordna belysning, vinterunderhåll och asfaltering kring Brosjöspåret och Brosjön (KS/2014:588)	KF 2015-10-22, § 159	KOFN/SBN
45	Ettårsplan 2016 (KS/2015:705)	KS 2015-11-02, § 205	SBN/AVUN
46	Förslag till ny organisation av kommunledning (KS/2015:694)	KS 2015-11-02, § 206	Planerings- och uppföljningsavdelningen/upphandlingsenheten
47	Ettårsplan 2016 (KS/2015:705)	KF 2015-11-26, § 166	Samtliga nämnder, SBN
49	Styrdokument för leverans av IT-tjänster (KS/2015:401)	KS 2015-11-30, § 248	IT-enheten
51	Uppföljning av översyn Upplev Botkyrka AB (KS/2015:818)	KS 2015-11-30, § 256	Planerings- och uppföljnings-avdelning/demokrati- och kansli-avdelning
53	Följduppdrag och återrapportering Brunna (KS/2012:478)	KF 2016-01-28, § 4	SBN, KOFN, TN, UN
54	Förslag på organisation för mottagande av nyanlända som kommer på anvisning (KS/2015:868)	KF 2016-01-28, § 5	SOCN
55	Markförfrågningar från föreningar och samfund (KS/2014:651)	KF 2016-02-25, § 25	SBN
56	Svar på motion: Tillgång till gratis wifi på gator, torg och parker i kommunen (L) (KS/2014:471)	KF 2016-02-25, § 33	KLF
58	Medborgardialog om Storstretens utveckling (KS/2015:289)	KS 2016-03-07, § 59	Samhällsutvecklingsavdelning
59	Medborgardialog om utvecklingsprogram för Hallunda-Norsborg (KS/2015:411)	KS 2016-03-07, § 60	Samhällsutvecklingsavdelning
62	Återrapportering - Förutsättningarna för elproduktion genom solcellspark (KS/2015:856)	KF 2016-03-31, § 60	TN, MHN
61	Unga vuxna i Storstreten (KS/2016:122)	KF 2016-03-31, § 59	KOFN, AVUX
63	Jämlikhetsdata i Botkyrka kommun (KS/2015:244)	KS 2016-04-11, § 81	Samhällsutvecklingsavdelning

2018-03-28

Dnr KS/2017:789

64	Idé- och markanvisningstävling för Hågelby - följduppdrag (KS/2016:259)	KS 2016-04-11, § 82	SBN
67	Radio Botkyrka 91,6 - begäran om samarbete med Botkyrka kommun (KS/2016:64)	KS 2016-05-02, § 113	UN
68	Åtgärdsplan med anledning av den av fullmäktige riktade anmärkningen till tekniska nämnden (KS/2016:367)	KS 2016-05-02, § 118	KLF, TF, TN
72	Kommunens delårsrapport 1 2016 (KS/2016:431)	KS 2016-06-07, § 119	UN, VON, SBN, TN
74	Redovisning av äskande ur statsbidraget för finsk förvaltning 2016 (KS/2016:180)	KS 2016-06-07, § 141	Samhällsutvecklingsavdelning
75	Gatukostnader (KS/2013:494)	KS 2016-06-07, § 142	SBN
76	Temporära infartsparkeringsplatser under ombyggnation av Tumba centrum (KS/2016:434)	KF 2016-06-21, § 135	SBN
77	Tillfälliga bostäder i Tumba (KS/2016:435)	KF 2016-06-21, § 136	KLF
79	Svar på medborgarförslag - Svarstid på mail (KS/2016:271)	KF 2016-06-21, § 148	Kommunikationsavdelning
80	Svar på medborgarförslag - Förslag om mot-tagningsbevis vid e-post (KS/2016:270)	KF 2016-06-21, § 149	Kommunikationsavdelning
81	Svar på medborgarförslag - Försköna Norra Botkyrka (KS/2015:579)	KF 2016-06-21, § 152	KOFN
82	Kompetensfonden inför 2017 och 2018 - Begäran om utredning (KS/2016:364)	KS 2016-09-05, § 177	KLF
84	Svar på medborgarförslag: Ställ ut kvastar och hinkar vid Stendalsbadets badbryggor (KS/2015:562)	KF 2016-09-29, § 174	KOFN/MHN
85	Biblioteksprogram för Botkyrka kommun - bakgrund och uppdrag (KS/2016:674)	KS 2016-10-10, § 199	KOFN/UN/AVUN, MKC
86	Samverkan mellan Botkyrka kommun och den sociala ekonomin (KS/2016:639)	KS 2016-10-10, § 200	KLF/AVUN, KOFN, SOC
88	Remittering av förslag till strategi, policy och riktlinjer för ett jämlikt Botkyrka (KS/2014:612)	KS 2016-10-10, § 201	Samtliga nämnder, kommunala bolag, MKC
89	Svar på motion: Den kommunala politiska demokratin 100 år (V) (KS/2015:865)	KF 2016-10-27, § 197	Demokrati- och kansli-avdelning
90	Mål och budget 2017 med plan 2018–2020	KF 2016-11-24, § 209	Planering- och uppföljnings-avdelning

2018-03-28

Dnr KS/2017:789

	(KS/2016:257)		
91	Mål och budget 2017 med plan 2018–2020 (KS/2016:257)	KF 2016-11-24, § 209	Kommunikationsavdelning
92	Mål och budget 2017 med plan 2018–2020 (KS/2016:257)	KF 2016-11-24, § 209	HR-avdelning
94	Mål och budget 2017 med plan 2018–2020 (KS/2016:257)	KF 2016-11-24, § 209	Planering- och uppföljningsavdelning
96	Handlingsprogram - Fossilbränskefritt Botkyrka 2030 (KS/2016:670)	KF 2016-11-24, § 209	Samhällsutvecklingsavdelning
97	Svar på motion: Etablera en finsk vänort (M) (KS/2015:698)	KS 2016-11-28, § 240	Samhällsutvecklingsavdelning
98	Nytt kommunhus - beslut om tomt (KS/2014:290)	KS 2016-11-28, § 243	SBN
99	Ansökan om medel - Mångkulturellt centrum (KS/2016:790)	KS 2016-11-28, § 247	MKC
101	Utvärdering av Strategi för ett interkulturellt Botkyrka 2016 (KS/2016:807)	2017-01-26, § 8	Samhällsutvecklingsavdelning
103	Uppdrag – Närdemokrati (KS/2017:96)	2017-02-06, § 40	Demokrati- och kansli-avdelning
105	Svar på revisionsskrivelse: Flyktingmottagning (KS/2016:834)	KS 2017-03-06, § 56	Samtliga nämnder
114	Utvärdering av kommunens sponsringsverksamhet (KS/2016:567)	KS 2017-05-02, § 104	KOFN, KLF
117	Trygghetsmiljon (KS/2017:300)	KS 2017-05-02, § 114	Samhällsutvecklingsavdelning
118	Kommunstyrelsen effektiviseringar inför 2018 (KS/2017:317)	KS 2017-06-07	Demokrati- och kansli-avdelning
119	Återrapportering webbaserade utbildningen Botkyrka för alla (KS/2017:306)	KS 2017-06-07	Samordnings- och stöd-avdelning
120	Kommunens delårsrapport 1 (KS/2017:348)	KF 2017-06-20, § 132	TN, SBN
121	Rapport - Botkyrkabor som hälsoinformatörer (KS/2017:354)	KS 2017-09-04, § 159	Samhällsutvecklingsavdelningen
123	Begäran från Radio Botkyrka om samarbete kring kommunal information (KS/2017:314)	KS 2017-10-09, § 199	Kommunikationsavdelning
125	Översyn HR:s organisation i Botkyrka kommun (KS/2017:550)	KS 2017-10-09, § 203	HR-avdelning/ kommunikationsavdelning
126	Översyn kommunikationsorganisationen i	KS 2017-10-	HR- avdelning/ kom-

2018-03-28

Dnr KS/2017:789

	Botkyrka kommun (KS/2017:550)	09, § 204	munikationsavdel- ningen
127	Översyn av internationell samverkan inklusive vänorter (KS/2017:157)	KS 2017-11- 27, § 246	Samhällsutvecklings- avdelningen

Matias Jansson  
Kommundirektör

Jakob Etaat  
Kanslichef

### **Bilaga**

Uppdragslista över samtliga uppdrag lämnade av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

Expedieras till  
Samtliga nämnder  
Berörda kommunala bolag

Senast uppdaterad: 2018-03-27

Nr	Uppdrag	Initierat	Utförare/verksamhet sområde/nämnd	Planerat klart	Kommentar
1	Kommunledningsförvaltningen ska ta fram nya anvisningar och rutiner för inventarieredovisning och inventering av inventarier.	KF 2010-06-07 § 161	Planerings- och uppföljningsavdelning/ IT-avdelningen	2018-12-31	Planering och uppföljning - klar. IT avdelningen kvarstår. Anvisningar klara. Ärendet skickas över till IT.
2	<b>Svar på revisionskrivelse - Betalkort (KS/2011:394)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen och serviceförvaltningen i uppdrag att under 2012 ta fram ett förslag på uppdatering av nu gällande regelverk för kommunens betalkort och drivmedelskort.	KS 2012-02-06 § 32	Planerings- och uppföljningsavdelningen	2018-12-31	Pågår.
3	<b>Botkyrkabyggen - försäljning och omvandling av delar av bostadsbeståndet (KS/2011:131)</b> Kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att utarbeta en helhetsstrategi för miljonprogrammets förnyelse.	KF 2012-06-14 § 77	Samhällsutvecklingsavdelningen	2018-12-31	Återrapportering av uppdrag planeras att ske under 2018.
4	<b>Svar på revisionskrivelse - granskning av finansverksamheten (KS/2012:322)</b> Kommunstyrelsen uppdrar åt kommunledningsförvaltningen att genomföra de åtgärder som föreslås med anledning av rapporten.	KS 2012-10-08 §190	Planerings- och uppföljningsavdelningen	2018-12-31	Det sker ett utvecklingsarbete inom internbanken. Inom ramen för ifrågavarande arbete kommer synpunkter från revisionen beaktas. Avrapportering sker i samband med ny finanspolicy.

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

5	<b>Nätverk för romsk inkludering (KS/2013:592)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att lämna förslag på handlingsplan för kommunens arbete med romers inkludering.	KS 2013-11-04 § 219	<b>Samhällsutvecklingsavdelningen</b>	2018-12-31	Påbörjat, beraknas vara klart under 2018.
6	<b>Slutredovisning till SKL inom programmet Hållbar jämställdhet (KS/2013:660)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att ta fram ett förslag till handlingsplan för det fortsatta arbetet för ett jämställt interkulturellt Botkyrka fritt från diskriminering. Förslag till handlingsplan tas upp i demokratiberedningen senast september 2014 för beslut i kommunstyrelsen under hösten 2014.	KS 2014-01-07 § 23	<b>Samhällsutvecklingsavdelningen</b>	2016-12-31	Klart
7	<b>Lagrådsförslag angående nya bestämmelser om gatukostnader (KS/2013:494)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att följa utvecklingen och återkomma med nytt förslag.	KS 2014-01-07, § 24	<b>Samhällsutvecklingsavdelningen</b>	2016-06-31	Klart KS 2016-06-07, § 142

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.



Senast uppdaterad: 2018-03-27

8	<b>Svar på revisionsrapport - Granskning avseende borgensåtaganden (KS/2013:500)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att innan utgången av 2014 ta fram ett förslag till borgenspolicy som även inkluderar en översyn av hur kommunen ska ta ut avgifter för sina borgensåtaganden.	KS 2014-01-07 § 26	<b>Planerings- och uppföljningsavdelning</b>	2016-05-31	Klart
9	<b>Antagande av Alby stadsbyggnadsidé (KS/2013:263)</b> Kommunstyrelsen ger kommundirektören i uppdrag att utreda möjligheterna till en temporär användning av Alby skolans tomt fram till dess Albyvägen sänks.	KS 2014-03-03 § 67	<b>SBN</b>		Beredningsuppdraget är återrapporterat
10	<b>Antagande av skyltprogram (KS/2014:117)</b> Kommunstyrelsen uppdrar till kommunledningsförvaltningen att senast 15 april återkomma med förslag på upplägg på ett projekt som syftar till att profilera kommunen.	KS 2014-03-03 § 70	<b>Kommunikationsavdelningen</b>	2016-06-31	Klart
11	<b>Strategi - Kreativa Botkyrka (KS/2014:188)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att utveckla indikatorer och metoder för att mäta Botkyrkas kreativa klimat.	KS 2014-04-07 § 94	<b>Samhällsutvecklingsavdelningen</b>	2016-12-31	Klart

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

<b>12</b>	<b>Svar på medborgarförslag - Enklare hantering av medborgarförslag (KS/2013:122)</b> Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att utreda möjligheterna att effektivisera hanteringen av medborgarförslag.	KF 2014-04-24 § 86	<b>Demokrati- och kansliavdelningen</b>	2016-09-31	Klart. Uppdraget är hanterat inom ramen för ärendet "Stärkt närdemokrati i Botkyrka kommun (KS/2017:96)"
<b>13</b>	<b>Svar på revisionskrivelse: Upphandlings- och inköpsverksamheten (KS/2015:121)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att: 1) i revideringen av upphandlings- och inköspolicyn återkomma med förslag på hur en lokal organisationen på förvaltningarna kan se ut. Utarbeta regler och rutiner avseende direktupphandlingar, uppföljning och innehållsmässiga krav på avtal och uppföljning av dessa. 2) Se över hur ett utökat arbete för kvalitetssäkring av entreprenadupphandlingar ska finansieras. Uppdraget ska vara klart senast i november 2015. 3) Att tydliggöra och komplettera anvisningar för ettårsplan och framåtsikter med krav kring att även redovisa upphandlingsbehovet under planeringsperioden. Uppdraget ska vara klart senast i november 2015.	KS 2015-05-04, 109	<b>Planerings- och uppföljningsavdelningen</b>	2016-06-31	Klart

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

<b>14</b>	<b>Flerårsplan 2015-2018 (KS/2014:154)</b> 1) Utbildningsnämnden ska senast under september 2014 återkomma med en utredning som visar på det långsiktiga behovet av skollokaler i Tumbaområdet som kan ligga till grund för dimensioneringen av Björkhaga skola.  2) Utbildningsnämnden ska senast under september 2014 redovisa ett underlag kring utvecklingen av antalet elever i Hallunda/Norsborg som kan ligga till grund för dimensioneringen av en ny skola i Brunnaområdet.  3) Kultur- och fritidsnämnden ska tillsammans med samhällsbyggnadsnämnden utreda alternativa placeringar och kostnader för en 11-manna konstgräsplan i Tullinge. Uppdraget ska redovisas senast under september 2014.	KF 2014-06-17, § 113	<b>UN, KOFN</b>	2018-06-30	(1) Presenterades i samband med beslut om "Renovering, utbyggnad och ombyggnation av Björkhaga skola", KF 2017-10-26. klar  (2) Inriktningsbeslut gällande Ny skolorganisation fattades 2016-09-06 (UF/2016:232) Arbetet pågår om nya Hallundaskolan ska byggas som F-9 eller 7-9 skola. Beslut KF 2018-03-22, § 56. Klar.  (3) Uppdraget är klart, KOF/2014:217
-----------	--	----------------------	-----------------	------------	--

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

15	<p><b>Omvandling av Tumba vård- och omsorgsboende (KS/2014:318)</b>                  Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden i uppdrag att i samverkan med kommunens upphandlingsenhet i första hand förbereda för en försäljning av Tumba vård- och omsorgsboende kombinerat med upphandling av ett hyreskontrakt för ett vård- och omsorgsboende i nuvarande Tumba vård- och omsorgsboende omfattande 50-70 platser. Beroende på dialogen kring utvecklingen av Fittja centrum kan försäljningen av Tumba vård- och omsorgsboende kompletteras med krav på ytterligare 50-70 platser för förhyrning på anvisad mark i Fittja. Förberedelserna bör påbörjas omgående så att försäljnings- och upphandlingsprocessen kan startas i början av 2015.</p>	KF 2014-09-25 § 135	<b>Upphandlingsenheten/TN</b>	2016-05-31	Klart
16	<p><b>Omvandling av Tumba vård- och omsorgsboende (KS/2014:318)</b>                  Kommunfullmäktige ger vård- och omsorgsnämnden i uppdrag att, i samverkan med kommunens upphandlingsenhet, genomföra en upphandling av 50-60 nya platser i ett för ändamålet nybyggt vård- och omsorgsboende. De av kommunen förhyrda platserna i den nya anläggningen (boendet) ska dock drivas i kommunal regi.</p>	KF 2014-09-25 § 135	<b>Upphandlingsenheten/ VON</b>		Klar, kopplar till ärende ovan.

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

17	<b>Nytt vård- och omsorgsboende och förskola i Vårsta (KS/2014:262)</b> Kommunstyrelsen ger tekniska nämnden i uppdrag att i samverkan med kommunens upphandlingsenhet snarast påbörja upphandling av hyreskontrakt för ett nytt vård- och omsorgsboende och en ny förskola i Vårsta	KS 2014-09-08 § 187	<b>Upphandlingsenheten/TN</b>	2018-12-31	Ej klart, förberedelser för upphandling pågår. Anledning till att inte uppdraget är slutfört beror på detaljplanefrågor. Tomten har behövts prövas mot möjlighet att få in boendeenheter.
18	<b>Antagande av principer för uppbyggnad av ny IT-tjänstekatalog och prismodell (KS/2014:557)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att, till den 1 mars 2015, återkomma till kommunstyrelsen med en precisering av processerna kring verksamhetsdriven e/IT-styrning, som också innefattar styrning av tjänstekatalog och prismodell.	KS 2014-11-10 § 18	<b>Samordnings- och stödavdelningen/IT</b>	2016-06-30	Klart
19	<b>Arvodesbestämmelser (KS/2014:736)</b> Kommunfullmäktige beslutar vidare att kommunfullmäktiges presidium uppdras att under 2015 genomföra en översyn av kommunens arvodesregler och ersättningsreglementen, med målsättningen att förenkla och förtydliga reglerna.	KF 2014-12-18 § 46	<b>Demokrati- och kansliavdelning</b>	2018-06-30	Pågår

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

20	<b>Markanvisningstävling för Hågelby (KS/2014:319)</b> Kommunstyrelsen uppdrar till tekniska nämnden att genomföra upprustning av Hågelby Gård med en fastställande budget om 40 miljoner kronor. Budget finns avsatt i flerårsplanen 2015-2018, varav 22,5 miljoner kronor i ettårsplan 2015.	KS 2015-01-07, § 12	TN		Pågår. Vid senaste ägarmötet uppdrogs KLF att bjuda in fastighetsförvaltaren till KSB för att redogöra kring arbetet.
21	<b>Svar på revisionskrivelse: Rutiner för momsredovisning (KS/2014:522)</b> KS ger KLF i uppdrag att: 1) Arbeta fram en kommunikationsplan för hur information inom det ekonomiska administrativa området bör hanteras.  2) Skapa en momsgrupp med representanter från förvaltningarna och VO ekonomi & styrning för att uppnå en bättre dialog, samsyn och rutin med förvaltningarna.  3) Genomföra stickprov för inköp och leasing av hyrbilar tre gånger under 2015, bokslutsmånaderna. resultatet kommuniceras till ekonomi och styrning.  4) Uppdatera Ekonomihandboken med avsnitt för moms, information om redovisning och momshantering av representationskostnader.  5) Uppdatera mall för kontroll av deklarerad moms.	KS 2015-01-07, § 13	KLF		Klart. Momsgrupp finns, rutiner finns framtagna - vissa är kommunicerade och andra ska utgå. Ekonomihandboken med och ny "botwebb" lösning arbetas fram.

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

22	<b>Svar på revisionskrivelse: Granskning av brottsförebyggande arbetet (KS2014:521)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att:  1) Senast september 2015 uppdatera "Strategin för det trygghetsfrämjande arbetet".  2) Uppdatera rutinbeskrivningar inom trygghet- och säkerhetsarbetet.	KS 2015-01-07, § 14	<b>Demokrati- och kansliavdelningen</b>	2018-12-31	Förvaltningen har påbörjat arbetet med att se över rutinbeskrivningarna inom trygghet- och säkerhetsarbetet och kommer under 2018 att kunna lämna ett förslag till uppdaterad strategi för det trygghetsfrämjande arbetet.
23	<b>Rapporter om valen 2014 (KS/2013:598)</b> Kommunstyrelsen ger KLF i uppdrag att senast i maj 2015 utifrån en djupare analys av båda underlagen ge förslag på åtgärder inför kommande val 2018.	KS 2015-01-07, § 15	<b>Demokrati- och kansliavdelningen</b>		Klart. Uppdraget är slutfört genom såväl en intern som extern analys av valinsatserna och valdeltagandet. Analysen har bland annat presenterats för Demokratiberedningen 2017-03-28
24	<b>Återrapportering av uppdrag om lokaler kombinerat med boende (KS/2013:739)</b> Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden och kommunstyrelsen i uppdrag att vid nybyggnation prioritera att blanda bostäder och kommunala verksamheter i samma fastighet.	KF 2015-01-29, § 6	<b>TN/KS</b>		Klart. Pågår löpande.

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

25	<b>Rökfri arbetstid (KS/2014:246)</b> Kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att eftersträva tobaksfri arbetsmiljö, som omfattar såväl snusning som rökning och bygger på frivillighet, stöd och proaktivitet. Kommunstyrelsen får i uppdrag att införliva tobaksfri arbetsmiljö som ett mål i kommande plandokument inom ramen för ordinarie styrprocessen.	KF 2015-01-29, § 9	HR-avdelningen		Ett verktyg i arbetet är den nya arbetsmiljöguiden på botwebb där det finns ett avsnitt bland rutiner som heter "Tobaksrökning". Där kommer information om tobaksfri arbetsmiljö presenteras. Frågan kommer också uppmärksammas inom ramen för tjänster från företagshälsan. Arbetet behöver ytterligare intensifieras.
26	<b>Svar på revisionsrapport: Uppföljande granskning av investeringsprojekt (KS/2014:598)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att tillsammans med tekniska förvaltningen se över beloppsgränsen för rapportering av slutredovisning av investeringsprojekt	KS 2015-02-02, § 33	Planerings- och uppföljningsavdelningen/ Tekniska förvaltningen	klar	Hanteras delvis i KS 2016-03-07, § 58. Ändring av redovisningsreglementet behövs, genomförs i samband med översyn av budgetansvar och attest
27	<b>Svar på motion - Babysim i Botkyrka (M) (KS/2014:362)</b> Kommunfullmäktige ger kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att undersöka efterfrågan av babysim i kommunen, samt att om en konstaterad efterfrågan finns, beräkna kostnaden för att erbjuda babysim i någon av våra simhallar.	KF 2015-03-26, § 38.	KOFN		Behandlades i KOFN 2018-02-12.

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.



Senast uppdaterad: 2018-03-27

28	<p><b>Uppföljning av upphandlings- och inköspolicyn (KS/2015:274)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att återkomma med förslag till förändringar i policyn vad avser:</p> <p>1) Krav på upphandlings-samordnare tas bort, och ersätts med att samordning med upphandling sker på verksamhetsnivå.</p> <p>2) Krav på kollektivavtal utvecklas och förtydligas på en mer detaljerad nivå än vad som anges idag.</p> <p>3) Dokumentationsplikt införs för direktupphandling som överstiger 100 000 kr via ett systemverktyg som tillhandahålls av verksamhetsområdet upphandling.</p>	KS 2015-04-13 § 93	<b>Samordnings- och stödavdelning/ Upphandlings-enhet</b>		Klart
29	<p><b>Svar på motion: Gång- och cykelväg mellan Rikstens Friluftstad och Lida (FP) (KS/2013:542)</b> Kommunfullmäktige ger samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att utreda förutsättningar för en gång- och cykelväg mellan Rikstens friluftstad och Lida.</p>	KF 2015-04-28 § 71	<b>SBN</b>	2018-12-31	Åtgärden är budgeterad för 2018.
30	<p><b>Svar på medborgarförslag: Utred Tullinge gymnasiums framtid (KS/2014:211)</b> Kommunfullmäktige ger i uppdrag till utbildningsnämnden att involvera elevkåren på Tullinge gymnasium i utredningen om skolans upprustningsbehov och eventuella utbyggnad.</p>	KS 2015-04-28 § 74	<b>UN</b>		Klart. Elevkåren kommer involveras i arbetet med gymnasieutredningen som sker under hösten 17

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

31	<p><b>Nytt kommunhus (KS/2014:290)</b></p> <p>1) Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att utse en tjänstemannastyrgrupp för att styra och samordna arbetet mellan förvaltningar och eventuella bolag. Kontinuerlig återrapportering ska ske till kommunstyrelsen.</p> <p>2) Kommunstyrelsen lämnar en beställning till tekniska nämnden att med styrgruppen som samlande beställare projektleda och närmare utreda lokaliseringen av ett nytt kommunhus i centrala Tumba samt att utreda verksamhet/funktion, nya arbetsplatsstrategier, arkitektur och ekonomi.</p> <p>3) Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att återkomma till kommunstyrelsen senast april 2016 med ett förslag på placering av ett nytt kommunhus och en första återrapport om verksamhet/funktion, nya arbetsplatsstrategier, arkitektur och ekonomi inför flerårsplan 2017-2020.</p> <p>4) Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att värdera förutsättningarna för befintlig byggnads framtida användning.</p>	KS 2015-06-08 § 134	KS/TN/KLF	2016-04-01	KS 2016-05-02, § 111
----	--	---------------------	-----------	------------	----------------------

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

<b>32</b>	<b>Utvecklingsprogram för ett hållbart Hallunda/Norsborg (KS/2015:411)</b> Kommunstyrelsen ger KLF i uppdrag att ta fram ett utvecklingsprogram för Hallunda/Norsborg.	KS 2015-06-08 § 138	<b>Samhällsutvecklingsavdelningen</b>	2017-03-01	Klart
<b>33</b>	<b>Strukturplan för Storvreten (KS/2015:296)</b> Kommunstyrelsen ger KLF i uppdrag att arbeta fram en strukturplan.	KS 2015-06-08 § 139	<b>Samhällsutvecklingsavdelningen</b>		Klart

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

<b>34</b>	<b>Trygghetsskapande verksamhet i Hallunda Norsborg (KS/2015:371)</b> Kommunstyrelsen uppdrar till kommunledningsförvaltningen att:  1) upphandla trygghetsskapande verksamhet till Hallunda/Norsborg under 18 månader från den 1 juli 2015 till 31 december 2016. Den trygghetsskapande verksamheten ska i likhet med t.ex. Lugna Gatans arbetsmetodik arbeta för att minska våld, vandalisering, oro, negativa grupperingar etc. Arbetet ska ske i samverkan med både kommunala och externa verksamheter och myndigheter i området.  2) att utvärdera insatsen och för kommunstyrelsen presentera en rapport i december 2015, juni 2016 samt december 2016.	KS 2015-06-08 § 140	<b>Demokrati- och kansliavdelningen</b>		1) Verksamheten har upphandlats och genomförts  2) Verksamheten har utvärderats och har återrapporterats.  Ny utvärdering genomförs efter nuvarande avtal löpt ut.
<b>35</b>	<b>Rapport om mänskliga rättigheter i Botkyrka (KS/2015:369)</b> Kommunstyrelsen uppdrar till kommunledningsförvaltningen att ta fram konkreta förslag på hur kommunen kan förstärka arbetet med mänskliga rättigheter samt se över implementeringen av redan fattade beslut om olika konventioner om mänskliga rättigheter.	KS 2015-06-08 § 141	<b>Samhällsutvecklingsavdelningen</b>	2016-12-31	Klart. Som ett led i uppdraget ingår avdelning samhällsutveckling och avdelning planering och uppföljning i SKL:s pilotprojekt om mänskliga rättigheter i ledning och styrning.

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

36	<p><b>Flerårsplan 2016-2019 (KS/2015:141)</b>                  Kommunfullmäktige beslutar att nämnderna i anslutning till arbetet med ettårsplanen för 2016 ska redovisa följande uppdrag:</p> <p>1) Botkyrka kommun kommer att genomföra omfattande investeringar, främst på fastighetsidan, under planperioden. Det ställer stora krav på att kvalitetssäkra planeringen och det innebär betydande ekonomiska och organisatoriska påfrestningar i hela den kommunala organisationen. I detta läge är det inte hållbart med stora ekonomiska avvikelser i förhållande till de kalkyler som ligger till grund för de medel som anslagits investeringsbudgeten. Det är heller inte hållbart med stora avvikelser från när i tiden investeringar är praktiskt möjliga att genomföra. Därutöver måste vi ha en tydlig bild av hur investeringarna påverkar driftskostnaderna över tiden, från det ena året till det andra.</p> <p>Mot denna bakgrund ges kommunstyrelsen i uppdrag att närmare analysera investeringsbudgeten med inriktningen att kvalitetssäkra investeringsbeloppen, kvalitetssäkra när i tiden investeringar är praktiskt möjliga att genomföra samt att tydliggöra vilka konsekvenser investeringarna ger på de årliga driftkostnaderna i kommunens olika verksamheter. Såväl kostnader som uppkommer på grund av investeringen som alternativkostnader som uppkommer eller ökar om investeringen inte görs. Resultatet av</p>	KF 2015-06-16 § 95	<b>KS, UN, VON, samtliga nämnder</b>		<p>SBN - Återkopplar gällande äldreplanen.</p> <p>VON - primär målgrupp, beaktar äldreplanen i detta arbete</p> <p>4) VON - följs upp via årsredovisning och delårsrapporter. Lika för UN.</p> <p>5) AVUN - klar (äldreplanen)</p>
----	--	--------------------	--------------------------------------	--	--

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

<p>kommunstyrelsens analys ska arbetas in i 2016 års ettårsplan.</p> <p>3) Samtliga nämnder ges i uppdrag att beakta äldreplanen 2015-2019 i sina ettårsplaner.</p> <p>4) Utbildningsnämnden samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att öka andelen ekologiska livsmedel. Till utgången av 2018 ska andelen uppgå till minst 50 procent för utbildningsnämndens verksamheter och minst 30 procent för vård- och omsorgsnämndens verksamheter. Under samma period bör andelen kött minska med 20 procent och matsvinnet halveras i bägge nämndernas verksamheter. Utvecklingen i uppdragen ska kontinuerligt återrapporteras i respektive nämnds årsredovisning.</p> <p>5) Kommunstyrelsen ger KLF i uppdrag att</p>				
--	--	--	--	--

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

<p>tillsammans med berörda förvaltningar närmare analysera investeringsbudgeten med inriktningen att kvalitetssäkra investeringsbeloppen, kvalitetssäkra när i tiden investeringar är praktiskt möjliga att genomföra samt att tydliggöra vilka konsekvenser investeringarna ger på de årliga driftkostnaderna i kommunens olika verksamheter. Såväl kostnader som uppkommer på grund av investeringen som alternativkostnader som uppkommer eller ökar om investeringen inte görs. Uppdraget bör redovisas senast 1 oktober 2015 så att resultatet kan arbetas in i 2016 års ettårsplan.</p>				
---	--	--	--	--

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

<b>37</b>	<b>Äldreplan 2015-2019 (KS/2015:428)</b> 1) Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att distribuera, kommunicera, följa upp och revidera äldreplanen.  2) Nämnderna får i uppdrag att uppfylla äldreplanens löften	KF 2015-06-16, § 100	<b>VON, samtliga nämnder</b>		klart
<b>38</b>	<b>Upphandling av hyresavtal för vård- och omsorgsboende, försäljning Samariten 1 (KS/2015:449)</b> Upphandling av hyresavtal för vård- och omsorgsboende, försäljning Samariten Kommunfullmäktige uppdrar till tekniska nämnden att genomföra en sammanhållen upphandling och utifrån utvärderad upphandling besluta om försäljning av fastigheten.	KF 2015-06-16, § 103	<b>TN/Upphandlingsetheten</b>		Klart
<b>39</b>	<b>Svar på motion - Spola isbanor i Tullinge (TUP) (KS/2013:710)</b> Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att se över intresset för spolning av isbanor i området samt eventuella samordnings-möjligheter.	KF 2015-06-16, § 114	<b>KOFN</b>		Pågår, KFN maj 2018.
<b>40</b>	<b>Svar på medborgarförslag - Skapa en extra textruta för medborgarförslag på webben (KS/2013:503)</b> Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att verkställa medborgarförslaget.	KF 2015-06-16, § 118	<b>IT-enheten</b>	2016-05-30	Klart

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.



Senast uppdaterad: 2018-03-27

41	<b>Tingstorget - 670 nya lägenheter i anslutning till Albys norra tunnelbaneentré (KS/2015:487)</b> Kommunstyrelsen uppdrar åt samhällsbyggnadsnämnden att arbeta vidare med förslaget som ger cirka 670 nya lägenheter.	KS 2015-09-07, 167	SBN		Klart
42	<b>Svar på medborgarförslag: Önskan om en skateplats för barn i Slagsta och Hallunda (KS/2014:636)</b> Kommunfullmäktige uppdrar till kultur- och fritidsnämnden att anlägga en skatepark senast år 2016.	KF 2015-09-24, § 135	KOFN		Klart. Skatepark finns på Brunna sedan 2016.
43	<b>Svar på motion: Utred möjligheterna att samordna snöskottningstjänster för äldre (S) (KS/2014:320)</b> Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med vård- och omsorgsnämnden och tekniska nämnden genomföra motionen. Uppdraget ska vara återrapporterat senast 2015-12-31.	KF 2015-10-22, § 155	Demokrati- och kansliavdelningen	2018-06-30	pågår
44	<b>Svar på medborgarförslag: Ordna belysning, vinterunderhåll och asfaltering kring Brosjöspåret och Brosjön (KS/2014:588)</b> Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att tillsammans med samhällsbyggnadsnämnden tillgodose medborgarförslagets önskemål gällande förbättrad belysning och städning.	KF 2015-10-22, § 159	KOFN/SBN		klart

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

45	<b>Ettårsplan 2016 (KS/2015:705)</b> 1) Samhällsbyggnadsnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden får i uppdrag att öka kommunens ambitioner för exploatering och företagsetablering så att fler jobb skapas i Botkyrka.  2) Samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag att öka exploateringstakten för att nå 20 miljoner kronor i exploateringsintäkter.	KS 2015-11-02, § 205	<b>SBN/AVUN</b>		Klart. Löpande arbete.
46	<b>Förslag till ny organisation av kommunledning (KS/2015:694)</b> 1) Kommunstyrelsen uppdrar till kommunledningsförvaltningen att senast 30 juni 2016 utreda frågan om möjligheten för Botkyrka kommun att från och med 2017 ingå i en med andra kommuner gemensam organisation för samordning av upphandling, samt en intäktsfinansiering av upphandlingsverksamheten baserad på volymer.  2) att i samband med avtalstecknande med MKC för 2016 utöka samarbetet med kommunledningen och särskilt se över ansvarsfördelningen avseende det interkulturella arbetet på nationell och internationell nivå. 3) att senast 31 december 2015 återkomma med förslag på justerade riktlinjer för markanvisningar och exploateringsavtal som en konsekvens av nya reglementen för kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden.	KS 2015-11-02, § 206	<b>Planerings- och uppföljningsavdelningen/upphandlingsenheten</b>		1) Utredning klar  2) Klar.  3) Klar, men ska ses över igen.

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

47	<b>Ettårsplan 2016 (KS/2015:705)</b> 1) Kommunfullmäktige uppmanar berörda nämnder att utifrån ändringar i nämndernas reglementen ta fram och arbeta in mål och åtaganden för de verksamheter som överförs från kommunstyrelsen. Detta ska återrapporteras i samband med delårsrapport 1 2016.  2) Samhällsbyggnadsnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden får i uppdrag att öka kommunens ambitioner för exploatering och företagsetablering så att fler jobb skapas i Botkyrka.  3) Samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag att öka exploateringsstakten för att nå 20 miljoner kronor i exploateringsintäkter.	KF 2015-11-26, § 166	<b>Samtliga nämnder, SBN</b>	Delårsrapport 1 2016	Klar.
----	--	----------------------	------------------------------	----------------------	-------

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

48	<p><b>Förslag till ny organisation av kommunledning (KS/2015:694)</b></p> <p>1) Kommunfullmäktige uppdrar åt respektive nämnd att senast 16 december 2015 anta reglemente med revideringar enligt ovan för fastställande av kommunfullmäktige 17 december 2015.</p> <p>2) Kommunfullmäktige uppdrar åt arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden, socialnämnden, tekniska nämnden och utbildningsnämnden att senast 16 december 2015 ha genomfört nya riskbedömningar inför att reviderade reglementen beslutas i respektive nämnd.</p> <p>3) Utvärdering av omorganisationen av kommunledningen ska genomföras om 24 månader.</p>	KF 2015-11-26, § 169	<b>Samtliga nämnder, KLF</b>	2018-06-30	<p>1) Klar</p> <p>2) Klar, 2015-12-17, § 194</p> <p>3) kvarstår och ska slutföras i samband med UNO</p>
49	<p><b>Styrdokument för leverans av IT-tjänster (KS/2015:401)</b></p> <p>Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att ta fram ett förslag på styrdokument kring leverans av IT-tjänster i samverkan med verksamheterna.</p>	KS 2015-11-30, § 248	<b>IT-enheten</b>		Klar
50	<p><b>Upplev Botkyrka AB ska utreda frågan om en turistbyrå.</b></p>	KF 2008-10-31 § 204	<b>UBAB</b>	2018-12-31	Kopplas samman med uppdrag 2015-11-30, § 256.

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

51	<p><b>Uppföljning av översyn Upplev Botkyrka AB (KS/2015:818)</b>                  Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att:</p> <p>1) ta fram ett nytt uppdragsavtal för 2016 i likhet med 2015 års uppdragsavtal.</p> <p>2) återkomma med förslag på nya ägardirektiv och ett nytt uppdragsavtal för Upplev Botkyrka AB år 2017.</p> <p>3) ta fram en ny modell för sammanhållen koncernstyrning för hela Botkyrka kommun, redovisas senast i juni 2016.</p> <p>4) i samråd med Upplev Botkyrka AB genomföra ett visionsarbete för Subtopia och Lida som resulterar i förslag på framtida inriktning och organisation, redovisas senast i juni 2016. Kopplas samman med uppdrag KF 2008-10-31, § 204</p>	KS 2015-11-30, § 256	<b>Planerings- och uppföljningsavdelning/ demokrati- och kansliavdelning</b>		<p>1) Beslut i KF 2016-03-31.                  2) Klart                  3) Klart                  4) Klart.</p>
----	---	----------------------	--	--	--

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

<b>52</b>	<b>Följduppdrag och återrapportering Brunna (KS/2012:478)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att begränsa strukturplanens geografiska omfattning till området närmast E4/E20, komplettera arbetet med en risk- och sårbarhetsanalys och en miljökonsekvensbeskrivning samt genomföra ett externt samråd med ej ännu tillfrågade remissinstanser som myndigheter och grannkommuner.	KS 2016-01-11, § 5	<b>Samhällsutvecklingsavdelningen</b>	2018-12-31	Samråd om detaljplaneprogram pågår. Återkoppling av samrådsredogörelse okt/nov. Antagande i KF första kvartalet 2018
-----------	--	--------------------	---------------------------------------	------------	--

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

<p><b>53 Följduppdrag och återrapportering Brunna (KS/2012:478)</b> Kommunfullmäktige ger:</p> <p>1) samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram en detaljplan för Hallundaskolan med en sporthall på del av fastigheterna Hallunda 4:33 och 4:34,</p> <p>2) i uppdrag att genomföra en markanvisningstävling för bostäder på fastigheten Brunna skolan 1, med ledning av underlaget till Brunnas strukturplan,</p> <p>3) kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att tillsammans med utbildningsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden, undersöka de verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningarna för en sporthall för samnyttjande av skola och idrottsverksamhet. Detta ska göras i samband med planarbetet med nya Hallundaskolan.</p> <p>4) tekniska nämnden i uppdrag att i samarbete med utbildningsnämnden planera ny tillfällig plats för de förskolepaviljonger som idag finns intill Brunna skolan. Den östra halvan av kolonilottsområdet som Hallunda Fritidsträdgårdsförening arrenderar är den plats inom Brunna området får paviljongerna kan placeras,</p> <p>5) tekniska nämnden i uppdrag att göra en översyn av de befintliga byggnaderna i området i syfte att se om de ska renoveras eller rivas. Uppdraget ska återrapporteras 2016-03-31,</p> <p>6) kultur- och fritidsnämnden med hjälp av tekniska nämnden i uppdrag att utifrån översynen av de befintliga byggnaderna i Brunna, återkomma med förslag på åtgärder för att täcka lokalbehoven på plats. Uppdraget ska återrapporteras senast 2016-05-31</p>	KF 2016-01-28, § 4	SBN, KOFN, TN, UN	Klart. Uppdraget är återrapporterat från KOFN: KOF/2016:69 2016-06-13 samt KOF/2016:194 2017-02-13.
---	-----------------------	-------------------	---

Senast uppdaterad: 2018-03-27

54	<b>Förslag på organisation för mottagande av nyanlända som kommer på anvisning (KS/2015:868)</b> Kommunfullmäktige medger socialnämnden 300 000 kronor för att under första halvåret 2016, genomföra en fortsatt utredning av kommunens flyktingmottagande samt ta fram en kommunövergripande strategi för flyktingmottagande.	KF 2016-01-28, § 5	<b>SOCN</b>	2016-06-31	Klart
55	<b>Markförfrågningar från föreningar och samfund (KS/2014:651)</b> Kommunfullmäktige ger samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att direktanvisa mark till föreningar och samfund, med markförsäljning eller tomträttsupplåtelse.	KF 2016-02-25, § 25	<b>SBN</b>		Klart
56	<b>Svar på motion: Tillgång till gratis wifi på gator, torg och parker i kommunen (L) (KS/2014:471)</b> Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en förstudie med syfte att undersöka möjligheten och konsekvenser av att erbjuda gratis wifi på allmän plats i kommunen. Uppdraget ska återrapporteras senast 2016-06-30.	KF 2016-02-25, § 33	<b>KLF</b>		Klart. Redogjordes på KS 2017-11-27

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.



57	<p><b>Svar på revisionskrivelse - Uppföljande granskning av investeringsprojekt inklusive lokalförsörjningsprocess (KS/2015:771)</b></p> <p>1) I budgetanvisningarna inför kommande budgetarbete 2017-2020 etablera regler för kostnadsberäkningar och slutredovisningar av investeringsprojekt enligt punkterna 6, 9 och 10.</p> <p>2) I budgetanvisningarna inför kommande budgetarbete 2017-2020 förändra klassificeringen mellan korta och långa investeringsprojekt enligt punkterna 11 och 12.</p> <p>3) I samarbete med tekniska förvaltningen se över hur investeringsprojekten belastas med kapitaltjänst och kostnader för projektledning samt vid vilken tidpunkt detta ska ske enligt punkt 13.</p> <p>4) Komplettera befintliga regler för uppdelning mellan investering och drift enligt punkt 13a.</p> <p>5) KS ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att återkomma med förslag på de ändringar i redovisningsreglementet som föranleds av förslagen i kommunledningsförvaltningens skrivelse.</p>	KS 2016-03-07, § 58	<b>Planerings- och uppföljningsavdelningen</b>	Punkt 3, 4 och 5 redovisas senast 2018-06-31	<p>1) Klar</p> <p>2) Klar</p> <p>3) Kvarstår</p> <p>4) Kvarstår</p> <p>5) Kvarstår</p>
AVU Kom hälse oms					

Senast uppdaterad: 2018-03-27

<b>58</b>	<b>Medborgardialog om Storstretens utveckling (KS/2015:289)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att gå vidare i arbetet med Strukturplan för Storstreten i enlighet med tjänsteskrivelse daterad 2016-01-29.	KS 2016-03-07, § 59	<b>Samhällsutvecklingsavdelningen</b>		Klart.
<b>59</b>	<b>Medborgardialog om utvecklingsprogram för Hallunda-Norsborg (KS/2015:411)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att genomföra medborgardialog i enlighet med tjänsteskrivelse daterad 2016-01-29.	KS 2016-03-07, § 60	<b>Samhällsutvecklingsavdelningen</b>		Klart.
<b>60</b>	<b>Program för bostadsförsörjning (KS/2015:245)</b> 2. Kommunfullmäktige ger samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att revidera sin verksamhetsplan för 2016 och lägga till en plan för genomförande av program för bostadsförsörjning.	KF 2016-03-31, § 50	<b>SBN</b>	2018-12-31	En projektportfölj finns. Beslut förbereds för KF dels för prioriteringskriterier, dels för portföljsammansättning fram till 2021

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

61	<p><b>Unga vuxna i Storvreten (KS/2016:122)</b></p> <p>1. Kommunfullmäktige ger kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att utreda möjligheterna att skapa en verksamhet för unga vuxna i Storvreten. Detta bör ske i samverkan med arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. Arbetet ska återrapporteras till kommunfullmäktige hösten 2016 inför beslut om mål och budget för 2017.</p> <p>2. Kommunfullmäktige ger arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att under 2016 säkerställa stabilare förutsättningar för de ungdomsambassadörer som har anlitats, avseende kontorslokal med mera, i Storvreten. Nämnden ska i första hand finansiera detta inom ram. I andra hand ska nämnden återkomma med förslag som finansieras inom ramen för kommunstyrelsens medel till förfogande.</p>	KF 2016-03-31, § 59	<b>KOFN, AVUX</b>		<p>1. KOFS del Klar. Avux har varit delaktiga.</p> <p>2. Finansieras inom nämndens ram.</p> <p>Beredningsuppdrag till kommundirektören kring Unga-vuxna har lämnats</p>
62	<p><b>Återrapportering - Förutsättningarna för elproduktion genom solcellspark (KS/2015:856)</b></p> <p>Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden i uppdrag att i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden utarbeta en plan i syfte att installera solcellsanläggningar på kommunens egna fastigheter upp till den nivå som är lämplig ur ekonomisk synpunkt.</p>	KF 2016-03-31, § 60	<b>TN, MHN</b>		Klart.

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

<b>63</b>	<b>Jämlikhetsdata i Botkyrka kommun (KS/2015:244)</b> 1. Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att genomföra ett pilotprojekt i form av en anonym enkät med självkategorisering som metod, i syfte att bedöma hur vi får ökad kunskap om ojämlikhet.  2. Kommunstyrelsen ger kommunledningen i uppdrag att utvärdera pilotprojektet senast i februari 2017, samt att då komma med förslag på hur vi eventuellt går vidare med jämlikhetsdata.	KS 2016-04-11, § 81	<b>Samhällsutvecklingsavdelningen</b>	2017-02-28	Klart
<b>64</b>	<b>Idé- och markanvisningstävling för Hågelby - följduppdrag (KS/2016:259)</b> 1. Påbörja förhandling om ramavtal med företrädare för konceptet Ekotopia för del av område B.  2. Inleda förhandlingar med företrädare för koncepten Familjeparken, Hågelby Horse Center och Vattenparken, med mål att skapa en helhet för resterande av område B samt område A.  3. Vara öppen för att ta in ytterligare kompletterande idéer om intressanta sådana blir aktuella.	KS 2016-04-11, § 82	<b>SBN</b>		Klart

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

65	<p><b>Utredning av nytt kommunhus - återrapportering och följduppdrag (KS/2014:290)</b></p> <p>1. KS ger KLF i uppdrag att genom tjänstemannastyrgrupp styra och samordna arbetet mellan förvaltningar och eventuella bolag.</p> <p>2. KS ger i uppdrag att närmare utreda tomt 1 och tomt 6 för nytt kommunhus, tomt 2 för parkeringshus och tomt 3 för bostadsändamål, samt lämna en beställning till tekniska nämnden att med styr-gruppen som samlande beställare projektleda och närmare, fastställa programhandling och genomföra totalkostnadskalkyler för nytt kommunhus och där väga in framtida användning av befintligt kommunhus</p> <p>3. KS ger KLF i uppdrag att ta fram en översiktlig plan för utvecklingen av centrala Tumba, inklusive en närmare studie av området kring kommunhuset, med avseende på parkeringshus och exploatering med bostäder.</p> <p>4. KS ger KLF i uppdrag att återkomma till kommunstyrelsen senast december 2016 med beslutsunderlag för att välja placering av nytt kommunhus samt besluta om programhandlingen.</p>	KS 2016-05-02, § 111	<b>Samhällsutvecklingsavdelningen</b>	1) Klar 2) Klar 3) 2018-12-31, 4) Klar	3) arbete pågår
----	--	----------------------	---------------------------------------	---	-----------------

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

66	<p><b>Beslut om insatser för stadsutveckling i Hallunda och Norsborg</b></p> <p>1. Kommunstyrelsen beslutar att avsätta fyra miljoner kronor till områdesgruppen för trygghetsskapande och stadsutvecklande insatser i Hallunda och Norsborg. Insatserna ska utgå från ärendets lista av insatser som områdesgruppen ansvarar för att genomföra. Uppdraget finansieras av medel från kommunstyrelsens medel till förfogande.</p> <p>2. Kommunstyrelsen beslutar att avsätta en miljon kronor till samhällsbyggnadsnämnden för trygghetsskapande och stadsutvecklande insatser som bland annat kommer in via synpunkter och felanmälningar. Uppdraget finansieras av medel från kommunstyrelsens medel till förfogande.</p> <p>3. Kommunstyrelsen ger samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att utreda möjligheterna till att utveckla området kring bussterminalen utanför Hallunda centrum till en så kallad stadspark.</p> <p>4. Kommunstyrelsen ger samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram förslag på utveckling av korsningen Hallundavägen/ Tomtbergavägen (vid Mimers väg) till en mer trafiksäker och trivsamt plats.</p>	2016-05-02, § 112	<b>Samhällsutvecklingsavdelningen, SBN, TN</b>	2018-12-31	<p>1) Klar</p> <p>2) Klar</p> <p>3) Kvarstår</p> <p>4) Kvarstår</p> <p>5) Kvarstår</p> <p>6) Kvarstår.</p>
----	---	-------------------	--	------------	--

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

	<p>5. Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att föra dialog med Folkets Hus Hallunda om möjligheter till utveckling av platsen och kunna bli än mer ett möjligheternas hus.</p> <p>6. Kommunstyrelsen ger tekniska nämnden i uppdrag att utreda möjligheterna för nya lokaler för verksamheten "Gulan". Uppdragen ska åiterrapporteras senast 2016-10-31.</p>				
--	---	--	--	--	--

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

67	<b>Radio Botkyrka 91,6 - begäran om samarbete med Botkyrka kommun (KS/2016:64)</b> Under 2016 ska Radio Botkyrka etablera samarbeten med kommunens skolor i syfte att elever får möjlighet att lära sig sända radio.	KS 2016-05-02, § 113	<b>UN</b>		Klar, KS 2018-02-05
----	---	-------------------------	-----------	--	---------------------

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.



68	<p><b>Åtgärdsplan med anledning av den av fullmäktige riktade anmärkningen till tekniska nämnden (KS/2016:367)</b></p> <p>1. Kommunstyrelsen uppdrar efter samarbete och samtal med tekniska förvaltningen till kommunledningsförvaltningen att omgående rekrytera investeringscontroller och extra stöd till tekniska förvaltningen i form av en juridisk kunnig utredare. Tillsättningarna ska hanteras som äskanden till ettårsplan 2017 och kostnader avseende 2016 som ej kan hanteras inom förvaltningens ram ska finansieras av kommunstyrelsens medel till förfogande i separat ärende.</p> <p>2. Kommunstyrelsen uppdrar till tekniska nämnden att omgående rekrytera extra HR-stöd, förstärkt ekonomistöd, kommunikatör, projektledare för komponentavskrivningar, lokalstrateg och att tillsätta övriga vakanta befattningar så snabbt som möjligt. Tillsättningarna ska om de inte kan finansieras inom ramen för nuvarande intäkter hanteras som äskanden i ettårsplan 2017 och kostnader avseende 2016 som ej kan hanteras inom förvaltningens ram ska finansieras av kommunstyrelsens medel till förfogande i separat ärende.</p> <p>3. Kommunstyrelsen tillsätter ett</p>	KS 2016-05-02, § 118	KLF, TF, TN	Klar.	
----	---	----------------------	-------------	-------	--

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

	investeringsråd bestående av tekniska nämndens presidium samt ordförandena för utbildnings- och vård- och omsorgsnämnden. Investeringsrådet ska ledas av ordförande för samhällsbyggnadsnämnden. Extra arvode utgår ej.				
--	---	--	--	--	--

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

69	<b>Ägardirektiv AB Botkyrkabyggen 2016-2019 (KS/2016:336)</b> 1. Kommunfullmäktige ger AB Botkyrkabyggen i uppdrag att utreda hur en uthållig förmåga till nyproduktion kan byggas upp i den egna organisationen eller tillsammans med en eller flera samarbetspartners. Avrapportering ska ske senast 2017-04-30.  2. Kommunfullmäktige beslutar att AB Botkyrkabyggen ansvarar för bostäder till nyanlända som anvisas till kommunen.	KF 2016-05-26, § 106	<b>BOBY</b>	2018-12-31	1) Kvarstår. Bolaget återkommer med rapport under våren.  2) Klar
70	<b>Svar på motion: Angående FN:s barnkonvention (S) (KS/2014:564)</b> Implementera motionen.	KF 2016-05-26, § 114	<b>Samtliga nämnder</b>	2019-06-30	Pågående arbete
71	<b>Fairtrade City - Beslut om målsättning för etisk konsumtion (KS/2016:439)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att ta fram en plan innehållande långsiktiga, mätbara mål för kommunens inköp av varor producerade i enlighet med ILO:s krav och principerna för rättvis handel. Planen ska beslutas av kommunstyrelsen under 2016.	KS 2016-05-31	<b>Miljöenheten/KLF</b>	2018-12-31	MHN kommer att ta upp ärendet till KS inför omdiplomeringen 2018. ILO nämns i uppandlingspolicyn men inte i några långsiktiga märbara mål.

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

72	<b>Kommunens delårsrapport 1 2016 (KS/2016:431)</b> 1. Kommunstyrelsen beslutar uppmana utbildningsnämnden, vård- och omsorgsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden att i samband med delårsrapport 2 2016 redogöra för vidtagna och planerade åtgärder i syfte att uppnå ett resultat i balans 2016.  2. Kommunstyrelsen beslutar att omfördela 3 160 000 kronor från drift- till investeringsbudget av det anslag på 4 miljoner kronor som medgivits områdesgruppen Hallunda och Norsborg i tidigare beslut. Medlen fördelas mellan samhällsbyggnadsnämnden 2 600 000 kronor, TEN 320 000 kronor och UN 240 000 kronor.	KS 2016-06-07, § 119	UN, VON, SBN, TN		Klart, redogjordes i samband med delår 2 2016.
----	---	----------------------	------------------	--	--

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

<b>73</b>	<b>Svar på revisionskrivelse - Granskning av system för budgetansvar och attest (KS/2016:90)</b> 1. Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att till den 31 december 2016 se över reglemente för budgetansvar och attest och återkomma med eventuella förslag till ändring av reglementet.  2. Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att till den 31 december 2016 se över och återkomma med eventuella förslag till ändringar av "Regler för studieresor inom EU", daterad 2001-03-05.	KS 2016-06-07, § 140	<b>Planerings- och uppföljningsavdelning/ Demokrati- och Kansliavdelning</b>	1) 2018-06-31  2) Klar, med hänvisning till beslut om reserapport vid utlandsvistelse	1) hänvisning till punkt 26 som är klarmarkerad
<b>74</b>	<b>Redovisning av äskande ur statsbidraget för finsk förvaltning 2016 (KS/2016:180)</b> 1. Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att samordna informationen om det finska föreningsstödet med kultur- och fritidsförvaltningens information om övriga bidrag.	KS 2016-06-07, § 141	<b>Samhällsutvecklingsavdelningen</b>		Klart

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

<b>75</b>	<b>Gatukostnader (KS/2013:494)</b> 1. Kommunstyrelsen ger samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att undersöka förutsättningarna för enskilt huvudmannaskap för allmänna platser i Skårdal och fullfölja detaljplaneringen av området.	KS 2016-06-07, § 142	<b>SBN</b>		Detaljplanen avskrivs på KF i mars
<b>76</b>	<b>Temporära infartsparkeringsplatser under ombyggnation av Tumba centrum (KS/2016:434)</b> 1. Kommunfullmäktige ger samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att anlägga ytterligare infartsparkeringsplatser i förlängningen av kommunalhusets personalparkeringsplatser vid Munkhättevägen.  2. Kommunfullmäktige ger samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att utreda en temporär infartsparkering vid Hans Stahles väg i Tumba för att möjlig-göra anläggning av infartsparkering i det fall avtalet med De Laval inte förlängs.	KF 2016-06-21, § 135	<b>SBN</b>		1. Klart 2. Investeringsmedel avsatta i investeringsplanen. Beredskap finns.
<b>77</b>	<b>Tillfälliga bostäder i Tumba (KS/2016:435)</b> 1. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att initiera ett samarbete med AB Botkyrkabyggen om att inleda arbetet för fler tillfälliga modulbostäder intill Tumba gymnasium under 2017.	KF 2016-06-21, § 136	<b>KLF</b>		Klart

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

78	<b>Svar på motion - Anlägg en bollplan i anslutning till Parkhemsgårdens fritidsklubb (TUP) (KS/2015:22)</b> 1. Kommunfullmäktige ger kultur- och fritidsnämnden i samverkan med samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att utreda förutsättningarna för en bollplan i anslutning till Parkhemsgårdens fritidsklubb.	KF 2016-06-21, § 145	<b>KOFN, SBN</b>	2018-06-30	KOFN maj 2018. MBF med liknande inriktning i SBN som KOF har fått tagit del av.
79	<b>Svar på medborgarförslag - Svarstid på mail (KS/2016:271)</b> 1. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram förslag på system och arbetssätt för kommunens nya Kontaktlöfte	KF 2016-06-21, § 148	<b>Kommunikations- avdelningen</b>		Klart
80	<b>Svar på medborgarförslag - Förslag om mottagningsbevis vid e-post (KS/2016:270)</b> 1. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram förslag på system och arbetssätt för kommunens nya Kontaktlöfte	KF 2016-06-21, § 149	<b>Kommunikations- avdelningen</b>		Klart
81	<b>Svar på medborgarförslag - Försköna Norra Botkyrka (KS/2015:579)</b> Kommunfullmäktige bifaller medborgarförslaget.	KF 2016-06-21, § 152	<b>KOFN</b>	Klart	Klar

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

82	<p><b>Kompetensfonden inför 2017 och 2018 - Begäran om utredning (KS/2016:364)</b>                  Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att utreda följande:</p> <p>1. Hur respektive förvaltning inom ramen för planerings- och uppföljningsprocessen ska lyfta sina övergripande kompetensutvecklingsbehov satta i förhållande till verksamhetsbehoven på kort och lång sikt.</p> <p>2. Hur förvaltningarna via berednings- och beslutsprocessen ska äska finansiering för särskilda kompetensutvecklingsåtgärder som inte ryms inom ordinarie ram eller där det inte finns annan extern finansiering.</p> <p>3. Återkoppling kring hur förvaltningarna har använt kompetensfonden och vilka resultat som har uppnåtts.</p> <p>4. En rutin för uppföljning av resultat och effekter av genomförda kompetensutvecklingsinsatser på förvaltningsnivå.</p> <p>5. Utredningen ska presenteras till personalutskottet senast 2017-02-27.</p>	KS 2016-09-05, § 177	KLF	2017-02-27	Klar
----	---	----------------------	-----	------------	------

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.



83	<p><b>Återrapportering och följduppdrag Brunna (KS/2012:478)</b></p> <p>1. Kommunfullmäktige ger kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att ta fram en plan för hur en fotbollsarena med standard för spel i herrfotbollens Superettan/damallsvenskan kan finnas på platsen inom 3-5 år. Uppdraget ska återrapporteras senast 2017-06-20.</p>	KF 2016-09-29, § 165	KOFN	2018-12-31	<p>Beslutades i KOFN 2017-10-02. Återrapporterades på KSB 2017-10-02</p> <p>Pausades p g a fråga rörande att låta läktaren fungera som bullerdämpning mot skolan.</p> <p><b>Medskick från KSB</b> KOF, SBF och KLF måste samköra. För i alla diskussioner så har läktaren varit ett bullerskydd för skolan så att den kan byggas på en utgiven plats. I detta underlag så är det inte alls tänkt på det viset. Hur löser vi detta?</p> <p><b>Svar</b> Läktare som fungerar som bullerskydd är aktuellt om kof får uppdrag att anpassa fotbollsarenan till tävlingsspel superettan herr/allsvenskan dam. I samrådshandlingarna för Brunnas strukturprogram finns en fotbollshall markerad på plats där Rackethallen står idag. En sådan huskropp skulle fungera bullerdämpande mot E4 för nya Hallundaskolan.</p>
----	---	----------------------	------	------------	--

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

84	<b>Svar på medborgarförslag: Ställ ut kvastar och hinkar vid Stendalsbadets badbryggor (KS/2015:562)</b> Kommunfullmäktige ger kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att tillsammans med miljö- och hälsoskydds-nämnden finna en lösning på problemet.	KF 2016-09-29, § 174	KOFN/MHN	Klar	Klart, lösning utarbetad.
85	<b>Biblioteksprogram för Botkyrka kommun - bakgrund ochuppdrag (KS/2016:674)</b> Kommunstyrelsen ger kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att ta fram förslag på ett kommunövergripande program för biblioteksverksamheten. Framtagandet ska ske förvaltningsövergripande i nära samverkan mellan kultur- och fritidsnämnden, utbildningsnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden samt MKC. I arbetet ska bakgrundsbeskrivning, den tekniska/digitala utvecklingen samt det demokratiska inneboende uppdraget särskilt beaktas. Förslaget ska redovisas till kommunfullmäktige under 2017.	KS 2016-10-10, § 199	KOFN/UN/AVUN, MKC	2017	Klar

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskydds-nämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

86	<p><b>Samverkan mellan Botkyrka kommun och den sociala ekonomin (KS/2016:639)</b></p> <p>1. Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att ta fram förslag på en kommunövergripande strategi för samverkan med den sociala ekonomin. Detta ska ske i samverkan med arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och socialnämnden. Förslaget ska redovisas till kommunfullmäktige senast i juni 2017.</p> <p>2. Kommunstyrelsen ger arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att revidera dokumentet "Principer för samarbete och överenskommelser mellan idéburna organisationer och Botkyrka kommun från 2009. Detta ska ske i samverkan med kultur- och fritidsnämnden och socialnämnden. Förslaget ska redovisas till kommunfullmäktige senast i december 2017.</p> <p>3. Kommunstyrelsen ger arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att upprätta en handlingsplan kopplad till den reviderade överenskommelsen samt för Botkyrka kommuns räkning ingå den reviderade överenskommelsen med idéburna organisationer i kommunen.</p>	KS 2016-10-10, § 200	KLF/AVUN, KOFN, SOC		<p>1) Klar</p> <p>2) Klar</p> <p>3) Klar</p>
----	--	----------------------	---------------------	--	--

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

87	<b>Handlingsprogram - Fossilbränslefritt Botkyrka 2030 (KS/2016:670)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att: Senast 2017-06-01 återkomma med ett förslag till aktualiserad klimatstrategi för kommunen.	KS 2016-10-28 § 212	Samhällsutvecklingsavdelningen	2018-06-30	Arbete pågår
88	<b>Remittering av förslag till strategi, policy och riktlinjer för ett jämlikt Botkyrka (KS/2014:612)</b> Kommunstyrelsen ber alla nämnder, kommunala bolag, stiftelse med flera, att yttra sig över förslag till strategi, policy och riktlinjer för ett jämlikt Botkyrka.	KS 2016-10-10, § 201	Samtliga nämnder, kommunala bolag, MKC	2016-12-31	Klart
89	<b>Svar på motion: Den kommunala politiska demokratin 100 år (V) (KS/2015:865)</b> 1. Kommunfullmäktige bifaller motionen.  2. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att senast 2017-09-04 återkomma med förslag på upplägg samt eventuella kostnader för genomförande av ett jubileum.	KF 2016-10-27, § 197	Demokrati- och kansliavdelningen		Klart

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

<b>90</b>	<b>Mål och budget 2017 med plan 2018-2020</b> Nämnderna har 2018 fått en minskad budgetram motsvarande två procent. Nämnderna får därför i uppdrag att ta fram förslag till möjliga effektiviseringar inom nämndens ansvarsområde. Detta så att vi har effektiva lösningar så att ingen skattekrona används ineffektivt och så att vi kommande år fortsatt kan göra strategiska satsningar på välfärd och bygget av Botkyrkastaden.  Kommunstyrelsen får särskilt i uppdrag att tillsammans med nämnderna hitta smarta nämndöverskridande effektiviseringsåtgärder. En första redovisning görs till kommunstyrelsen i samband med delår 1 2017 och en slutlig rapportering sker i delår 2 2017.	KF 2016-11-24, § 209	<b>Planering- och uppföljningsavdelningen</b>	Delår 1 2017, delår 2 2017	Klart
<b>91</b>	<b>Mål och budget 2017 med plan 2018-2020</b> Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda kommunikatörsrollerna i kommunorganisationen samt deras innehåll och placering. Redovisning ska lämnas till kommunstyrelsen den 4 september 2017.	KF 2016-11-24, § 209	<b>Kommunikationsavdelningen</b>	2017-09-04	Klart

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

<b>92</b>	<b>Mål och budget 2017 med plan 2018-2020</b> Kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomföra åtgärder i syfte att stärka kommunens arbete med kompetensförsörjningen för bristyrken med särskilt fokus på att attrahera, rekrytera och behålla kompetent personal samt att minska sjukfrånvaron. Detta uppdrag innefattar även att se över hela kommunens HR-organisation med målsättning att skapa en så optimal och effektiv organisation som möjligt givet kommunens utmaningar på HR-området. Redovisning ska lämnas till kommunstyrelsen den 4 september 2017.	KF 2016-11-24, § 209	<b>HR-avdelningen</b>	2017-09-04	Klart.
<b>93</b>	<b>Mål och budget 2017 med plan 2018-2020</b> Kommunstyrelsen får i uppdrag att inom de möjligheter som ges i nuvarande avtal med leverantören av ekonomisystem utreda konsekvenserna av att anskaffa en modul för inköp och beställningar till år 2018. Utredningen ska omfatta möjliga kostnadseffektiviseringar, behov av förändrade arbetssätt samt investeringsbehov och driftkostnadskonsekvenser. Redovisning ska lämnas till kommunstyrelsen den 2 maj 2017.	KF 2016-11-24, § 209	<b>Samordnings- avdelningen/ upphandlings- enheten</b>	2018-12-31	Underlag finns men har inte redovisats än.

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

94	<b>Mål och budget 2017 med plan 2018-2020</b> Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med tekniska nämnden, utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden göra en djupare analys av de investeringsprojekt som finns upptagna i investeringsplan 2018-2020. Redovisning lämnas till kommunstyrelsen den 6 mars 2017.	KF 2016-11-24, § 209	<b>Planering- och uppföljningsavdelningen</b>	2017-03-06	Klart
95	<b>Mål och budget 2017 med plan 2018-2020</b> 1. Kommunstyrelsen uppdras att i samråd med samhällsbyggnadsnämnden utforma förslag till revidering av samhällsbyggnadsnämndens reglemente. Revideringarna ska förtydliga fullmäktiges villkor för förvärv, inlösen, expropriering eller överlåtelse av fastighet eller fastighetsdel samt förutsättningar för upplåtelse av tomträtt, arrende, nyttjanderätt och beslut i ärenden om ändrad tomträttsavgäld och arrendeavgift. I uppdraget ingår även att se över framtida hantering av intäkter från tomträttsavgälder och exploateringsvinster.	KF 2016-11-24, § 209	<b>Demokrati- och kansliavdelningen/ SBN</b>	2018-06-30	Pågår
96	<b>Handlingsprogram - Fossilbränkefritt Botkyrka 2030 (KS/2016:670)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att senast 2017-06-01 återkomma med ett förslag till aktualiserad klimatstrategi för kommunen.	KF 2016-11-24, § 209	<b>Samhällsutvecklings- avdelningen</b>		Klart

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

97	<b>Svar på motion: Etablera en finsk vänort (M) (KS/2015:698)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att skapa en översyn och utvärdera Botkyrka kommuns internationella kontakter och samarbeten. Utvärderingen ska fokusera på vilka resultat som de internationella samarbetena genererar för Botkyrka kommuns medborgare.	KS 2016-11-28, § 240	<b>Samhällsutvecklingsavdelningen</b>	2017-06-07	Beslut 2017-11-27 KS
98	<b>Nytt kommunhus - beslut om tomt (KS/2014:290)</b> Kommunstyrelsen ger samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram detaljplan för nytt kommunhus och parkeringshus i enlighet med kommunstyrelsens beslut om val av tomter.	KS 2016-11-28, § 243	<b>SBN</b>		Klart
99	<b>Ansökan om medel - Mångkulturellt centrum (KS/2016:790)</b> Mångkulturellt centrum ska senast i juni 2017 återredovisa till kommunstyrelsen hur medlen har använts.	KS 2016-11-28, § 247	<b>MKC</b>	2017-06-01	Klar.

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.



Senast uppdaterad: 2018-03-27

100	<b>Förvärv av Stockholms stads tomträttsmark (KS/2016:844)</b> Kommunfullmäktige ger samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att göra en översyn av kommunens principer för tomträtter, till exempel vid omreglering av tomträttsavgälden, friköp med mera. Uppdraget ska redovisas till kommunfullmäktige senast 2017-12-31.	KF 2017-01-26, § 4	<b>SBN</b>	2018-06-30	Klart, genomförande pågår. Del av revideringen av SBN:s reglemente bland annat
101	<b>Utvärdering av Strategi för ett interkulturellt Botkyrka 2016 (KS/2016:807)</b> 1. Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att beakta utvärderingens slutsatser och rekommendationer i slutversionen av Strategi och riktlinjer för ett jämlikt Botkyrka.	2017-01-26, § 8	<b>Samhällsutvecklingsavdelningen</b>		Klart

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

102	<p><b>Utredning av medborgarkontoren och kontaktcenters verksamhet (KS/2016:666)</b></p> <p>1. Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att ta fram ett förslag på gemensam uppdragsbeskrivning och organisering av kontaktcenter och medborgarkontoren, med huvudsaklig inriktning enligt förslaget med hänsyn tagen till samverkan, riskinventeringar och riskanalyser.</p> <p>2. Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att ytterligare utreda omfattningen av och vilken typ av handläggning som ska ske på kontaktcenter och medborgarkontoren samt föreslå framtida finansieringsmodell för detta.</p>	KS 2017-02-06, § 36	<b>Kommunikationsavdelningen</b>	2018-06-30	Utredning gjord. Omorganisering pågår. Återrapportering sker i april/maj
103	<p><b>Uppdrag – Närdemokrati (KS/2017:96)</b></p> <p>Kommunstyrelsen beslutar att:</p> <p>1. Tillsätta en politisk arbetsgrupp som uppdras att utreda och komma med ett betänkande för hur Botkyrkas närdemokrati kan utvecklas.</p> <p>2. Betänkandet ska återrapporteras senast 30 september 2017.</p>	2017-02-06, § 40	<b>Demokrati- och kansliavdelningen</b>	2017-09-30	Klart

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

104	<b>Revidering av idrottsprogram för Botkyrka kommun (KS/2017:144)</b> Kommunstyrelsen ger kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att ta fram förslag på revidering av det kommunövergripande program för idrottsområdet i enlighet med KOF:s tjänsteskrivelse 2016-11-08.	KS 2017-03-06, § 55	<b>KOFN</b>	2018-12-31	
105	<b>Svar på revisionskrivelse: Flyktingmottagning (KS/2016:834)</b> Kommunstyrelsen uppdrar åt samtliga nämnder att i uppdraget från kommunfullmäktige 2016-11-24, § 209 Mål och budget 2017 med plan 2018-2020, avseende rutiner för ansökan av statsbidrag och övriga bidrag, även beakta fungerande rutiner för återsök.	KS 2017-03-06, § 56	<b>Samtliga nämnder</b>		Klart
106	<b>Återrapportering av projektet 13 nya förskolor (KS/2016:848)</b> Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden tillsammans med utbildningsnämnden i uppdrag att utvärdera de tre första förskolorna, för att avgöra hanteringen av resterande 10 förskolor.	KF 2017-03-30, § 44	<b>TN, UN</b>	2018-12-31	

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

107	<b>Policy och riktlinjer för representation (KS/2017:94)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att se över regelverket för minnesgåva "Bestämmelser för utdelande av minnesgåvor", Författningssamling 0-4-7. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen senast den 27 november 2017 för att kunna gälla från och med 1 januari 2018.	KS 2017-04-03, § 70	<b>HR-avdelningen</b>	31-dec-18	
108	<b>Uppdatering av Albys utvecklingsprogram (KS/2017:149)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att tillsammans med områdesgruppen i Alby ta fram ett förslag på en uppdatering av Albys utvecklingsprogram från 2009	KS 2017-04-03, § 79	<b>Samhällsutvecklings-avdelningen</b>	2018-06-30	<b>pågår</b> , klart för beslut under första kvartal 2018
109	<b>Slutrapport - medverkan som pilotkommun i SKL:s överenskommelse med regeringen om mänskliga rättigheter i styrning och ledning (KS/2016:660)</b> 1) Kommunstyrelsen beslutar att ge KLF i uppdrag att i det redan lagda uppdraget att uppdatera riktlinjer för styrdokument, se över hur mänskliga rättigheter kan integreras i framtagande av nya styrdokument.	KS 2017-04-03, § 80	<b>Demokrati- och kansliavdelningen/ Samhällsutvecklings-avdelningen</b>	2018-12-31	1) Klar 2) Pågår (Uppdragsbeskrivning gjord. Första eller andra kvartalet 2018)

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

	2) Kommunstyrelsen uppdrar åt kommunledningsförvaltningen att i en fortsatt samverkan med Sveriges kommuner och landsting klargöra vilka mänskliga rättigheter Botkyrka kommun har skyldighet till att uppfylla.				
110	<b>Svar på revisionskrivelse - Övergripande granskning av finansfunktionen (KS/2017:87)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att tillse att pågående arbete med identifiering och dokumentering av sina väsentliga processer inom finansfunktionen slutförs under 2017. Samt att under 2017 fastställa rutiner för hur den oberoende granskningen av processer/kontroller som utförs ska genomföras.	KS 2017-04-03, § 83	<b>Planering- och uppföljningsavdelningen</b>	2018-12-31	

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

<b>111</b>	<b>Strategi - jämlikt Botkyrka (KS/2014:612), (KS/2016:857)</b> Kommunstyrelsen ger 1 kommunledningsförvaltningen i uppdrag att ta fram förslag till uppdatering av kommunens befintliga styrdokument för alkohol-, narkotika- och tobaksförebyggande arbete inom barn- och ungdomsverksamheter.  2 Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att binda de kommunala bolagen till styrdokumentet Strategi för ett jämlikt Botkyrka i samband med framtagande av företagspolicyn.	KS 2017-05-02, § 89	<b>Samhällsutvecklingsavdelningen/ Demokrati- och kansliavdelningen</b>	2018-06-31	1) Pågår, fortsätter till 2018.  2) Kopplat till uppdrag 120.
<b>112</b>	<b>Upphandlings- och inköspolicy för Botkyrka kommun (KS/2017:271)</b> Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att utveckla en personoberoende samverkansmodell för socialt ansvarsfull upphandling inom kommunkoncernen i syfte att bidra till en positiv samhällsutveckling och en inkluderande arbetsmarknad. Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att utvärdera effekten av den nya policyn efter 12 månader och rapportera utvärderingen till kommunstyrelsen.	KS 2017-05-02, § 91	<b>Upphandlingsenheten</b>	2018-08-31	Ej klar, beräknas vara klar till dess att återrapporteringen av effekten av den nya policyn ska göras. Augusti 2018.

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

113	<p><b>Uppdrag - utvecklingsprogram för öppen fritidsverksamhet (KS/2017:255)</b>  Kommunstyrelsen ger KOFN i uppdrag att ta fram förslag på ett reviderat kommunövergripande utvecklingsprogram för den öppna fritidsverksamheten. Det ska ske i samverkan med utbildningsnämnden, arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden och socialnämnden. Förslaget ska redovisas till KF under 2018.</p>	KS 2017-05-02, § 102	KOFN	2018-12-31	Pågår, klart under 2018
114	<p><b>Utvärdering av kommunens sponsringsverksamhet (KS/2016:567)</b>  1. Höja medel för föreningsbidrag för kultur- och fritidsnämnden genom att överföra medel avsatta för sponsring om 850 000 kronor från kommunledningsförvaltningen till kultur- och fritidsnämnden.  2. Ge KOFN i uppdrag att se över reglementet för föreningsbidrag så att tillägget gynnar hela föreningsverksamheten samtidigt som det kan vara stöd för specifika mindre arrangemang.  3. KS örönmärker 500 000 kronor i KS och KF:s medel till förfogande för ansökningar om sponsring av större arrangemang i kommunen. Bedömning ska ske i enlighet med policy för sponsring.</p>	KS 2017-05-02, § 104	KOFN, KLF		1) Klar. Beslut fattat på KOFN 2017-09-04. 2) Klar 3) Klar 4) Klar

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

	4. Ge kommunledningsförvaltningen i uppdrag att revidera delegationsordningen för beslut om tilldelning av de öronmärkta medlen.				
115	<p><b>Tobacco Endgame - Rökfritt Sverige 2025 (KS/2016:181)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att</p> <p>1. återkomma senast 2017-12-31 med en översyn av aktuella behov och insatser inom det tobaksförebyggande arbetet, som ett underlag i arbetet med uppdatering av kommunens befintliga styrdokument för alkohol-, narkotika- och tobaksförebyggande arbete inom barn- och ungdomsverksamheter (diarienummer KS/2014:612).</p> <p>2. Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att utifrån översynen återkomma senast 2017-12-31 med ett förslag på åtagande och slutdatum för Botkyrkas medverkan i initiativet Tobacco Endgame.</p>	KS 2017-05-02, § 108	<b>Samhällsutvecklingsavdelningen</b>	2018-06-30	Ej påbörjat, se uppdrag 115. prel. Våren 2018

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.



Senast uppdaterad: 2018-03-27

116	<b>Svar på revisionskrivelse - Granskning av betalningsbevakning och kravverksamhet avseende kundfordringar (KS/2016:815)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att till 2017-10-15 se över kravpolicy inklusive principer kring förfallna fakturor och återkomma med eventuella förslag till ändring av reglementet. Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att genomföra insatser för att säkerställa att processen kring kravhantering och betalningsbevakning fungerar löpande.	KS 2017-05-02, § 113	<b>Planering- och uppföljningsavdelningen</b>	2018-06-30	Pågår
117	<b>Trygghetsmiljon (KS/2017:300)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att via områdesgrupperna komma med förslag om fördelning av medlen. Den idéburna sektorn ska kunna ansöka om att få del av medlen för trygghetskapande åtgärder. Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att återrapportera trygghetsmiljonen via årsredovisningen 2017.	KS 2017-05-02, § 114	<b>Samhällsutvecklingsavdelningen</b>	klar	

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

118	<p><b>Kommunstyrelsen effektiviseringar inför 2018 (KS/2017:317)</b>          Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ompröva kommunens medlemskap i nätverket KOMPASS som ett led i kommunens effektiviseringsarbete.</li> <li>3. Ompröva kommunens medlemskap i Spårvägsstäderna som ett led i kommunens effektiviseringsarbete.</li> <li>4. Ompröva kommunens avtal med Karolinska Institutet om donationsprofessur i miljötoxokologi som ett led i kommunens effektiviseringsarbete.</li> <li>5. Se över möjligheten till utdelning från AB Botkyrkabyggen i linje med ägardirektivet.</li> </ol>	KS 2017-06-07	<b>Demokrati- och kansliavdelningen</b>	klar	
119	<p><b>Återrapportering webbaserade utbildningen Botkyrka för alla (KS/2017:306)</b>          Kommunstyrelsen uppdrar till kommunledningsförvaltningen att ta fram ett tydligt förslag på implementeringsplan utifrån sin rekommendation i ärendet innan beslut fattas om vidare hantering.          Uppdraget ska rapporteras tillbaka till demokratiberedningen och kommunstyrelsen senast i oktober 2017.</p>	KS 2017-06-07	<b>Samordnings- och stödavdelningen</b>	2017-10-01	Klart. 2017-10-25 § 227

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

<p><b>120</b></p>	<p><b>Kommunens delårsrapport 1 (KS/2017:348)</b>                  Kommunfullmäktige beslutar att uppdra åt tekniska nämnden att till kommunfullmäktiges sammanträde i juni återkomma med en precisering och ett förtydligande av hur nämnden vill använda frigjort utrymme i driften.</p> <p>Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden och samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att belysa de ekonomiska konsekvenserna som uppstår till följd av övergång från underhållsanslag i driftbudgeten till reinvesteringar med komponentavskrivning på kort och lång sikt. Uppdraget ska utgöra underlag för höstens arbete med Mål och budget 2018 med flerårsplan 2019-2021 och ska återrapporteras till budgetberedningen senast den 4 september 2017.</p> <p>Kommunfullmäktige ger samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att utreda förutsättningar att omförhandla avtal med SL avseende upprustning av tunnelbanestationer. Återrapportering ska ske i samband med delårsrapport 2 2017.</p>	<p>KF 2017-06-20, § 132</p>	<p><b>TN, SBN</b></p>	<p>(1) klart                  (3) Gata-/parkenheten har inlett arbetet med att omförhandla avtal med SL, genom internt informationsinsamlade. Vidare ska arbetet inkludera en kontakt med de kommuner i länet som redan omförhandlat dessa avtal för erfarenhetsutbyte, och målbild.</p>
-------------------	--	-----------------------------	-----------------------	--

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

<b>121</b>	<b>Rapport - Botkyrkabor som hälsoinformatörer (KS/2017:354)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att under hösten återkomma med förslag kring hur samverkan kan fortsätta efter 2017.	KS 2017-09-04, § 159	<b>Samhällsutvecklingsavdelningen</b>	2017-12-31	Klar
<b>122</b>	<b>Aktualitetsförklaring av översiktsplanen (KS/2017:323)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att påbörja processen att aktualitetsförklara Botkyrkas översiktsplan antagen i maj 2014.	KS2017-09-04, § 162	<b>Samhällsutvecklingsavdelningen</b>	2018-06-30	Pågår
<b>123</b>	<b>Begäran från Radio Botkyrka om samarbete kring kommunal information (KS/2017:314)</b> Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att i dialog med Radio Botkyrka utarbeta ett förslag på hur Radio Botkyrka kan vara en allmännyttig mediakanal för Botkyrkaborna och att förslag på samarbete mellan kommun och närradiokanal tas fram.	KS 2017-10-09, § 199	<b>KLF/Kommunikationsavdelningen</b>	Klar, KS 2018-02-05	

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

124	<b>Utdrag ur belastningsregistret – vård- och omsorgsboenden och servicehus (KS/2017:607)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att utreda vidare huruvida belastningsregister kan användas för fler personalgrupper inom socialförvaltningen	KS 2017-10-09, § 201	HR-avdelningen	2018-12-31	
125	<b>Översyn HR:s organisation i Botkyrka kommun (KS/2017:550)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att utveckla HR:s samlade organisation med målsättning att genom processstyrning skapa förutsättningar för en övergripande och enhetlig styrning av den normerande personalpolitiken i Botkyrka kommun. Organisationsutvecklingen ska utgå från de förslag som kommunledningsförvaltningen anger i sin tjänsteskrivelse 2017-08-28, punkt tre.	KS 2017-10-09, § 203	HR-avdelningen/ kommunikations- avdelningen		Klar

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

126	<b>Översyn kommunikationsorganisationen i Botkyrka kommun (KS/2017:550)</b> Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att utveckla den samlade kommunikationsorganisationen med målsättning att genom processtyrning skapa förutsättningar för en övergripande och enhetlig styrning av kommunikationsverksamheten i Botkyrka kommun. Organisationsutvecklingen ska utgå från de förslag som kommunledningsförvaltningen anger i sin tjänsteskrivelse 2017-08-28, punkt tre.	KS 2017-10-09, § 204	<b>HR- avdelningen/ kommunikations- avdelningen</b>	KLAR	
-----	---	----------------------	---	------	--

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

127	<p><b>Strukturplan Storvreten - antagande (KS/2015:296)</b> Kommunfullmäktige ger samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att återkomma till kommunstyrelsen med ett förslag på principiell inriktning för markanvisningar och utbyggnad av området närmast Storvretens centrum samt området mellan Harbrovägen och Bryggarvägen. Uppdraget ska vara återrapporterat senast 2017-12-31.</p> <p>3. Kommunfullmäktige ger samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att tillsammans med kultur- och fritidsnämnden förbereda utveckling av Storvretsparken och en bättre entré till Lida. Det ska återredovisas som ett underlag till kommunens investeringsplanering. Uppdragets ska vara återrapporterat 2018-02-28 inför analysdagar och beslut om förutsättningar för Mål och budget.</p> <p>4. Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden i uppdrag att bygga ett vård och omsorgsboende vid Odlingvägen i enlighet med strukturplanens förslag, samt att ge samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram en detaljplan.</p>	KF 2017-09-28 § 158	<b>SBN, KFN, TEN</b>	2018-12-31	KOFN: pågår.  SBN - Strukturplan klar. Detaljplanearbetet för Harbrovägen har inletts.
-----	--	---------------------	----------------------	------------	--

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

<b>128</b>	<b>Stärkt när demokrati i Botkyrka kommun (KS/2017:96)</b> Kommunledningsförvaltningen uppdras att se över aktuella styrdokument och utarbeta förslag till nya/reviderade styrdokument i enlighet med betänkandet.  Nya/reviderade styrdokument samt övriga förslag till beslut för verkställande av betänkandet ska koordineras med UNO-utredningen (utredning av kommunens nämndorganisation) och tillställas kommunstyrelsen senast 31 mars 2018 för implementering senast 1 januari 2019, till dess fortgår nuvarande arbete.	KF 2017-09-28 § 164	<b>Demokrati- och kansli- /Kommunikations-avdelningen och Samhällsutvecklings-avdelningen</b>	2018-03-31,	Pågår
<b>129</b>	<b>Modulbostäder i Brantbrink (KS/2017:630)</b> Socialnämnden uppmanas att i samband med delårsrapport 2 återkomma med en bedömning av de kostnader som för 2018 inte täcks av hyresintäkter.	KS 2017-11-27, § 243	<b>SOCN</b>		

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.



Senast uppdaterad: 2018-03-27

130	<b>Fri wifi på allmänna platser i Botkyrka kommun (KS/2017:114)</b> 2. Kommunstyrelsen uppdrar åt kommunledningsförvaltningen att genomföra en pilot med fri wifi i Botkyrka kommun på nedanstående åtta (8) platser till en uppskattad totalkostnad av 2 800 000 kr. Piloten genomförs under en period på tre år med årlig utvärdering av tjänsten.	KS 2017-11-27, § 244	KLF	Årlig uppföljning 2018-12-31	
-----	---	----------------------	-----	------------------------------	--

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

131	<p><b>Svar på revisionskrivelse - Teknisk granskning av ITsäkerheten (KS/2017:576)</b></p> <p>2. Kommunstyrelsen uppdrar åt kommunledningsförvaltningen att:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Följa upp efterlevnaden av beslutet om att samtliga ITverksamhetssystem ska genomföra informationssäkerhetsklassning med det av SKL framtagna verktyget KLASSA.</li> <li>- Redovisa effekterna av ambitionsnivåhöjningen av kommunstyrelsens beslut om att höja informationssäkerhetsklassningsnivån för kommunövergripande IT-tjänster från nivå 0 till nivå 1.</li> <li>- Stärka det centrala processtödet för kommunens förvaltningsmodell PM3, i syfte att underlätta objektägares möjlighet att utöva sitt ansvar.</li> <li>- Säkerställa att det finns rutiner som följer upp efterlevnaden av styrande dokument inom IT- och informationssäkerhetsområdet.</li> </ul> <p><b>Fortsättning nästa sida</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Säkerställa att det finns rutiner för att</li> </ul>	KS 2017-11-27, § 245	IT-enheten	2018-12-31	
-----	--	----------------------	------------	------------	--

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

	<p>identifiera och hantera säkerhetsincidenter. - Säkerställa att det finns system som logg och larm för identifiering av hot mot den allmänna IT-miljön enligt beslutad ambitionsnivå.</p> <p>- Säkerställa att hot mot IT-miljön och återställning efter en incident i verksamhetssystemen hanteras i handlingsplanerna enligt PM3. 3.</p> <p>Ovanstående uppdrag återrapporteras i samband med rapportering av delår 2 2018.</p>				
<b>132</b>	<p><b>Översyn av internationell samverkan inklusive vänorter (KS/2017:157)</b></p> <p>3. Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att i samband med underlag inför mål och budget 2019 återkomma med förslag på funktion och ambitionsnivå beträffande central samordning av internationell samverkan.</p>	<p>KS 2017-11-27, § 246</p>	<p><b>Samhällsutvecklingsavdelningen</b></p>	<p>2018-12-31</p>	<p>Klar.</p>

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

133	<b>Delårsrapport 2 2017 – Botkyrka kommun (KS/2017:605)</b> Kommunfullmäktige beslutar att tekniska nämnden återkommer i månadsrapport för oktober och i årsredovisningen med återrapportering av vilka åtgärder, enligt nämndens tidigare precisering, som har genomförts och med vilka belopp.	KF 2017-10-26 § 185	TEN	2018-12-31	
134	<b>Asylsökande ensamkommande unga som fyller 18 år eller skrivs upp i ålder (KS/2017:620)</b> 2. Socialnämnden uppdras att i samband med bokslut och delår 1 och 2, återkoppla kostnaderna för asylsökande ensamkommande unga som fyller 18 år eller skrivs upp i ålder, till kommunstyrelsen för hantering av kostnader	KF 2017-10-26 § 193	SOCN	2018-12-31	
135	<b>Mål och budget 2018 med flerårsplan 2019-2021 (KS/2017:91)</b> 7. Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden i uppdrag att bygga en gruppbostad i enlighet med investeringsplan och detaljplan för Slättmalm.	KF 2017-11-23 § 215	TEN	2018-12-31	

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

136	<p><b>KS/2017:91 MoB 2018</b></p> <p>a. Den kommunala organisationen ska vara så effektiv som möjligt och därmed kunna göra satsningar där de behövs som mest. Nämnderna har i de preliminära budgetramarna för åren 2019 - 2021 fått en reducerad ram med två procent per år. Nämnderna får i uppdrag att tillsammans ta fram förslag till möjliga åtgärder som både skapar ett effektivare utförande av verksamheterna samtidigt som kostnaderna minskar och/eller intäkterna ökar. Syftet är både att vara en så effektiv kommunal organisation som möjligt, samtidigt som ekonomiskt utrymme skapas för prioriterade satsningar. För att hitta verkliga effektiviseringar måste arbetet ske mellan nämnder.</p> <p>Arbetet med att ta fram nämndernas förslag till åtgärder per år ska därför ske nämndöverskridande utifrån respektive medborgarprocess och processen effektiv organisation. Åtgärdernas effekter redovisas med del- och helårseffekter. En första redovisning till kommunstyrelsen görs vid samma tidpunkt som delårsrapport 1 och en slutlig redovisning sker parallellt med delår 2.</p>	<p><b>KF 2017-11-23</b> <b>§ 215</b></p>	<p><b>Samtliga nämnder</b></p>	<p>2018-12-31</p>	
-----	--	--	--------------------------------	-------------------	--

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

<b>137</b>	<b>KS/2017:91 MoB 2018</b> b. Botkyrka kommun har som ambition att ta emot minst 200 extratjänster 2018. På detta vis kommer fler Botkyrkabor få en sysselsättning samtidigt som välfärden stärks. Nämnderna får i uppdrag att inventera inom vilka verksamheter det är lämpligt att ta emot extratjänster och hur många nämnden kan ta emot. Nämndernas arbete ska ske i samverkan med arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden (AVN) och kommunstyrelsens HR-avdelning. AVN får i uppdrag att göra en totalsammanställning som redovisas till kommunstyrelsen senast den sista december 2017.	<b>KF 2017-11-23 § 215</b>	<b>Samtliga nämnder, HR-avdelningen</b>	2018-12-31	
<b>138</b>	<b>KS/2017:91 MoB 2018</b> C) Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med övriga berörda nämnder göra en kommungemensam ansökan om statsbidrag från till exempel Delegationen mot segregation och andra statsbidrag riktade mot att motverka segregation. Kultur- och fritidsnämnden uppmanas särskilt att ansöka medel för arbetet med kvalitetssäkring inom den öppna fritidsverksamheten.	<b>KF 2017-11-23 § 215</b>	<b>KLF</b>	2018-12-31	

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

<b>139</b>	<b>KS/2017:91 MoB 2018</b> d. Nämnder får i uppdrag att utifrån kommunens värdegrund och strategi och riktlinjer för ett jämlikt Botkyrka ta fram och inleda genomförandet av en aktivitetsplan för nämndens verksamheter. En första delrapportering till kommunfullmäktige görs vid samma tidpunkt som redovisning av delår 2 samt en slutredovisning vid samma tidpunkt som redovisning av årsredovisning 2018.	<b>KF 2017-11-23</b> <b>§ 215</b>	<b>Samtliga nämnder</b>	2018-12-31 Vt 2019	
------------	--	--------------------------------------	-------------------------	-----------------------	--

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

140	<b>KS/2017:91 MoB 2018</b> e. Nämnderna får i uppdrag att under 2018 fortsätta vidta åtgärder för att minska sjukfrånvaron. Kommunstyrelsens HR-avdelning ansvarar för att koordinera nämndernas arbete. Redovisning av sjukfrånvarotal samt vidtagna åtgärder görs till kommunstyrelsens budgetberedning den 5 september 2018.	<b>KF 2017-11-23 § 215</b>	Samtliga nämnder	2018-09-05	
-----	--	----------------------------	------------------	------------	--

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.



Senast uppdaterad: 2018-03-27

141	<b>KS/2017:91 MoB 2018</b> f. Vård- och omsorgsnämnden ansvarar idag för det inre fastighetsunderhållet i kommunens vård- och omsorgsboenden och gruppbestäder. Inom kommunstyrelsens översyn av nämndorganisationen . (UNO) får vård- och omsorgsnämnden samt tekniska nämnden i uppdrag att utreda, säkerställa och överföra ansvaret för inre fastighetsunderhåll och eventuella medel till tekniska nämnden. En redovisning lämnas av UNO:s styrgrupp till kommunstyrelsens budgetberedning senast den 5 september 2018.	<b>KF 2017-11-23 § 215</b>	<b>VON/TEN</b>	2018-09-05	
142	<b>KS/2017:91 MoB 2018</b> G. Tekniska nämnden och samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag att gemensamt ta fram ett förslag på hur kommunen ska kunna garantera att dessa gruppbestäder färdigställs under kommande planperiod. TN tillsammans med KS får i uppdrag att arbeta in VON behov i kommande reviderad lokalresursplan per 2017-12-31. Tekniska nämnden och SBN förslag redovisas till kommunstyrelsen budgetberedning den 5 september 2018.	<b>KF 2017-11-23 § 215</b>	<b>TEN/SBN/ KS</b>	2018-09-05	

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

143	<b>KS/2017:91 MoB 2018</b> H. samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden i uppdrag att tillsammans utreda, analysera samt ta fram konsekvenser av om kommunen skulle lägga ut skötsel, renhållning och vinterväghållning av kommunens gatunät samt gång- och cykelvägar på upphandling. Utredningen ska särskilt belysa aspekten att den egna regin idag möjliggör praktik och arbetsträning för flertalet personer samt erbjuder plats för personer som är utanför ordinarie arbetsmarknaden. Redovisning lämnas av UNO:s styrgrupp till kommunstyrelsens budgetberedning senast den 30 april 2018.	<b>KF 2017-11-23 § 215</b>	<b>SBN/TEN</b>	2018-04-30	
-----	---	----------------------------	----------------	------------	--

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

<b>144</b>	<b>KS/2017:91 MoB 2018</b> I. arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden (AVN) och vård och omsorgsnämnden (VON) i uppdrag att utreda lämpligheten att införa en beställar- och utförarorganisation avseende daglig verksamhet enligt LSS samt om budget ska överföras från AVN till VON. Idag är det VON som ansvarar för myndighetsbeslut om insatsen daglig verksamhet medan AVN har budget och är utförare av verksamheten. En första redovisning av uppdraget gör nämnderna i senast i 15 februari till styrgruppen för UNO och en slutlig redovisning görs efter beslut i UNO:s styrgrupp i nämndernas förslag till Mål och budget 2019 med flerårsplan 2020 - 2022 som lämnas till kommunstyrelsens budgetberedning den 5 september 2018.	<b>KF 2017-11-23 § 215</b>	<b>AVUN/VON</b>	2018-10-05	
<b>145</b>	<b>KS/2017:91 MoB 2018</b> J. Tekniska nämnden får i uppdrag att tillsammans med kommunstyrelsen ta fram en ny internhyresmodell.	<b>KF 2017-11-23 § 215</b>	<b>TEN/KS</b>	2018-08-31	
<b>146</b>	<b>KS/2017:91 MoB 2018</b> K. Kommunstyrelsen får i samverkan med tekniska nämnden uppdrag att ta fram en rutin för rivning av verksamhetsfastigheter	<b>KF 2017-11-23 § 215</b>	<b>TEN/KS</b>	2018-12-31	

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

147	<b>KS/2017:91 MoB 2018</b> M. Kommunstyrelsen får i uppdrag att analysera de faktorer som påverkar skattekraften och hur förändringar i skattekraften direkt och indirekt påverkar den kommunala ekonomin. Till utredningen knyts en politisk grupp som diskuterar hur vi kan bygga ett mer jämlikt Botkyrka där skattekraften stärks. Uppdraget ska redovisas senast 31 december 2018 till kommunstyrelsen.	<b>KF 2017-11-23 § 215</b>	<b>KLF</b>	2018-12-31	
148	<b>KS/2017:91 MoB 2018</b> N. Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder och i relation till berörda styrdokument utreda hur Botkyrka kan följa andra kommuners lyckade exempel med säkra skolvägar.	<b>KF 2017-11-23 § 215</b>	<b>KLF/SBN</b>	2018-10-31	
149	<b>KS/2017:91 MoB 2018</b> O. Miljö- och hälsoskyddsnämnden får i uppdrag att i framtagandet av handlingsplaner för genomförande av kommunens vattenprogram "Botkyrkas blå värden" särskilt uppmärksamma plastens miljöverkan. Uppdraget ska redovisas senast den 31 oktober 2018.	<b>KF 2017-11-23 § 215</b>	<b>MHN</b>	2018-10-31	

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

<b>150</b>	<b>Utvecklingsprogram för Hallunda/Norsborg (KS/2015:411)</b> Alla nämnder att återkomma med åtagande om hur de kan bidra med förverkligandet av utvecklingsprogrammet.	<b>KS 2018-01-08 § 6</b>	<b>Samtliga nämnder</b>	2019-01-31.	
<b>151</b>	<b>Utvecklingsprogram för Hallunda/Norsborg (KS/2015:411)</b> Samhällsbyggnadsnämnden att tillsammans med kultur- och fritidsnämnden och socialnämnden ta fram en handlingsplan för att säkra en välutnyttjad, jämlik och jämställd offentlig miljö i Hallunda/Norsborg.	<b>KS 2018-01-08 § 6</b>	<b>SBN/KOF/SOC</b>	2019-10-31	

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

152	<b>Utvecklingsprogram för Hallunda/Norsborg (KS/2015:411)</b> Samhällsbyggnadsnämnden att ta fram en strategi för markanvändning i Hallunda/Norsborg med tanke på markförvärvet från Stockholm stad.	<b>KS 2018-01-08 § 6</b>	<b>SBN</b>	2018-06-30.	
153	<b>Utvecklingsprogram för Hallunda/Norsborg (KS/2015:411)</b> Samhällsbyggnadsnämnden att ta fram ytterligare 20 villatomter i Hallunda/Norsborg.	<b>KS 2018-01-08 § 6</b>	<b>SBN</b>	2018-12-31.	
154	<b>Utvecklingsprogram för Hallunda/Norsborg (KS/2015:411)</b> Kultur- och fritidsnämnden att göra en förstudie om en ny öppen fritidsverksamhet i Brunna.	<b>KS 2018-01-08 § 6</b>	<b>KOF</b>	2018-09-30.	
155	<b>Utvecklingsprogram för Hallunda/Norsborg (KS/2015:411)</b> Samhällsbyggnadsnämnden att tillsammans med vård- och omsorgsnämnden utreda möjliga platser för trygghetsbostäder och en mötesplats för äldre i Hallunda/Norsborg.	<b>KS 2018-01-08 § 6</b>	<b>SBN/VOF</b>	2018-12-31.	
156	<b>Visionsarbete för Hågelbyparken AB (KS/2017:686)</b> Kommunstyrelsen uppdrar åt Kommunledningsförvaltningen att tillsammans med samhällsbyggnadsförvaltningen, tekniska förvaltningen, kultur- och fritidsförvaltningen samt Hågelbyparken AB ta fram underlag för ett visionsarbete avseende vidareutveckling av Hågelbyparken.	<b>KS 2018-01-08 § 21</b>	<b>KLF/SBF/KOF/HÅBY</b>	2018-12-31	

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

157	<b>Ny Unesco LUCS pilot - Interkulturellt flyktingmottagande (KS/2017:779)</b> 1. Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att genomföra en ny Unesco- LUCS pilot om ett interkulturellt flyktingmottagande. 2. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen senast 31 maj 2019.	<b>KS 2018-01-08 § 22</b>	<b>Samhällsutvecklingsavdelningen</b>	2019-05-31	
158	<b>Svar på revisionsrapport - Styrning och kontroll av användningen och deltagandet i sociala medier (KS/2011:74)</b> Kommunstyrelsen uppdrar åt kommunledningsförvaltningen att: 1. Färdigställa nytt gallringsbeslut gällande handlingar av ingen eller ringa betydelse.  2. Ta fram förslag till reviderad och uppdaterad policy för sociala medier	<b>KS 2018-01-08 § 23</b>	<b>Arkiv- och registratur/ Kommunikationsavdelningen</b>	2018-12-31	
159	<b>Förstärkning av kommunens säkerhetsfunktion och inrättande av funktionerna Tjänsteperson i beredskap (TiB) och Kommunikatör i Beredskap (KiB) (KS/2017:785)</b> 1) Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med Polisen undersöka möjligheter till ett utökat nyttjande av trygghetskameror i kommunen. I uppdraget ingår att utreda möjliga placeringar och finansiering för sådana kameror.	<b>KF 2018-01-25 § 12</b>	<b>Demokrati- och kansliavdelningen</b>	2018-06-30	

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

<p>2) Botkyrka kommun inrättar funktionen Tjänsteperson i Beredskap (TiB)</p> <p>3) Botkyrka kommun inrättar funktionen Kommunikatör i Beredskap (KiB)</p> <p>4) kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att fastställa rutiner och arbetsbeskrivning för TiB- och KiB-funktionerna.</p> <p>5) Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att, i samråd med övriga förvaltningar, bemanna TiB- och KiB-funktionerna med lämpliga resurspersoner.</p> <p>6) KiB-funktionen finansieras inom kommunstyrelsens ram.</p> <p>7) Kommunstyrelsen tilldelar kommunledningsförvaltningen 1 800 000 kronor för 2018 för finansiering av TiB-funktionen samt två extra resurser att ingå i kommunens centrala säkerhetsorganisation. Finansiering sker genom kommunstyrelsens medel till förfogande. Kostnader för 2019 hanteras i budgetberedningen för 2019.</p> <p>8) KLF får i uppdrag att undersöka möjligheten</p>				
---	--	--	--	--

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.



Senast uppdaterad: 2018-03-27

	att förstärka säkerhetsfunktionen ytterligare med det årliga statsbidraget som kommunen får från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB.  9) KLF får i uppdrag att utvärdera insatsen Storsamling i Fittja för att se om konceptet även kan införas i övriga kommundelar.				
160	<b>Riktlinjer för digitaliseringsfonden (KS/2018:1)</b> 3. Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att revidera kommunstyrelsens delegationsordning i enlighet med ovan.	<b>KS 2018-03-05, § 66</b>	<b>Demokrati- och kansliavdelning</b>	2018-12-31	
161	<b>Områdesgruppernas stadsdelsanalyser 2017 (KS/2018:44)</b> 2. Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att återrapportera aktuellt läge och arbetet med de frågor som tas upp i de summerande medskicken från stadsdelsanalyserna.	<b>KS 2018-03-05, § 69</b>	<b>Samhällsutvecklingsavdelning</b>	2018-12-31	

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

Senast uppdaterad: 2018-03-27

162	<b>Flemingsberg 2050 - förnyat utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg (KS/2018:22)</b> Kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att tillsammans med Stockholms läns landsting och Huddinge kommun sammanställa en årlig handlingsplan.	<b>KF 2018-03-22, § 56</b>	<b>Samhällsutvecklingsavdelning</b>	2018-12-31	
163	<b>Svar på motion - Möjliggör för allmänheten att rösta i markanvisningstävlingar (C) (KS/2017:225)</b> Kommunstyrelsen ges uppdrag att, som en del i utvecklingen av kommunens närdemokrati, i samråd med samhällsbyggnadsnämnden se över hur Botkyrkabor kan vara delaktiga i form av rådgivande digitala rådslag vid markanvisningstävlingar.	<b>KF 2018-03-22, § 70</b>	<b>KLF/SBF</b>	2018-11-30	

**AVUN**, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. **BOBY**, AB Botkyrkabyggen. **HÅBY**, Hågelbyparken AB. **KF**, Kommunfullmäktige. **KLF**, Kommunledningsförvaltningen. **KS**, Kommunstyrelsen. **KOFN**, Kultur- och fritidsnämnden. **MKC**, Mångkulturellt centrum. **MOHN**, Miljö- och hälsoskyddsnämnden. **SBN**, Samhällsbyggnadsnämnden, **SOCN**, Socialnämnden. **TN**, Tekniska nämnden. **UBAB**, Upplev Botkyrka AB. **VON**, Vård- och omsorgsnämnden.

**§ 79****Ombudgeteringar från 2017 till 2018 (KS/2018:177)****Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige medger ombudgeteringar med 1,1 miljoner kronor på driftbudgeten och med 30,0 miljoner kronor på investeringsbudgeten i enlighet med kommunledningsförvaltningens förslag.

**Sammanfattning**

Ombudgetering medges endast om det finns särskilt avsatta medel i budget för ett visst ändamål och där medlen inte hunnit användas för det som anslaget avsåg. Det ska vara fråga om medel för ett specifikt ändamål, exempelvis ett tilläggsanslag för viss åtgärd eller ett investeringsprojekt där beslutat projekt tidsmässigt skjutits fram. Löpande drift eller årliga investeringar där nya pengar finns i nästa års budget är inte skäl för ombudgetering.

Förslaget på ombudgetering av driftbudgeten uppgår till 1,1 miljoner kronor, vilket är 3,0 miljoner kronor lägre än nämndernas framställningar.

På investeringsbudgeten föreslås ombudgeteringar med totalt 30,8 miljoner vilket är 0,8 miljoner lägre än nämndernas framställningar.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2018-03-16.

---

Expedieras till:  
Kommunfullmäktige



2018-03-16

Dnr KS/2018:177

Referens

Monica Blommark

Mottagare

Kommunstyrelse

## Ombudgeteringar från 2017 till 2018

### Förslag till beslut

Kommunfullmäktige medger ombudgeteringar med 1,1 miljoner kronor på driftbudgeten och med 30,0 miljoner kronor på investeringsbudgeten i enlighet med kommunledningsförvaltningens förslag.

### Sammanfattning

Ombudgetering medges endast om det finns särskilt avsatta medel i budget för ett visst ändamål och därmed inte hunnit användas för det som anslaget avsåg. Det ska vara fråga om medel för ett specifikt ändamål, exempelvis ett tilläggsanslag för viss åtgärd eller ett investeringsprojekt där beslutat projekt tidsmässigt skjuts fram. Löpande drift eller årliga investeringar där nya pengar finns i nästa års budget är inte skäl för ombudgetering.

Förslaget på ombudgetering av driftbudgeten uppgår till 1,1 miljoner kronor, vilket är 3,0 miljoner kronor lägre än nämndernas framställningar.

På investeringsbudgeten föreslås ombudgeteringar med totalt 30,8 miljoner vilket är 0,8 miljoner lägre än nämndernas framställningar.

Utöver de föreslagna ombudgeteringarna finns pågående fleråriga investeringsprojekt som löper över årsskiftet och som automatiskt förs över till nästkommande år och därmed inte ombudgeteras.

### Ärendet

Ombudgetering av driftbudgeten medges endast om det finns särskilt avsatta medel i budget för specifikt ändamål och därmed inte hunnit användas för detta ändamålet, exempelvis tilläggsanslag för medel som tilldelats ur kompetensfonden eller annat riktat anslag.

Totalt sett uppgår nämndernas förslag till ombudgetering av driftbudgeten till 4,1 miljoner kronor. Kommunledningsförvaltningen föreslår att 1,1 miljoner överförs till 2018 års budget enligt följande:

2018-03-16

Dnr KS/2018:177

- Kommunstyrelsen medges överföring av 0,6 miljoner kronor för utredning av nämndorganisation, tilläggsanslag 2017.
- Samhällsbyggnadsnämnden medges inte överföring av 3,0 miljoner kronor för digitaliseringsåtgärder. Beloppet motsvarar nämndens överskott för 2017 exklusive den del av överskottet som är en konsekvens av ändrade redovisningsprinciper. Under 2018 finns särskilda medel avsatta för digitaliseringsåtgärder där nämnden kan ansöka om medel.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden medges överföring av 0,3 miljoner kronor för att ta fram ett miljöprogram. Medlen avsattes som ett engångsbelopp under 2017, men på grund av personalomsättning har arbetet inte hunnit genomföras.
- Kultur- och fritidsnämnden medges överföring av 0,2 miljoner kronor för fortsatta utbildningsinsatser med de medel nämnden fått från kompetensfonden 2017.

Kommunledningsförvaltningen har i budgetanvisningar och i svar på revisionskrivelse gett instruktioner om hantering av investeringar i budget och bokslut. Investeringar som löper över flera år budgeteras med totalbelopp och överförs automatiskt till nästkommande år. Årligen återkommande investeringar avslutas i bokslut och ombudgeteras normalt inte. Hanteringen av fleråriga investeringar har gällt för fastighetsinvesteringar tidigare år, men har från och med 2017 också tillämpats för andra investeringar som löper över flera år. I 2017 års budget finns det några projekt som kan betraktas som fleråriga men som budgeterats som ettåriga projekt och som nu behöver ombudgeteras.

Totalt sett uppgår nämndernas förslag till ombudgetering av investeringsbudgeten till 30,8 miljoner kronor. Kommunledningsförvaltningen föreslår att 30,0 miljoner överförs till 2018 års budget enligt följande:

Tekniska nämnden föreslår att 2 miljoner kronor ombudgeteras. Investeringarna avser köp av filmbuss, Vårsta vattentorn, tilläggsanslag för Tunaskolans gård och mindre återstående åtgärder på utegårdar. Kommunledningsförvaltningen föreslår bifall till tekniska nämndens förslag.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att 20,5 miljoner kronor ombudgeteras. Större delen av investeringarna avser påbörjade åtgärder på vägar, gång- och cykelstråk samt parker. Därutöver har nämnden föreslagit ombudgetering för tillgänglighetsanpassning av övergångsställen och för kartsystem som ombudgeterats från 2016. Kommunledningsförvaltningen föreslår bifall till samhällsbyggnadsnämndens förslag.

2018-03-16

Dnr KS/2018:177

Kultur- och fritidsnämnden föreslår att 0,3 miljoner kronor för kortbetalning och inpasseringssystem ombudgeteras på grund av att projektet dragit ut på tiden. Kommunledningsförvaltningen föreslår bifall till kultur- och fritidsnämndens förslag.

Utbildningsnämnden föreslår att 6,6 miljoner kronor ombudgeteras. Större delen av investeringarna avser inventarier till förskolor/skolor som inte är färdigställda. Därutöver har nämnden föreslagit ombudgetering med 0,8 miljoner kronor för ospecificerade inventarier och lokalanpassningar. Kommunledningsförvaltningen föreslår att nämnden medges ombudgetering med 5,8 miljoner kronor, men att ombudgetering av inventarier och lokalanpassningar avslås med hänvisning till att nämnden har anslag för sådana åtgärder i 2018 års investeringsbudget.

Socialnämnden föreslår att 0,5 miljoner kronor ombudgeteras för inventarier till Idavall som färdigställs under 2018. Kommunledningsförvaltningen föreslår bifall till socialnämndens förslag.

Samtliga äskanden framgår också av bilaga 1 och bilaga 2.

Utöver de föreslagna ombudgeteringarna finns pågående fleråriga investeringsprojekt som löper över årsskiftet och som inte ombudgeteras.

Mattias Jansson  
Kommundirektör

Johan Westin  
Ekonomichef

---

Expedieras till  
Text

# Ombudgeteringar från 2017 till 2018, driftbudget

Bilaga 1

belopp i tkr

Nämnd/ förvaltning	Ändamål	Yrkat belopp	Förslag
<b>Kommunstyrelsen</b>	Utredning av nämndorganisation (UNO)	600	600
<b>Miljö- och hälsoskyddsnämnden</b>	Miljöprogram	314	314
<b>Samhällsbyggnadsnämnden</b>	Digitalisering	3 000	0 äskat belopp motsvarar nämndens överskott exkl effekt
<b>Kultur- och fritidsnämnden</b>	Kompetensfonden	200	200
<b>SUMMA</b>		<b>4 114</b>	<b>1 114</b>

# Ombudgeteringar från 2017 till 2018, årliga investeringar Bilaga 2

belopp i tkr

**Nämnd/**

**förvaltning**

**projekt Ändamål**

**Budget-  
avvik**

**Yrkad  
ombudg**

**Förslag**

<b>Nämnd/ förvaltning</b>	<b>projekt Ändamål</b>	<b>Budget- avvik</b>	<b>Yrkad ombudg</b>	<b>Förslag</b>	
<b>Teknisk nämnd</b>	<b>Summa</b>	<b>2 837</b>	<b>2 837</b>	<b>2 837</b>	
	3214 Filmbuss obj 30789	700	700	700	
	3815 Markinvesteringar utegårdar	17	17	17	
	3856 Gränsdragning Tunaskolans gård	120	120	120	Delfinansierat från Boverket avslutas 2018
	3918 Vårsta vattentorn	2 000	2 000	2 000	Tilläggsanslag 2017 trygghetsskapande åtgärder.
<b>Samhällsbyggnadsnämnd</b>	<b>Summa</b>	<b>20 550</b>	<b>20 550</b>	<b>20 550</b>	
	Tillgänglighetsanpassning				
	3222 övergångsställen	500	500	500	inga medel avsatta för detta 2018
	3226 Flottsbrovägen	700	700	700	
	3227 Trollstigen	1 156	1 156	1 156	
	3212 Gång- och cykelstråk Hallunda-Norsborg	4 959	4 959	4 959	
	3712 Gångbana Katrinebergsvägen	441	441	441	
	3712 Gång- och cykelpassager Hallundastråket	1 607	1 607	1 607	
	3712 Gång- och cykelväg Tullinge/ Skyttbrink	5 500	5 500	5 500	
	3714 Solparken, Tumba	637	637	637	
	3714 Blåklintsparken, Hallunda	4 311	4 311	4 311	
	3721 Kartsystem inklusive webbkarta	634	634	634	ombudgetering från 2016
	3728 Gymnasieparken i Tumba belysning	105	105	105	Tilläggsanslag 2017 trygghetsskapande åtgärder
<b>Kultur- och fritidsnämnd</b>	<b>Summa</b>	<b>350</b>	<b>305</b>	<b>305</b>	
	3192 E-utveckling - kortbetalning, inpassering	350	305	305	Försenat projekt

\*Fortsätter på nästa sida\*



<b>Utbildningsnämnd</b>	<b>Summa</b>	<b>12 295</b>	<b>6 600</b>	<b>5 800</b>	
3400	Inventarier	482	200	0	Ingår i årliga investeringsmedel
3401	Lokalanpassningar	605	600	0	Ingår i årliga investeringsmedel
3420	Sörgården, inventarier	2 450	1 400	1 400	
3427	Rikastens skola etapp 2, inventarier	2 209	2 000	2 000	
3430	Förskolan Humlan, inventarier	6 549	2 400	2 400	
<b>Socialnämnd</b>	<b>Summa</b>	<b>3 500</b>	<b>500</b>	<b>500</b>	
3696	Boende inventarier (ersättning Idavall)	3 500	500	500	
<b>SUMMA TOTALT</b>		<b>39 532</b>	<b>30 792</b>	<b>29 992</b>	

**§ 80****Förutsättningar för nämndernas arbete med Mål och budget 2019 med flerårsplan 2020-2022 (KS/2018:192)****Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige fastställer dokumentet ”Förutsättningar för nämndernas yttrande till Mål och budget 2019 med flerårsplan för 2020 - 2022”.

**Deltar ej**

Östen Granberg (SD) deltar ej i beslutet.

**Sammanfattning**

Dokumentet ”Förutsättningar för nämndernas yttrande till Mål och budget 2019 med flerårsplan 2020 - 2022” som innehåller måldokument, ekonomiska förutsättningar och uppdrag har beretts av den politiska majoriteten.

I enlighet med kommunens fastställda budget- och uppföljningsprocess beslutar kommunstyrelsen och kommunfullmäktige under april om måldokument, uppdrag och justeringar av nämndernas preliminära budgettramar.

Efter beslut i kommunstyrelsen skickar sedan kommunledningsförvaltningen ut anvisningar för arbetet med yttrande till mål och budget till nämnderna.

Nämnderna ska från början av april till början av september arbeta med att ta fram nämndmål som visar vad nämnden ska göra för att leva upp till fullmäktiges utvecklingsmål, analysera de preliminära budgettramarna, redovisa eventuella politiska ambitionsförändringar och behov av investeringar under planperioden.

2018-04-11

Dnr KS/2018:192

Under september och oktober arbetar kommunstyrelsens budgetberedning fram förslag till ”Mål och budget 2019 med flerårsplan 2020 - 2022” som sedan fastställs av kommunstyrelsen i november och av kommunfullmäktige i december.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2018-04-03

**Särskilt yttrande**

Lars Johansson (L) lämnar ett särskilt yttrande, bilaga.

\_\_\_\_\_

Expedieras till:  
Kommunfullmäktige



SÄRSKILT YTTRANDE 2018-04-11

**Ärende 80: Förutsättningar för nämndernas arbete med Mål och budget 2019 med flerårsplan 2020-2022**

Liberalerna kommer att i samband med behandling av budget för 2019 i december att lämna ett eget budgetförslag eller stå bakom en majoritetsbudget ifall att vi hamnar i majoritet efter höstens val. Men vi vill redan nu föra fram några tankar i detta yttrande.

Liberalerna anser att det går att föra en realistisk ekonomisk politik i Botkyrka som kan trygga välfärden inom omsorg och skola.

För att detta ska vara möjligt måste kommunen och ytterst politiken välja. Välja en bra skola före spektakulära projekt, välja en god omsorg om barn, äldre och utsatta före en ständigt svällande byråkrati. Dessutom måste förutsättningar för fler jobb och företag skapas i kommunen. Detta kan ske genom en politik som aktivt välkomnar och tar emot företag från många olika branscher. Åtgärder måste också vidtas för att fler av de som står utanför arbetsmarkanden kommer in på den. Här är det särskilt viktigt att Komvux och SFI är bra rustat.

Fler Botkyrkabor i jobb kommer att leda till att fler betalar skatt och att vi därmed får mer pengar till den gemensamma välfärden.

Dessutom måste långsiktiga åtgärder vidtas för att öka skattekraften i Botkyrka. En skattekraft som idag ligger långt under såväl riks- som länssnittet. Det görs delvis genom att, som nämnts ovan, att en aktiv politik för jobb och företagande förs. Men också genom att kommunen bygger bostäder som attraherar människor att flytta till Botkyrka och även till att bo kvar i kommunen när man vill skaffa sig ett nytt boende.

Lars Johansson (L)



2018-04-03

Dnr KS/2018:192

Referens  
Annette Ödalen

Mottagare  
Kommunstyrelsen

## Mål och budget 2019 med flerårsplan 2020 - 2022

### Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:  
Kommunfullmäktige fastställer dokumentet "Förutsättningar för nämndernas yttrande till Mål och budget 2019 med flerårsplan för 2020 - 2022".

### Sammanfattning

Dokumentet "Förutsättningar för nämndernas yttrande till Mål och budget 2019 med flerårsplan 2020 - 2022" som innehåller måldokument, ekonomiska förutsättningar och uppdrag har beretts av den politiska majoriteten.

### Bakgrund

I enlighet med kommunens fastställda budget- och uppföljningsprocess beslutar kommunstyrelsen och kommunfullmäktige under april om måldokument, uppdrag och justeringar av nämndernas preliminära budgetramar.

Efter beslut i kommunstyrelsen skickar sedan kommunledningsförvaltningen ut anvisningar för arbetet med yttrande till mål och budget till nämnderna.

Nämnderna ska från början av april till början av september arbeta med att ta fram nämndmål som visar vad nämnden ska göra för att leva upp till fullmäktiges utvecklingsmål, analysera de preliminära budgetramarna, redovisa eventuella politiska ambitionsförändringar och behov av investeringar under planperioden.

Under september och oktober arbetar kommunstyrelsens budgetberedning fram förslag till "Mål och budget 2019 med flerårsplan 2020 - 2022" som sedan fastställs av kommunstyrelsen i november och av kommunfullmäktige i december.

2018-04-03

Dnr KS/2018:192

### Kommunfullmäktiges mål

Under hösten 2016 och våren 2017 gjordes en översyn av kommunfullmäktiges målstyrning.

I dokumentet, Mål och budget 2018 med flerårsplan 2019 - 2021, konkretiserar fullmäktige vad nämnderna ska fokusera på under kommande planeringsperiod. Det tar sin utgångspunkt i de långsiktiga utmaningarna i dokumentet Ett hållbart Botkyrka.

Målen är indelade i sju målområden som vart och ett består av en politisk inriktning och ett eller flera utvecklingsmål med tillhörande målsatta mått. Sammanfattningsvis ska politisk inriktning, utvecklingsmål och målsatta mått för respektive målområde ses som en helhet som är styrande för de nämnder som berörs av målområdet.

Kommunfullmäktiges mål redovisas i dokumentet ”Förutsättningar för nämndernas arbete med Mål och budget 2018 med plan 2019 - 2021”.

### Preliminära budgetramar 2019 - 2022

Nämndernas preliminära budgetramar i ”Mål och budget 2018 med flerårsplan 2019 - 2021 samt de tilläggsanslag som har beslutats av kommunstyrelsen respektive kommunfullmäktige under januari till mars 2018 och som får effekter 2019 och framåt ligger till grund för ramarna 2019 - 2022.

Nämndernas preliminära budgetramar har räknats om för volymförändringar utifrån en ny befolkningsprognos för åren 2018 – 2022 samt för pris- och löneökningar utifrån Sveriges kommuner och landstings justerade prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Nämndernas preliminära budgetramar redovisas i dokumentet ”Förutsättningar för nämndernas yttrande till med Mål och budget 2019 med flerårsplan 2020 - 2022”.

### Uppdrag till nämnder

Med utgångspunkt från det som verksamheterna redovisade på kommunens analysdagar i början av mars ger kommunfullmäktige specifika uppdrag till en eller flera nämnder. Uppdragen ska redovisas skriftligen till kommunstyrelsens budgetberedning senast den 5 september 2018 om inget annat anges.

2018-04-03

Dnr KS/2018:192

### Anvisningar för arbete med mål och budget

Efter beslut i kommunstyrelsen skickar kommunledningsförvaltningen anvisningar till nämnderna som tydliggör hur nämnderna ska arbeta med yttrandet avseende nämndmål för 2019 samt med preliminära budgetramar och investeringar för åren 2019 - 2022.

Ingrid Wibom  
tf kommundirektör

Johan Westin  
ekonomichef

---

Expedieras till  
Samtliga nämnder

# DET HÄR ÄR BOTKYRKA

## Förutsättningar för nämndernas yttrande till Mål och budget 2019 med flerårsplan 2020 - 2022

- Ett hållbart Botkyrka
- Kommunfullmäktiges mål
- Preliminära budgettramar 2019 - 2022
- Uppdrag till nämnderna





<b>Innehållsförteckning</b>	<b>Sidan</b>
<b>Kommunfullmäktiges målstyrning</b>	3
<b>Kommunfullmäktiges mål</b>	5
<b>Ekonomiska förutsättningar 2019-2022</b>	19
Skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämningsbidrag 2019 – 2022 för Botkyrka	21
Nämndernas preliminära budgetramar 2019 – 2022	22
- kompensation för pris- och löneökningar	23
- Höja priser för interna kostnader 2019	23
- Volymförändringar	23
- Övriga justeringar som påverkar budgetramarna 2019 – 2022	23
Befolkningsprognos mars 2018	24
Preliminär resultatbudget 2019 – 2022	25
Interna och gemensamma poster 2019 – 2022	25
Finansiella poster 2019 – 2022	26
Investeringsplan (sammandrag)	27
- Investeringsplan 2018 – 2022	27
- Internränta under byggtiden	28
Preliminära budgetramar 2019 – 2022	
- Kommunstyrelsen	29
- KF/KS förfogande	29
- Samhällsbyggnadsnämnden	30
- Exploateringsverksamhet	30
- Tekniska nämnden	31
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden	31
- Kultur- och fritidsnämnden	32
- Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	33
- Utbildningsnämnden	34
- Socialnämnden	35
- Vård- och omsorgsnämnden	36
- Revision	37
<b>Uppdrag till nämnderna</b>	38

## Kommunfullmäktiges målstyrning

### Från politisk inriktning till målsatta mått – hur hänger det ihop?

I det här dokumentet, *Mål och budget*, konkretiserar fullmäktige vad nämnderna ska fokusera på under kommande planeringsperiod, dvs. de kommande fyra åren. Det tar sin utgångspunkt i de långsiktiga utmaningarna i dokumentet *Ett hållbart Botkyrka*, antaget av kommunfullmäktige 27 mars 2007.

*Mål och budget* är indelat i sju *målområden* som vart och ett består av en *politisk inriktning* och ett eller flera *utvecklingsmål* med tillhörande *målsatta mått*. Nedan finns närmare definitioner av vad det innebär.

Sammanfattningsvis ska politisk inriktning, utvecklingsmål och målsatta mått för respektive målområde ses som en helhet som är styrande för de nämnder som berörs av målområdet.

### Målstyrningens begrepp och definitioner

**Målområde.** Målområdena omfattar kommunens sex *medborgarprocesser* samt kommunen som effektiv organisation. Fullmäktiges mål sorteras under målområdena som därmed på ett övergripande plan definierar och beskriver kommunens processer. I nämnderna preciseras sedan målen ytterligare under respektive målområde.

**Politisk inriktning.** Den politiska inriktningstexten tydliggör ur ett fullmäktigeperspektiv syftet, inriktningen och utmaningarna inom målområdet.

**Fullmäktiges utvecklingsmål.** Utvecklingsmålen uttrycks som påståenden och visar en viljeinriktning och en prioritering för de kommande åren. De beskriver i måltermer det som fullmäktige vill ska utvecklas, förändras eller förbättras de kommande åren.

**Fullmäktiges målsatta mått.** Till varje utvecklingsmål finns ett eller flera målsatta mått. De anger en riktning och ska så långt som möjligt uttrycka en eftersträvad nivå för den kommande fyraårsperioden. Där de målsatta måtten uttrycker att något ska öka eller minska, så är det i relation till det föregående året, om inte något annat anges.

Fullmäktiges utvecklingsmål och de målsatta måtten uttrycker tillsammans den effekt fullmäktige eftersträvar genom att beskriva ett önskat resultat eller tillstånd vid en viss framtida tidpunkt.

**Nämndernas mål.** De utvecklingsmål som kommunfullmäktige tilldelat nämnden gäller också som nämndens mål. Nämnden kan bryta ner fullmäktiges utvecklingsmål i flera mål, om det behövs för att tydliggöra nämndens bidrag till fullmäktiges utvecklingsmål.

Nämnden kan utöver mål som är kopplade till fullmäktiges utvecklingsmål också anta egna mål. Målen ska formuleras som påståenden och visa nämndens viljeinriktning. De beskriver i måltermer det nämnden vill utveckla, förändra eller förbättra inom sitt verksamhetsområde.

*Nämndernas målsatta mått.* Nämnderna ska koppla ett eller flera målsatta mått till sina mål. Måtten ska ange en riktning och så långt möjligt uttrycka en nivå för den kommande fyraårsperioden. För de av kommunfullmäktiges utvecklingsmål som de är berörda av, ska respektive nämnd anta kommunfullmäktiges målsatta mått som sina egna, eller där så är relevant, utifrån dem formulera målsatta mått som är anpassade till nämndens uppdrag.

Nämndens mål och de målsatta måtten uttrycker tillsammans den effekt nämnden eftersträvar genom att beskriva ett önskat resultat eller tillstånd vid en viss framtida tidpunkt.

### **Uppföljning av nämndernas mål och mått**

De av nämndens mål och målsatta mått som är kopplade till kommunfullmäktiges utvecklingsmål kommer att följas upp i delårsrapporter och i årsredovisningen. Redovisning sker till nämnd och till kommunfullmäktige.

Nämndens egna mål och målsatta mått följs upp vid de tillfällen nämnden beslutar, men det bör minst ske i delårsrapporter och i årsredovisningen. Uppföljningen av nämndens egna mål och mått stannar på nämndnivå.

### **Att synliggöra olika grupper i texter, mål och mått**

Botkyrkaborna har lika rättigheter, men skiftande villkor och behov som kommunen ska svara upp emot. Vi har skilda kön och könsidentiteter. Vi har olika bakgrund när det gäller ekonomi, utbildning och erfarenheter. Vi kommer från olika länder och kulturer och vi har olika religioner – eller ingen alls. Vi har olika förutsättningar bland annat utifrån ålder och funktionsvariation. Kommunen ska med utgångspunkt från varje persons mänskliga rättigheter och gällande lagstiftning svara upp mot dessa skilda villkor och behov.

Ett första steg är att synliggöra hur det faktiskt ser ut genom uppföljning och analyser. Det är lättare att göra för vissa variabler än för andra. För kön<sup>1</sup> och ålder är det oftast enkelt, liksom för stadsdel. Andra variabler saknar vi ofta möjlighet att systematiskt följa över tid.

De flesta människor identifierar sig med sitt biologiska kön, men inte alla. Det innebär en så kallad binär syn på kön – med en uppdelning i flickor och pojkar, kvinnor och män. Det kan vara problematiskt, bland annat för personer som inte identifierar sig enligt den binära könsuppdelningen kvinna/man.

I Botkyrka har vi samtidigt ett behov av redskap för att på ett systematiskt sätt arbeta för att undanröja ojämställdheten mellan män och kvinnor i samhället och våra verksamheter. Därför väljer vi att övergripande tydliggöra att våra ambitioner i kommunens verksamheter ska uppnås för flickor, pojkar, kvinnor och män och följer genomgående upp våra resultat uppdelat på

---

<sup>1</sup> Med kön avses juridiskt kön, det vill säga det kön som är registrerat i folkbokföringen.

juridiskt kön och stadsdel. Där det finns underlag för att analysera resultatet också utifrån andra relevanta variabler, så ska det göras.

## **Kommunfullmäktiges mål**

### **Inledning - det nya Botkyrka**

Botkyrka utvecklas snabbt och det skapar nya möjligheter för framtiden. Kommunen som organisation ska ta fasta på dessa möjligheter och skapa bättre förutsättningar för alla individers utveckling och för utvecklingen av ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart samhälle.

Som rödgrön kommunledning har vi som mål att skapa ett jämlikare samhälle, ett samhälle där allas potential tas till vara. Vi vill skapa fler livschanser för Botkyrkaborna. Ett jämlikare samhälle skapar fler möjligheter och frigör mer samhällelig utvecklingskraft. Ett jämlikare samhälle är på både kort och lång sikt socialt, miljömässigt och ekonomiskt effektivare. Men för att kunna skapa ett jämlikare samhälle måste vi också våga se dagens ojämlikhet och diskriminerande strukturer och vi måste kunna fördela våra gemensamma resurser efter behov.

Botkyrka ska vara en levande stad där alla är med och bygger sitt samhälle, en stad där invånare, föreningar, företag och kommunen tillsammans skapar sin hembygd.

När det nya Botkyrka växer fram ska kommunen vara organiserad så att Botkyrkabornas möjligheter till utveckling sätts främst. Därför utformar vi nu den politiska styrningen utifrån de verksamhetsprocesser som syftar till att möta Botkyrkabornas behov och skapa förutsättningar för allas deltagande, snarare än utifrån traditionell förvaltningsstruktur. Vi ska vara möjliggörare och det är vi först när organisatoriska stuprör inte står i vägen för Botkyrkabornas behov.

### **MÅLOMRÅDE 1**

---

*Medborgarprocess:*

## **Möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället**

### **Politisk inriktning**

Kommunen är Botkyrkabornas verktyg för att ta ett gemensamt ansvar för gemensamma angelägenheter i lokalsamhället. Därför är demokratin grunden för all kommunal verksamhet. Engagerade, informerade och aktiva kommuninvånare, med lika rättigheter och möjligheter att bidra till samhällsbygget, är en förutsättning för en långsiktigt hållbar utveckling. Men skillnaderna i inflytande och levnadsvillkor är stora och diskriminering inskränker människors rättigheter. Det begränsar demokratin. Därför är det ett centralt kommunalt uppdrag att verka för jämlikhet, jämställdhet mellan kvinnor och män och lika rättigheter och möjligheter för alla.

Den representativa demokratin lägger ytterst den politiska makten i folkets händer. Genom politiskt engagemang och deltagande i valen tar Botkyrkaborna ansvar för sitt samhälle och för demokratin. Därför är ett högt valdeltagande dels ett värde i sig självt, dels ett mått på förtroendet för kommunen och demokratin förankring. Men den representativa demokratin kräver också god insyn i de politiska processerna och många olika arenor för dialog och påverkan på samhällsutvecklingen. Kommunen ska bidra till att alla Botkyrkabor får verkliga möjligheter att

vara medskapare av sitt samhälle. Botkyrkabornas möte med de kommunala verksamheterna har också stor betydelse för deras upplevelse av delaktighet och vilja att vara medskapare av sitt lokalsamhälle. Kultur, föreningsliv, folkbildning och ett offentligt samtal i nya och gamla media håller demokratin levande och bygger människors förtroende för varandra.

## Kommunfullmäktiges utvecklingsmål 1:1

### *Botkyrkaborna är mer delaktiga i den lokala demokratin*

Målsatta mått (procent)	Utfall 2014	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Botkyrkabornas deltagande i valet till kommunfullmäktige 2022 ökar mer än riksgenomsnittet. (Källa: Valmyndigheten)	70,9	73		75
Det genomsnittliga valdeltagandet i de tio valdistrikt med lägst valdeltagande vid valet 2018 ökar i valet 2022. (Källa: Valmyndigheten)	50,7	53		55
Valdeltagandet i gruppen endast röstberättigade till kommun- och landstingsval ökar i valet 2022. (Källa: Valmyndigheten)	28	Ökar		Ökar
Botkyrkabornas deltagande i valet till Europaparlamentet 2019 ökar mer än riksgenomsnittet. (Källa: Valmyndigheten)	44,8		Ökar	

## Kommunfullmäktiges utvecklingsmål 1:2

### *Botkyrkaborna upplever att de kan påverka kommunala frågor som intresserar dem*

Målsatta mått (procent)	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
Andelen Botkyrkabor som upplever att det är lätt att ta del av kommunens information ökar (Källa: Medborgarundersökningen)	42	47	49	51	53	55
Andelen Botkyrkabor som får återkoppling på sin kontakt inom två arbetsdagar ökar till över 85 procent år 2022 (Källa: Medborgarundersökningen)	63	50	70	75	80	85
Andelen Botkyrkabor som är nöjda med kommunens anställda ökar till över 85 procent år 2022. (Källa: Medborgarundersökningen)	54	65	70	75	80	85
Andelen Botkyrkabor som upplever att de kan vara med och påverka i kommunala frågor som intresserar dem. (Källa: Medborgarundersökningen)	34	38	40	43	46	50

**Berörda nämnder:**

*Utvecklingsmål 1:1* Kommunstyrelsen, arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, valnämnden, vård- och omsorgsnämnden.

*Utvecklingsmål 1:2* Samtliga nämnder.

**Vägledande styrdokument:**

*Kontaktlöfte/kontaktpolicy*

*Kommunikationspolicy*

*Strategi för demokrati och delaktighet*

*Strategi och riktlinjer för ett jämlikt Botkyrka*

*Strategi för kreativa Botkyrka*

**MÅLOMRÅDE 2:**

---

*Medborgarprocess:*

## **Möjliggöra Botkyrkabornas livslånga lärande**

### **Politisk inriktning**

Vårt kunskapsintensiva, komplexa och globala samhälle ställer höga krav på ständig anpassning och flexibilitet. Ett livslångt lärande, så väl informellt som formellt, är en nyckel för att rusta Botkyrkaborna för framtiden. Kunskap är makt. Oavsett var och när resan för det formella lärandet börjar ska alla oavsett kön och bakgrund kunna uppnå den kunskap och kompetens som krävs för egenmakt i livets alla skeenden. Möjligheten till utbildning och bildning har en avgörande betydelse. Här spelar folkbildningen en viktig roll bland annat genom bibliotek, studieförbund och folkhögskolor.

Kommunen har ett tydligt kompensatoriskt uppdrag för att jämna ut livschanser. Botkyrka ska vara en skolkommun som genom högkvalitativ utbildning stärker Botkyrkabornas egenmakt. Kommunen har också ett tydligt uppsökande och uppföljande uppdrag. Vi ska erbjuda alla barn och elever i alla åldrar de bästa förutsättningarna för goda kunskapsresultat.

## Kommunfullmäktiges utvecklingsmål 2:1

***Botkyrkaborna har tillgång till likvärdig och kompensatorisk utbildning med hög kvalitet som leder till goda kunskapsresultat och rustar dem för framtiden***

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
Det genomsnittliga meritvärdet i åk 9 i Botkyrkas skolor ska öka i alla stadsdelar. (Källa: Utbildningsförvaltningen)	217,8	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar
Andelen (%) Botkyrkabor med behörighet till gymnasieskolan efter avslutad grundskola ska öka i alla stadsdelar. (20 - 64 år) (Källa: SCB)	Måste beställas	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar
Andelen (%) elever på SFI som klarat högsta kurs på sin studieväg inom två år ska öka. (Källa: Kolada/Skolverket)	(36 % 2016)	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar

## Kommunfullmäktiges utvecklingsmål 2:2

***Botkyrkaborna har goda förutsättningar för livslångt lärande som stärker egenmakten och skapar jämlika livschanser.***

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
Andelen (%) vuxna Botkyrkabor som har högst förgymnasial utbildning alt. folk-/grundskola ska minska. (20 - 64 år) (Källa: SCB)	(25,1 2016)	Minskar	Minskar	Minskar	Minskar	Minskar
Den genomsnittliga utbildningsnivån ska öka i alla stadsdelar. (Andel (%) med eftergymnasial utbildning, 20 - 64 år) (Källa: SCB)	32,0 (2016)	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar

### Berörda nämnder:

***Utvecklingsmål 2:1*** Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden.

***Utvecklingsmål 2:2*** Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, vård- och omsorgsnämnden.

**Vägledande styrdokument:**

*Arbetsmarknadspolitiken i Botkyrka*  
*Strategi och riktlinjer för flyktingmottagande i Botkyrka kommun*  
*Strategi för demokrati och delaktighet*  
*Strategi och riktlinjer för ett jämlikt Botkyrka*  
*Strategi för kreativa Botkyrka*

**MÅLOMRÅDE 3**

---

*Medborgarprocess:*

**Möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna**

**Politisk inriktning**

I Botkyrka är vi framgångsrika. Arbete och egen inkomst är en förutsättning för egenmakt och genom att fler kvinnor och män får arbete skapar vi ett mer jämställt och jämlikt samhälle. Utgångspunkten är att alla som kan ska jobba och därigenom både kunna förverkliga sina egna drömmar och bidra till välfärden. Botkyrka kommun ska ta vara på kraften hos de många individer, företag, projekt och samarbeten som finns på platsen. Våra verktyg är näringslivsutveckling, utbildning och arbetsmarknadsinsatser. Ett bra exempel är sommarjobbsgarantin, där alla ungdomar får en första rad på sitt CV.

Att rusta Botkyrkabor som står utanför arbetsmarknaden och saknar relevant utbildning och erfarenhet är centralt. För att lyckas behöver vi söka upp dem som är i behov av stöd. Botkyrkaborna ska ha tillgång till effektiva och individanpassade insatser. Vi ska bidra till en arbetsmarknad där individens kunskap, kompetens och förutsättningar tas tillvara. Här har kommunen som arbetsgivare också en viktig roll att spela.

Vi behöver också arbeta för att skapa fler arbetstillfällen i Botkyrka, genom att stärka och stötta näringslivet för etablering, start och utveckling i kommunen. Till Botkyrka söker sig framgångsrika företag för att de vet att här kan man växa och vara med och bygga ett starkt samhälle. Södra porten blir en nod för Botkyrka och hela Stockholmsregionen för företagande och nya arbetstillfällen.

Näringslivet är avgörande för att skapa arbetstillfällen men tillför också i samhällsbygget. Näringslivet är med och skapar ett levande samhälle och en levande stad, samtidigt som det kan och ska ta ett stort socialt ansvar. I samarbete mellan kommun och näringsliv skapar vi mervärden för både företagen, Botkyrkaborna och samhällsutvecklingen.

Botkyrka kommun ska vara i framkant med smarta lösningar och spännande samarbeten. Det är i samverkan mellan kommun, näringsliv, stat och civilsamhälle som vi är som effektivast. Ungdomsgarantin är ett bra exempel på hur vi både stärker individen, företag och Botkyrka som plats.



### Kommunfullmäktiges utvecklingsmål 3:1

#### *Botkyrkaborna kan försörja sig på eget arbete eller företagande*

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
Andelen (%) Botkyrkaungdomar som har jobb eller studerar på eftergymnasial utbildning tre år efter gymnasiet ska vara på samma nivå som länet. (Källa: SCB)	Måste beställas	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar
Efter upp till fyra år ska minst 60 % av de nyanlända Botkyrkaborna vara förvärvsarbete eller studerande <sup>2</sup> . (Källa: SCB)	Måste beställas	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar
Botkyrkabornas medianinkomst (tkr) för de som förvärvsarbetar ska öka. (20 - 64 år) (Källa: SCB)	268,3 (2016)	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar

### Kommunfullmäktiges utvecklingsmål 3:2

#### *Botkyrka präglas av entreprenörskap, växande företag och ett rikt näringsliv*

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
Antalet aktiva <sup>3</sup> företag i Botkyrka ska öka minst i samma takt som befolkningen. (Källa: Upplysningscentralen)	3227 (2016)	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar
Andelen (%) sysselsatta Botkyrkabor ökar till 2022. (20 - 64 år) (Källa: SCB)	73,4 (2016)	Ökar	Ökar	Ökar	75	76
Antalet arbetstillfällen/capita (ålder 20 - 64 år) ökar i Botkyrka. (Källa: SCB)	0,472 (2016)	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar
Antal organisationer som har anslutit sig till den lokala överenskommelsen mellan Botkyrka kommun och idéburna organisationer ökar. (Källa: Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen)	7	15	30	40	50	60

#### **Berörda nämnder och bolag:**

**Utvecklingsmål 3:1:** Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, Botkyrkabyggen, Upplev Botkyrka AB, Tillväxt Botkyrka AB (samtliga nämnder i egenskap av arbetsgivare).

<sup>2</sup> Uppföljningen av studerande kräver specialbeställd statistik från SCB. Det innebär att vi inte har något utgångsläge ännu och därmed inte heller kan sätta målnivåer nu.

<sup>3</sup> Med aktiva företag avses här företag med en årlig omsättning om minst 100 000 kronor.

**Vägledande styrdokument:**

*Arbetsmarknadspolitiken i Botkyrka*

*Näringsplan*

*Arbetsgivarstrategin*

*Strategi för kreativa Botkyrka*

*Strategi och riktlinjer för flyktingmottagande i Botkyrka*

*Strategi för demokrati och delaktighet*

*Strategi för ett jämlikt Botkyrka*

---

**MÅLOMRÅDE 4**

*Medborgarprocess*

**Möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv**

**Politisk inriktning**

Alla flickor och pojkar, kvinnor och män i Botkyrka ska ha goda förutsättningar att leva ett självständigt liv med en känsla av sammanhang. Oavsett bakgrund, social situation och funktionsvariationer ska alla kunna leva ett tryggt och meningsfullt liv. Barnets bästa ska alltid komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn. Det ska vara tryggt att åldras i Botkyrka. Vi ska uppmärksamma närståendes viktiga roll och behov.

Rådgivning, stöd, förebyggande och hälsofrämjande insatser ska bygga på att individer och grupper frigör och utvecklar egna styrkor och förmågor. Om de egna krafterna inte räcker till ska Botkyrkaborna känna sig trygga och veta att det finns ett skyddsnet som ger den hjälp man behöver.

Vi ska utforma service och insatser med respekt för de enskildas självbestämmanderätt och integritet. Hög tillgänglighet och tekniska lösningar i vardagen ska bidra till möjligheten att leva ett självständigt liv. Kommunen ska fördela resurserna solidariskt utifrån behoven och organisera verksamheten så att alla får högsta möjliga kvalitet. De enskilda ska få ett anpassat och sammanhållet stöd, byggt på god samverkan med andra kommuner, landstinget, statliga myndigheter och andra aktörer. Vård, omsorg och sociala insatser syftar till att ge var och en som behöver det, stöd för att leva ett självständigt liv.

## Kommunfullmäktiges utvecklingsmål 4:1

### *Botkyrkabor med behov av stöd har trygga, meningsfulla och självständiga liv*

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
Antalet Botkyrkabor som lever i hemlöshet minskar jämfört med föregående år. (Källa: Hemlöshetkartläggning och Procapita)	192	Minskar	Minskar	Minskar	Minskar	Minskar
Andelen (%) brukare som är nöjda med hemtjänsten ökar. (Källa: Socialstyrelsen)	75	78	80	82	85	87
Den uppmätta tillgängligheten till de lokaler där kommunen bedriver verksamhet ökar. (Källa: Tekniska förvaltningen)	-	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar

#### **Berörda nämnder:**

*Utvecklingsmål 4:1* Vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden, tekniska nämnden, samhällsbyggnadsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden.

#### **Vägledande styrdokument:**

Strategi och riktlinjer för ett jämlikt Botkyrka

## **MÅLOMRÅDE 5:**

### *Medborgarprocess*

## **Möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv**

### **Politisk inriktning**

Botkyrka ska vara en interkulturell kommun där människor möts och tillsammans bygger demokrati och skapar förebilder i samhället. I Botkyrka ska det därför finnas ett rikt förenings-, idrotts- och kulturliv som är tillgängligt för flickor och pojkar, kvinnor och män i alla våra stadsdelar. Kommunens resurser ska bidra till jämlika förutsättningar för alla. Botkyrka ska genomsyras av idrott, kultur och kreativitet. Alla ska, oavsett identitet, bakgrund och andra förutsättningar, kunna hitta ett sammanhang för en meningsfull fritid under hela livet.

Kommunen ska erbjuda en mängd olika mötesplatser och aktiviteter som kan inspirera invånare och aktörer att verka i Botkyrka. Vi tar tillvara den kreativitet och de krafter som finns hos

individer, föreningar och andra lokala aktörer, inte minst för att underlätta ett rikt liv utanför arbete och studier. Botkyrka ska också vara en plats full av upplevelser som lockar besökare till kommunen.

Kommunen ska bidra till att Botkyrkaborna mår bra. Genom kultur- och fritidsverksamheter skapar vi möten mellan människor som annars aldrig skulle träffats och upplevelser som annars inte skulle ha funnits. Tillsammans skapar samarbetspartners, lokala aktörer och medarbetare med olika bakgrunder och erfarenheter förutsättningar för ett starkt och sammanhållet Botkyrka.

### Kommunfullmäktiges utvecklingsmål 5:1

***Botkyrkaborna har mer jämlikt och ökande deltagande i aktiviteter och sammanhang som bidrar till hälsa, en meningsfull fritid och ett aktivt socialt liv.***

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
Andelen (%) Botkyrkabor som är nöjda med de öppna mötesplatserna i kommunen (såsom bibliotek, föreningslokaler, fritidsgårdar, konsthall och besöksmål) ökar (Källa: Medborgarundersökningen)	61	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar
Andelen (%) Botkyrkabor som upplever att Botkyrka är en plats där det är lätt att genomföra nya idéer och initiativ ökar. (Källa: Medborgarundersökningen)	33	Ökar	Ökar	Ökar	45	47
Andelen (%) Botkyrkabor som är nöjda med möjligheten att ta del av kulturaktiviteter ökar. (Källa: Medborgarundersökningen)	Omför- mulerad fråga 2017	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar
Andelen (%) Botkyrkabor som är nöjda med tillgången till kulturevenemang ökar (Källa: Medborgarundersökningen)	51	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar
Andelen (%) Botkyrkabor som är nöjda med möjligheterna till motion och fysiska aktiviteter ökar. (Källa: Medborgarundersökningen)	76	Ökar	Ökar	Ökar	78	79
Andelen (%) Botkyrkabor som upplever en god självskattad hälsa ska jämfört med föregående år öka i alla stadsdelar, främst i de med sämst upplevd hälsa. <sup>4</sup> (Källa: Landstingets hälsoenkät)	0,74 (60 %/81 %) (2014)	Ökar	Ökar	Ökar	0,76	0,77
Flickors andel (%) av idrottsföreningarnas totala deltagartillfällen ökar till 45 % år 2022. (Källa: kultur och fritidsförvaltningen)	37	Ökar	Ökar	Ökar	40	45

<sup>4</sup> Måttet bygger på en kvot mellan de två stadsdelar som har högst respektive lägst värde. Vid full "jämlikhet i självskattad hälsa" är värdet 1,0.

**Berörda nämnder och bolag:**

*Utvecklingsmål 5:1:* Kultur- och fritidsnämnden, vård- och omsorgsnämnden, utbildningsnämnden, arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden, Upplev Botkyrka AB, Hågelbyparken AB, Mångkulturellt centrum

**Vägledande dokument:**

*Idrottspolitiska programmet (under arbete)*  
*Programmen för stadsutveckling*  
*Översiktsplanen*  
*Strategi för kreativa Botkyrka*  
*Strategi och riktlinjer för ett jämlikt Botkyrka*  
*Biblioteksprogram för Botkyrka program*

**MÅLOMRÅDE 6**

---

*Medborgarprocess:*

**Skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna**

**Politisk inriktning**

Den nya Botkyrkastaden växer fram. Botkyrka är som en del av Storstockholm i snabb utveckling – miljonprogrammets stadsdelar förnyas och många nya bostäder byggs. Den nya Botkyrkastaden är den moderna, gröna staden där flickor och pojkar, kvinnor och män oavsett bakgrund möts och känner sig hemma, kulturen tar plats och naturen är tillgänglig.

Våra stadsdelar ska präglas av mångfald, varierad bebyggelse och blandade funktioner – här ryms bostäder, samhällsservice, kulturliv, näringsliv och många Botkyrkabor. Vi tror att blandning ger liv och rörelse och skapar möten, som bygger tillit och sammanhållning i och mellan våra stadsdelar. Vi vill skapa mer kreativa och trivsamma utemiljöer med konst och kvalitet i våra offentliga rum.

Vi vill se mer jämlika stadsdelar i ett jämlikt Botkyrka som är tillgängliga för alla. Utemiljön där många bor ska ha extra hög kvalitet och i alla stadsdelar bygger vi för livets olika skeden, med ett varierat bostadsbestånd med blandade upplåtelseformer.

Vi ska skydda, vårda och tillgängliggöra våra naturområden. Vi ska ha smart stadsplanering, bland annat genom att förtäta i kollektivtrafiknära områden, tillgängliggöra tätortsnära natur och vara rädd om jordbruksmarken. Vi ska också nyttja och värna ekosystemtjänster bättre, så att vi fortsatt har rent vatten och frisk luft.

I Botkyrka ska det vara lätt att leva klimatsmart. Vi vill både minska Botkyrkas klimatpåverkan och ha bra beredskap för de klimatförändringar som kommer. Därför ska vi bygga klimatsmarta

bostäder i klimatsmarta lägen. Botkyrkaborna ska ha nära till kollektivtrafik och goda möjligheter att färdas till fots och på cykel.

### Kommunfullmäktiges utvecklingsmål 6:1

#### ***Mer kreativa stadsmiljöer och mer tillgänglig natur ökar tryggheten och hemkänslan hos Botkyrkaborna***

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
Andelen (%) Botkyrkabor som upplever att det är tryggt att bo och leva i sin kommundel ska öka (Källa: Medborgarundersökningen)	51	53	56	60	65	66
Andelen (%) Botkyrkabor som kan rekommendera en vän att flytta till sitt bostadsområde ska öka. (Källa: Medborgarundersökningen)	54	Ökar	Ökar	Ökar	65	66

### Kommunfullmäktiges utvecklingsmål 6:2

#### ***Fler och mer varierade bostäder för ökad jämlikhet inom och mellan våra stadsdelar***

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
Från 2016 till utgången av 2020 ska antalet färdigställda nya bostäder vara minst 4000. (Källa: SCB)	414*	-	-	+4 000	-	-
Andelen (%) av den minst förekommande upplåtelseformen ska öka i varje stadsdel. (Källa: SCB)	10 <sup>5</sup> (2016)	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar

\*medelvärde av 2014 - 2016

#### **Berörda nämnder och bolag:**

**Utvecklingsmål 6:1** Samhällsbyggnadsnämnden, tekniska nämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, vård- och omsorgsnämnden, kommunstyrelsen, Upplev Botkyrka AB, Hågelbyparken AB, Botkyrkabyggen AB.

**Utvecklingsmål 6:2** Kommunstyrelsen, samhällsbyggnadsnämnden, Botkyrkabyggen AB

<sup>5</sup> I tabellen redovisas andelen av nyproduktion som är den minst förekommande per stadsdel.

**Vägledande styrdokument:**

*Översiktsplanen (och de tematiska fördjupningar som öp hänvisar till)*  
*Stadsdelsvisa strukturplaner och liknande*  
*Stadsdelsvisa utvecklingsprogram*  
*Klimatstrategi för Botkyrka*  
*Program för fossilbränslefritt Botkyrka 2030*  
*Strategi och riktlinjer för Ett jämlikt Botkyrka*  
*Strategi för kreativa Botkyrka*  
*Bostadsförsörjningsprogram*

**MÅLOMRÅDE 7**

---

## Effektiv organisation

### Politisk inriktning

Botkyrkaborna har rätt att förvänta sig att den kommunala verksamheten bedrivs effektivt och med medborgarens fokus så att vi på både kort och lång sikt uppnår bästa möjliga kvalitet med hänsyn till dagens och morgondagens resurser. Alla ska få ett vänligt, respektfullt och sakkunnigt bemötande i sina kontakter med kommunens anställda. Ingen ska särbehandlas eller diskrimineras.

Organisation och metoder, grundade på vetenskap och beprövad erfarenhet, ska kontinuerligt kunna anpassas till samhällsutvecklingen och förändrade uppgifter. Vår organisation ska vara lärande och innovativ. Den ska främja samspelet mellan olika verksamheter. Kommunens anställda i allmänhet och cheferna i synnerhet ska spegla befolkningssammansättningen.

Vi ska knyta till oss och behålla kompetent personal. Kommunen ska vara en föredömlig arbetsgivare som erbjuder goda villkor och en bra arbetsmiljö, som tar tillvara de anställdas engagemang, kompetens och kreativitet och som litar på medarbetarnas förmåga att tillsammans förbättra verksamheterna. Det ska finnas goda möjligheter att utvecklas inom den kommunala organisationen. Alla anställda som önskar det ska erbjudas heltidsanställning. Syftet är att tillsvidareanställning på heltid är det normala vid nyanställning och att redan anställda medarbetare uppmuntras att arbeta heltid i högre utsträckning än idag. Heltidsarbete ökar det ekonomiska oberoendet och de positiva effekterna för yrkenas attraktivitet, framtida kompetensförsörjning och jämställdhet.

För att behålla handlingsfriheten och säkra verksamhetens kvalitet och omfattning är det nödvändigt att kommunens ekonomi är stabil, under kontroll och långsiktigt balanserad. Resurser ska fördelas efter behov. Genom framförhållning, tidiga insatser och förebyggande arbete undviker vi framtida kostnadsökningar, motverkar social utsatthet och värnar vår gemensamma miljö. En väl planerad försörjning med ändamålsenliga lokaler är centralt för en effektiv resursanvändning.

### Kommunfullmäktiges utvecklingsmål 7:1

#### *Botkyrka kommun attraherar, rekryterar, utvecklar och behåller rätt kompetens på rätt plats och i rätt tid för verksamhetens behov*

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
Personalomsättning (antal nyanställda/ avslutade under året i % av antalet anställda) ska minska. (Källa: Beslutsstöd qlik)	19/17	15/13	Minskar	Minskar	12/10	12/10
Frisknärvaron för medarbetare i Botkyrka ska öka (%) kvinnor/män. (Källa: Beslutsstöd qlik)	92/96	92/96	Ökar	Ökar	94/97	97/97
Botkyrka kommuns genomsnittliga nivå på ett hållbart medarbetarengagemang ska öka. (Källa: Medarbetarundersökningen)	79	81	Ökar	Ökar	83	84

### Kommunfullmäktiges utvecklingsmål 7:2

#### *Botkyrka kommun har en god lokalhushållning*

Målsatta mått	Utfall 2016	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
En mer effektiv lokalanvändning utifrån respektive nämnds mål och mått	.	-	Ökar	Ökar	Ökar	Ökar

### Kommunfullmäktiges utvecklingsmål 7:3

#### *Den kommunala organisationen är klimatneutral*

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
Den kommunala organisationens klimatavtryck vid inköp minskar (co2/kg) i relation till transporterad godsmängd och transportuppdrag (Källa: Upphandlingsenheten)	2,51 gram per kg	Minskar	Minskar	Minskar	Minskar	Minskar

#### **Berörda nämnder:**

*Utvecklingsmål 7:1, 7:2 och 7:3* Samtliga nämnder.



**Vägledande styrdokument:**

*Arbetsgivarstrategin*

*Strategi och riktlinjer för ett jämlikt Botkyrka och en jämlik arbetsplats (arbete pågår)*

*Klimatstrategi för Botkyrka/Program – fossilbränslefritt Botkyrka 2030*

*Strategi för Kreativa Botkyrka*

## **Ekonomiska förutsättningar 2019 - 2022**

Svensk ekonomi är inne i en högkonjunktur och BNP beräknas 2018 växa med närmare 3 procent. SKL beräknar dock att högkonjunkturen når sin topp 2019 och att resursutnyttjandet i svensk ekonomi då börjar försvagas.

Ett ökat barnafödande har tillsammans med de senaste årens stora flyktinginvandring medfört att antalet barn och unga i Sverige har ökat snabbt. En stor ökning av antalet äldre förväntas också en bit in på 2020-talet. Andelen unga och äldre ökar således i förhållande till andelen av befolkningen i förvärvsarbetsålder. I och med att antalet arbetade timmar kommande år inte förväntas öka alls eller till och med minska står vi inför en snabb uppbromsning av skatteunderlagstillväxten. Dessa faktorer i kombination innebär att ett betydande glapp riskerar uppstå mellan kommunsektorns intäkter och de kraftigt växande behov av skola, vård och omsorg som den snabba befolkningsutvecklingen för med sig. För att kostnader inte ska överstiga intäkter framöver behövs effektiviseringar av verksamheten.

Löneutvecklingen förväntas bli fortsatt dämpad, trots ett läge på arbetsmarknaden där det råder stor brist på arbetskraft inom flera sektorer i samhället. De löneavtal som slutits för de närmaste åren ligger på låga nivåer och löneglidningen är låg. Därmed är också det inhemska inflationstrycket svagt. Riksbanken antas därför dröja med att höja styrräntan till i oktober i år.

Botkyrka har jämfört med övriga kommuner i Stockholms län en låg skattekraft. Som andel av riskmedelvärdet är Botkyrkas skattekraft knappt 87 procent. Kommunens låga skattekraft kompenseras till stora delar via inkomstutjämningsystemet. Systemet garanterar i princip kommunerna en skattekraft på 115 procent av medelskattekräften i riket. Eftersom tillväxten av skatteunderlag i riket till stora delar har skett på grund av befolkningsökning ökar skatteunderlaget per invånare inte lika snabbt. Värdet av skattekraftsgarantin på 115 procent begränsas därmed.

Staten har skjutit till särskilda statsbidrag för att möta kostnaderna för flyktinginvandringen. Statsbidraget förs successivt över till det generella statsbidraget och ligger från 2021 helt i det generella statsbidraget. Eftersom det generella statsbidraget inte följer med löneutvecklingen så urholkas det varje år om staten inte tillför medel. Följden blir att det generella statsbidraget enligt nuvarande beslut inte ökar trots att medlen från "välfärdsmiljarderna" tillförs bidraget.

## Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring om inte annat anges

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BNP*	3,0	2,7	2,9	2,4	1,6	1,4
Sysselsättning, timmar*	2,0	1,7	1,5	0,0	-0,5	0,1
Relativ arbetslöshet, nivå	6,9	6,7	6,3	6,3	6,4	6,5
Timlön, nationalräkenskaperna	2,3	3,0	2,9	3,2	3,4	3,4
Timlön, konjunkturlönestatistiken	2,4	2,5	2,9	3,2	3,4	3,4
Konsumentpris, KPIF	1,4	2,0	1,8	1,9	2,1	2,0
Konsumentpris, KPI	1,0	1,8	1,6	2,3	2,9	2,6
Realt skatteunderlag	2,5	1,5	1,1	0,6	-0,1	0,7
Befolkning 15–74 år	0,9	1,1	0,6	0,7	0,4	0,5

Källa: SKL februari 2018

\*Kalenderkorrigerad utveckling.

Konjunktoren förväntas nå sin topp 2019. Sysselsättningsökningen avtar från och med 2018 samtidigt som priser och löner väntas öka i något snabbare takt.

## Olika skatteunderlagsprognoser

Procentuell förändring

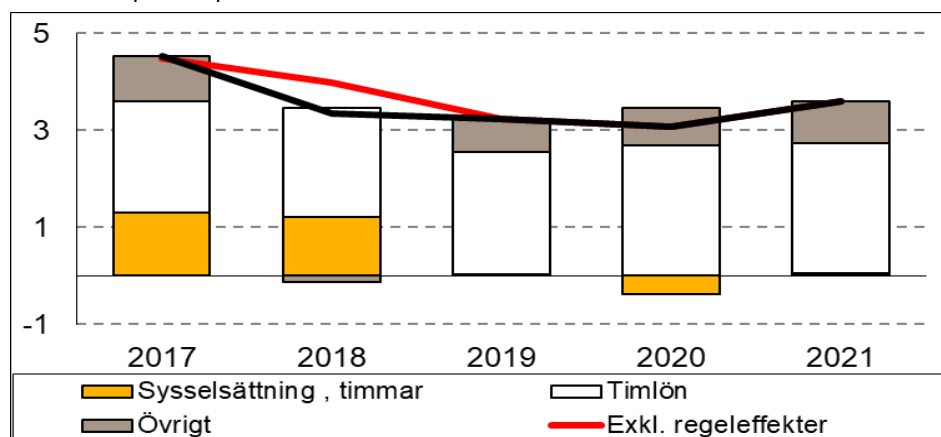
	2017	2018	2019	2020	2021	2017–2020
SKL feb	4,5	3,3	3,2	3,1	3,6	14,9
SKL dec	4,8	3,5	3,2	3,4	3,9	15,7
ESV nov	4,5	3,1	3,7	3,4	3,2	15,5
Reg, sep	4,8	3,4	4,0	3,9		17,0

Källa: Ekonomistyrningsverket, Regeringen, SKL.

Den reala ökningen av skatteunderlaget, köpkraften, utvecklas från och med 2018 och framåt i långsammare takt än vi varit vana vid under de senaste åren.

## Skatteunderlagstillväxt och bidrag från vissa komponenter

Procent respektive procentenheter



Källa: Skatteverket och SKL.

Diagrammet visar vilka faktorer som påverkar skattunderlagets nominella och reala ökning. Ökningen består framförallt av sysselsättning och löneökningar. Fältet övrigt består i huvudsak av pensioner.

## Skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämning 2019 – 2022 för Botkyrka

(mnkr)	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Skatteintäkter	3 590,9	3 692,6	3 807,1	3 944,1	4 101,9
Slutavräkningar	-16,2				
<b>Summa skatteintäkter</b>	<b>3 574,7</b>	<b>3 692,6</b>	<b>3 807,1</b>	<b>3 944,1</b>	<b>4 101,9</b>
Inkomstutjämningsbidrag	1 103,0	1 166,3	1 231,8	1 301,4	1 370,4
Kostnadsutjämnings-bidrag	222,2	220,5	224,1	227,5	230,8
Befolkningseftersläpning	7,4	30,2	21,1	17,2	12,7
Tillskott statsbidrag flyktingvariabler	53,7	37,9	22,7	0,0	0,0
Regleringsbidrag-/ avgift	13,8	44,1	70,2	66,0	38,5
Bidrag för LSS-utjämning	43,9	44,3	45,1	45,8	46,4
Kommunal fastighetsavgift	139,3	142,3	142,3	142,3	142,3
<b>Summa generella statsbidrag och utjämning</b>	<b>1 583,3</b>	<b>1 685,6</b>	<b>1 757,3</b>	<b>1 800,2</b>	<b>1 841,1</b>
<b>Summa skatteintäkter inkl generella statsbidrag och utjämning</b>	<b>5 158,0</b>	<b>5 378,2</b>	<b>5 564,4</b>	<b>5 744,3</b>	<b>5 943,0</b>

Skatteintäkter och generella stadsbidrag är beräknat utifrån den framtagna befolkningsprognosen. Skatteintäkter baseras på antalet invånare per den 1 november föregående år. Inkomstutjämnningen är den ersättning Botkyrka kommun erhåller för att motsvara en skattekraft på 115 procent av rikssnittet. Kostnadsutjämnningen baseras på antalet medborgare inom våra verksamheter.

Befolkningsprognosen ger en bedömning att Botkyrka kommun kommer att öka mer än rikssnittet de senaste fem åren. För intäkternas del ger det en eftersläpningseffekt för närmsta åren med mellan 12 – 30 miljoner kronor. Eftersläpningseffekten har en viss osäkerhet eftersom den är kopplad till antalet individer och en förändring kan ge både bättre och sämre ersättning. En annan osäkerhet är slutavräkningen vilket ännu inte är uträknad för 2019 och framåt.

Utvecklingen av skatteintäkter och generella stadsbidrag är mellan 2018 och 2019 cirka 4,2 procent inberäknat effekter av befolkningsökningar. Längre fram i perioden sjunker utvecklingen till cirka 3,2 procent mellan åren.

## Nämndernas preliminära budgetramar 2019 - 2022

(mnkr)	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kommunstyrelsen	-308,8	<b>-322,2</b>	-319,0	-321,4	-334,1
- KS/KF förfogande	-56,3	<b>-77,0</b>	-123,0	-125,0	-125,0
Samhällsbyggnadsnämnden	-158,9	<b>-161,1</b>	-164,2	-166,8	-172,0
-Exploateringsverksamheten	51,0	<b>47,6</b>	47,6	47,6	47,6
Tekniska nämnden	-0,5	<b>-0,5</b>	-0,5	-0,5	-0,5
Miljö och hälsoskyddsnämnden	-17,9	<b>-17,6</b>	-18,1	-18,5	-19,3
Kultur- och fritidsnämnden	-251,2	<b>-265,8</b>	-276,1	-295,9	-305,4
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	-256,7	<b>-263,7</b>	-270,6	-277,0	-289,9
Utbildningsnämnden	-2 510,0	<b>-2 575,2</b>	-2 657,1	-2 728,8	-2 858,3
Socialnämnden	-615,3	<b>-627,2</b>	-643,2	-656,6	-685,0
Vård- och omsorgsnämnden	-1 109,5	<b>-1 122,1</b>	-1 161,2	-1 200,8	-1 270,0
Revision	-4,4	<b>-4,5</b>	-4,7	-4,8	-5,0
<b>Summa</b>	<b>-5 238,6</b>	<b>-5 389,5</b>	<b>-5 590,2</b>	<b>-5 748,5</b>	<b>-6 016,9</b>

## Kompensation för pris- och löneökningar

Grunden för kommunens kompensation till nämnderna för pris- och löneökningar är SKL:s prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Procent	2018	2019	2020	2021	2022
Arbetskraftskostnader*	3,2	3,0	3,7	3,3	3,3
Övrig förbrukning	2,1	2,3	2,6	2,6	2,6
Köp av verksamhet	2,74	2,79	3,37	3,09	3,09
Lokaler	1,05	1,15	1,30	1,30	1,30
Övriga interna kostnader	1,05	1,15	1,30	1,30	1,30
Intäkter	2,50	2,50	3,0	3,0	3,0

\*Inklusive förändringar i arbetsgivaravgifter och kvalitetsjustering.

Nämndernas preliminära budgetramar har justerats för pris- och löneökningar utifrån ovan redovisade index. Sammantaget för nämnderna uppgår kompensation för pris- och löneuppräkning till 142,1 miljoner kronor 2019, till 180,5 miljoner 2020, till 170,8 miljoner 2021 och 178,9 miljoner 2022.

## Höja priser för interna kostnader 2019

De budgetfinansierade verksamheterna har i förutsättningarna fått ett effektiviseringskrav de kommande åren. För att även de verksamheter som inte är budgetfinansierade ska få ett likande effektiviseringskrav så får priserna för interna tjänster och varor inte höjas med mer än 1,15 procent 2019.

## Volymförändringar

Nämndernas preliminära budgetramar för åren 2019 - 2022 har justerats för volymförändringar utifrån en ny befolkningsprognos framtagna mars 2018 (se nedan). Antalet invånare i de yngre åldersgrupperna bedöms öka något mer än vad som antogs i prognosen från mars 2017 medan de äldre åldersgrupperna minskar något. Särskilt åldersgruppen 75 - 79 år. Nämndernas sammantagna volymuppräkning enligt kommunens resursfördelningsmodell uppgår 2019 till 87,6 miljoner kronor, 2020 till 91,1 miljoner, 2021 till 90,1 miljoner och 2022 till 89,5 miljoner. Det är 4,2 miljoner kronor mer 2019, 6,8 miljoner mer för 2020 och 2,2 miljoner mer för 2021 än vad som redovisas i Mål och budget 2018 med flerårsplan 2019 - 2021.

## Övriga justeringar som påverkar budgetramarna 2019 - 2022

Särskild lönesatsning 2018 på socialsekreterare och barnskötare på 6 miljoner kronor har beslutats och fördelas med 4 miljoner kronor till utbildningsnämnden, 1,7 miljoner kronor till socialnämnden och 282 000 kronor till vård- och omsorgsnämnden.

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen har under perioden januari till mars 2018 beslutat om tilläggsbudgetar som även får ekonomiska konsekvenser kommande åren.

- Kommunstyrelsen har fått 1,8 miljoner kronor för att förstärka säkerhetsfunktionen. Två tjänster ska inrättas för att vara i beredskap.
- Kommunstyrelsen har fått 95 000 kronor 2018 och ytterligare cirka 2,9 miljoner kronor 2019 för merkostnader för beslut om antal mandat i kommunfullmäktige och politiska sekreterare för kommande mandatperiod.

- Kommunstyrelsen har fått 180 000 kronor för avtal som kommunen har skrivit med närradioföreningen.
- Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har fått en ramuppräkningsmedel med 650 000 kronor för att förstärka samverkan med de ideburna organisationerna. Medlen är avsatta under perioden 2017 till 2019.

Övriga justeringar som finns i de preliminära budgetramarna finns beskrivna under respektive nämnd i Mål och budget 2018 med flerårsplan 2019 - 2021.

### Befolkningsprognos mars 2018

Ålder	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
0	1 259	1 270	1 291	1 310	1 325	1 339	1 353	1 368	1 382	1 396
1 - 5	6 506	6 600	6 678	6 768	6 878	6 971	7 056	7 145	7 231	7 316
6	1 333	1 320	1 343	1 346	1 345	1 379	1 404	1 417	1 438	1 458
7 - 12	7 617	7 767	7 914	7 981	8 055	8 059	8 182	8 264	8 366	8 468
13 - 15	3 591	3 623	3 663	3 789	3 869	4 032	4 022	4 080	4 067	4 148
16 - 18	3 468	3 550	3 645	3 714	3 749	3 789	3 906	3 983	4 129	4 129
19 - 64	57 020	58 006	58 824	59 597	60 480	61 337	62 197	63 088	64 023	64 945
65 - 79	10 060	10 131	10 278	10 406	10 458	10 462	10 490	10 506	10 521	10 588
80 - 89	2 364	2 464	2 543	2 638	2 783	2 990	3 170	3 371	3 515	3 676
90 - w	396	408	420	440	451	458	473	483	499	530
<b>Summa</b>	<b>93 613</b>	<b>95 139</b>	<b>96 600</b>	<b>97 989</b>	<b>99 395</b>	<b>100 816</b>	<b>102 253</b>	<b>103 704</b>	<b>105 171</b>	<b>106 652</b>

## Preliminär resultatbudget 2019 - 2022

(mnkr)	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Nämnder	-5 238,6	<b>-5 389,5</b>	-5 590,2	-5 748,5	-6 016,9
Interna och gemensamma poster	338,9	<b>332,0</b>	339,6	351,7	346,4
Avskrivningar	-264,0	<b>-275,0</b>	-285,0	-291,0	-291,0
Verksamhetens nettokostnader	-5 163,7	<b>-5 332,5</b>	-5 535,6	-5 687,8	-5 961,5
Skatteintäkter	3 574,7	<b>3 692,6</b>	3 807,1	3 944,1	4 101,9
Generella statsbidragsintäkter mm	1 583,3	<b>1 685,6</b>	1 757,3	1 800,2	1 841,1
Finansiella intäkter	83,0	<b>85,0</b>	86,0	87,0	87,0
Finansiella kostnader	-87,0	<b>-95,5</b>	-106,8	-116,5	-118,5
<b>Resultat före extraordinära poster</b>	<b>-9,7</b>	<b>35,2</b>	<b>7,9</b>	<b>27,0</b>	<b>-50,0</b>
Pensionskostnader från avsättning	<b>32,0</b>	<b>35,0</b>	35,0	35,0	35,0
<b>Balanskravsresultat</b>	<b>22,3</b>	<b>70,2</b>	<b>42,9</b>	<b>62,0</b>	<b>-15,0</b>
<b>Balanskravsresultat i Mål och budget 2018 med flerårsplan 2019 – 2021</b>	<b>22,3</b>	<b>83,7</b>	<b>122,4</b>	<b>174,0</b>	

## Interna och gemensamma poster 2019 – 2022

(mnkr)	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kapitaltjänst	395,0	417,0	438,0	455,0	455,0
Pensionsutbetalningar	-79,1	-83,3	-87,0	-90,0	-93,0
Fastighetsskatt	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
Försäkringar	-3,6	-3,7	-3,8	-3,8	-3,8
Ersättning, fastighet	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9
Överskott arbetsgivaravgift	164,2	172,3	175,4	180,0	183,0
Pensionskostnad	-184,0	-211,7	-224,4	-230,9	-236,2
Schablonbidrag	45,0	40,0	40,0	40,0	40,0
<b>Summa</b>	<b>338,9</b>	<b>332,0</b>	<b>339,6</b>	<b>351,7</b>	<b>346,4</b>



## Finansiella poster 2019 - 2022

(mnkr)	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
<b>Finansiella intäkter</b>					
Aktieutdelning, egna bolag	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Borgensavgifter	17,0	19,0	20,0	21,0	21,0
Ränteintäkter	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0
<b>Summa finansiella intäkter</b>	<b>83,0</b>	<b>85,0</b>	<b>86,0</b>	<b>87,0</b>	<b>87,0</b>
<b>Finansiella kostnader</b>					
Räntor lån	-75,0	-82,5	-92,8	-101,5	-101,5
Avgår ränta under byggtid					
Räntor pensionsskuld	-12,0	-13,0	-14,0	-15,0	-17,0
<b>Summa finansiella kostnader</b>	<b>-87,0</b>	<b>-95,5</b>	<b>-106,8</b>	<b>-116,5</b>	<b>-118,5</b>
<b>Summa finansnetto</b>	<b>-4,0</b>	<b>-10,5</b>	<b>-20,8</b>	<b>-29,5</b>	<b>-31,5</b>

## Investeringsplan

Förutsättningarna nedan är ramar enligt budget 2018 med flerårsplan 2019 - 2021. För 2019 och framåt uppgår ramarna till mer än vad som är praktiskt möjligt att genomföra. Nya projekt som inte redan är påbörjade behöver därför övervägas om de måste genomföras och om så är fallet bör redan beslutade projekt ses över för att eventuellt senareläggas eller tas bort. Rimlighetsbedömning måste göras för likviditetsbedömningen för samtliga projekt.

## Investeringsplan 2018 - 2022

Likvidmässig sammanställning över investeringsprojekt som är beslutade av kommunfullmäktige till och med budget 2018 och planerade 2019 - 2021.

Alla bygginvesteringar för nya projekt som beslutades i budget 2018 har flyttats till tekniska nämnden.

## Skattefinansierad verksamhet

(tkr)

	Summa av likviditet 2018 - 2021	2018	2019	2020	2021	2022
Kommunstyrelsen	-706 266	-31 284	-298 382	-310 800	-65 800	
Samhällsbyggnadsnämnden	-299 807	-91 832	-68 800	-72 275	-66 900	
Statsbidrag	3 050		1 075	1 075	900	
Tekniska nämnden	-3 730 699	-758 845	-1 071 042	-1 044 389	-856 423	
Kultur- och fritidsnämnden	-60 325	-22 400	-20 500	-8 225	-9 200	
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	-18 800	-4 700	-4 700	-4 700	-4 700	
Utbildningsnämnden	-136 830	-30 260	-36 065	-42 485	-28 020	
Socialnämnden	-16 450	-4 450	-4 000	-4 000	-4 000	
Vård- och omsorgsnämnden	-62 888	-28 620	-5 980	-23 588	-4 700	
Summa utgifter	-5 032 065	-972 391	-1 509 469	-1 510 462	-1 039 743	
Summa inkomster	3 050	0	1 075	1 075	900	
<b>Summa netto</b>	<b>-5 029 015</b>	<b>-972 391</b>	<b>-1 508 394</b>	<b>-1 509 387</b>	<b>-1 038 843</b>	
<b>Taxefinansierad verksamhet</b>						
Tekniska nämnden - VA-verksamheten						
<b>Summa netto</b>	<b>-482 120</b>	<b>-165 480</b>	<b>-119 190</b>	<b>-88 950</b>	<b>-108 500</b>	

### Internränta under byggtiden

Internränta under byggtiden tas bort och ska således inte belasta byggprojekten under byggtiden framöver.

## Kommunstyrelsen

### Preliminära budgetramar 2019 - 2022

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
<b>Ingående budget</b>	<b>-306 705</b>	<b>-308 780</b>	<b>-322 195</b>	<b>-319 032</b>	<b>-321 429</b>
<b>Volymförändringar</b>		-2 468	-2 491	-2 364	-2 396
<b>Löne- och prisuppräknig</b>		-8 361	-10 446	-9 933	-10 313
<b>Övriga prioriteringar</b>					
Valnämnden		2 970			
Demokratiarbete riksdags- och kommunalval		1 430			
Introduktion av nya ledamöter och avtackning av avgående fullmäktige		-1 000	1 000		
Valnämnd EU-parlamentet		-2 970	2 970		
Demokratiarbete EU-parlamentet		-730	730		
Digitalisering					
Verksamhetssystem		-5 900	4 800	3 200	
Tillväxt Botkyrka (KS/2017:683)					
Förstärkning säkerhetsfunktion, tjänsteperson och kommunikatör i beredskap (KS/2017/785)	-1 800				
Fastställande av antal mandat i KF och politiska sekreterare (KS/2018:32)	-95	-2 886			
Avtal närradioföreningen (KS/2017:314)	-180				
<b>Effektiviseringsåtgärder</b>		6 500	6 600	6 700	
<b>Summa Justeringar</b>	<b>-2 075</b>	<b>-13 415</b>	<b>3 163</b>	<b>-2 397</b>	<b>-12 709</b>
<b>Preliminära budgetramar 2019 - 2022</b>	<b>-308 780</b>	<b>-322 195</b>	<b>-319 032</b>	<b>-321 429</b>	<b>-334 138</b>

### KF/KS förfogande

	2 018	2 019	2 020	2 021	2 022
<b>Ingående budget</b>	<b>-65 020</b>	<b>-56 295</b>	<b>-77 020</b>	<b>-123 020</b>	<b>-125 020</b>
Uppräkning per år		-18 000	-46 000	-2 000	
Tillväxt Botkyrka till KS					
Särskild lönesatsning 2018 utlagd på nämnder	6 000				
TB januari-mars 2018	2 725	-2 725			
<b>Summa Justeringar</b>	<b>8 725</b>	<b>-20 725</b>	<b>-46 000</b>	<b>-2 000</b>	<b>0</b>
<b>Preliminära budgetramar 2019 - 2022</b>	<b>-56 295</b>	<b>-77 020</b>	<b>-123 020</b>	<b>-125 020</b>	<b>-125 020</b>

## Samhällsbyggnadsnämnden

Preliminära budgetramar 2019 - 2022

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
<b>Ingående budget</b>	<b>-158 932</b>	<b>-158 932</b>	<b>-161 088</b>	<b>-164 227</b>	<b>-166 757</b>
<b>Volymförändringar</b>		-1 270	-1 282	-1 217	-1 233
<b>Löne- och prisuppräknig</b>		-3 286	-4 157	-3 813	-3 972
Påverkan kapitalkostnader av reinvesteringar		-900	-1 100	-1 000	
Ersättning tomträtsarbete enligt KS-beslut					
<b>Effektiviseringsåtgärder</b>		3 300	3 400	3 500	
<b>Summa Justeringar</b>	<b>0</b>	<b>-2 156</b>	<b>-3 139</b>	<b>-2 530</b>	<b>-5 205</b>
<b>Preliminära budgetramar 2019 - 2022</b>	<b>-158 932</b>	<b>-161 088</b>	<b>-164 227</b>	<b>-166 757</b>	<b>-171 962</b>

## Exploateringsverksamheten

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
<b>Ingående budget</b>	<b>51 000</b>	<b>51 000</b>	<b>47 600</b>	<b>47 600</b>	<b>47 600</b>
<b>Övriga prioriteringar</b>					
Ökade/minskade exploateringsintäkter		-3 400			
<b>Summa Justeringar</b>	<b>0</b>	<b>-3 400</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Preliminära budgetramar 2019 - 2022</b>	<b>51 000</b>	<b>47 600</b>	<b>47 600</b>	<b>47 600</b>	<b>47 600</b>

## Tekniska nämnden

Preliminära budgetramar 2019 - 2022

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
<b>Ingående budget</b>	<b>-514</b>	<b>-514</b>	<b>-514</b>	<b>-514</b>	<b>-514</b>
Övriga prioriteringar					
<b>Summa Justeringar</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Preliminära budgetramar 2019 - 2022</b>	<b>-514</b>	<b>-514</b>	<b>-514</b>	<b>-514</b>	<b>-514</b>

## Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Preliminära budgetramar 2019 - 2022

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
<b>Ingående budget</b>	<b>-17 851</b>	<b>-17 851</b>	<b>-17 630</b>	<b>-18 073</b>	<b>-18 468</b>
<b>Volymförändringar</b>		-141	-159	-167	-181
<b>Löne- och prisuppräknig</b>		-538	-684	-628	-654
<b>Övriga prioriteringar</b>					
Ecos konvertering - tillfälliga medel 2018		500			
<b>Effektiviseringsåtgärder</b>		400	400	400	
<b>Summa Justeringar</b>	<b>0</b>	<b>221</b>	<b>-443</b>	<b>-395</b>	<b>-835</b>
<b>Preliminära budgetramar 2019 - 2022</b>	<b>-17 851</b>	<b>-17 630</b>	<b>-18 073</b>	<b>-18 468</b>	<b>-19 303</b>

## Kultur- och fritidsnämnden

Preliminära budgetramar 2019 - 2022

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
<b>Ingående budget</b>	<b>-251 238</b>	<b>-251 238</b>	<b>-265 817</b>	<b>-276 093</b>	<b>-295 858</b>
<b>Volymförändringar</b>		-2 794	-2 467	-2 231	-2 276
<b>Löne- och prisuppräknig</b>		-5 844	-7 263	-6 991	-7 263
<b>Övriga prioriteringar</b>					
Ny fritidsklubb i Kassmyra/Broängen - helårseffekt		-1 300			
Lokaler för fritidsklubben Gulan			-811		
Omlokalisering Tumba bibliotek			-350	-4 850	
Rödstu Hage		-1 980			
Belysning mm motions- och elljusspår Lida, Brantbrink, Harbro - helårseffekt		-500			
Bibliotek och konsthall i Fittja - Helårseffekt		-540			
Mötesplats för unga vuxna Tumba/ Storvreten - helårseffekt		-2 350			
Broängens sporthall, modernisering		-660	-1 300		
Nytt bibliotek i Tullinge			-1 000	-4 350	
Ny fritidsklubb Riksten		-3 200			
Björkhaga sporthall, nyetablering			-1 570	-2 925	
Kultur-, fritids- och idrottslokaler i Hallundaskolan				-4 818	
Fittja föreningshus helårseffekt		-130			
Mötesplats Hogslaby och 4H		x	x		
Ridanläggning Skrefsta		-80	-885		
Alby bibliotek			-430		
Botkyrka cricketanläggning		-601			
<b>Effektiviseringsåtgärder</b>		5 400	5 800	6 400	
<b>Summa Justeringar</b>	<b>0</b>	<b>-14 579</b>	<b>-10 276</b>	<b>-19 765</b>	<b>-9 539</b>
<b>Preliminära budgetramar 2019 - 2022</b>	<b>-251 238</b>	<b>-265 817</b>	<b>-276 093</b>	<b>-295 858</b>	<b>-305 397</b>

## Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Preliminära budgetramar 2019 - 2022

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
<b>Ingående budget</b>	<b>-256 066</b>	<b>-256 716</b>	<b>-263 745</b>	<b>-270 640</b>	<b>-276 980</b>
Volymförändringar		-4 800	-3 632	-3 328	-3 787
Löne- och prisuppräknig		-7 458	-9 538	-8 740	-9 125
Övriga prioriteringar					
Samarbete med idéburna organisationer (KS/2017:286)	-650		650		
Effekter av budgetpropositionen					
"Rätt till Komvux"		-71	25	-72	
Omfördelning mellan nämnder					
Reglering IT-kostnader					
Effektiviseringsåtgärder		5 300	5 600	5 800	
<b>Summa Justeringar</b>	<b>-650</b>	<b>-7 029</b>	<b>-6 895</b>	<b>-6 340</b>	<b>-12 912</b>
<b>Preliminära budgetramar 2019 - 2022</b>	<b>-256 716</b>	<b>-263 745</b>	<b>-270 640</b>	<b>-276 980</b>	<b>-289 892</b>



## Utbildningsnämnden

Preliminära budgetramar 2019 - 2022

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
<b>Ingående budget</b>	<b>-2 506 042</b>	<b>-2 510 042</b>	<b>-2 575 222</b>	<b>-2 657 092</b>	<b>-2 728 828</b>
<b>Volymförändringar</b>		-47 595	-50 146	-46 804	-43 134
<b>Löne- och prisuppräknig</b>		-68 044	-86 724	-82 332	-86 347
<b>Särskild lönesatsning 2018</b>					
-barnskötare	-4 000				
<b>Reglering enligt finansieringsprincipen</b> (statliga medel som fått även 2018)					
Skolstart vid sex års ålder		-770			
Nyanlända elever i grundskolan		-384			
Förslag från Skolkostnadsutredningen		-102			
Prao i årskurs 8 och 9		-285			
Läsa-skriva-räkna-garanti		-404			
Betygsättning i moderna språk		-96			
<b>Effektiviseringsåtgärder</b>		52 500	55 000	57 400	
<b>Summa Justeringar</b>	<b>-4 000</b>	<b>-65 180</b>	<b>-81 870</b>	<b>-71 736</b>	<b>-129 481</b>
<b>Preliminära budgetramar 2019 - 2022</b>	<b>-2 510 042</b>	<b>-2 575 222</b>	<b>-2 657 092</b>	<b>-2 728 828</b>	<b>-2 858 309</b>

## Socialnämnden

Preliminära budgetramar 2019 - 2022

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
<b>Ingående budget</b>	<b>-613 607</b>	<b>-615 325</b>	<b>-627 206</b>	<b>-643 210</b>	<b>-656 606</b>
<b>Volymförändringar</b>		-6 998	-6 979	-6 346	-6 672
<b>Löne- och prisuppräknig</b>		-17 583	-22 225	-20 850	-21 705
<b>Särskild lönesatsning 2018</b>					
-socialsekreterare	-1 718				
<b>Effektiviseringsåtgärder</b>		12 700	13 200	13 800	
<b>Summa Justeringar</b>	<b>-1 718</b>	<b>-11 881</b>	<b>-16 004</b>	<b>-13 396</b>	<b>-28 377</b>
<b>Preliminära budgetramar 2019 - 2022</b>	<b>-615 325</b>	<b>-627 206</b>	<b>-643 210</b>	<b>-656 606</b>	<b>-684 983</b>

## Vård- och omsorgsnämnden

Preliminära budgetramar 2019 - 2022

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
<b>Ingående budget</b>	<b>-1 109 184</b>	<b>-1 109 466</b>	<b>-1 122 124</b>	<b>-1 161 246</b>	<b>-1 200 815</b>
<b>Volymförändringar</b>					
Resursfördelningsmodellen		-21 567	-23 928	-27 639	-29 868
<b>Löne- och prisuppräkring</b>		-30 841	-39 294	-37 330	-39 358
<b>Särskild lönesatsning 2018</b>					
-biståndshandläggare	-282				
<b>Övriga prioriteringar</b>					
Borttag av budget för tillfälligt evakueringskostnader Tumba och Allégårdens vård- och omsorgsboenden		15 000			
Lokalkostnader Tumba vård- och omsorgsboende		-225			
Borttag av budget för tillfälligt ökade lokalkostnader Allégårdens vård- och omsorgsboende		2 175			
<b>Effektiviseringsåtgärder</b>		22 800	24 100	25 400	
<b>Summa Justeringar</b>	<b>-282</b>	<b>-12 658</b>	<b>-39 122</b>	<b>-39 569</b>	<b>-69 226</b>
<b>Preliminära budgetramar 2019 - 2022</b>	<b>-1 109 466</b>	<b>-1 122 124</b>	<b>-1 161 246</b>	<b>-1 200 815</b>	<b>-1 270 041</b>

## Revision

Preliminära budgetramar 2019 - 2022

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Ingående budget</i>	-4 404	-4 404	-4 527	-4 680	-4 825
Löne- och prisuppräknig		-123	-153	-145	-149
<b>Summa Justeringar</b>	<b>0</b>	<b>-123</b>	<b>-153</b>	<b>-145</b>	<b>-149</b>
<b>Preliminära budgetramar 2019 - 2022</b>	<b>-4 404</b>	<b>-4 527</b>	<b>-4 680</b>	<b>-4 825</b>	<b>-4 974</b>

## Uppdrag till nämnderna

Bland annat utifrån det som verksamheterna redovisade på kommunens analysdagar i början av mars ger kommunfullmäktige specifika uppdrag till några nämnder. Uppdragen ska redovisas skriftligen till kommunstyrelsens budgetberedning senast den 5 september 2018 om inget annat datum anges.

Uppdragen redovisas nedan.

### Långsiktig ekonomisk prognos

Skatteintäkterna kommer att ha en svagare utveckling de kommande åren och täcker inte kostnadsökningar för volymökningar, pris- och löneökningar och ökade driftkostnader som orsakas av kommunens stora investeringsbehov. För att kommunen ska nå en ekonomi i balans enligt det lagstadgade balanskravet så kommer det kräva effektiviseringar inom kommunens verksamheter både på kort och lång sikt.

För att Botkyrka ska ha en långsiktig hållbar ekonomi får kommunstyrelsen i uppdrag att inför arbete med Mål och budget 2020 med flerårsplan 2021 - 2023 ta fram en långsiktig ekonomisk prognos utifrån kommunens ekonomiska- och verksamhetsmässiga förutsättningar. I uppdraget ingår även att se över de finansiella målen kopplade till balanskravsresultat, låneskuld och självfinansieringsgrad. Nivån på låneskulden får inte leda till att kommunen avstår från att göra egna investeringar och låta andra utföra dessa. Det är driftkonsekvensen av en investering som ska ha störst betydelse.

### Trygghet - Modell för att skapa trygghet i ett område

Vi behöver möta den ökande sociala polariseringen samt förbättra den sociala sammanhållningen genom att skapa större tillit och trygghet. Förutsättningar, villkor, resultat och möjligheter ser olika ut i olika geografiska delar av Botkyrka och hos olika grupper.

För att klara denna utmaning, att möta de olika behoven, krävs att alla nämnder anlägger ett stadsdelsperspektiv och tar hänsyn till stadsdelens specifika förutsättningar. Som en del i detta arbete föreslås att det görs löpande (agila) stadsdelsanalyser och dialoger och nämnderna i större utsträckning använder sig av dem i sitt strategiska utvecklings- och planeringsarbete samt i utvecklingen av sina medborgarprocesser.

Det finns medborgare som upplever att de inte känner sig trygga inom olika miljöer i Botkyrka som plats. Kommunstyrelsen får i samverkan med övriga nämnder i uppdrag att ta fram en modell för att arbeta med trygghet och skapa tillit i ett område. I uppdraget ingår att beakta tidigare givna uppdrag, till exempel medborgarlöftet och storsamling. I uppdraget ingår även att titta på områdesutvecklarnas roll och demokratiarbetet.

### Digitalisering

Digitalisering för att öka servicen till medborgarna och för att effektivisera verksamheterna kommer initialt medföra ökade kostnader. För att få en helhetsbild av behovet av digitalisering får kommunstyrelsen tillsammans med övriga nämnder i uppdrag att göra en sammanställning på vilka behov av digitalisering som finns inom respektive verksamhet, prioriteringsordning samt bedöma initiala kostnader och effektiviseringseffekter under aktuell planperiod.

2018 finns 2 miljoner avsatta i respektive drift- och investeringsbudgeten under kommunstyrelsen. Nämnderna ska utifrån vissa beslutade kriterier kunna ansöka medel från dessa anslag. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda möjligheten att skapa ett större utrymme i kommande budgetar för digitalisering.

### Val till Europaparlamentet 2019

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda vad kommunen kan göra för att medborgarna ska uppleva valet till Europaparlamentet som mer relevant och på så sätt höja valdeltagandet 2019.

### Utbildning och egenförsörjning

Botkyrkabor har enligt officiell statistik låg utbildningsnivå, svårt att få arbete och därmed också svårt att klara en egenförsörjning. Idag redovisar arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen att den ekonomiska situationen medför att man bara tar in sökande till kommunala vuxenutbildningen som helt saknar gymnasiekompetens. Det är därmed ett stort antal sökande som inte kommer in på utbildning. Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden får i uppdrag att utreda vilka verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser som blir om kommunen utökar antalet utbildningsplatser och skapa utbildningar som matchar kommunens behov av kompetensförsörjning och arbetsmarknadens behov.

### Lokalt kunskapslyft

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden får i uppdrag att utreda hur ett ”lokalt kunskapslyft” i kommunen ska kunna genomföras samt redovisa de verksamhets- och ekonomiska konsekvenserna. Kunskapslyftet ska rikta sig till Botkyrkabor med lägre än en gymnasial utbildning.

### Ökad anställningsbarhet

För att få fler personer ut i egen försörjning får kommunstyrelsen (HR) och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden tillsammans med övriga nämnder i uppdrag att kartlägga möjligheterna att göra de Botkyrkabor som fått extratjänster eller någon annan arbetsmarknadspolitisk åtgärd i kommunen anställningsbara och därmed kunna erhålla en anställning.

### Tillsvidareanställningar istället för visstidsanställningar

Kommunstyrelsen (HR) får i samverkan med vård- och omsorgsnämnden och utbildningsnämnden i uppdrag att utreda möjligheten för verksamheterna att undvika visstidsanställningar till förmån för tillsvidareanställningar. I utredningen ingår att redovisa eventuella verksamhetsmässiga- och ekonomiska konsekvenser.

### Utveckla Kreativa fonden

Kommunstyrelsen får i samverkan med kultur- och fritidsnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att undersöka möjligheten att utveckla den befintliga Kreativa fonden så att den kan användas till innovation. I uppdraget ingår även att belysa konsekvenserna om fonden enbart rikta sig till medborgare i Botkyrka kommun.

### BASUN

Den externa finansieringen av BASUN upphör från och med september 2019. Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden får i uppdrag att utreda vad en implementering av BASUN i ordinarie verksamhet skulle kosta från och med 2019.

### Kvalitetssäkra den öppna fritidsverksamheten

Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att utreda vilka åtgärder som krävs för att långsiktigt kvalitetssäkra den öppna fritidsverksamheten. Nämnden ska även utreda möjligheterna att finansiera åtgärderna genom omfördelning inom nämndens befintliga budgetram.

### Organiserad verksamhet inom kultur och fritid

Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att utreda vilka arbetsmetoder och incitament som kan användas för att skapa fler organiserade fritids-, kultur- och föreningsverksamheter i stadsdelar med en mindre grad organiserad verksamhet idag samt höja deltagandet inom dessa verksamheter.

### Hemsjukvården

Vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden får i uppdrag att utreda vilka konsekvenser som kan uppstå då hemsjukvården inte kommunaliseras samt vilka åtgärder som behöver göras.

### Våldsförebyggande arbete

Socialnämnden och utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda hur kommunen kan arbeta vidare med projekten "Tåget" och "MVP" för att målet om att alla skolor ska ha ett väl fungerande våldsförebyggande arbete uppnås.

Socialnämnden och utbildningsnämnden får även i uppdrag att utreda ett våldpreventivt center i Botkyrka samt finansiering av detta.

### Central rekryteringsgrupp

Kommunstyrelsen (HR) får tillsammans med vård- och omsorgsnämnden, utbildningsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att utreda en pilot med en central rekryteringsgrupp som finansieras inom nämndernas befintliga budgetramar.

### Jämställd organisation

Kommunstyrelsen (HR) får i uppdrag att ta fram en målbild för en jämställd organisation avseende chefer i Botkyrka.

### Höja kompetensen i svenska språket

Kommunstyrelsen (HR) får i samverkan med utbildningsnämnden och vård- och omsorgsnämnden i uppdrag att utreda vilka insatser som behöver göras inom olika verksamheter för att höja personalens kompetens i svenska språket, vilket är en viktig faktor för att kunna stärka relationen mellan personal och medborgare.

### Jämlik kompetensförsörjning på skolor med största utmaningarna

Kommunstyrelsen (HR) och utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda vilka åtgärder kommunen kan vidta för att förbättra kompetensförsörjningen av och höja kompetensen hos lärare, fritidspedagoger med flera på de skolor med största kompensatoriska utmaningarna.



Interpellation  
2018-03-22

**Interpellation till Samhällsbyggnadsnämndens ordförande ang plats för idrottshall för Botkyrka friskola**

Sedan ett kvarts sekel har Botkyrka friskola funnits i kommunen. Skolan är populär hos både elever och föräldrar. Det är ett högt söktryck med kö för att få en plats på skolan.

De senaste 17 åren har skolan bedrivit idrottsundervisning i en hyrd hall i Eriksbergs industriområde. Från början ett lugnt område, med lite trafik och en säker gångväg för eleverna. Efter hand har trafiken runt hallen vuxit allt mer pga utvecklingen i Eriksbergs industriområde. Detta har inneburit att skolan försöker hitta en idrottshall närmare skolans övriga lokaler.

Det finns intressenter som är intresserade av att bygga en idrottshall nära skolan. Den tänkta hallen är tänkt att användas och hyras av Botkyrka friskola på dagtid. På kvällstid och helger är det meningen att den ska hyras ut till föreningar och andra intresserade i kommunen. Hallen blir också ett tillskott i närområdet för boende i Eriksberg, Fiskarhagen och områdena kring Draget. Placeringen nära kollektivtrafik ökar också dess tillgänglighet.

De kontakter som Botkyrka friskola haft med kommunen om en lämplig tomt för idrottshallen har slutat med att kommunen sagt nej och inte kunnat anvisa en tomt. Detta är att beklaga inte minst mot bakgrund av den planerade utbyggnaden av Prästviken med bostäder. Det borde då finnas utrymme för en idrottshall här eller i annan nära anslutning till Botkyrka friskola.

Med den bakgrunden vill ställa följande fråga till Samhällsbyggnadsnämndens ordförande:

Är du beredd att ta initiativ så att en tomt anvisas till en Idrottshall i det aktuella området som också kan betjäna Botkyrka friskola?

Lars Johansson (L)



**§ 81****Aktualitetsförklaring av översiktsplan (KS/2017:323)****Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige beslutar att antagen översiktsplan inklusive miljökonsekvensbeskrivning är aktuell.
2. Kommunfullmäktige beslutar att text om buller, näringsliv och miljö kvalitetsnormer är inaktuell och ska därför inte längre gälla.
3. Kommunfullmäktige uppdrar åt tekniska nämnden att ta fram en kommundäckande dricksvattenutredning, i samverkan med miljö- och hälsoskyddsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen. Uppdraget ska återrapporteras senast 2019-12-31.
4. Kommunfullmäktige beslutar att utbyggnaden av Kassmyraområdet kan tidigareläggas och uppdrar åt kommunstyrelsen att överväga översiktsplanens utbyggnadsordning i samband med antagandet av Mål och budget för 2019-2022.
5. Kommunfullmäktige datumsätter tidigare lämnade uppdrag till samhällsbyggnadsnämnden på följande sätt:
  - Vidta åtgärder för att ändra primärled för farligt gods – från nuvarande Dalvägen/Hågelbyleden till Södertäljevägen västerut från Vårsta, ska återrapporteras senast 2018-12-31.
  - Ta fram ytterligare riktlinjer för Grödingebygden för att säkra att översiktsplanens intentioner kan följas, ska återrapporteras senast 2019-06-30.
  - Ta fram en kollektivtrafikpolicy för Botkyrka kommun, ska återrapporteras senast 2019-12-31.

2018-04-11

Dnr KS/2017:323

### **Sammanfattning**

Enligt plan- och bygglagen ska alla kommuner ha en aktuell översiktsplan. Kommunfullmäktige ska under varje mandatperiod avgöra om översiktsplanen är aktuell eller om hela eller delar av den är föråldrad. 2017-08-04 fick kommunledningsförvaltningen i uppdrag att aktualitetspröva Botkyrkas översiktsplan antagen i maj 2014.

Botkyrkas översiktsplan har sikte på år 2040. Översiktsplanen ger riktlinjer för Botkyrkas utveckling genom fem planeringsstrategier, som bland annat innebär att ge plats för 20 000 nya bostäder, 15 000 nya arbetstillfällen och samhällsservice.

Översiktsplanens viljeinriktning är prövad utifrån både aktualitet och efterlevnad. Botkyrkas översiktsplan är aktuell. Det finns tre textavsnitt i översiktsplanen som bland annat efter lagändringar har blivit inaktuella och behöver strykas. Detta påverkar inte översiktsplanens intentioner. Det som var den mest diskuterade frågan gällde säkerställande av dricksvattenresurserna i Botkyrka. Ett följduppdrag ska trygga ett bättre kunskapsunderlag om det. Tidigare lämnade, ej slutförda uppdrag i samband med översiktsplanens antagande, blir nu datumsatta.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2018-03-27.

### **Yrkanden**

Robert Steffens (C) yrkar bifall till ordförandeförslaget.  
Yngve RK Jönsson (M) yrkar bifall till ordförandeförslaget.

---

Expedieras till:  
Kommunfullmäktige



2018-03-27

Dnr KS/2017:323

## Referens

Heidi Pintamo

Mottagare

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

## Aktualitetsförklaring av översiktsplan

### Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige beslutar att antagen översiktsplan inklusive miljökonsekvensbeskrivning är aktuell.
2. Kommunfullmäktige beslutar att text om buller, näringsliv och miljö kvalitetsnormer är inaktuell och ska därför inte längre gälla.
3. Kommunfullmäktige uppdrar åt tekniska nämnden att ta fram en kommundäckande dricksvattenutredning, i samverkan med miljö- och hälsoskyddsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen. Uppdraget ska återrapporteras senast 2019-12-31.
4. Kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att överväga översiktsplanens utbyggnadsordning, i samband med att tekniska nämnden avrapporterar sitt uppdrag. Uppdraget ska återrapporteras senast 2019-12-31.
5. Kommunfullmäktige datumsätter tidigare lämnade uppdrag till samhällsbyggnadsnämnden på följande sätt:
  - Vidta åtgärder för att ändra primärled för farligt gods – från nuvarande Dalvägen/Hågelbyleden till Södertäljevägen västerut från Vårsta, ska återrapporteras senast 2018-12-31.
  - Ta fram ytterligare riktlinjer för Grödingebygden för att säkra att översiktsplanens intentioner kan följas, ska återrapporteras senast 2019-06-30.
  - Ta fram en kollektivtrafikpolicy för Botkyrka kommun, ska återrapporteras senast 2019-12-31.

2018-03-27

Dnr KS/2017:323

### **Sammanfattning**

Enligt plan- och bygglagen ska alla kommuner ha en aktuell översiktsplan. Kommunfullmäktige ska under varje mandatperiod avgöra om översiktsplanen är aktuell eller om hela eller delar av den är föråldrad. Den 4 september 2017 fick kommunledningsförvaltningen i uppdrag att aktualitetspröva Botkyrkas översiktsplan antagen i maj 2014.

Botkyrkas översiktsplan har sikte på år 2040. Översiktsplanen ger riktlinjer för Botkyrkas utveckling genom fem planeringsstrategier, som bland annat innebär att ge plats för 20 000 nya bostäder, 15 000 nya arbetstillfällen och samhällsservice.

Översiktsplanens viljeinriktning är prövad utifrån både aktualitet och efterlevnad. Botkyrkas översiktsplan är aktuell. Det finns tre textavsnitt i översiktsplanen som bland annat efter lagändringar har blivit inaktuella och behöver strykas. Detta påverkar inte översiktsplanens intentioner. Det som var den mest diskuterade frågan gällde säkerställande av dricksvattenresurserna i Botkyrka. Ett följduppdrag ska trygga ett bättre kunskapsunderlag om det. Tidigare lämnade, ej slutförda uppdrag i samband med översiktsplanens antagande, blir nu datumsatta.

### **Bakgrund**

Enligt plan- och bygglagen ska alla kommuner ha en översiktsplan. Den ska visa hur kommunen vill utveckla marken och vattnet i kommunen. Översiktsplanen måste vara aktuell för att kunna vägleda efterföljande planering, exempelvis strukturplaner, detaljplaner, exploateringsprojekt och bygglov.

En översiktsplan ska spegla kommunens politiska vilja och svara upp mot rådande förutsättningar och kunskaper. Kommunfullmäktige ska därför under varje mandatperiod avgöra om översiktsplanen är aktuell eller om hela eller delar av den inte längre ska gälla.

Under en aktualitetsprövning prövas främst översiktsplanens viljeinriktning och om översiktsplanen ännu fyller en vägledande funktion. Om delar av översiktsplanen bedöms inaktuella kan de beslutas att inte gälla längre och strykas ur översiktsplanen. Det kan innebära att kommunen kommer sakna en egen övergripande inriktning i en viss fråga eller för en viss plats. Gällande lagstiftning, riktlinjer och liknande tar över. I en aktualitetsprövning kan också tydliga felskrivningar korrigeras. Något som är missvisande kan förtydligas, om det inte ändrar i sak innehållsmässigt. I övrigt får inte text i översiktsplanen röras, det går inte att lägga till eller uppdatera text eller kartor.

2018-03-27

Dnr KS/2017:323

En aktualitetsförklaring kan landa i att vissa frågor behöver bli mer belysta. Då kan tematiska tillägg, en fördjupning till översiktsplanen eller följduppdrag av andra slag föreslås. Den 4 september 2017 fick kommunledningsförvaltningen i uppdrag att aktualitetspröva Botkyrkas översiktsplan antagen i maj 2014. I samband med antagandet 2014 gavs tre följduppdrag till samhällsbyggnadsnämnden.

### **Inriktningen i Botkyrkas översiktsplan håller**

Översiktsplanen är aktuell enligt kommunledningsförvaltningens bedömning. Granskningen av översiktsplanen är genomförd av kommunledningsförvaltningen i samverkan med andra förvaltningar. Översiktsplanen är granskad utifrån två frågor:

1. Har några förutsättningar förändrats som påverkar översiktsplanens aktualitet?

Svaret på frågan är nej. Med siktet mot år 2040 kan Botkyrka kommun fortsätta arbeta med inriktningen i de fem planeringsstrategierna: ”Leva klimatsmart”, ”Plats att växa”, ”Hemma i storstaden”, ”Nära till storstadsnatur” och ”Utrymme för kreativitet”. Översiktsplanen är med andra ord aktuell.

2. Arbetar vi i Botkyrka kommun i enlighet med översiktsplanen?

Svaret är till största del ja, men det finns också brister i tillämpningen av översiktsplanens intentioner. Varför det är så handlar om flera saker. Översiktsplanens inriktning på att bygga där det redan är byggt leder till fler målkonflikter och olika professioner hamnar i ”skarpare lägen” än tidigare. Översiktsplanen är inte det enda dokument som kan skapa beredskap ”i skarpare” lägen, för det kan också andra riktlinjer, program med mera behöva vägas mot varandra. Översiktsplanens inriktning kan också behöva än mer inarbetningstid. Att den varit gällande i fyra år är inte lång tid i samhällsplaneringssammanhang. För att översiktsplanen ska kunna tillämpas fullt ut är också de tre följduppdragen givna i samband med översiktsplanens antagande 2014 viktiga att fullfölja.

Mer detaljer om planens aktualitet och tillämpning av översiktsplanen hittas i bilaga 2: ”Rapport aktualitetsprövning översiktsplan”.

Översiktsplanen är aktuell enligt Länsstyrelsen

Länsstyrelsen ska minst en gång under mandatperioden redovisa sina synpunkter kring statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. De har bedömt att Botkyrkas översiktsplan är aktuell och ”...bör därmed även fortsättningsvis kunna utgöra stöd för planläggning och tillståndsgivning.” Hela deras sammanfattande redogörelse är bilagd som bilaga 4.

2018-03-27

Dnr KS/2017:323

### **Nytt kunskapsläge om vattenresurser bidrar till ett nytt följduppdrag**

Ett nytt kunskapsläge finns om kommunens strategiska vattenresurser. I översiktsplanen pekas två områden ut för skydd av grundvattenförekomster och de kommer fortsätta gälla tills mer heltäckande information finns. Tekniska förvaltningen har tagit fram en vattenförsörjningsplan och utreder just nu vattenresurser utpekade i den. Samtidigt pågår arbetet med en regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län och Försvarmakten genomför en åtgärdsförberedande utredning gällande markföröreningar (PFAS) i Tullinge/Riksten. Dessa olika delar behöver utgöra byggstenar i en fördjupad utredning av Botkyrkas dricksvattenresurser. Därför föreslår kommunledningsförvaltningen ett följduppdrag om dricksvatten. Vi behöver säkerställa tillgången till ordinarie dricksvatten och kunna prioriteringsordna vattenresurserna i kommunen utifrån olika målkonflikter och med uppdaterade kunskaper.

### **Tidigare följduppdrag**

I samband med att "Botkyrkas översiktsplan 2014" antogs gav kommunfullmäktige tre följduppdrag till samhällsbyggnadsnämnden. Uppdragen handlade om att

- ta fram ytterligare riktlinjer för Grödingebygden för att säkra att översiktsplanens intentioner kan följas,
- vidta åtgärder för att ändra primärled för farligt gods – från nuvarande Dalvägen/Hågelbyleden till Södertäljevägen västerut från Vårsta och
- ta fram en kollektivtrafikpolicy för Botkyrka kommun

Arbete pågår med de två första, med det sistnämnda är arbetet inte påbörjat. De alla är viktiga för att förverkliga översiktsplanens intentioner och behöver därför tidsättas.

### **Innehåll som blivit inaktuellt i Botkyrkas översiktsplan**

Det som inte längre ger en bra vägledning i översiktsplanen behöver klassas som inaktuellt. Det innebär att "återgå" till en sits där en kommungemensam syn på frågan/platsen kan saknas. Det är gällande lagstiftning, riktlinjer och liknande som ska följas istället. Inget av det som kommunledningsförvaltningen föreslår behöver strykas påverkar översiktsplanens viljeinriktning.

#### **1. Nya bullerregler – sidan 48 påverkas**

Nya regler för trafikbuller trädde i kraft under 2015 och 2017, förordning 2015:216 om trafikbuller vid bostadsbyggnader. Ändringarna påverkar inte översiktsplanens intentioner. Möjligheterna att åstadkomma en kollektivtrafiknära stadsutveckling underlättas genom de nya bullerriktvärdena. Delar

2018-03-27

Dnr KS/2017:323

av redovisningen av då gällande bullerriktlinjer i översiktsplanen är nu inaktuella. Att texten om riktlinjer för buller inte längre gäller innebär inte att de kommer att glömmas bort. Bullerhantering är ett lagkrav i efterföljande planering och kommunens generella förhållningssätt till buller kvarstår: ”En så god ljudnivå som möjligt med låga bullernivåer ska alltid eftersträvas”. Exakt vilka rader som stryks, se bilaga 1: Inaktuellt i Botkyrkas översiktsplan 2014.

## 2. Ny näringslivsstrategi – sidan 91 påverkas

På sidan 91 i översiktsplanen står om den profil hos företag och andra aktörer som vi särskilt välkomnar i Botkyrka kommun. Till viss del ändras inriktningen nu i och med att ”Strategi för näringsliv, arbetsmarknad och idéburen sektor” antogs av kommunfullmäktige i mars 2018. Meningen ”Vi välkomnar särskilt företag och aktörer med inriktningar inom miljö, hälsa och kreativa näringar” gäller inte längre. Detta påverkar inte översiktsplanens intentioner då utpekade verksamhetsområden ändå förblir de samma och andra tankar kring företagande kvarstår i översiktsplanen.

## 3. Nytt om miljö kvalitetsnormen vatten – sidan 122 påverkas

På sidan 122 beskrivs miljö kvalitetsnormer för vattenförekomster och deras status. Texten har blivit föråldrad och gäller därmed inte längre. Nu finns bland annat uppdaterade statusklassningar. Beskrivningen av ansvaret för vattenkvaliteten och texten om Botkyrka kommuns vilja kommer att stå kvar, därför påverkas inte översiktsplanens intentioner. Exakt vilka rader som ”stryks”, se bilaga 1: Inaktuellt i Botkyrkas översiktsplan 2014.

## **Nytt – men ingen ändring i översiktsplanen**

Nytt om bebyggelse vid Mälaren och Östersjön - sidan 36 påverkas inte  
Det finns nya läns- och regionala rekommendationer för på vilka nivåer ny bebyggelse runt Mälaren och Östersjön kan placeras. De nya rekommendationerna är något mer tillåtande än de försiktighetsmått som anges i översiktsplanen. Kommunledningsförvaltningens bedömning är att det är bättre att ha kvar texten som den är än att stryka den. Platser nära vatten är på många sätt attraktiva för bebyggelse och vi vill inte bidra till ett intryck att rekommendationer saknas. När översiktsplanen tillämpas i efterföljande planering får anpassning ske till de nya rekommendationerna.

## **Kommunledningsförvaltnings bedömning**

Kommunledningsförvaltningen bedömer att Botkyrkas översiktsplan är aktuell.

2018-03-27

Dnr KS/2017:323

Mattias Jansson  
Kommundirektör

Elif Koman André  
Avdelningschef samhällsutveckling

#### Bilagor

Bilaga 1: Inaktuellt i Botkyrkas översiktsplan 2014.

Bilaga 2: Rapport aktualitetsprövning översiktsplan.

Bilaga 3: Kort sammanfattning om aktualitetsförklaring som framöver ska bifogas översiktsplan 2014.

Bilaga 4: Länsstyrelsens sammanfattande redogörelse inför Botkyrka kommuns prövning av översiktsplanens aktualitet. Registrerat 30 juni 2017.

Bilaga 5: Sammanställning statliga och mellankommunala intressen av betydelse för kommunernas planering. Länsstyrelsen 22 december 2017.

Bilaga 6: Kortversion av Botkyrkas översiktsplan 2014. Antagen av kommunfullmäktige 22 maj 2014.

För att se hela ”Botkyrkas översiktsplan 2014” och tillhörande miljökonsekvensbeskrivning besök [www.botkyrka.se/oversiktsplan](http://www.botkyrka.se/oversiktsplan)

Expedieras till

Kultur- och fritidsnämnden

Tekniska nämnden

Samhällsbyggnadsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Socialnämnden

Utbildningsnämnden



# INAKTUELLT I ÖVERSIKTSPLAN 2014



Bilaga 1 till "Tjänsteskrivelse aktualitetsförklaring av översiktsplan 2014"

Textavsnitt som inte längre kommer gälla i Botkyrkas översiktsplan 2014.



**BOTKYRKA  
KOMMUN**



## Att bygga i kollektivtrafknära lägen kräver hänsyn till buller

Botkyrka kommun växer – nya bostäder och mer service efterfrågas samtidigt som vi måste tänka på miljön, invånarnas hälsa och Botkyrkas natur, kultur- och rekreationsvärden. Vi vill prioritera att använda redan ianspråktagen mark i kollektivtrafknära lägen. Detta är lägen som ofta är utsatta för buller, men det innebär istället att skog och jordbruksmark kan bevaras i större utsträckning och att våra tysta naturområden blir kvar. På vissa platser i kommunen kan denna inriktning alltså innebära en målkonflikt med buller.

I Stockholmsregionen är buller ett utbrett miljö- och hälsoproblem. Det vi kan göra för att minska bullrets effekter från trafiken är exempelvis att använda tyst asfalt, vallar, överdäckningar, nedgrävningar eller plank. Genom husets placering och utformning med exempelvis skärmar, burspråk och fönster kan bullerutsattheten i utemiljöer också minskas. Ju fler som väljer att åka tystare fordon eller att gå eller cykla bidrar också till tystare miljöer. Idag är fordonstrafiken och järnvägstrafiken de största bullerkällorna i Stockholmsregionen och i Botkyrka. Buller från E4/E20, Dalvägen, Hågelbyleden, Huddingevägen, tunnelbanan, pendeltågen och Grödinge-banan, bidrar till att vissa delar av Botkyrkas bebyggda områden är bullerutsatta. Se kartan på nästa sida. Tillfälligt störande buller finns också, till exempel från skytte, motorsport och täktverksamhet. Flera av kommunens täkt- och masshanterings-verksamheter ligger intill tätbebyggda områden. Vi avser att utveckla dessa och det kommer att bidra till bättre ljudmiljö, se även karta på sidan 41.

Ekvivalent nivå:  
medelljudnivå under  
en given tidpunkt  
Maximalnivå: ljud-  
nivån vid en enskild  
ljudhändelse

### Riksdagens riktlinjer 2013

INOMHUS	30 dB(A), ekvivalent nivå
UTOMHUS VID FASAD	45 dB(A), maximalnivå nattetid
UTOMHUS VID FASAD	55 dB(A), ekvivalent nivå
UTOMHUS PÅ UTEPLATS	70 dB(A), maximalnivå

Riksdagen har fastställt riktlinjer för trafikbuller som vid nybyggnation inte bör överskridas. I Stockholmsregionen behöver nya bostäder särskilda åtgärder för att ha en bra inomhusmiljö, med det är svårare att klara utemiljönivåerna. Därför tillämpas så kallade avstegsfall, som också kallas Stockholmsmodell, där bostäder tillåts i lägen där trafikbuller överstiger riktvärdena för buller utomhus. Avstegsfall innebär att bostadshuset med en bullrig sida också skall ha tillgång till en tyst sida”. Botkyrka kommun kan också komma att behöva tillämpa avstegsfall. Kunskapsläget om buller i relation till stadsutveckling är under utveckling, nya statliga riktlinjer kan komma inom en snar framtid. Buller kommer att behöva studeras närmare i efterföljande planering men vi har tagit fram ett generellt förhållningssätt till buller.

Botkyrkas förhållningssätt till buller:

- Inomhusriktvärden för buller får inte överskridas.
- En så god ljudnivå som möjligt med låga bullernivåer ska alltid eftersträvas.
- Huvudprincipen för avsteg från riktvärden för trafikbuller utomhus kan höra göras:
  - I områden med tät stadsbygd.
  - I områden med lödeltät stadsbygd i kollektivtrafknära läge (se karta sidan 43).



## Utrymme för kreativitet hos företag och andra aktörer

Som kommun vill vi ge nya och befintliga företag och andra aktörer möjlighet att förverkliga sina idéer, det vill säga vi vill ge utrymme för kreativitet. Vi vill att Botkyrka ska vara platsen för en betydande andel av regionens företagande och platsen för olika verksamheters spännande idéer.

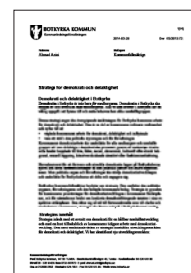
I det här sammanhanget är både platsen Botkyrka och Botkyrkaborna en potential för regionen att ta tillvara. Här visar vi vår översiktliga inriktning för olika verksamheters profilering och lokalisering, sammantaget ger vi utrymme för 15 000 fler arbetstillfällen i Botkyrka.

### Profilering:

- ~~Vi välkomnar särskilt företag och aktörer med inriktningar inom miljö, hälsa och kreativa näringar.~~
- Vi ger utrymme för nya företag som vill etablera sig i kommunen och för befintliga Botkyrkaföretag som vill växa.
- Vi ger utrymme för företag och näringsliv, socialt företagande och andra initiativrika aktörer – från små lokala förmågor till stora multinationella bolag.

### Lokalisering:

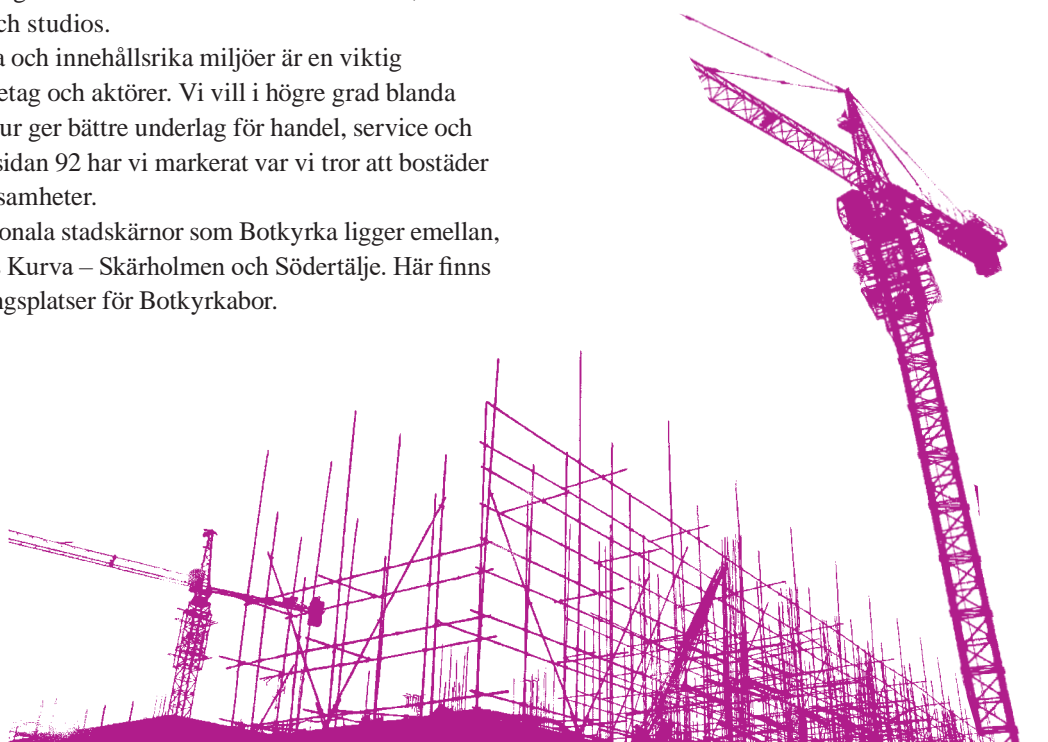
- På kartan på sidan 93 ringar vi in var i Botkyrka vi ger utrymme för nya verksamheter med olika profilering. Kartan anger en målbild för Botkyrka 2040 och profileringen ska ses som en inriktning och möjlighet för utvecklingen under en lång tidsperiod.
- Utöver de områden som ringas in på kartan välkomnar vi etableringar av ickestörande verksamheter och service inom övriga delar av de bebyggda områdena, gärna integrerat med bostäder. Vi ser att följande platser i Botkyrka bör stärkas som noder och tyngdpunkter för bebyggelse, kollektivtrafik och service: Hallunda centrum, Alby centrum och Eriksbergs verksamhetsområde samt stråket däremellan, Fittja centrum, Tullinge centrum, Tumba centrum samt Vårsta centrum.
- I samverkan med den privata fastighetsmarknaden förmedlar vi tomter, företagshotell, lokaler, ateljéer och studios.
- Som kommun inser vi att kreativa och innehållsrika miljöer är en viktig lokaliseringsfaktor för många företag och aktörer. Vi vill i högre grad blanda företag och bostäder, vilket i sin tur ger bättre underlag för handel, service och rörelse dygnet runt. I tabellen på sidan 92 har vi markerat var vi tror att bostäder med fördel kan förenas med verksamheter.
- Vi stödjer utvecklingen av de regionala stadskärnor som Botkyrka ligger emellan, nämligen Flemingsberg, Kungens Kurva – Skärholmen och Södertälje. Här finns viktiga arbetsplatser och utbildningsplatser för Botkyrkabor.



”Strategi för demokrati och delaktighet”, 2014



Fler arbetstillfällen behövs för att sänka arbetslösheten, vilket förbättrar många levnadsvillkor och ökar folkhälsan.



## Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer (MKN) finns för utomhusluft, vatten samt omgivningsbuller från vägar, järnvägar, flygplatser och industriell verksamhet. Miljökvalitetsnormerna är föreskrifter i miljöbalken och handlar om en viss miljö kvalitet som ska uppnås eller behållas. För Botkyrka är det obligatoriskt att behandla miljö kvalitetsnormer för utomhusluft och vatten i översiktsplanen.

### Utomhusluft

I Botkyrka kommun, liksom i länet, är det främst miljö kvalitetsnormerna för partiklar (PM10) och kvävedioxid som är svåra att klara. I Botkyrka överskrids miljö kvalitetsnormerna för luftkvalitet i utomhusluft för PM10 och kvävedioxid utmed E4/E20. Under vissa år överskrids också miljö kvalitetsnormerna för kvävedioxid längs med Hågelbyleden i Alby. Det är trafiken som leder till överskridandet. Kommunens möjlighet att minska trafiken för att klara miljö kvalitetsnormerna längs dessa vägar är starkt begränsad, eftersom de tillhör det statliga vägnätet. I översiktsplanen föreslår vi att Hågelbyledens sträckning ändras till att gå väster om Eriksbergs industriområde. Detta skulle minska de olägenheter som idag finns i Alby.

Vi vill förtäta befintlig stadsbygd kring kollektivtrafiknära lägen samt att bygga så pass tätt att ett kollektivtrafikunderlag skapas även i nya lägen. Det skapar möjlighet till ett boende som inte förutsätter bilinnehav, vilket är gynnsamt ur luftföroreningssynpunkt. Samtidigt kan en förtätning av bebyggelsen leda till att gaturum sluts och i och med det, försämra luftkvalitén. Rekommendationer och strategier för hur miljö kvalitetsnormerna för luft ska klaras behöver tas fram i efterföljande planering, särskilt för den stadsbygd som vi avser utveckla nära E4/E20. Spridningsberäkningar för luftföroreningarna kvävedioxid och partiklar (PM10), hittar du på kartorna på sidorna 124-125.

### Vatten

Kommunen har ett uttalat ansvar för att aktivt arbeta för att uppnå normerna för vattenkvalitet, men saknar ibland möjlighet att ensam förbättra statusen i ett vatten. Alla så kallade vattenförekomster ska till 2015 uppnå god kemisk och kvantitativ status (grundvatten) eller god ekologisk status (ytvatten). I de fall där det, av olika skäl, inte är möjligt kan tiden förskjutas.

Vattenmyndigheten har fastställt miljö kvalitetsnormer för 25 vattenförekomster i Botkyrka kommun. En statusklassning av kommunens femton ytvattenförekomster (2009), visade att hälften av dessa inte uppnådde god ekologisk status. Detta ska vara uppnått 2021. Samtliga grundvattenförekomster hade mot god kemisk och kvantitativ status vid klassningen 2009. Se karta över ekologisk och kvantitativ status på grund- och ytvattenförekomster på nästa sida.

Notera att en ny klassning inte har gjorts sedan upptäckten av förhöjda halter av PFOS i vattnet från Tullinge vattenverk 2011. Utsläppet kom från Tullinge flygfält. Ämnet hade spridit sig via en ”smal källridor” från Riksten via Norrgaån ända ner till Kagghamraåns utlopp i Kaggfjärden. Åtgärder har vidtagits, bland annat ska Tullinge vattenverk få en reningsanläggning.

Vi vill att byggandet på landsbygden framöver ska koncentreras i stråk där det är möjligt att bygga ut det kommunala vatten- och avloppsnätet. Avsikten är att detta ska ske till områdena Kagghamra, Sibble, Eldtomta, Byrsta och Tegelvreten som redan har stor andel

**DET HÄR ÄR  
BOTKYRKA**

# Aktualitetsprövning översiktsplan

Rapport om Botkyrka kommuns aktualitetsprövning av översiktsplan 2014



## Innehåll

Bakgrund och slutsatser .....	3
Metod.....	4
Vilka deltog i arbetet? .....	4
Upplägg granskning av översiktsplan .....	4
Intern uppföljning av hur översiktsplanen efterlevs .....	5
1. Detaljplanegranskningen .....	5
2. Genomgång av bygglov på landsbygden .....	6
3. Granskning om avvikelser från översiktsplanen .....	6
4. Uppföljning av tidigare följduppdrag .....	7
Synpunkter/svar på översiktsplanen från aktualitetsprövningsprocessen.....	7
Dricksvatten i kommunen .....	7
Gles/medel tät/tät stadsbygd och gränsdragningarna .....	8
Gröna värden .....	8
Hågelby .....	8
Kulturarv och kulturmiljöer .....	8
Landsbygden .....	9
Planeringsstrategin ”Utrymme för kreativitet” .....	9
Plats för samhällsservice i översiktsplanen .....	9
Riksten.....	9
Utbyggnadsordningen .....	10
Verksamheter/företagande .....	10
Översiktsplanens intentioner behöver följas än mer .....	10
Översiktsplanens kartor.....	11
De här frågorna behöver synas mer i översiktsplanen .....	11
Nya lagar, mål, riktlinjer och strategier.....	11
Lagändringar/nya lagar sedan översiktsplanen antogs.....	11
Plan och bygglagen och miljöbalken .....	11
Bosättningslagen .....	12
Klimatlagen .....	12
Nytt på nationell och regional nivå sedan översiktsplanen antogs.....	12
Nya interna strategier, program och planer sedan översiktsplanen antogs .....	13
Det här behöver ”ändras” i översiktsplanen .....	14
Viktigt på gång – inför nästa aktualitetsprövning av översiktsplanen.....	15
Vi som deltagit i aktualitetsprövningen.....	15

## Bakgrund och slutsatser

Alla kommuner ska enligt plan- och bygglagen ha en översiktsplan. Den ska visa hur kommunen vill utveckla marken och vattnet i kommunen. Översiktsplanen måste vara aktuell för att kunna vägleda efterföljande planering, exempelvis strukturplaner, detaljplaner, exploateringsprojekt och bygglov. Botkyrkas översiktsplan antogs i maj 2014. Den har sikte på 2040. Översiktsplanen ger riktlinjer för Botkyrkas utveckling genom fem planeringsstrategier, som bland annat innebär att ge plats för 20 000 nya bostäder och 15 000 nya arbetstillfällen.

Intresset för Botkyrka kommun som plats för bostadsutveckling har vuxit kraftigt under översiktsplaneperioden, åren 2014-2017 byggdes 1876 bostäder. Åren 2014-2016 växte antalet arbetstillfällen i kommunen med 1767. Idag finns runt 4500 fler Botkyrkabor jämfört med för fyra år sedan. Mycket av detta hade hänt även utan en översiktsplan. Trots det, är det med översiktsplanen vi har ett verktyg att styra den här samhällsförändringen i önskad riktning, under låg- och högkonjunkturer. En översiktsplan ska spegla kommunens politiska vilja och svara upp mot rådande förutsättningar och kunskaper. Kommunfullmäktige ska därför under varje mandatperiod avgöra om översiktsplanen är aktuell eller om hela eller delar av den inte längre ska gälla.

Enligt plan- och bygglagen kan bara mindre ändringar göras i översiktsplanen till följd av en aktualitetsprövning. Det innebär att sådant som inte längre fungerar som en bra vägledning kan strykas. Felskrivningar kan korrigeras och något som är missvisande kan förtydligas om det inte ändrar innehållet i sak. Om aktualitetsprövningen exempelvis visar att större delar av översiktsplanen är inaktuella, kan uppdrag ges om att göra ett tematiskt tillägg eller fördjupning till översiktsplanen. Ett sådant arbete behöver ske enligt ett plan- och bygglagförfarande med samråd, utställning och så vidare.

Den 4 september 2017 fick kommunledningsförvaltningen i uppdrag att aktualitetspröva Botkyrkas översiktsplan. Aktualitetsprövningen visar att översiktsplanen i sin helhet är aktuell. Kommunledningsförvaltningen bedömer att några mindre ”ändringar” behöver göras. Tre textavsnitt, som inte påverkar översiktsplanens viljeinriktning, är inaktuella. Avsnitten berör buller, näringsliv och miljö kvalitetsnormen vatten. Se ”Det här behöver ”ändras” i översiktsplanen”, sidan 14 för en beskrivning av dem.

Eftersom ett nytt kunskapsläge finns om kommunens strategiska vattenresurser, men bilden behöver bli mer komplett, föreslår kommunledningsförvaltningen ett följduppdrag om dricksvatten. I samband med att Botkyrkas översiktsplan 2014 blev antagen gav kommunfullmäktige tre följduppdrag till samhällsbyggnadsnämnden. Inget av uppdragen är klara och de alla är viktiga för att förverkliga intentionerna i översiktsplanen. Därför föreslår kommunledningsförvaltningen att de återupprepas och tidsätts. Se mer om följduppdragen på sidan 7 och i tjänsteskrivelse ”Aktualitetsförklaring av översiktsplan 2014” 2018-03-27.

Det som står i tjänsteskrivelsen som nämns ovan är det som kommunstyrelsen och kommunfullmäktigställning behöver ta ställning till i samband med aktualitetsförklaringen av översiktsplanen. Annat som prövningen fann var att en felskrivning behöver korrigeras och att vi behöver göra ett förtydligande om strandskydd., se sidan 12 och 14. De strykningar/korrigeringar som ska ske i översiktsplanen finns redovisade i ett separat häfte som nu ska ingå som en del till den tryckta översiktsplanen. Dessa ändringar kommer även

synas tydligt i en översiktsplaneversion på Botkyrka kommuns webbsida:  
[www.botkyrka.se/oversiktsplan](http://www.botkyrka.se/oversiktsplan).

Då bättre intern samordning efterfrågas i vissa frågor, för att kunna tillämpa översiktsplanen ännu bättre, kommer kommunledningsförvaltningen att anordna förvaltningsövergripande ”temasamtal”.

## Metod

### Vilka deltog i arbetet?

Avdelning samhällsutveckling på kommunledningsförvaltningen hade ansvaret för aktualitetsprövningen. Uppdragsledare var Heidi Pintamo, utvecklingsledare.

Alla förvaltningar fick frågan om de ville delta i arbetet med aktualitetsprövningen av Botkyrkas översiktsplan. De förvaltningar som deltog i arbetet med en eller flera representanter var:

- arbetsmarknads och vuxenutbildningsförvaltningen
- kommunledningsförvaltningen
- kultur- och fritidsförvaltningen
- samhällsbyggnadsförvaltningen
- socialförvaltningen
- tekniska förvaltningen
- utbildningsförvaltningen

Vård- och omsorgsförvaltningen avstod från att delta men önskade att få information om resultatet då uppdraget blivit klart.

Information har löpande lämnats till kommunstyrelsens klimat- och planeringsberedning. I slutskedet av uppdraget fick miljö- och hälsoskyddsnämnden, tekniska nämnden och samhällsbyggnadsnämnden ta del av resultatet.

Länsstyrelsen ska minst en gång under mandatperioden redovisa sina synpunkter om statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. Länsstyrelsen hade redan innan kommunledningsförvaltningen fick uppdraget att aktualitetsförklara Botkyrkas översiktsplan bedömt att den är aktuell utifrån deras ansvarsområde. De har bedömt att översiktsplanen är aktuell och ”...bör därmed även fortsättningsvis kunna utgöra stöd för planläggning och tillståndsgivning.” För Länsstyrelsens sammanfattande redogörelse, se bilaga 4.

Kommunledningsförvaltningens initiala bedömning var, som Länsstyrelsens, att översiktsplanen som helhet är aktuell och att det inte fanns behov av ytterligare externa ställningstaganden. Prövningsprocessen är också av begränsad karaktär, det går i princip inte att ändra i översiktsplanens innehåll utan bara stryka sådant som inte stämmer.

### Upplägg granskning av översiktsplan

Huvudfrågorna i aktualitetsprövningen av Botkyrkas översiktsplan var:

1. Är viljeinriktningen i översiktsplanen aktuell?



## 2. Har några förutsättningar förändrats som påverkar planens aktualitet?

Andra frågor som diskuterades med förvaltningarna var:

- Hur fungerar översiktsplanen som planeringsunderlag?
- Arbetar kommunorganisationen enligt översiktsplanen?
  - Om nej, varför inte?
  - Om ja, ge exempel på något som gjorts.
- Saknas något i översiktsplanen?
- Vilka nya lagar, strategier, planer och liknande, som kan ha betydelse för samhällsplanering på övergripande nivå, har börjat gälla sedan översiktsplanen antogs?

Representanterna för förvaltningarna fick i uppgift att läsa in sig på de sidor i översiktsplanen som berörde deras verksamhet mest, utifrån frågeställningarna ovan. Men synpunkter på helheten var också välkomna.

Även om Länsstyrelsen granskat de mellankommunala och statliga intressena gjorde kommunledningsförvaltningen för egen del en kompletterande in- och omvärldsanalys för att bilda sig en uppfattning om nya strategier, lagar eller annat som kunde vara avgörande för/ha påverkan på innehållet i översiktsplanen.

För att följa upp hur kommunorganisationen arbetat i enlighet med översiktsplanen gjorde kommunledningsförvaltningen fyra uppföljningar, mer om dem nedan.

## **Interna uppföljningar av hur översiktsplanen efterlevs**

Kommunledningsförvaltningen har följt upp hur översiktsplanen efterlevs genom att ställa frågorna nedan:

1. Av de detaljplaner som hunnit vinna laga kraft, och som var pågående, efter att översiktsplanen antagits, hur förhöll de sig till översiktsplanen planeringsstrategier?
2. Var har bygglov/förhandsbesked getts till ny bebyggelse på landsbygden. Har de hamnat i översiktsplanens utpekade stråk för landsbygdsutveckling?
3. Har avvikelser från översiktsplanen skett i planbesked eller detaljplaner och i så fall varför?
4. Hur har det gått med de tre följduppdrag som gavs då översiktsplanen antogs?

### **1. Detaljplanegranskningen**

Översiktsplanens ska möjliggöras genom fem planeringsstrategier:

- Leva klimatsmart
- Plats att växa
- Hemma i storstaden
- Nära till storstadsnatur
- Utrymme för kreativitet

För att ”testa” hur planeringsstrategierna ”faller ut” och ha ett samtal kring dem granskades detaljplaner där planuppdrag lämnats sedan maj 2014. I det urvalet fanns 56 detaljplaner

varav 50 ingick i ”testet”. Flertalet av dem var ännu under arbete, så de planarkitekter som jobbade med dem intervjuades. Det innebär att det i flera fall ännu inte fullt ut gick att bedöma om detaljplanerna bidrog till att uppfylla planeringsstrategierna eller inte. Av de laga kraft vunna detaljplanerna är det planeringsstrategin ”Leva klimatsmart” som detaljplanerna i högst grad lever upp till. För de pågående detaljplanerna är det planeringsstrategin ”Plats att växa”. Av de laga kraft vunna och pågående detaljplanerna är det planeringsstrategin ”Hemma i storstaden” som detaljplanerna i minst grad lever upp till.

Frågeställningarna kring ”Hemma i storstaden” byggde på flera frågor om kopplingar. Exempelvis ”Bidrar detaljplanen till förbättrade gångmöjligheter till viktiga målpunkter på hemmaplan?” och ”Bidrar detaljplanen till bättre förbindelser med övriga Stockholm?” I de flesta fall var svaret nej, ofta på grund av att detaljplanen togs fram i ett område där gångmöjligheterna redan var bra. På så vis kan resultatet tolkas mer negativt än vad det är, utgångspunkten var ju redan bra. Det behöver heller inte vara en detaljplan som tydligast skapar de bättre förbindelserna med övriga Stockholm. Men likväl kan den utgöra en liten pusselbit ”på vägen dit”, något som kommunledningsförvaltningen ibland saknade i svaren. Oavsett är att stärka fysiska kopplingar i den övergripande strukturen en fråga med utvecklingspotential.

Det går att säga att översiktsplanen följs även om Botkyrka kommun ännu inte nått full potential inom varje planeringsstrategi. Att arbeta med planeringsstrategierna är något som behöver göras inom hela den kommunala organisationen, inget som enbart detaljplanering kan lösa.

## **2. Genomgång av bygglov på landsbygden**

17 bygglov och förhandsbesked har getts på landsbygden sedan augusti 2014. Fyra av dem ligger i de stråk översiktsplanen främst pekar ut för landsbygdens nybyggnation. Ett av dem ligger i ett detaljplanelagt område, Sandviken. Återstående tolv bygglov följer inte översiktsplanens inriktning, eller den inriktning Länsstyrelsen ser som önskvärd i sitt granskningsyttrande. Att förverkliga översiktsplanens intentioner kommer bli lättare då tidigare lämnat följduppdrag i samband med översiktsplanens antagande, om riktlinjer på Grödingebygden, blir klart.

## **3. Granskning om avvikelser från översiktsplanen**

Det är positivt att stort intresse finns för att bygga bostäder i Botkyrka. Att byggherrar inkommer med förfrågningar på alla möjliga platser i Botkyrka, oavsett hur kommunens vilja är beskrivet i översiktsplanen, är något vi alltid får räkna med. Det är oftast upp till oss som kommunorganisation om vi vill bidra till en avvikelse i översiktsplanen eller inte. I det stora hela följer kommunorganisationen översiktsplanen men några avvikelser har gjorts.

Ett avvikelseperspektiv är att kommunorganisationen gett klartecken för, förutom för bebyggelse på platser där vi haft avsikten att bygga, även för bebyggelse på platser där vi haft avsikten att bygga först senare. Inriktningen i översiktsplanen är att

- bygga bostäder och arbetsplatser i redan bebyggda områden, i första hand i bra kollektivtrafiklägen,
- ha fokus på förnyelse och förtätning i våra miljonprogramsområden,
- stärka centrumen i Hallunda, Fittja, Tullinge, Vårsta, Tumba och Alby samt stärka stråket därifrån till Eriksbergs verksamhetsområde.

Bebyggelseprojekten i Slättmalm, Tumba skog, och norra Kassmyra är inte exempel på det.

På sidan 55 i översiktsplanen finns en lista för prioriterad ordning för stadsbyggnadsprojekt. Kassmyra var tänkt att utvecklas senare enligt den.

#### **4. Uppföljning av tidigare följduppdrag**

I samband med att "Botkyrkas översiktsplan 2014" antogs gav kommunfullmäktige tre följduppdrag till samhällsbyggnadsnämnden. Uppdragen handlade om att

- ta fram ytterligare riktlinjer för Grödingebygden för att säkra att översiktsplanens intentioner kan följas.

- vidta åtgärder för att ändra primärled för farligt gods – från nuvarande Dalvägen/Hågelbyleden till Södertäljevägen västerut från Vårsta och
- ta fram en kollektivtrafikpolicy för Botkyrka kommun

Arbetet pågår med de två första, med det sistnämnda är arbetet inte påbörjat. De alla är viktiga för att förverkliga översiktsplanens intentioner.

#### **Synpunkter/svar på översiktsplanen från aktualitetsprövningsprocessen**

Det råder konsensus bland tjänstepersoner som bidragit med synpunkter om översiktsplanens aktualitet: Som helhet är översiktsplanens inriktning bra ännu men efterlevnaden kan i vissa fall bli bättre. Även kommunledningsförvaltningen bedömer att översiktsplanen i sin helhet är aktuell. Synpunkter som framförts av flera förvaltningar och/eller enheter presenteras här, tillsammans med svar från kommunledningsförvaltningen. Detaljsynpunkter besvaras inte här utan hanteras direkt med den som lämnat synpunkten då de inte ingår i aktualitetsprövningens syften.

#### **Dricksvatten i kommunen**

Synpunkt: Botkyrka kommun har fått ny kunskap om sina dricksvattenresurser. Det finns en ny vattenförsörjningsplan. Områden som pekats ut i den utreds vidare. Flera av områdena eller deras infiltrationsområden ligger i konflikt med andra intressen. Förfrågningar finns exempelvis om att lagra massor eller bygga bostäder på platserna. Några av dem är Kassmyra och Hamringes gamla industrimiljö. De områden som är utpekade för bebyggelse i översiktsplanen behöver strykas och bli skyddade för framtida vattenförsörjning. Översiktsplanens intention för Hamra grustäkt, att bli återställd till naturmark, behöver från vattenperspektiv också fortsätta gälla. Det pågår arbete med en regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län och Försvarsmakten genomför en åtgärdsförberedande utredning gällande markföroreningar (PFAS) i Tullinge/Riksten.

Återvinning och masshantering inom vattenskyddsområden är inte optimalt. Logistiskt bra platser för ballasthantering behöver säkras.

Svar: I översiktsplanen pekas två områden ut för skydd av grundvattenförekomster och de kommer fortsätta gälla tills mer heltäckande information finns. Kunskapsläget om dricksvattenförsörjning behöver bli djupare och mer omfattande innan något kan strykas i översiktsplanen. Kommunledningsförvaltningen föreslår att ett följduppdrag ska ges om dricksvattenförsörjning. Se även tjänsteskrivelse "Aktualitetsförklaring av översiktsplan 2014" 2018-03-27. Medan utredning pågår behöver kommunorganisationen bli bättre på att

följa översiktsplanens huvudinriktning avseende utbyggnadsordningen på sidan 55 och sidan 44. Ja, tillsvdare bör inriktningen för Hamra grustäkt upprätthållas.

Under översiktsplanarbetet var det var en stor diskussion om var i Botkyrka masshantering borde ske. Det finns inga ”bra” platser. Men resonemanget var att det är bättre att peka ut några platser själv än att låta Länsstyrelsen ”välja ut” platser i kommunen då förfrågningar inkommer om platser för masshantering. Därför valdes de nuvarande ”minst dåliga” platserna ut. Transporter till de nu utvalda platserna för masshantering, Hanvedsmossen, Pålamalm och Riksten är de logistiskt minst dåliga platserna för då störs tätortsbebyggelse och vägstruktur minst, i jämförelse med om de andra idag befintliga platserna för masshantering skulle behållas. Att platserna ingår i vattenskyddsområden kommer att tvinga verksamheterna till att anpassa sig till platsernas förutsättningar.

### **Gles/medel tät/tät stadsbygd och gränsdragningarna**

Synpunkt: Gränser kan behöva ändras på vissa ställen då det byggs mer nu än när översiktsplanen togs fram.

Svar: Gränserna ändras inte då grundsynen på var det ska byggas glest eller tätt är densamma trots ökat bebyggelsetryck. Vad gles/tät bebyggelse är på de olika platserna är en bedömning som ska göras i efterföljande planering. Se definition i översiktsplanen sidan 96. Gränser för stadsbygdens gleshet/täthet och landsbygdens stråk är också grova precis som alla gränser i översiktsplanen. Tanken är inte att de ska ”zoomas in” på trots att det i olika omfattning går att göra det i kommunens webbkartor. Var en gräns ska gå behöver normalt avgöras efter mer detaljerade studier.

### **Gröna värden**

Synpunkt: Inriktningen i översiktsplanen är bra men gröna värden får ändå inte genomslagskraft på det sätt som översiktsplaneinriktningen anger nu när det byggs mycket. Nära till storstadsnatur får stå tillbaka.

Svar: En grönstrukturplan håller på att tas fram på samhällsbyggnadsförvaltningen. Förhoppningsvis kommer den fungera som ett stöd i det framtida arbetet.

### **Hågelby**

Synpunkt: Ska översiktsplanens riktlinjer fortsätta gälla för området?

Svar: Ja, det finns inget som tyder på en annan intern vilja för området. Men ett nytt visionsarbete kring platsen pågår.

### **Kulturarv och kulturmiljöer**

Synpunkt: När Botkyrka förtätas är det viktigt att kulturmiljöer, fornlämningar och byggnader finns med som en tillgång snarare än ett problem. Hur vi ser på dem i Botkyrka behöver bli tydligare, exempelvis i översiktsplanen. Det finns ett kulturmiljöprogram men det tar inte upp allt, exempelvis byggnader. Kännedomen om kulturmiljöprogrammet behöver öka.

Svar: Ja, hur kommunorganisationen ska se på och hantera kulturmiljöer är en fråga som kan behöva synliggöras än mer nu när vi bygger nytt både i våra tätorter och i anslutning till dem. Kommunledningsförvaltningen ser att kultur- och fritidsförvaltningen skulle kunna fördjupa befintligt kulturmiljöprogram. På översiktsplanenivå ser kommunledningsförvaltningen just nu att det här blir ett bra ämne att diskutera under ett förvaltningsövergripande ”temasamtal”.

I viss mån kommer antagligen kulturmiljöer att komma in i den grönstrukturplan som håller på att tas fram av samhällsbyggnadsförvaltningen.

### **Landsbygden**

Synpunkt: Landsbygden utvecklas inte enligt ”stråktänket” i översiktsplanen. Det behövs också tydligare ställningstagande för ny bebyggelse på landsbygden. Vad gäller det som ligger utanför gles/medel/tät stadsbygd, är exempelvis 20 hus mycket eller lite i de områdena?

Svar: Det stämmer att landsbygden inte utvecklas enligt översiktsplanen. Det ska bli enklare att leva upp till översiktsplanens intentioner när det följduppdrag som gavs i samband med översiktsplanens antagande är klart, ”Riktlinjer för Grödingebygden”. I det arbetet kan frågan om antal klaras ut.

### **Planeringsstrategin ”Utrymme för kreativitet”**

Synpunkt: Inriktningen ”Utrymme för kreativitet” är bra i översiktsplanen men inom samhällsplanering är det den svåraste strategin att förhålla sig till. Inom idrott och kultur har vi hunnit komma långt i ”kreativtetsarbetet” under översiktsplanepreioden. Vi arbetar aktivt med ”Kreativa Botkyrka”. Idag är Botkyrkas idrottsmiljöer mötesplatser i större utsträckning än tidigare. Inom företagande skulle vi kunna vara bättre på att tillvarata Botkyrkabornas kreativitet inom företagande och också ge medborgarna mer inflytande såsom översiktsplanen säger.

Svar: Strategin utrymme för kreativitet blir ett bra ämne att diskutera under ett förvaltningsövergripande ”temasamtal”.

### **Plats för samhällsservice i översiktsplanen**

Synpunkt: I översiktsplanen behöver tydligare framgå verksamhetsbehov i förhållande till utbyggnadsmål. Det är önskvärt att platser för service pekas ut så tillräckligt med utrymme och ekonomiska medel för dem blir naturligare att tänka på, både för exploatörer och internt. Vad samhällsservice innebär skulle också behöva framgå tydligare. Det handlar om plats för förskolor, skolor, LSS-boenden med mera. Sedan översiktsplanen antogs har Boverket tagit fram riktlinjer för friyta utomhus på förskolor och skolor. Nu bygger vi större förskolor än innan så stora ytor skulle behövas för dem.

Svar: 2015 tog kommunledningsförvaltningen fram en rapport för att stödja långsiktig planering av samhällsservice: ”Översiktsplanens intentioner utifrån verksamhetsbehov i Botkyrka 2040.” Kommunledningsförvaltningen ser fortfarande att varje verksamhet bäst kan planera sitt långsiktiga behov och att det inte är lämpligt att peka ut mer exakta platser i en översiktsplan som ska hålla ända till år 2040. Översiktsplanen kan inte ta hänsyn till alla fakta som behöver tas hänsyn till då man börjar detaljplanera för till exempel förskolor och skolor. Vad Botkyrka kommun ska ha för riktlinjer för förskole- och skolgårdar, nu när många intressekonflikter finns om marken, är ett projekt kommunledningsförvaltningen kommer att starta under 2018. I det arbetet kommer Boverkets nya allmänna råd och vägledning för friyta för skol- och förskolegårdar ingå som ett planeringsunderlag.

### **Riksten**

Synpunkt: Borde motorsportverksamheten och skjutbanan föreslås en annan plats i kommunen nu när Riksten får fler bostäder?

Svar: Nej, översiktsplanens inriktning om samexistens bör upprätthållas. De berörda verksamheterna är inte lätta att omlokalisera. Störande verksamheter samexisterar sämre med

gröna värden i storstadsområden än med de bebyggda delarna. Bullerdämpande åtgärder kan behövas i Riksten.

### **Utbyggnadsordningen**

Synpunkt: Vi följer inte utbyggnadsordningen, som översiktsplanen har på sidan 55 och som står formulerat på sidan 44. Då vi prioriterar stadsbyggnadsprojekt borde trafikkonsekvenser ingå som beslutsunderlag.

Svar: Nej, fullt ut har bebyggelseutvecklingen inte haft tyngdpunkt på de platser där vi först ska bygga enligt översiktsplanen. Det behöver Botkyrka kommun bli bättre på.

Samhällsbyggnadsförvaltningen tar just nu fram en trafikstrategi. Återstår att se om den kan fungera som ett verktyg för prioritering.

### **Verksamheter/företagande**

Synpunkt: De platser som är utpekade som verksamhetsområden är bra men än fler kan behövas. Generellt behöver möjligheterna för företag att växa eller få en ny markyta där de kan etablera sig bli bättre. Men det är mer en intern organisationsfråga än en översiktsplanefråga. Totalt växer antalet arbetstillfällen i Botkyrka men kommunen har också förlorat några större företag under översiktsplaneperioden. Som kommunorganisation har vi haft mer fokus på bostäder än verksamhetsområden. Fast i bostadsområden jobbar vi bra med att få in verksamheter.

Svar: Det är bättre att kommunorganisationen fokuserar på att arbeta med de verksamhetsområden vi har i översiktsplanen snarare än att vi pekar ut nya platser. Sedan det här samtalet hölls har det också börjat hända mer internt inom verksamhetsområdesutveckling.

### **Översiktsplanens intentioner behöver följas än mer**

Synpunkt: Det behövs en samsyn i att det är översiktsplanens intentioner som ska driva stadsplaneringen i kommunen. Den interna samordningen i vissa frågor behöver bli bättre. Både tjänstemän och exploatörer behöver ha översiktsplanen som en utgångspunkt i stadsbyggnadsprocesserna. I uppstarten av varje nytt projekt så måste kommunens ambition enligt översiktsplanen genomlysas och slå fasts. På så vis blir kommunen en röst och vi kan få in ”mjuka frågor” från start. Kommunen måste ha en egen kravspecifikation som bygger på översiktsplanens ambition i dialogen med byggherre och exploatör. Det saknas en förvaltningsövergripande plan och budget för genomförande av översiktsplanens ambition. Exploatörer vill inte följa översiktsplanen.

Svar: Ja, målet är översiktsplanen ska följas internt. Vad kommunledningsförvaltningen ser sker det redan men inte till 100%, och ”följsamheten” varierar inom de olika sakfrågorna. Det visar exempelvis granskningen av kommunens detaljplaner och bygglov, och olika samtal vi haft med tjänstemän under aktualitetsprövningsprocessen. 100% uppfyllnad är troligtvis inte nåbart på grund av samhällets-/mänsklighetens komplexitet. Men en vilja ska finnas för att förverkliga översiktsplanens intentioner, annars är inte planen aktuell. Kommunledningsförvaltningen ser att den viljan finns i Botkyrka kommun. Aktualiseringsprocessen har visat att kommunledningsförvaltningen behöver levandegöra vissa frågor i större grad. Det här kan ske genom att anordna olika ”temasamtal” och genom ett utvecklat arbete i den förvaltningsgemensamma strategiska gruppen för utveckling av Botkyrka som plats (SGP). Det pågår också olika arbeten för att kunna tillämpa översiktsplanen bättre. Ett av dem är en grönstrukturplan, främst för att stärka planeringsstrategin ”Nära till storstadsnatur”.

Exploatörer kommer alltid att följa sina egna intressen, och föreslå projekt oavsett om de är i linje med en översiktsplan eller inte, oavsett hur en översiktsplan är formulerad eller inte.

### **Översiktsplanens kartor**

Synpunkt: Flera av översiktsplanens kartor behöver uppdateras. Att se detaljer i kartorna fungerar inte tillräckligt bra. Nu finns en skyfallskartering, den kartan borde ingå i översiktsplanen.

Svar: Översiktsplanens kartor med ”nulägesbeskrivningar” är något som ska uppdateras kontinuerligt bland annat på botkyrka.se då de har en viktig funktion för efterföljande planering. Hur ofta uppdateringen sker och på vilken ”nivå” kartorna är varierar då kartinformationen kan komma till Botkyrka från olika källor som i sin tur uppdaterar vid olika tillfällen. Oavsett är inte syftet med översiktsplanens kartor att de ska zoomas in på. ”Detaljerad avgränsning” är oftast lämpligast att göra av de olika professioner som ska bedöma frågor i efterföljande planering. Aktualitetsprövningsprocessen tillåter inte att nya kartor läggs till i den tryckta gällande översiktsplanen. Den tryckta översiktsplanen med dess kartor kommer fortsätta se ut som den gjorde då kommunfullmäktige antog den i maj 2014 med några strykningar. Men skyfallskartan går att hitta på kommunens webbsida.

### **De här frågorna behöver synas mer i översiktsplanen**

Utöver det som nämnts tidigare, finns det önskemål om att fler frågor ska få mer utrymme i översiktsplanen.

Synpunkt: Friluftsliv, uteliv, folkhälsa, mänskliga rättigheter, hantering av trångboddhet, godstrafik, brottsförebyggande arbete och trygghet är frågor som lyfts att de borde synas mer i översiktsplanen.

Svar: Frågorna är hanterade på lämplig nivå i översiktsplanen, för det inriktningsdokument som en översiktsplan är. Vid nästa aktualitetsprövning kan förändringar ha skett och något av detta kan ha blivit mer aktuellt att gå in i mer än i dagens översiktsplan. Just nu ser kommunledningsförvaltningen att frågorna hanteras bättre i redan befintliga styrdokument såsom Riktlinjer för bostadsförsörjning, Strategi för ett jämlikt Botkyrka och Botkyrkas gröna värden. Vissa av dem kommer också ingå i dokument som håller på att tas fram nu, exempelvis Grönstrukturplan som samhällsbyggnadsförvaltningen ansvarar för. Frågorna kan vara lämpliga teman att diskutera i förvaltningsövergripande samtal, samtal som är planerade hållas som ett resultat av aktualitetsprövningen.

### **Nya lagar, mål, riktlinjer och strategier**

Här nämns ett urval av de nya lagar, mål, riktlinjer och liknande som blivit gällande sedan översiktsplanen antogs i maj 2014. Sådant som skulle kunna påverka översiktsplanens intentioner och som vi som kommunledningsförvaltning vill kommentera. En längre lista på ”nyheter” finns i ”Länsstyrelsens sammanfattande redogörelse inför Botkyrka kommuns prövning av översiktsplanens aktualitet.”, registrerat 10 juli 2017, och i ”Sammanställning statliga och mellankommunala intressen av betydelse för kommunernas planering. Länsstyrelsen 22 december 2017.”

### **Lagändringar/nya lagar sedan översiktsplanen antogs**

Plan och bygglagen och miljöbalken

- En lagändring om så kallade Attefallsåtgärder trädde i kraft den 2 juli 2014. Lagändring innebär möjligheten att till en- eller tvåbostadshus uppföra en komplementbyggnad eller komplementbostadshus om 25 kvm, göra en tillbyggnad på sin huvudbyggnad med en högsta bruttoarea om 15 kvm. Kommunledningsförvaltningens ställningstagande: Lagändringen påverkar inte översiktsplanens intentioner. Attefallshusen kan bidra till en mer levande landsbygd då de som redan bor där kan utveckla sitt boende. De nya bostadstillskotten hamnar i nära anslutning till befintliga hus, alltså blir inte bebyggelsen mer spridd.
- Den 2 januari 2015 gjordes ändringar i miljöbalken och plan- och bygglagen med syfte att underlätta bostadsbyggandet i bullerutsatta områden. I juli 2017 trädde också en ändring i förordningen om buller (2015:216) i kraft, som innehåller nya riktvärden för utomhusbuller från spår-, väg- och flygtrafik vid bostadsbyggnader. Kommunledningsförvaltningens ställningstagande: Lagändringen påverkar inte översiktsplanens intentioner. De nya bullerriktvärdena gör att det blir lättare att uppfylla översiktsplanens intention om kollektivtrafiknära stadsutveckling. Vattendrag i Botkyrka är påverkade av Länsstyrelsens nya bedömningar om utvidgat strandskydd. Vad som nu gäller tydliggörs bäst genom uppdaterade strandskyddskartor. Efterföljande planering behöver mer detaljerade kartor än strandskyddskartan i översiktsplanen. Kontakt kan även behövas med Länsstyrelsen för att ta del av deras beslut om strandskydd i specifika områden.
- Länsstyrelserna har gjort en översyn om var utvidgat strandskydd ska gälla. Utvidgat strandskydd kan vara upp till 300 meter från strandkanten, både på land och i vattenområden, om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften. Nu finns även lättnader i kriterierna för att häva strandskyddet vid små sjöar och vattendrag. Länsstyrelsens beslut om utvidgat strandskydd gäller sedan 1 januari 2015. Kommunledningsförvaltningens ställningstagande: Ändringarna avseende utvidgat strandskydd påverkar inte översiktsplanens intentioner men ett förtydligande kommer att göras i översiktsplanens text om strandskydd på sidan 76. Se mer sidan 14. Den övergripande strandskyddskartan på botkyrka.se är uppdaterad.

### Bosättningslagen

Bosättningslagen trädde i kraft 1 mars 2016 och innebär att alla kommuner ska kunna anvisa att ta emot nyanlända som har beviljats uppehållstillstånd (Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning).

Kommunledningsförvaltningens ställningstagande: Ändringarna har ingen påverkan på översiktsplanens intentioner. Botkyrka kommun bygger och vill bygga flera bostäder för alla. Oavsett vilka som flyttar in i Botkyrka kommun, är platserna desamma för nya bostäder i översiktsplanen.

### Klimatlagen

En klimatlag började gälla 1 januari 2018. Det är en del av ett klimatpolitiskt ramverk. Kommunledningsförvaltningens ställningstagande: Lagen är så pass ny att det återstår att se hur den nya kommer påverka nästa översiktsplan. Botkyrka kommun ligger långt fram i sitt klimatarbete.

### Nytt på nationell och regional nivå sedan översiktsplanen antogs

- Den av FN antagna Agenda 21 ersattes år 2015 av nya hållbarhetsmål, Agenda 2030.



Kommunledningsförvaltningens ställningstagande: Ett uppdrag finns om förnyelse av kommunens hållbarhetsutmaningar. Kommunledningsförvaltningen leder arbetet.

- Den 21 april 2017 blev Sverigeförhandlingen om satsningar i Stockholmsregionen klar. Det innebär bland annat att Spårväg Syd (Älvsjö-Kungenskurva-Flemingsberg) blir finansierad. Siktet är att den ska vara klar för trafik år 2034.

Kommunledningsförvaltningens ställningstagande: I vår översiktsplan har vi ritat in en korridor för kollektivtrafik som en fortsättning av Spårväg syd. Det går att säga att frågan är än mer aktuell nu.

- Nya riksintressen. Då översiktsplan 2014 antogs pågick utredningar om ett riksintresseområde för vattenförsörjning inklusive Norsborgs vattenverk och om två områden för rörligt friluftsliv. Riksintressena har nu fastställts.

Kommunledningsförvaltningens ställningstagande: Texten i översiktsplanen, sidorna 126 och 131, är skriven på ett sätt som fortfarande fungerar. På sidan 127 finns en karta över riksintressena. De utredningsområden som är inritade för rörligt friluftsliv stämmer överens med de områden som fastställdes av Länsstyrelsen.

Utredningsområdet för vattenförsörjning är inritat större än vad det sedan blev.

Norsborgs vattenverk som ligger i området är i sig nu ett riksintresse för vattenförsörjning. Den tryckta översiktsplanen med dess kartor kommer fortsätta se ut som den gjorde då kommunfullmäktige antog den i maj 2014. På botkyrka.se har riksintressekartan uppdaterats.

- Sedan 2015 finns nya läns- och regionala rekommendationer för på vilka nivåer ny bebyggelse runt Mälaren och Östersjön kan placeras.

Kommunledningsförvaltningens ställningstagande: De nya riktlinjerna är något mer tillåtande än de som beskrivs i översiktsplanen på sidan 36. Oavsett påverkas inte översiktsplanens intentioner. Vår bedömning är att det är bättre att ha kvar texten som den är då den hänvisar till kommunens klimatstrategi. Den har precis uppdaterats och ska antas av kommunfullmäktige våren 2018. Platser nära vatten är på många sätt också attraktiva och vi vill inte bidra till intrycket att rekommendationer inte behövs.

- Sedan 2016 finns ”Riktlinjer för planläggning intill vägar och järnvägar där det transporteras farligt gods (2016:4)”, framtagna av Länsstyrelsen.

Kommunledningsförvaltningens ställningstagande: Tolkningen av de nya riktlinjerna får betydelse för hur väl vi kan utnyttja de kollektivtrafiknära lägena. Det avgörs i den planering som tar vid efter översiktsplanen.

### **Nya interna strategier, program och planer sedan översiktsplanen antogs**

- Fossilbränslefritt Botkyrka år 2030. Kommunfullmäktige november 2016
- Botkyrkas blå värden. Vattenprogram för Botkyrka kommun. Miljö- och hälsoskyddsnämnden december 2016
- Strategi för flyktmottagande i Botkyrka kommun. Kommunfullmäktige 2016
- Parkering i Botkyrka kommun. Kommunfullmäktige 2017
- Strategi för Botkyrkas gröna värden – naturvårdsprogram för Botkyrka kommun. Kommunfullmäktige 2017. Botkyrkas gröna värden – naturvårdsprogram för Botkyrka kommun. Miljö- och hälsoskyddsnämnden 2017
- Strategi för ett jämlikt Botkyrka. Kommunfullmäktige 2017. (Ersätter: Strategi för ett jämställt Botkyrka, Strategi för ett interkulturellt Botkyrka, Botkyrkas folkhälsopolicy och utvecklingsplan jämlik hälsa, med undantag för alkohol-, narkotika- och tobakspolicy för barn- och ungdomsverksamheter, Policy och handlingsplan för att

förebygga hedersrelaterat våld och förtryck och Tänk nytt, rätt och lätt. Handbok i FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.)

- Vattenförsörjningsplan Botkyrka kommun. Tekniska nämnden 2017
- Strukturplan Storvreten. Kommunfullmäktige 2017
- Strategi för digitalisering. Kommunstyrelsen 2018
- Plan för bredbandsutbyggnaden i Botkyrka. Kommunstyrelsen 2018
- ”Utvecklingsprogram för Hallunda-Norsborg. För en långsiktig hållbar och jämlik utveckling.” Kommunfullmäktige 2018
- ”Strategi för näringsliv, arbetsmarknad och idéburen sektor”. Kommunfullmäktige 2018

Fler styrdokument kan hittas här: <https://www.botkyrka.se/kommun--politik/styrdokument-forfattningssamling/styrdokument-forfattningssamling.html>

## Det här behöver ”ändras” i översiktsplanen

Tre textavsnitt i översiktsplanen har blivit inaktuella och kan inte längre fungera som vägledning för efterföljande planering. Text om trafikbuller, näringsliv och miljö kvalitetsnormen vatten behöver strykas. Därutöver behöver text om strandskydd förtydligas och en felskrivning korrigeras.

Nya bullerregler – text på sidan 48 stryks

Nya regler för trafikbuller trädde i kraft under 2015 och 2017, förordning 2015:216 om trafikbuller vid bostadsbyggnader. Ändringarna påverkar inte översiktsplanens intentioner. Möjligheterna att åstadkomma en kollektivtrafiknära stadsutveckling underlättas genom de nya bullerriktvärdena. Delar av redovisningen av då gällande bullerriktlinjer i översiktsplanen är nu inaktuella. Att texten om riktlinjer för buller inte längre gäller innebär inte att de kommer att glömmas bort. Bullerhantering är ett lagkrav i efterföljande planering och kommunens generella förhållningssätt till buller kvarstår: ”En så god ljudnivå som möjligt med låga bullernivåer ska alltid eftersträvas”. Exakt vilka rader som stryks, se bilaga 1: Inaktuellt i Botkyrkas översiktsplan 2014.

Ny näringslivsstrategi – text på sidan 91 stryks

På sidan 91 i översiktsplanen står om den profil hos företag och andra aktörer som vi särskilt välkomnar i Botkyrka kommun. Inriktningen ändras till viss del med den nya ”Strategi för näringsliv, arbetsmarknad och idéburen sektor”. Meningen ”Vi välkomnar särskilt företag och aktörer med inriktningar inom miljö, hälsa och kreativa näringar” gäller inte längre. Detta påverkar inte översiktsplanens intentioner då utpekade verksamhetsområden ändå förblir de samma och andra tankar kring företagande kvarstår i översiktsplanen.

Nytt om miljö kvalitetsnormen vatten – text på sidan 122 stryks

På sidan 122 beskrivs miljö kvalitetsnormer för vattenförekomster och deras status. Texten har blivit föråldrad och gäller därmed inte längre. Nu finns bland annat uppdaterade statusklassningar. Beskrivningen av ansvaret för vattenkvaliteten och texten om Botkyrka kommuns vilja kommer att stå kvar, därför påverkas inte översiktsplanens intentioner. Exakt vilka rader som stryks, se bilaga 1: Inaktuellt i Botkyrkas översiktsplan 2014.

Förtydligande om utökat strandskydd – sidan 76 påverkas

Ett förtydligande om utökat strandskydd behöver göras på sidan 76, att utvidgat strandskydd gäller både på land och i vatten, upp till 300 meter.

Korrigerings om masshantering – sidan 92 påverkas

Var Botkyrka kommun vill och inte vill ha masshantering är tydligt i översiktsplanen, se sidorna 41, 92 och 120. En felskrivning har skett i listan för målbild 2040, på sidan 92. I legenden under tabellen, ”Produktion: Tillverkningsindustri och masshantering” behöver orden ”och masshantering” strykas.

Dessa små ändringar finns redovisade i ett separat häfte som nu ska ingå som en del till den tryckta översiktsplanen. Dessa ändringar kommer även synas tydligt i en översiktsplaneversion på Botkyrka kommuns webbsida: [www.botkyrka.se/oversiktsplan](http://www.botkyrka.se/oversiktsplan).

### **Viktigt på gång – inför nästa aktualitetsprövning av översiktsplanen**

- Regeringens översiktsplaneutredning: En utvecklad översiktsplanering
- RUF 2050 - Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen
- Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län
- Försvarsmaktens åtgärdsförberedande utredning gällande PFAS i Tullinge/Riksten
- Översyn av riksintressen för kulturmiljövården i Stockholms län
- Regional godsstrategi för Stockholm
- Klimatstrategi Botkyrka kommun
- Ett hållbart Botkyrka

### **Vi som deltagit i aktualitetsprövningen**

Arbetsmarknads och vuxenutbildningsförvaltningen: Anna Anderberg, näringslivschef, Rana Malaki näringslivsstrateg

Kommunledningsförvaltningen: Ann Bjellert, funktionshinderstrateg, Hannes Flemming utvecklingsledare, Hanna Lind, folkhälsostrateg, Lars Olson planeringschef, Heidi Pintamo utvecklingsledare, Helena Rojas, utvecklingschef, Pernilla Vera Jr, säkerhetschef, Sara Wrethed, tidigare verksamhetschef

Kultur och fritidsförvaltningen: Anderljung Åsa, kultursekreterare, Burén Ida, verksamhetschef, Söderling Linus, verksamhetschef

Samhällsbyggnadsförvaltningen: Antonio Ameijenda, mark-och exploateringschef, Britta Ahlgren, kommunbiolog, Dan Arvidsson, miljöutredare, Zillah Bood, planarkitekt, Sofia Didrik, Landskapsarkitekt LAR/MSA, Anders Forsberg, miljöutredare, Sara Hagelin biträdande exploateringschef, Gunilla Isgren, miljöutredare, Kerstin Lagnefeldt, landskapsarkitekt LAR/MSA, Lisa Lindblom landskapsarkitekt LAR/MSA, Agneta Lindquist Engver, markchef, Liselotte Söderström, trafikstrateg, hela planenheten och samhällsbyggnadsförvaltningens ledningsgrupp

Socialförvaltningen: Gunilla Berghager, verksamhetschef, Natasha Engberg,  
trygghetssamordnare

Tekniska förvaltningen: Linda Ejven, VA-chef, Eva Hagland VA-projektledare, Birgitta  
Persson, projektledare lokalförsörjning och fastighet, Christer Silver Holmberg, projektledare

Utbildningsförvaltningen: Dejan Smiljanic, chef lokalförsörjningsenheten



## Aktualitetsförklaring av Botkyrkas översiktsplan

### Botkyrkas översiktsplan 2014 gäller ännu

Kommunfullmäktige i Botkyrka kommun aktualitetsförklarade ”Botkyrkas översiktsplan 2014” den xx 2018.

Översiktsplanens viljeinriktning har prövats utifrån både aktualitet och efterlevnad. Översiktsplanens intentioner håller ännu. Några mindre ändringar har skett och de påverkar inte översiktsplanens viljeinriktning.

Här är de sidor där ändringar skett:

Sidan 48 – inaktuell text om bullerlagstiftning har strukits

Sidan 91 – inaktuell mening om näringslivets inriktning har strukits

Sidan 122 – inaktuell text om miljö kvalitetsnormer har strukits

Sidan 76 – ett förtydligande om utökat strandskydd har gjorts

Sidan 92 – en felskrivning har korrigerats i legenden

När något stryks i översiktsplanen innebär det att gällande lagstiftning, riktlinjer och liknande ska följas istället.

Länsstyrelsen bedömde också att Botkyrkas översiktsplan är aktuell och ”...bör därmed även fortsättningsvis kunna utgöra stöd för planläggning och tillståndsgivning.”, 30 juni 2017.

Avdelningen samhällsutveckling på kommunledningsförvaltningen hade ansvaret för aktualitetprövningen. Andra förvaltningar som deltog i aktualitetsprövningen var:

- arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen
- kommunledningsförvaltningen
- kultur- och fritidsförvaltningen
- samhällsbyggnadsförvaltningen
- socialförvaltningen
- tekniska förvaltningen
- utbildningsförvaltningen

För att se översiktsplanen i sin helhet se [www.botkyrka.se/oversiktsplan](http://www.botkyrka.se/oversiktsplan)



## Att bygga i kollektivtrafikhärlägen kräver hänsyn till buller

Botkyrka kommun växer – nya bostäder och mer service efterfrågas samtidigt som vi måste tänka på miljön, invånarnas hälsa och Botkyrkas natur, kultur- och rekreationsvärden. Vi vill prioritera att använda redan ianspråktagen mark i kollektivtrafikhärlägen. Detta är lägen som ofta är utsatta för buller, men det innebär istället att skog och jordbruksmark kan bevaras i större utsträckning och att våra tysta naturområden blir kvar. På vissa platser i kommunen kan denna inriktning alltså innebära en målkonflikt med buller.

I Stockholmsregionen är buller ett utbrett miljö- och hälsoproblem. Det vi kan göra för att minska bullrets effekter från trafiken är exempelvis att använda tyst asfalt, vallar, överdäckningar, nedgrävningar eller plank. Genom husets placering och utformning med exempelvis skärmar, burspråk och fönster kan bullerutsattheten i utemiljöer också minskas. Ju fler som väljer att åka tystare fordon eller att gå eller cykla bidrar också till tystare miljöer. Idag är fordonstrafiken och järnvägstrafiken de största bullerkällorna i Stockholmsregionen och i Botkyrka. Buller från E4/E20, Dalvägen, Hågelbyleden, Huddingevägen, tunnelbanan, pendeltågen och Grödinge-banan, bidrar till att vissa delar av Botkyrkas bebyggda områden är bullerutsatta. Se kartan på nästa sida. Tillfälligt störande buller finns också, till exempel från skytte, motorsport och täktverksamhet. Flera av kommunens täkt- och masshanterings-verksamheter ligger intill tätbebyggda områden. Vi avser att utveckla dessa och det kommer att bidra till bättre ljudmiljö, se även karta på sidan 41.

Ekvivalent nivå:  
medelljudnivå under  
en given tidpunkt  
Maximalnivå: ljud-  
nivån vid en enskild  
ljudhändelse

### Riksdagens riktlinjer 2013

INOMHUS	30 dB(A), ekvivalent nivå
UTOMHUS VID FASAD	45 dB(A), maximalnivå nattetid
UTOMHUS PÅ UTEPLATS	55 dB(A), ekvivalent nivå
	70 dB(A), maximalnivå

Riksdagen har fastställt riktlinjer för trafikbuller som vid nybyggnation inte bör överskridas. I Stockholmsregionen behöver nya bostäder särskilda åtgärder för att ha en bra inomhusmiljö, med det är svårare att klara utemiljönivåerna. Därför tillämpas så kallade avstegsfall, som också kallas Stockholmsmodell, där bostäder tillåts i lägen där trafikbuller överstiger riktvärdena för buller utomhus. Avstegsfall innebär att bostadshuset med en bullrig sida också skall ha tillgång till en "tyst sida". Botkyrka kommun kan också komma att behöva tillämpa avstegsfall. Kunskapsläget om buller i relation till stadsutveckling är under utveckling, nya statliga riktlinjer kan komma inom en snar framtid. Buller kommer att behöva studeras närmare i efterföljande planering men vi har tagit fram ett generellt förhållningssätt till buller.

Botkyrkas förhållningssätt till buller:

- Inomhusriktvärden för buller får inte överskridas.
- En så god ljudnivå som möjligt med låga bullernivåer ska alltid eftersträvas.
- Huvudprincipen för avsteg från riktvärden för trafikbuller utomhus kan utvärderas:
  - I områden med tät stadsbygd.
  - I områden med lödeltät stadsbygd i kollektivtrafikhärlägen (se karta sidan 43).



## Utrymme för kreativitet hos företag och andra aktörer

Som kommun vill vi ge nya och befintliga företag och andra aktörer möjlighet att förverkliga sina idéer, det vill säga vi vill ge utrymme för kreativitet. Vi vill att Botkyrka ska vara platsen för en betydande andel av regionens företagande och platsen för olika verksamheters spännande idéer.

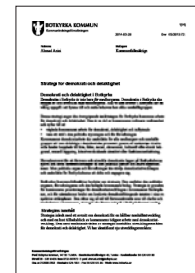
I det här sammanhanget är både platsen Botkyrka och Botkyrkaborna en potential för regionen att ta tillvara. Här visar vi vår översiktliga inriktning för olika verksamheters profilering och lokalisering, sammantaget ger vi utrymme för 15 000 fler arbetstillfällen i Botkyrka.

### Profilering:

- ~~Vi välkomnar särskilt företag och aktörer med inriktningar inom miljö, hälsa och kreativa näringar.~~
- Vi ger utrymme för nya företag som vill etablera sig i kommunen och för befintliga Botkyrkaföretag som vill växa.
- Vi ger utrymme för företag och näringsliv, socialt företagande och andra initiativrika aktörer – från små lokala förmågor till stora multinationella bolag.

### Lokalisering:

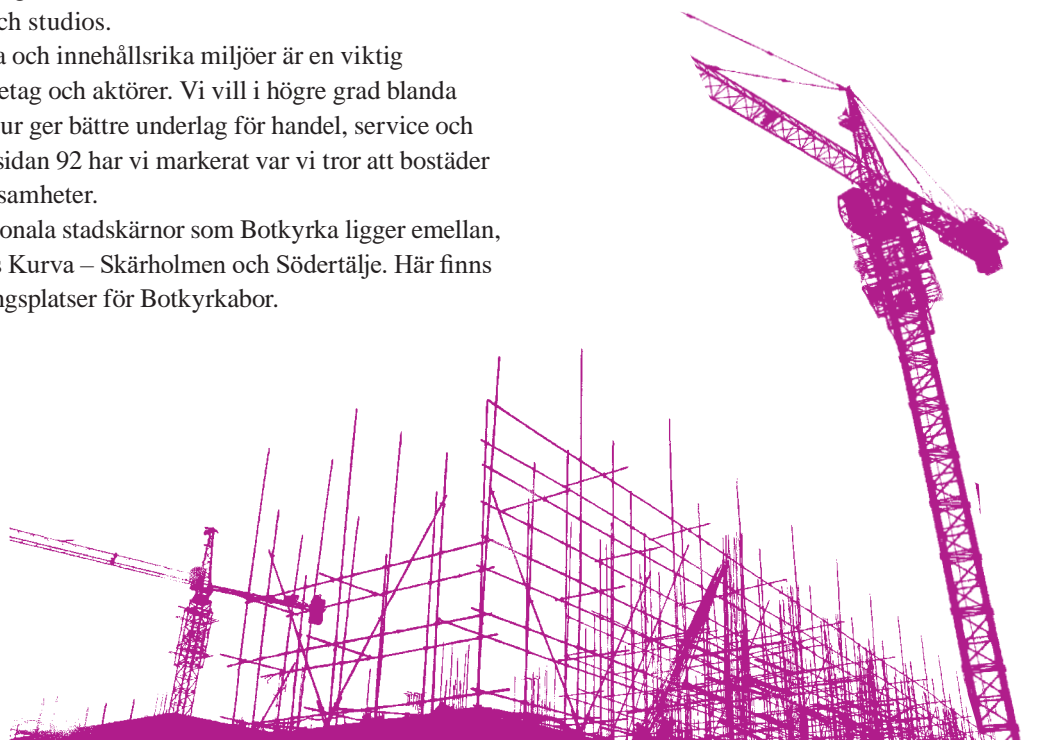
- På kartan på sidan 93 ringar vi in var i Botkyrka vi ger utrymme för nya verksamheter med olika profilering. Kartan anger en målbild för Botkyrka 2040 och profileringen ska ses som en inriktning och möjlighet för utvecklingen under en lång tidsperiod.
- Utöver de områden som ringas in på kartan välkomnar vi etableringar av ickestörande verksamheter och service inom övriga delar av de bebyggda områdena, gärna integrerat med bostäder. Vi ser att följande platser i Botkyrka bör stärkas som noder och tyngdpunkter för bebyggelse, kollektivtrafik och service: Hallunda centrum, Alby centrum och Eriksbergs verksamhetsområde samt stråket däremellan, Fittja centrum, Tullinge centrum, Tumba centrum samt Vårsta centrum.
- I samverkan med den privata fastighetsmarknaden förmedlar vi tomter, företagshotell, lokaler, ateljéer och studios.
- Som kommun inser vi att kreativa och innehållsrika miljöer är en viktig lokaliseringsfaktor för många företag och aktörer. Vi vill i högre grad blanda företag och bostäder, vilket i sin tur ger bättre underlag för handel, service och rörelse dygnet runt. I tabellen på sidan 92 har vi markerat var vi tror att bostäder med fördel kan förenas med verksamheter.
- Vi stödjer utvecklingen av de regionala stadskärnor som Botkyrka ligger emellan, nämligen Flemingsberg, Kungens Kurva – Skärholmen och Södertälje. Här finns viktiga arbetsplatser och utbildningsplatser för Botkyrkabor.



"Strategi för demokrati och delaktighet", 2014



Fler arbetstillfällen behövs för att sänka arbetslösheten, vilket förbättrar mångaas levnadsvillkor och ökar folkhälsan.



## Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer (MKN) finns för utomhusluft, vatten samt omgivningsbuller från vägar, järnvägar, flygplatser och industriell verksamhet. Miljökvalitetsnormerna är föreskrifter i miljöbalken och handlar om en viss miljökvalitet som ska uppnås eller behållas. För Botkyrka är det obligatoriskt att behandla miljökvalitetsnormer för utomhusluft och vatten i översiktsplanen.

### Utomhusluft

I Botkyrka kommun, liksom i länet, är det främst miljökvalitetsnormerna för partiklar (PM10) och kvävedioxid som är svåra att klara. I Botkyrka överskrids miljökvalitetsnormerna för luftkvalitet i utomhusluft för PM10 och kvävedioxid utmed E4/E20. Under vissa år överskrids också miljökvalitetsnormerna för kvävedioxid längs med Hågelbyleden i Alby. Det är trafiken som leder till överskridandet. Kommunens möjlighet att minska trafiken för att klara miljökvalitetsnormerna längs dessa vägar är starkt begränsad, eftersom de tillhör det statliga vägnätet. I översiktsplanen föreslår vi att Hågelbyledens sträckning ändras till att gå väster om Eriksbergs industriområde. Detta skulle minska de olägenheter som idag finns i Alby.

Vi vill förtäta befintlig stadsbygd kring kollektivtrafikhärlägen samt att bygga så pass tätt att ett kollektivtrafikunderlag skapas även i nya lägen. Det skapar möjlighet till ett boende som inte förutsätter bilinnehav, vilket är gynnsamt ur luftföroreningssynpunkt. Samtidigt kan en förtätning av bebyggelsen leda till att gaturum sluts och i och med det, försämra luftkvalitén. Rekommendationer och strategier för hur miljökvalitetsnormerna för luft ska klaras behöver tas fram i efterföljande planering, särskilt för den stadsbygd som vi avser utveckla nära E4/E20. Spridningsberäkningar för luftföroreningarna kvävedioxid och partiklar (PM10), hittar du på kartorna på sidorna 124-125.

### Vatten

Kommunen har ett uttalat ansvar för att aktivt arbeta för att uppnå normerna för vattenkvalitet, men saknar ibland möjlighet att ensam förbättra statusen i ett vatten. Alla så kallade vattenförekomster ska till 2015 uppnå god kemisk och kvantitativ status (grundvatten) eller god ekologisk status (ytvatten). I de fall där det, av olika skäl, inte är möjligt kan tiden förskjutas.

Vattenmyndigheten har fastställt miljökvalitetsnormer för 25 vattenförekomster i Botkyrka kommun. En statusklassning av kommunens femton ytvattenförekomster (2009), visade att hälften av dessa inte uppnådde god ekologisk status. Detta ska vara uppnått 2021. Samtliga grundvattenförekomster hade nått god kemisk och kvantitativ status vid klassningen 2009. Se karta över ekologisk och kvantitativ status på grund- och ytvattenförekomster på nästa sida.

Notera att en ny klassning inte har gjorts sedan upptäckten av förhöjda halter av PFOS i vattnet från Tullinge vattenverk 2011. Utsläppet kom från Tullinge flygfält. Ämnet hade spridit sig via en ”smal källridor” från Riksten via Norrgaån ända ner till Kagghamraåns utlopp i Kaggfjärden. Åtgärder har vidtagits, bland annat ska Tullinge vattenverk få en reningsanläggning.

Vi vill att byggandet på landsbygden framöver ska koncentreras i stråk där det är möjligt att bygga ut det kommunala vatten- och avloppsnätet. Avsikten är att detta ska ske till områdena Kagghamra, Sibble, Eldtomta, Byrsta och Tegelvreten som redan har stor andel



## Botkyrkas sjöar och kust

I Botkyrka finns drygt 30 sjöar och en lång kust mot havet. Vattenmiljöerna och stränderna är i första hand artrika ekosystem. Dagens strandskyddslagsiftning syftar till att skydda djur och växter som lever på och i närheten av stränderna samt i vattnet. Strandskyddet kan också gälla bäckar och små vattendrag. Men strandskyddet ska också hålla ständerna öppna för friluftsliv.

Tack vare strandskyddet har vi möjlighet att promenera längs stränderna, bada, fiska, åka skridskor med mera. Det generella strandskyddet är 100 meter och det utökade är **UPP TILL 300 meter, PÅ LAND OCH I VATTNET**. Områden som idag är detaljplanelagda och ligger inom 100 meter från strandlinjen, kan få ett återinträtt strandskydd om detaljplanen behöver ändras. Vi ser att Botkyrkas vatten har en potential att få en större betydelse för kommunens identitet och attraktivitet. Vi vill därför stärka Botkyrkabornas tillgång till stränderna – främst de storstadnära stränderna. Ny bebyggelse vid vatten ska hålla avstånd till stranden, dels för att säkra allmänhetens tillgång till stränder och dels för att ta hänsyn till översvämningsrisken (kartor över översvämningsrisk finns på sidan 35). Länsstyrelsen har gjort en översyn av det utvidgade strandskyddet. I maj 2014 vet vi fortfarande inte hur detta kommer att påverka det strandskydd som finns i Botkyrka idag.



Slagstabadet.

INRIKTNING VERKSAMHETSOMRÅDEN, MÅLBILD 2040	BOSTÄDER	HANDEL	TJÄNSTER	KONTOR	PRODUKTION	LOGISTIK
1. SLAGSTA STRAND & BOTKYRKA HANDELS-PLATS "Handel, marina och logistik nära E4/E20"	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
2. FITTJA CENTRUM "Stadsdelscentrum"	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
3. SUBTOPIA, HANGAREN M.M. "Förortsparadis för kreatörer"	Ja	Nej	Ja	Ja	Ja	Nej
4. HALLUNDA C, ALBY C & ERIKSBERG "Stadsdelcentrum och idé till stråk emellan"	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
5. ERIKSBERGS VERKSAMHETSOMRÅDE "Bra läge vid E4/E20"	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej
6. LOVISEBERG "Blandindustri"	Nej	Ja	Nej	Nej	Ja	Nej
7. TUMBA CENTRUM "Större stadsdelscentrum"	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
8. HAMRADALEN "Alfa Laval, ABC-tomten och Tumba köpcenter"	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej
9. DALVÄGEN "Kreativ blandning"	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja	Nej
10. HAMRINGE "Spännande industrimiljö"	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja	Nej
11. SKYTTBRINK "Hantverksby"	Nej	Nej	Ja	Ja	Ja	Nej
12. TULLINGE CENTRUM "Stadsdelscentrum"	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
13. ALFRED NOBELS ALLÉ "Företag med hälsoinriktning"	Ja	Nej	Ja	Ja	Ja	Nej
14. BOTKYRKA HANTVERKSBY "Småindustri"	Nej	Nej	Ja	Ja	Ja	Nej
15. RIKSTENS FRILUFTSSTAD "Företagspark med hälsoinriktning"	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej
16. PÅLAMALM "Plats för masshantering"	Ja	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej
17. BOVALLEN "Blandindustri"	Nej	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej
18. VÅRSTA CENTRUM "Mindre stadsdelscentrum"	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
19. KASSMYRA "Idé för verksamheter och bostäder"	Ja	Nej	Nej	Ja	Ja	Nej
20. BRANTBRINK "Längs Förbifart Tullinge"	Ja	Ja	Nej	Ja	Ja	Nej
21. LÄNGS E4/E20 "Verksamheter finns utmed E4/E20"	Nej	Nej	Ja	Ja	Ja	Nej
22. ROSENHILL "Längs väg 225 i Grödinge"	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej
23. TYTTINGE "Bra läge mot Södertälje"	Ja	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja
24. HIMMERFJÄRDSVERKET "Plats i anslutning till avloppsreningsverket"	Nej	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej
25. HANVEDENMOSSEN "Masshantering och upplag, uppställning av tunga fordon"	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej	Ja
26. HÅGELBYPARKEN "Upplevelse och populärt besöksmål"	Nej	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej

**Bostäder:** Anger om verksamhetsområdet ska kunna kombineras med bostäder eller inte

**Handel:** Dagligvaruhandel, sällanköpshandel

**Tjänster:** Privat och offentlig service, t.ex. förskolor, frisörer, verkstäder och upplevelser

**Kontor:** Kontor, administration, forskning och utveckling, indoor försäljning etc.

**Produktion:** Tillverkningsindustri ~~och masshantering~~

**Logistik:** Storskalig transport och terminalverksamhet.



Enheten för samhällsplanering  
Karin von Sydow

Botkyrka kommun  
[kontaktcenter@botkyrka.se](mailto:kontaktcenter@botkyrka.se)

## Länsstyrelsens sammanfattande redogörelse inför Botkyrka kommuns prövning av översiktsplanens aktualitet

Stockholms län växer stadigt och ett bostadsbyggande som både håller hög volym och hög takt är avgörande för länets utveckling. Kommunernas översiktsplanering är en grundbult i detta arbete.

En aktuell översiktsplan med tydliga ställningstaganden underlättar framtida detaljplanering för bostadsbebyggelse och är därför ett avgörande verktyg för att nå målsättningar om ett ökat bostadsbyggande.

Kommunfullmäktige ska därför under varje mandatperiod avgöra om översiktsplanen är aktuell eller behöver göras om. Länsstyrelsen ska på eget initiativ redovisa statliga och mellankommunala intressen som är av betydelse för planens aktualitet.

### Kommunens gällande översiktsplan

Botkyrka kommuns översiktsplan antogs 22 maj 2014. Till översiktsplanen hör Länsstyrelsens granskningsyttrande daterat den 10 mars 2014. Det finns inga gällande fördjupningar av översiktsplanen.

### Länsstyrelsens sammanfattande bedömning

Länsstyrelsen gör bedömningen att de statliga och mellankommunala intressen, som Länsstyrelsen har ett särskilt ansvar för enligt 3 kap. 16 § PBL, inte har sådan karaktär att de kräver en omarbetning av den kommunomfattande översiktsplanen. Översiktsplanen bör därmed även fortsättningsvis kunna utgöra stöd för planläggning och tillståndsgivning.

Länsstyrelsen noterar samtidigt att nya frågor har aktualiserats sedan översiktsplanen antogs 2014, vilka har betydelse för bebyggelseutvecklingen och för beslut om mark- och vattenanvändning.

### Synpunkter utifrån Länsstyrelsens granskningsyttrande

Nedan presenteras hur förändrade förutsättningar förhåller sig till Länsstyrelsens synpunkter i granskningsyttrandet från 2014.

#### Trafikbuller/hälsa och säkerhet

Sedan översiktsplanen antogs har ändringar i miljöbalken och plan- och bygglagen med hänsyn till trafikbuller trätt i kraft och regeringen har tagit beslut om en ny förordning (2015:216) som innehåller nya riktvärden för utomhusbuller från trafik. De synpunkter Länsstyrelsen framförde i granskningsyttrandet om avstegsfall är i och med de beslutade ändringarna inte längre tillämpliga.

Datum  
2016-06-29

Beteckning  
401-10139-2016

#### **Fittja värmeverk/hälsa och säkerhet**

Länsstyrelsens synpunkter om skyddsavstånd till utbyggnad av närliggande bostäder kvarstår. Se vidare Länsstyrelsens granskningsyttrande.

#### **Bebyggelse på landsbygden/mellankommunalt intresse**

Länsstyrelsens synpunkter om att nya bostäder i första hand ska lokaliseras till goda kollektivtrafiklägen samt att översiktsplanen ska ge tydligare stöd för bebyggelseutveckling på landsbygden kvarstår. Se vidare Länsstyrelsens granskningsyttrande.

#### **Bebyggelsens lämplighet med hänsyn till hälsa och säkerhet m.m./hälsa, säkerhet eller risk för olyckor, översvämning och erosion**

Länsstyrelsens synpunkter om att risk- och säkerhetsaspekter måste beaktas tidigt i planprocessen och efterkommande detaljplanering kvarstår. Detta gäller framförallt om kommunen på sikt går vidare med planer för en överdäckning av E4/E20. Se vidare Länsstyrelsens granskningsyttrande.

#### **Nya förhållanden som särskilt behöver uppmärksammas**

Nedan redovisas kortfattat statliga och mellankommunala frågor som berör Botkyrka och som är nya sedan gällande översiktsplan antogs. De statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet och för kommunens översiktsplanering, redovisas mer utförligt i Länsstyrelsens *Sammanställning av statliga och mellankommunala intressen av betydelse för kommunernas planering*. Den senaste versionen av sammanställningen är daterad 7 februari 2017, och finns tillgänglig på Länsstyrelsens webbplats.

#### **Riksintressen**

- Havs- och vattenmyndigheten har beslutat att 28 anläggningar är av riksintresse för vattenförsörjning. I Stockholms län är fem anläggningar utpekade, varav Norsborgsverket och Bornsjön berör Botkyrka kommun. Mer information finns på [Havs- och vattenmyndighetens webbplats](#).
- Det pågår en översyn av riksintressena för friluftslivet. Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten har beslutat om ett nytt område av riksintresse för friluftslivet, Bornsjön, som berör Botkyrka kommun. Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten har även beslutat om ändrade områdesgränser för området Hanveden (tidigare Ågesta-Lida-Riksten).
- Länsstyrelsen har påbörjat en översyn av kulturmiljövårdens riksintressen. Under de närmaste åren kommer de flesta av länets riksintressen för kulturmiljövården inventeras och analyseras på nytt. Värde- och avgränsningar kommer att ses över. Målet är att nya kunskapsunderlag ska finnas framtagna för samtliga områden i länet och att de utpekade riksintressena ska vara aktualiserade med förnyade beslut från Riksantikvarieämbetet där så krävs. Aktualiseringen ska ske i dialog med länets kommuner.

Datum  
2016-06-29

Beteckning  
401-10139-2016

Syftet är att skapa en ökad förutsägbarhet och tydlighet i frågor som rör planering och byggande i länet.

#### **Miljökvalitetsnormer för vatten**

- Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns vattendistrikt har upprättat förslag till förvaltningsplan, förslag till miljökvalitetsnormer och förslag till åtgärdsprogram med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning för perioden 2015-2021. Regeringen beslutade om en prövning av förslagen till åtgärdsprogram. Denna prövning är nu klar och Vattenmyndigheterna har uppdraget att fastställa de nya åtgärdsprogrammen för 2017-2021.
- EU-domstolen meddelade i en dom den 1 juli 2015, mål C461/13, gällande hur miljökvalitetsnormerna enligt ramdirektivet för vatten ska tolkas och tillämpas i tillståndsärenden, att de funnit att medlemsstaterna är skyldiga att inte meddela tillstånd till verksamheter som riskerar att orsaka en försämring av status eller när uppnående av god ekologisk ytvattenstatus äventyras. I domen tolkar EU-domstolen också begreppet försämring i ramdirektivet såsom en försämring till en lägre klass för en enskild kvalitetsfaktor, även om inte den sammanvägda statusen försämras. Vidare anser domstolen att för en kvalitetsfaktor som redan befinner sig i lägsta klass innebär varje försämring av denna en försämring av status. En slutsats av domen är att det i planärenden kommer ställas större krav på att visa att planförslaget inte riskerar att leda till en försämring av status eller att det äventyrar att miljökvalitetsnormer för vatten kan följas.

#### **Mellankommunala frågor**

- Arbetet pågår med att ta fram en ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen. Utgångspunkten för arbetet är den nuvarande planen, RUFSS 2010. Under perioden 8 april - 30 september 2016 genomfördes samrådet och under sommar och höst 2017 kommer planen att ställas ut. Den slutliga planen ska beslutas i landstingsfullmäktige under 2018.
- En regional cykelplan, som pekar ut stråk för arbetspendling med cykel, redovisades i februari 2014 av Trafikverket, Landstinget och Länsstyrelsen. Med start i oktober 2015 följs cykelplanen upp i ett årligt cykelbokslut.
- Länsplanen för transportinfrastruktur i Stockholms län 2014-2025 fastställdes våren 2014. Länsstyrelsen inväntar direktiv för att påbörja åtgärdsplaneringen för en ny länsplan för regional transportinfrastruktur 2018-2029.

#### **Hälsa, säkerhet och riskfrågor**

- Länsstyrelsen har tagit fram *Rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå längs vattendrag och sjöar i Stockholm län – med hänsyn till risken för översvämning* (2017:01). Rekommendationerna är avsedda som stöd i kommunernas planering av ny bebyggelse som ligger i översvämningshotade områden längs vattendrag och sjöar inom Stockholms län. Länsstyrelsen har

Datum  
2016-06-29

Beteckning  
401-10139-2016

också tagit fram *Rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå för ny bebyggelse vid Mälaren – med hänsyn till risken för översvämning* (2015:2).

- Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns vattendistrikt har i enlighet med förordningen om översvänningsrisker (SFS 2009:956) tagit fram kartor för områden med översvänningsrisker. I Stockholms län finns tre vattensystem som har en betydande risk att bli översvämmade: Oxundaån, Tyresån och delar av Mälaren. Kartorna ger en överblick av vilken risk som finns för skador på människors hälsa, miljö, kulturarv och ekonomisk verksamhet längs vattendragen vid en översvämning. Våren 2015 togs riskhanteringsplaner, baserade på de framtagna riskkartorna, fram.
- SMHI har 2015 tagit fram en regional klimatanalys för Stockholms län. Tillgängligt kartunderlag för länet finns att hitta på SMHI:s hemsida.
- Länsstyrelsen har tagit fram en lågpunktskarta som visar de potentiellt instängda områdena i terrängen, och som vid skyfall kan riskera att översvämmas. Denna kan användas i övergripande planering. Karteringen är rent topografisk och tar inte hänsyn till infiltration eller dagvattensystemets kapacitet.
- Länsstyrelsen har tagit fram riktlinjer för planering utmed transportleder för farligt gods; *Riktlinjer för planläggning intill vägar och järnvägar där det transporteras farligt gods* (2016:4). Syftet med riktlinjen är att ge vägledning och underlätta hanteringen av riskfrågor relaterade till farligt gods i planprocessen. Riktlinjen tydliggör även hur Länsstyrelsen i Stockholms län bedömer risker vid granskning av detaljplaner och översiktsplaner.

#### Övriga frågor

- Länsstyrelsen tog i september 2014 beslut om utvidgat strandskydd för Botkyrka kommun. Beslutet överklagades till regeringen som fattade sitt beslut i januari 2017 (beteckning M2014/02367/Me). Regeringen ändrade Länsstyrelsens beslut endast på så sätt att det utvidgade strandskyddet som utgår från Lilla Trasket upphävs.
- Status kring projektet Stockholm ström och de delar som berör Botkyrka kommun framgår av Stockholms ströms webbplats, [www.stockholmsstrom.net](http://www.stockholmsstrom.net).
- Boverket har tillsammans med Movium vid Sveriges lantbruksuniversitet tagit fram en vägledning för planering, utformning och förvaltning av barns och ungas utemiljö med särskilt fokus på skolgårdar och förskolegårdar. Boverket har även tagit fram allmänna råd till 8 kap. 9 § andra stycket samt 10-11 §§ PBL (BFS 2015:1 FRI).
- En reviderad kulturmiljölag (1988:950) trädde i kraft den 1 januari 2014, vilken utgör en översyn av den tidigare kulturminneslagen. En av den nya lagens viktigaste förändringar gäller fornlämningar. Från 2014 finns nya nationella kulturmiljömål.

Datum  
2016-06-29

Beteckning  
401-10139-2016

- Ändringar i lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar trädde ikraft den 1 januari 2014.

### **Formalia kring ställningstagandet till översiktsplanens aktualitet**

Det bör uppmärksammas att Länsstyrelsens ställningstagande om översiktsplanens aktualitet begränsas till de krav som ställs i 3 kap. 5 § PBL. Det vill säga i vilken utsträckning planens intentioner fortfarande är aktuella med hänsyn till nya förutsättningar.

Innehållet i planen kan inte ändras genom beslutet. Fullmäktiges ställningstagande innebär således ingen revidering av översiktsplanen eller delar av den. Om kommunfullmäktige finner att översiktsplanen är inaktuell, är det naturligt att kommunen tar ställning till att inleda en översyn av planen, eller delar av den.

Uttalanden från kommunfullmäktige och Länsstyrelsen i samband med aktualitetsprövningen är ändå av betydelse. Dessa kan vara värdefulla i samband med den översiktliga planering som kontinuerligt sker i en kommun. Det kan därför vara värdefullt att som beslutsunderlag ställa samman dem i en separat handling som hålls tillgänglig tillsammans med den gällande översiktsplanen.

Efter att aktualitetsprövningen är genomförd ska kommunfullmäktiges beslut enligt 7 § plan- och byggförordningen (2011:338) skickas till Boverket och Länsstyrelsen samt till Landstinget såsom regionplaneorgan.

I slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit ställföreträdande länsöverdirektör Åsa Ryding, beslutande, samhällsbyggnadsdirektör Patrik Åhnberg och översiktsplanerare Karin von Sydow, föredragande.

Åsa Ryding

Karin von Sydow

*Detta beslut har granskats och godkänts via Länsstyrelsens ärendehanteringssystem och har därför ingen namnunderskrift.*

#### **Bilaga**

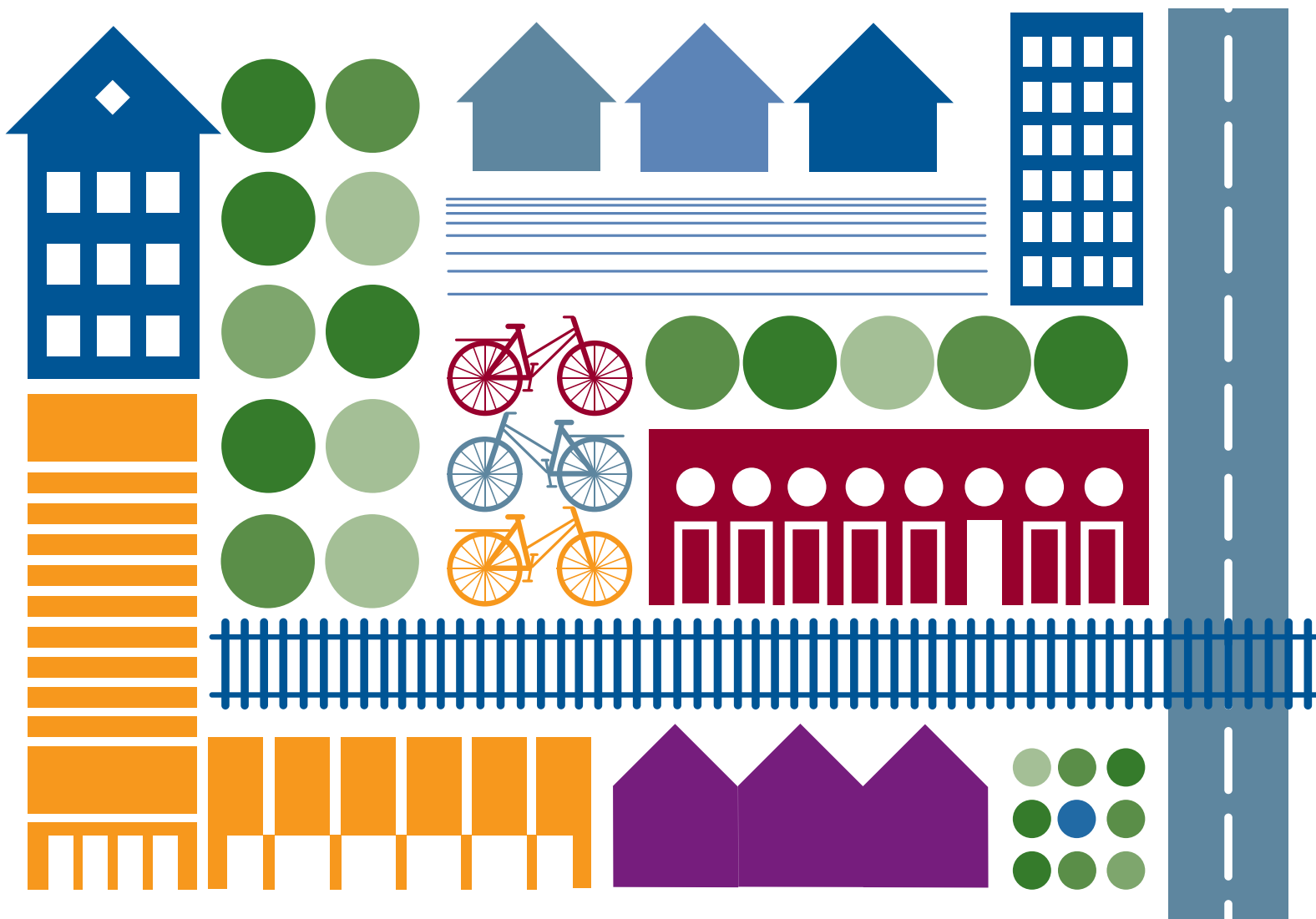
Sammanställning – Statliga och mellankommunala intressen av betydelse för kommunernas planering

#### **Sändlista (för kännedom)**

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen, SLL



Länsstyrelsen  
Stockholm



# SAMMANSTÄLLNING

STATLIGA OCH MELLANKOMMUNALA INTRESSEN  
AV BETYDELSE FÖR KOMMUNERNAS PLANERING

22 december 2017  
ersätter version 7 februari 2017



# INNEHÅLLSFÖRTECKNING

<b>INLEDNING</b>		<b>3</b>
Konsekvenser och miljöbedömning		3
Nationella mål	<b>UPPDATERAT!</b>	3
Kartunderlag		4
<b>DEL 1: STATLIGA INTRESSEN, 3 kap. 16 § PBL</b>		<b>5</b>
<b>Riksintressen 3 kapitlet MB</b>		<b>6</b>
Yrkesfiske		6
Naturvård, friluftsliv och kulturmiljövård	<b>UPPDATERAT!</b>	6
Kommunikationer	<b>UPPDATERAT!</b>	7
Energiproduktion och energidistribution		9
Industriell produktion		10
Vattenförsörjning		10
Totalförsvaret	<b>UPPDATERAT!</b>	11
<b>Riksintressen 4 kapitlet MB</b>		<b>12</b>
Målaren med öar och strandområden		13
Kustområdet och skärgården		14
Kungliga nationalstadsparken		15
Natura 2000		15
<b>Miljö kvalitetsnormer (MKN)</b>		<b>17</b>
MKN luft		17
MKN vatten		17
MKN fisk- och musselvatten		18
<b>Strandskydd - Landsbygdsutveckling i strandnära lägen</b>		<b>19</b>
Områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen		19
<b>Mellankommunal samordning</b>		<b>20</b>
Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUF 2010		20
<b>Hälsa, säkerhet och riskfrågor</b>		<b>22</b>
Trafikbuller	<b>UPPDATERAT!</b>	22
Industri- och verksamhetsbuller		22
Klimatförändringar	<b>UPPDATERAT!</b>	23
Risker i samhället		25
Överdäckningar		26
Förorenade områden		27
<b>DEL 2: ÖVRIGA ALLMÄNNA INTRESSEN</b>		<b>29</b>
Bostadsförsörjning	<b>UPPDATERAT!</b>	30
Länsplan för transportinfrastruktur	<b>UPPDATERAT!</b>	31
Jord- och skogsbruk		32
Kulturmiljövården i planeringen		34
Skyddade områden		36
Havsplanering		38
Barn och ungas utemiljöer		38
Dagvatten		39

## INLEDNING

Stockholm är Sveriges huvudstadsregion och tillväxtmotor. År 2030 bedöms länet ha över 2,6 miljoner invånare. För att möta de utmaningar som Stockholmsregionen står inför behövs en hållbar samhällsplanering, och en god dialog mellan stat och kommun.

Som ett stöd till kommunerna i deras fysiska planering har Länsstyrelsen tagit fram denna sammanställning över statliga och mellankommunala intressen. Den handlar om frågor som ingår i länsstyrelsens tillsynsansvar enligt plan- och bygglagen, men den innehåller även andra allmänna intressen som är viktiga att hantera i översiktsplaneringen.

Sammanställning är även en del i Länsstyrelsens åtagande att minst en gång under varje mandatperiod lämna en sammanfattande redogörelse till kommunerna, som underlag för aktualitetsprövning av översiktsplanen.

## Konsekvenser och miljöbedömning

I arbetet med att ta fram eller ändra en översiktsplan ingår enligt plan- och bygglagen att analysera konsekvenserna av de strategier och förändringar i mark- och vattenanvändningen som diskuteras. Processen med att bedöma konsekvenserna och den konsekvensbeskrivning som blir resultatet bör vara bred och omfatta hela hållbarhetsbegreppet, det vill säga de sociala, ekonomiska och miljömässiga dimensionerna, men även andra aspekter såsom relevanta juridiska och tekniska aspekter.

Utöver kravet att översiktsplanen ska innehålla en konsekvensbeskrivning krävs i de flesta fall också en miljöbedömning enligt miljöbalken. Då ska en särskild miljökonsekvensbeskrivning upprättas. Konsekvensanalys enligt plan- och bygglagen och miljöbedömning enligt miljöbalken kan med fördel samordnas, så länge de särskilda krav som gäller för en miljöbedömning uppnås. Bestämmelserna om miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivningens innehåll finns i miljöbalken och i miljöbedömningsförordningen.

Det finns preciserade krav på vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla. Samtidigt ska innehållet anpassas till vad som är rimligt. Det innebär att uppgifterna som ska tas in i miljökonsekvensbeskrivningen ska vara anpassade utifrån planens innehåll och detaljeringsgrad. Vissa frågor kan bedömas bättre i efterföljande planering och prövning. Avgränsningen av miljökonsekvensbeskrivningens innehåll ska göras i samråd med länsstyrelsen och de kommuner som berörs.

Konsekvensanalysen och miljöbedömningen ska vara en del av planprocessen och influera utformningen av planen. I analysen ingår bl.a. att bedöma hur planförslaget förhåller sig till nationella och regionala mål, planer och program. Viktiga mål att beakta i den översiktliga planeringen är exempelvis miljö- och folkhälsomålen.

**>> PBL Kunskapsbanken om konsekvenser i översiktsplaneringen**

## Nationella mål

Både på nationell och internationell nivå finns övergripande mål och strategier för ett hållbart samhällsbyggande. Utgångspunkten är att vi människor inte får leva i dag på ett sätt som förstör våra barns och framtida generationers möjlighet att leva ett bra liv.

### KONTAKT

Rapporten har sammanställts inom Samhällsbyggnadsavdelningen, enheten för samhällsplanering. Kontakta gärna oss för frågor:

**Karin von Sydow**  
**Eva Darolf Linnros**  
**Anna Knight**

#### 3 kap. 6 § PBL

Översiktsplanen ska utformas så att innebörden och konsekvenserna av den tydligt framgår.

#### 3 kap. 9 § PBL

Under samrådet ska kommunen redovisa förslagets innebörd, skälen för förslaget, förslagets konsekvenser och det planeringssunderlag som har betydelse från nationell, regional, mellankommunal eller annan synpunkt.

#### 3 kap. 8 § PBL

Om planförslaget kan antas medföra en sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. 11 § miljöbalken, ska kommunen låta det bli föremål för samråd och granskning på ett sätt som uppfyller också kraven i 6 kap. 11–18 och 22 §§ miljöbalken. Om en miljökonsekvensbeskrivning upprättas ska den finnas tillsammans med planförslaget.

Översiktsplanen ska ange hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling. Det är kommunen som avgör vilka mål som är relevanta att ta upp i sin översiktsplanering. Länsstyrelsen anser att den regionala utvecklingsplanen för i Stockholms län, RUF 2010, i stor utsträckning har omsatt de nationella mål som rör samhällsbyggandet till regional nivå genom vision, mål och strategier samt även mark- och vattenanvändning och bebyggelsestruktur.

På PBL Kunskapsbanken har Boverket listat alla nationella mål som är relevanta för den fysiska planeringen. De är uppdelade i fem olika kategorier: Demografi, Bebyggelse, Ekonomi, Natur & Miljö samt Infrastruktur. Boverket har också på regeringens uppdrag format en vision för stadsutvecklingen "Vision Sverige 2025". Tolv Sverigebilder visar alternativa vägar för framtidens fysiska samhällsplanering och beskriver den riktningsändring som krävs för att vi ska nå ett hållbart samhälle år 2050. På PBL Kunskapsbanken finns också en vägledning kring hållbar utveckling i översiktsplaneringen, bland annat med koppling till nationella mål, planer och program.

**>> Sammanställning av nationella mål på PBL Kunskapsbanken**

**>> Vision 2025**

**>> Hållbar utveckling i översiktsplaneringen**

**>> Översiktsplanering för minskad klimatpåverkan**

**>> RUF 2010**

**>> Nya klimatlagen och dess betydelse för planering**

## Miljömålen

Länsstyrelsen har en samordnande roll i det regionala arbetet med miljömålen. Inom ramen för miljö- och samhällsbyggnadsdialogen har sex av de 16 nationella miljömålen valts ut för prioriterade insatser i länet. Som ett stöd i arbetet har det regionala Miljö- och samhällsbyggnadsrådet enats om ett antal strategier, åtgärdsprogram och gemensamma insatser för följande miljömål:

- Begränsad klimatpåverkan
- Frisk luft
- Giftfri miljö
- Ingen övergödning
- God bebyggd miljö
- Ett rikt växt- och djurliv

**>> Läs mer om Miljömålen**

**>> Läs mer om regionala miljö- och samhällsbyggnadsdialogen**

## Kartunderlag

De geografiska områden som är berörda av olika statliga och allmänna intressen finns redovisade på Länsstyrelsens webbGIS. Många planeringsunderlag är också tillgängliga i olika GIS-format.

**>> Länsstyrelsens GIS-tjänster**

### 3 kap. 5 § punkt 4 PBL

*Av översiktsplanen ska framgå 4. hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen,*

Ladda ner GIS-data

# 1

## STATLIGA INTRESSEN

3 KAP § 16 PBL

## RIKSINTRESSEN 3 KAPITLET MILJÖBALKEN

*Områden av riksintresse är del av miljöbalkens (1998:808) grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden. Ansvariga myndigheter för att lämna uppgifter om områden av riksintressen framgår av 2 § förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vatten m.m. Ett riksintresseområde är inte permanent utan kan revideras utifrån ny kunskap.*

*Av översiktsplanen ska enligt 3 kap. 5 § PBL framgå hur kommunen avser att tillgodose redovisade riksintressen. Det är bara vid ny eller ändrad markanvändning som ett område av riksintresse får praktisk betydelse.*

*Om ett område är av riksintresse för flera oförenliga ändamål, ska företräde ges åt det eller de ändamål som på lämpligaste sätt främjar en långsiktig hushållning med marken, vattnet och den fysiska miljön i övrigt. Behövs området, eller del av detta, till en anläggning för totalförsvaret ska försvarsintresset ges företräde. Beslut med stöd av denna bestämmelse får inte strida mot bestämmelserna i 4 kap. MB.*

**>> Om riksintressen på PBL Kunskapsbanken**

### Yrkesfiske

Av Fiskeriverkets beslut från 2006-02-28, framgår vilka områden som bedömts vara av riksintresse. I Stockholms län är flera havsområden längs kusten och skärgården, liksom Mälaren, utpekade som riksintresse. Inom Stockholms län specificeras riksintresset för Mälaren som fångstområde för yrkesfisket. Nynäshamn och Torö är utpekade som fiskehamnar av riksintresse.

**>> Rapport - Områden av riksintresse för fisket**

**>> Läs om Fredningsområden för fisk i delen om Allmänna intressen**

### Naturvård, friluftsliv och kulturmiljö

#### Naturvård

I Stockholms län finns 53 områden av riksintresse för naturvården, med en sammanlagd areal av drygt 486 000 hektar. Största arealen utgörs av områden i Stockholms skärgård. Beskrivningar av riksintressena för naturvård redovisas i Länsstyrelsens rapport 2001:15 "Områden av riksintresse för naturvård och friluftsliv".

**>> Områdesbeskrivningar för riksintresse naturvård**

#### Friluftsliv

Sedan 2013 har det pågått en översyn av friluftslivets riksintressen. Naturvårdsverket har våren 2016 och i februari 2017 överlämnat nya uppgifter om områden av riksintresse för friluftslivet till länsstyrelserna. Värdebeskrivningar och kartunderlag finns tillgängligt i

**3 kap. 5 § andra stycket MB**  
*Områden som är av riksintresse för yrkesfisket ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra näringens bedrivande.*

Ansvarig myndighet för att lämna uppgifter om områden av riksintresse för yrkesfisket är Havs- och vattenmyndigheten. Tidigare var Fiskeriverket ansvarig myndighet.

**Ladda ner GIS-data**  
**Riksintresse Yrkesfiske,**  
**MB 3:5 (hamnar, hav, sjöar och vattendrag)**

kartverktyget *Skyddad natur* och via *Miljödataportalen*. I Stockholms län har nio områden uppdaterats och fyra tillkommit.

- Tärnanområdet
- Bogesund
- Nacka-Erstavik-Flaten
- Björkfjärden-Prästfjärdens övarld
- Tyresta-Åva-Galö
- Hanveden
- Stockholms skärgård, yttre delen
- Stockholms skärgård, mellersta delen
- Tullgarn-Södra Mörkö
- Bornsjön – **nytt**
- Järvafältet – **nytt**
- Ulriksdal-Haga-Djurgården – **nytt**
- Rösjön-Vallentunasjön-Rönninge by – **nytt**

>> [Skyddad natur](#)

>> [Miljödataportalen](#)

## Kulturmiljövård

I Stockholms län finns 131 områden av riksintresse för kulturmiljövård. Stockholms innerstad utgör ett samlat riksintresse i egenskap av politiskt, administrativt och kulturellt centrum sedan medeltiden. Ett 30-tal av länets riksintressanta kulturmiljöer består av slotts- och herrgårdsmiljöer, ofta med kontinuerligt brukande av marken sedan forntiden, men även mer sentida miljöer som industrier, egnahems- och sommarstugeområden finns representerade.

>> [Områdesbeskrivningar för riksintresse kulturmiljövård](#)

Riksantikvarieämbetet har tagit fram en handbok om "Kulturmiljövårdens riksintressen enligt 3 kap. 6 § MB". Handboken ska bidra till en mer ändamålsenlig tillämpning av kulturmiljövårdens riksintressen och en ökad samsyn mellan berörda aktörer.

>> [Handbok för kulturmiljövårdens riksintressen](#)

## Översyn av riksintressen för kulturmiljövården i Stockholms län

Sedan 2015 arbetar Länsstyrelsen med en översyn av områden i länet som klassats som riksintresse för kulturmiljövården. Syftet är att aktualisera och uppdatera dem. För riksintresset Stockholms stad tog Länsstyrelsen i samarbete med Stockholms stadsmuseum år 2014 fram ett kunskapsunderlag med titeln *Alla tiders Stockholm*.

>> [Läs mer om uppdatering av länets riksintressen för kulturmiljö](#)

>> [Läs om kulturvården i planeringen, i delen om allmänna intressen](#)

## Kommunikationer

Trafikverket beslutade senast i november 2010 om riksintressen för trafikslagets anläggningar. De utpekade riksintressena uppdateras en gång per år för att materialet ska hållas så korrekt som möjligt. Den senaste uppdateringen gjordes i februari 2013.

>> [Om riksintresse trafikanläggningar på Trafikverkets webbplats](#)

**3 kap. 6 § andra stycket MB**  
*Områden som är av riksintresse för naturvården, kulturmiljövården och friluftslivet ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön.*

Ansvarig myndighet för att lämna uppgifter om områden av riksintresse för naturvård och friluftsliv är Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten. Riksantikvarieämbetet är ansvarig myndighet att lämna uppgifter om områden av riksintresse för kulturmiljövård.

**Ladda ner GIS-data**  
**Riksintresse Naturvård, Friluftsliv och Kulturmiljövård, MB 3:6**

## Väg

I Stockholms län är merparten av det befintliga statliga vägnätet av riksintresse. Riksintresset omfattar även anspråk på mark- och vattenområden för framtida vägförbindelser, liksom vägar som är under planering och där utbyggnad pågår.

## Järnväg

I Stockholms län är hela det statliga järnvägnätet med stationer, spårområden, depåer och godsterminaler av riksintresse. I riksintresset ingår även Värtabanan, Roslagsbanan och Saltsjöbanan. Flera planerade nya anläggningar och ombyggnader i järnvägsnätet ingår i riksintresset, såsom Citybanan och fler spår på Mälärbanan.

### Precisering av riksintresset Roslagsbanan

Trafikverket Region Stockholm har tillsammans med Landstingets trafikförvaltning tagit fram en precisering av Roslagsbanans anspråk som anläggning av riksintresse. Arbetet har skett i samverkan med Länsstyrelsen. Preciseringen tydliggör riksintresseanspråket och ger därmed underlag och stöd i fysisk planeringen och tillståndsprövning.

#### >> Riksintresseprecisering av Roslagsbanan

### Precisering av riksintresset Ostkustbanan

Riksintresset Ostkustbanan innefattar en utbyggnad av järnvägen med ytterligare två spår på sträckan Karlberg- Märsta/Arlanda/Uppsala. Trafikverket har 2016 färdigställt riksintressepreciseringen för Ostkustbanan, sträckan Solna - Uppsala. Preciseringen inkluderar det gemensamma arbetet som bedrivits av Trafikverket och Sollentuna kommun om hur riksintresset ska tillgodoses genom kommunen.

#### >> Riksintresseprecisering av Ostkustbanan

## Luftfart

I Stockholms län ligger två flygplatser av riksintresse för luftfart. De är Bromma och Arlanda flygplatser. I riksintresset ingår behovet av en framtida utveckling av flygplatsen, liksom influensområden vad gäller bland annat flygbuller och höjdrestriktioner.

### Influensområden - hinderytor

Transportstyrelsen ansvarar för beslut om s.k. bankod för varje flygplats till vilken hinderbegränsande ytor, hinderytor, är knutna. Byggnader och anläggningar får inte genomtränga angivna hinderytor. Höjdrestriktionerna omfattar även påbyggnader såsom fläktar, hisschakt, räcken, master m.m.

#### >> Beslutade hinderytor för flygplatser av riksintresse

I tidigt skede i detaljplanering eller på idéstadiet i ett projekt är det lämpligt att genomföra en lokaliseringsbedömning, även kallad flyghinderanalys, av en planerad hög byggnad/högt objekt. Som högt objekt räknas föremål som är 20 m eller högre. Analysen redovisar om objektet påverkar några flygplatser eller utrustning kopplat till flygplatser. Regler finns därtill för anmälan och markering av flyghinder och höga föremål enligt Luftfartsförordningen (2010:770) och Transportstyrelsens föreskrifter. Mer information finns på Trafikverkets webbplats.

#### >> Höga objekt och flyghinderanalys

#### >> Länsstyrelsens planeringsunderlag om höga byggnader och objekt

**3 kap. 8 § andra stycket MB**  
*Områden som är av riksintresse för anläggningar för kommunikationer ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten och utnyttjandet av anläggningarna.*

Ansvarig myndighet för att lämna uppgifter om områden av riksintresse för anläggningar för kommunikationer är Trafikverket. Trafikverkets ansvar avser anläggningar för trafikslagen väg, järnväg, luftfart och sjöfart.

**Ladda ner GIS-data**  
**Riksintresse Kommunikationer, MB 3:8 (Trafikslag)**

## Precisering av riksintresset Stockholm-Bromma flygplats

En precisering av Stockholm-Bromma flygplats har tagits fram av Trafikverket i samvarkan med Swedavia. Samråd har skett med Länsstyrelsen och Stockholms stad. Preciserings syftar till att säkra flygplatsens anspråk på influensområde och samtidigt klargöra möjligheter för stadsutveckling med bostäder.

### >> Riksintresseprecisering av Stockholm-Bromma flygplats

## Precisering av riksintresset Stockholm-Arlanda flygplats

Länsstyrelsen har tillsammans med dåvarande Luftfartsstyrelsen och Luftfartsverket Arlanda i beslut den 23 juni 2008, dnr 4003-05-15170, preciserat riksintresset. Preciseringsen avser reservat för en fjärde start- och landningsbana med alternativa lägen och influensområde för beräknat flygbuller på lång sikt enligt MB tillståndsgivna bullerkurvor.

Trafikverket har för avsikt att komplettera och uppdatera materialet från 2008 utifrån nytt miljötillstånd, enligt miljödom 2014-11-21, och pågående uppdrag avseende Bromma flygplats. Syftet är att analysera förutsättningarna att utveckla kapaciteten vid Arlanda flygplats för att möta framtida behov och eventuellt omhänderta en överflyttning av flygtrafik från Bromma flygplats.

### >> Riksintresseprecisering av Stockholm Arlanda flygplats

## Sjöfart

I Stockholms län finns fyra större allmänna hamnar, vilka är av riksintresse för sjöfart. Det är Stockholms hamn, Södertälje hamn, Kapellskär och Nynäshamns hamn. För närvarande pågår miljötestprövning för en ny stor hamn vid Norvik i Nynäshamn. Länsstyrelsen anser att området vid Norvik är riksintresse för kommunikationer, se granskningsyttrande över Nynäshamns översiktsplan. Precisering av riksintresset finns för Stockholms respektive Södertälje hamn.

### >> Riksintresset Stockholms hamn, Länsstyrelsens rapport 2005:17

### >> Riksintresset Södertälje hamn, Länsstyrelsens rapport 2007:16

I Stockholms län finns även ett flertal farleder, av vilka flera är av riksintresse för sjöfart.

## Energiproduktion och energidistribution

### Vindbruk

Ett område som anges som riksintresse för vindbruk ska vara särskilt lämpligt för utvinning av elproduktion från vindenergi ur ett nationellt perspektiv. Energimyndigheten beslutade den 16 december 2013 om uppdaterade områden för riksintresse vindbruk, som baseras på enhetliga kriterier och undantag för hela landet. I Stockholms län finns sex riksintresseområden för vindbruk utpekade. De kommuner som berörs är Norrtälje, Värmdö, Haninge och Nynäshamn.

### >> Om riksintresse vindbruk på Energimyndighetens webbplats

### Energidistribution

Kraftledningsnätet i Stockholmsregionen består av stamnät, regionnät och lokalnät. Stamnätet är uppbyggt av ledningar och stationer för 400 kV och 220 kV och det förvaltas av Svenska Kraftnät. Länsstyrelsen har i olika sammanhang framfört att Statens energimyndighet bör peka ut stamnätet för eldistribution som riksintresse för energidistributionen. I avsaknad av ett sådant beslut har Länsstyrelsen gjort bedömningen att

**3 kap. 8 § andra stycket MB**  
*Områden som är av riksintresse för anläggningar för energiproduktion och energidistribution ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten och utnyttjandet av anläggningarna.*

Ansvarig myndighet för att lämna uppgifter om områden av riksintresse för energiproduktion och energidistribution är Statens energimyndighet.

**Ladda ner GIS-data**  
**Riksintresse Energiproduktion, MB 3:8 (vindbruk)**



stamnätet för elförsörjning med 400 kV och 220 kV ledningar/kablar inkl. transformatorstationer är av riksintresse.

### **Stockholms ström och Storstockholm Väst**

Svenska Kraftnät har på regeringens uppdrag utrett utformningen av det framtida kraftledningsnätet 70-400 kV i Stockholmsregionen för att långsiktigt säkra regionens elförsörjning. Arbetet har bedrivits i samarbete med Länsstyrelsen, berörda kommuner, interkommunala samarbetsorgan samt regionnätägarna Vattenfall Eldistribution AB och Fortum. Utredningen har namnet "Stockholms ström". Behoven av effektuttag har dock ökat snabbare än vad som förutsågs när de nya nätstrukturen för Stockholmsområdet togs fram för snart 10 år sedan. Svenska kraftnät planerar därför för ytterligare förstärkning i form av en ny nord-sydlig 400 kV-förbindelse, benämnd Storstockholm Väst, genom västra delen av regionen. Den är tänkt att ersätta dagens 220 kV-förbindelse på sträckan Hamra-Överby-Beckomberga-Bredäng-Kolbotten samt mellan Odensala och Överby.

Utbyggnaderna kommer att pågå fram till omkring år 2025. Under tiden kan enskilda delprojekt komma att förändras. Den nya nätstrukturen gör att ca 15 mil luftledningar kommer att rivas, dock först när CityLink är byggd.

**>> Planerade projekt i länets kommuner inom Stockholm Ström**

## **Industriell produktion**

Följande områden i Stockholms län är idag utpekade som riksintresse för anläggningar för industriell produktion.

- Området Hallstavik, Hallsta pappersbruk, Norrtälje kommun
- Området Nynäshamn, Nynäs AB Oljeraffinaderi, Nynäshamns kommun

Dessa områden har pekats ut av föregångare till Tillväxtverket. Det finns ingen närmare precisering av vad riksintresseanspråken innebär. Tillväxtverket har avvaktat utredningen kring riksintressesystemet inför eventuell översyn av riksintresse industriell produktion.

**>> Riksintressen för industriell produktion**

## **Vattenförsörjning**

Havs- och vattenmyndigheten, HaV, har beslutat att 28 anläggningar är av riksintresse för vattenförsörjning. I Stockholms län är följande anläggningar utpekade:

- Görvälverket - Järfälla kommun
- Lovöverket - Ekerö kommun
- Norrvattens reservvattentäkter i Stockholmsåsen - Sigtuna, Sollentuna, Solna och Upplands Väsby kommuner
- Norsborgsverket och Bornsjön - Botkyrka och Salems kommuner
- Djupdalsverket - Södertälje kommun

**>> Riksintressen för vattenförsörjning på HaV:s webbplats**

# Totalförsvaret

Försvarsmakten fattade den 30 november 2017 beslut om förnyad redovisning av riksintressena. Försvarsmaktens beslut omfattar en katalog med kartor och värdebeskrivningar för riksintresseområden som finns tillgänglig på Försvarsmaktens webbplats.

## >> Riksintressen totalförsvarets militära del

Försvarsmakten ska erbjudas samråd vid planläggning och bygglovsprövning utanför detaljplan i alla redovisade områden för att möjliggöra bevakning av riksintressena. Områden av riksintresse för totalförsvaret såsom övnings- och skjutfält och flygflottiljer kan redovisas öppet. Andra områden kan av sekretessskäl inte redovisas öppet, dessa områden har oftast koppling till spanings-, kommunikations- och underrättelsesystem. Höga objekt riskerar att störa dessa funktioner. För att möjliggöra bevakning av dessa är hela landet samrådsområde för höga objekt. Samråd ska därför ske med Försvarsmakten i ärenden som avser byggnader och andra objekt högre än 20 meter över mark belägna utanför sammanhållen bebyggelse, och högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse. Försvarsmakten ska kontaktas i tidiga skeden i sådana plan- och byggärenden, vilket bör framgå av översiktsplan eller i till översiktsplanen knutet planeringsunderlag.

## Kartor och beskrivningar

Totalförsvarets riksintresseområden omfattar i Stockholms län övnings- och skjutfält, sjöövningsområden i havet samt en väderradarstation vid Arlanda. Kartorna över riksintressen redovisar områden med influensområden. Den militära verksamhet som pågår inom olika områden medför i de flesta fall en omgivningspåverkan, vilken ska beaktas vid planering och tillståndsprövning. Generellt utgör influensområdet det område inom vilket omgivningspåverkan i form av buller kan anses som störande enligt gällande riktvärden. Ibland är också säkerhetsaspekter dimensionerande. Influensområdena baserar sig på de miljötillstånd som Försvarsmakten innehar för att bedriva verksamheten. För de områden som benämns som "Övriga områden", framgår endast gränsen för influensområdet. Även dessa områden ingår som riksintressen för totalförsvarets militära del, men en exakt kartering av anläggningar som ingår kan inte redovisas av sekretessskäl.

Kommuner i Stockholms län berörs i några fall även av influensområden kring totalförsvarets riksintressen i angränsande län. De på kartor redovisade riksintresseområdena med influensområden ska framgå av kommunernas översiktsplaner.

## Förordnandeområde enligt 11 kap. 12 § PBL

I Stockholms län finns flera områden med förordnanden till skydd för totalförsvarets intressen. Länsstyrelsen beslutade om dessa 2003 och 2007, enligt 12 kap 4 § äldre plan- och bygglagen (1987:10). Förordnandena gäller dock fortfarande, numera enligt 11 kap. 12 § plan- och bygglagen (2010:900). De innebär ett särskilt förfarande vid hanteringen av bygglov och förhandsbesked utanför detaljplan.

Försvarsmakten har sedan beslut om förordnande uppdaterat sina riksintressen, men förordnandeområdena har ännu inte ändrats. Länsstyrelsen beslutar om förordnandeområden utifrån ett underlag från Försvarsmakten. Försvarsmakten har meddelat att detta arbete har påbörjats. I dagsläget gäller därför att kommuner vid prövning av bygglov och förhandsbesked ska samråda med Försvarsmakten både inom utpekade riksintressena med influensområden, och inom förordnandeområdena. Går kommunen mot Försvarsmakten ska de meddelas beslutet. Inom ett förordnandeområde ska kommunens beslut även skickas till Länsstyrelsen, som har möjlighet att överpröva beslutet.

### 3 kap. 9 § andra stycket MB

*Områden som är av riksintresse på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten och utnyttjandet av anläggningarna.*

Ansvarig myndighet för att lämna uppgifter om områden av riksintresse för totalförsvarets är Försvarsmakten.

**Ladda ner GIS-data  
LstAB Förordnandeområden enligt 12 kap. 4 §  
ÄPBL**

## RIKSINTRESSEN 4 KAPITLET MILJÖBALKEN

I 4 kap. miljöbalken (MB) återfinns särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden i landet. Områdena är i sin helhet av riksintresse och är utpekade med geografiska namn direkt i lagtexten. I Stockholms län avser 4 kap. MB följande områden

- Kustområdet och skärgården,
- Mälaren med öar och strandområden,
- Nationalstadsparken Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården och
- Natura 2000 områden.

Bestämmelsen i 4 kap. 1 § miljöbalken gäller för samtliga angivna områden. Övriga bestämmelser i 4 kap. gäller för de olika områdena.

Av översiktsplanen ska enligt 3 kap. 5 § PBL framgå hur kommunen avser att tillgodose redovisade riksintressen. Det bör uppmärksammas att de värden som ingår i ett riksintresse som omfattas av 4 kap. MB alltid har företräde framför ett riksintresse som är utpekat enligt 3 kap. MB.

Bestämmelsen i 4 kapitlet miljöbalken innebär att riksdagen tagit ställning till vilken inriktning mark- och vattenanvändningen ska ha i de berörda områdena, d.v.s. till förmån för turism och rörligt friluftsliv. I ett nationellt perspektiv är avvägningarna således redan gjorda mellan olika tänkbara intressen och anspråk som gäller utnyttjandet av områdena. Det sätt på vilket riksintresset slutligen ska tas till vara klaras emellertid ut i kommunernas översiktsplaner.

### Bakgrund

Områdena som ingår i 4 kapitlet miljöbalken pekades ut i början på 1970-talet inom den så kallade riksplaneringen som bedrevs fram till början av 1980-talet i ett samspel mellan riksdag, regering, länsstyrelser och kommunerna. Riksplaneringen handlade om att se långsiktigt på anspråken på mark och andra naturtillgångar, konflikter mellan olika anspråk och, där det var motiverat, dra upp riktlinjer för hushållning med naturresurserna. Riktlinjer formulerades för att hushålla med värdefulla resurser och områden som var utsatta för starkt exploateringsstryck. Som exempel kan nämnas att värdefull jordbruksmark bebyggdes, omfattande ny fritidsbebyggelse tillkom i kust- och skärgårdsområden, älvar byggdes ut och miljöstörande industrier anlades i kustområden.

Riksplaneringen inleddes med SOU 1971:75, Hushållning med mark och vatten, och ledde till att riktlinjer infördes i Lagen om hushållning med naturresurser m.m. 1987, samtidigt med plan- och bygglagen. Lagen ersattes 1999 av miljöbalken, kapitel 3 och 4.

Skälet till den allmänna bestämmelsen som infördes för samtliga geografiskt utpekade riksintressen gällande exploateringsföretag, utvecklingen av befintliga tätorter etc. var enligt propositionen 1985/86:3 att ge bestämmelserna uttryck för långsiktigt angeläna hushållningskrav. Det var därför viktigt att bestämmelserna inte gjordes för tidsbundna vad gäller intressen som konkurrerar om mark- och vattenanvändningen, då förändringar ständigt sker i fråga om markanspråk i samhället.

#### Enligt 4 kap. 1 § MB

De områden som anges i 2-8 §§ är, med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns i områdena, i sin helhet av riksintresse. Exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön får komma till stånd endast om

1. det inte möter något hinder enligt 2-8 §§ och
2. det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden.

Bestämmelserna i första stycket 2 och i 2-6 §§ utgör inte hinder för utvecklingen av befintliga tätorter eller av det lokala näringslivet eller för utförandet av anläggningar som behövs för totalförsvaret.

## Exploateringsföretag

Med exploateringsföretag menas utifrån miljöbalkens bestämmelser industriell eller industriliknande verksamhet, tätorts- eller fritidsbebyggelse av större omfattning, större trafikleder, större ledningsföretag, gruvor och andra större täkter, terminalanläggningar som t.ex. flygplatser, farleder och muddringsföretag. Begreppet exploateringsföretag kan även omfatta enstaka byggnader. Företag av liten eller obetydlig omfattning, som anpassas till landskapsbilden samt till natur- och kulturvärdena, utgör inte exploateringsföretag i miljöbalkens mening.

Bedömningar av vad som är exploateringsföretag enligt miljöbalken görs av prövningsmyndigheten.

## Påtaglig skada

I förarbetena till naturresurslagen (prop. 1985/86:3) framhålls att när bestämmelsen om exploateringsföretag och ingrepp i miljön ska tillämpas i olika ärenden, måste man utgå från de samlade natur- och kulturvärdena i hela det geografiska området. Till skillnad från vad som ska iakttas vid tillämpningen av de sektorsvisa grundläggande riksintressena enligt 3 kap. miljöbalken, ska man inte bara göra en bedömning av om exploateringen påverkar värdena i den närmaste omgivningen, utan av vad som utifrån ett helhetsperspektiv är en lämplig utveckling i hela det geografiska område som omfattas av bestämmelsen.

Påtaglig skada enligt 4 kap. miljöbalken uppstår om en exploatering får bestående negativ inverkan på de samlade natur- och kulturvärdena och friluftsintrösserna för riksintresseområdet som helhet, eller har en tillfälligt stor negativ påverkan på dessa. Vid bedömningen av ett företag ska hänsyn tas inte bara till de direkta störningarna av miljön som kan uppstå utan även till vilka ingrepp eller förändringar av miljön som företaget i övrigt kan innebära. Som exempel kan nämnas ett nytt fritidshus på en skärgårdsö som i förlängningen kan kräva omfattande muddring av en vik med grunda bottnar för att fritidshusägaren ska kunna komma till sitt hus. Risker finns också att den sammantagna effekten av många "små" beslut till sist leder till påtaglig skada.

## Mälaren med öar och strandområden

Mälaren med öar och strandområden är i sin helhet av riksintresse enligt 4 kap. 2 § MB. Det är ett av de mest värdefulla landskapen i landet med särskilt stora natur- och kulturvärden med betydelse för friluftsliv och turism. Bestämmelserna omfattar öar, vattenområden samt strandområden med intilliggande större sammanhängande oexploaterade natur- och kulturlandskap.

Den avgränsning av riksintresseområdet som framgår av Länsstyrelsen GIS-karta är schematisk. I kommunernas antagna översiktsplaner och i Länsstyrelsens granskningsyttranden däröver, framgår vilka överväganden som görs om områdets bevarande och utveckling utifrån de värden som finns inom området.

Spåren från järnåldern, 1600-talets sätier och åkerlandskap och nu senast industriepoken och det moderna stadslandskapets utbredning präglar området. Landskapet runt Mälaren är tilltalande genom sin omväxling, småskalighet och starka kulturprägel. Vattnet och stränderna, kulturlandskapet med herrgårdsmiljöerna och höjdernas skogsområden är basen för friluftslivet i området. Att ta tillvara landskapets och bebyggelsemiljöernas väsentliga karaktärer och värden i den fortsatta utvecklingen är en viktig fråga för kommunernas översiktliga planering. Det gäller självklart vid utbyggnaden av tätorter och kommunikationer, men i minst lika hög grad också för bebyggelseutvecklingen på landsbygden. Även en långsam bebyggelseutveckling får på sikt stor inverkan på upplevelsen av landskapet.

### Enligt 4 kap. 2 § MB

*Inom området Mälaren med öar och strandområden skall turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön.*

**Ladda ner GIS-data**  
Riksintresse Rörligt friluftsliv, MB 4:2

Bestämmelserna i miljöbalken innebär att exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön får komma till stånd endast om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden. Det bör framhållas att turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt ska beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön. Det är även viktigt att komma ihåg att bestämmelserna inte innebär hinder för utvecklingen av befintliga tätorter eller av det lokala näringslivet.

Länsstyrelsen anser generellt, utifrån bestämmelserna i miljöbalkens fjärde kapitel, att sammanhållna och idag orörda markområden inte bör tas i anspråk för bebyggelse m.m. och att ny bebyggelse bör tillkomma som komplettering till befintliga bebyggelsestrukturer.

## Kustområdet och skärgården

Länets kustområde och skärgård ingår i det större området från Arkösund och Oxelösund i söder till Singö, Öregrund och Forsmark i norr som i sin helhet utgör riksintresse enligt 4 kap. 2 och 4 §§ MB. Skärgårdsområdets speciella natur och topografi med näringsgeografiska förutsättningar har skapat särpräglade bebyggelsemönster och kulturmiljöer - i olika sammanhang omnämns dessa landskap såsom nationallandskap.

Den avgränsning av området som framgår av Länsstyrelsen GIS-karta är schematisk. I kommunernas antagna översiktsplaner och i Länsstyrelsens granskningsyttranden däröver, framgår vilka överväganden som görs angående områdets bevarande och utveckling utifrån de värden som finns i kustområdet och skärgården.

Grundregeln är att områdets samlade natur- och kulturvärden ska skyddas mot förändringsåtgärder som innebär påtaglig skada på dessa värden. Turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen ska särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön. Fritidsbebyggelse får komma till stånd endast i form av kompletteringar till befintlig bebyggelse. Om det finns särskilda skäl får dock annan fritidsbebyggelse komma till stånd, företrädesvis sådan som tillgodoser det rörliga friluftslivets behov eller avser enkla fritidshus i närheten av de stora tätortsregionerna. Det är även viktigt att komma ihåg att bestämmelserna inte innebär hinder för utvecklingen av befintliga tätorter eller av det lokala näringslivet.

Länsstyrelsen anser generellt, utifrån bestämmelserna i miljöbalkens fjärde kapitel, att sammanhållna och idag orörda markområden inte bör tas i anspråk för bebyggelse m.m. och att ny bebyggelse bör tillkomma som komplettering till befintliga bebyggelsestrukturer.

Anläggningar som avses i 17 kap. 1 § 1 MB samt 4 a § 1-6, 9 och 10 MB får komma till stånd endast på platser där det redan finns anläggningar som omfattas av bestämmelserna i 17 kap. 1 och 4 a §§.

### Fritidshusbebyggelse

Bestämmelserna i 4 kap 4 § MB är särskilt inriktade på att begränsa exploateringen för fritidshusbebyggelse, vilket var en stor fråga i länets kommuner under 1970-talet. Enligt bestämmelserna får fritidshusbebyggelse endast komma till stånd i form av kompletteringar av befintlig bebyggelse. Med kompletteringar menas enligt förarbetena sådana tillskott till en befintlig bebyggelsegrupp, som innebär att det av fritidsbebyggelse ianspråktagna området inte ökar nämnvärt i omfattning. Det kan även vara ett tillskott som innebär en naturlig avrundning av ett befintligt bebyggelseområde. Av förarbetena framgår även att det förhållandevis begränsade utrymmet för ytterligare fritidsbebyggelse så långt som möjligt bör utnyttjas för andra former än för enskilt ägande. Idag kan konstateras att de anspråk på exploatering av ytterligare fritidsbebyggelse i kustområdet som dominerade inför och under den fysiska riksplaneringen på 1970-talet

#### Enligt 4 kap. 2 § MB

*Inom kustområdena och skärgårdarna från Arkösund till Forsmark skall turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön.*

#### Enligt 4 kap. 4 § MB

*Inom kustområdena och skärgårdarna från Arkösund till Forsmark får fritidsbebyggelse komma till stånd endast i form av kompletteringar till befintlig bebyggelse. Om det finns särskilda skäl får dock annan fritidsbebyggelse komma till stånd, företrädesvis sådan som tillgodoser det rörliga friluftslivets behov eller avser enkla fritidshus i närheten av de stora tätortsregionerna.*

*Inom områden som avses i första stycket får anläggningar som avses i 17 kap. 1 § 1 samt 4 a § 1-6, 9 och 10 komma till stånd endast på platser där det redan finns anläggningar som omfattas av bestämmelserna i 17 kap. 1 och 4 a §§.*

**Ladda ner GIS-data  
Riksintresse Rörligt friluftsliv, MB 4:2**

**Riksintresse Högexploaterad kust, MB 4:4**

har ersatts av anspråk på exploatering för permanent bebyggelse i former som motsvarar fritidsbebyggelseanspråken. Plan- och bygglagen skiljer inte på utnyttjandet av byggnader för permanent- eller fritidsboende. Det är därför av underordnad betydelse om den planerade bebyggelsen används för permanent- eller fritidsboende. Kommuner- na behöver i dessa sammanhang precisera behovet av att utveckla bostadsbyggandet utifrån befintliga tätorter och dylikt i enlighet med bestämmelserna i 4 kap. MB.

## Kungliga nationalstadsparken

Området Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården utgör sedan 1995 nationalstadspark och är sin helhet av riksintresse enligt 4 kap. 7 § MB. Det är den första och hittills enda nationalstadsparken i landet. Sedan 2009 benämns området Kungliga nationalstadsparken. Området ligger till ca 2/3 i Stockholm, till ca 1/3 i Solna. Fjäderholmarna ligger i Lidingö. Området gränsar i Edsviken mot Danderyd och Sollentuna kommuner. Bestämmelserna i 4 kap. 7 § MB skyddar områdets parklandskap och naturmiljö mot intrång och det historiska landskapets natur- och kulturvärden mot skada. Även exploateringsföretag och andra ingrepp i omgivningarna får komma till stånd endast om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdets natur- och kulturvärden (4 kap. 1 § MB).

Lagskyddet syftar till att långsiktigt slå vakt om helheten i ett historiskt landskap. Genom att det hanterar helheten i ett historiskt landskap omfattar det både natur- och parklandskap och mer exploaterade områden. Lagbestämmelsen skyddar områdets värden när förändringar aktualiseras genom planer, bygglov eller när andra tillståndspliktiga åtgärder prövas enligt väglag, ellag, miljöbalk m.fl. lagar.

### Kommunernas fördjupning av översiktsplanerna ger vägledning

[>> Fördjupning översiktsplan Nationalstadsparken Solna](#)

[>> Fördjupning översiktsplan Nationalstadsparken Stockholm](#)

### Länsstyrelsens särskilda uppdrag

Lagbestämmelserna i miljöbalken handlar inte om vård och skötsel eller utveckling av nationalstadsparkens värden. Länsstyrelsen har däremot enligt nationalstadsparksförordningen en samordande roll i arbetet med att utveckla parkens kultur-, natur- och rekreationsvärden. Länsstyrelsen tog därför år 2012 fram en vård- och utvecklingsplan för Kungliga nationalstadsparken.

[>> Vård- och utvecklingsplan](#)

## Natura 2000

Natura 2000 är EU:s nätverk av värdefulla naturområden. Syftet är att värna om naturtyper och arter som EU-länderna har kommit överens om är av gemensamt intresse. I Stockholms län finns 235 Natura 2000 områden.

[>> Om Natura 2000 på Naturvårdsverkets webbplats](#)

Många av länets Natura 2000 områden är skyddade som naturreservat. Till varje Natura 2000 område tas en bevarandeplan fram, som bland annat beskriver områdets värden. Länsstyrelserna hade under åren 2009-2011 ett regeringsuppdrag om att granska och kvalitetssäkra landets Natura 2000 områden.

[>> Läs mer om bevarandeplaner och kvalitetssäkringen](#)

#### Enligt 4 kap. 7 § MB

*Området Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården är en nationalstadspark.*

*Inom en nationalstadspark får ny bebyggelse och nya anläggningar komma till stånd och andra åtgärder vidtas endast om det kan ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljö och utan att det historiska landskapets natur- och kulturvärden i övrigt skadas.*

*Trots bestämmelsen i andra stycket får en åtgärd som innebär ett tillfälligt intrång eller en tillfällig skada i en nationalstadspark vidtas, om*

*1. åtgärden höjer parkens natur- och kulturvärden eller tillgodoser ett annat angeläget allmänt intresse, och*

*2. parken återställs så att det inte kvarstår mer än ett obetydligt intrång eller en obetydlig skada.*

**Ladda ner GIS-data  
Riksintresse National-  
stadspark, MB 4:7**

#### Enligt 4 kap. 8 § MB

*En användning av mark och vatten som kan påverka ett naturområde som har förtecknats enligt 7 kap. 27 § första stycket 1 eller 2 och som omfattar verksamheter eller åtgärder som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § får komma till stånd endast om sådant tillstånd har lämnats.*

Natura 2000-områden har ett särskilt starkt lagskydd; områdena är av riksintresse enligt 4 kap. MB och omfattas även av bestämmelser i 7 kap. 27, 28 och 28a §§ MB med krav på tillstånd för att bedriva verksamhet och vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i området. Det gäller åtgärder och verksamhet både inom och utanför ett Natura 2000 område. Tillstånd får inte ges till verksamheter och åtgärder som kan skada de livsmiljöer eller medföra störningar för de arter som avses skyddas. Länsstyrelsen är prövningsmyndighet. Tidigt i planeringen bör bedömningar göras om hur en markanvändning, inom och utanför ett Natura 2000 område, kan komma att påverka miljön i området. Av översiktsplanen ska framgå hur Natura 2000 områdena ska tillgodoses.

**Ladda ner GIS-data**  
Natura 2000, Art- och  
habitatdirektivet

**Natura 2000, Fågeldirek-**  
**tivet**

## MILJÖKVALITETSNORMER

*Miljökvalitetsnormer (MKN) återfinns i miljöbalkens 5 kapitel med tillhörande förordningar. Miljökvalitetsnormer är ett juridiskt bindande styrmedel som infördes med miljöbalken 1999 för att komma till rätta med miljöpåverkan från diffusa utsläppskällor som till exempel trafik. Av översiktsplanen ska enligt 3 kap. 5 § PBL framgå hur kommunen avser att följa gällande miljökvalitetsnormer.*

### Miljökvalitetsnormer – luft

Normerna för kvävedioxid, grova partiklar (PM10) och marknära ozon har visat sig svårast att klara i länet. Marknära ozon beror till stora delar av intransport från andra länder varför åtgärder främst bör ske internationellt. Kvävedioxid och partiklar däremot, beror främst på lokala utsläppskällor. Länsstyrelsen fastställde i december 2012 åtgärdsprogram för luftkvalitet för kvävedioxid och partiklar PM10. Åtgärdsprogrammet redovisar ett aktuellt kunskapsunderlag om förhållanden i länet med generella förslag till åtgärder samt mer preciserade förslag för den inre stadsbygden.

#### >> Åtgärdsprogram för kvävedioxid och partiklar i Stockholms län

I rapporten "Miljökvalitetsnormer - luft i planering och rättstillämpning" redovisas situationer där luftkvalitetsfrågor och MKN för luft särskilt bör uppmärksammas vid planläggning. Rapporten ger även exempel på hur MKN kan hanteras i översiktsplan.

#### >> MKN luft i planering och rättstillämpning

### Miljökvalitetsnormer – vatten

Miljökvalitetsnormer (MKN) för vatten gäller för alla vars verksamhet påverkar vattenförekomster. Myndigheter och kommuner har ett ansvar att se till att MKN för vatten följs. Det avgörande är att tillståndet i vattenmiljön ej får försämrats och/eller medföra att MKN ej kan uppnås/bibehållas. När statusen är sämre än god måste åtgärder för att förbättra vattenkvaliteten genomföras för att MKN ska kunna uppnås.

Det finns MKN som har ett kvalitetskrav och en tidsangivelse (ekologisk status) och MKN för vatten som är gränsvärdesnormer (kemisk status). En ny EU-dom (EU-domen i mål C-461/13) tolkar även de ekologiska kvalitetsfaktorerna som gränsvärdesnormer och domen innebär troligen en skärpning av tolkningen av MKN. MKN finns även för vissa grundvattenförekomster (god och kvantitativ status).

#### >> Vägledande dom från EU

#### Statusklassningar och vattenförekomster

Vattendelegationen antog den 16 december 2009 förvaltningsplan, miljökvalitetsnormer och åtgärdsprogram för s.k. vattenförekomster inom Norra Östersjöns vattendistrikt. Det innebär att det för de flesta sjöar, större vattendrag, kustvatten och vissa grundvattenförekomster fastställdes kvalitetskrav för vattenmiljöerna. Syftet med miljökvalitetsnormerna är att uppnå så kallad god status i alla vattenförekomster senast den 22 december 2015. Andra kvalitetskrav har fastställts där det finns särskilda skäl. Av åtgärdsprogram-



met framgår vilka åtgärder som behöver vidtas, samt tidpunkt och den myndighet/kommun som är ansvarig för respektive åtgärd. Miljökvalitetsnormerna finns publicerade i Stockholms läns författningssamling (01FS 2010:65). Vattenmyndighetens beslut om miljökvalitetsnormer m.m. finns tillgängligt på vattenmyndigheternas webbplats.

### >> **Vattenmyndigheterna**

Uppgifter om enskilda vattenförekomster finns i databasen VISS, Vatteninformationssystem Sverige. På Länsstyrelsens webbplats presenteras även regelbundet rapporter om miljöstatus i länets sjöar, vattendrag, kust- och grundvatten.

### >> **VISS**

### >> **Tillståndet i miljön**

Den 16 december 2016 fastställde Vattenmyndigheten för Norra Östersjöns vattendistrikt förvaltningsplan med åtgärdsprogram samt miljökvalitetsnormer för distriktets vattenförekomster, för perioden 2016–2021.

### >> **Information om förvaltningsplanen**

#### **MKN vatten och översiktsplanen**

För en effektiv planprocess är det viktigt att man belyser vattenfrågorna tidigt. I den kommunala planeringen är det exempelvis av betydelse att man hanterar dagvattenfrågan på ett tydligt och samordnat sätt. Dels för att inte riskera att försämrast status men främst för att status i många vatten behöver förbättras genom att minska föroreningsbelastningen. Ofta finns möjlighet att samordna dagvattenhanteringen med t.ex. klimatanpassning (skyfall/översvämning). Har man i äldre planering en undermålig dagvattenhantering får man i anslutande planer åtgärda detta. I vissa fall kan det vara en förutsättning för om tillkommande planer blir tillåtliga.

Tre viktiga frågor som har betydelse för den fysiska planeringen:

- Robust dagvattenhantering
- Skyfall/översvämningsskartering
- Diffusa utsläpp (exempelvis spridningsrisk från förorenade områden)

Länsstyrelsen har, tillsammans med Stockholms stad och Upplands Väsby kommun, tagit fram en rapport med närmare vägledning för hur miljökvalitetsnormerna ska behandlas i planeringen. En vägledning för hur miljökvalitetsnormerna för vatten kan hanteras i översiktsplanering publicerades 2011 av Länsstyrelsen i Jönköpings län, i samarbete med Värmlands och Östergötlands län.

### >> **MKN vatten - vägledning för fysisk planering**

### >> **MKN vatten och översiktsplanering**

## **Miljökvalitetsnormer – fisk- och musselvatten**

Miljökvalitetsnormer för fisk- och musselvatten har fastställts enligt Fisk- och musselvattendirektivet. Direktivet är implementerat i svensk lag genom förordningen om Fisk- och musselvatten (SFS 2001:554). Mälaren är det enda område i Stockholms län som omfattas av normerna (NFS 2002:6). Miljökvalitetsnormerna ska iakttas till exempel vid åtgärder som kan orsaka grumling, ändring av temperatur, ökning av näringsämnen (fosfor, nitrit, ammonium/ammoniak) och syrehalt i vattnet.

### >> **Normerna (NFS 2002:6)**

## STRANDSKYDD – LANDBYGDSUTVECKLING I STRANDNÄRA LÄGEN

*Enligt 7 kap. 18 e § MB har kommunerna möjlighet att i översiktsplanen peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen s.k. LIS områden. Bestämmelserna får inte tillämpas i kust- och skärgårdsområdet i Stockholms län och tillämpas med viss begränsning vid Mälaren. Av Länsstyrelsens granskningsyttrande över utställd översiktsplan ska enligt 3 kap. 16 § PBL framgå om redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket MB.*

### Områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Syftet med bestämmelserna är att stimulera lokal och regional utveckling i områden som har god tillgång på strandområden och där viss byggnation kan ske utan att strandskyddets syften åsidosätts. Behovet av att stimulera en sådan utveckling finns främst i landsbygdsområden som inte är belägna i närheten av stora tätorter. Bestämmelserna får inte tillämpas i bl.a. länets kust- och skärgårdsområde och får tillämpas med viss begränsning vid Mälaren. Vidare är bestämmelsen enbart tillämplig i områden som har liten betydelse för att tillgodose strandskyddets syften i eller i närheten av tätorter.

#### **Aktuellt planeringsunderlag**

I informationsbladet *Landsbygdsutveckling i strandnära lägen vid Mälaren* har länsstyrelserna runt Mälaren utifrån lagstiftning och förarbeten gjort en tolkning av vad bestämmelserna om LIS-områden kring Mälaren kan innebära.

**>> Informationsblad LIS vid Mälaren**

**>> Läs mer om strandskydd i kapitlet om skyddade områden**

## MELLANKOMMUNAL SAMORDNING

*Enligt 2 kap. 3 § första stycket plan- och bygglagen ska hänsyn tas till mellankommunala och regionala förhållanden vid planläggning. Detta innebär att kommunen inte bara ska ta hänsyn till förhållandena i angränsande kommuner utan också till behovet av samverkan och samarbete i ett bredare regionalt perspektiv.*

*I Stockholmsregionen är behovet av att samordna frågor om mark- och vattenanvändning stort. Det gäller både mellan kommuner och regionalt. Avsikten med plan- och bygglagens bestämmelse gällande mellankommunal samordning i 3 och 5 kap., och om länsstyrelsens tillsyn i 11 kapitlet 10 §, är att länsstyrelsen ska kunna bevaka att de planer som kommunerna tar fram är förenliga i förhållande till varandra. Att bevaka att de kommunala planerna är förenliga med regionplanen hamnar också under dessa bestämmelser.*

*Det här avsnittet tar upp den planering som bedrivs regionalt genom Landstingets ansvar för regionplanering och det särskilda ansvar att pröva regionala frågor som ankommer på Länsstyrelsen. Ytterligare frågor med mellankommunal räckvidd som exempelvis miljö kvalitetsnormer och bostadsförsörjning redovisas under andra rubriker i sammanställningen.*

## Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUFSS 2010

Den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen RUFSS 2010 antogs av Landstingsfullmäktige den 11 maj 2010. Planen utgör både regionplan och länets regionala utvecklingsprogram (RUP) genom Länsstyrelsens beslut den 30 augusti 2010.

En regionplan ska enligt 7 kap. 6 § PBL vara vägledande för beslut om översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser. Regionplanen ska ange grunddragen för användningen av mark- och vattenområden och riktlinjer för lokalisering av bebyggelse och byggnadsverk, om det har betydelse för regionen. Den ger möjlighet för kommunerna att se sin planering i ett regionalt sammanhang. I en storstadsregion som Stockholm är det särskilt viktigt att regionala hänsyn tas i den kommunala planeringen.

I Länsstyrelsens granskningsyttrande över RUFSS 2010 framhålls att bebyggelsestruktur, grönstruktur, infrastruktur, teknisk försörjning och även bostadsförsörjning är viktiga regionala planeringsfrågor. Länsstyrelsen ser den regionala utvecklingsplanen som ett uttryck för vad som är lämplig samordning av mark- och vattenanvändning i länet med mellankommunal räckvidd. Därmed är den utgångspunkt för Länsstyrelsens skyldighet att enligt 3 kap 16 § PBL och 11 kap. PBL granska kommunala planer och uppmärksamma om mark- och vattenanvändningsfrågor som angår flera kommuner har samordnats på ett lämpligt sätt, samt vid behov överpröva kommunens beslut att anta detaljplan.

>> **RUFSS 2010**

## **RUFS 2050**

Nu pågår arbetet med att ta fram en ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen. Utgångspunkten för arbetet är den nuvarande planen, RUFS 2010. Under 2013-14 gjordes en aktualitetsbedömning av RUFS 2010. Den visade på att planen är fortsatt både aktuell och användbar, men den pekade på en del utvecklings- och förbättringsområden.

Under perioden 8 april - 30 september 2016 genomfördes samråd om nästa regionala utvecklingsplan för Stockholmsregionen. Under hösten 2017 genomfördes utställning av planen. Under våren 2018 förväntas den slutgiltiga planen antas.

### **>> RUFS 2050**

## **Handlingsprogrammet Regionala stadskärnor**

Landstinget godkände i mars 2013 Handlingsprogrammet Regionala stadskärnor. Programmet avser de i RUFS 2010 utpekade åtta yttre regionala stadskärnorna. Det innehåller fyra prioriterade områden som regionen ska arbeta vidare med:

- Ökad tillgänglighet, en förutsättning för tillväxt i de regionala stadskärnorna
- Synergier mellan investeringar i de regionala stadskärnorna
- Stadsutveckling i de regionala stadskärnorna
- Utveckla kunskaps- och tjänsteintensivt näringsliv i de regionala stadskärnorna

Länsstyrelsen har framhållit att kommunerna bör ta fram översiktliga planer för sina respektive regionala stadskärnor och även studera kopplingen till omgivningen.

### **>> Handlingsprogram för regionala stadskärnor**

## **De regionala grönkilarna**

De gröna kilarna är en viktig del av regionplanens struktur. De utgör en sammanhängande struktur av områden med höga rekreations-, natur- och kulturmiljövärden. De bildar en väv av grönska och vatten i anslutning till bebyggelsestrukturen och ger god tillgång till tätortsnära natur. De innehåller flera ekosystemtjänster som är viktiga att bevara och utveckla, inte minst som resurs för vår klimatanpassning.

Lokalisering av ny bebyggelse, anläggningar och verksamheter bör undvikas i de gröna kilarna. Särskilda kvaliteter som bör uppmärksammas är tysta områden, vattenområden och stränder. Områden som knyter samman gröna kilar med lokal grönstruktur bör stärkas.

### **>> Stockholms läns gröna kilar, RUFS 2010**

## HÄLSA, SÄKERHET OCH RISKFRÅGOR

*Vid planläggning, liksom i ärenden om bygglov eller förhandsbesked, ska bebyggelse och byggnadsverk enligt plan- och bygglagen lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bland annat människors hälsa och säkerhet, och till risken för olyckor, översvämning och erosion.*

### Trafikbuller

Den 2 januari 2015 skedde ändringar i miljöbalken och plan- och bygglagen med syfte att underlätta bostadsbyggandet i bullerutsatta områden utan att riskera påverkan på människors hälsa. Ändringarna innebar bland annat nya krav i plan- och bygglagen gällande omgivningsbuller vid lokalisering, utformning och placering av bostadsbyggnader. Det ställs dessutom nya krav i plan- och bygglagen på redovisning av bullervärden vid planläggning och bygglovsprövning.

I juli 2017 beslutade regeringen också om en ändring i förordningen om buller (2015:216) som innehåller nya riktvärden för utomhusbuller. Ändringen, som trädde i kraft den 1 juli 2017, innehåller riktvärden för utomhusbuller från spår-, väg- och flygtrafik vid bostadsbyggnader.

**>> [Läs Förordning om trafikbuller vid bostadsbebyggnader](#)**

### Buller vid detaljplanering

Buller är en viktig faktor att ta hänsyn till vid planläggning i bullerutsatta lägen. Genom att planera och utforma tillkommande bebyggelse går det att skapa goda boendemiljöer även i utsatta lägen. Boverket har tagit fram en vägledning om hur buller ska hanteras vid detaljplanering.

**>> [Buller vid detaljplanering på PBL Kunskapsbanken](#)**

Följande rapporter ger närmare vägledning för planering av bostäder i bullerutsatta lägen, och finns tillgängliga på Länsstyrelsens webbplats.

**>> [Trafikbuller och planering](#)**

**>> [Trafikbuller och planering II](#)**

**>> [Trafikbuller och planering III](#)**

**>> [Trafikbuller och planering IV](#)**

**>> [Trafikbuller och planering V](#)**

### Industri- och verksamhetsbuller

Boverket och Naturvårdsverket har tagit fram nya vägledningar för industribuller och annat verksamhetsbuller för att underlätta kommuners och länsstyrelsers arbete. Naturvårdsverkets vägledning ger stöd vid prövning och tillsyn enligt miljöbalken. Olika ljudnivåer för olika delar av dygnet och för ljud av olika karaktär tas upp. Bland annat ges vägledning om buller vid en fasad, uteplats eller skolgård kan vara en olägenhet för de

som bor eller vistas där. Även för förskolor, vårdlokaler och friluftsområden finns vägledande ljudnivåer.

### >> Läs vägledningen från Naturvårdsverket

Boverkets vägledning gäller hur industribuller ska hanteras vid planläggning och bygglovsprövning av bostäder. Den kan även användas vid skolor, förskolor och vårdlokaler.

### >> Läs vägledningen från Boverket

## Klimatförändringar – risk för översvämning och erosion

Klimatets förändringar berör samhällets alla sektorer och det är få verksamheter som kommer att förbli helt opåverkade. En medveten långsiktig planering innebär en rad åtgärder för att anpassa samhället till de klimatförändringar som märks redan idag och för de som väntar i framtiden.

Länsstyrelserna har tillsammans tagit fram en allmän vägledning för klimatpassning i fysisk planering. Som ett komplement finns också en kort checklista.

### >> Klimatanpassning i fysisk planering

### >> Checklista – klimatanpassning i fysisk planering

Länsstyrelsen har sedan 2009 regeringens uppdrag och en samordnande roll för klimatanpassningsarbetet i länet. Det innebär bland annat att Länsstyrelsen ska stödja kommuner och andra aktörer. Länsstyrelsen har i detta arbete bland annat låtit SMHI ta fram en regional klimatanalys för Stockholms län.

### >> Framtidsklimat i Stockholms län

Länsstyrelsen har tillsammans med berörda myndigheter, kommuner, branschorganisationer och forskningsinstitut under 2014 arbetat fram en handlingsplan för klimatanpassning. I denna konkretiseras de viktigaste åtgärderna för att bygga ett samhälle anpassat för klimatförändringar. Handlingsplanen har fyra inriktningar: vatten, grönstuktur, samhällsbyggnad, innovation.

### >> Ett robust samhälle – regional handlingsplan för klimatanpassning i Stockholms län

## Länsstyrelsens rekommendationer

Länsstyrelsen anser att ny bebyggelse behöver lokaliseras, placeras och utformas så att den är lämplig med hänsyn till kommande klimatförändringar med avseende på risken för översvämning.

## Översvämningsrisk Östersjön

Dagens forskning visar på att den globala havsnivån kan komma att höjas med 1 meter som en rimlig övre gräns under tidsperioden 1990–2100. Därefter kommer havet med stor sannolikhet fortsätta att stiga. I Stockholms län kompenseras en global havsnivåhöjning delvis av landhöjning. Länsstyrelsens rekommendationer anger att ny bebyggelse och samhällsfunktioner av betydande vikt längs länets Östersjökust behöver placeras ovanför nivån 2,7 meter räknat i höjdsystem RH2000. Om ny bebyggelse placeras under rekommenderad nivå behöver kommunen visa att exploateringen inte blir olämplig.

Bedömningsgrunderna för rekommendationerna utgår från SMHI:s regionala klimatsammanställning för Stockholms län 2010.

Det är bra att kommunen i översiktsplanen redovisar riktlinjer för hur planeringen av ny bebyggelse ska beakta förväntade höjda vattennivåer. Ny sammanhållen bebyggelse bör lokaliseras, placeras och utformas på ett sätt som innebär att samhällsstrukturen är hållbar över tid. Det är angeläget att samhällsviktiga funktioner inte lokaliseras till områden där det finns risk för översvämning idag eller i framtiden. Vid avsteg från riktlinjerna är det nödvändigt att ta fram riskanalyser för att minimera konsekvenserna av höga vattennivåer.

### >> **Rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå längs Östersjöskusten i Stockholms län – med hänsyn till risken för översvämning**

### >> **Översiktliga översvämningsskikt för Östersjön**

#### **Mälarens nivå**

I mars 2015 antogs nya rekommendationer för ny bebyggelse vid Mälaren. Rekommendationerna har tagits fram gemensamt av Länsstyrelserna runt Mälaren. Länsstyrelserna rekommenderar att ny sammanhållen bebyggelse samt samhällsfunktioner av betydande vikt behöver placeras ovan nivån 2,7 meter i RH2000. Enstaka byggnader av mindre lägre värde kan tillåtas på en lägre nivå, dock inte under 1,5 meter i RH2000.

### >> **Rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå för ny bebyggelse vid Mälaren – med hänsyn till risken för översvämning**

#### **Rekommendationer för ny bebyggelse vid sjöar och vattendrag**

Länsstyrelsen har tagit fram rekommendationer för på vilka höjdnivåer ny bebyggelse får uppföras intill länets sjöar och vattendrag. Rekommendationerna utgår från risken för översvämning och gäller vid samtliga vattendrag och sjöar i länet förutom för Mälaren och för havet. Rekommenderar nivå för planläggning av ny bebyggelse beror på vilken sorts bebyggelse det är:

- Sammanhållen bebyggelse och samhällsfunktioner av betydande vikt behöver placeras ovanför nivån för ett beräknat högsta flöde.
- Enstaka byggnader av lägre värde behöver placeras ovan nivån för ett 100-års flöde.

För att underlätta planarbetet för kommunerna har Länsstyrelsen tagit fram rekommenderade lägsta nivåer för de tre största vattendragen i länet – Norrtäljeån, Tyresån och Oxundaån.

### >> **Rekommendationer för ny bebyggelse vid sjöar och vattendrag**

#### **Kartering av översvämningsskikt**

Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns vattendistrikt har i enlighet med förordningen om översvämningsskikt (SFS 2009:956) tagit fram kartor för områden med översvämningsskikt. Syftet med riskkartorna är att identifiera potentiella konsekvenser av översvämning som med låg, medelhög respektive hög sannolikhet förväntas inträffa. I Stockholms län finns tre vattensystem som har en betydande risk att bli översvämmade: Oxundaån, Tyresån och delar av Mälaren. Kartorna ger en överblick av vilken risk som finns för skador på människors hälsa, miljö, kulturarv och ekonomisk verksamhet längs vattendragen vid en översvämning. Våren 2015 togs riskhanteringsplaner, baserade på de framtagna riskkartorna, fram.

### >> **Ta del av riskkartorna på Länsstyrelsen webbplats**

Ladda ner GIS-data  
LstAB Mälarekommendationerna

Ladda ner GIS-data  
LstAB Lågpunktkartering, större och små ytor samt flödesackumulationslinjer

## Risk för översvämning från skyfall – lågpunktskarta

Länsstyrelsen tittar också på områden som kan riskeras att drabbas av översvämning vid kraftigt regn eller så kallat skyfall. Till hjälp på den översiktliga planeringsnivån har Länsstyrelsen tagit fram en lågpunktskarta som visar de potentiellt instängda områdena i terrängen och som vid skyfall kan riskeras att översvämmas. Karteringen har inte tagit hänsyn till infiltration eller dagvattensystemets kapacitet. Ladda ner GIS-filer eller ta del av kartan i vårt webbGIS.

## Risker i samhället

Enligt plan- och bygglagen ska hänsyn tas till olycksrisker och andra säkerhetsaspekter vid planläggning och tillståndsprövning. Nedan följer några exempel på verksamheter och anläggningar som särskilt behöver uppmärksammas.

- Petrokemiska anläggningar
- Hantering av farliga kemikalier
- Verksamheter som omfattas av Sevesolagstiftningen
- Transporter av farligt gods
- Tunnlar
- Flygplatser
- Sjöfart

På Länsstyrelsens webbplats finns mer information om olika risker. Länsstyrelsen har också tagit fram en vägledning för hur risker bör hanteras i planering enligt PBL.

[>> Risker på länsstyrelsens webbplats](#)

[>> Riskanalyser i detaljplaneprocessen – vem, vad, när & hur](#)

## Transporter av farligt gods

### Rekommenderade vägar för transport av farligt gods

Länsstyrelsen i Stockholms län har i samråd med berörda myndigheter tagit fram rekommendationer för transport av farligt gods på vägar inom Stockholms län. Rekommendationerna är avsedda för alla transporter av farligt gods enligt föreskrifter om transport av farligt gods på väg och i terräng (ADR-S) från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Länsstyrelsen uppdaterar vid behov sammanställningen över rekommenderade vägar.

Innanför tullarna i Stockholms stad råder förbud mot genomfartstransporter av farligt gods. Där råder även totalförbud mot transporter i tank eller tankcontainer som innehåller vissa gaser och brandfarliga vätskor, till exempel gasol och bensin. Vissa genomfartsleder är undantagna.

[>> Sammanställning av rekommenderade vägar och lokala trafikföreskrifter för transport av farligt gods i Stockholms län](#)

Det rekommenderade vägnätet för transport av farligt gods är uppdelat på följande sätt:

- Det primära vägnätet bildar stommen i det rekommenderade vägnätet och används för genomfartstrafik. Det går ofta stora mängder och olika typer av farligt gods på dessa vägar.
- Det sekundära vägnätet är främst avsett för lokala transporter från det primära vägnätet och leverantör eller mottagare av farligt gods. Det sekundära vägnätet bör inte användas för genomfartstrafik.



## Bebyggelse intill leder med transporter av farligt gods

Transporter av farligt gods är en nödvändig del av samhället som bland annat innefattar drivmedel, sjukvårdsmateriel, reservkraftsdiesel, sprängmedel som används till byggprojekt och så vidare. En växande befolkning medför även en ökad förbrukning av farligt gods och ett ökat behov av transporter. Länsstyrelsen har arbetat fram riktlinjer för planläggning intill vägar och järnvägar där det transporteras farligt gods. Syftet är att förtydliga hur Länsstyrelsen i Stockholms län ser på risker vid granskning av detaljplaner och översiktsplaner. Länsstyrelsen har även tagit fram förslag på en regional strategi för det rekommenderade vägnätet för farligt gods. Bakgrunden till uppdraget ligger bland annat i ett ökat intresse hos länets kommuner att i samband med detaljplanering förändra det rekommenderade vägnätet för farligt gods-transporter. Länsstyrelsen har i samband med detta identifierat ett behov av att skapa ett tydligare arbets- och förhållningssätt till frågorna. Inte minst för att hitta en mer strategisk ansats som möjliggör att frågorna hanteras utifrån ett helhetsperspektiv snarare än i enskilda planer.

**>> Riktlinjer för planläggning intill vägar och järnvägar där det transporteras farligt gods**

**>> Vägvalsstyrning för transport av farligt gods – en inriktning mot en regional strategi**

## Lagen om skydd mot olyckor

Enligt lagen om skydd mot olyckor (SFS 2003:778) ska verksamheter, som vid en eventuell olycka kan orsaka allvarliga skador på människor eller miljön, klassas som s.k. farlig verksamhet. Länsstyrelsen ansvarar för klassningen men kommunen ansvarar för tillsynen. Kommunen behöver även ta hänsyn till verksamheten som riskkälla i den fysiska planeringen.

Lagen om skyldighet att tillhandahålla förnybara drivmedel (2005:1248), som t.ex. biogas och E85, medför att det ska förutsättas att drivmedelsstationer kan hantera alla typer av drivmedel. Olika typer av drivmedel ställer olika krav på riskhänsyn. Länsstyrelsen anser därför att det är bra om kommunen tar fram ett underlag som visar vilka bensinstationer som eventuellt kan anses olämpliga för vissa typer av drivmedel. Framför allt med avseende på bensinstationens lokalisering i förhållande till närliggande bebyggelse, men också på grund av de nya transporter som bensinstationen skulle komma att generera.

## Överdäckningar

Idag pågår och planeras för flera projekt i Stockholms län där trafikleder byggs över i syfte att skapa ny mark att bebygga eller få bort barriärer i stadsmiljön. Projekt med överdäckning innehåller ofta flera komplexa frågeställningar. Leder som önskas överdäckas kan vara järnvägar eller vägar av riksintresse eller regionalt viktiga vägar. De kan även utgöra primära eller sekundära transportleder för farligt gods. Generellt bör framhållas att risk- och säkerhetsaspekter måste beaktas särskilt i planeringen. Detta gäller speciellt om bebyggelse avses placeras ovanpå överdäckningen. Länsstyrelsens erfarenheter är att överdäckningar med bebyggelse fordrar såväl tekniskt komplicerade som ekonomiskt dyra lösningar. Det kan även bli aktuellt med restriktioner för vissa transporter av farligt gods i vägtunnlar under en överdäckning. Då är det viktigt att även beakta behovet av alternativa vägar för dessa transporter.

Länsstyrelsen har under 2012 tagit fram en rapport om överdäckningar. Rapporten är en sammanställning av aktuell kunskap om överdäckningar.

**>> Överdäckningar – en kunskapsöversikt**

## Förorenade områden

I arbetet med förorenade områden i exploateringsprojekt bidrar länsstyrelsen med information och kunskap i frågor som rör människors hälsa. Länsstyrelsen vill understryka vikten av att samråda internt i kommunen för att inhämta lokal information om förorenade områden. En redogörelse av informationen i ett tidigt planskede, med ett tydligt ställningstagande för hur kommunen avser att hantera en föroreningsituation, effektiviserar planprocessen.

I många fall medför föroreningar i mark, byggnader, vatten och sediment risk för oönskade effekter på hälsa och miljö. Ändrad markanvändning kan medföra att exponering och spridning av föroreningar ändras, vilket i sin tur gör att riskerna ökar. För att eliminera dessa risker behöver undersökning och eventuella efterbehandlingsåtgärder genomföras. Vägledning för hur detta bör genomföras finns på Naturvårdsverkets webbplats.

### >> Om förorenade områden på Naturvårdsverkets webbplats

#### Länsstyrelsens databas över förorenade områden

Information om förorenade områden lagras i en databas, EBH-stödet. Databasen uppdateras fortlöpande när nya relevanta uppgifter tillkommer, till exempel i samband med utförda provtagningar eller saneringar. Databasen utgör ett underlag för prioriteringar för arbetet med förorenade områden, men är även ett viktigt planeringsunderlag.

#### Länsstyrelsen inventerar förorenade områden

För länet pågår med hjälp av statliga medel ett omfattande inventeringsarbete av förmodat förorenade områden. Identifiering av förorenade områden har gjorts i länets alla kommuner. Uppgifterna finns hos respektive kommun. Det är önskvärt att dessa data tillgängliggörs för planarbete, t.ex. som kartsnitt. Utdrag ur Länsstyrelsens samlade databas för eventuellt förorenade områden visar att det i dagsläget finns ett mycket stort antal potentiellt förorenade områden i länet.

Fördjupande branschinventeringar pågår, och färdiginventerade branscher finns redovisade på Länsstyrelsens webbplats. Detta arbete görs för att kunna prioritera vilka områden som behöver undersökas vidare för behovsbedömning av efterbehandling.

### >> Branschinventeringar på Länsstyrelsens webbplats

Länsstyrelsen tar varje år fram ett regionalt program för efterbehandling av förorenade områden. Programmet tas fram i samråd med länets kommuner och lämnas till Naturvårdsverket. Det regionala programmet redovisar läget i länet, mål, strategi och organisation. Det redovisar också vad som har gjorts, hur arbetet prioriteras och kommande insatser.

### >> Regionalt program för efterbehandling av förorenade områden 2015–2017 i Stockholms län

### >> Sanering av förorenad mark – en förutsättning för god miljö

Kommunernas miljökontor har en förteckning över fastigheter som är eller kan vara förorenade bland annat på grund av den verksamhet som tidigare legat på platsen. Länsstyrelsen gör årligen ett utdrag ur Länsstyrelsens databas (ebh-stödet), som översänds till respektive miljökontor.

#### Bidrag inför bostadsbyggande

Regeringen har avsatt medel för att stödja sanering av mark i anslutning till bostadsbyggande. 300 miljoner kronor är avsatta för 2016 och 2017, samt 200 miljoner kronor för 2018 och framåt. Syftet är att skapa förutsättningar för fler bostäder samtidigt som

riskerna med föroreningar som påverkar människors hälsa och miljön reduceras. Den nya satsningen löper parallellt med det nuvarande statsstödet för efterbehandling av förorenade områden. En separat förordning reglerar hur den nya delen av anslaget får användas.

**>> Läs mer på Naturvårdsverkets webbplats**

# 2

## ÖVRIGA ALLMÄNNA INTRESSEN

AV BETYDELSE FÖR ÖVERSIKTSPLANERINGEN

# ÖVRIGA ALLMÄNNA INTRESSEN

## Bostadsförsörjning

Bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet har förts in i 2 kap. PBL som ett allmänt intresse som ska främjas vid planläggning. Enligt 3 kap. 5 § PBL ska det av översiktsplanen framgå hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder.

Befolkningsökningen i länet är kraftig och prognoser visar på en fortsatt kraftig ökning om cirka 35 000 årligen. Den höga befolkningstillväxten har föranlett Landstinget att göra reviderade framskrivningar för länets befolkning 2030 och 2050. Resultatet visar enligt *Demografisk rapport 2013:01 Befolkningsutvecklingen 2012* att länets invånare kommer att uppgå till mellan 2,4 milj. och 2,6 miljoner år 2030. Enligt Landstingets rapport *Regional bedömning av behovet av nya bostäder i Stockholmsregionen fram till 2030*, innebär det behov av ett årligt tillskott på 16 000 bostäder i regionen fram till 2030. I rapporten redovisas för behov av totalt respektive årligt bostadstillskott mellan år 2010 och år 2030 för länets olika kommuner.

### >> Bostadsförsörjningsbehov

#### Riktlinjer för bostadsförsörjning

Varje kommun ska med hjälp av riktlinjer planera för bostadsförsörjningen i enlighet med lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Riktlinjerna för bostadsförsörjning ska redovisa hur hänsyn har tagits till relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för bostadsförsörjningen. Länsstyrelsen och andra regionala organ ska ges möjlighet att yttra sig över kommunens planering av bostadsförsörjningen. Om en kommuns riktlinjer inte innehåller uppgifter om hur hänsyn har tagits till relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för bostadsförsörjningen, har regeringen en möjlighet att förelägga kommunen att ta fram nya riktlinjer.

Riktlinjerna ska innehålla kommunens mål för bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet och kommunens planerade insatser för att nå uppsatta mål. Samtidigt ska de tillgodose alla grupperns behov av bostäder, exempelvis äldre, personer med funktionsnedsättning, studenter, nyanlända och hemlösa. Uppgifterna ska särskilt grundas på en analys av den demografiska utvecklingen, efterfrågan på bostäder, bostadsbehovet för särskilda grupper samt marknadsförutsättningar.

Det är viktigt att notera att riktlinjer för bostadsförsörjningen ska antas av kommunfullmäktige under varje mandattid. Förändras förutsättningarna för de antagna riktlinjerna, ska nya riktlinjer upprättas och antas av kommunfullmäktige. Enligt Boverkets vägledning ska riktlinjerna redovisas i ett separat dokument som beslutas av kommunfullmäktige. De kan alltså inte beslutas som en del av översiktsplanen. Riktlinjerna ska vara vägledande när kommunen i översiktsplaneringen tillämpar och bedömer det allmänna intresset gällande bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet.

### >> Kommunernas bostadsförsörjning – en handbok

#### Bostadsmarknadsenkäten och Läget i länet

Boverket gör varje år en uppföljning av läget på bostadsmarknaden genom en enkät till kommunerna. Syftet med enkäten är att ge underlag för en allsidig belysning av det aktuella läget på bostadsmarknaden och att se utvecklingstendenser. Länsstyrelsen ansvarar för att sammanställa svaren på bostadsmarknadsenkäten och gör även varje år

en analys av det aktuella läget på bostadsmarknaden – *Läget i länet*. Analysen riktar sig till kommuner, byggföretag och andra som är intresserade av bostadsutvecklingen ur ett regionalt perspektiv.

**>> Läget i länet : Bostadsmarknaden i Stockholms län**

## Länsplan för regional transportinfrastruktur

Länsplanen i Stockholms län upprättas av Länsstyrelsen. Trafikverket, landstinget, berörda myndigheter, angränsande län och regioner samt länets kommuner, bidrar med underlag. Länsplanen för transportinfrastruktur i Stockholms län 2014–2025 fastställdes våren 2014.

Länsplanen har sin utgångspunkt i Stockholmsöverenskommelsen (2007), Trafikverkets kapacitetsutredning samt "Regional inriktning för transportsystemets utveckling i Stockholms län", som 2012 togs fram i samarbete mellan regionens regionala planeringsaktörer. Länsplanens inriktning är att med hjälp av hållbara transportlösningar stödja och utveckla en fungerande bostads- och arbetsmarknad genom bl.a. satsningar på kollektivtrafik och cykel samt trimning, drift och underhåll av befintlig transportinfrastruktur.

I länsplanen listas de åtgärder som Länsstyrelsen bedömer som mest nödvändiga att genomföra. Huvuddelen utgörs av satsningar på kollektivtrafik, en prioritering som är nödvändig för att skapa förutsättningar för ett högt bostadsbyggande i regionen. Även arbetsplatser behöver etableras i attraktiva och kollektivtrafiknära lägen. Att bibehålla en hög kollektivtrafikandel är också nödvändigt för att hantera de trängselutmaningar länet står inför. Länsplanen lyfter även fram investeringar i cykelinfrastruktur samt reinvesteringar och effektiviseringar av befintlig infrastruktur.

En ny länsplan har under 2017 varit ute på samråd och förväntas bli antagen under våren 2018.

**>> Länsplan för regional transportinfrastruktur i Stockholms län**

**>> Regional inriktning för transportsystemets utveckling**

### Kollektivtrafik – infartsparkeringar och bytespunkter

I samarbete med länets kommuner investerar Landstinget årligen i nya infartsparkeringar. I vissa fall samordnas dessa anläggningar med andra åtgärder. Det är angeläget att behovet av infartsparkering tillgodoses i den kommunala planeringen och att mark reserveras för infartsparkeringar i anslutning till strategiska lägen för kollektivtrafik. Vid kollektivtrafikknutpunkter bör även utrymme till väderskyddade och säkra cykelparkeringar tillgodoses. Idag råder stor brist på cykelparkeringar i anslutning till kollektivtrafik.

### Regionala cykelstråk

Cykeln som färdmedel har på senare år blivit allt mer populär och det finns i dag en samsyn bland länets aktörer och intressenter om att resor med cykel ska öka. En regional cykelplan som pekar ut stråk för arbetspendling med cykel har nyligen lanserats av Trafikverket, Landstinget och Länsstyrelsen. Numera finns också ett regionalt cykelkansli som jobbar för ökad cykling i hela länet.

**>> Regional cykelplan för Stockholms län**

**>> Det regionala cykelkansliet**

## Jord- och skogbruk

Hushållningsbestämmelsen i 3 kap. 4 § miljöbalken fastlägger att jord- och skogsbruk är av nationell betydelse. Bestämmelsen har sitt ursprung i den fysiska riksplaneringen där särskilt ianspråktagande av jordbruksmark för bebyggelseutveckling ägnades stor uppmärksamhet. Bestämmelsen togs in i lagen om hushållning med naturresurser m.m. 1987. I regeringens proposition vid införandet av lagen (prop. 1985/86:3) framhålls att jord- och skogsbrukets intressen skulle tas tillvara så långt som möjligt, men inom ramen för det kommunala självbestämmandet. I samband med att bestämmelsen infördes diskuterades möjligheten att ge all jordbruks- och skogsbruksmark status som riksintresse men detta genomfördes inte eftersom man ansåg att det skulle ta ifrån kommunerna självbestämmandet över den fysiska planeringen.

### Jordbruk

#### Lagstiftningens intentioner gällande jordbruksmark

Av propositionen 1985/86:3 framgår att regeringen förutsatte att kommunerna skulle fatta väl avvägda exploateringsbeslut utifrån den valda formuleringen av bestämmelsen. Kommunerna förutsågs utreda alternativa lokaliseringar och analysera effekterna av olika alternativ i de fall de ansåg sig tvungna att exploatera brukningsvärd jordbruksmark. Regeringen förutsåg att sammanhängande jordbruksbygder med högvärdig jordbruksmark i vissa fall kunde hotas av exploatering. I de fallen menade regeringen att det också kunde vara nödvändigt med redovisning av lokaliseringalternativ utanför kommungränsen. Regeringen anförde därför att mellankommunalt samarbete i planfrågor kunde vara nödvändigt för att bevara jordbruksmarken i landets viktigaste jordbruksbygder.

I propositionen definieras lagtextens "brukningsvärd jordbruksmark" som mark som med hänsyn till läge, beskaffenhet och övriga förutsättningar är lämpad för jordbruksproduktion. Vidare framhålls att markens kvalitet för biologisk produktion bör tillmätas betydelse, bl.a. bör beaktas hur marken har klassificerats och dess arronderingsförhållanden. Uttrycket "tillfredsställande" definieras i propositionen som att lokaliseringen av exploateringen ska vara tekniskt och funktionellt lämplig samt ekonomiskt rimlig. I de fall avvägningen faller ut till exploateringsintressets fördel ska bebyggelse och anläggningar lokaliseras och utformas så att jordbrukets intressen skadas så lite som möjligt.

#### Jordbruksmark – en viktig ekosystemtjänst

Vad som anses vara brukningsvärd jordbruksmark varierar med världsmarknadspriserna och även över tid. Åkermarken nyttjas i vårt län idag framförallt för odling av ett- och fleråriga grödor, som livsmedel eller energigrödor, samt vall som foder till boskap. Växtfibrer används i viss mån även för framställning av bl.a. textilier. Begreppet jordbruksmark innefattar förutom åkermark även betesmark. Förekomst av betesmark, som inte utgör odlingsbar åker, är viktig för animalieproduktion, i synnerhet för det ekologiska lantbruket. Betesmarker som betats kontinuerligt, inte växt igen och inte plöjts upp eller gödslats hyser ofta en mycket hög biologisk mångfald och är en viktig resurs för att behålla livsnödvändiga ekosystemtjänster såsom t.ex. pollinering.

I en växande storstadsregion är jordbruksmarken även viktig för att ta hand om stadens utsläpp och för förädling till nya resurser i samhällets kretslopp. Viss jordbruksmark kan vara särskilt lämpad för vatten- och våtmarkssystem som både renar och fördröjer dagvatten eller för att ta emot t.ex. avloppsslam, gödsel och kompost.

#### Planeringsunderlag om jordbruksmark i länet

I Stockholms län finns betydande områden av primärt intresse för jordbruk. Med det menas områden där jordbruksförutsättningarna är av medelmässig eller bättre beskaffenhet. Länsstyrelsen har underlag om var olika typer av jordbruksmark och producenter finns i länet. Det har även gjorts inventeringar i flera omgångar av ängs- och hagmarker. Däremot saknas aktuella siffror på avkastningsnivåer.

#### Enligt 3 kap. 4 § MB

*Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse*

*Brukningvärd jordbruksmark fås tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.*

*Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk.*

Inom ramen för den fysiska riksplaneringen redovisade dåvarande Lantbruksnämnden efter samråd med länsförbundet av lantbrukarnas riksorganisation (LRF) på 1970-talet en klassificering av åkermarken. Den togs fram för flertalet av länets kommuner. Klassificeringen är från 1976, men kan även idag utgöra underlag för att tillämpa hushållningsbestämmelsen inom planering och byggande.

Åkermarksgraderingen omfattar 5 relativa klasser utifrån länets jordbruksförutsättningar. Klassindelningen är som följer:

**Klass 5** 20% högre normskördar än medelförhållandet i länet

**Klass 4** 10% högre normskördar än medelförhållandet i länet

**Klass 3** Medelförhållandet i länet

**Klass 2** 10% lägre normskördar än medelförhållandet i länet

**Klass 1** 20% lägre normskördar än medelförhållandet i länet

## Jordbruk i översiktsplaneringen

I ett långsiktigt och globalt perspektiv är all jordbruksmark brukningsvärd och i största möjliga mån ska annan mark användas i första hand. I Stockholms län bör därför exploatering undvikas på jordbruksmark och särskilt på jordbruksmark som är klass 3-5 i åkermarksgraderingen samt på naturbetesmarker. I den mån jordbruksmark ändå kan behöva exploateras ska det endast ske i undantagsfall och för att främja väsentliga samhällsintressen.

Den gällande bestämmelsen om brukningsvärd jordbruksmark ger direkta krav på den analys och avvägning som behöver göras vid anspråk på ändrad markanvändning. Översiktsplanen bör därför redovisa:

- Hur hänsyn ska tas till jordbruksnäringen som allmänt intresse, så att bebyggelseutvecklingen inte negativt påverkar produktionsmark för råvaror och energi.
- Hur avvägning skett mellan intresset att bevara jordbruksmark och intresset att utnyttja marken för andra ändamål. Det nya ändamålet måste vara av väsentligt samhällsintresse och alternativ som inte tar brukningsvärd jordbruksmark i anspråk måste ha utretts.
- Hur den exploatering som ändå är nödvändig bör planeras så att exploateringsarealen minimeras.

## Kunskapsunderlag

### Jordbruksmark i den kommunala planeringen

Jordbruksverket har uppmärksammat att jordbruksmarken sällan behandlas som den ovärderliga resurs som den faktiskt utgör. Jordbruksmarken får ofta stå tillbaka för exploateringsintressen, både i tätortsnära lägen och på landsbygden. Utöver fysisk planering

behandlar skriften även hur andra delar av den kommunala verksamheten på olika sätt kan utveckla och stödja jordbruksmarkernas mångfald av värden.

## >> Kommunens möjlighet att bevara och utveckla jordbruksmarkens värden

## Skogsbruk

Skogsbruket är den största areella näringen i Sverige. Skogspolitiken vilar på två jämställda mål, produktionsmålet och miljömålet. Det innebär att skogen, som nationell tillgång, ska skötas så att den uthålligt ger en god avkastning samtidigt som den biologiska mångfalden behålls.



## Skogsbruk i översiktsplaneringen

Översiktsplanen bör redovisa hur hänsyn ska tas till skogsnäringen såsom allmänt intresse vid planering och tillståndsprövning. Hushållningsbestämmelserna är utgångspunkten för den prövning som behövs. En översiktlig bedömning och motivering behöver ofta ingå. Skogsbruksnäringen som sådan och dess betydelse bör även kunna framgå av översiktsplanen.

## Relaterat kunskapsunderlag

### Strategi för skydd av skog

Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen har fastställt Strategi för formellt skydd av skog i Stockholms län. Strategin beskriver hur arealmålet för skydd av skog ska uppfyllas. Arealmålet är fastställt av riksdagen och är ett av delmålen inom miljö kvalitetsmålet Levande skogar. Strategin pekar ut tio stora områden i länet, så kallade värde trakter, där skogar med höga naturvärden är vanligare än på andra håll. Värde trakterna ligger utspridda över hela länet, från Häverö värde trakt i norr till Hemfosa värde trakt i söder. De största värde trakterna är Stockholms skärgård, samt Mälaren med öar och stränder.

### >> Strategi för skydd av skog i Stockholms län

### Skogens sociala värden

Skogen är också en viktig resurs för rekreation och ger möjlighet till exempelvis jakt, promenader, fiske, svamp- och bärplockning och orientering. År 2013 fick Skogsstyrelsen regeringens uppdrag att göra en sammanställning av kunskapsläget om skog och sociala värden.

### >> Skogens sociala värden

## Kulturmiljövärden i planeringen

### Kulturmiljö i lagstiftningen

Kulturmiljöerna skyddas av flera lagar. Bestämmelser om hänsyn och skydd för kulturmiljöer finns i plan- och bygglagen (PBL), kulturmiljölagen (KML) och miljöbalken (MB). Kommunen har huvudmannskapet för tillämpningen av PBL, medan huvudmannskapet för de två andra lagarna ligger på staten. En mycket stor del av landets kulturarv hanteras inom ramen för plan- och bygglagen.

### Kulturmiljölagen

I kulturmiljölagen finns bestämmelser om fornlämningar, byggnadsminnen och kyrkliga kulturminnen. Ärenden enligt denna lag handläggs av staten. De skyddade objekten och miljöerna kan påverka utformningen av planer och de bör därför redovisas i översiktsplanssammanhang.

Fornlämningar, spår efter äldre mänsklig verksamhet, har ett automatiskt skydd genom kulturmiljölagen. Det innebär att en nyupptäckt fornlämning har ett omedelbart skydd utan att det behövs något myndighetsbeslut. Lagskyddet gäller även för markområdet runt lämningen, och områdets storlek beror på fornlämningens betydelse och karaktär. Länsstyrelsen kan besluta om en förundersökning i avgränsande syfte. Vid prövning av nya bebyggelselokaliseringar har ofta fornlämningarna en särskild betydelse då de kan påverka lokaliseringen. Tillstånd till borttagande av en fornlämning är en prövning som sker hos Länsstyrelsen. Borttagande vägs mot samhällsnyttan, eftersom kulturmiljölagen är en bevarandelag.

### Miljöbalken

En grundläggande utgångspunkt för det allmännas ansvar att skydda kulturvärden ges i miljöbalkens tredje kapitel om hushållning med mark- och vattenområden. Bestäm-

melserna ställer krav på att områden och miljöer som har allmän betydelse p g a deras kulturvärden så långt det är möjligt ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada dem. Kommunernas översiktsplaner ger möjlighet att samordna skyddet av kulturmiljön, såväl inom som utanför riksintresseområden.

## Plan- och bygglagen

Ett centralt lagrum rörande kommunal kulturmiljövård är plan- och bygglagens 2 kap 6 § som meddelar att hänsyn ska tas till kulturvärden vid planläggning och lovärenden, bl a vad gäller stads- och landskapsbilden samt till natur- och kulturvärden på platsen. I kapitlets 8 § anges att ett bebyggelseområdes kulturhistoriska värden ska skyddas och att ändringar och tillägg ska göras varsamt. Bestämmelsen är generell och gäller oavsett om något är utpekad eller inte som kulturhistoriskt värdefullt. I 8 kapitlets krav på byggnadsverk vid bygglovsprövning återkommer varsamhetskravet i 17 § för all befintlig bebyggelse, och i 13 § meddelas att en särskilt värdefull byggnad inte får förvanskas.

## Kulturmiljöprogram

I syfte att underlätta hanteringen av plan- och bygglagens bestämmelser om varsamhet och förvanskning bör kommunen upprätta ett kulturmiljöprogram, eller motsvarande kunskapsunderlag, som värderar byggnader och miljöer av lokalt intresse för kulturmiljövården. Dokumentet bör även redovisa statens kulturmiljövårdsintressen, som t ex riksintressen, och hur kommunen ska tillgodose detta intresse. Ett kulturmiljöprogram görs med fördel i samband med översynen av översiktsplanen.

Ett kulturmiljöprogram är enbart vägledande och är oftast hållen på en ganska övergripande och strategisk nivå. Mer detaljerad kunskap behövs därför oftast i själva detaljplane- och/eller bygglovsskedet i form av t ex förundersökningar och konsekvensbeskrivningar. I detaljplanläggningen verkställs det juridiska skyddet genom bland annat skydds- och varsamhetsbestämmelser. Att något är utpekad som särskilt värdefullt i en inventering är inte ett juridiskt verkande skydd.

## Landskapsbildsskydd

Landskapsbildsskyddet (enligt 19 § naturvårdslagen) infördes innan begreppet riksintresse fanns för att på ett enklare sätt än genom reservatsbildning kunna skydda stora områden från större påverkan eller förändring. Skyddet gäller framförallt de visuella upplevelsevärdena i landskapet. Även om begreppet inte finns i den nu gällande miljöbalken gäller bestämmelserna fortfarande i berörda områden så länge Länsstyrelsen inte beslutar något annat.

Länsstyrelsen handlägger ärenden om landskapsbildsskydd. Särskilda föreskrifter finns framtagna för varje enskilt område med landskapsbildsskydd. Föreskrifterna berör i de flesta fall nybyggnation, vägar, draging av luftledningar, trädfällning, schaktning och fyllning som i väsentlig mån kan skada upplevelsen och förståelsen av landskapet.

I översiktsplanen är det betydelsefullt att redovisa de områden som omfattas av landskapsbildsskydd och om det är aktuellt att hantera dessa områden med kommunala planskydd, som exempelvis områdesbestämmelser, för att kunna upphäva landskapsbildsskyddet. Ansökan om upphävande görs hos Länsstyrelsen.

**>> Läs mer om kulturvärden i planeringen på PBL Kunskapsbanken**

## Relaterat kunskapsunderlag

### Historisk markanvändning

Kunskap om tidigare markanvändning kan vara till stor hjälp i den fysiska planeringen; för förståelsen för hur landskapet har formats, för kunskap om hur ekosystemtjänster ska tillvaratas och utvecklas liksom vägledning i ställningstaganden om var och hur en bebyggelseutveckling kan ske.

Som hjälp i dessa analyser finns ett unikt och tillförlitligt källmaterial i storskaliga histo-

Ladda ner GIS-data  
LstAB Landskapsbilds-  
skydd (§19 NVL)

riska kartor. Det är noggrant gjorda geometriska avmätningar från 1600- och 1700-talen och skifteskartor från 1700- och 1800-talen på bynivå, som ger detaljerad plats- och tidsbunden information. Det finns även översiktliga kartor som exempelvis den härads-ekonomiska kartan. Den togs fram kring sekelskiftet 1900 och omfattar större områden.

Kartorna finns digitalt tillgängliga på Lantmäteriverket och på Riksarkivet. De är sökbara både via modern karta och via socken- och bytillhörighet.

### **Landskapshistorisk analys av Stockholms län**

Länsstyrelsen har tagit fram en rapport som ger en historisk bakgrund och förklaringar till varför Stockholmsregionen med sina gröna kilar, det varierade jordbrukslandskapet, vattenanknytningen och den sedan nära tusen år växande staden ser ut som den gör, vad som är typiskt för olika delar och vad som karaktäriserar just Stockholms län.

[>> Landskapshistorisk analys av Stockholms län](#)

## **Skyddade områden**

### **Nationalparker**

Ett större sammanhängande område av en viss landskapstyp i sitt naturliga tillstånd kan avsättas som nationalpark. En förutsättning är att staten äger marken. För närvarande finns 28 nationalparker i Sverige. I Stockholms län finns två nationalparker, Tyresta nationalpark i Haninge och Tyresö, samt Ängsö nationalpark i Norrtälje kommun.

Beslut om att inrätta nationalparker fattas av regering och riksdag. Naturvårdsverket utfärdar föreskrifter och skötselplan. Bestämmelser om nationalparker finns i 7 kap. 2 och 3 §§ miljöbalken samt i nationalparksförordningen (1987:938).

[>> Om nationalparker på Länsstyrelsens webbplats](#)

### **Natur- och kulturresevat**

Naturreservat är den vanligaste formen för att skydda naturområden, och de kan bildas för att bevara biologisk mångfald, för att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller för att tillgodose behovet av områden för friluftslivet. Kulturresevat är en liknande skyddsform, och ett sådant kan bildas för att skydda den kulturpräglade miljön. I Stockholms län finns 284 naturreservat, varav 77 reservat är kommunala. Antalet kulturresevat är 3, varav 2 är kommunala. Föreskrifter för respektive område reglerar vad som är förbjudet eller kräver tillstånd i reservatet. Den som meddelat föreskrifterna för området (Länsstyrelse eller kommun) kan pröva en planerad åtgärd/verksamhet för dispens eller tillstånd. För dispens från föreskrivna förbud fordras alltid särskilda skäl.

[>> Om naturreservat på Länsstyrelsens webbplats](#)

[>> Om kulturresevat på Länsstyrelsens webbplats](#)

### **Skydd av tätortsnära natur**

Länsstyrelsen har regeringens uppdrag att verka för att genomföra programmet för skydd av tätortsnära natur som blev klart 2003. Programmet innehåller förslag till 71 nya naturreservat i Storstockholmsområdet. I dagsläget är 44 av programmets 71 föreslagna områden beslutade (ett ärende överklagat). Arbete med reservatsbildning har påbörjats i 18 områden.

[>> Om skydd av tätortsnära natur på Länsstyrelsens webbplats](#)

## Biotopskydd

Mindre områden som utgör livsmiljö för hotade djur- eller växtarter eller som annars är särskilt skyddsvärda kan förklaras som biotopskyddsområde. Vissa biotoper är skyddade med automatik, till exempel alléer och åkerholmar, medan andra skyddas genom särskilt beslut. Inom biotopskyddsområde får inte bedrivas verksamhet eller vidtas åtgärder som kan skada naturmiljön. Vissa undantag gäller dock, bland annat gäller bestämmelserna inte mark och vattenområden i omedelbar anslutning till bebyggelse.

Länsstyrelsen får medge dispens från biotopskyddet om det finns särskilda skäl. Ett exempel på särskilt skäl kan vara trafiksäkerheten, det vill säga att träd riskerar att falla ner längs en väg i en allé. En prövning av om det finns särskilda skäl avgörs från fall till fall.

[>> Om biotopskydd på Länsstyrelsen webbplats](#)

## Strandskydd

Vid hav, sjöar och vattendrag gäller generellt strandskydd. Skyddet omfattar land- och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd. Syftet med strandskyddet är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv och långsiktigt bevara goda livsmiljöer för växt- och djurlivet på land och i vatten.

För att en strandskyddsdispens ska kunna medges måste det finnas särskilda skäl. Dispensen måste också vara förenlig med strandskyddets båda syften, att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och långsiktigt bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

## Översyn av det utvidgade strandskyddet

Mellan 2012- 2014 har en översyn av det utvidgade strandskyddet i länet genomförts. Nya beslut har fattats för de områden som ska omfattas av utvidgat strandskydd. Mer information om översynen, kartunderlag, vilka beslut som vunnit laga kraft och vilka beslut som överklagats, finns på Länsstyrelsens webbplats.

[>> Om strandskydd på Länsstyrelsen webbplats](#)

## Vattenskyddsområden

Vattenskyddsområden inrättas för att skydda vårt dricksvatten mot föroreningar. I Stockholms län finns drygt 90 vattenskyddsområden. Ett 50-tal av dessa är inrättade för kommunala allmänna vattentäkter. Övriga är för privata och samfälliga vattentäkter. Inom ett vattenskyddsområde finns bestämmelser för verksamheter och åtgärder som riskerar att förorena vattnet på både kort och lång sikt, exempelvis hantering av petroleumprodukter, kemikalier och spridning av bekämpningsmedel. Ett vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter fastställs med stöd av Miljöbalken.

[>> Om vattenskyddsområden på Länsstyrelsens webbplats](#)

## Fredningsområden för fisk

Nedgången i kustfiskbestånden är ett stort problem för fisket i Stockholms skärgård. Det drabbar både yrkesfiske, husbehovsfiske, sportfiske och fisketurismnäringen. Att kunna bedriva ett långsiktigt och hållbart fiske i Stockholms skärgård är för Länsstyrelsen en mycket prioriterad fråga. Länsstyrelsen har därför sedan 2004 arbetat med att avsätta fredningsområden för fisk i Stockholms skärgård. Arbetet sker i nära samarbete med Stockholms läns fiskeriförbund, Stockholms läns fiskevattenägareförbund, Sportfiskarna och Skärgårdsstiftelsen. Arbetet har resulterat i 25 fredningsområden i vikar spridda från norra till södra delen i skärgården. Därtill är vissa åmynningar avsatta som fredningsområden. En del av områdena sammanfaller med riksintresseområdena för yrkesfisket.

[>> Fredningsområden för fisk](#)

Ladda ner GIS-data  
LstAB Fredningsområden  
för fisk

## Havsplanering

Bestämmelser om hushållningen med havsområden finns i miljöbalkens 4 kap. 10 §. Som underlag för prövning av anspråk ska regeringen besluta om havsplaner för hushållningen med havsområdena Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet. Havsplanen ska ge vägledning om vilken användning som ett havsområde är mest lämpat för med hänsyn till områdets beskaffenhet och läge samt de behov som finns. I plan- och bygglagen (2010:900) tydliggörs i 2 kap. 2 § att de nya bestämmelserna i 4 kap. miljöbalken kan tillämpas direkt i mål och ärenden enligt plan- och bygglagen.

Den 15 juli 2015 trädde havsplaneringsförordningen (2015:400) i kraft. I förordningen anges bl. a. indelningen av havsplanområdena, vad en havsplan ska innehålla och ansvarsfördelningen. Havs- och vattenmyndigheten ska ta fram förslag till havsplaner i samverkan med Boverket, Statens jordbruksverk, de myndigheter som pekar ut riksintressen enligt 3 kap. MB samt berörda länsstyrelser. De kommuner, regionplaneorgan, kommunala samverkansorgan och landsting som kan beröras av ett förslag till havsplan ska ges tillfälle att medverka i förslagsarbetet så att hänsyn kan tas till lokala och regionala förutsättningar och behov. Länsstyrelsen deltar i Havs- och vattenmyndighetens arbete bl.a. genom att ta fram och sammanställa underlag, verka för kommunal medverkan samt vara stödjande och samordnande gentemot kommuner.

**>> Om havsplanering på Havs- och vattenmyndighetens webbplats**

## Barns och ungas utemiljöer

Det är viktigt att de konflikter som kan uppstå i en förtätad stadsmiljö mellan en önskan om en hög exploatering och barns behov synliggörs och hanteras. Länsstyrelsen anser att kommunerna bör ha en strategi för att säkra barn och ungas behov vad gäller tillgång till utemiljö, utformning av utemiljön, säkra skolvägar, buller och luftkvalitet.

Den fysiska miljön är barns och ungas utvecklingsmiljö och platsen där förutsättningarna för framtida hälsa, välbefinnande och engagemang för den sociala och fysiska omvärlden grundläggs. Barn behöver tillgång till utemiljö som är grön, rymlig och varierad. Detta är centralt för hur fysiskt aktiva barnen är och har även betydelse för koncentrationsförmåga, nattsömn och UV-strålning. Viktiga aspekter i detta sammanhang är storleken på bostadsgårdar och förskolegårdar, sol- och skuggförhållanden, vegetation och terräng, liksom integrationen mellan vegetation, öppna ytor och lekplatser. Brist på bostadsnära lekmiljöer leder till att barn hänvisas till närliggande parker och andra offentliga rum. Forskning visar dock att denna typ av utemiljö gör att leken blir mer vuxenstyrd.

Boverket har tillsammans med Movium vid Sveriges lantbruksuniversitet tagit fram en vägledning för planering, utformning och förvaltning av barns och ungas utemiljö med särskilt fokus på skolgårdar och förskolegårdar. Boverket har även tagit fram allmänna råd till 8 kap. 9 § andra stycket samt 10-11 §§ PBL (BFS 2015:1 FRI).

**>> Gör plats för barn och unga!**

**>> Barns och ungas utemiljöer på PBL Kunskapsbanken**

**>> BFS 2015:1 FRI**

### Enligt 4 kap. 10 § MB

*För havsområdena Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet ska det finnas en havsplan som ger vägledning till myndigheter och kommuner vid planläggning och prövning av anspråk på användning av området. Havsplanerna ska omfatta Sveriges ekonomiska zon och de områden som inte ingår i fastigheter i svenskt territorialhav från en nautisk mil utanför den baslinje som avses i lagen (1966:374) om Sveriges sjöterritorium.*

*Regeringen får meddela föreskrifter om sådana förbud eller begränsningar som i fråga om verksamheter och åtgärder inom ett havsplanerat område behövs för att uppnå syftet med planen.*

## Dagvatten

Dagvattenfrågan löses stegvis genom planeringsprocessen. Den översiktliga och strategiska planeringsnivån är avgörande för kvaliteten på den efterkommande detaljplaneringen. Boverket har tagit fram en vägledning för dagvatten i detaljplan som även tar upp hantering av dagvatten på den översiktliga planeringsnivån.

**>> [Dagvatten i planeringen på PBL Kunskapsbanken](#)**

# BOTKYRKAS

# ÖVERSIKTSPLAN

## i korthet

Översiktsplanen och kartor  
finns också digitalt på webben:  
[www.botkyrka.se/oversiktsplan](http://www.botkyrka.se/oversiktsplan)



Antagen av kommunfullmäktige 22 maj 2014

Långt ifrån lagom

**BOTKYRKA  
KOMMUN**



Natur  
Samhörighet  
Barn  
Närhet Kiruna

GLÄDJE  
NYFÄRHET  
TILHÖRIGHET

- Vad får en allt:
- hitta en plats
  - göra ovanliga saker
  - börja prata med en Rönning



**H**är är en kortversion av Botkyrkas nya översiktsplan!  
Översiktsplanen visar hur vi kan utveckla Botkyrka fram till år 2040. Hur vi kan använda marken och vattnet, var vi kan bygga och var vi behöver värna om naturen.

Den nya översiktsplanen skiljer sig från Botkyrkas tidigare översiktsplaner. Vi vill gärna få fler invånare i kommunen, men inte låta bebyggelsen breda ut sig. Därför satsar vi på att bygga nytt bland bebyggelse som redan finns och ligger nära kollektivtrafik. På så vis sparar vi våra sammanhängande grönområden. Vi planerar inte Botkyrka som en ö, utan som en del av en storstadsregion med goda förbindelser till övriga Stockholm. Vi vill därför stärka förbindelserna mellan olika delar inom Botkyrka, med Stockholms innerstad och med våra tre närmaste regionala stadskärnor: Flemingsberg, Kungens Kurva–Skärholmen och Södertälje. För detta behövs både nationella investeringar i vägar och regionala investeringar i kollektivtrafiken tillsammans med våra egna satsningar.

### **Översiktsplanen bygger på ett stort engagemang**

Från start har engagemanget för Botkyrkas långsiktiga utveckling varit stort bland Botkyrkaborna. Medborgardialogen "Samtal om framtiden" kom igång 2011. Under ett halvt års tid ritades på kartor och framtidsfrågor diskuterades. Därefter har vi kommit tillbaka med förslag till översiktsplan i två omgångar. Varje gång fick vi in synpunkter från Botkyrkabor och från organisationer, grannkommuner och myndigheter av olika slag. Och här är vi nu – Botkyrka har fått en ny gällande översiktsplan som leder oss in i framtiden där hela Stockholmsregionen är i en starkt expansiv fas.

*Katarina Berggren*

Katarina Berggren, maj 2014.

## Vad är en översiktsplan?

Alla kommuner ska ha en översiktsplan som omfattar hela kommunen. Den utgår man ifrån när kommunen gör mer detaljerade planer och tar ställning till bygglov. I översiktsplanen ger kommunen riktlinjer för hur marken och vattnet ska användas för att skapa en lämplig och hållbar utveckling i Botkyrka. Planen visar också hur kommunen vill bevara eller utveckla den redan bebyggda miljön. Det tar lång tid att ta fram en ny översiktsplan eftersom det är så många frågor att ta ställning till.

## Planering på olika nivåer

**Planering av den enskilda byggnaden på fastigheten**  
Bygglov

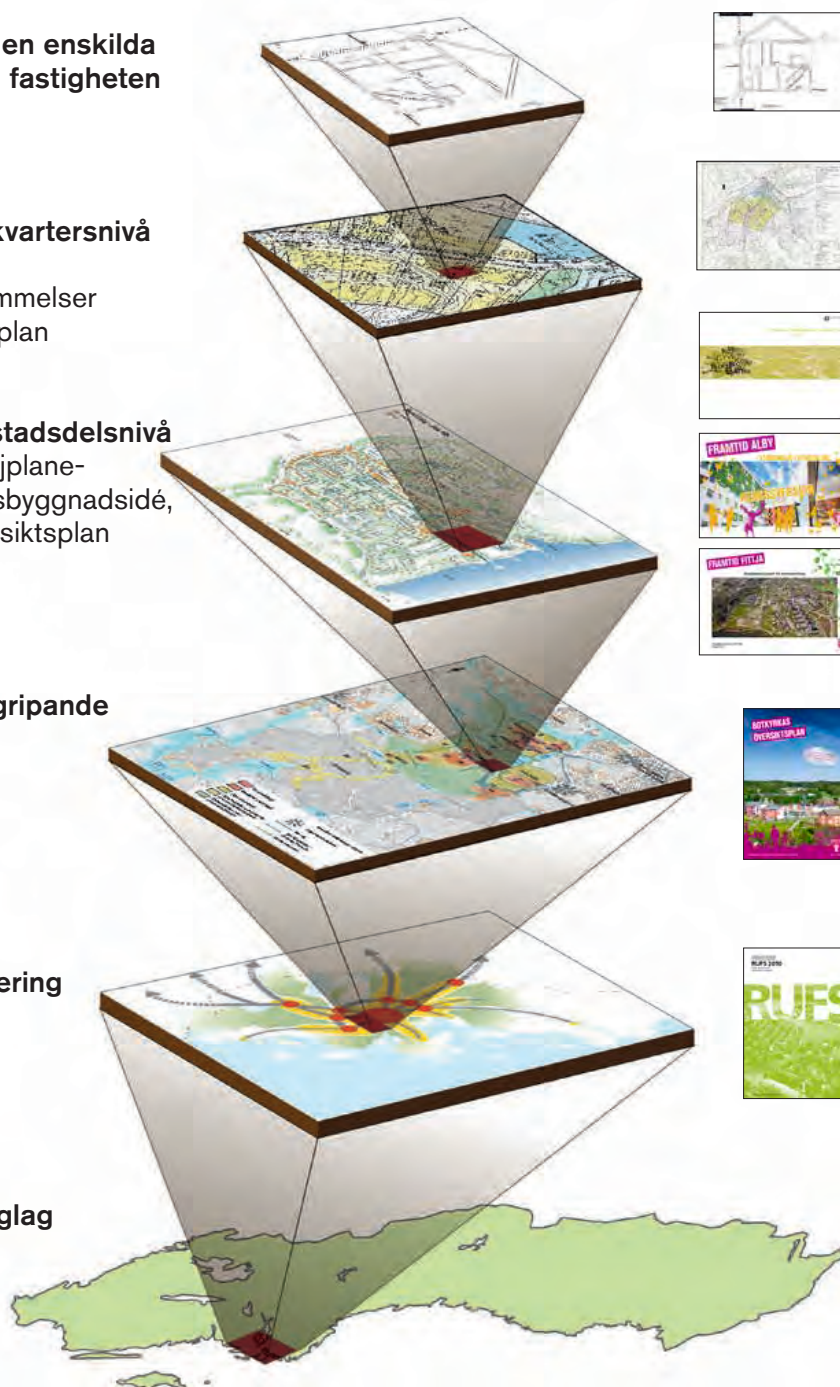
**Planering på kvartersnivå**  
Detaljplan,  
områdesbestämmelser  
och Fastighetsplan

**Planering på stadsdelsnivå**  
Program, Detaljplane-  
program, Stadsbyggnadsidé,  
Fördjupad översiktsplan

**Kommunövergripande planering**  
Översiktsplan

**Regional planering**  
Regionplan

**Plan- och bygglag**  
Miljöbalken



## Fem planeringsstrategier leder oss rätt

### 1. Leva klimatsmart

Vi vill göra det lätt att åka med kollektivtrafiken, gå och cykla. Med en mer utbyggd kollektivtrafik vill vi minska klimatpåverkan, trängsel, föroreningar och buller. Det måste gå att leva utan egen bil. Botkyrka ska erbjuda fler storstadsnära upplevelser, för upplevelser är klimatsmart. Vi vill också skydda jordbruksmarken och möjligheten att hitta rent vatten även i framtiden. De klimatsmarta alternativen bidrar även till en bättre folkhälsa.



### 2. Plats att växa

Botkyrka ska ge plats för nya invånare utan att vi fortsätter att bygga i natur och på jordbruksmark. Därför vill vi bygga nytt i redan bebyggda områden, nära kollektivtrafiken. Vi vill ge plats för 20 000 nya bostäder och 15 000 nya jobb inom de närmaste 30 åren. Bostäderna ska blandas med arbetsplatser, service och affärer. Fler bostäder och verksamheter i stadsdelarna kommer också bidra till ett större utbud av aktiviteter. Kopplingarna mellan olika stadsdelar ska bli bättre.



### 3. Hemma i storstaden

Botkyrkaborna ska känna sig hemma i Botkyrka och i storstaden. Därför behövs både bra mötesplatser i Botkyrka och goda förbindelser med övriga Stockholm, framför allt genom en utbyggd kollektivtrafik. Det ska vara lätt att ta sig fram inom Botkyrkas stadsdelar, mellan olika områden i Botkyrka och till viktiga platser i Storstockholm. Goda förbindelser gör det möjligt att söka jobb i ett större område och pendla till jobbet. Alla stadsdelar behöver ett utbud av service och mötesplatser inom- och utomhus, där man blir sedd och ser andra, där man träffas.



### 4. Nära till storstadsnatur

Naturen, sjöarna och landsbygden är en tillgång. Vi vill göra det lättare att komma ut i naturen för att motionera eller för att bara uppleva tystnad, avskildhet och lugn. Det ska finnas parker och gröna promenadstråk i alla stadsdelar. Så långt som möjligt ska vi bevara landsbygden och bara bygga nytt bland redan befintlig bebyggelse. Vi vill stärka sambanden inom och mellan de stora sammanhängande grönområdena. Vi behöver skydda de artrika ekosystemen, dricksvattenförsörjningen och Botkyrkabornas behov av stränderna. Därför vill vi att ny bebyggelse vid vatten ska hålla avstånd till stranden – främst nära tätorterna.



### 5. Utrymme för kreativitet

Alla som bor och verkar i Botkyrka ska få möjlighet att förverkliga idéer och mötas på kontrastrika platser. Det ska finnas plats för nytänkande, oväntade idéer och olikheter. Som kommun ska vi säga ja till fler individuella initiativ – både från medborgare och företag. I vår planering ska vi ta vara på Botkyrkabornas kunskap och ge utrymme för kreativitet. Följande centrum i Botkyrka ska stärkas: Hallunda–Alby–Eriksberg och stråken däremellan, Fittja, Tullinge, Tumba och Vårsta.

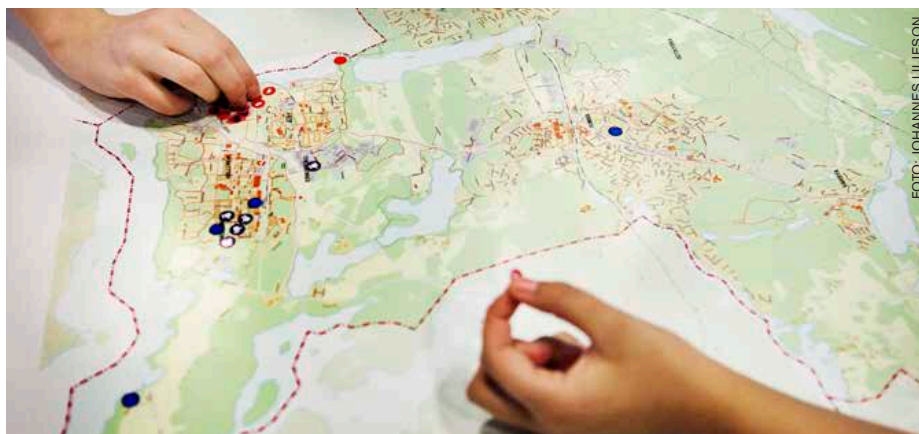


## Det här är platser vi vill utveckla

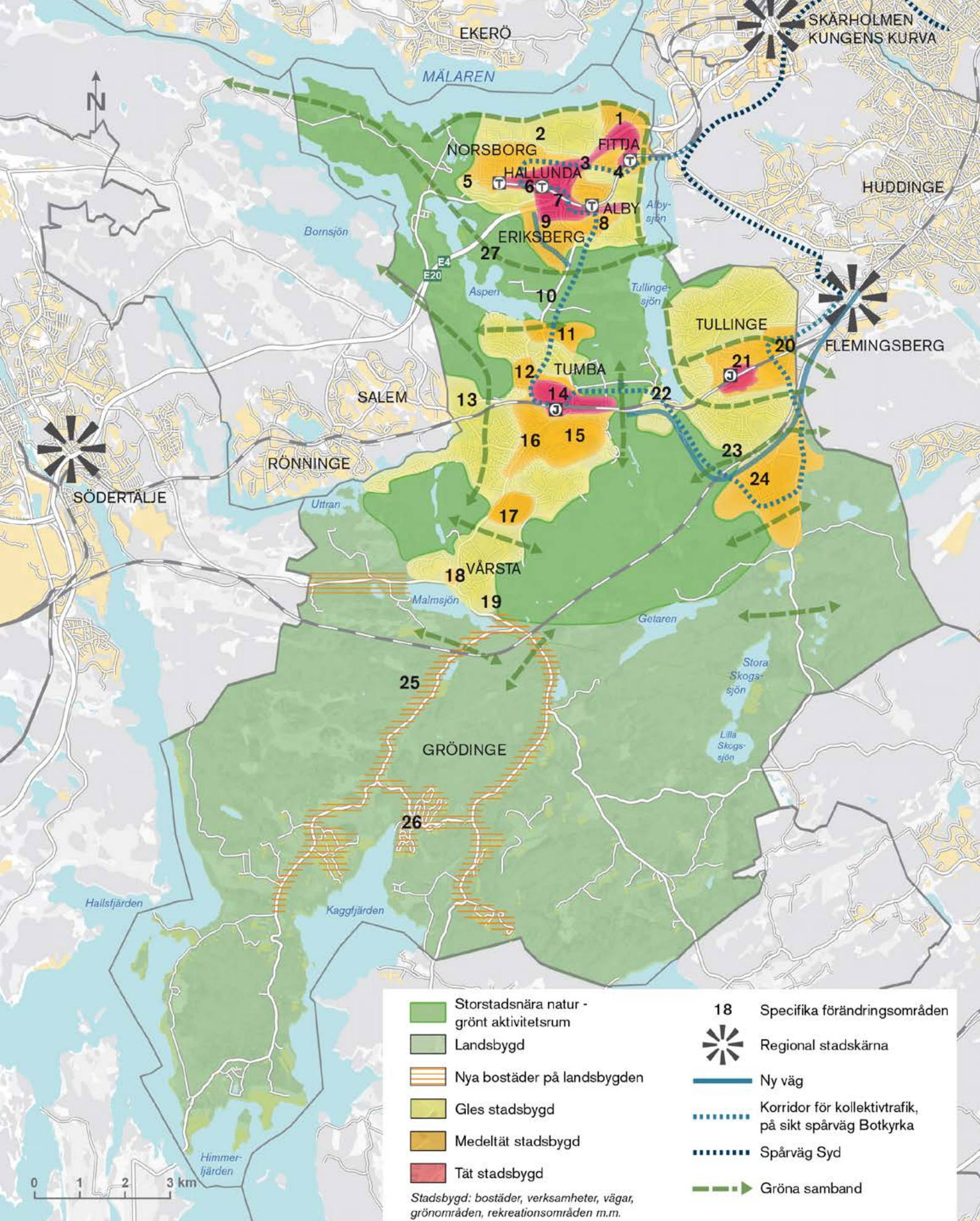
Kommunen vill se förtätning inom stadsbygden generellt. För landsbygden ser vi inte några större förändringar. Som stöd för efterföljande planering pekar vi med hjälp av nummer ut de platser som vi betraktar som särskilda förändringsområden. Siffrorna i kartan anger inte en prioriteringsordning.

1. Bostäder, service och marina vid Slagsta strand
2. Bostäder vid Hallunda gård
3. Passager över och verksamheter i anslutning till E4/E20
4. Förnyelse i Fittja
5. Bostäder vid Hallundavägen och entré ut mot naturen
6. Bostäder och centrumutveckling i Hallunda
7. Stråk och bebyggelse som knyter ihop centrumen i Hallunda, Alby och Eriksberg
8. Förnyelse och förtätning i Alby
9. Nya etableringar i Eriksberg–Södra porten
10. Utveckling av Hågelby till ett större besöksmål
11. Plats för mer verksamheter vid Tunarondellen
12. Bostäder i Lilltumba
13. Sandstugan – nytt bostadsområde i Uttran
14. Bostäder och centrumutveckling i centrala Tumba
15. Förnyelse och förtätning i Storvreten
16. Företag, bostäder och affärer längs Dalvägen
17. Bostäder och verksamheter i Kassmyra
18. Bostäder och service i Vårsta centrum
19. Naturnära bostäder i östra Vårsta
20. Bostäder och verksamheter vid Alfred Nobels allé
21. Bostäder och centrumutveckling i Tullinge
22. Sjönära bostäder i Hamringes gamla industrimiljö
23. Entré ut mot naturen i Brantbrink
24. Rikstens friluftstad växer vidare
25. Ny bebyggelse i Grödinge ska samlas i små grupper och inom stråk
26. Förnyelse och förtätning i Sibble, Kagghamra, Eldtomta, Byrsta och Tegelvreten
27. Grönområden och aktiviteter nära stadsbygden

Vi vill att bostadsbyggandet ska öka, vi ger utrymme för 20 000 nya bostäder under 30 år. Med översiktplanen skapar vi också möjligheter för 15 000 nya arbetstillfällen. Men kommunen råder inte ensam över förverkligandet. Regionala och nationella infrastruktursatsningar, var hushållen efterfrågar bostäder och var byggare och bolag är beredda att investera, är andra avgörande faktorer.



Här placerar deltagarna i medborgardialogen hjärtan på de platser de tycker bäst om i Botkyrka, "Samtal om framtiden" 2011.



**Övergripande mark- och vattenanvändning i Botkyrka, målbild 2040.** Vi vill så långt som möjligt bygga nytt i redan bebyggda områden, nära kollektivtrafik. För landsbygden vill vi se att ny bebyggelse koncentreras i stråk istället för att som nu vara spridd.



FOTO: JOHANNES LJLJESON



FOTO: JOHANNES LJLJESON



FOTO: JOHANNES LJLJESON

### VILL DU HA MER INFORMATION ELLER BESTÄLLA ÖVERSIKTPLANER?

Kontakta gärna Botkyrka kommun i så fall. Kika också på vår webbsida [www.botkyrka.se/oversiktsplan](http://www.botkyrka.se/oversiktsplan), där hittas översiktsplanen samt alla dess kartor digitalt.

#### KONTAKTUPPGIFTER:

Projektledare: Heidi Pintamo  
Kontaktcenter: telefon 08 - 530 610 00  
eller e-post [kontaktcenter@botkyrka.se](mailto:kontaktcenter@botkyrka.se)

#### FOTO OMSLAG

Framsida, Tobias Fischer

© 2014 Botkyrka kommun  
Produktion: EO AB  
Med reservation för tryckfel.



**BOTKYRKA  
KOMMUN**



Långt ifrån lagom

**§ 82****Revidering av bolagsordningar för AB Botkyrkabyggen och Botkyrkabyggen Holding AB (KS/2017:416)****Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige fastställer reviderad bolagsordning för AB Botkyrkabyggen.
2. Kommunfullmäktige fastställer reviderad bolagsordning för Botkyrkabyggen Holding AB.
3. Reviderade bolagsordningar för AB Botkyrkabyggen och Botkyrka Holding AB tillställs bolagen för beslut vid bolagsstämma.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del:

4. Kommunstyrelsen beslutar att uppmana styrelserna för AB Botkyrkabyggen och Botkyrkabyggen Holding AB att snarast sammankalla till en extra bolagsstämma.

**Sammanfattning**

Bolagsordningen för AB Botkyrkabyggen fick sin nuvarande utformning år 2005, se kolumn nr 1 i bilaga 1 till tjänsteskrivelsen.

Vad gäller bolagsordning för Botkyrkabyggen Holding AB är den från 2013 och har för närvarande följande utformning, se kolumn nr 1 i bilaga 2 till tjänsteskrivelsen. I Holdingbolaget finns en fastighet i Tullinge och köpeskillingen från försäljning av Albyberget.

I 10 kap 3 § kommunallagen (2017:725) åläggs fullmäktige vissa skyldigheter avseende det helägda aktiebolaget. Dessa kan kort sammanfattas på följande sätt:

2018-04-11

Dnr KS/2017:416

1. att ändamålet dvs syftet med verksamheten fastläggs,
2. att styrelseledamöter med suppleanter utses av fullmäktige,
3. att tillse att fullmäktige får yttra sig i ärende som är av principiell beskaffenhet eller annars är av större vikt,
4. att minst en lekmannarevisor enligt 10 kap aktiebolagslagen (2005:551) utses av fullmäktige och att denne eller dessa hämtas ur kretsen förtroendevalda kommunala revisorer med ersättare.

Botkyrkabyggen Holding AB:s gällande bolagsordning uppfyller inte fullt ut kraven ovan. Genom att kommunen indirekt, via AB Botkyrkabyggen, innehar alla aktier i Botkyrkabyggen Holding AB ska kommunfullmäktige enligt kommunallagen utse samtliga ledamöter och lekmannarevisor samt se till att fullmäktige får yttra sig i ärende som är av principiell beskaffenhet eller annars är av större vikt. Även i övrigt finns anledning att se över bolagsordningen.

AB Botkyrkabyggens bolagsordning uppfyller de lagstadgade kraven men behöver ses över och skrivas om i vissa delar.

Bolagen har i samråd med kommunledningsförvaltningen i Botkyrka kommun upprättat förslag till ändrad bolagsordning för AB Botkyrkabyggen och Botkyrkabyggen Holding AB.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2018-03-27.

---

Expedieras till:  
Kommunfullmäktige





2018-03-27

Dnr KS/2017:416

Referens  
Sina AhoMottagare  
Kommunstyrelsen

## Revidering av bolagsordningar för AB Botkyrkabyggen och Botkyrkabyggen Holding AB

### Förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige fastställer reviderad bolagsordning för AB Botkyrkabyggen.
2. Kommunfullmäktige fastställer reviderad bolagsordning för Botkyrkabyggen Holding AB.
3. Reviderade bolagsordningar för AB Botkyrkabyggen och Botkyrka Holding AB tillställs bolagen för beslut vid bolagsstämma.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del:

4. Kommunstyrelsen beslutar att uppmana styrelserna för AB Botkyrkabyggen och Botkyrkabyggen Holding AB att snarast sammankalla till en extra bolagsstämma.

### Sammanfattning

Bolagsordningen för AB Botkyrkabyggen fick sin nuvarande utformning år 2005, se kolumn nr 1 i bilaga 1.

Vad gäller bolagsordning för Botkyrkabyggen Holding AB är den från 2013 och har för närvarande följande utformning, se kolumn nr 1 i bilaga 2. I Holdingbolaget finns en fastighet i Tullinge och köpeskillingen från försäljning av Albyberget.

I 10 kap 3 § kommunallagen (2017:725) åläggs fullmäktige vissa skyldigheter avseende det helägda aktiebolaget. Dessa kan kort sammanfattas på följande sätt:

2018-03-27

Dnr KS/2017:416

1. att ändamålet dvs syftet med verksamheten fastläggs,
2. att styrelseledamöter med suppleanter utses av fullmäktige,
3. att tillse att fullmäktige får yttra sig i ärende som är av principiell beskaffenhet eller annars är av större vikt,
4. att minst en lekmannarevisor enligt 10 kap aktiebolagslagen (2005:551) utses av fullmäktige och att denne eller dessa hämtas ur kretsen förtroendevalda kommunala revisorer med ersättare.

Botkyrkabyggen Holding AB:s gällande bolagsordning uppfyller inte fullt ut kraven ovan. Genom att kommunen indirekt, via AB Botkyrkabyggen, innehar alla aktier i Botkyrkabyggen Holding AB ska kommunfullmäktige enligt kommunallagen utse samtliga ledamöter och lekmannarevisor samt se till att fullmäktige får yttra sig i ärende som är av principiell beskaffenhet eller annars är av större vikt. Även i övrigt finns anledning att se över bolagsordningen.

AB Botkyrkabyggens bolagsordning uppfyller de lagstadgade kraven men behöver ses över och skrivas om i vissa delar.

Bolagen har i samråd med kommunledningsförvaltningen i Botkyrka kommun upprättat förslag till ändrad bolagsordning för AB Botkyrkabyggen och Botkyrkabyggen Holding AB.

### **Ärendet**

I kommunallagen anges det att vården av en kommunal angelägenhet kan överlämnas till en privaträttslig juridisk person genom beslut av fullmäktige. Om en kommun lämnar över vården av en kommunal angelägenhet till ett helägt kommunalt bolag, ska fullmäktige;

- fastställa det kommunala ändamålet med verksamheten;
- se till att det fastställda kommunala ändamålet och de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten anges i bolagsordningen,
- utse samtliga styrelseledamöter,
- se till att det anges i bolagsordningen att fullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas,
- utse minst en lekmannarevisor, och
- se till att bolaget ger allmänheten insyn i den verksamhet som genom avtal lämnas över till privata utförare.

Fullmäktige ska i bolagsordningen ange det kommunala ändamålet med verksamheten och de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten i fråga.

2018-03-27

Dnr KS/2017:416

De kommunala befogenheterna omfattar främst följande kompetensbegränsande principer:

- lokaliseringsprincipen,
- förbudet mot att ta sig an uppgifter som enbart ankommer på någon annan,
- förbudet mot att ge understöd åt enskild,
- förbudet mot understöd åt enskilda företag

Det kan många gånger vara tillräckligt att det kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna avspeglas vid utformningen av bolagsordningens bestämmelser om verksamhetsföremålet och syftet med verksamheten.

### **Kommunledningsförvaltningens kommentarer**

Ett förslag till ändrade bolagsordningar för AB Botkyrkabyggen och Botkyrkabyggen Holding AB har upprättats av bolagen i samarbete med kommunledningsförvaltningen.

Enligt 10 kap. 4 § KL ska fullmäktige innan vården av en kommunal angelägenhet lämnas över till ett delägt kommunalt bolag, se till att bolaget blir bundet av de villkor som avses i 3 § i en omfattning som är rimlig med hänsyn till andelsförhållandena, verksamhetens art och omständigheterna i övrigt. Mot bakgrund av att Botkyrka kommun äger bolagen till 100 % får bestämmelsen i 10 kap. 3 § KL anses gälla fullt ut gentemot AB Botkyrkabyggen och dess dotterbolag Botkyrkabyggen Holding AB.

Botkyrkabyggen Holding AB:s bolagsordning ska således uppfylla kraven enligt 10 kap. 3 § KL. I bolagsordningen har följaktligen lagts till;

§ 3, det ”kommunala ändamålet” för bolagets verksamhet där det även stadgas att bolaget ska iaktta kommunallagens lokaliseringsprincip.

I § 6 stadgas att fullmäktige utser styrelsen och i § 9 lekmannarevisor. I § 14 framgår att kommunfullmäktige i Botkyrka kommun ska ges tillfälle att få ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

I övrigt föreslås vissa redaktionella ändringar i bolagsordningen för Botkyrkabyggen Holding AB i form av språkändringar och annan utformning av paragrafer.

Vad gäller AB Botkyrkabyggens bolagsordning har redaktionella ändringar i bolagsordningen för Botkyrkabyggen Holding AB i form av språkändringar och annan utformning av paragrafer föreslagits.

2018-03-27

Dnr KS/2017:416

Kommundirektör

Kanslichef

**Bilagor:**

Till tjänsteskrivelsen tillhörande förslag till ändringar:

Bilaga 1. AB Botkyrkabyggen

Bilaga 2. Botkyrkabyggen Holding AB

Färdigt förslag till bolagsordning:

Bilaga 4. AB Botkyrkabyggen

Bilaga 5. Botkyrkabyggen Holding AB

---

Expedieras till

AB Botkyrkabyggen

Botkyrkabyggen Holding AB



Gällande lydelse	Förslag till ny lydelse
<p><b>Bolagsordning för Aktiebolaget Botkyrkabyggen, 556064-6191</b></p> <p><b>§ 1</b> Bolagets firma är Aktiebolaget Botkyrkabyggen.</p> <p><b>§ 2</b> Styrelsen skall ha sitt säte i Botkyrka kommun</p> <p><b>§ 3</b> Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Botkyrka kommun förvärva, avyttra, bebygga, äga och förvalta fastigheter eller tomträtter med bostäder och därtill hörande kollektiva anordningar.</p> <p>Det grundläggande syftet med bolagets verksamhet är att utifrån en social grund och på långsiktiga och affärsmässiga principer skapa förutsättningar för den kommunnytta som gör det motiverat för Botkyrka kommun att äga bolaget.</p> <p>Kommunstyrelsen i Botkyrka kommun har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.</p> <p>Bolaget ska bereda kommunfullmäktige möjlighet att ta ställning innan beslut i verksamheten som är av principiell betydelse eller annars av större vikt fattas.</p> <p><b>§ 4</b> Aktiekapitalet skall utgöra lägst 77,5 Mkr och högst 300,0 Mkr.</p> <p><b>§ 5</b> Aktie skall lyda på 1 000 kronor.</p> <p><b>§ 6</b> Styrelsen skall bestå av lägst fem och högst nio ledamöter med lika antal suppleanter.</p> <p>Styrelsen utses av kommunfullmäktige i Botkyrka kommun för tiden från den ordinarie bolagsstämman</p>	<p><b>Bolagsordning för Aktiebolaget Botkyrkabyggen, 556064-6191</b></p> <p><b>§ 1 Firma</b> Aktiebolagets företagsnamn (firma) är Aktiebolaget Botkyrkabyggen.</p> <p><b>§ 2 Säte</b> Styrelsen skall ha sitt säte i Botkyrka kommun.</p> <p><b>§ 3 Verksamhet</b> Bolaget har som ändamål för sin verksamhet att inom Botkyrka kommun förvärva, avyttra, bebygga, äga, förvalta och upplåta lokaler, fastigheter och tomträtter med bostäder och därtill hörande kollektiva anordningar. Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Botkyrka kommun och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeflyttande och inflyttande i bolaget. Bolaget ska bedrivas i enlighet med affärsmässiga principer.</p> <p><b>§ 4 Aktiekapital</b> Aktiekapitalet ska vara lägst 77 500 000 kronor och högst 300 000 000 kronor.</p> <p><b>§ 5 Antal Aktier</b> Lägst 77 500 aktier och högst 300 000 aktier.</p> <p><b>§ 6 Styrelse</b> Styrelsen skall bestå av lägst fem och högst nio ledamöter med lika många suppleanter. Styrelsen utses av kommunfullmäktige i Botkyrka kommun för tiden från den ordinarie bolagsstämman till slutet av den ordinarie bolagsstämman som följer efter nästa val till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige utser bland ledamöterna ordförande och vice ordförande i bolagets styrelse. För suppleanternas inträde i styrelsen tillämpas den ordning som fastställts för inkallande av ersättare i kommunernas nämnder.</p> <p><b>§ 7 Firmateckning</b></p>

som följer närmast efter val till kommunfullmäktige förrättas intill slutet av den ordinarie bolagsstämman som följer efter nästa val till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige utser bland ledamöterna ordförande och vice ordförande i bolagets styrelse.

För suppleanternas inträde i styrelsen tillämpas den ordning som fastställts för inkallande av ersättare i kommunernas nämnder.

#### § 7

Bolagets firma tecknas av de personer, två i förening, som styrelsen därtill utser.

#### § 8

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av bolagsstämman för samma mandatperiod som gäller för bolagets styrelse en revisor med suppleant.

#### § 8a

För samma mandatperiod som gäller för bolagets revisor utser kommunfullmäktige i Botkyrka kommun en lekmannarevisor med suppleant.

#### § 9

Bolagets räkenskapsår skall vara kalenderår.

#### § 10

Kallelse till bolagsstämma skall ske genom brev med posten till aktieägaren tidigast fyra (4) veckor och senast två (2) veckor före stämman.

#### § 11

På ordinarie bolagsstämma skall följande ärenden förekomma till behandling:

- 1 Val av ordförande vid stämman
- 2 Upprättande och godkännande av röstlängden
- 3 Godkännande av dagordning

Bolagets firma tecknas av de personer, två i förening, som styrelsen därtill utser.

#### § 8 Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av årsstämman för samma mandatperiod som gäller för bolagets styrelse en revisor med suppleant.

#### § 9 Lekmannarevisor

För samma mandatperiod som gäller för bolagets revisor utser kommunfullmäktige i Botkyrka kommun en lekmannarevisor med suppleant.

#### § 10 Räkenskapsår

Bolagets räkenskapsår ska vara kalenderår.

#### § 11 Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämma ska till aktieägarna ske brevledes, via elektronisk post eller via anvisad internetportal tidigast fyra (4) veckor och senast två (2) veckor före stämman.

#### § 12 Ärenden på årsstämma

På årsstämman ska följande ärenden förekomma till behandling:

1. Stämmans öppnande.
2. Val av ordförande vid stämman.
3. Upprättande och godkännande av röstlängden.
4. Val av en eller två justerare
5. Godkännande av dagordning.
6. Prövning om stämman blivit behörigen sammankallad
7. Framläggande av årsredovisning och revisionsberättelse och lekmannarevisorernas granskningsrapport.
8. Beslut om
  - a. fastställelse av resultaträkningen och balansräkningen
  - b. dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen,

4 Val av en eller två justeringsmän  
5 Prövning om stämman blivit behörigen sammankal-  
lad

6 Framläggande av årsredovisning, revisionsberättelse  
och lekmannarevisorernas granskningsrapport

7 Beslut om

- a) fastställelse av resultaträkning och balansräk-  
ning,
- b) disposition beträffande bolagets vinst eller  
förlust enligt den fastställda balansräkningen,
- c) ansvarsfrihet åt styrelseledamöterna och verk-  
ställande direktören

8 Fastställande av arvoden åt styrelsen, revisorn och  
lekmannarevisorerna

9 I förekommande fall val av revisor och revisors-  
suppleant

10 Annat ärende som ankommer på bolagsstämman  
enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

#### § 12

Skulle bolaget upplösas, skall dess behållna tillgångar  
utöver tillskjutet aktiekapital tillfalla Botkyrka kom-  
mun att användas till främjande av bostadsförsörj-  
ningen i kommunen.

#### § 13

Denna bolagsordning får ej ändras utan godkännande  
av kommunfullmäktige i Botkyrka kommun.

c. ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verk-  
ställande direktören.

9. Fastställande av arvoden åt styrelsen, revisorn och  
lekmannarevisorerna med suppleanter.

10. i Förekommande fall val av revisorn och en supple-  
ant

11. Annat ärende som ankommer på bolagsstämman  
enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

#### § 13 Upplösning av bolaget

Skulle bolaget upplösas, ska dess behållna tillgångar  
utöver tillskjutet aktiekapital tillfalla Botkyrka kom-  
mun att användas till främjande av bostadsförsörjning-  
en i kommunen.

#### § 14 Fullmäktiges rätt att ta ställning

Bolaget ska bereda kommunfullmäktige i Botkyrka  
kommun möjlighet att ta ställning innan sådana beslut  
som fattas i verksamheten är av principiell betydelse  
eller annars av större vikt.

#### § 15 Kommunstyrelsens rätt till insyn

Kommunstyrelsen i Botkyrka kommun har rätt att ta  
del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i öv-  
rigt inspektera bolaget och dess verksamhet.

#### § 16 Ändring av bolagsordning

Denna bolagsordning får ej ändras utan godkännande  
av kommunfullmäktige i Botkyrka kommun.



Gällande lydelse	Förslag till ny lydelse
<p><b>Bolagsordning för Botkyrkabyggen Holding AB, 556932-8098</b></p> <p><b>§ 1 Firma</b> Bolagets firma är Botkyrkabyggen Holding AB.</p> <p><b>§ 2 Säte</b> Styrelsen har sitt säte i Botkyrka kommun, Stockholms län.</p> <p><b>§ 3 Verksamhet</b> Bolaget har till föremål för sin verksamhet att direkt eller indirekt genom dotterbolag äga och förvalta fast och lös egendom samt därmed förenlig verksamhet.</p> <p><b>§ 4 Aktiekapital</b> Aktiekapitalet utgör lägst 50 000 kronor och högst 200 000 kronor.</p> <p><b>§ 5 Antal Aktier</b> Antal aktier skall vara lägst 50 000 och högst 200 000 stycken.</p> <p><b>§ 6 Styrelse och revisorer</b> Styrelsen består av 1-10 ledamöter med högst 10 suppleanter</p> <p>Består styrelsen av 12 ledamöter ska minst 1 suppleant utses.</p> <p>Bolaget skall ha 1–2 revisorer med högst 2 revisors-suppleanter eller ett registrerat revisionsbolag.</p> <p><b>§ 7 Kallelse till bolagsstämma</b> Kallelse till bolagsstämma skall ske tidigast sex och senast två veckor före stämman genom brev med posten. Meddelanden till aktieägaren skall ske genom brev med posten.</p> <p><b>§ 8 Öppnande av stämman</b> Styrelsens ordförande eller den styrelsen därtill utser öppnar bolagsstämman och leder förhandlingarna till</p>	<p><b>Bolagsordning för Botkyrkabyggen Holding AB, 556932-8098</b></p> <p><b>§ 1 Firma</b> <b>Aktiebolagets företagsnamn</b> (firma) är Botkyrkabyggen Holding AB.</p> <p><b>§ 2 Säte</b> Styrelsen skall ha sitt säte i Botkyrka kommun.</p> <p><b>§ 3 Verksamhet</b> Bolaget har som ändamål för sin verksamhet att direkt eller indirekt genom dotterbolag äga och förvalta fast och lös egendom samt därmed förenlig verksamhet. <b>Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Botkyrka kommun och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande och inflytande i bolaget. Bolaget ska bedrivas i enlighet med affärsmässiga principer.</b></p> <p><b>§ 4 Aktiekapital</b> Aktiekapitalet ska vara lägst 50 000 kronor och högst 200 000 kronor.</p> <p><b>§ 5 Antal Aktier</b> Lägst 50 000 aktier och högst 200 000 aktier</p> <p><b>§ 6 Styrelse</b> <b>Styrelsen skall bestå av lägst fem och högst nio ledamöter med lika många suppleanter. Styrelsen utses av kommunfullmäktige i Botkyrka kommun för tiden från den ordinarie bolagsstämman till slutet av den ordinarie bolagsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige utser bland ledamöterna ordförande och vice ordförande i bolagets styrelse. För suppleanternas inträde i styrelsen tillämpas den ordning som fastställts för inkallande av ersättare i kommunernas nämnder.</b></p> <p><b>§ 7 Firmateckning</b> <b>Bolagets firma tecknas av de personer, två i förening,</b></p>



2018-03-27

Dnr KS/2017:416

dess ordförande vid stämman valts.

### § 9 Årsstämma

Årsstämman hålls årligen inom 6 månader efter räkenskapsårets utgång.

På ordinarie bolagsstämma skall följande ärenden förekomma till behandling:

- 1 Val av ordförande vid stämman
- 2 Upprättande och godkännande av röstlängd
- 3 Godkännande av dagordning
- 4 Val av en eller två justeringsmän
- 5 Prövning om stämman blivit behörigen sammankallad
- 6 Framläggande av årsredovisning, revisionsberättelse samt, i förekommande fall, koncernredovisning och koncernrevisionsberättelse
- 7 Beslut om
  - a) fastställelse av resultaträkning och balansräkning samt, i förekommande fall, koncernredovisning och koncernrevisionsberättelse
  - b) disposition beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen,
  - c) ansvarsfrihet åt styrelseledamöterna och verkställande direktören
- 8 Fastställande av styrelse- och revisionsarvoden
- 9 Val av styrelse och revisionsbolag eller revisorer samt eventuella revisorssuppleanter
- 10 Annat ärende som ankommer på bolagsstämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

### § 10 Räkenskapsår

Bolagets räkenskapsår skall vara 0101–1231.

som styrelsen därtill utser.

### § 8 Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av årsstämman för samma mandatperiod som gäller för bolagets styrelse en revisor med suppleant.

### § 9 Lekmannarevisor

För samma mandatperiod som gäller för bolagets revisor utser kommunfullmäktige i Botkyrka kommun en lekmannarevisor med suppleant.

### § 10 Räkenskapsår

Bolagets räkenskapsår ska vara kalenderår.

### § 11 Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämma ska till aktieägarna ske brevledes, via elektronisk post eller via aviserad internetportal tidigast fyra (4) veckor och senast två (2) veckor före stämman.

### § 12 Ärenden på årsstämma

På årsstämman ska följande ärenden förekomma till behandling:

1. Stämmans öppnande.
2. Val av ordförande vid stämman.
3. Upprättande och godkännande av röstlängden.
4. Val av en eller två justerare
5. Godkännande av dagordning.
6. Prövning om stämman blivit behörigen sammankallad
7. Framläggande av årsredovisning och revisionsberättelse och lekmannarevisorernas granskningsrapport.
8. Beslut om
  - a. fastställelse av resultaträkningen och balansräkningen
  - b. dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen,
  - c. ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verk-

2018-03-27

Dnr KS/2017:416

ställande direktören.

9. Fastställande av arvoden åt styrelsen, revisorn och lekmannarevisorerna med suppleanter.

10. i Förekommande fall val av revisorn och en suppleant

11. Annat ärende som ankommer på bolagsstämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

### **§ 13 Upplösning av bolaget**

Skulle bolaget upplösas, ska dess behållna tillgångar utöver tillskjutet aktiekapital tillfalla AB Botkyrkabyggen.

### **§ 14 Fullmäktiges rätt att ta ställning**

Bolaget ska bereda kommunfullmäktige i Botkyrka kommun möjlighet att ta ställning innan sådana beslut som fattas i verksamheten är av principiell betydelse eller annars av större vikt.

### **§ 15 Kommunstyrelsens rätt till insyn**

Kommunstyrelsen i Botkyrka kommun har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.

### **§ 16 Ändring av bolagsordning**

Denna bolagsordning får ej ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i Botkyrka kommun.

# **Bolagsordning för Aktiebolaget Botkyrkabyggen, 556064-6191**

## **§ 1 Firma**

Aktiebolagets företagsnamn (firma) är Aktiebolaget Botkyrkabyggen.

## **§ 2 Säte**

Styrelsen ska ha sitt säte i Botkyrka kommun.

## **§ 3 Verksamhet**

Bolaget har som ändamål för sin verksamhet att inom Botkyrka kommun förvärva, avyttra, bebygga, äga, förvalta och upplåta lokaler, fastigheter och tomträtter med bostäder, därtill hörande kollektiva anordningar. Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Botkyrka kommun och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande och inflytande i bolaget. Bolaget ska bedrivas i enlighet med affärsmässiga principer

## **§ 4 Aktiekapital**

Aktiekapitalet ska vara lägst 77 500 000 kronor och högst 300 000 000 kronor.

## **§ 5 Antal Aktier**

Lägst 77 500 aktier och högst 300 000 aktier.

## **§ 6 Styrelse**

Styrelsen ska bestå av lägst fem och högst nio ledamöter med lika många suppleanter. Styrelsen utses av kommunfullmäktige i Botkyrka kommun för tiden från den ordinarie bolagsstämman till slutet av den ordinarie bolagsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige utser bland ledamöterna ordförande och vice ordförande i bolagets styrelse. För suppleanternas inträde i styrelsen tillämpas den ordning som fastställts för inkallande av ersättare i kommunernas nämnder.

## **§ 7 Firmateckning**

Bolagets firma tecknas av de personer, två i förening, som styrelsen därtill utser.

## **§ 8 Revisorer**

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av årsstämman för samma mandatperiod som gäller för bolagets styrelse en revisor med suppleant.

## **§ 9 Lekmannarevisor**

För samma mandatperiod som gäller för bolagets revisor utser kommunfullmäktige i Botkyrka kommun en lekmannarevisor med suppleant.

## **§ 10 Räkenskapsår**

Bolagets räkenskapsår ska vara kalenderår.

### **§ 11 Kallelse till bolagsstämma**

Kallelse till bolagsstämma ska till aktieägarna ske brevledes, via elektronisk post eller via anvisad internetportal tidigast fyra (4) veckor och senast två (2) veckor före stämman.

### **§ 12 Ärenden på årsstämma**

På årsstämman ska följande ärenden förekomma till behandling:

1. Stämmans öppnande.
2. Val av ordförande vid stämman.
3. Upprättande och godkännande av röstlängden.
4. Val av en eller två justerare
5. Godkännande av dagordning.
6. Prövning om stämman blivit behörigen sammankallad
7. Framläggande av årsredovisning och revisionsberättelse och lekmannarevisorernas granskningsrapport.
8. Beslut om
  - a. fastställelse av resultaträkningen och balansräkningen
  - b. dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen,
  - c. ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören.
9. Fastställande av arvoden åt styrelsen, revisorn och lekmannarevisorerna med suppleanter.
10. i Förekommande fall val av revisorn och en suppleant
11. Annat ärende som ankommer på bolagsstämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

### **§ 13 Upplösning av bolaget**

Skulle bolaget upplösas, ska dess behållna tillgångar utöver tillskjutet aktiekapital tillfalla Botkyrka kommun att användas till främjande av bostadsförsörjningen i kommunen.

### **§ 14 Fullmäktiges rätt att ta ställning**

Bolaget ska bereda kommunfullmäktige i Botkyrka kommun möjlighet att ta ställning innan sådana beslut som fattas i verksamheten är av principiell betydelse eller annars av större vikt.

### **§ 15 Kommunstyrelsens rätt till insyn**

Kommunstyrelsen i Botkyrka kommun har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.

### **§ 16 Ändring av bolagsordning**

Denna bolagsordning får ej ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i Botkyrka kommun.

# **Bolagsordning för Botkyrkabyggen Holding AB, 556932-8098**

## **§ 1 Firma**

Aktiebolagets företagsnamn (firma) är Botkyrkabyggen Holding AB.

## **§ 2 Säte**

Styrelsen skall ha sitt säte i Botkyrka kommun.

## **§ 3 Verksamhet**

Bolaget har som ändamål för sin verksamhet att direkt eller indirekt genom dotterbolag äga och förvalta fast och lös egendom samt därmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Botkyrka kommun och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande och inflytande i bolaget. Bolaget ska bedrivas i enlighet med affärsmässiga principer.

## **§ 4 Aktiekapital**

Aktiekapitalet ska vara lägst 50 000 kronor och högst 200 000 kronor.

## **§ 5 Antal Aktier**

Lägst 50 000 aktier och högst 200 000 aktier

## **§ 6 Styrelse**

Styrelsen skall bestå av lägst fem och högst nio ledamöter med lika många suppleanter. Styrelsen utses av kommunfullmäktige i Botkyrka kommun för tiden från den ordinarie bolagsstämman till slutet av den ordinarie bolagsstämman som följer efter nästa val till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige utser bland ledamöterna ordförande och vice ordförande i bolagets styrelse. För suppleanternas inträde i styrelsen tillämpas den ordning som fastställts för inkallande av ersättare i kommunernas nämnder.

## **§ 7 Firmateckning**

Bolagets firma tecknas av de personer, två i förening, som styrelsen därtill utser.

## **§ 8 Revisorer**

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av årsstämman för samma mandatperiod som gäller för bolagets styrelse en revisor med suppleant.

## **§ 9 Lekmannarevisor**

För samma mandatperiod som gäller för bolagets revisor utser kommunfullmäktige i Botkyrka kommun en lekmannarevisor med suppleant.

## **§ 10 Räkenskapsår**

Bolagets räkenskapsår ska vara kalenderår.

## **§ 11 Kallelse till bolagsstämman**

### **Kommunledningsförvaltningen**

Post Botkyrka kommun, 147 85 TUMBA · Besök Munkhättevägen 45, Tumba · Kontaktcenter 08-530 610 00

Direkt 08 - 530 610 00 Sms-/HandläggareMobilTelefon/ · E-post sina.aho@botkyrka.se

Org.nr 212000-2882 · Bankgiro 624-1061 · Fax 08-530 616 66 · Webb www.botkyrka.se

Kallelse till bolagsstämma ska till aktieägarna ske brevlades, via elektronisk post eller via aviserad internetportal tidigast fyra (4) veckor och senast två (2) veckor före stämman.

### **§ 12 Ärenden på årsstämma**

På årsstämman ska följande ärenden förekomma till behandling:

1. Stämmans öppnande.
2. Val av ordförande vid stämman.
3. Upprättande och godkännande av röstlängden.
4. Val av en eller två justerare
5. Godkännande av dagordning.
6. Prövning om stämman blivit behörigen sammankallad
7. Framläggande av årsredovisning och revisionsberättelse och lekmannarevisorernas granskningsrapport.
8. Beslut om
  - a. fastställelse av resultaträkningen och balansräkningen
  - b. dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen,
  - c. ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören.
9. Fastställande av arvoden åt styrelsen, revisorn och lekmannarevisorerna med suppleanter.
10. i Förekommande fall val av revisorn och en suppleant
11. Annat ärende som ankommer på bolagsstämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

### **§ 13 Upplösning av bolaget**

Skulle bolaget upplösas, ska dess behållna tillgångar utöver tillskjutet aktiekapital tillfalla AB Botkyrkabyggen.

### **§ 14 Fullmäktiges rätt att ta ställning**

Bolaget ska bereda kommunfullmäktige i Botkyrka kommun möjlighet att ta ställning innan sådana beslut som fattas i verksamheten är av principiell betydelse eller annars av större vikt.

### **§ 15 Kommunstyrelsens rätt till insyn**

Kommunstyrelsen i Botkyrka kommun har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.

### **§ 16 Ändring av bolagsordning**

Denna bolagsordning får ej ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i Botkyrka kommun.

**§ 83****Tidigareläggning av investeringsmedel för inventarier till Broängens sporthall (KS/2018:216)****Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige tidigarelägger investeringsmedel om 3 miljoner kronor, för projektet ”Broängens sporthall, inventarier” från startår 2019 till startår 2018.

**Sammanfattning**

Kultur- och fritidsförvaltningen rustar tillsammans med tekniska förvaltningen upp Broängens sporthall, samt gör en tillbyggnad för gymnastikidrott under 2018-2019.

Sporthallsbyggnaden har i projekteringsarbetets fördjupade analys visat sig vara i bättre skick än tidigare befarat. Projekteringen blir därför klar våren 2018 och byggstart planeras till maj månad, vilket medför att merparten av investeringskostnaderna uppkommer 2018 istället för som tidigare beräknat 2019. Inventarier för sporthall och gymnastiktillbyggnad kommer att behöva köpas in under 2018.

Därför föreslås kommunfullmäktige besluta att ombudgetera investeringen ”Broängens sporthall, inventarier” från startår 2019 till startår 2018, det vill säga att investeringsbudgeten på 3 miljoner kronor förs över från 2019 till 2018.

Kultur- och fritidsnämnden behandlade ärendet 2018-03-27, § 16.

Kultur- och fritidsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2018-03-09.

2018-04-11

Dnr KS/2018:216

**Yrkande**

Robert Aslan (S) yrkar bifall till ordförandeförslaget.

\_\_\_\_\_

Expedieras till:  
Kommunfullmäktige



**§ 16****Ombudgetering investering Broängens sporthall  
(KOF/2016:255)****Beslut**

Kultur- och fritidsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att tidigare lägga investeringsmedel om 3 miljoner kronor, för projektet "Broängens sporthall, inventarier" från startår 2019 till startår 2018.

Protokollspunkten direktjusteras.

**Sammanfattning**

Kultur- och fritidsförvaltningen rustar tillsammans med tekniska förvaltningen upp Broängens sporthall, samt gör en tillbyggnad för gymnastikidrott under 2018-2019.

Sporthallsbyggnaden har i projekteringsarbetets fördjupade analys visat sig vara i bättre skick än tidigare befarat. Projekteringen blir därför klar våren 2018 och byggstart planeras till maj månad, vilket medför att merparten av investeringskostnaderna uppkommer 2018 istället för som tidigare beräknat 2019. Inventarier för sporthall och gymnastiktillbyggnad kommer att behöva köpas in under 2018.

Kultur- och fritidsnämnden föreslår därför att kommunfullmäktige ombudgeterar investeringen "Broängens sporthall, inventarier" från startår 2019 till startår 2018, det vill säga att investeringsbudgeten på 3 miljoner förs över från 2019 till 2018.



2018-03-09

Dnr KOF/2016:255

Referens

Linus Söderling

Mottagare

Kultur- och fritidsnämnden

## Ombudgetering investering Broängens sporthall, inventarier

### Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att tidigare lägga investeringsmedel om 3 miljoner kronor, för projektet ”Broängens sporthall, inventarier” från startår 2019 till startår 2018.

### Sammanfattning

Kultur- och fritidsförvaltningen rustar tillsammans med tekniska förvaltningen upp Broängens sporthall, samt gör en tillbyggnad för gymnastikidrott under 2018-2019.

Sporthallsbyggnaden har i projekteringsarbetets fördjupade analys visat sig vara i bättre skick än tidigare befarat. Projekteringen blir därför klar våren 2018 och byggstart planeras till maj månad, vilket medför att merparten av investeringskostnaderna uppkommer 2018 istället för som tidigare beräknat 2019. Inventarier för sporthall och gymnastiktillbyggnad kommer att behöva köpas in under 2018.

Kultur- och fritidsnämnden föreslår därför att kommunfullmäktige ombudgeterar investeringen ”Broängens sporthall, inventarier” från startår 2019 till startår 2018, det vill säga att investeringsbudgeten på 3 miljoner förs över från 2019 till 2018.

### Ärendet

Broängens sporthall byggdes på 1970-talet och har behov av upprustning för skolidrottens verksamhet samt behov från det lokala föreningslivet som idag främst består av handboll, basket och gymnastik.

Kommunfullmäktige beslutade i mål och budget 2018 med flerårsplan 2019 – 2021(KS201791) att bevilja investeringsmedel för upprustning av Broängens sporthall, samt för en tillbyggnad på befintlig sporthall för gymnastikidrotten.

2018-03-09

Dnr KOF/2016:255

Sporthallsbyggnaden har i projekteringsarbetets fördjupade analys visat sig vara i bättre skick än tidigare befarat. Projekteringen blir därför klar våren 2018 och byggstart planeras till maj månad, Merparten av investeringskostnaderna uppkommer under 2018 istället för som tidigare beräknat 2019. Inventarier för sporthall och gymnastiktillbyggnad kommer att behöva köpas in under 2018.

Kultur- och fritidsnämnden föreslår därför att kommunfullmäktige ombudgeterar investeringen ”Broängens sporthall, inventarier” från startår 2019 till startår 2018, det vill säga att investeringsbudgeten på 3 miljoner förs över från 2019 till 2018.

Anja Dahlstedt  
Kultur- och fritidschef

Linus Söderling  
Verksamhetschef  
Idrott och anläggning

---

Expedieras till  
Kommunledningsförvaltningen

---

**§ 84****Slutredovisning reinvesteringar verksamhetslokaler  
(KS/2018:185)****Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige godkänner slutredovisning av reinvesteringar verksamhetslokaler 2017.

**Sammanfattning**

Tekniska nämndens investeringsbudget tillfördes initialt ett anslag om 11 miljoner kronor (mkr) för reinvesteringar i verksamhetsfastigheter under 2017. Anslaget är bland annat avsett att användas för planerat underhåll av lokaler. Medlen används i enlighet med Botkyrkas ekonomiska reglemente samt reglerna för komponentavskrivningar. I samband med delår 1 godkände kommunfullmäktige ett tillägg om 44 mkr som tillfördes anslaget.

Totalt har reinvestering gjorts på 91 olika objekt. De mest omfattande planerat underhållsåtgärderna avser Botvidsgården 7 393 000 kronor (kr), Talidsskolan 3 482 000 kr, Gruppboendet Däldvägen 3 013 000 kr, Storstretens gruppboende 2 098 000 kr, Brantbrinks gruppboende 1 693 000 kr, Grindtorpsskolan 1 388 000 kr, Förskolan Fröhuset 1 368 000 kr, Kommunhuset 1 331 000 kr, Förskolan Aspen 1 269 000 kr, Riksteatern 1 172 000 kr, Banslättskolan 1 139 000 kr, Brunna sporthall 1 022 000 kr. Totalt har 51,6 mkr upparbetats under året.

Tekniska nämnden behandlade ärendet 2018-03-12, § 22.

Tekniska förvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse 2018-02-07.

---

Expedieras till:  
Kommunfullmäktige



## § 22

### **Slutredovisning reinvesteringar verksamhetslokaler (TEF/2018:51)**

#### **Beslut**

Tekniska nämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige godkänner slutredovisning av reinvesteringar verksamhetslokaler 2017.

#### **Sammanfattning**

Tekniska nämndens investeringsbudget tillfördes initialt ett anslag om 11 miljoner kronor (mkr) för reinvesteringar i verksamhetsfastigheter under 2017. Anslaget är bland annat avsett att användas för planerat underhåll av lokaler. Medlen används i enlighet med Botkyrkas ekonomiska reglemente samt reglerna för komponentavskrivningar. I samband med delår 1 godkände kommunfullmäktige ett tillägg om 44 mkr som tillfördes anslaget.

Totalt har reinvestering gjorts på 91 olika objekt. De mest omfattande planerat underhållsåtgärderna avser Botvidsgården 7393 tkr, Tallidsskolan 3482 tkr, Gruppboendet Däldvägen 3013 tkr, Storvretens gruppboende 2098 tkr, Brantbrinks gruppboende 1693 tkr, Grindtorpsskolan 1388 tkr, Förskolan Fröhuset 1368 tkr, Kommunhuset 1331 tkr, Förskolan Aspen 1269 tkr, Riksteatern 1172 tkr, Banslättskolan 1139 tkr, Brunna sporthall 1022 tkr. Totalt har 51,6 mkr upparbetats under året.

#### **Ärendet**

Planerat underhåll har traditionellt utförts med driftsmedel. De redovisningsregler som måste följas i och med införandet av komponentavskrivning innebär att majoriteten av de åtgärder som utförs som planerat underhåll måste betraktas som reinvestering. Det förekommer även avhjälpande underhåll eftersom de uppfyller kraven på investering måste betraktas som reinvestering. Dessa åtgärder är dock inte lika vanligt förekommande.

2018-03-12

Dnr TEF/2018:51

Den ursprungliga budgetavsättningen för reinvesteringar – 11 mkr, har genom införandet behövt förändras. Investeringsram för detta är 55 mkr. Totalt under 2017 har 51,6 mkr lagts på reinvesteringar.

Tekniska förvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse daterad 2018-02-07.

---

**Expedieras till:**  
Kommunfullmäktige  
Frank Renebo



Referens  
Frank Renebo

Mottagare  
Tekniska nämnden

## Slutredovisning reinvesteringar verksamhetslokaler

### Förslag till beslut

Tekniska nämnden förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige godkänner slutredovisning av reinvesteringar verksamhetslokaler 2017.

### Sammanfattning

Tekniska nämndens investeringsbudget tillfördes initialt ett anslag om 11 miljoner kronor (mkr) för reinvesteringar i verksamhetsfastigheter under 2017. Anslaget är bland annat avsett att användas för planerat underhåll av lokaler. Medlen används i enlighet med Botkyrkas ekonomiska reglemente samt reglerna för komponentavskrivningar. I samband med delår 1 godkände kommunfullmäktige ett tillägg om 44 mkr som tillfördes anslaget.

Totalt har reinvestering gjorts på 91 olika objekt. De mest omfattande planerat underhålls åtgärderna avser Botvidsgården 7393 tkr, Tallidsskolan 3482 tkr, Gruppboendet Däldvägen 3013 tkr, Storvretens gruppboende 2098 tkr, Brantbrinks gruppboende 1693 tkr, Grindtorpsskolan 1388 tkr, Förskolan Fröhuset 1368 tkr, Kommunhuset 1331 tkr, Förskolan Aspen 1269 tkr, Riksteatern 1172 tkr, Banslättsskolan 1139 tkr, Brunna sporthall 1022 tkr. Totalt har 51,6 mkr upparbetats under året.

### Ärendet Bakgrund

Planerat underhåll har traditionellt utförts med driftsmedel. De redovisningsregler som måste följas i och med införandet av komponentavskrivning innebär att majoriteten av de åtgärder som utförs som planerat underhåll måste betraktas som reinvestering. Det förekommer även avhjälpande underhåll eftersom

de uppfyller kraven på investering måste betraktas som reinvestering. Dessa åtgärder är dock inte lika vanligt förekommande.

Den ursprungliga budgetavsättningen för reinvesteringar – 11 mkr, har genom införandet behövts förändras. Investeringsram för detta är 55 mkr. Totalt har under 2017 51,6 mkr lagts på reinvesteringar.

### **Större reinvesteringar 2017**

Totalt har investeringsramen för reinvesteringsmedel använts för underhåll av 91 olika objekt. De åtgärder som redovisas här avser de större åtgärderna.

#### **Botvidsgården 7393 tkr,**

Botvidsgården var tidigare uthyrd till extern verksamhet. Botvidsgården ligger vackert belägen med sjötomt i närheten av Trosa. Gården var relativt sliten. Under 2017 har ett flertal olika underhållsåtgärder genomförts för att Vård- och omsorgsverksamheten ska kunna använda gården för avlastning och tillfälliga boenden för våra Botkyrkabor. Botvidsgården kan nu betraktas som helrenoverad.

#### **Däldvägens gruppboende 3013 tkr**

#### **Storvretens gruppboende 2098 tkr**

#### **Brantbrinks gruppboende 1693 tkr**

Helrenovering av lägenheterna i boendena.

#### **Tallidsskolan 3482 tkr,**

Byte av fönster samt del av ytterpanel. Utöver detta har ett antal elevtoaletter renoverats.

#### **Grindtorpsskolan 1388 tkr,**

Storköksutrustning har bytts ut. Röranslutningarna till skolan har lagts om.

#### **Kommunalhuset 1331 tkr,**

I kommunalhuset har problemen med vattenskadorna från de läckande konvektorerna åtgärdats. Även renovering av brandväggar har gjorts under 2017.

#### **Förskolan Fröhuset 1368 tkr,**

Fasaden har målats och ytterdörrarna bytts ut. Råttsäkring har utförts. Det innebär att galler har grävts ned så att råttorna inte kan gräva sig in under huset.

#### **Förskolan Aspen 1269 tkr,**



Byte av fyra stycken ventilationsaggregat.

**Riksteatern 1172 tkr**

Åtta loger inklusive badrum har renoverats. Dåliga fasadskivor omfattande ca 3000 m<sup>2</sup> har bytts ut

**Banslättsskolan 1139 tkr,**

Nytt brandlarm har installerats. Fasad har målats. Nytt staket monterats. Elevtoaletter har renoverats. Utbyte av belysningsarmaturer.

**Brunna sporthall 1022 tkr**

Utbyte av sportgolv samt renovering av bastu.

Övriga reinvesteringar finns listade i bilaga.

**Medborgarens nytta**

Samtliga reinvesteringar gör att de medborgare som vistas i verksamhetslokalerna – äldre, särskilda behov skol- och förskole barn upplever en bättre miljö. Särskild satsning har gjorts på att renovera elevtoaletter.

Reinvesteringarna ger att medborgarnas verksamhetslokaler behåller sitt värde.

Åsa Engwall  
Förvaltningschef

Frank Renebo  
Fastighetschef

Bilaga Reinvesteringar verksamhetslokaler 2017 per objekt.

<b>Reinvesteringar verksamhetslokaler 2017 per objekt</b>	
Objekt	Utfall 2017 tkr
604 Botkyrka Hantverksby III	-46
700 Tumba sjukhem	-710
701 Grindtorpsskolan	-1 388
702 Kvarnhagsskolan	-149
704 Albyhallen, Albyvägen 22	-73
705 Tunaskolan	-203
706 Tumba gymnasium	-390
707 Stendal-Bikupan	-145
712 Svalan	-431
715 Trollgården Videvägen 12	-457
717 Tunaskolans E-hus	-88
718 Ängsgården	-51
719 Kärrspiran Kärrvägen 16	-127
723 Gulan, Albyvägen 37	-605
726 Skrävsta gård + vägen	-61
727 Idrotts huset, Munkhätteväg	-159
728 Ishuset, Munkhätteväg 41	-514
732 Brrandstation Tunagårds v	-174
733 Kommunhuset Munkhätte v	-1 331
737 Cirkushallen	-65
738 Hågelbygård Eriksbergsväg	-397
741 Björkhagaskolan	-253
742 Storstretsskolan Odlings v	-212
746 Kassmyraskolan Sälgvägen	-551
747 Tullinge gymnasium	-425
748 Broängsskolan Kärrvägen	-67
752 Tullingebergsskolan	-163
753 Falkbergsskolan	-110
754 Eklidsskolan Nibbleväg 9	-125
756 Banslättsskolan Aftonv 6	-1 139
761 Diamanten Trollstigen 1	-73
762 Ametisten Harbrovägen 1	-61
767 Lövholmen Jaktvägen 2	-137
771 Grindstugan Gem K/I	-942
772 Römossen Gem K/I	-542
773 Karlavagnen Gem K/I	-991
776 Solliden Östanvägen 8	-89
777 Rodret Plåtslagarvägen 7	-866
786 Parkhemsgården Nibbleväg	-250
788 Storstretsbadet Odlings v	-146
790 Ekvägen 30	-96
791 Brantbrinks gruppboende	-1 693
792 Dalvägen 13	-310
794 Botvidsgården Trosa	-7 393
816 Ponnyn Anna Maria Roosväg	-111
840 Kärsdala Östanväg 12-16	-1 167
846 Fittjaskolan Stökhags v 1	-201
849 Tallidsskolan, Bägarv 2	-3 482
850 Kärsbyskolan Tomtbergav	-404
854 Brunnaskolan, Humlev 2	-546
857 Slagtaskolan Sl gårds v	-85

<b>Reinvesteringar verksamhetslokaler 2017 per objekt</b>	
Objekt	Utfall 2017 tkr
858 Norsborgsskolan Skeppsdr	-762
860 St Botvidsgymnasiet	-149
862 Aspen, Gullrands väg 2	-1 269
869 Lövkojan, Tomtbergav 323	-566
870 Myran, Krögervägem 8	-348
871 Nyckelpigan-Tallen	-353
881 Fittjabadet, Vårdshusv 5	-93
882 Fittja Gärd	-419
884 Brantbrink IP	-190
888 Riksteatern, Hallundav	-1 172
889 Mellanbyggnad Hallundav	-48
893 Brunna sporthall	-1 022
894 Brunna IP, Brunnavägen 6	-721
895 Rotemannen 13	-285
896 Bergbacken	-1 210
897 Sandviksbadet	-47
903 Rotemannavägen 29	-49
906 Trädgårdsstadsskolan	-218
908 Roplahallen	-341
909 Äldreboende Alby	-180
911 Brantbrinks kallhall	-68
912 Däldvägen 2, gruppboende	-3 013
913 Idrottshuset2	-93
914 Tullingehallen	-377
915 Fröhuset	-1 368
917 Storvretens grbo	-2 098
919 Lindhov	-166
920 Lida	-137
924 Nova	-656
928 Silverkronan	-439
929 Hangaren	-627
930 Hjorten	-45
931 Lantjägarvägen 4	-1 218
934 Boka-stugan	-341
939 Skola Riksten	-2
941 Skattebonden	-68
946 Xenter	-518
953 Vretarna	-50
959 Skyttbrinks Hantverkargym	-81
973 Skogsbacksskolan	-563
<b>Summa Alla objekt</b>	<b>-51 566</b>



## **§ 85**

### **VA-investeringsfond för dagvattenhantering i norra Botkyrka (KS/2018:194)**

#### **Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. VA-investeringsfonden för dagvattenhantering i norra Botkyrka ska kvarstå till 2022-12-31.
2. VA-investeringsfonden tas i anspråk då projektet slutredovisas och löses upp under avskrivningstiden.

#### **Sammanfattning**

Botkyrka kommun har beslutat att bygga nya reningsanläggningar för dagvattnet från norra Botkyrka. Kommunfullmäktige beslutade i november 2017 om en ny totalbudget för projektet, 150 500 000 kronor.

I samband med bokslutet 2011 inrättades en investeringsfond att använda till projektet och denna fond föreslås kvarstå till 2022-12-31 då projektet beräknas slutredovisas. Därefter tas fonden i anspråk och löses upp under avskrivningstiden.

VA-verksamheten har arbetat med projektet men inte kunnat genomföra det enligt ursprunglig plan varför det finns ett behov av att aktualisera frågan om VA-investeringsfonden igen.

Tekniska nämnden behandlade ärendet 2018-03-12, § 19.

Tekniska förvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse 2018-02-12.

#### **Yrkande**

Y



## § 19

### **VA-investeringsfond för dagvatten i norra Botkyrka (TEF/2018:56)**

#### **Beslut**

Tekniska nämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. VA-investeringsfonden för dagvattenhantering i norra Botkyrka ska kvarstå till 2022-12-31.
2. VA-investeringsfonden tas i anspråk då projektet slutredovisas och löses upp under avskrivningstiden.

#### **Sammanfattning**

Botkyrka kommun har beslutat att bygga nya reningsanläggningar för dagvattnet från norra Botkyrka. Kommunfullmäktige beslutade i november 2017 om en ny totalbudget för projektet, 150 500 000 kronor.

I samband med bokslutet 2011 inrättades en investeringsfond att använda till projektet och denna fond föreslås kvarstå till 2022-12-31 då projektet beräknas slutredovisas. Därefter tas fonden i anspråk och löses upp under avskrivningstiden.

VA-verksamheten har arbetat med projektet men inte kunnat genomföra det enligt ursprunglig plan varför det finns ett behov av att aktualisera frågan om va-investeringsfonden igen.

#### **Ärendet**

Tekniska förvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse daterad 2018-02-12.

---

**Expedieras till:**  
Kommunfullmäktige  
Linda Evjen

Referens  
Linda EvjenMottagare  
Tekniska nämnden

## VA-investeringsfond för dagvattenhantering i norra Botkyrka

### Förslag till beslut

Tekniska nämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. va-investeringsfonden för dagvattenhantering i norra Botkyrka ska kvarstå till 2022-12-31
2. va-investeringsfonden tas i anspråk då projektet slutredovisas och löses upp under avskrivningstiden

### Sammanfattning

Botkyrka kommun har beslutat att bygga nya reningsanläggningar för dagvattenet från norra Botkyrka. Kommunfullmäktige beslutade i november 2017 om en ny totalbudget för projektet, 150 500 000 kronor.

I samband med bokslutet 2011 inrättades en investeringsfond att använda till projektet och denna fond föreslås kvarstå till 2022-12-31 då projektet beräknas slutredovisas. Därefter tas fonden i anspråk och löses upp under avskrivningstiden.

### Ärendet

#### Bakgrund

Botkyrka kommun inrättade i samband med bokslutet för 2011 en investeringsfond att använda till dagvattenhanteringsprojektet i norra Botkyrka (KF 2012-04-26, diarienummer KS/2012:66). I beslutet stod att fonden skulle löpa under sex år från 2012-01-01, det vill säga till 2018-01-01.

VA-verksamheten har arbetat med projektet men inte kunnat genomföra det enligt ursprunglig plan varför det finns ett behov av att aktualisera frågan om va-investeringsfonden igen.

#### Lagkrav

VA-verksamhet lyder under den kommunala självkostnadsprincipen vilket bland annat framgår av 30 § i Lag om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412):

”Avgifterna får inte överskrida det som behövs för att täcka de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva va-anläggningen.”

Därtill anges i samman paragraf att ”Medel får avsättas till en fond för framtida nyinvesteringar, om

1. det finns en fastställd investeringsplan,
2. avsättningen avser en bestämd åtgärd,
3. åtgärden och de beräknade kostnaderna för den redovisas i planen,
4. det av planen framgår när de avsatta medlen är avsedda att tas i anspråk, och
5. planen innehåller de upplysningar som i övrigt behövs för att bedöma behovet av avsättningens storlek.”

Investeringsfondens storlek i nuläget

VA-investeringsfonden som inrättats för dagvattenhanteringsprojektet i norra Botkyrka uppgick vid ingången av 2017 till 45 114 643 kronor.

Grund för fortsatt investeringsfond

Den åtgärd som va-investeringsfonden avser är att skapa nya dagvattenanläggningar i Alby och Fittja för att rena dagvatten från norra Botkyrka istället för att dagvattnet, som idag, ska rinna orenat ut i Albysjön och vidare ut i Mälaren.

Tekniska nämnden beslutade 2011-11-14 (dnr SBF/2009:456) att bygga dagvattenanläggningar i Alby och Fittja för att rena dagvatten från norra Botkyrka. Utifrån då framtagen förstudie påbörjades arbetet med att fördjupa och forma förslagen.

I ursprunglig plan var det tänkt att bygget av dagvattenanläggningarna skulle påbörjas 2015, men istället så startade upphandlingen av en totalentreprenad för dagvattenhantering i norra Botkyrka 2015. Upphandlingen genomfördes som ett förhandlat förfarande enligt 4 kap. Lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF). Efter upphandlingens tre faser tilldelades kontraktet en av två giltiga anbudsgivare. Efter två överprövningar beslutade tekniska nämnden 2016-11-07 att avbryta upphandlingen då inga giltiga anbud längre fanns.

Därefter har tekniska förvaltningens va-avdelning gjort ett omtag i projektet och i mål- och budgetarbetet för 2018 med framåtsikt 2019-2021 lämnades reviderade underlag till investeringsprojektet, se Bilaga 1, och kommunfull-

mäktige beslutade 2017-11-23 om en ny totalbudget för projektet, 150 500 000 kronor.

VA-investeringsfonden tas i anspråk då projektet slutredovisas och löses upp i takt med avskrivningen av de nya anläggningarna. Den första delen av anläggningen är planerad att tas i bruk under 2020 och den andra delen under 2022.

Åsa Engwall  
Förvaltningschef

Linda Evjen  
va-chef

Bilagor:

1. Projektplan, underlag till investeringsprojekt

**Expedieras**  
Åsa Engwall  
Linda Evjen





**Nämnd: Tekniska nämnden**  
**Projektets namn: Dagvatten Norra Botkyrka, delprojekt 1: Fittja**  
**Dagvattenparker, delprojekt 2: Alby dagvattenparker**  
**Handläggare: Eva Hagland**

## Underlag till investeringsprojekt

### Beskrivning av projektet:

Projektet omfattar omhändertagande och rening av dagvatten som idag leds orenat ut i Albysjön och Östra Mälarens Vattenskyddsområde via en befintlig dagvattentunnel. Utsläppet från dagvattentunneln är ett av de större punktutsläppen i området. Reningen kommer att ske i öppna dagvattenlösningar anlagda i Alby och Fittja. Upphandlingen av entreprenör har pågått sedan 2015 och överklagats i flera omgångar. I september 2016 meddelade förvaltningsrätten att det inte längre fanns några giltiga anbud. Beslut togs i Tekniska nämnden om att avbryta upphandlingen 2016-11-07. Upphandlingen måste göras om.

Projektet delas nu upp i två delprojekt, Fittja Dagvattenparker och Alby Äng Dagvattenparker. Projektering av Fittja Dagvattenparker beräknas starta hösten 2017 och utföras av kommunen upphandlad ramavtalskonsult, Norconsult. Entreprenaden kommer att upphandlas som en utförandeentreprenad och genomförande beräknas starta sommaren 2018 och vara färdigställt under 2020. Under projekteringen kommer ett principförslag tas fram och därefter sker detaljprojektering.

Under 2018 eller 2019 kan projektering av Alby dagvattenparker starta. Beroende på omfattning av projektet kan upphandling av konsult för projektering eventuellt bli aktuell. Entreprenaden kommer även här upphandlas som en utförandeentreprenad och anläggningen kan tänkas stå klar under 2022.

Nyttomål med dagvattenparkerna är att:

- Förbättra vattenkvaliteten i Albysjön och Mälaren (Östra Mälarens vattenskyddsområde).
- Nya tillgängliga, trivsamma och trygga parker skapas på platser som idag inte nyttjas till sin fulla potential vilket bidrar till att lyfta och öka trivseln i stadsdelarna Fittja och Alby.
- Gynna folkhälsan med bättre rekreativsmöjligheter.
- Bidra med nya möjligheter till spännande pedagogik i skolor och förskolor.

Syfte och mål med projektet är:

- Målet är en förbättrat vattenkvalitet i Albysjön och Mälaren för att skydda framtida dricksvattenproduktion, genom att dagvattnet från Albytunneln renas från föroreningar innan det släpps ut i Albysjön.
- Reningen av dagvattnet skall till stor del ske i öppna dagvattensystem.
- Målet är även att omvandla grönområden i Fittja och Alby, som idag inte utnyttjas till sin fulla potential, till välbesökta platser där vattnet är integrerat i stadsbilden och



2017-07-25

rev sid 3 2018-03-12

**TN – VA**  
**Bilaga 6:X**

bidrar till att lyfta stadsdelen. Dagvattenparkerna ska upplevas trygga och vara en plats för människor i alla åldrar med möjligheter till rekreation, lek, lugn och avkoppling och även bidra med spännande pedagogik för skolor och förskolor.

- Dagvattenparkerna ska även hjälpa till att stärka kopplingen mellan och inom stadsdelarna.

Dagvattenparkerna kommer utöver sin funktion att rena dagvatten även utgöra parker och rekreationsområden. Investeringskostnader fördelas mellan VA-kollektivet och skattekollektivet enligt nedanstående kriterier:

*VA- kollektivet bekostar:*

- *Allt som har anknytning till funktionen av anläggningen, detta gäller all teknisk utrustning, ledningar och pumpstationer, dammar samt plantering av växter i och invid dammen som har en funktion. (vattenväxter eller träd som har som funktion att skugga dammen tex.).*
- *Återställning av mark och GC-väg som rivits p.g.a anläggandet av damm.*
- *Återställande av platser för lek som rivits.*
- *Marken i Fittja och Alby är idag parkområde och tillgängligt. Återställande av tillgängligheten genom att anlägga träspänger i dammar och våtmarker.*
- *Tillfartsvägar för underhållsfordon och tömning av slam.*
- *Geotekniska undersökningar och inmätningar för anläggandet av dammar och skulptering av marken inom området.*
- *Information och pedagogiska inslag.*

*Skattekollektivet bekostar*

- *Utsikter i Albysjön, gångbanor/GC-vägar,*
- *Bänkar, bord, papperskorgar, grillar.*
- *Planteringar som är knutet till parken.*
- *Belysning.*
- *Lekparker.*

Omfattningen av det ursprungliga uppdraget har skurits ner. *Kurserat i nedanstående text och kryssat på karta i bilaga 1 är bortaget.*

Det ursprungliga uppdraget omfattade anläggningar i Fittja och i Alby enligt:

**Fittja:**

Dagvattendammar och våtmark beläget öster om E4:an ner mot Postängsstråket. Träspänger i dammar och våtmark. Finpark och entréplats till Fittja med perenna planteringar, sittplatser och cykelparkeringar, naturliga planteringar i skogspartiet, trädplanteringar och blomsterängar. En öppen plan yta för bollspel. Det ingår en pumpstation för artesiskt vatten från Eriksberg samt tryckledning genom tunnel samt erforderlig omledning av dagvatten till anläggningen.

Ledning för renat dagvatten längs Postängsstråket/Stökhagsvägen samt *två fickparker i Postängsstråket och en BMX bana under tunnelbanan (anlägges med hjälp av massor från dammar).*



På Fittja äng omfattar en damm och våtmarker samt pumpstation, ny tryckledning och omledning av befintliga dagvattensystem. Spångsystem i dammar och våtmark samt bryggdäck för promenader utmed Albysjön. Anläggande av ett strandtorg med grillmöjligheter samt en lugnare parkdel vid dammen. Omläggning och höjning av befintlig cykelväg. *En vistelseplats som kan innehålla utrustning för rekreation, plats för uteteater, picknic el dyl.*

Alby:

I Albytunnelns mynning byggs ett sedimentationsmagasin och bräddningsanordning samt en pumpstation och tryckledningar för pumpning av dagvatten ut till anläggningarna på Alby Äng.

Alby äng omfattas av tre dammar, Alby Gård, Alby äng 1 och 2 samt våtmarker på Alby äng. Spångsystem i anläggningen. Upprustning och asfaltering av befintlig GC-väg, *upprustning av gångvägar utmed Albysjön, rensning av sly och ett bryggdäck för promenader längs Albysjön (OBS borttagen endast enklare utsikt kvar).* Befintlig lekplats och tennisbana flyttas och återuppbyggs. *En ny lekpark planerad i Norra delen av Alby äng.*

**Kalkylen som redovisas är baserad på uppdragets nedskurna omfattning och anbudssummor vid upphandlingen.** Kalkylen och en ev. omfördelning av insatserna mellan de olika områdena kommer att ses över under projekteringen.

\*OBS exklusive 5900 tusen kr i ackumulerade kostnader

Delprojekt	VA tusen kr	GAPA tusen kr
Fittja Dagvattenparker	60800	14500
Alby Dagvattenparker	89700	9800
Totalt	150500	24300

**Motivering till projektet:**

Kraven för att åtgärda miljöproblem som dagvatten ger har ökat. I miljöbalken (1998:808) definieras dagvatten som avloppsvatten om det gäller avvattning av mark inom detaljplan som inte görs för en viss eller för vissa fastigheters räkning. Utsläpp av avloppsvatten betraktas som miljöfarlig verksamhet. Det vill säga, dagens hantering av dagvatten i norra Botkyrka strider mot miljöbalken och måste åtgärdas.

**Investeringskalkyl**

**Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).**

	År	Månad
Beräknad verksamhetsstart	2020	12

Nya projekt (samtliga projekt som tas upp from 2018)

Projekt	Totalbudget (tkr)	Likviditetsbedömning per år				Därefter
		2018	2019	2020	2021	
Fittja dagvattenparker	-60800	-10800	-25000	-25000		
Alby	-89700	-2500	-18200	-23000	-23000	-23000



Dagvattenparker						
Totalt	-150500	-13300	-43200	-48000	-23000	-23000

Avgifter/ Ersättningar	Totalbudget (tkr)	Likviditetsbedömning per år				Därefter
		2018	2019	2020	2021	

\*Investeringsbidrag och övriga intäkter.

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

Projekt	Totalbudget (tkr)	Likviditetsbedömning per år				Därefter
		2018	2019	2020	2021	

Specificerad investeringskalkyl för byggprojekt redovisas i bilaga (Excel)

#### **Ekonomiska effekter:**

Komponentavskrivningar

Komponenter	År	Belopp (tkr)
Dagvattenanläggning	33	-150500
<b>Summa</b>		-150500

#### **Internränta**

<b>Summa</b>		-74 309

Kostnader som ingår i internhyran (Teknisk nämnd och verksamhetsnämnd)

Lokalkostnad/ internhyra	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Kapitalkostnader ( Komponentavskrivningar + internränta)		
Övriga kostnader som ingår i internhyran		
Driftmedia		
Städkostnader		



<b>Summa lokalkostnader (-)</b>		
---------------------------------	--	--

Avgifter/ ersättning* (se ovan)		
<b>Summa intäkter</b>		

<b>Summa lokalkostnader</b>		
-----------------------------	--	--

Driftkostnader för verksamheten (Verksamhetsnämnd)

<b>Driftkostnader för verksamheten</b>	<b>Delårseffekt (tkr)</b>	<b>Helårseffekt (tkr)</b>
Personalkostnader		
Lokalkostnad/ Internhyra (se ovan)		
Övriga driftkostnader		
<b>Summa kostnader</b>		

<b>Summa intäkter</b>		
-----------------------	--	--

<b>Summa nettokostnader</b>		
-----------------------------	--	--

Avdrag vid investering i befintlig verksamhetslokal

<b>Avdrag</b>	<b>Delårseffekt (tkr)</b>	<b>Helårseffekt (tkr)</b>
Nuvarande internhyra (+)		
Ny internhyra (-)		
Justering mediakostnader(+)		

<b>Summa ökning internhyra</b>		
--------------------------------	--	--

Avdrag för den del av om-/nybyggnation av befintlig verksamhetslokal som avser volymökning

<b>Kapacitetsökning/ Volymökning</b>	<b>Delårseffekt (tkr)</b>	<b>Helårseffekt (tkr)</b>
Volym; antal *)		
Avdrag tkr (+) (ersättning utifrån resursfördelningsmodellen)		

\*) tex antal fler förskolebarn, elever.

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

<b>Ange (x)</b>	<b>Ja</b>	<b>Nej</b>	<b>Delvis</b>
Lokalkostnad/internhyra			
Övriga verksamhetskostnader			

**Om nej eller delvis** – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

2017-07-25  
rev sid 3 2018-03-12**TN – VA**  
**Bilaga 6:X**

	<b>Delårseffekt (tkr)*</b>	<b>Helårseffekt (tkr)*</b>
Förslag till justering utöver budgetram		

\*) Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 – Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen)

**Konsekvenser om nämnden inte medges medel för investeringsprojektet:**

Medel har tidigare beviljats för projektet och nuvarande kostnadsbedömning för verksamhetens investering är lägre än tidigare. Målet är en förbättrat vattenkvalitet i Albysjön och Mälaren för att skydda framtida dricksvattenproduktion och om projektet inte genomförs riskerar det att inte uppfyllas.



b. Alby





**§ 86****Slutredovisning av VA-verksamhetens förnyelse av VA-ledningar med projektnummer 3954-3958 (KS/2018:186)****Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige godkänner slutredovisning för 2017 av projekt förnyelse och relining av VA-ledningar med projektnummer 3954-3958.

**Sammanfattning**

VA-verksamheten har under 2017 slutfört fem förnyelseprojekt inom ramen för investeringsprojekten förnyelse av VA-ledningar och relining av VA-ledningar. Dessa slutredovisas som ett samlat investeringsprojekt. VA-verksamheten har också påbörjat tre förnyelseprojekt som inte hunnit slutföras varför dessa projekt delredovisas till tekniska nämnden.

Beslutad investeringsram för 2017 var 14 miljoner kronor och totalt utfall 16,9 miljoner kronor. 15,1 miljoner kronor avser de projekt som slutredovisas (projektnummer 3954-3958) och 1,8 miljoner kronor avser de projekt som delredovisas (3959-3961) till tekniska nämnden. Totalt blev utfallet 16,9 miljoner kronor.

Differensen beror på att det projektet som avsåg huvudvattenledningen, sträckan mellan Tullinge och Tumba, var mer komplicerad än vad som var möjligt att bedöma i förväg. Vidare krävde detta projekt extra schaktning, hantering av förorenade massor och mer renovering på grund av dålig kondition i anslutande ledning.

Sammantaget bedöms genomförda projekt ha bidragit till att förbättra konditionen av ledningsnätet och till ökad leveranssäkerhet av vatten- och avloppstjänster till medborgarna.

Tekniska nämnden behandlade ärendet 2018-03-12, § 23.

2018-04-11

Dnr KS/2018:186

Tekniska förvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse 2018-02-14.

\_\_\_\_\_

Expedieras till:  
Kommunfullmäktige

**§ 23****Slutredovisning och delredovisning av va-verksamhetens förnyelse av va-ledningar 2017, projektnummer 3954-3961 (TEF/2018:50)****Beslut**

Tekniska nämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige godkänner slutredovisning för 2017 av projekt förnyelse och relining av VA-ledningar med projektnummer 3954-3958.

Tekniska nämnden beslutar för egen del:

2. Tekniska nämnden godkänner tekniska förvaltningens delredovisning för 2017 av projekt förnyelse och relining av VA-ledningar med projektnummer 3959- 3961.
3. Tekniska nämnden godkänner att upparbetade kostnader i de tre delredovisade projekten, 3959-3961, bokförs på 2017.

**Sammanfattning**

VA-verksamheten har under 2017 slutfört fem förnyelseprojekt inom ramen för investeringsprojekten förnyelse av VA-ledningar och relining av VA-ledningar. Dessa slutredovisas som ett samlat investeringsprojekt. VA-verksamheten har också påbörjat tre förnyelseprojekt som inte hunnit slutföras varför dessa projekt delredovisas.

Beslutad investeringsram för 2017 var 14 miljoner kronor och totalt utfall 16,9 miljoner kronor. 15,1 miljoner kronor avser de projekt som slutredovisas (projektnummer 3954-3958) och 1,8 miljoner kronor avser de projekt som delredovisas (3959-3961). Totalt blev utfallet 16,9 miljoner kronor.

Differensen beror på att det projektet som avsåg huvudvattenledningen, sträckan mellan Tullinge och Tumba, var mer komplicerad än vad som var möjligt att bedöma i förväg. Vidare krävde detta projekt extra schaktning,

2018-03-12

Dnr TEF/2018:50

hantering av förorenade massor och mer renovering på grund av dålig kondition i anslutande ledning.

Sammantaget bedöms genomförda projekt ha bidragit till att förbättra konditionen av ledningsnätet och till ökad leveranssäkerhet av vatten- och avloppstjänster till medborgarna.

### **Ärendet**

Förnyelse av VA-ledningar är viktigt för att Botkyrka kommun ska fortsätta ha god förmåga att förse Botkyrkabor och näringsverksamheter med vatten- och avloppstjänster och därigenom uppnå en ekonomisk hållbar utveckling, säkerställa anläggningstillgången och genom en planerad förnyelse minskas risken att skjuta förnyelsebehovet framför oss.

VA-verksamhetens investeringsram för förnyelse var under 2017 14 miljoner kronor varav 12 miljoner kronor avsåg förnyelse och 2 miljoner kronor för relining. Relining är en metod för att förnya ledningar varför dessa 14 miljoner kronor redovisas samlat.

Tekniska förvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse daterad 2018-02-14.

---

**Expedieras till:**  
Kommunfullmäktige  
Linda Evjen



2018-02-14

TEF/2018:50

Referens  
Linda EvjenMottagare  
Tekniska nämnden

## Slutredovisning och delredovisning av VA-verksamhetens förnyelse av VA-ledningar 2017, projektnummer 3954-3961

### Förslag till beslut

Tekniska nämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige godkänner slutredovisning för 2017 av projekt förnyelse och relning av VA-ledningar med projektnummer 3954-3958.

Tekniska nämnden beslutar för egen del:

2. Tekniska nämnden godkänner tekniska förvaltningens delredovisning för 2017 av projekt förnyelse och relining av VA-ledningar med projektnummer 3959- 3961.
3. Tekniska nämnden godkänner att upparbetade kostnader i de tre delredovisade projekten, 3959-3961, bokförs på 2017.

### Sammanfattning

VA-verksamheten har under 2017 slutfört fem förnyelseprojekt inom ramen för investeringsprojekten förnyelse av VA-ledningar och relining av VA-ledningar. Dessa slutredovisas som ett samlat investeringsprojekt. VA-verksamheten har också påbörjat tre förnyelseprojekt som inte hunnit slutföras varför dessa projekt delredovisas.

Beslutad investeringsram för 2017 var 14 miljoner kronor och totalt utfall 16,9 miljoner kronor. 15,1 miljoner kronor avser de projekt som slutredovisas (projektnummer 3954-3958) och 1,8 miljoner kronor avser de projekt som delredovisas (3959-3961). Totalt blev utfallet 16,9 miljoner kronor.

Differensen beror på att det projektet som avsåg huvudvattenledningen, sträckan mellan Tullinge och Tumba, var mer komplicerad än vad som var möjligt

att bedöma i förväg. Vidare krävde detta projekt extra schaktning, hantering av förorenade massor och mer renovering på grund av dålig kondition i anslutande ledning.

Sammantaget bedöms genomförda projekt ha bidragit till att förbättra konditionen av ledningsnätet och till ökad leveranssäkerhet av vatten- och avloppstjänster till medborgarna.

## **Ärendet**

### **Bakgrund**

Förnyelse av VA-ledningar är viktigt för att Botkyrka kommun ska fortsätta ha god förmåga att förse Botkyrkabor och näringsverksamheter med vatten- och avloppstjänster och därigenom uppnå en ekonomisk hållbar utveckling, säkerställa anläggningstillgången och genom en planerad förnyelse minskas risken att skjuta förnyelsebehovet framför oss.

VA-verksamhetens investeringsram för förnyelse var under 2017 14 miljoner kronor varav 12 miljoner kronor avsåg förnyelse och 2 miljoner kronor för relining. Relining är en metod för att förnya ledningar varför dessa 14 miljoner kronor redovisas samlat.

### **Medborgarens nytta**

Vatten-, spill- och dagvattenledningar har förnyats och dessa stråk bör nu hålla i minst 50 år. Årets projekt har omfattat drygt 3,5 kilometer ledningar (sammanslagt för vatten, spillvatten och dagvatten), både huvudledningsnät och lokala ledningsnät vilket gynnar hela VA-kollektivet.

Det är viktigt att åtgärda bristfälliga ledningarna så att inte VA-abonenterna drabbas av akuta driftstopp och i värsta fall källaröversvämningar som följd. I förnyelseprojekten åtgärdas noterade brister i ledningar och därmed kan avledning av spill- och dagvatten och leveransen av dricksvatten säkerställas. Problembilden inför förnyelsen kan till exempel vara läckor, inläckage av markvatten, rotinväxt, rörbrott, sprickor och svackor.

### **Ekonomiskt utfall med analys**

Total beslutad investeringsram för förnyelse 2017 var 14 miljoner kronor, 12 miljoner kronor för förnyelse och 2 miljoner kronor för relining. Utfallet för de projekt som här slutredovisas blev totalt 15,1 miljoner kronor och för de delre-

dovisade projekten 1,8 miljoner kronor. Totalt utfall 16,9 miljoner kronor. Nedan presenteras en sammanställning av utfallet 2017 i respektive projekt.

Projekt nr	Benämning	Utfall 2017 (kr)	Redovisningstyp
3954	VA Kärrvägen	294 300	Slutredovisning
3955	VA Renov. Bryggarvägen	6 100 100	Slutredovisning
3956	Kärrtuvevägen	1 445 900	Slutredovisning
3957	VA Kyrkvårdsv./Segersjöv.	5 556 000	Slutredovisning
3958	Ledningsnät Västanvägen	1 737 600	Slutredovisning
3959	VA Skoghemsvägen	219 300	Delredovisning
3960	VA Hålvägen	1 178 400	Delredovisning
3961	VA Rikstensvägen	462 800	Delredovisning
	<b>SUMMA</b>	<b>16 994 400</b>	

Årets ram om 14 miljoner kronor har överskridits med cirka 2,9 miljoner kronor. De utförda förnyelsearbetena har gått bra och vissa arbeten har gått fortare än planerat. Renoveringen av vattenledningen mellan Tumba och Tullinge (Bryggarvägen) har kostat mer än vad som budgeterats på grund av komplicerade inkopplingar, extra schaktning, släntras och förorenade massor samt att omfattningen utökades då anslutande ledning var i sämre kondition än vad som tidigare bedömts.

#### Slutredovisning av slutförda projekt

De projekt som slutförts under året och som därmed slutredovisas är Kärrvägen, Bryggarvägen, Kärrtuvevägen, Segersjövägen/Kyrkvårdsvägen samt Västanvägen och dessa projekt beskrivs kort nedan.

##### **3954 Kärrvägen**

En vattenledning (150 mm gjutjärn) har renoverats genom så kallad spräckning på en sträcka av 300 meter på grund av inkomna klagomål på vattenkvaliteten. VA-arbetet utfördes av kommunens VA-avdelning och under 2017 har funktionsbesiktning och asfaltering skett.

Utfall 2017: 294 300 kronor

##### **3955 Bryggarvägen**

Renovering avser huvudvattenledningen sträckan mellan Tumba och Tullinge. Detta var ett komplicerat projekt som utförts med tre olika tekniker - styrd borrhning, flexibelt foder "vattenstrumpa" och omläggning genom schakt. Arbetet har varit mer komplicerat än ursprunglig bedömning. Att arbeta med dessa stora dimensioner och höga tryck ställer höga krav på tekniskt utförande. Resultatet är mycket bra men den totala kostnaden har överskridit beslutad investeringsram. Det som bland annat ökat kostnaderna är de komplicerade inkopplingar som var nödvändiga med specialkopplingar och extra schaktning för förankring och ledningsläggning, slänter rasade på grund av kraftigt regn. Vidare fanns det många kablar som medförde att det tog extra tid att hantera med specialsugsug, hanteringen av förorenade schaktmassor och lervatten efter borrhningen blev dyrt att både få bort och transportera till tipp. Det blev också ett tilläggsarbete då en anslutande ledning var i så dålig kondition att den också behövde renoveras.

Eftersom en del av den framtida gatan byggdes ska detta projekt kompenseras genom exploateringen om cirka 500 000 kronor.

Utfall 2017: 6 100 100 kronor

#### **3956 Kärrtuvevägen**

För att stärka vattenförsörjningen till framtida nya bostäder vid Kassmyra fortsatte arbetet från Kärrvägen till Kärrtuvevägen med att spräcka vattenledningen, en sträcka på cirka 350 meter. Arbetet påbörjades under 2016 och har slutförts under 2017. Genomfördes i egen regi.

Utfall 2017: 1 445 900 kronor

#### **3957 Segersjövägen/Kyrkvärdsvägen**

Renovering av gamla spill- och vattenledningar från 1950-talet genomfördes för att höja ledningsnätets status och för att undvika läckor. Vattenledningen renoverades med så kallad spräckning och har utförts av kommuns VA-avdelning medan reliningen av spillvattenledningen utfördes av NCC. Renoveringsarbetet slutfördes under november 2017.

Utfall 2017: 5 556 000 kronor



**3958 Västanvägen**

Renovering av vatten- och spillvattenledning på grund av återkommande läckor på vattenledningen och konstaterade svackor på spillvattenledningen vilket ökar risken för stopp. Vattenledningen var en 100 mm segjärn och spillvattenledningen var 225 mm betong. Sträckan cirka 180 meter. Vattenledningen renoverades av kommunens va-avdelning med så kallad sliplining där man skjuter in ett mindre rör inuti befintligt rör och spillvattenledningen relinades av ramavtalsentreprenören NCC. Projektet är slutfört.

Utfall 2017: 1 737 600 kronor

Delredovisning av projekt som påbörjats 2017 och som fortsätter under 2018. Investeringsmedlen för förnyelse av VA-ledningar och relining är så kallade ettåriga. Detta innebär att utgifterna för de projekt som påbörjats under 2017 belastar 2017-års beviljade projektmedel för förnyelse och relining.

De projekt som beskrivs nedan kommer slutredovisas 2018.

**3959 Skogshemsvägen (arbetet fortsätter 2018)**

Återkommande vattenläckor som riskerar att orsaka källaröversvämningar har lett till beslutet att renovera vattenledningen (200 mm gjutjärn) vid Skogshemsvägen. Förarbeten med provborring och geundersökning har utförts. Ledningen kommer läggas om i ny sträckning för att undvika att gå över privat mark. Omläggningen av ledningen kommer påbörjas efter årsskiftet.

Utfall 2017: 219 300 kronor

**3960 Hålvägen (arbetet fortsätter 2018)**

Renovering av vattenledning på grund av upprepade läckor. Arbetet påbörjades innan årsskiftet och beräknas färdigställas under de första månaderna 2018.

Utfall 2017: 1 178 400 kronor

**3961 Rikstensvägen**

Renovering av vattenledning och spillvattenledning. Vattenledningen, en 200 mm gjutjärn renoveras till en PE-ledning. Avloppsserviser och brunnar renoveras och spillvattenledningen ”strumpas”.

Utfall 2017: 462 800 kronor

Åsa Engwall  
Förvaltningschef

Linda Evjen  
va-chef

Expedieras  
Linda Evjen  
Waleed Elamin

**§ 87****Hågelbyparken AB och Upplev Botkyrka AB:s behov av investeringsmedel 2018 (KS/2018:122)****Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige beviljar Hågelbyparken AB och Upplev Botkyrka AB 1 000 000 kronor respektive 1 800 000 kronor för investeringar med prioritet 1 enligt respektive styrelses prioritetsordning.
2. Kommunfullmäktige beslutar att beviljade investeringsmedel disponeras av kommunstyrelsen för att utbetalas till handläggande nämnd.
3. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att i samband med budgetberedningen inför 2019 beakta eventuella effekter på uppdragsersättningen av gjord investering för Hågelbyparken AB och Upplev Botkyrka AB.

**Sammanfattning****Hågelbyparken AB**

VD för Hågelbyparken AB har vid styrelsemötet 2017-04-20 presenterat ett behov av investeringar under 2018. Föreslagna investeringsprojekt redovisas med en prioriteringsordning för att visa vilka som anses vara mer brådskande att genomföra för att kunna upprätthålla en öppen och tillgänglig park.

Styrelsen har vid styrelsemötet 2017-12-22 fastställt investeringsäskanden för 2018 samt uppdragit till VD att översända dessa till ägaren/Botkyrka kommun för vidare hantering. Samtliga förslag till investeringar som styrelsen föreslår finns redovisade i bilaga 1 till tjänsteskrivelsen.

**Upplev Botkyrka AB**

VD för Upplev Botkyrka AB har vid styrelsemötet 2017-04-20 presenterat ett behov av investeringar under 2018. Föreslagna investeringsprojekt redo-

2018-04-11

Dnr KS/2018:122

visas med en prioriteringsordning för att visa vilka som anses vara mer brådskande att genomföra för att kunna upprätthålla öppna och tillgängliga anläggningar.

Styrelsen har vid styrelsemötet 2017-12-22 fastställt investeringsäskanden för 2018 samt uppdragit till VD att översända dessa till ägaren/Botkyrka kommun för vidare hantering. Samtliga förslag till investeringar som styrelsen föreslår finns redovisade i bilaga 1 till tjänsteskrivelsen.

### **Kommunstyrelsens förslag till investeringsplan**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att bevilja investeringsmedel för de projekt som styrelserna har gett prioritet 1. Dessa redovisas i kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse. Investeringsmedlen återfinns i kommunstyrelsens investeringsbudget och överförs till respektive handläggande nämnd. Bolagen får återkomma med övriga investeringar i kommunens kommande arbete med budget 2019 med flerårsplan 2020 - 2022. Eventuella effekter av beslutade investeringsmedel beaktas i samband med budgetarbetet inför 2019.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2018-01-03.

### **Särskilt yttrande**

Lars Johansson (L) lämnar ett särskilt yttrande, bilaga.

\_\_\_\_\_

Expedieras till:  
Kommunfullmäktige



SÄRSKILT YTTRANDE

2018-04-11

## **Ärende 87: Hågelbyparken AB och Upplev Botkyrka AB:s behov av investeringsmedel 2018**

Ärendet visar med all tydlighet på varför dessa bolag inte är "riktiga kommunala bolag" då man måste vända sig till kommunstyrelse och kommunfullmäktige för att få pengar till investeringar. I ett vanligt bolag hade dessa medel funnits inom bolaget.

Liberalerna är av de uppfattningen av dessa två bolag bör på sikt stöpas om så att de kan fungera som andra kommunala bolag t ex Botkyrkabyggen.

Lars Johansson (L)

Referens  
Annette Ödalen  
Johan WestinMottagare  
Kommunfullmäktige

## Hågelbyparken AB och Upplev Botkyrka AB:s behov av investeringsmedel 2018

### Förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige beviljar Hågelbyparken AB och Upplev Botkyrka AB 1 000 000 kronor respektive 1 800 000 kronor för investeringar med prioritet 1 enligt respektive styrelses prioritetsordning.
2. Kommunfullmäktige beslutar att beviljade investeringsmedel disponeras av kommunstyrelsen för att utbetalas till handläggande nämnd.
3. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att i samband med budgetberedningen inför 2019 beakta eventuella effekter på uppdragsersättningen av gjord investering för Hågelbyparken AB och Upplev Botkyrka AB.

### Sammanfattning

#### Hågelbyparken AB

VD för Hågelbyparken AB har vid styrelsemötet 2017-04-20 presenterat ett behov av investeringar under 2018. Föreslagna investeringsprojekt redovisas med en prioriteringsordning för att visa vilka som anses vara mer brådskande att genomföra för att kunna upprätthålla en öppen och tillgänglig park.

Styrelsen har vid styrelsemötet 2017-12-22 fastställt investeringsäskanden för 2018 samt uppdragit till VD att översända dessa till ägaren/Botkyrka kommun för vidare hantering. Samtliga förslag till investeringar som styrelsen föreslår finns redovisade i bilaga 1.

#### Upplev Botkyrka AB

VD för Upplev Botkyrka AB har vid styrelsemötet den 2017-04-20 presenterat ett behov av investeringar under 2018. Föreslagna investeringsprojekt redovi-

2018-01-03

sas med en prioriteringsordning för att visa vilka som anses vara mer brådskande att genomföra för att kunna upprätthålla öppna och tillgängliga anläggningar.

Styrelsen har vid styrelsemötet 2017-12-22 fastställt investeringsäskanden för 2018 samt uppdragit till VD att översända dessa till ägaren/Botkyrka kommun för vidare hantering. Samtliga förslag till investeringar som styrelsen föreslår finns redovisade i bilaga 1.

### **Kommunstyrelsens förslag till investeringsplan**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att bevilja investeringsmedel för de projekt som styrelserna har gett prioritet 1. Dessa redovisas i bilaga 1. Investeringsmedlen återfinns i kommunstyrelsens investeringsbudget och överförs till respektive handläggande nämnd. Bolagen får återkomma med övriga investeringar i kommunens kommande arbete med budget 2019 med flerårsplan 2020 - 2022. Eventuella effekter av beslutade investeringsmedel beaktas i samband med budgetarbetet inför 2019.

Mattias Jansson  
Kommundirektör

Johan Westin  
Ekonomichef

### **Bilaga**

1. Äskande av medel Hågelbyparken AB och Upplev Botkyrka AB
2. Protokoll - Hågelbyparken AB
3. Protokoll - Upplev Botkyrka AB

2018-01-03

**Bolag: Hågelbyparken AB**

(tkr)

Investering (benämning)	Total- budget	Totalbudget/ Återstående belopp fördelat per år (likviditetsbedömning)				
		2 018	2 019	2 020	2 021	Därefter
<b>Hågelby</b>						
Fler fasta parktoaletter	-500	-500				
Parkbelysning gångvägar, Brunnsparken och vid dansbana	-500	-500				
<b>Summa investeringsutgifter</b>	<b>-1 000</b>	<b>-1 000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Bolag: Upplev Botkyrka AB**

(tkr)

Investering (benämning)	Total- budget	Totalbudget/ Återstående belopp fördelat per år (likviditetsbedömning)				
		2 018	2 019	2 020	2 021	Därefter
<b>Lida Friluftsgård</b>						
Förbättra parkeringen på Lida	-300	-300				
Upprustning av Björknäs	-750	-750				
Byta ut ruttna och miljöfarliga slipers mot sten på friluftsgården	-200	-200				
<b>Subtopia</b>						
Asfaltering av grusplan vidSubtopias huvudentéré	-150	-150				
Gatubelysning- väg fram till byggnad	-200	-200				
Belysning på baksidan av huvudbyggnadens entréplan	-150	-150				
Skog och växtlighet i backen ovanför Gula Villan behöver gallras	-50	-50				
<b>Summa investeringsutgifter</b>	<b>-1 800</b>	<b>-1 800</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>



## Äskanden av medel för samhällsnyttiga investeringar 2018 för Hågelbyparken AB och Upplev Botkyrka AB

### Hågelbyparken

#### Prio 1

**Behov:** Fler fasta parktoaletter

**Förslag på lösning:** Bygga in befintliga toaletter i samband med den redan finansierade renovering av murar och fastigheter. Förslagvis bygger man in nya toaletter i den mur som kallas orangeriet och som befintligt innehåller två rum. Vatten och avlopp behöver anslutas till platsen samt rummen inrymmas som toaletter. Kommande driftkostnader hanterar vi själva såsom el och vatten.

**Motivering:** Låg toalett kapacitet idag. Klockhusets toaletter betjänar café och konferens. Parken i övrigt innanför murarna har endast 2 inhyrda bajamajor.

**Bedömd kostnad: 500.000 kr**

#### Prio 1

**Behov:** Parkbelysning för gångvägar, Brunnsparken samt området vid dansbanan

**Förslag på lösning:** Gå vidare med etapp 2 i enlighet med tidigare framtaget förslag. Kommande driftkostnader hanterar vi själva (el).

**Motivering:** Vissa delar av parken upplevs mörk och otrygg. Denna del används frekvent av besökare till parken samt av hyresgäster såsom 4H. Etapp 1 (entréaxel och tvärgående axel förbi huvudbyggnaden) genomförs under 2013.

**Bedömd kostnad: 500.000 kr**

#### Prio 2

**Behov:** Förbättrade sophantering

**Förslag på lösning:** Förbättra området för sophantering samt hanteringen av sopor i parken (sopsortering) behöver lösas på sikt.

**Motivering:** Parken besöks av fler och fler människor, vilket innebär ett större slitage och en ökad mängd sopor att hantera.

**Bedömd kostnad: 150 000 kr**

#### Prio 2

**Behov:** Renovera dammar och kanaler

**Förslag på lösning:** Renovera och rensa de gamla dammarna och kanaler i parken.

**Motivering:** De finns ett eftersatt underhållsbehov av dammar och kanaler i parken. Arbetet borde inledas med en undersökning av befintligt skick.

**Bedömd kostnad: 250 000 kr**

#### Prio 3

**Behov:** Renovera scenhus, tak och golv

**Förslag på lösning:** Tälttaket behöver rengöras och justeras. Scenhuset behöver anpassas för bättre klara arrangemang av olika slag. Dansgolvet behöver renoveras, slipas och ytbehandlas. Vi tittar

**Motivering:** Tälttaket har aldrig rengjorts sedan 2004 och behöver både rengöras och justeras (200 tkr). Initialt behöver vi resonera om vem som ska äga taket och därefter upprätta en plan för dess underhåll. Scenhuset behöver renoveras och anpassas för att klara hantera olika typer av arrangemang (100 tkr). Trägolvet som används som lekyta året-runt behöver renoveras, slipas och ytbehandlas (100 tkr)

**Bedömd kostnad: 400.000 kr**

## Lida friluftsgård

### Prio 1

**Behov:** Förbättra parkeringen på Lida

**Förslag på lösning:** Hyvla av hela den stora parkeringen samt lägga på nytt ytskikt.

**Motivering:** Dagens parkering är utsatt för hård belastning av fordon som besöker området.

Kontinuerligt uppstår stora hål och är en av de saker vi ofta får kritik för. Vi försöker med jämna mellanrum sladda parkeringsytan, men detta hjälper inte utan ett mer omfattande arbete kommer att behöva genomföras för att få ordning på parkeringsytan

**Bedömd kostnad: 300 000 kr**

### Prio 1

**Behov:** Upprustning av Björknäs

**Förslag på lösning:** Renovera det gamla förfallna torpet Björknäs innan det är utom all räddning.

**Motivering:** Björknäs skulle kunna vara ett utrymme för föreningar och andra att använda för läger, samlingslokal och övernattning. Statusbesiktning sker under 2017.

**Bedömd kostnad: 750 000 kr**

### Prio 1

**Behov:** Byta ut ruttna och miljöfarliga slipers mot sten på friluftsgården

**Förslag på lösning:** Ta bort och destruera slipers som används vid planteringar och höjdskillnader på friluftsgården och ersätta detta med sten.

**Motivering:** Historiskt har man använt impregnerade slipers (med kreosot) för att inhägna planteringar och gräsytor där det finns en höjdskillnad. Dessa är till stor del uttjänta och behöver bytas ut.

**Bedömd kostnad: 200 000 kr**

### Prio 2

**Behov:** Ett kombinerat cyklogym och skidlek.

**Förslag på lösning:** Bygg ett cyklogym/skidlek av trä. Sommartid cyklogym och vintertid skidlek. Förslaget är förankrat med kof.

**Motivering:** Utöka utbudet för barn/ungdomar på Lida. Avgiftsfritt.

**Bedömd kostnad: 250 000 kr**

### Prio 2

**Behov:** Vallarbod och servicestation för cykel

**Förslag på lösning:** Bygga till starthuset vid spårcentralen för att anpassas till att kunna utgöra vallarbod med möjlighet att valla sina skidor. Kommande driftkostnader hanterar vi själva (el) samt inventarier (vertyg mm)

**Motivering:** Ökar servicenivån för det stora numerär skidåkare i området. Avgiftsfritt.

**Bedömd kostnad: 100.000 kr**

### Egenfinansierat mot avgift

**Behov:** En bana för fresbeegolf (Vi har utrustning, men behöver skapa banförutsättningar)

**Förslag på lösning:** Få en bana ritad och uppsatt. Förslaget är förankrat med kof.

**Motivering:** Ytterligare ett sätt att utöka utbudet av aktiviteter för ungdomar på Lida Friluftsgård

**Bedömd kostnad: 50 000 kr**

### Prio 2

**Behov:** Ny tillfartsväg till Lida samt nya gång- och cykelvägar

**Förslag på lösning:** En ny tillfartsväg norrifrån som ansluter till förbifart Tullinge samt i samband med detta organisera om parkering, busshållplats, cykelställ och entré till friluftsgård. Utöver detta nya gång- och cykelvägar till Lida från Tullinge, Storvreten och Grödinge.

**Motivering:** Nuvarande väg håller inte för den volym besökare som färdas till Lida samt vi vill förbättra möjligheten att ta sig till Lida med cykel eller promenad.

**Bedömd kostnad: 70 000 000kr**

**Egenfinansierat mot kommande hyresintäkt**

**Behov:** Bygga om det gamla reningsverket till ett strandkiosk

**Förslag på lösning:** Bygga om det gamla reningsverket vid Lidabadet till ett strandkiosk som kan användas året runt.

**Motivering:** Fastigheten skulle kunna användas till något positivt och vara strandkiosk där du köper din glass eller hyr din kajak alternativt vintertid hyr dina långfärdsskridskor.

**Bedömd kostnad: 300 000 kr**

**Subtopia****Prio 1**

**Behov:** Asfaltering av grusplan vid Subtopias huvudentré. I dagsläget delas denna yta med LG Bil & motor och Subtopia.

**Förslag på lösning:** Asfaltering av hela parkeringsytan

**Motivering:** Flera gånger per år måste stora potthål fyllas igen. Sommartid plågas uteserveringen av damm från den grusade ytan. Den är så pass dålig att fordon skadas.

**Bedömd kostnad: 150.000 kr**

**Prio 1**

**Behov:** I dagsläget finns endast en strålkastare framme vid entrén. Vägen fram till byggnad har ingen gatubelysning och upplevs otrygg.

**Förslag på lösning:** Installera gatubelysning från bilvägen och som leder ända fram till huvudbyggnaden. Kommande driftkostnader hanterar vi själva.

**Motivering:** Större delen av året är det mörkt i området. Besökare och personer som arbetar i området tycker att det känns otryggt att gå den vägsträcka utan att det är upplyst

**Bedömd kostnad: 200.000 kr**

**Prio 1**

**Behov:** I dagsläget finns ingen belysning på baksidan av huvudbyggnadens entréplan. Baksidan är sedan flera år iordningställd för att t ex kunna fungera som ytterligare en uteservering för Restaurang Subtopia.

**Förslag på lösning:** Installera belysning på huvudbyggnadens baksida. Kommande driftkostnader hanterar vi själva.

**Motivering:** Större delen av året är det mörkt i området. Huvudbyggnaden skulle även synas från andra hållet ned mot Albysjön. Dessutom skulle baksidan kunna användas för olika ändamål om det fanns belysning.

**Bedömd kostnad: 150.000 kr**

**Prio 1**

**Behov:** Skogen och växtligheten i backen ovanför Gula Villan behöver gallras på sly och gamla, farliga träd.

**Förslag på lösning:** Gallring och utrensning.

**Motivering:** Detta ska genomföras i syfte att snygga upp i området men även för att få bort träd som kan anses utgöra fara för människor och fastigheter.

**Bedömd kostnad: 50.000 kr**

**Prio 2**

**Behov:** Uppfräschning av ytterområde och grönområden samt skötsel av detta. Det borde gå att finna enkla men bra lösningar på planteringar som är lättaskötta och där vi med gemensam kraft kan säkerställa att detta hålls efter.

**Förslag på lösning:** Inköp och plantering för att förbättra den yttre miljön i området

**Motivering:** Subtopia har under lång tid varit eftersatt avseende yttre miljö. I dagsläget finns inga planteringar eller blomlådor alls i området, vilket är udda eftersom hela området är en stor arbetsplats och välbesökt destination för besökare. Det växer massor av ogräs och skötseln är bristfällig.

**Bedömd kostnad: 50.000 kr**

**Prio 2**

**Behov:** Utred status på murarna och skulpturerna vid Gula Villan

**Förslag på lösning:** Utredning av murar och skulpturer för att ta reda dess status samt behovet av underhållsinsatser och restaureringar.

**Motivering:** Gula Villans trädgård, murar och skulpturer lider av det eftersatta underhållet och kan utgöra en fara för besökaren samt förlora ett kulturhistoriskt intresse för allmänheten. Dessutom kan det bli en kostsam affär att inte göra insatser nu utan vänta till att murar börjar rasa och unika kulturvärden försvinner.

**Bedömd kostnad: 150.000 kr**

**Prio 2**

**Behov:** Förbättrade sophertering

**Förslag på lösning:** Förbättra hanteringen av sopor i området (sopsortering).

**Motivering:** Ett nytt hus behöver uppföras för hantering av sopor i området (klustret).

**Bedömd kostnad: 200 000 kr**

# HågelbyParken

Nr. 115

**Protokoll fört vid styrelsemöte för Hågelbyparken AB per capsulam**

**Datum:** 2017-12-22

**Plats:** per capsulam

**Svar på mejl:** Inger Ros, IR  
Willy Viitala, WV  
Tobias Ginman, TG  
Anders Jansson, AJ  
Bo Claesson, BC  
Bengt Kring, BK  
Stefan Eriksson, SE  
Elias Tony, ET  
Fredrik Andersson, FA  
Owe Lavin, OL  
Deniz Bulduk, DB  
Carl Widercrantz, CA

## **1. Mötets öppnande**

Ordförande Inger Ros förklarade styrelsemötet i Hågelbyparken AB för öppnat.

## **2. Godkännande av dagordning**

Föreslagen dagordning godkändes och det finns enbart en punkt att behandla.

## **3. Val av justerare**

Till justerare valdes Willy Viitala, WV

# HägelbyParken

## 4. Investeringsäskande

VD har vid styrelsemötet 2017-04-20 presenterat investeringsäskanden för 2018. Underlaget är bilagt protokollet och har nu även en tydlig prioritering över vilka investeringar som vi anser vara brådskande för att kunna upprätthålla funktionen som öppen och tillgänglig park.

**Styrelsen beslutade att fastställa investeringsäskandena för 2018 i enlighet med bilaga 1 samt uppdra åt VD att översända dessa till ägaren.**

**Vid protokollet:**

**Justeras:**

**Krister Kalte**

**Inger Ros**

**Willy Viitala**



UPPLEV BOTKYRKA!

Nr. 71

**Protokoll fört vid styrelsemöte för Upplev Botkyrka AB per capsulam**

**Datum:** 2017-12-22

**Plats:** per capsulam

**Svar på mejl:** Inger Ros, IR  
Willy Viitala, WV  
Tobias Ginman, TG  
Anders Jansson, AJ  
Bo Claesson, BC  
Bengt Kring, BK  
Stefan Eriksson, SE  
Elias Tony, ET  
Fredrik Andersson, FA  
Owe Lavin, OL  
Deniz Bulduk, DB  
Carl Widercrantz, CA

**1. Mötets öppnande**

Ordförande Inger Ros förklarade styrelsemötet i Upplev Botkyrka AB för öppnat.

**2. Godkännande av dagordning**

Föreslagen dagordning godkändes och det finns enbart en punkt att behandla.

**3. Val av justerare**

Till justerare valdes Willy Viitala, WV

**LIDA**

**SUBTOPIA**

Upplev Botkyrka AB, Hågelby Gård, 147 43 Tumba Tel 08-599 07 100 Fax 08-530 311 53 Org. nr. 556767-7876

[www.lida.nu](http://www.lida.nu) [www.subtopia.se](http://www.subtopia.se)

*Lida och Subtopia är en del av Upplev Botkyrka AB, ett helägt bolag av Botkyrka kommun.*



UPPLEV BOTKYRKA!

#### **4. Investeringsäskande**

VD har vid styrelsemötet 2017-04-20 presenterat investeringsäskanden för 2018. Underlaget är bilagt protokollet och har nu även en tydlig prioritering över vilka investeringar som vi anser vara brådskande för att kunna upprätthålla funktionen som öppna och tillgängliga anläggningar.

**Styrelsen beslutade att fastställa investeringsäskandena för 2018 i enlighet med bilaga 1 samt uppdra åt VD att översända dessa till ägaren.**

**Vid protokollet:**

**Justeras:**

**Krister Kalte**

**Inger Ros**

**Willy Viitala**

**LIDA<sup>o</sup>**

**SUBTOPIA<sup>o</sup>**

Upplev Botkyrka AB, Hågelby Gård, 147 43 Tumba Tel 08-599 07 100 Fax 08-530 311 53 Org. nr. 556767-7876

[www.lida.nu](http://www.lida.nu) [www.subtopia.se](http://www.subtopia.se)

*Lida och Subtopia är en del av Upplev Botkyrka AB, ett helägt bolag av Botkyrka kommun.*



**§ 88****Redovisning och förlängd beredningstid för obesvarade motioner (KS/2018:155)****Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige godkänner redovisningen per 2018-03-13 och ger följande motioner förlängd beredningstid till och med 2019-04-30.

<b>Beteckning</b>	<b>Datum</b>	<b>Ärendebeskrivning</b>
KS/2012:550	2012-12-13	Löpande ekonomisk uppföljning av driftskostnaderna för Tullinge respektive övriga Botkyrka (TUP)
KS/2014:402	2014-06-17	Verka för en försäljning av hela eller delar av fjärrvärmeproduktionen (M) och (L)
KS/2014:727	2014-11-27	Uppmärksamma 100-årsminnet av folkmordet på kristna (KD)
KS/2015:80	2015-01-29	Bolagisera och sälj Hangaren (M), (KD), (L) och (C)
KS/2015:83	2015-01-29	Problemet med vissa hundar och dess ägare (M)
KS/2015:84	2015-01-29	Utred möjligheterna att anlägga en idrottsarena i Hamra grustag (M)
KS/2015:120	2015-01-29	Hågelbyparken som historiskt turistcentrum (SD)
KS/2015:262	2015-03-26	Juridiska enheten (M)
KS/2015:264	2015-03-26	Reformera dialogforum (M)
KS/2015:266	2015-03-26	Tillfälliga bygglov för modulbostäder (M)
KS/2015:443	2015-05-28	Stärk demokratin - avskaffa medborgarförslagen (M), (KD)
KS/2015:699	2015-10-22	Botkyrka behöver en plan mot radikalismen (M)
KS/2015:702	2015-10-22	Uppdatera utanförskapsrapporten (M)
KS/2016:137	2016-02-25	Kommunen måste investera i klimatomställning istället för i oljebolag (V)

2018-04-11

Dnr KS/2018:155

KS/2016:251	2016-04-28	Myndighetspost (C)
KS/2016:341	2016-04-28	Knyt samman Norra Botkyrka, däck över E4/E20 (L)
KS/2016:362	2016-04-28	Gröna obligationer (L)
KS/2016:425	2016-05-26	Tillsätt en arbetsmiljösamordnare i Botkyrka kommun (KD)
KS/2016:479	2016-06-21	Slå ihop bolagen Södertörns Energi AB och Södertörns Fjärrvärme AB (KD)
KS/2016:491	2016-06-21	Omförhandla ”specialavtalen” med Folkets hus (M)
KS/2016:494	2016-06-21	Arbets- och näringslivsberedningen – att vara eller inte vara (M),
KS/2016:496	2016-06-21	Fördela annonseringen på båda lokaltidningarna (M)
KS/2016:708	2016-10-27	Bygg en simhall i Tullinge (TUP)
KS/2016:733	2016-10-27	Utred möjligheten att korta arbetstiden för kommunanställd städpersonal (V)
KS/2016:734	2016-10-27	Öka effektiviteten i de kommunala verksamheterna (L)
KS/2016:737	2016-10-27	Mer frukt i våra parker (C)
KS/2016:809	2016-12-15	Ta fram rutiner för förebyggande av smittskyddsarbete och rutiner för hur man hanterar ett utbrott av smittsam sjukdom på kommunens samtliga arbetsplatser (M)
KS/2017:55	2017-01-26	Lämna Mälardalsrådet (SD)
KS/2017:79	2017-01-26	Kommunens indelning i valkretsar vid valet 2018 (KD)

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2018-03-13.

\_\_\_\_\_  
Expedieras till:  
Kommunfullmäktige



2018-03-13

Dnr KS/2018:155

Referens  
Jesper DahlMottagare  
Kommunstyrelsen**Redovisning och förlängd beredningstid för obesvarade motioner (KS/2018:155)****Förslag till beslut**

Kommunledningsförvaltningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige godkänner redovisningen per 2018-03-13 och ger följande motioner förlängd beredningstid till och med 2019-04-30.

Beteckning	Datum	Ärendebeskrivning
KS/2012:550	2012-12-13	Löpande ekonomisk uppföljning av driftskostnaderna för Tullinge respektive övriga Botkyrka (TUP)
KS/2014:402	2014-06-17	Verka för en försäljning av hela eller delar av fjärrvärmeproduktionen (M) och (L)
KS/2014:727	2014-11-27	Uppmärksamma 100-årsminnet av folkmordet på kristna (KD)
KS/2015:80	2015-01-29	Bolagisera och sälj Hangaren (M), (KD), (L) och (C)
KS/2015:83	2015-01-29	Problemet med vissa hundar och dess ägare (M)
KS/2015:84	2015-01-29	Utred möjligheterna att anlägga en idrottsarena i Hamra grustag (M)
KS/2015:120	2015-01-29	Hägelbyparken som historiskt turistcentrum (SD)
KS/2015:262	2015-03-26	Juridiska enheten (M)
KS/2015:264	2015-03-26	Reformera dialogforum (M)
KS/2015:266	2015-03-26	Tillfälliga bygglov för modulbostäder (M)
KS/2015:443	2015-05-28	Stärk demokratin - avskaffa medborgarförslagen (M), (KD)
KS/2015:699	2015-10-22	Botkyrka behöver en plan mot radikalismen (M)
KS/2015:702	2015-10-22	Uppdatera utanförskapsrapporten (M)

2018-03-13

Dnr KS/2018:XX

KS/2016:137	2016-02-25	Kommunen måste investera i klimatomställning istället för i oljebolag (V)
KS/2016:251	2016-04-28	Myndighetspost (C)
KS/2016:341	2016-04-28	Knyt samman Norra Botkyrka, däck över E4/E20 (L)
KS/2016:362	2016-04-28	Gröna obligationer (L)
KS/2016:425	2016-05-26	Tillsätt en arbetsmiljösamordnare i Botkyrka kommun (KD)
KS/2016:479	2016-06-21	Slå ihop bolagen Södertörns Energi AB och Södertörns Fjärrvärme AB (KD)
KS/2016:491	2016-06-21	Omförhandla "specialavtalen" med Folkets hus (M)
KS/2016:494	2016-06-21	Arbets- och näringslivsberedningen – att vara eller inte vara (M),
KS/2016:496	2016-06-21	Fördela annonseringen på båda lokaltidningarna (M)
KS/2016:708	2016-10-27	Bygg en simhall i Tullinge (TUP)
KS/2016:733	2016-10-27	Utred möjligheten att korta arbetstiden för kommunanställd städpersonal (V)
KS/2016:734	2016-10-27	Öka effektiviteten i de kommunala verksamheterna (L)
KS/2016:737	2016-10-27	Mer frukt i våra parker (C)
KS/2016:809	2016-12-15	Ta fram rutiner för förebyggande av smittskyddsarbete och rutiner för hur man hanterar ett utbrott av smittsam sjukdom på kommunens samtliga arbetsplatser (M)
KS/2017:55	2017-01-26	Lämna Mälardalsrådet (SD)
KS/2017:79	2017-01-26	Kommunens indelning i valkretsar vid valet 2018 (KD)

### Ärendet

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning § 32, ska kommunstyrelsen två gånger varje år, i april och oktober, redovisa för kommunfullmäktige vilka motioner som inte har beretts färdigt. Nedan redovisas en sammanställning över det totala antalet motioner samt antalet motioner som fått förlängd beredningstid vid 2016, 2017 och 2018 års återrapporteringstillfällen:

	April 2016	Oktober 2016	April 2017	Oktober 2017	April 2018
Antal motioner som beviljades förlängd beredningstid vid återrapporteringstillfället	46	45	26	37	29
Antal obesvarade motioner vid återrapporteringstillfället	81	89	63	60	49

2018-03-13

Dnr KS/2018:XX

Mattias Jansson  
Kommundirektör

Jakob Etaat  
Kanslichef

**Bilagor**

Redovisning av ej slutbehandlade motioner per 2018-03-05.

Expedieras till  
Samtliga nämnder  
Berörda kommunala bolag

**Fetstil = nämnd/motsvarande har yttrat sig**

Motioner besvaras alltid av kommunfullmäktige, efter yttrande av berörd/da nämnder eller motsvarande.

**Färgmarkerade motioner ges förlängd beredningstid då dessa inte har beretts klar inom ett år.**

---

**Redovisning av obesvarade motioner per 2018-04-11**

Beteckning	Datum	Ärendebeskrivning	Yttrande från nämnd	Behandlad av KF
KS/2012:550	2012-12-13	Löpande ekonomisk uppföljning av driftskostnaderna för Tullinge respektive övriga Botkyrka (TUP)	KLF	
KS/2014:85	2014-02-20	Ta över Norsborgs centrum - eftersom marknaden har misslyckats (M)	<b>KLF</b>	KF 2018-01-25
KS/2014:402	2014-06-17	Verka för en försäljning av hela eller delar av fjärrvärmeproduktionen (M) och (L)	KLF	
KS/2014:727	2014-11-27	Uppmärksamma 100-årsminnet av folkmordet på kristna (KD)	KLF	
KS/2015:80	2015-01-29	Bolagisera och sälj Hangaren (M), (KD), (L) och (C)	KLF, UBAB	
KS/2015:83	2015-01-29	Problemet med vissa hundar och dess ägare (M)	KLF, <b>BOBY</b>	
KS/2015:84	2015-01-29	Utred möjligheterna att anlägga en idrottsarena i Hamra grustag (M)	<b>KLF, KOFN, UBAB</b>	
KS/2015:120	2015-01-29	Hågelbyparken som historiskt turistcentrum (SD)	<b>KOFN, HÅBY</b>	
KS/2015:262	2015-03-26	Juridiska enheten (M)	<b>KLF</b>	
KS/2015:264	2015-03-26	Reformera dialogforum (M)	KLF	
KS/2015:266	2015-03-26	Tillfälliga bygglov för modulbostäder (M)	<b>SBN, TN, SOCN, BOBY</b>	
KS/2015:267	2015-03-26	Avyttra Stadsnätet (M), (L), (C)	KLF	KF 2018-01-25
KS/2015:345	2015-04-28	Övervakning av utsatta områden (SD)	KLF	KF 2017-11-23
KS/2015:429	2015-05-28	Omvandla hyresrätter i allmännyttan till andelslägenheter för socialnämndens biståndsbehov (M)	KLF, BOBY	KF 2018-02-22
KS/2015:443	2015-05-28	Stärk demokratin - avskaffa medborgarförslagen (M), (KD)	KLF	
KS/2015:699	2015-10-22	Botkyrka behöver en plan mot radikalismen (M)	BRÅ	
KS/2015:702	2015-10-22	Uppdatera utanförskapsrapporten (M)	<b>AVUN, DB</b>	
KS/2015:716	2015-10-22	Inrätta kommunala trygghetsteam (M)	SOC, KLF	KF 2017-11-23
KS/2015:717	2015-10-22	Upprätta plan över verksamheter inom socialförvaltningen som är möjliga att upphandla (M)	SOC, KLF	KF 2017-12-19
KS/2016:61	2016-01-28	Utred möjligheterna att båtpendla mellan Tullinge och Stockholm (TUP)	KLF	KF 2017-12-19
KS/2016:110	2016-02-25	Arbete mot hedersproblematik i Botkyrka (SD)	KLF, SOCN	KF 2018-02-22
KS/2016:132	2016-02-25	Anlägg infartsparkering i Vårsta (M)	SBN	KF 2018-02-22
KS/2016:134	2016-02-25	Säkerhet och trygghet för personal och förtroendevalda (M)	BRÅ, KLF	KF 2017-11-23
KS/2016:137	2016-02-25	Kommunen måste investera i klimatomställning istället för i oljebolag (V)	KLF	
KS/2016:251	2016-04-28	Myndighetspost (C)	KLF	
KS/2016:341	2016-04-28	Knyt samman Norra Botkyrka, däck över E4/E20 (L)	SBN, KLF	

KS/2016:343	2016-04-28	Övervakningsameror för att minska cykelstölder (TUP)	KLF	KF 2017-11-23
KS/2016:362	2016-04-28	Gröna obligationer (L)	KLF	
KS/2016:425	2016-05-26	Tillsätt en arbetsmiljösamordnare i Botkyrka kommun (KD)	KLF	
KS/2016:427	2016-05-26	Renovera Järnåldersbyn/Hogslaby i Hågelbyparken (SD)	HÅBY	KF 2018-01-25
KS/2016:479	2016-06-21	Slå ihop bolagen Södertörns Energi AB och Södertörns Fjärrvärme AB (KD)	KLF	
KS/2016:491	2016-06-21	Omförhandla "specialavtalen" med Folkets hus (M)	KLF	
KS/2016:493	2016-06-21	Kompetensfonden ska komma alla Botkyrkabor till del (M)	PU	KF 2018-02-22
KS/2016:494	2016-06-21	Arbets- och näringslivsberedningen – att vara eller inte vara (M),	KLF	
KS/2016:495	2016-06-21	Östersundsmodellen för flyktingsmottagande (M)	SOCN, SBN	KF 2018-01-25
KS/2016:496	2016-06-21	Fördela annonseringen på båda lokaltidningarna (M)	KLF	
KS/2016:498	2016-06-21	Skapa fler YH-utbildningar (M)	SBN, AVUN	KF 2018-02-22
KS/2016:708	2016-10-27	Bygg en simhall i Tullinge (TUP)	KOFN, SBN, TN	
KS/2016:733	2016-10-27	Utred möjligheten att korta arbetstiden för kommunanställd städpersonal (V)	TN	
KS/2016:734	2016-10-27	Öka effektiviteten i de kommunala verksamheterna (L)	KLF	
KS/2016:737	2016-10-27	Mer frukt i våra parker (C)	SBN, HÅBY	
KS/2016:809	2016-12-15	Ta fram rutiner för förebyggande av smittskyddsarbete och rutiner för hur man hanterar ett utbrott av smittsam sjukdom på kommunens samtliga arbetsplatser (M)	PU	
KS/2017:55	2017-01-26	Lämna Mälardalsrådet (SD)	KLF	
KS/2017:78	2017-01-26	Inrätta ett lokalt larmnummer (TUP)	KLF	KF 2017-11-23
KS/2017:79	2017-01-26	Kommunens indelning i valkretsar vid valet 2018	KLF	
KS/2017:145	2017-02-23	Sänk hastigheten på väg 569 (C)	SBN	KF 2017-11-23
KS/2017:190	2017-03-30	Vård- och omsorgsboenden med profilering (M)	VON	KF 2018-03-22
KS/2017:193	2017-03-30	Servicehus också i Tullinge och Norra Botkyrka (M)	VON	KF 2018-03-22
KS/2017:198	2017-03-30	Rökfri arbetstid (L)	PU	KF 2018-03-22
KS/2017:225	2017-03-30	Möjliggör för allmänheten att rösta i markanvisningstävlingar ©	SBN	KF 2018-03-22
KS/2017:226	2017-03-30	Inför register för motioner och andra skrivelser på kommunens hemsida (SD)	KLF	KF 2018-03-22
KS/2017:242	2017-03-30	Ungdomsmottagning - Södra Botkyrka (M)	SOC, FHK	KF 2017-12-19
KS/2017:280	2017-04-27	Utred i vilken omfattning organisationen Islamic Relief har besökt Botkyrka kommuns verksamheter (SD)	KLF	
KS/2017:284	2017-04-27	Undersökning gällande extremism i Botkyrkas skolor (SD)	UN	
KS/2017:307	2017-05-23	Utred kommunens hemtjänst (M)	VON	KF 2018-03-22
KS/2017:308	2017-05-23	Trepartsavtal (M)	KLF/Kansli	
KS/2017:349	2017-05-23	Uppmana kommunanställda att göra felanmälningar (TUP)	SBN	
KS/2017:397	2017-06-20	Bygg infartsparkeringar/hus i Hallunda/Norsborg (	SBN	
KS/2017:425	2017-06-20	Stäng av Tullinge strand för genomfart under april - september (TUP)	SBN	
KS/2017:426	2017-06-20	Förvärva, sanera och exploatera attraktiv mark (TUP)	MHN	
KS/2017:562	2017-09-28	Stärk närdemokratin – inför kommundelsnämnder (TUP)	KLF	
KS/2017:606	2017-09-28	Bättre utmärkning av gång- och cykelvägar i Botkyrka (L)	SBN	
KS/2017:687	2017-10-26	Etablera nytt äldreboende med språkinriktning i norra Botkyrka (KD),	VON	

KS/2017:690	2017-10-26	Återinför kontaktpolitiker (M),	VON	
KS/2017:749	2017-11-23	Säkerheten på våra skolgårdar	TN, KLF	
KS/2017:764	2017-11-23	Stöd till dem som utsätts för sexuella trakasserier och övergrepp	PU	
KS/2017:753	2017-11-23	Sänk hastigheten på väg 569 (C),	SBN	
KS/2017:796	2017-12-19	Inrätta ett landsbygdsråd	KLF	
KS/2018:42	2018-01-25	Inrätta ett E-sportcenter i Botkyrka kommun (SD)	KOFN	
KS/2018:128	2018-02-22	Kostnader för tolkar i Botkyrka (SD)	KLF	
KS/2018:130	2018-02-22	Planera för "tysta zoner" i Botkyrka kommun (KD)	SBN	
KS/2018:131	2018-02-22	Gör Xenter till ett eget gymnasium (M)	AVUN	
KS/2018:167	2018-03-22	Återvandringskontor/Inrätta en återvandringsstjänst (SD)		

AVUN	Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden
BOBY	AB Botkyrkabyggen
BRÅ	Brottsförebyggande rådet
DB	Demokratiberedningen
HÅBY	Hågelbyparken AB
KLF	Kommunledningsförvaltningen
KOFN	Kultur- och fritidsnämnden
MOHN	Miljö- och hälsoskyddsnämnden
PU	Personalutskottet
SBN	Samhällsbyggnadsnämnden
SOCN	Socialnämnden
SRV	SRV återvinning AB
TN	Tekniska nämnden
UBAB	Upplev Botkyrka AB
UN	Utbildningsnämnden
VON	Vård- och omsorgsnämnden





## Redovisning och förlängd beredningstid för obesvarade medborgarförslag (KS/2018:155)

### Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige godkänner redovisningen per 2018-03-13 och ger följande medborgarförslag förlängd beredningstid till och med 2019-04-30.

Beteckning	Beskrivning
KS/2014:552	Kommunen ska be om tillåtelse innan man skickar ut sms till medborgare
KS/2014:568	Renare och snyggare Botkyrka med hjälp av civilsamhället
KS/2014:632	Önskan om att Botkyrka kommun finansierar fiberoptiska kablar för dataöverföring
KS/2014:766	Gör området runt Tumba Idrottshus till en rökfri zon
KS/2015:384	Inrätta ett Ericsson-museum i Hågelby
KS/2016:353	Förbud mot smällare och raketer i Botkyrka kommun i privat regi
KS/2016:385	Tillsätt fisketillsynsmän för att förhindra överfiske
KS/2016:564	Internethastigheten utökas på landsbygden i Botkyrka
KS/2016:590	Låna ut cyklar till medborgare
KS/2016:650	Förslag om badbuss från Tumba Centrum till Sandviksbadet
KS/2016:652	Gör röda stugan till sommarcafé mitt emot Tullinge strand 60

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2018-03-13.



Referens  
Jesper Dahl

Mottagare  
Kommunstyrelsen

## Redovisning och förlängd beredningstid för obesvarade medborgarförslag (KS/2018:155)

### Förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige godkänner redovisningen per 2018-03-13 och ger följande medborgarförslag förlängd beredningstid till och med 2019-04-30.

Beteckning	Beskrivning
KS/2014:552	Kommunen ska be om tillåtelse innan man skickar ut sms till medborgare
KS/2014:568	Renare och snyggare Botkyrka med hjälp av civilsamhället
KS/2014:632	Önskan om att Botkyrka kommun finansierar fiberoptiska kablar för dataöverföring
KS/2014:766	Gör området runt Tumba Idrottshus till en rökfri zon
KS/2015:384	Inrätta ett Ericsson-museum i Hågelby
KS/2016:353	Förbud mot smällare och raketer i Botkyrka kommun i privat regi
KS/2016:385	Tillsätt fisketillsynsmän för att förhindra överfiske
KS/2016:564	Internethastigheten utökas på landsbygden i Botkyrka
KS/2016:590	Låna ut cyklar till medborgare
KS/2016:650	Förslag om badbuss från Tumba Centrum till Sandviksbadet
KS/2016:652	Gör röda stugan till sommarcafé mitt emot Tullinge strand 60

### Ärendet

#### Kommunledningsförvaltningen

Post Botkyrka kommun, 147 85 TUMBA · Besök Munkhättevägen 45, Tumba · Kontaktcenter 08-530 610 00

Direkt 08 530 610 00 / Sms 073-421 86 02 · E-post [jesper.dahl@botkyrka.se](mailto:jesper.dahl@botkyrka.se)

Org.nr 212000-2882 · Bankgiro 624-1061 · Webb [www.botkyrka.se](http://www.botkyrka.se)

2018-03-13

Dnr KS/2018:155

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning § 33, ska kommunstyrelsen två gånger varje år, i april och oktober, redovisa för kommunfullmäktige vilka medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Nedan redovisas en sammanställning över det totala antalet medborgarförslag samt antalet medborgarförslag som fått förlängd beredningstid vid 2016, 2017 och 2018 års återrapporteringstillfällen:

	April 2016	Oktober 2016	April 2017	Oktober 2017	April 2018
Antal medborgarförslag som beviljades förlängd beredningstid vid återrapporteringstillfället	24	19	15	18	11
Antal obesvarade medborgarförslag vid återrapporteringstillfället	100	64	80	49	70

Mattias Jansson  
Kommundirektör

Jakob Etaat  
Kanslichef

### Bilagor

Redovisning av ej slutbehandlade medborgarförslag per 2018-03-05.

Expedieras till  
Samtliga nämnder  
Berörda kommunala bolag

**Fetstil = nämnd/motsvarande har yttrat sig**

Om fler än en nämnd bör yttra sig över förslaget besvaras det slutligt av kommunfullmäktige eller i de fall frågan rör ett område som inte tillhör någon nämnd eller är av principiell betydelse. Är kolumnen *yttrande från* tom besvaras förslaget direkt av nämnd.

**Redovisning av obesvarade medborgarförslag per 2017-03-17**

Beteckning	Beskrivning	Yttrande från	Beslut av	Behandlad
KS/2013:76	Förbättra skidspårssystemet Lida-Harbro-Brantbrink	UBAB, <b>KOFN</b> , <b>SBN</b>	KF	KF 2018-01-25
KS/2013:489	Att Botkyrka kommun köper in Norsborgs centrum och river det för att bygga hyreslägenheter	KLF	KF	KF 2018-01-25
KS/2014:393	Bygg inspirationsplats för alla religioner	<b>KLF</b>	KF	KF 2017-12-19
KS/2014:552	Kommunen ska be om tillåtelse innan man skickar ut sms till medborgare	KLF	KF	
KS/2014:568	Renare och snyggare Botkyrka med hjälp av civilsamhället	KLF	KF	
KS/2014:632	Önskan om att Botkyrka kommun finansierar fiberoptiska kablar för dataöverföring	KLF	KF	
KS/2014:766	Gör området runt Tumba Idrottshus till en rökfri zon	<b>KLF, KOFN, TN</b>	KF	
KS/2015:135	Kopplingstvång för hundar i Lida naturreservat	<b>KLF, MHN, UBAB</b>	KF	KF 2018-01-25
KS/2015:384	Inrätta ett Ericsson-museum i Hågelby	UBAB, <b>KOFN</b>	KF	
KS/2015:556	Bygg en trappa i backen vid Flaggplans busshållplats i Tullinge		SBN	KF 2017-11-23 (Svar anmäldes)
KS/2015:758	Skjut upp renovering av lägenheter och bygg istället paviljonger för flyktingar	<b>SOC, BOBY</b>	KF	KF 2017-06-20
KS/2015:845	Inför parkeringsförbud		SBN	KF 2017-11-23 (Svar anmäldes)
KS/2016:57	Asfaltera väg/trappa mellan skogen Tingsbergsvägen och Mellanbergsvägen i Tullinge		SBN	KF 2017-06-20 (Svar anmäldes)
KS/2016:263	Trafiksituationen i Solbo		SBN	KF 2017-06-20 (Svar anmäldes)
KS/2016:318	Förslag om näridrottsplats för spontanidrott i Tullinge	KOFN, SBN	KF	KF 2018-01-25
KS/2016:353	Förbud mot smällare och raketer i Botkyrka kommun i privat regi		KLF	
KS/2016:383	Bygg farthinder vid Vreta Gårdsväg/Kottestigen		SBN	KF 2017-06-20 (Svar anmäldes)
KS/2016:385	Tillsätt fisketillsynsmän för att förhindra överfiske		SBN	
KS/2016:420	Förslag om- exploatera kullen söder om Xenter		SBN	KF 2017-09-20 (Svar anmäldes)
KS/2016:462	Sätt upp en skylt om Stenstoderna vid backen till Storvreten		KF	KF 2017-12-19
KS/2016:519	Fler bussturer inom Tullinge		SBN	KF 2017-04-27 (Svar anmäldes)
KS/2016:522	Bygg fler bostäder	KLF	KF	KF 2018-02-22
KS/2016:546	Sätt upp gupp på Södra Parkhemsvägen mellan infarterna Liljestigen och Murgrönsvägen		SBN	KF 2017-06-20 (Svar anmäldes)
KS/2016:547	Förslag om farthinder på Almvägen 2-10 i Tullinge		SBN	KF 2017-09-28 (Svar anmäldes)
KS/2016:563	Sätt upp en skylt som förbjuder rastning av hundar vid Körbärsparcken i Tullinge Villastad		SBN	KF 2017-09-28 (Svar anmäldes)
KS/2016:564	Internethastigheten utökas på landsbygden i Botkyrka	KLF	KF	
KS/2016:565	Förslag om farthinder på Harbrovägen		SBN	KF 2017-04-27 (Svar anmäldes)
KS/2016:568	Förslag om att öppna Åvägen i Tullinge		SBN	KF 2017-05-23 (Svar anmäldes)

KS/2016:574	Förslag om utbyggnad av infartsparkering i Tumba		SBN	KF 2017-05-23 (Svar anmäldes)
KS/2016:575	Förslag om att bygga lastbilsparkeeringar på Harbrovägen		SBN	KF 2017-12-19 (Svar anmäldes)
KS/2016:578	Hopptorn till Stendalsbadet i Tullinge		SBN	KF 2017-05-23 (Svar anmäldes)
KS/2016:579	Förslag om farthinder mellan Tullinge Centrum mot Tullingeberg		SBN	Besvarad genom KS/2016:628
KS/2016:589	Bygg en brygga vid Tullinge Strand		SBN	KF 2017-09-28 (Svar anmäldes)
KS/2016:590	Låna ut cyklar till medborgare		SBN	
KS/2016:593	Gör Tullingesjön mer tillgänglig för kommuninvånarna		SBN	KF 2017-09-28 (Svar anmäldes)
KS/2016:598	Bredda kanten mot körbanan på Vattravägen		SBN	KF 2017-06-20 (Svar anäldes)
KS/2016:607	Sätt upp hinder för olaglig bilkörning vid Alhagsvägen/Albyvägen		SBN	KF 2017-05-23 (Svar anmäldes)
KS/2016:608	Cykelparkering vid Skäcklinge busstation		SBN	KF 2017-05-23 (Svar anmäldes)
KS/2016:615	Förbättra kanalen mellan Utterkalven och Segersjön		SBN	KF 2017-09-28 (Svar anmäldes)
KS/2016:621	Förslag om lekplatsmiljö på Banslättsvägen i Tullinge		SBN	KF 2017-06-20 (Svar anäldes)
KS/2016:628	Förslag om farthinder mellan Tullinge centrum mot Tullingeberg- vägen förbi BRF Akvarellen		SBN	KF 2017-06-20 (Svar anäldes)
KS/2016:642	Bygg upp anrika Tullinge gård		SBN	KF 2017-05-23 (Svar anmäldes)
KS/2016:643	Bygg om gamla Botvidsgymnasiet till studentbostäder		SBN	KF 2017-05-23 (Svar anmäldes)
KS/2016:649	Anlägg gångbana vid Videvägen och Poppelvägen i Vårsta Malmtorp		SBN	KF 2017-11-23 (Svar anmäldes)
KS/2016:650	Förslag om badbuss från Tumba Centrum till Sandviksbadet		KOFN	
KS/2016:476	Ockuperad allmänning vid Tullinge strand		SBN	KF 2017-05-23 (Svar anmäldes)
KS/2016:652	Gör röda stugan till sommarcafé mitt emot Tullinge strand 60		TN	
KS/2016:676	Asfaltera parkeringsplats nedanför klätterväggen vid Tullinge strand		SBN	KF 2017-09-28 (Svar anmäldes)
KS/2016:685	Trafikspeglar behövs på Bernströmsvägen och Flottiljvägen i Tullinge		SBN	KF 2017-04-27 (Svar anmäldes)
KS/2016:689	Bygg ett utegym och en hundparkering mellan Mossvägen och Kärrspirevägen	SBN, KOFN	KF	KF 2017-11-23
KS/2016:701	Bygg en friidrottsanläggning bakom Alfa Laval	SBN, KOFN	KF	KF 2017-11-23
KS/2016:702	Gör Kyrkvärdsvägen i Tumba säkrare		SBN	KF 2017-09-28 (Svar anmäldes)
KS/2016:703	Gör vägen förbi Rikstensskolan säkrare		SBN	KF 2017-06-20 (Svar anäldes)
KS/2016:705	Offentlig toalett nära Tullinge centrum		SBN	KF 2017-09-28 (Svar anmäldes)
KS/2016:718	Bättre belysning omkring Kassmyraskolan		SBN	KF 2017-06-20 (Svar anäldes)
KS/2016:719	Sätt upp farthinder utanför Trädgårdsstadsskolan vid Katrinebergsvägen		SBN	KF 2017-06-20 (Svar anäldes)
KS/2016:720	Sätt upp farthinder på Katrinebergsvägen		SBN	KF 2017-06-20 (Svar anäldes)
KS/2016:751	Namnge gång- och cykelvägen mellan Tullinge torg och Banslätt		SBN	KF 2017-05-23 (Svar anmäldes)
KS/2016:763	Sätt upp farthinder i Tumba Villastad		SBN	KF 2017-09-28 (Svar anmäldes)
KS/2016:764	Förbjud genomfartstrafik på Grödingevägen mellan Högbrinksvägen och Vattravägen		SBN	KF 2017-09-28 (Svar anmäldes)
KS/2016:766	Sätt upp en fartkamera vid Harbrovägen		SBN	KF 2017-09-28 (Svar anmäldes)
KS/2016:795	Gör en gångväg i backen vid Hamringevägen/Huddingevägen		SBN	KF 2017-10-26 (Svar anmäldes)
KS/2016:796	Ta bort kravet på tillstånd för att ha höns i detaljplanerat område		MHN	KF 2017-05-23 (Svar anmäldes)
KS/2016:798	Ploga en skridskobana på Tullingesjön,	SBN, KOFN	KF	KF 2017-06-20
KS/2016:804	Hundrastgård i Sankt Botvids väg och Norsborgsvägen		SBN	KF 2017-09-28 (Svar anmäldes)
KS/2016:462	Sätt upp en skylt om Stenstoderna vid backen till Storvreten	SBN, KOFN	KF	KF 2017-12-19
KS/2016:806	Belysning över gång- och cykelbana i Fittja		SBN	KF 2017-09-28 (Svar anmäldes)
KS/2016:814	Sätt upp papperskorgar för hundpåsar på Eklundshovsvägen/Hangarvägen		SBN	KF 2017-09-28 (Svar anmäldes)
KS/2016:817	Spola is på tennisbanorna för skridskoåkning under vintern vid Maden		KOFN	KF 2017-09-28 (Svar anmäldes)
KS/2016:822	Grafräknare till alla gymnasieelever i Botkyrka		UN	KF 2017-09-28 (Svar anmäldes)
KS/2016:862	Sätt upp trafikljus i korsningen Huddingevägen/Flottiljvägen		SBN	KF 2017-09-28 (Svar anmäldes)


KS/2016:870	Fler papperskorgar i Tullinge villastad/Trädgårdsstad		SBN	KF 2017-09-28 (Svar anmälades)
KS/2017:17	Belysning till lekparkerna i Norsborg		SBN	KF 2017-09-28 (Svar anmälades)
KS/2017:39	Farthinder på Segersjövägen i Uttran		SBN	KF 2017-09-28 (Svar anmälades)
KS/2017:40	Anlägg trottoar och gångväg på Strandvägen i Uttran		SBN	KF 2017-09-28 (Svar anmälades)
KS/2017:43	Bygg en läktare i Tullingehallen		SBN	KF 2017-09-28 (Svar anmälades)
KS/2017:124	Montera stoppljus/trafikljus vid befintligt övergångsställe på KP Arnoldssons väg		SBN	KF 2017-09-28 (Svar anmälades)
KS/2017:123	Anlägg en bastu vid Dagvattenparken Maden,	SBN, KOFN	KF	KF 2018-01-25
KS/2017:154	Sätt upp en trappa mellan Elgentorpsvägen 27 och Tullingebergsvägen 2		SBN	KF 2017-09-28 (Svar anmälades)
KS/2017:174	Anlägg ett utegym vid Tullinge strand		KOFN	KF 2017-09-28 (Svar anmälades)
KS/2017:175	Tillåt ungdomar att bo tillsammans med äldre på äldreboenden		VON	KF 2017-11-23 (Svar anmälades)
KS/2017:176	Gör vägen säkrare på Grödingevägen, sträckan mellan Viktoriavägen och Sveavägen		SBN	
KS/2017:178	Bygg en förskola i Solhöjden		UN	KF 2017-11-23 (Svar anmälades)
KS/2017:197	Gör en gång- och cykelväg från Vårsta till Tegelvreten/Grödinge		SBN	KF 2017-10-26 (Svar anmälades)
KS/2017:232	Sätt upp bänkar vid Sunnavägen i Tullinge,		SBN	KF 2017-11-23 (Svar anmälades)
KS/2017:234	Sätt upp farthinder vid Oxelvägen i Tullinge		SBN	KF 2017-10-26 (Svar anmälades)
KS/2017:236	Fräscha upp lekplatserna i Fittja,		SBN	KF 2017-11-23 (Svar anmälades)
KS/2017:237	Bygg ett bullerplank vid Förlikningsvägen i Alby		SBN	KF 2017-10-26 (Svar anmälades)
KS/2017:248	Bygg en ny skola i Hallunda		UN	KF 2017-11-23 (Svar anmälades)
KS/2017:250	Fler parkeringsplatser i Riksten,		SBN	KF 2017-12-19 (Svar anmälades)
KS/2017:251	Bättre skyltning av hastigheten på Friluftsvägen i Riksten		SBN	KF 2017-11-23 (Svar anmälades)
KS/2017:252	Inför parkeringsförbud på Friluftsvägen i Riksten		SBN	KF 2017-12-19 (Svar anmälades)
KS/2017:266	Bättre framkomlighet och parkeringsmöjligheter i Riksten		SBN	KF 2017-12-19 (Svar anmälades)
KS/2017:270	Installation av peglar för vattenståndsmätning i sjöarna Uttran och Utterkalven		SBN	KF 2017-10-26 (Svar anmälades)
KS/2017:278	Anordna hundrastgård i Broängen-Uttran		SBN	KF 2017-11-23 (Svar anmälades)
KS/2017:299	Avskaffa eldningsveckorna i Botkyrka kommun,		SBN	KF 2018-01-25 (Svar anmälades)
KS/2017:333	Hundrastgård i Broängen		SBN	KF 2017-11-23 (Svar anmälades)
KS/2017:334	Förbättra basketplan vid Tors väg i Norsborg		KOFN	
KS/2017:335	Gör Hallundavägen säkrare		SBN	KF 2017-11-23 (Svar anmälades)
KS/2017:336	Inför mellanmål i alla skolor i Botkyrka		UN	KF 2017-11-23 (Svar anmälades)
KS/2017:342	Bygg gångbana från Advokatbacken, Notariebacken och Rådmansbacken till Hallunda		SBN	KF 2017-11-23 (Svar anmälades)
KS/2017:351	Gör korsningen Dalvägen/Vattravägen säkrare		SBN	KF 2017-12-19 (Svar anmälades)
KS/2017:352	Ändra skoltider i Botkyrka		UN	KF 2017-11-23 (Svar anmälades)
KS/2017:385	Botkyrka behöver en handlingsplan för hur självmorden ska minska	FHK, KLF	KF	
KS/2017:390	Sänk hastigheten till 30km/h på sträckan mellan Vattravägen 7-10		SBN	KF 2018-01-25 (Svar anmälades)
KS/2017:391	Gör en cykelbana mellan Tullinge station och Tumba		SBN	KF 2018-01-25 (Svar anmälades)
KS/2017:398	Barnvagnsanpassade trappor samt lekplats i Solhöjden		SBN	
KS/2017:399	Fartgupp på Dymmelkärrsvägen		SBN	KF 2018-03-22 (Svar anmälades)
KS/2017:403	Namnbyte på orten Gamla Norsborg,		SBN	KF 2018-03-22 (Svar anmälades)
KS/2017:404	Korsningen Kanslivägen/Annabergsvägen saknar säkra trottoarer,		SBN	
KS/2017:400	Farthinder/avsmalning Kanslivägen utanför förskola		SBN	KF 2018-03-22 (Svar anmälades)
KS/2017:414	Förslag på planteringar i stället för parkeringar av bilar utanför utgång 1 Hallunda centrum		SBN	
KS/2017:418	Belägga med konstgräs på fotbollsplanen i Vallmoparken		KOFN	

KS/2017:422	Gångväg vid Hallunda tunnelbana		SBN	
KS/2017:424	Rensa sly och belysning vid Malmsjö skola		SBN	KF 2018-03-22 (Svar anmäldes)
KS/2017:427	Farthinder Hallundavägen och Tomtbergavägen		SBN	
KS/2017:428	Vid Malmsjön - rensa strand och skapa stigar och promenadstråk		SBN	KF 2018-03-22 (Svar anmäldes)
KS/2017:458	Farthinder Flottiljvägen, Tullinge		SBN	KF 2018-03-22 (Svar anmäldes)
KS/2017:470	Förbättra gång/cykelväg utmed Flottiljvägen, Tullinge C till Brantbrink		SBN	KF 2018-03-22 (Svar anmäldes)
KS/2017:473	Badplatsen och bryggan vid Solvägen, Tullinge Strand	SBN, KOFN	KF	
KS/2017:475	Bygg bryggor och sittgrupper vid Malmsjön i Vårsta		SBN	KF 2018-01-25 (Svar anmäldes)
KS/2017:484	Gör hastighetsdämpande åtgärder på Solskensvägen-Tullingebergsvägen och Parkhemsvägen- Alfred Nobels Allé		SBN	
KS/2017:485	Lekplats/fotbollsplan vid Mejramvägen		KOFN	KF 2018-03-22 (Svar anmäldes)
KS/2017:492	Generellt byggnadslov för hyresrätter inom AB Botkyrkabyggen gällande inglasade balkonger		SBN	KF 2018-01-25 (Svar anmäldes)
KS/2017:493	Sänk hastigheten till 50 km/tim på Tumbavägen		SBN	KF 2018-03-22 (Svar anmäldes)
KS/2017:494	Bygg ett utegym likt Tantolunden i Vårstaparken		KOFN	KF 2018-03-22 (Svar anmäldes)
KS/2017:496	Bygg en fräsch lekpark mellan Örnbergstigen och Örnbergsvägen		SBN	
KS/2017:498	Ett mysigt café/restaurang vid Tullingesjön		KOFN	KF 2018-03-22 (Svar anmäldes)
KS/2017:505	Förslag om farthinder på Harbrovägen		SBN	
KS/2017:508	Hundbadplats Tullingesjön		SBN	
KS/2017:511	Gallring av trädbeståndet i Stenda		SBN	
KS/2017:512	Sätt upp farthinder på hela Tullingebergsvägen		SBN	KF 2018-03-22 (Svar anmäldes)
KS/2017:514	Utbyte av trottoarkant vid Flygarvägen 2-4		SBN	KF 2018-03-22 (Svar anmäldes)
KS/2017:566	Namnbyte på orten Gamla Norsborg,		SBN	KF 2018-03-22 (Svar anmäldes)
KS/2017:567	Namnbyte på orten Gamla Norsborg,		SBN	KF 2018-03-22 (Svar anmäldes)
KS/2017:568	Namnbyte på orten Gamla Norsborg,		SBN	KF 2018-03-22 (Svar anmäldes)
KS/2017:569	Namnbyte på orten Gamla Norsborg,		SBN	KF 2018-03-22 (Svar anmäldes)
KS/2017:570	Namnbyte på orten Gamla Norsborg,		SBN	KF 2018-03-22 (Svar anmäldes)
KS/2017:587	Anordna ett Skateboardområde längs Fågelviksvägen		KOFN	
KS/2017:589	Fritidsgård till Riksten		KOFN	
KS/2017:594	Fler parkeringsplatser vid Rikstens skola		SBN	
KS/2017:595	Låncyklar i Tullinge		MHN	
KS/2017:596	Parkering vid flygfältet Riksten		SBN	
KS/2017:597	Gratis kollektiv transport efter skolan		UN	
KS/2017:598	Fritidsgårdar runt om i Riksten		KOFN	
KS/2017:599	En tredje fotbollsplan på Brantbrinks IP		KOFN	
KS/2017:600	Bygg vägbulor vid förskolan Kärrspiran		SBN	KF 2018-03-22 (Svar anmäldes)
KS/2017:601	Fler parkeringsplatser i Tullinge		SBN	
KS/2017:602	Gör ett övergångsställe över Skogshemsvägen, Krokvägen i Tullinge		SBN	KF 2018-03-22 (Svar anmäldes)
KS/2017:603	Gör hastighetsänkande åtgärder på bilvägen Katrinebergsvägen vid Trädgårdsstadsskolan		SBN	KF 2018-03-22 (Svar anmäldes)
KS/2017:604	Asfaltera vägen i Fittja m.m.		SBN	
KS/2017:610	Sänka trottoarkanterna i Riksten vid förskolan Nova		SBN	
KS/2017:626	Bygg en rondell vid Grödingevägen / Gröndalsvägen i Tumba		SBN	
KS/2017:627	Gör en bullermätning på Dalvägen mellan korsningen Skäcklingevägen och Ekvägen		SBN	

KS/2017:628	Gör en bullermätning mellan korsningar- Skäcklingevägen, Björkvägen och Däldvägen		SBN	
KS/2017:640	Bygg ett Bergianska växthus kring Hågelby		KOFN	
KS/2017:641	Hundrastgård i Tumba		SBN	
KS/2017:654	Gör hastighetssänkande åtgärder till rondellen vid NibblevägenKatrinebergsvägen		SBN	
KS/2017:655	Fler hallar i Botkyrka		KOFN	
KS/2017:658	Bygg ett köpcentrum i Tullinge		SBN	
KS/2017:663	Gör om fotbollsplan till ett utegym i Lövholmen		KOFN	
KS/2017:665	Gör i ordning stigen mellan Stockrosvägen och Dymmelkärrsvägen		SBN	
KS/2017:680	Gör en multiplan med konstgräs vid Sylwanders väg,		KOFN	
KS/2017:688	Nio skäl att inte bygga flerfamiljshus mellan Banslätt och Tullingskog		SBN	
KS/2017:689	Anlägg en promenadbrygga vid Tullingesjön		TEN	
KS/2017:695	Förbättra gångstigen mellan Tullinge och Björnkulla		SBN	
KS/2017:705	Naturreservat Fårberget		MHN	
KS/2017:727	Förtursrätt i bostadskön för personer över 75 år,	KS	KF	
KS/2017:735	Bygg en lekplats i Solhöjden		KOFN	
KS/2017:736	Plantera träd/buskar vid Dalvägen mellan Vattravägen och St1- bensinstationen,		SBN	
KS/2017:737	Inför parkeringsförbud på Prästhagsvägen i Tumba		SBN	
KS/2017:738	Solskydd till förskolan Bäverhyddan		UN	
KS/2017:746	Inrätta ett kulturresevat vid Göta landsväg, Hammarby och Botkyrka kyrka	SBN, KOFN	KF	
KS/2017:756	Bygg ett utegym vid tennisbanor i Tullinge		KOFN	
KS/2017:769	Bygg ett studiecenter i Botkyrka		KOFN	
KS/2017:772	Innebandyhall för FBI Tullinge Stars		KOFN	
KS/2017:814	Satsa på Ungdomscoacher		AVUN	
KS/2017:815	Gör ett övergångsställe från Nyängsvägen till Fagerlidsvägen		SBN	
KS/2017:817	Gör hastighetsdämpande åtgärder vid Kärsby Bollplan i Norsborg		SBN	
KS/2017:818	Kontaktperson för ensamma äldre människor		VON	
KS/2017:820	Bygg ett parkeringshus vid Tullinge station		SBN	
KS/2018:37	Hundrastgård vid allmänningen- Källvägen		SBN	
KS/2018:38	Trottoar på Strövarvägen mellan Obos och Götenehus m.m.		SBN	
KS/2018:70	Aktiviteter och mötesplats för äldre människor		VON	
KS/2018:71	Anlägg trottoar på Nibblebacken upp mot Mellanbergsvägen- Tullinge		SBN	
KS/2018:72	Ställ högre krav på företag som bygger bostäder i kommunen		SBN	
KS/2018:73	Bygg en utomhusbastu vid Stendalsbadet i Tullinge		KOFN	
KS/2018:93	Behov av kollektivtrafik till återvinnings		SBN	
KS/2018:94	Sänk hastighet till 30 km/timme på Bondgårdsvägen i Tumba		SBN	
KS/2018:95	Plantera nya träd mellan Silverkronan och Lekparken i Tumba		SBN	
KS/2018:105	Gör om grillplats till lekplats vid Solhöjden		KOFN	
KS/2018:119	Skapa midjor på Bertheliusvägen		SBN	
KS/2018:120	Plantera ett "Barnens träd" i Körsbärsparken i Tullinge	KS	KF	
KS/2018:121	Övervakat övergångsställe Flottiljvägen – Skvatramsvägen		SBN	
KS/2018:123	Ändra hastighetsbegränsning till 30km/tim på hela Vattravägen i Uttran		SBN	
KS/2018:124	Lokal för utlåning av sportartiklar		KOFN	



AVUN	Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden
BOBY	AB Botkyrkabyggen
BRÅ	Brottsförebyggande rådet
DB	Demokratiberedningen
HÅBY	Hågelbyparken AB
KLF	Kommunledningsförvaltningen
KOFN	Kultur- och fritidsnämnden
MOHN	Miljö- och hälsoskyddsnämnden
PU	Personalutskottet
SBN	Samhällsbyggnadsnämnden
SOCN	Socialnämnden
SRV	SRV återvinning AB
TN	Tekniska nämnden
UBAB	Upplev Botkyrka AB
UN	Utbildningsnämnden
VON	Vård- och omsorgsnämnden



AVUN	Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden
BOBY	AB Botkyrkabyggen
BRÅ	Brottsförebyggande rådet
DB	Demokratiberedningen
HÅBY	Hågelbyparken AB
KLF	Kommunledningsförvaltningen

KOFN	Kultur- och fritidsnämnden
MOHN	Miljö- och hälsoskydds nämnden
PU	Personalutskottet
SBN	Samhällsbyggnadsnämnden
SOCN	Socialnämnden
SRV	SRV återvinning AB
TN	Tekniska nämnden
UBAB	Upplev Botkyrka AB
UN	Utbildningsnämnden
VON	Vård- och omsorgsnämnden

**§ 91****Svar på motion - Stäng av Tullinge strand för genomfart under april-september (TUP) (KS/2017:425)****Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige anser motionen besvarad.

**Ärendet**

Anders Thorén (TUP) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-06-20, §152, lämnat motionen: Stäng av Tullinge strand för genomfart under april-september. Motionären anför att Tullinge strand är ett av Tullinges mest populära promenadstråk som nyttjas av barnfamiljer, pensionärer och hundägare. Dock är vägen lika attraktiv för bilister som nyttjar den för att ta sig till och från Huddingevägen i riktning mot eller från Tumba. Vägen har således blivit en genomfartsväg för bilister vilket inte var ambitionen menar motionären. För att öka säkerheten och trivseln föreslår motionären att kommunfullmäktige uppdrar åt berörda förvaltningar att utreda möjligheten att stänga av Tullinge strand för genomfartstrafik under april-september.

Samhällsbyggnadsnämnden behandlade ärendet 2017-08-29, § 278.

Samhällsbyggnadsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2017-07-12.

**Sammanfattning**

Samhällsbyggnadsnämnden anser motionen besvarad. Vidare uppdrar samhällsbyggnadsnämnden åt förvaltningen att genomföra en trafikmätning under sommaren. För ett antal år sedan genomfördes satsningar som hade bäring på trafiksäkerheten och tillgänglighetsanpassningen och det är fullt möjligt att genomföra ytterligare åtgärder för att stävja biltrafiken längs Tullinge strand. Dock förmodas en avstängning leda till att biltrafiken ökar på andra sträckor i närområdet.

2018-04-11

Dnr KS/2017:425

Eftersom området exploaterats en hel del under åren misstänker förvaltningen att biltrafiken ökat. För att öka kunskapen avser samhällsbyggnadsförvaltningen genomföra en trafikmätning i syfte att öka kunskapen om andelen genomfartstrafik. En avstängning av vägsträckan anses inte vara en lämplig åtgärd.

### **Motivering**

För den rödgröna kommunledningen är det viktigt att utbyggnaden och utvecklingen av våra stadsdelar inte sker på bekostnad av dem som redan lever där. Därför genomfördes en mätning av trafiken på Tullinge strand i november 2017.

Mätningen visade att trafikmängd eller hastigheter inte motiverar en avstängning av Tullinge strand för genomfart. Att stänga av en väg för genomfart kan dessutom vara olämpligt om det leder trafiken till andra vägar i området.

Trafikmätningssmetoden tar hänsyn till årstidsvariationer, där vintermånaderna generellt har ett lägre flöde, genom måttet årsdygnstrafik, ÅDT. Trots att Tullinge strand är en väg med flera målpunkter under sommarmånaderna – bad, båt, klättervägg, bryggbesök osv – så kan inte en avstängning motiveras, inte ens med en fördubblad trafikmängd sommartid.

---

Expedieras till:  
Kommunfullmäktige

## **Stäng av Tullinge strand för genomfart under april-september**

Tullinge strand är utan tvekan Tullinges mest populära promenadstråk, som utnyttjas av barnfamiljer, pensionärer, motionärer, och hundägare. Tyvärr är vägen lika attraktiv för bilister, som utnyttjar vägen för att ta sig till och från Huddingevägen i riktning till eller från Tumba. Särskilt lördagar och söndagar då man kör till återvinningscentralen i Skyttbrink. Så förutom den "strandpromenad" som var målet när man investerade i bänkar, skyltar och ny asfalt mm. 2010, fick man på köpet en genomfartsväg. I och med den utbyggnad som skett på senare år runt Stendal och Nibblebacken med omnejd, har trafiken successivt ökat.

För att öka säkerheten och trivseln vill vi att Tullinge strand stängs av för genomfartstrafik under april – september. Lämpligen uppförs två bommar, en vid Hannefrid, alltså straxt innan "Klättervägen", norrifrån sett, och en direkt före "Klätterväggen" söderifrån sett. På detta sätt skapas en säkrare och trevligare miljö som dessutom är i linje med Botkyrkas miljömässiga målsättningar.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta

att uppdra till berörda förvaltningar att utreda möjligheterna att stänga av Tullinge strand för genomfartstrafik under april - september

**Anders Thorén (TUP)**



2018-03-16

Dnr KS/2017:425

Referens  
Jesper DahlMottagare  
Kommunstyrelsen

## Yttrande över motion - Stäng av Tullinge strand för genomfart under april - september (TUP)

### Ärendet

Anders Thorén (TUP) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-06-20, §152, lämnat motionen: Stäng av Tullinge strand för genomfart under april-september. Motionären anför att Tullinge strand är ett av Tullinges mest populära promenadstråk som nyttjas av barnfamiljer, pensionärer och hundägare. Dock är vägen lika attraktiv för bilister som nyttjar den för att ta sig till och från Huddingevägen i riktning mot eller från Tumba. Vägen har således blivit en genomfartsväg för bilister vilket inte var ambitionen menar motionären. För att öka säkerheten och trivseln föreslår motionären att kommunfullmäktige uppdrar åt berörda förvaltningar att utreda möjligheten att stänga av Tullinge strand för genomfartstrafik under april-september.

Samhällsbyggnadsnämnden behandlade ärendet 2017-08-29, § 278.

Samhällsbyggnadsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2017-07-12.

### Sammanfattning

Samhällsbyggnadsnämnden anser motionen besvarad. Vidare uppdrar samhällsbyggnadsnämnden åt förvaltningen att genomföra en trafikmätning under sommaren. För ett antal år sedan genomfördes satsningar som hade bäring på trafiksäkerheten och tillgänglighetsanpassningen och det är fullt möjligt att genomföra ytterligare åtgärder för att stävja biltrafiken längs Tullinge strand. Dock förmodas en avstängning leda till att biltrafiken ökar på andra sträckor i närområdet.

Eftersom området exploaterats en hel del under åren misstänker förvaltningen att biltrafiken ökat. För att öka kunskapen avser samhällsbyggnadsförvaltningen genomföra en trafikmätning i syfte att öka kunskapen om andelen genomfartstrafik. En avstängning av vägsträckan anses inte vara en lämplig åtgärd.

2018-03-16

Dnr KS/2017:425

Jakob Etaat  
Kanslichef

---

Expedieras till  
samhällsbyggnadsnämnden

**§ 278****Motion - Stäng av Tullinge strand för genomfart under april-september (sbf/2017:218)****Beslut**

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

Motionen anses besvarad.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar för egen del att en trafikmätning ska göras på den aktuella sträckan under sommaren.

**Reservation**

Tullingepartiet reserverar sig till förmån för att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen.

**Sammanfattning**

Den satsning som förvaltningen genomförde för ett antal år sedan hade bäring på trafiksäkerhet och tillgänglighetsanpassning. Det är fullt möjligt att göra ytterligare åtgärder för att stävja biltrafiken längs Tullinge Strand. Vid en avstängning kommer dock trafiken flytta upp till andra vägsträckor i närområdet.

Samhällsbyggnadsförvaltningen misstänker att trafiken ökat då närområdet exploaterats en hel del de senaste åren. För att skaffa kunskap om andel genomfartstrafik kommer förvaltningen därför att göra en trafikmätning under hösten 2017. Först då har vi en jämförelse till den mätning som gjordes år 2011.

Förvaltningen anser inte att en avstängning av vägsträckan är lämplig utan avvaktar trafikmätningens resultat då istället en fortsatt satsning på trafiksäkerhetsåtgärder kan vara genomförbar.

**Ärendet**

Samhällsbyggnadsnämnden har fått i uppdrag att yttra sig över en motion som handlar om att utreda möjligheterna att stänga av Tullinge strand för genomfartstrafik under april-september.



2017-09-04

Dnr sbf/2017:218

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2017-07-12, utgör underlag för beslutet.

#### **Yrkanden**

Ordföranden yrkar att nämnden ska föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Tullingepartiet yrkar att nämnden ska föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Tullingepartiet yrkar också, med instämmande av ordföranden, att samhällsbyggnadsnämnden för egen del ska besluta att genomföra en trafikmätning på den aktuella sträckan under sommaren.

#### **Proposition**

Ordföranden ställer först proposition på sitt förslag om att föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad och Tullingepartiets förslag att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen och finner att samhällsbyggnadsnämnden beslutar enligt ordförandens förslag.

Därefter ställer ordföranden proposition på förslaget att samhällsbyggnadsnämnden för egen del ska genomföra en trafikmätning på den aktuella sträckan under sommaren och finner att samhällsbyggnadsnämnden bifaller detta förslag.

---

Expedieras till  
Kommunfullmäktige  
Anders Öttenius  
Ewa Lönnkvist



2017-07-12

sbf/2017:218  
KS/2017:425Referens  
Ewa LönnkvistMottagare  
Samhällsbyggnadsnämnden

## Yttrande över motion från Tullingepartiet (TUP): "Stäng av Tullinge strand för genomfart under april-september"

### Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

Motionen anses besvarad.

### Ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden har fått i uppdrag att yttra sig över en motion från Anders Thorén, (TUP). Motionen har inkommit till samhällsbyggnadsförvaltningen 2017-06-29.

Motionären föreslår följande uppdrag:

- Att uppdra till berörda förvaltningar att utreda möjligheterna att stänga av Tullinge strand för genomfartstrafik under april-september.*

### Yttrande

Den satsning som förvaltningen genomförde för ett antal år sedan hade bäring på trafiksäkerhet och tillgänglighetsanpassning. Det är fullt möjligt att göra ytterligare åtgärder för att stävja biltrafiken längs Tullinge Strand. Vid en avstängning kommer dock trafiken flytta upp till andra vägsträckor i närområdet.

Förvaltningen misstänker att trafiken ökat då närområdet exploaterats en hel del de senaste åren. För att skaffa kunskap om andel genomfartstrafik kommer vi därför att göra en trafikmätning under hösten 2017. Först då har vi en jämförelse till den mätning som gjordes år 2011.

Förvaltningen anser inte att en avstängning av vägsträckan är lämplig utan avvaktar trafikmätningens resultat då istället en fortsatt satsning på trafiksäkerhetsåtgärder kan vara genomförbar.

Ingrid Molander  
t f Samhällsbyggnadschef

Anders Öttenius  
Chef Gata/parkenheten

**§ 92****Svar på motion - Bättre utmärkning av gång- och cykelvägar i Botkyrka (L) (KS/2017:606)****Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige anser motionen besvarad.

**Ärendet**

Lars Johansson (L) väckte vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-09-28, § 174, motionen: Bättre utmärkning av gång- och cykelvägar i Botkyrka. Motionären anför att utmärkningen av gång- och cykelvägar är dålig i Botkyrka kommun. Några exempel på platser där utmärkningen är dålig är vid Fittjaviken och rondellen vid brandstationen i Tuna. Därav föreslår motionären att kommunfullmäktige uppdrar åt samhällsbyggnadsnämnden att se över och förbättra skyltningen av gång- och cykelvägar.

Samhällsbyggnadsnämnden behandlade ärendet 2018-01-23, § 17.

Samhällsbyggnadsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2017-11-20.

**Sammanfattning**

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att motionen anses besvarad med hänvisning till fattat investeringsbeslut i samband med redogörelse av investeringsplan 2017. Av planen framgår att projektet ”ny skyltning för cykelhänvisning” har arbetats fram under året. Inom projektet har en tidplan tagits fram som beskriver att skyltar har börjat placeras ut samt att hela projektet ska vara genomfört senast januari 2018.

---

Expedieras till:  
Kommunfullmäktige



Motion

2017-09-28

## **Bättre utmärkning av gång- och cykelvägar i Botkyrka**

### **Förslag till beslut**

Med hänvisning till vad som anförs nedan föreslås kommunfullmäktige att ge samhällsbyggnadsnämnden och samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att se över och förbättra skyltningen av gång- och cykelvägar inom Botkyrka kommun.

### **Motivering**

”Det är trevligt att cykla i Botkyrka men det är lätt att köra fel.” Det fick jag höra av en bekant som under sommaren cyklade från Stockholms stad till Motala. Bakgrunden till detta är dålig utmärkning av gång- och cykelvägar.

Några exempel. När man cyklar in i kommunen över någon av broarna vid Fittjaviken är det lätt att köra vilse beroende vart i Botkyrka man ska vidare till. Vid rondellen vid brandstationen i Tuna delar sig GC-vägen åt flera håll. Ingen skylt vart de olika vägarna leder om man t ex vill komma ner mot Grödinge. Det finns säkert fler exempel på dålig skyltning av gång- och cykelvägar i kommunen. Vid några ställen finns det också bra skyltning tex nedanför Störvretsbacken det ska betonas. Men det finns ingen rak linje i skyltningen och den bör därför förbättras. Inte minst eftersom den politiska majoriteten tar varje tillfälle som ges för att tala om att flera ska promenera eller ta cykeln.

Lars Johansson (L)



2018-03-16

Dnr KS/2017:606

Referens  
Jesper Dahl

Mottagare  
Kommunstyrelsen

## Yttrande över motion - Bättre utmärkning av gång- och cykelvägar i Botkyrka (L)

### Ärendet

Lars Johansson (L) väckte vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-09-28, § 174, motionen: Bättre utmärkning av gång- och cykelvägar i Botkyrka. Motionären anför att utmärkningen av gång- och cykelvägar är dålig i Botkyrka kommun. Några exempel på platser där utmärkningen är dålig är vid Fittjaviken och rondellen vid brandstationen i Tuna. Därav föreslår motionären att kommunfullmäktige uppdrar åt samhällsbyggnadsnämnden att se över och förbättra skyltningen av gång- och cykelvägar.

Samhällsbyggnadsnämnden behandlade ärendet 2018-01-23, § 17.

Samhällsbyggnadsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2017-11-20.

### Sammanfattning

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att motionen anses besvarad med hänvisning till fattat investeringsbeslut i samband med redogörelse av investeringsplan 2017. Av planen framgår att projektet ”ny skyltning för cykelhänvisning” har arbetats fram under året. Inom projektet har en tidplan tagits fram som beskriver att skyltar har börjat placeras ut samt att hela projektet ska vara genomfört senast januari 2018.

Jakob Etaat  
Kanslichef

---

Expedieras till  
Samhällsbyggnadsnämnden

**§ 17****Motion - Bättre utmärkning av gång- och cykelvägar i Botkyrka (sbf/2017:482)****Beslut**

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:  
Motionen anses besvarad

**Reservation**

Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för att bifalla motionen.

**Sammanfattning**

På samhällsbyggnadsnämndens sammanträde 2017-04-18 fick nämnden en föredragning av de investeringsbeslut som kommunfullmäktige beslutat om i samband med investeringsplanen för år 2017. Projektet ny skyltning för cykelhänvisning har arbetats fram under året och har nu en tidplan som beskriver att skyltar har börjat utplaceras. Hela projektet ska vara genomfört, med nya skyltar som också innehåller sträckor till olika målpunkter, senast i januari 2018.

**Ärendet**

Samhällsbyggnadsnämnden har fått i uppdrag att yttra sig över en motion om att ge samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att se över och förbättra skyltning av gång- och cykelvägar inom Botkyrka kommun.

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2017-11-20, utgör underlag för beslutet.

**Yrkanden**

Liberalerna yrkar att motionen ska bifallas.  
Ordföranden yrkar att motionen ska anses besvarad.

**Proposition**

Ordföranden ställer proposition på sitt förslag att anse motionen besvarad och Liberalernas förslag att bifalla motionen och finner att samhällsbyggnadsnämnden beslutar enligt ordförandens förslag.

---

Expedieras till  
Kommunfullmäktige  
Anders Öttenius

Referens  
Serop BidrosMottagare  
Samhällsbyggnadsnämnden

## Yttrande över motion om bättre utmärkning av gång- och cykelvägar i Botkyrka kommun

### Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige, att anse motionen besvarad

### Bakgrund

Lars Johansson, Liberalerna, har inkommit med en motion gällande bättre utmärkning av gång- och cykelvägar i Botkyrka kommun. Motionären föreslår att kommunfullmäktige ska ge samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att se över och förbättra skyltningen av gång- och cykelvägar inom Botkyrka kommun.

### Ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden har fått i uppdrag att yttra sig över Lars Johanssons, Liberalerna, motion daterad 20170928 om att ge samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att se över och förbättra skyltning av gång- och cykelvägar inom Botkyrka kommun.

### Yttrande

Samhällsbyggnadsnämnden fick en redogörelse av samhällsbyggnadsförvaltningens trafikplanerare, Serop Bidros, på nämndsammanträdet som ägde rum 18 april 2017. På dragningen redogjorde Serop för det investeringsbeslut som kommunfullmäktige beslutat i samband med investeringsplanen för år 2017. Projektet ny skyltning för cykelhänvisning har arbetats fram under året, och har nu en tidplan som beskriver att skyltar har börjat utplaceras. Hela projektet ska vara genomfört med nya skyltar som också innehåller sträckor till olika målpunkter, senast i januari 2018.

Genom genomförandet av detta projekt föreslår samhällsbyggnadsförvaltningen samhällsbyggnadsnämnden, besluta om att anse motionen besvarad.

2017-11-20

sb/2017:  
136

Sanna Sparr Olivier  
T f Samhällsbyggnadschef

Anders Öttenius  
Gata- och parkchef



**§ 93****Svar på motion - Uppmana kommunanställda att göra felanmälan (TUP) (KS/2017:349)****Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige anser motionen besvarad.

**Ärendet**

Anders Thorén (TUP) och Carl Widercrantz (TUP) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-05-23, § 119, lämnat motionen: Uppmana kommunanställda att göra felanmälan. För att öka servicen erbjuder Botkyrka kommun en applikation (app) där felanmälningar kan göras. Exempelvis kan felanmälningarna röra vägar, parker med mera. Appen har varit framgångsrik, men inkomna felanmälningar är individberoende. Med det menar motionärerna att områden med engagerade invånare har en högre andel felanmälningar jämfört med andra områden. För att jämna ut skillnaderna vore det bra ifall även kommunanställda rapporterade felanmälningar i högre utsträckning, menar motionärerna. Förslaget kräver att anställda uppmanas att göra felanmälningar, på så sätt kan anställda tillsammans med kommuninvånare hjälpas åt att skapa attraktivare utemiljöer. Åtgärden kan även kombineras med att kommunen utser ett antal underhållsinspektörer vars uppgift är att anmäla fel samt följa upp att dessa åtgärdas.

Därför föreslår motionärerna att kommunfullmäktige uppdrar åt berörda förvaltningar att undersöka hur samtliga medarbetare i Botkyrka kommun, på ett systematiskt sätt, kan uppmanas att göra felanmälan. Vidare föreslås att berörda förvaltningar uppdras att se över hur underhållsinspektörer skulle kunna användas i organisationen.

Samhällsbyggnadsnämnden behandlade ärendet 2017-08-29, § 281.

Samhällsbyggnadsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2017-07-13.

2018-04-11

Dnr KS/2017:349

### **Sammanfattning**

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att motionen anses besvarad. Förutom appen kan även felanmälningar göras på kommunens webbsida, vilken samtliga kommunanställda har tillgång till. Vidare har personal på gata/parkenheten tillgång till appen samt har de till uppgift, tillsammans med entreprenörer, att följa upp felanmälningar som berör verksamheten. Därför finns inget behov av att anställa/utse underhållsinspektörer.

### **Motivering**

Som motionärerna skriver har den app som lanserats för att göra felanmälningar avsevärt underlättat för medborgarna att rapportera in brister i den offentliga miljön. Information om appen, som också är tillgänglig för kommunens anställda, finns lättillgänglig på kommunens hemsida. Spridningen av informationen kan säkert förbättras ytterligare. Det är dock inte självklart att detta görs bäst genom att etablera specifika förväntningar om att exempelvis hemtjänstpersonal ska rapportera in trasiga lampor eller klotter utöver ordinarie arbetsuppgifter. Spridning av allmän information för ökad användning hos såväl allmänhet som anställda är en bättre väg att gå.

På samhällsbyggnadsförvaltningens gata/park-enhet finns redan idag personer som arbetar ute i fält och som använder appen för att göra felanmälningar. Vi ser i dagsläget inget behov av att anställa nya specifika underhållsinspektörer.

---

Expedieras till:  
Kommunfullmäktige

## **Uppmana kommunanställda att göra felanmälan**

För att öka servicen erbjuder Botkyrka kommun en app för felanmälan. Via appen är det lätt att rapportera in fel i utomhusmiljön som sedan åtgärdas relativt fort. Anmälningarna kan exempelvis gälla vägar, parker, skyltar, belysning eller klotter.

Appen har varit en succé, men felanmälningarna är dock individberoende. I områden med många engagerade invånare är andelen felanmälningar högre. För att jämna ut skillnaderna vore det bra om även kommunanställda gjorde felanmälningar i högre utsträckning.

Det kräver att alla anställda har information om appen samt blir uppmuntrade att göra felanmälan. På så sätt kan kommunens medarbetare och tjänstemän tillsammans med kommuninvånarna hjälpas åt att skapa en attraktiv utemiljö.

Denna åtgärd kan lämpligen kombineras med att kommunen utser ett antal underhållsinspektörer som har till uppgift att åka runt i kommunen och anmäla fel samt följa upp att dessa åtgärdas. Dessa uppdrag bör erbjudas till redan anställda inom den befintliga organisationen. Möjligheten att nå en trivsamt miljö är bättre när invånare och anställda stävar åt samma håll, mot ett gemensamt mål.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta

- att berörda förvaltningar får i uppdrag att undersöka hur samtliga medarbetare i Botkyrka kommun, på ett systematiskt sätt, kan uppmuntras att göra felanmälan
- att berörda förvaltningar får i uppdrag att se över hur underhållsinspektörer skulle kunna användas i den kommunala organisationen

**Anders Thorén (TUP)      Carl Widercrantz (TUP)**



2018-03-16

Dnr KS/2017:349

Referens  
Jesper Dahl

Mottagare  
Kommunstyrelsen

## Yttrande över motion - Uppmana kommunanställda att göra felanmälningar (TUP)

### Ärendet

Anders Thorén (TUP) och Carl Widercrantz (TUP) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-05-23, § 119, lämnat motionen: Uppmana kommunanställda att göra felanmälan. För att öka servicen erbjuder Botkyrka kommun en applikation (app) där felanmälningar kan göras. Exempelvis kan felanmälningarna röra vägar, parker med mera. Appen har varit framgångsrik, men inkomna felanmälningar är individberoende. Med det menar motionärerna att områden med engagerade invånare har en högre andel felanmälningar jämfört med andra områden. För att jämna ut skillnaderna vore det bra ifall även kommunanställda rapporterade felanmälningar i högre utsträckning, menar motionärerna. Förslaget kräver att anställda uppmuntras att göra felanmälningar, på så sätt kan anställda tillsammans med kommuninvånare hjälpas åt att skapa attraktivare utemiljöer. Åtgärden kan även kombineras med att kommunen utser ett antal underhållsinspektörer vars uppgift är att anmäla fel samt följa upp att dessa åtgärdas.

Därför föreslår motionärerna att kommunfullmäktige uppdrar åt berörda förvaltningar att undersöka hur samtliga medarbetare i Botkyrka kommun, på ett systematiskt sätt, kan uppmuntras att göra felanmälan. Vidare föreslås att berörda förvaltningar uppdras att se över hur underhållsinspektörer skulle kunna användas i organisationen.

Samhällsbyggnadsnämnden behandlade ärendet 2017-08-29, § 281.

Samhällsbyggnadsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2017-07-13.

### Sammanfattning

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att motionen anses besvarad. Förutom appen kan även felanmälningar göras på kommunens webbsida, vilken samtliga kommunanställda har tillgång till. Vidare har personal på gata/parkenheten tillgång till appen samt har de till uppgift, tillsammans

2018-03-16

Dnr KS/2017:349

med entreprenörer, att följa upp felanmälningar som berör verksamheten.  
Därför finns inget behov av att anställa/utse underhållsinspektörer.

Jakob Etaat  
Kanslichef

---

Expedieras till  
Samhällsbyggnadsnämnden

**§ 281****Motion - Uppmana kommunanställda att göra felanmälan  
(sbf/2017:201)****Beslut**

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:  
Motionen anses besvarad.

**Reservation**

Moderaterna, Tullingepartiet, Sverigedemokraterna och Liberalerna reserverar sig till förmån för att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen.

**Sammanfattning**

Botkyrka kommun erbjuder en app för felanmälan. På kommunens websida finns en information om felanmälan där man också kan ladda ner felanmälan appen. Alla anställda i kommunen har tillgång till websidan.

Utöver detta så har personalen på samhällsbyggnadsförvaltningens gata/parkenhet i uppgift att tillsammans med entreprenörer att följa upp alla felanmälningar som berör verksamheten. Personal som arbetar ute i fält använder också appen för felanmälan. Vi ser därför inget behov av att anställa underhållsinspektörer.

**Ärendet**

Samhällsbyggnadsnämnden har fått i uppdrag att yttra sig över en motion med rubriken ”Uppmana kommunanställda att göra felanmälan. I motionen föreslås att berörda förvaltningar får i uppdrag att undersöka hur samtliga medarbetare i Botkyrka kommun, på ett systematiskt sätt, kan uppmuntras att göra felanmälan samt att berörda förvaltningar får i uppdrag att se över hur underhållsinspektörer skulle kunna användas i den kommunala organisationen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2017-07-13, utgör underlag för beslutet.

2017-08-29

Dnr sbf/2017:201

### **Yrkanden**

Ordföranden yrkar att nämnden ska föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Moderaterna yrkar, med instämmande av Tullingepartiet, Sverigedemokraterna och Liberalerna, att nämnden ska föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen.

### **Proposition**

Ordföranden ställer proposition på sitt förslag att anse motionen besvarad och förslaget från Moderaterna, Tullingepartiet, Sverigedemokraterna och Liberalerna att nämnden ska föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen och finner att samhällsbyggnadsnämnden beslutar enligt ordförandens förslag.

---

Expedieras till  
Kommunfullmäktige  
Anders Öttenius  
Ewa Lönnkvist



2017-07-13

sbf/2017:201  
KS/2017:349

Referens  
Ewa Lönnkvist

Mottagare  
Samhällsbyggnadsnämnden

## Yttrande över motion från Tullingepartiet (TUP): "Uppmana kommunanställda att göra felanmälan"

### Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

Motionen anses besvarad.

### Ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden har fått i uppdrag att yttra sig över en motion från Anders Thorén, Tullingepartiet (TUP). Motionen inkom till Samhällsbyggnadsförvaltningen 2017-06-12.

Motionären föreslår följande uppdrag:

- Att berörda förvaltningar får i uppdrag att undersöka hur samtliga medarbetare i Botkyrka kommun, på ett systematiskt sätt, kan uppmuntras att göra felanmälan.*
- Att berörda förvaltningar får i uppdrag att se över hur underhållsinspektörer skulle kunna användas i den kommunala organisationen.*

### Yttrande

Botkyrka kommun erbjuder en app för felanmälan. På kommunens websida finns en information om felanmälan där du också kan ladda ner felanmälan appen. Alla anställda i kommunen har tillgång till websidan.

Utöver detta så har samhällsbyggnadsförvaltningens gata/parkenhets personal med entreprenörer uppgiften att följa upp alla felanmälingar som berör verksamheten. Personal som arbetar ute i fält använder också appen för felanmälan. Vi ser därför inget behov av att anställa underhållsinspektörer, det skulle föranleda en utökad driftbudget för en redan mycket ansträngd sådan.

Ingrid Molander  
t f Samhällsbyggnadschef

Anders Öttenius  
Chef Gata/parkenheten



**§ 94****Svar på motion - Bygg infartsparkeringar/hus i Hallunda/Norsborg (SD) (KS/2017:397)****Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige avslår motionen.

**Reservation**

Östen Granberg (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

**Ärendet**

Östen Granberg (SD), Sebastian Lindqvist (SD), Helén Spaak (SD) och Robert Stenkvis (SD) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-06-20, § 152, lämnat motionen: Bygg infartsparkeringar/hus i Hallunda/Norsborg. Botkyrka saknar infartsparkeringar och parkeringshus för att kunna bereda parkeringsmöjligheter åt pendlare kommuninvånare, menar motionärerna. Exempelvis finns inga infartsparkeringar runt tunnelbanestationerna längs röda linjen. Vidare anför motionärerna att det finns tillgängliga markytor i Hallunda/Norsborg som skulle kunna täcka behovet av infartsparkeringar. Vidare hänvisar motionärerna till markytorna i Brunna och vid Kårsby fotbollsplan som skulle kunna användas som infartsparkeringar.

Med bakgrund i ovanstående föreslår motionärerna att kommunen utreder möjligheten att anlägga infartsparkering/parkeringshus i Hallunda/Norsborg. Om denna möjlighet finns, skyndsamt bygga infartsparkering/parkeringshus i Hallunda/Norsborg.

Samhällsbyggnadsnämnden behandlade ärendet 2017 -09-04, § 279.

Samhällsbyggnadsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2017-07-12.

2018-04-11

Dnr KS/2017:397

### **Sammanfattning**

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen. En utredning avseende infartsparkeringar i kommunen har genomförts. Av utredningen framkommer att det inte finns behov av infartsparkeringar/parkeringshus i Hallunda/Norsborg. Med anledning av detta föreslås att kommunfullmäktige avslår motionen.

### **Motivering**

För den rödgröna kommunledningen är utvecklingen av Hallunda och Norsborg mycket viktig. Med stadsutvecklingsprogrammet för Hallunda/Norsborg skapas en mer levande och trygg stadsdel där alla kan bo och leva. Utvecklingen av stadsdelen kommer att intensifieras under de kommande åren som en del i bygget av nya Botkyrka.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har genomfört en utredning avseende infartsparkeringar för att kartlägga nyttjandet av befintliga infartsparkeringar samt utreda behov, placering och utformning av nya på kort och lång sikt. Utredningen visar att det inte finns något behov av infartsparkering/parkeringshus i Hallunda/Norsborgsområdet.

### **Yrkande**

Östen Granberg (SD) yrkar bifall till motionen.

### **Propositionsordning**

Kommunstyrelsens ordförande ställer Östen Granbergs (SD) bifallsyrkande mot ordförandeförslaget och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med ordförandeförslaget.

---

Expedieras till:  
Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

2017-06-20

## **Motion** Bygg infartsparkeringar/hus i Hallunda/Norsborg

Botkyrka saknar infartsparkeringar och parkeringshus för att kunna hantera alla sina pendlare medborgare. Längs våra T-banestationer på den röda linjen finns inga infartsparkeringar alls. Både i Hallunda och i Norsborg finns markyta som permanent eller tillfälligt skulle kunna användas för att tillfredsställa medborgarnas behov.

Den markyta vid Brunna, som ett flertal år varit blockerad av ett optionsavtal avsedd för hotellbygge, är för närvarande en skräpig, anskrämlig och ej utnyttjad plats, som omgående skulle kunna användas till infartsparkering alternativt bebyggas med parkeringshus.

Vid Kårsby fotbollsplan (numer uppgraderad) och koloniområde (med flera nedbrända kolonistugor) finns en stor åker som enbart används för ibland att rasta hundar, trots att det finns en speciell inhägnad hundrastgård granne med kolonistugorna. Bilar kör sönder och parkerar frekvent olagligt på grusvägen mot Gamla Norsborg invid koloniområdet. En infartsparkering skulle snarare försköna området än förfula området.

Båda markområdena ligger inom bekvämt gångavstånd från respektive tunnelbanestationer, och kan utan stora kostnader snabbt göras till infartsparkeringar eller parkeringshus till glädje för alla norra Botkyrkas pendlare medborgare,

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi

**Att** kommunen utreder möjligheterna att bygga infartsparkering/parkeringshus i Hallunda/Norsborg

**Att** om möjlighet finns, skyndsamt bygga infartsparkeringar i Hallunda/Norsborg

För Sverigedemokraterna Botkyrka

Östen Granberg

Sebastian Lindqvist



Robert Stenkvist

Helén Spaak



2018-03-16

Dnr KS/2017:397

Referens  
Jesper DahlMottagare  
Kommunstyrelsen

## Yttrande över motion - Bygg infartsparkeringar/hus i Hallunda/Norsborg (SD)

### Ärendet

Östen Granberg (SD), Sebastian Lindqvist (SD), Helén Spaak (SD) och Robert Stenkvis (SD) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-06-20, § 152, lämnat motionen: Bygg infartsparkeringar/hus i Hallunda/Norsborg. Botkyrka saknar infartsparkeringar och parkeringshus för att kunna bereda parkeringsmöjligheter åt pendlare kommuninvånare, menar motionärerna. Exempelvis finns inga infartsparkeringar runt tunnelbanestationerna längs röda linjen. Vidare anför motionärerna att det finns tillgängliga markytor i Hallunda/Norsborg som skulle kunna täcka behovet av infartsparkeringar. Vidare hänvisar motionärerna till markytorna i Brunna och vid Kårsby fotbollsplan som skulle kunna användas som infartsparkeringar.

Med bakgrund i ovanstående föreslår motionärerna att kommunen utreder möjligheten att anlägga infartsparkering/parkeringshus i Hallunda/Norsborg. Om denna möjlighet finns, skyndsamt bygga infartsparkering/parkeringshus i Hallunda/Norsborg.

Samhällsbyggnadsnämnden behandlade ärendet 2017 -09-04, § 279.

Samhällsbyggnadsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2017-07-12.

### Sammanfattning

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen. En utredning avseende infartsparkeringar i kommunen har genomförts. Av utredningen framkommer att det inte finns behov av infartsparkeringar/parkeringshus i Hallunda/Norsborg. Med anledning av detta föreslås att kommunfullmäktige avslår motionen.

Jakob Etaat  
Kanslichef

2018-03-16

Dnr KS/2017:397

---

Expedieras till  
Text

**§ 279****Motion - Bygg infartsparkeringar/hus i Hallunda/Norsborg (sbf/2017:217)****Beslut**

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

Motionen avslås.

**Reservation**

Sverigedemokraterna reserverar sig till förmån för att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen.

**Sammanfattning**

Samhällsbyggnadsförvaltningen har genomfört en utredning avseende infartsparkeringar i kommunen. Syftet var att kartlägga nyttjandet av befintliga infartsparkeringar samt att utreda behov, placering och utformning av nya på kort och lång sikt. Samhällsbyggnadsnämnden fick en presentation av utredningen vid nämndmötet 13 juni.

Utredningen visar att det inte finns något behov av infartsparkering/hus i Hallunda/Norsborgsområdet av följande skäl:

- Befintligt parkeringshus i Hallunda kan nyttjas vid dialog med fastighetsägaren.
- Längsta avstånd till T-bana är 1,3 km.
- Direktbussar/pendelbussar in till Stockholm passerar tillgängligt hela området.

Föreslagna områden som Kårsbyfältet och Brunna är föremål för olika exploateringar som diskuteras för närvarande.

**Ärendet**

Samhällsbyggnadsnämnden har fått i uppdrag att yttra sig över en motion där motionärerna yrkar att kommunen ska utreda möjligheterna att bygga infartsparkering/parkeringshus i Hallunda/Norsborg och att, om möjlighet finns, skyndsamt bygga infartsparkeringar i Hallunda/Norsborg.

2017-09-04

Dnr sbf/2017:217

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2017-07-12, utgör underlag för beslutet.

**Yrkanden**

Ordföranden yrkar att nämnden ska föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Sverigedemokraterna yrkar att nämnden ska föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen.

**Proposition**

Ordföranden ställer proposition på sitt förslag om att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen och Sverigedemokraternas förslag att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen och finner att samhällsbyggnadsnämnden beslutar enligt ordförandens förslag.

---

Expedieras till  
Kommunfullmäktige  
Anders Öttenius  
Ewa Lönnkvist





2017-07-12

sbf/2017:217  
KS/2017:397Referens  
Ewa LönnkvistMottagare  
Samhällsbyggnadsnämnden

## Yttrande över motion från Sverigedemokraterna Botkyrka: ”Bygg infartsparkeringar/hus i Hallunda/Norsborg”

### Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

Motionen avslås.

### Ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden har fått i uppdrag att yttra sig över motionen från Östen Granberg (SD) och Sebastian Lindqvist, (SD). Motionen inkom till samhällsbyggnadsförvaltningen 2017-06-29.

De två uppdrag som motionärerna föreslår är följande:

1. att kommunen utreder möjligheterna att bygga infartsparkering/parkeringshus i Hallunda/Norsborg
2. att om möjlighet finns, skyndsamt bygga infartsparkeringar i Hallunda/Norsborg.

### Yttrande

Förvaltningen har genomfört en utredning avseende infartsparkeringar i kommunen. Syftet var att kartlägga nyttjandet av befintliga infartsparkeringar samt att utreda behov, placering och utformning av nya på kort och lång sikt. Samhällsbyggnadsnämnden fick en presentation av utredningen vid nämndmötet 13 juni.

Utredningen visar att det inte finns något behov av infartsparkering/hus i Hallunda/Norsborgsområdet av följande skäl:

- Befintligt parkeringshus i Hallunda kan nyttjas vid dialog med fastighetsägaren.
- Längsta avstånd till T-bana är 1,3 km.
- Direktbussar/pendelbussar in till Stockholm passerar tillgängligt hela området.

Föreslagna områden som Kårsbyfältet och Brunna är föremål för olika exploateringar som diskuteras för närvarande.

Ingrid Molander  
t f SamhällsbyggnadschefAnders Öttenius  
Chef Gata/parkenheten



## **Anmälningssärenden**

Följande ärenden anmäls till kommunfullmäktige:

Svar på medborgarförslag

Konstgräs på fotbollsplanen i Vallmoparken, KS/2017:418

Beslut: bifall under förutsättning att medel beviljas

Skateboardområde längs Fågelviksvägen, KS/2017:458

Beslut: avslag

Fritidsgård i Riksten, KS/2017:589

Beslut: avslag

Lånecyklar i Tullinge, KS/2017:595

Beslut: besvarat

Gratis kollektiv transport efter skolan, KS/2017:597

Beslut: avslag

Fritidsgårdar runt om i Riksten, KS/2017:598

Beslut: avslag



## § 20

### **Svar på mbf - Konstgräs på fotbollsplanen i Vallmoparken (KS/2017:418)**

#### **Beslut**

Kultur- och fritidsnämnden beslutar att bifalla medborgarförslaget under förutsättning att kommunfullmäktige beviljar medel för investering och drift.

Kultur- och fritidsnämnden ger kultur- och fritidsförvaltningen i uppdrag att, tillsammans med andra berörda förvaltningar, ta fram en kostnadskalkyl för att anlägga konstgräs på fotbollsplanen i Vallmoparken. Uppdraget ska återrapporteras senast 2018-04-26.

#### **Sammanfattning**

För den rödgröna kommunledningen är folkhälsofrämjande arbete bland barn och unga oerhört viktigt. Vi arbetar aktivt för att stärka folkhälsan bland våra barn och unga i hela Botkyrka. Det är också glädjande att folkhälsan och vikten av en meningsfull fritid engagerar alla Botkyrkabor.

Att anlägga en konstgräsplan i Vallmoparken skulle mycket väl kunna vara en del i att främja folkhälsan för våra barn och unga. Den rödgröna kommunledningen tycker förslaget är intressant och anser att det är viktigt att bifalla förslaget för att stärka folkhälsan för framförallt barn och unga i Hallunda/Norsborg.

Med anledning av detta väljer vi att bifalla medborgarförslaget under förutsättning att kommunfullmäktige beviljar medel för investering och drift.

Kultur- och fritidsnämnden ger kultur- och fritidsförvaltningen i uppdrag att, tillsammans med berörda förvaltningar, ta fram en kostnadskalkyl för investering och drift. Förvaltningen ska också, i samverkan med samhällsbyggnadsförvaltningen, utreda hur driften av planen bäst bör ske. Uppdraget ska återrapporteras senast 2018-04-26.

2018-04-04

Dnr /SammanträdespunktÄrende/

Den rödgröna kommunledningen vill utveckla levande stadsdelar och där kan en konstgräsplan avsedd för spontanidrott eller likvärdigt vara en väsentlig del.

### **Yrkanden**

Kjell Sjöberg (opol) yrkar på avslag av medborgarförslaget.

(M) yrkar på avslag av medborgarförslaget.

(KD) yrkar på avslag av medborgarförslaget.

(MP) yrkar på bifall till medborgarförslaget.

### **Propositionsordning**

Ordföranden ställer proposition om avslag av medborgarförslaget enligt yrkandena från Kjell Sjöbergs (opol), (M) och (KD) alternativt bifall enligt ordförandeförslaget. Ordförande finner att kultur- och fritidsnämnden beslutar i enlighet med ordförandeförslaget.

### **Reservationer**

Kjell Sjöberg (opol), (M) och (KD) reserverar sig mot beslutet.

### **Protokollsanteckning**

Therese Lind (TUP) skulle, om hon haft yrkanderätt, yrkat avslag av medborgarförslaget och reserverat sig mot beslutet.

Sofia Johansson (L) skulle, om hon haft yrkanderätt, yrkat avslag av medborgarförslaget och reserverat sig mot beslutet.

### **Särskilt yttrande**

Kjell Sjöberg (opol) stödjer (TUP):s yttrande, se bilaga.



2017-12-12

Dnr KOF/2017:191

Referens  
Kenneth Jansson

Mottagare  
Kultur- och fritidsnämnden

## **Svar på mbf - Belägga med konstgräs på fotbollsplanen i Vallmoparken (KS/2017:418)**

### **Förslag till beslut**

Kultur- och fritidsnämnden avslår medborgarförslaget.

### **Sammanfattning**

Förslagsställaren önskar att kommunen monterar konstgräs på en grusplan i Vallmoparken i Norsborg. Motiveringen är att stora vattenpölar bildas på den befintliga grusplanen idag, vilket hindrar barn och unga från att nyttja planen.

Kultur- och fritidsförvaltningen har inhämtat information från samhällsbyggnadsförvaltningen som ansvarar för skötsel och underhåll av Vallmoparken. De kommer under 2018 att se över och åtgärda dräneringen av bollplanen för att förhindra vattensamlingar.

I närområdet finns såväl mindre som större konstgräsplaner idag, som kompletteras av de befintliga bollplanerna med grusunderlag. Kultur- och fritidsförvaltningen föreslår därför nämnden att avslå medborgarförslaget.

### **Ärendet**

Förslagsställaren önskar att kommunen monterar konstgräs på befintlig grusplan i Vallmoparken i Norsborg. Den grusplan som finns där idag har genomgått viss renovering, men det återstår enligt förslagsställaren att åtgärda dräneringen då stora vattenpölar tidvis hindrar barn och unga från att utnyttja planen. Samhällsbyggnadsförvaltningen som ansvarar för skötsel och underhåll av Vallmoparken kommer under 2018 att se över och åtgärda dräneringen av bollplanen för att förhindra vattensamlingar.

I stadsdelen Hallunda/Norsborg finns idag ett flertal fullstora och mindre konstgräsplaner. Vid Karsby skolan finns en mindre plan (15 x 30 m) avsedd för spontanspel. Litet längre bort på Kårsby IP finns en fullstor konstgräsplan (65 x 100 m) avsedd för såväl spontanspel som organiserad idrott.

2017-12-12

Dnr KOF/2017:191

Kultur- och fritidsnämnden har i dagsläget inga planer på att skapa ytterligare konstgräsanläggningar i Hallunda/Norsborg under 2018. Kultur- och fritidsförvaltningen föreslår därför nämnden att avslå medborgarförslaget.

Anja Dahlstedt  
Kultur- och fritidschef

Linus Söderling  
Verksamhetschef  
Idrott och anläggning

---

Expedieras till  
Kommunledningsförvaltningen



2017-06-12

Datum

170612

## Från

[Redacted area]

## Förslaget (Presentera här kort ditt medborgarförslag)

Jag företräder en föräldrargrupp som bor på Höders väg i 2-14 i Norsborg. Vi har genom kontakt med kommunen fått till en renovering och städning av fotbollsplanen i Vallmoparken. Den används nu mer flitigt än förut och uppskattas av barnen för både fotboll och basket. Det är den enda aktiviteten som barn och tonåringar i området har i det området.

**Motivering (Här kan du lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall skulle kunna ske. )**

Nu finns problem med att det samlas stora vattenpölar på fotbollsplanen vilket gör att den inte kan användas optimalt. Vårt förslag är att man belägger fotbollsplanen med konstgräs, gärna en sort som är enkel att hålla ren från löv på hösten. Vi har varit med områdesutvecklaren som tycker att det är en bra idé.

Nu när vi har lagt så mycket pengar och tid för att fixa till platsen så vore det synd att inte göra även den här insatsen. Det tar flera dagar innan vattnet avdunstar och det gör att barnen inte kan använda fotbollsplanen.

Vi är cirka 25 familjer som står bakom det här medborgarförslaget. Vi har även en namnlista från barnen på gårdarna som vi kan bifoga medborgarförslaget om det behövs.

Vi publicerar kallelser och protokoll på kommunens webbplats. När du lämnar in ditt medborgarförslag godkänner du att ditt namn och förslaget publiceras på webbplatsen.

## Namnteckning

Datum

170612

Skickas till

Kommunledningsförvaltningen

147 85 Tumba

Besöksadress  
Munkhättevägen 45Telefon, växel  
08-530 610 00Telefax  
08-530 614 30Internet  
www.botkyrka.se

**§ 12****Medborgarförslag - Farthinder Flottiljvägen, Tullinge  
(sbf/2017:364)****Beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden avslår medborgarförslaget.

**Sammanfattning**

Flottiljvägen är en uppsamlingsgata för områdets lokalgator. Högsta tillåtna hastighet är 40 km/ h, vilket följer Botkyrka kommuns hastighetsplan ”Rätt fart i Botkyrka”. Flottiljvägen har gång- och cykelbana längs hela vägsträckningen, vissa kortare sträckor på bägge sidor. Gång- och cykelbanan byter sida vid Sågstuguvägen och i samband med detta finns övergångsställe. Övergångsställen finns vid alla vägkorsningar och i anslutning till busshållplatser. Klackhållplats vid Brantbrink, hindrar förbi passage vid stillastående buss.

Generellt sett är samhällsbyggnadsförvaltning en försiktig med att anlägga farthinder i form av fartgupp och avsmalningar. De medför ökade problem med avgaser vid inbromsning och acceleration och kan medföra oönskade vibrationer i närliggande fastigheter. På bussgator behöver även hänsyn tas till bussförarens arbetsmiljö och farthindren anläggas i samverkan med SL. År 2008 togs två stycken fartgupp bort från Flottiljvägen av dessa skäl.

Att övervaka trafikregler är polismyndighetens uppgift och det är enbart polismyndigheten som utför hastighetskontroller. Samhällsbyggnadsförvaltningen för kontinuerlig dialog med polisen angående trafikövervakning och kommer att föreslå fler hastighetskontroller längs Flottiljvägen.

**Ärendet**

Samhällsbyggnadsnämnden har fått i uppdrag att besvara ett medborgarförslag från Helena Andersson angående farthinder på Flottiljvägen. Främst sträckan genom bostadsområdet vid platsen mellan Sågstuguvägen och Alice Tegners väg. Förslaget inkom till Botkyrka kommun 2017-06-30 och till samhällsbyggnadsförvaltningen 2017-10-16.

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2017-12-06, utgör underlag för beslutet.

---

Expedieras till  
Kommunfullmäktige  
Förslagsställaren  
Anders Öttenius  
Ann-Christine Gebart





2018-01-10

Dnr sbf/2017:364

Referens

Ann-Christine Gebart

Mottagare

Samhällsbyggnadsnämnden

## Uppdrag att besvara medborgarförslag - Farthinder Flottiljvägen, Tullinge

### Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden avslår medborgarförslaget.

### Ärende

Samhällsbyggnadsnämnden har fått i uppdrag att besvara ett medborgarförslag från Helena Andersson angående farthinder på Flottiljvägen. Främst sträckan genom bostadsområdet vid platsen mellan Sågstuguvägen och Alice Tegners väg. Enligt förslagsställaren överskrids hastighetsbegränsningen på 40km/h kraftigt och hon föreslår farthinder som är anpassade så att tunga fordon obehindrat kan köra förbi.

Förslaget inkom till Botkyrka kommun 2017-06-30 och till samhällsbyggnadsförvaltningen 2017-10-16.

### Yttrande

Flottiljvägen är en uppsamlingsgata för områdets lokalgator. Högsta tillåtna hastighet är 40 km/ h, vilket följer Botkyrka kommuns hastighetsplan ”Rätt fart i Botkyrka”. Flottiljvägen har gång- och cykelbana längs hela vägsträckningen, vissa kortare sträckor på bägge sidor. Gång- och cykelbanan byter sida vid Sågstuguvägen och i samband med detta finns övergångsställe. Övergångsställen finns vid alla vägkorsningar och i anslutning till busshållplatser. Klackhållplats vid Brantbrink, hindrar förbipassage vid stillastående buss.

Generellt sett är samhällsbyggnadsförvaltning en försiktig med att anlägga farthinder i form av fartgupp och avsmalningar. De medför ökade problem med avgaser vid inbromsning och acceleration och kan medföra oönskade vibrationer i närliggande fastigheter. På bussgator behöver även hänsyn tas till bussförarens arbetsmiljö och farthindren anläggas i samverkan med SL. År 2008 togs två stycken fartgupp bort från Flottiljvägen av dessa skäl.

Framkomlighetsmässigt går det inte att bygga bort alla hastighetsöverträdelser i trafiken. Ytterst är det förarens ansvar att framföra sitt fordon på ett tra-

2018-01-10

Dnr sbf/2017:364

fiksäkert sätt samt att följa gällande hastighetsbegränsningar och trafikregler.

Att övervaka trafikregler är polismyndighetens uppgift och det är enbart polismyndigheten som utför hastighetskontroller. Samhällsbyggnadsförvaltningen för kontinuerlig dialog med polisen angående trafikövervakning och kommer att föreslå fler hastighetskontroller längs Flottiljvägen.

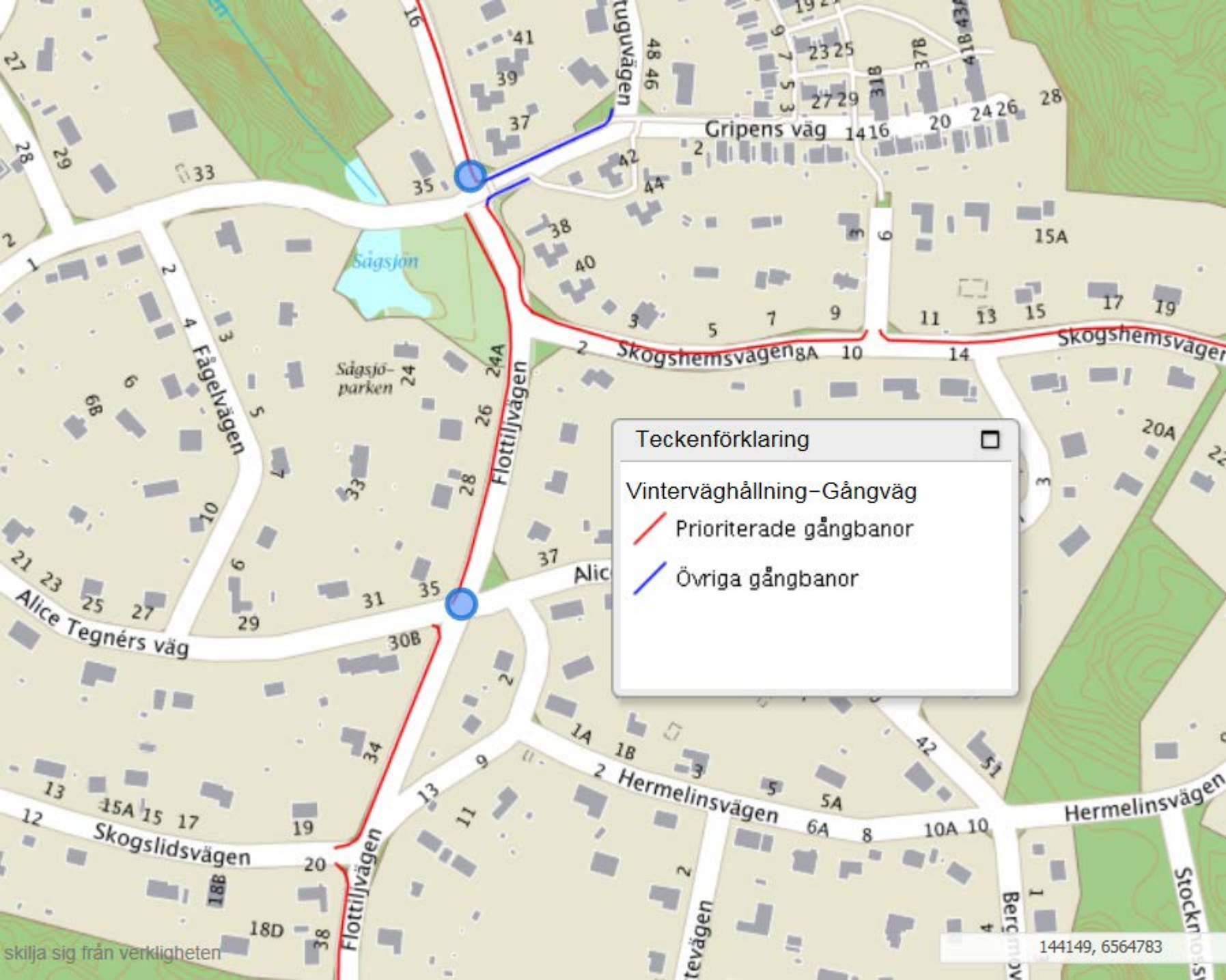
Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår samhällsbyggnadsnämnden att avslå medborgarförslaget.

Sanna Sparr Olivier  
Samhällsbyggnadschef



Anders Öttenius  
Chef Gata/parkenheten

---

Expedieras till  
Förslagsställaren  
Kommunfullmäktige  
Ann-Christine Gebart  
Anders Öttenius



Teckenförklaring

- Vinterväghållning-Gångväg
-  Prioriterade gångbanor
-  Övriga gångbanor



## Lämna medborgarförslag

Ärendenummer  
Inskickat

170629-MBF-HS25  
2017-06-29 20:26

### Dina uppgifter

Förmamn  
Efternamn  
Adress  
Postnummer  
Ort  
E-post  
Telefon

### Förslag

Presentera ditt förslag och förklara hur det kan genomföras

Vi har som förslag att upprätta farthinder på Flottiljvägen. Här kör folk i ca 70 km/h (ibland ännu fortare) på en väg där det är 40km/h. Bilisterna hinner inte stanna när någon ska gå över vägen. Och vi som bor vid vägen vågar knappt gå ut och slänga soppåsen/hämta in post. Farthinder finns på många ställen i Tullinge. Och de är anpassade så att bussar och lastbilar obehindrat kan köra förbi.

Motivera ditt förslag

Genom att upprätta farthinder skulle vi som bor vid vägen känna oss tryggare. Fotgängare som av hög grad består av skolbarn skulle kunna gå längst trottoaren utan att känna oro. Det skulle skapa en markant större trygghet för området.

Om ditt förslag gäller en plats, beskriv gärna var (adress, område etc)

Under min 2 åriga tid som husägare har vi tagit hand om 1 rådjur och 3 katter som blivit påkörda och tyvärr hittats avlidna. Alla på samma plats på Flottiljvägen mellan sågstuguvägen och Alice Tegners väg.

Gäller främst Flottiljvägen som går igenom bostadsområden och främst platsen mellan spgstuguvägen och Alice tegners väg.

### Statistik

Ålder  
Vilket kön har du?  
Vilken kommun del bor du i?

20 - 65 år  
Kvinna  
Tullinge

**§ 18****Svar på mbf - Fritidsgård till Riksten (KS/2017:589)****Beslut**

Kultur- och fritidsnämnden avslår medborgarförslaget.

**Sammanfattning**

Förslagsställaren föreslår att fritidsgårdar byggs i Riksten då närmaste fritidsgård i Tullinge ligger för avlägset och därmed är svårtillgängligt för målgruppen. Kultur- och fritidsnämnden håller med om att det finns ett behov av att bygga en fritidsgårdsverksamhet i Riksten och har, i relation till befolkningsökningen, nämnt behovet i lokalförsörjningsplanen. Kultur- och fritidsförvaltningen har även fått i uppdrag att under 2018 ta fram ett kultur- och fritidsprogram för Riksten, där behovet av en fritidsgård i området kommer att lyftas in. Medborgarförslaget avslås då det i nuläget är för tidigt att fatta beslut, men frågan bevakas och bereds ytterligare.

**Yrkande**

Kjell Sjöberg (opol) yrkar på bifall till medborgarförslaget.  
(M) yrkar på bifall till medborgarförslaget.

**Propositionsordning**

Ordföranden ställer proposition om bifall till medborgarförslaget enligt Kjell Sjöbergs (opol) och (M):s yrkanden alternativt avslag enligt ordförandeförslaget. Ordförande finner att kultur- och fritidsnämnden beslutar i enlighet med ordförandeförslaget.

**Reservationer**

Kjell Sjöberg (opol) och (M) reserverar sig mot beslutet.

2018-04-04

Dnr /SammanträdespunktÄrende/

### **Protokollsanteckning**

Therese Lind (TUP) skulle, om hon haft yrkanderätt, yrkat bifall till medborgarförslaget och reserverat sig mot beslutet.



2018-02-26

Dnr KOF/2017:212

Referens  
Selina HamiMottagare  
Kultur- och fritidsnämnden

## Svar på-MBF-Fritidsgård till Riksten, KS/2017:589

### Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden avslår medborgarförslaget.

### Sammanfattning

Förslagsställaren föreslår att fritidsgårdar byggs i Riksten då närmaste fritidsgård i Tullinge ligger för avlägset och därmed är svårtillgängligt för målgruppen. Kultur- och fritidsnämnden håller med om att det finns ett behov av att bygga en fritidsgårdsverksamhet i Riksten och har, i relation till befolkningsökningen, nämnt behovet i lokalföröpförjningsplanen. Kultur- och fritidsförvaltningen har även fått i uppdrag att under 2018 ta fram ett kultur- och fritidsprogram för Riksten, där behovet av en fritidsgård i området kommer att lyftas in. Medborgarförslaget avslås då det i nuläget är för tidigt att fatta beslut, men frågan bevakas och bereds ytterligare.

### Ärendet

Förslagsställaren föreslår att fritidsgårdar byggs i Riksten då närmaste fritidsgård i Tullinge ligger för avlägset och därmed är svårtillgängligt för målgruppen. Förslagsställaren tar upp att ungdomarna i Riksten saknar sysselsättning efter skoltid och att busskommunikationen för att ta sig till Tullinge fritidsgård är bristande.

Kultur- och fritidsförvaltningen har fått i uppdrag att under 2018 ta fram ett kultur- och fritidsprogram för Riksten, där behovet av en fritidsgård i området kommer att lyftas in. Förvaltningen har även nämnt behovet av en fritidsgård i Riksten i lokalföröpförjningsplanen kopplat till befolkningsökningen i området. Redan nu har förvaltningen i uppdrag att under år 2019 starta en fritidsklubbsverksamhet i Riksten för barn i åldern 10-12. Fritidsklubbsverksamheten kommer att planeras på ett sådant sätt att den på sikt skulle kunna utökas till att även omfatta fritidsgårdsverksamhet för en äldre målgrupp.

2018-02-26

Dnr KOF/2017:212

Kultur- och fritidsnämnden håller med om att det finns ett behov av att bygga en fritidsgård i Riksten och bevakar och bereder denna fråga ytterligare.

Anja Dahlstedt  
Tf. Kultur- och fritidschef

Ann-Christine Andersson  
Verksamhetschef  
Ungdom och förening

Expedieras till  
Kommunfullmäktige  
Förslagsställare



2017-09-18

KS/2017: 589

## Medborgarförslag om en fritidsgård till Riksten

### Bakgrund:

Många har valt att bo i riksten eftersom det ligger lite utanför som på landet ungefär vilket är fullt förståeligt. Problemet med de är att eftersom det ligger så pass utanför så har ungdomarna ingen stans att vara på dagarna/kvällarna och därför tycker jag att det borde finnas en fritidsgård i riksten.

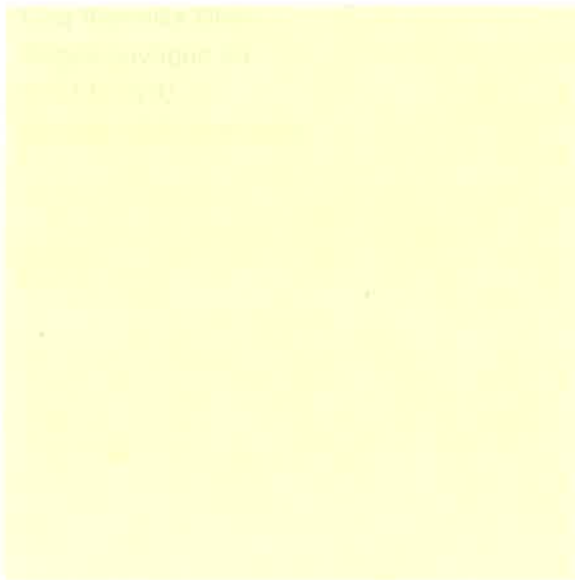
Som ungdom vill man kanske inte alltid vara hemma hela tiden och behöver någonstans att vara.

Den närmsta fritidsgården ligger i tullinge centrum vilket är en bit bort. Det tar ungefär 40 minuter från riksten till centrum. Det finns ju buss oxå vilket är ett mycket snabbare alternativ, men alla kanske inte har tillgång till busskort. Dessutom går bussen bara 2 gånger i timmen till centrum och hem.

### Förslag:

Mitt förslag är att göra en fritidsgård i riksten för ungdomar mellan 14-17.

### Förslagsställare och kontaktuppgifter:





2018-02-15

sbf/2017:  
548Referens  
Jessica NybergMottagare  
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

## Medborgarförslag – Låncyklar i Tullinge

### Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser medborgarförslaget besvarat och föreslår att vi inväntar uppdateringen av kommunens cykelplan.

### Ärendet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har fått i uppdrag att besvara ett medborgarförslag om att införa ett låncykelsystem runt om i Riksten med omnejd. Medborgarförslaget inkom till miljö- och hälsoskyddsnämnden 2017-11-16.

### Sammanfattning

Förslaget om att införa ett låncykelsystem i Riksten motiveras med att det är bättre för miljön och folkhälsan om fler börjar cykla istället för att åka bil eller med kollektivtrafik. Ett låncykelsystem kan vara ett bra alternativ till att köpa en cykel med tanke på Botkyrkas låga medelinkomstnivå. Förslagsställaren framför också att underhållet av låncykelsystemet kan medföra nya arbetstillfällen. Efterfrågan på arbete i närområdet ökar när Riksten byggs ut och fler flyttar in i området.

Miljöenheten ser positivt på förslag och åtgärder som kan förbättra förutsättningarna att cykla inom, till och från Botkyrka. Miljöenheten bedömer att vi bör invänta uppdateringen av kommunens cykelplan. I samband med uppdateringen av cykelplanen kommer åtgärder för att förbättra möjligheterna att cykla inom, till och från kommunen pekas ut. Ett låncykelsystem i Riksten kan vara exempel på en åtgärd men en samlad bedömning behöver göras för att se vilka åtgärder som ger störst nytta.

### Yttrande

Botkyrka kommun vill skapa bättre förutsättningar att leva utan bil i Botkyrka. Bland annat genom att förbättra möjligheterna att cykla inom, till och från kommunen.

Det finns många fördelar med att använda cykel som färdmedel istället för bil, både för individen och för samhället i stort. Genom att ersätta delar av bilresorna med cykel får vi positiva miljöeffekter, en mer attraktiv livsmiljö och inte minst en förbättrad folkhälsa. Bra cykelförbindelser mellan olika delar av Botkyrka ger en mer jämlik och jämställd tillgång till kommunen. Fler kvinnor än män, fler låginkomsttagare än höginkomsttagare, äldre och riktigt unga saknar tillgång till bil.

I Botkyrka har transporterna störst klimatpåverkan och är en av anledningarna till att vi vill skapa bättre förutsättningar för att leva utan bil. Gång- och cykeltrafiken är redan idag fossilbränslefri och en viktig pusselbit i arbetet med att uppnå kommunens klimatmål om ett fossilbränslefritt Botkyrka senast år 2030. När fler väljer att gå och cykla framför att köra bil påverkas folkhälsan positivt samtidigt som hälsoskadliga luftföroreningar och buller minskar.

För att öka cykelresandets andel av totala resandet i Botkyrka togs en cykelplan fram år 2010. Arbetet med att förbättra förutsättningarna att cykla i kommunen har i första hand skett genom en utbyggnad av cykelvägnätet. Under 2018 finns planerat att inleda arbetet med att uppdatera kommunens cykelplan. I samband med uppdateringen kommer åtgärder för att förbättra möjligheterna att cykla inom, till och från kommunen pekas ut. Ett låncykelsystem i Riksten kan var exempel på en åtgärd men en samlad bedömning behöver göras för att se vilka åtgärder som ger störst nytta.

En arbetsgrupp bestående av Trafikförvaltningen och representanter från fem kommuner i Stockholms län utreder för närvarande förutsättningar och intresse för införande av ett regionalt låncykelsystem i samarbete med privata aktörer i länets kommuner.

Miljöenheten föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att medborgarförslaget är besvarat.

Carina Molin  
Förvaltningschef  
Samhällsbyggnadsförvaltningen

Ingrid Molander  
Miljöchef  
Samhällsbyggnadsförvaltningen



2018-02-15

sbf/2017:  
548Referens  
Jessica NybergMottagare  
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

## Medborgarförslag – Låncyklar i Tullinge

### Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser medborgarförslaget besvarat och föreslår att vi inväntar uppdateringen av kommunens cykelplan.

### Ärendet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har fått i uppdrag att besvara ett medborgarförslag om att införa ett låncykelsystem runt om i Riksten med omnejd. Medborgarförslaget inkom till miljö- och hälsoskyddsnämnden 2017-11-16.

### Sammanfattning

Förslaget om att införa ett låncykelsystem i Riksten motiveras med att det är bättre för miljön och folkhälsan om fler börjar cykla istället för att åka bil eller med kollektivtrafik. Ett låncykelsystem kan vara ett bra alternativ till att köpa en cykel med tanke på Botkyrkas låga medelinkomstnivå. Förslagsställaren framför också att underhållet av låncykelsystemet kan medföra nya arbetstillfällen. Efterfrågan på arbete i närområdet ökar när Riksten byggs ut och fler flyttar in i området.

Miljöenheten ser positivt på förslag och åtgärder som kan förbättra förutsättningarna att cykla inom, till och från Botkyrka. Miljöenheten bedömer att vi bör invänta uppdateringen av kommunens cykelplan. I samband med uppdateringen av cykelplanen kommer åtgärder för att förbättra möjligheterna att cykla inom, till och från kommunen pekas ut. Ett låncykelsystem i Riksten kan vara exempel på en åtgärd men en samlad bedömning behöver göras för att se vilka åtgärder som ger störst nytta.

### Yttrande

Botkyrka kommun vill skapa bättre förutsättningar att leva utan bil i Botkyrka. Bland annat genom att förbättra möjligheterna att cykla inom, till och från kommunen.

Det finns många fördelar med att använda cykel som färdmedel istället för bil, både för individen och för samhället i stort. Genom att ersätta delar av bilresorna med cykel får vi positiva miljöeffekter, en mer attraktiv livsmiljö och inte minst en förbättrad folkhälsa. Bra cykelförbindelser mellan olika delar av Botkyrka ger en mer jämlik och jämställd tillgång till kommunen. Fler kvinnor än män, fler låginkomsttagare än höginkomsttagare, äldre och riktigt unga saknar tillgång till bil.

I Botkyrka har transporterna störst klimatpåverkan och är en av anledningarna till att vi vill skapa bättre förutsättningar för att leva utan bil. Gång- och cykeltrafiken är redan idag fossilbränslefri och en viktig pusselbit i arbetet med att uppnå kommunens klimatmål om ett fossilbränslefritt Botkyrka senast år 2030. När fler väljer att gå och cykla framför att köra bil påverkas folkhälsan positivt samtidigt som hälsoskadliga luftföroreningar och buller minskar.

För att öka cykelresandets andel av totala resandet i Botkyrka togs en cykelplan fram år 2010. Arbetet med att förbättra förutsättningarna att cykla i kommunen har i första hand skett genom en utbyggnad av cykelvägnätet. Under 2018 finns planerat att inleda arbetet med att uppdatera kommunens cykelplan. I samband med uppdateringen kommer åtgärder för att förbättra möjligheterna att cykla inom, till och från kommunen pekas ut. Ett låncykelsystem i Riksten kan var exempel på en åtgärd men en samlad bedömning behöver göras för att se vilka åtgärder som ger störst nytta.

En arbetsgrupp bestående av Trafikförvaltningen och representanter från fem kommuner i Stockholms län utreder för närvarande förutsättningar och intresse för införande av ett regionalt låncykelsystem i samarbete med privata aktörer i länets kommuner.

Miljöenheten föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att medborgarförslaget är besvarat.

Carina Molin  
Förvaltningschef  
Samhällsbyggnadsförvaltningen

Ingrid Molander  
Miljöchef  
Samhällsbyggnadsförvaltningen

2017-09-18

KS/2017: 595

## Medborgarförslag om låncyklar i Tullinge

### Förslag

Förslaget är att ordna ett låncykelsystem runt om i Riksten med omnejd.

### Bakgrund

I dagens samhälle är bilen det vanligaste färdmedlet. Kollektivtrafik är ett bra alternativ men det skulle vara ännu bättre både för miljön och folkhälsan om fler började cykla, åtminstone de kortaste sträckorna. Forskning visar nämligen att sträckor under 5 kilometer inte bör utföras med bil och då är cykel ett lämpligt val.

Med Botkyrkas låga medelinkomstnivå är kanske inte en ny cykel det man prioriterar högst. Låncyklar är mer ekonomiskt fördelaktigt eftersom de används flitigt av många olika människor. Cyklarna är lätt justerbara och passar därför de allra flesta kroppsstorlekar.

För att nyttja låncyklarna krävs ett lånekort vilket innebär att man alltid vet vem det är som använder cykeln. Om den stjäls eller inte återlämnas i tid ansvarar låntagaren för att ersätta den. På så sätt minskar risken att cyklarna stjäls.

När en station fylls och en annan töms behöver någon fördela ut cyklarna igen så att det finns ett lagom antal vid varje lånestation. Cyklarna behöver även underhållas och repareras med jämna mellanrum.

I samma takt som Riksten byggs ut flyttar fler in och efterfrågan på jobb i närområdet ökar och eftersom att ovanstående arbetsuppgifter inte kräver högskoleutbildning skapar det nya arbetstillfällen för en stor målgrupp.

### Förslagsställare och kontaktuppgifter



2018-03-06

## § 20

### **Svar på medborgarförslag – Gratis kollektiv transport efter skolan (KS/2017:597, UF/2017:330)**

#### **Utbildningsnämndens beslut**

Utbildningsnämnden avslår medborgarförslaget.

#### **Sammanfattning**

Victor-Dara Taghikani har inkommit med ett medborgarförslag om att alla barn och ungdomar som har någon aktivitet efter skolan ska få gratis kollektivtrafik till aktiviteten.

Utbildningsförvaltningen delar förslagsställarens mening att alla barn och ungdomar ska ha möjlighet att ägna sig åt fritidsaktiviteter. Kommunen har dock ingen skyldighet att anordna skolskjuts eller motsvarande transport till fritidsaktiviteter. Om utbildningsnämnden skulle besluta att införa mer generösa bestämmelser än skollagens krav, och ge elever gratis kollektiv transport till fritidsaktiviteter, skulle det innebära stora kostnader. Uppskattningsvis skulle det kunna bli runt 13,3 miljoner kr per läsår, vilket då tas från den ordinarie utbildningsverksamheten i skolorna. Utbildningsförvaltningen föreslår därför att utbildningsnämnden avslår medborgarförslaget.

#### **Expedieras till**

Förslagsställaren



2018-02-08

UF/2017:330

Referens  
Maria Fhager

Mottagare  
Utbildningsnämnden

## Svar på medborgarförslag – Gratis kollektiv transport efter skolan (KS/2017:597, UF/2017:330)

### Förslag till beslut

*Utbildningsnämndens beslut*

Utbildningsnämnden avslår medborgarförslaget.

### Sammanfattning

Victor-Dara Taghikani har inkommit med ett medborgarförslag om att alla barn och ungdomar som har någon aktivitet efter skolan ska få gratis kollektivtrafik till aktiviteten.

Utbildningsförvaltningen delar förslagsställarens mening att alla barn och ungdomar ska ha möjlighet att ägna sig åt fritidsaktiviteter. Kommunen har dock ingen skyldighet att anordna skolskjuts eller motsvarande transport till fritidsaktiviteter. Om utbildningsnämnden skulle besluta att införa mer generösa bestämmelser än skollagens krav, och ge elever gratis kollektiv transport till fritidsaktiviteter, skulle det innebära stora kostnader. Uppskattningsvis skulle det kunna bli runt 13,3 miljoner kr per läsår, vilket då tas från den ordinarie utbildningsverksamheten i skolorna. Utbildningsförvaltningen föreslår därför att utbildningsnämnden avslår medborgarförslaget.

### Beskrivning av ärendet

Victor-Dara Taghikani har inkommit med ett medborgarförslag om att alla barn och ungdomar som har någon aktivitet efter skolan ska få åka kollektivt till aktiviteten gratis. Utbildningsförvaltningen har berett ärendet.

Grundtanken i medborgarförslaget är att ge likvärdiga förutsättningar för alla elever som deltar i någon fritidsaktivitet att ta sig till aktiviteten efter skolan. Inte alla elever har möjlighet att få skjuts eller cykla om det är långt att ta sig till aktiviteten.



I skollagen (2010:800) finns regler kring skolskjuts, som i många fall ges genom att eleverna får SL:s skolbiljetter (i Botkyrka kommun kallat skolkort). Rätten till skolskjuts/skolkort är begränsad till vissa förutsättningar och gäller bara från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs, vanligtvis skolan. Kommunen har alltså ingen skyldighet att anordna skolskjuts eller motsvarande transport till aktiviteter utanför skolan.

Om utbildningsnämnden skulle besluta att införa mer generösa bestämmelser än skollagens krav, och ge elever gratis kollektiv transport till fritidsaktiviteter, skulle det innebära stora kostnader. Det beror på att utbildningsnämnden i så fall skulle behöva bekosta SL-kort för eleverna eftersom nämnden inte kan besluta att SL ska låta eleverna åka gratis. De förslag till lösningar på inkomstbortfallet som förslagsställaren lämnar utgår från att kostnaden hamnar hos SL, men så blir det inte i praktiken.

#### **Resurser från skolans ordinarie verksamhet**

Det är svårt att ta reda på hur många elever som har behov av transport till fritidsaktiviteter, men om man räknar med att hälften av alla elever folkbokförda i Botkyrka kommun som går i grundskola och gymnasieskola deltar i någon fritidsaktivitet skulle det innebära att ungefär 7650 elever skulle omfattas av beslutet. SL:s fritidsbiljetter som gäller från kl. 16.00 till kl. 04.30 dagen därpå kostar från och med 1 januari 2018 totalt 1740 kr för hösttermin och vårtermin. Det skulle innebära en kostnad på ungefär 13,3 miljoner kr per läsår för att ge elever som deltar i fritidsaktiviteter gratis kollektiv transport till aktiviteterna. Det innebär därmed 13,3 miljoner kr mindre per läsår till skolans ordinarie verksamhet.

#### **Förvaltningens synpunkter**

Eftersom varken fritidsaktiviteterna i sig eller transport till fritidsaktiviteter ligger inom utbildningsnämndens område, och förslaget skulle innebära stora kostnader för utbildningsnämnden, föreslår utbildningsförvaltningen att utbildningsnämnden avslår medborgarförslaget.

Mikael Caiman Larsson  
Förvaltningschef

Anette Älmdalen  
Chef specialiststöd

**Bilaga**

Medborgarförslag – Gratis kollektiv transport efter skolan

Expedieras till  
Förslagsställaren  
Kommunstyrelsen

2017-09-18

## Medborgarförslag om gratis kollektiv transport

### **Bakgrund:**

Barn och ungdomar som har någon aktivitet efter skolan kräver gratis kollektiv transport därför att...

Barn och ungdomar som har någon aktivitet efter skolan som t.ex musik, dans eller någon sport. Då går de, cyklar, får skjuts eller åker kollektivt till sina aktiviteter. Men om man bor långt bort, inte har någon cykel, inte har någon skjuts, eller inte har råd med att åka kollektivt så blir det ganska svårt att kunna komma till aktiviteterna. Att köpa en ny cykel kan kosta en del, och om man nu har en cykel så är det inte så skönt att cykla till gitarr lektionen med en tung gitarr på ryggen, och det är inte alltid garanterad att dina föräldrar eller någon annan kan skjutsa dig.

Då är det enda alternativet som jag tycker är bäst är att kollektivt. Men problemet med att åka kollektivt är att det är ganska dyrt. Att köpa engångsbiljetter kostar 25 kr och är giltiga i prick 1 timme. Men de kan man bara köpa i tågstationer så om man ska åka buss till tågstationen så lär det bli ett problem. Om man vill fylla på sitt SL kort så måste man minst sätta in 100 kr, men eftersom att ett åk kostar 25 kr så kan man bara åka fyra gånger innan man måste fylla på igen. Det mest effektiva sättet och populära sättet är att åka med månadskort. Man kan åka hur många gånger man vill i en månad, men det kostar 1000 kr.

### **Förslag:**

Mitt förslag är att alla barn och ungdomar som har någon aktivitet efter skolan ska få åka kollektivt till aktiviteterna gratis. Jag är medveten om att om mitt förslag skulle gå i uppfyllelse så kommer inte SL att få lika mycket pengar och folk kunde åka var de än ville gratis. Och min lösning på de här problemen är att man kan höja skatten eller kanske dra ner kostnaden på olika skattejobb. Lösningen på det andra problemet kan vara att man ska ha ett system där det finns speciella SL kort som bara kan åka till de stationerna där som krävs till att komma till aktiviteten.

Förslagsställare och kontaktuppgifter



**§ 19****Svar på mbf - Fritidsgårdar runt om i Riksten (KS/2017:598)****Beslut**

Kultur- och fritidsnämnden avslår medborgarförslaget.

**Sammanfattning**

Förslagsställaren föreslår att fritidsgårdar byggs i Riksten då området är under utveckling med en ökande befolkning, men ännu saknar fritidsverksamhet för barn och ungdomar. Kultur- och fritidsnämnden håller med om att det finns ett behov av att bygga en fritidsgårdsverksamhet i Riksten och har, i relation till befolkningsökningen, nämnt behovet i lokalförsörjningsplanen. Förvaltningen fortsätter att bevaka frågan. Kultur- och fritidsförvaltningen har även fått i uppdrag att under 2018 ta fram ett kultur- och fritidsprogram för Riksten, där behovet av en fritidsgård i området kommer att lyftas in. Medborgarförslaget avslås då det i nuläget är för tidigt att fatta beslut, men frågan bevakas och bereds ytterligare.

**Yrkande**

Kjell Sjöberg (opol) yrkar på bifall till medborgarförslaget.  
(M) yrkar på bifall till medborgarförslaget.

**Propositionsordning**

Ordföranden ställer proposition om bifall till medborgarförslaget enligt Kjell Sjöbergs (opol) och (M):s yrkanden alternativt avslag enligt ordförandeförslaget. Ordförande finner att kultur- och fritidsnämnden beslutar i enlighet med ordförandeförslaget.

**Reservationer**

Kjell Sjöberg (opol) och (M) reserverar sig mot beslutet.

2018-04-04

Dnr /KOF/2017:213 /

### **Protokollsanteckning**

Therese Lind (TUP) skulle, om hon haft yrkanderätt, yrkat bifall till medborgarförslaget och reserverat sig mot beslutet.



2018-03-09

Dnr KOF/2017:213

Referens  
Selina HamiMottagare  
Kultur- och fritidsnämnden

## Svar på MBF Fritidsgårdar runt om i Riksten, KS/2017:598

### Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden avslår medborgarförslaget.

### Sammanfattning

Förslagsställaren föreslår att fritidsgårdar byggs i Riksten då området är under utveckling med en ökande befolkning, men ännu saknar fritidsverksamhet för barn och ungdomar. Kultur- och fritidsnämnden håller med om att det finns ett behov av att bygga en fritidsgårdsverksamhet i Riksten och har, i relation till befolkningsökningen, nämnt behovet i lokalförsörjningsplanen. Förvaltningen fortsätter att bevaka frågan. Kultur- och fritidsförvaltningen har även fått i uppdrag att under 2018 ta fram ett kultur- och fritidsprogram för Riksten, där behovet av en fritidsgård i området kommer att lyftas in. Medborgarförslaget avslås då det i nuläget är för tidigt att fatta beslut, men frågan bevakas och bereds ytterligare.

### Ärendet

Förslagsställaren föreslår att fritidsgårdar byggs i Riksten då området är under utveckling med en ökande befolkning, men ännu saknar fritidsverksamhet för barn och ungdomar. Förslagsställaren tar upp att antalet barnfamiljer ökar i Riksten och att utbudet av fritidssysselsättning för barn och unga därmed bör utökas.

Kultur- och fritidsförvaltningen har fått i uppdrag att under 2018 ta fram ett kultur- och fritidsprogram för Riksten, där behovet av en fritidsgård i området kommer att lyftas in. Förvaltningen har även nämnt behovet av en fritidsgård i Riksten i lokalförsörjningsplanen kopplat till befolkningsökningen i området. Redan nu har förvaltningen i uppdrag att under år 2019 starta en fritidsklubbsverksamhet i Riksten för barn i åldern 10-12. Fritidsklubbsverksamheten kommer att planeras på ett sådant sätt att den på sikt skulle kunna utökas till att även omfatta fritidsgårdsverksamhet för en äldre målgrupp.

2018-03-09

Dnr KOF/2017:213

Kultur- och fritidsnämnden håller med om att det finns ett behov av att bygga en fritidsgård i Riksten och bevakar och bereder denna fråga ytterligare.

Anja Dahlstedt  
Kultur- och fritidschef

Ann-Christine Andersson  
Verksamhetschef  
Ungdom och förening

Expedieras till  
Kommunfullmäktige  
Förslagsställaren

## **Fritidsgårdar runt om i Riksten**

### **BAKGRUND**

Riksten friluftsstad växer mer och mer för varje dag som går. Fler barnfamiljer flyttar in i området!

Då behövs det dagis, skolor och fritidsgårdar för dom äldre efter skolan! När skolan är över får många barn lite o sysselsätta sig med. Chansen är då större att vissa barn gör farlig och dåliga saker t.e.x. Att kasta stenar mot fönsterrutor eller kanske testar droger, detta är redan ett ganska stort problem runt om i Stockholm. Ifall det skulle funnits fler fritidsgårdar hade kriminaliteten minskat för barn.

**Bra saker med fritidsgård:** Barn har chans att prata med ledarna om olika problem som dom kanske har hemma, i skolan eller på idrotten för dom som går på olika typer av sporter.

Ledarna kan också hjälpa barnen med skolan så barnen inte kommer efter i olika ämnen.

Alla barn kan då ha chans att gå och bara ta det lugnt och hänga och träffa sina vänner på ett bra och roligt sätt ifall man har en fritidsgård.

Fritidsgårdar gör så det minskar med ungdomsbrottsligheten och supande i tidig ålder!

Stockholm växer, det leder då b.l.a till att många söker till jobb och just nu är det väldigt snålt med jobb d.v.s så kommer det minska ifall det finns fler fritidsgårdar i t.e.x. Botkyrka! Mer fakta om detta ämne finns på denna sida

<http://www.unt.se/insandare/flu-fritidsgardar-at-ungdomarna-1624449.aspx>

### **FÖRSLAG**

Förslaget är alltså att bygga fler fritidsgårdar runt om i Tullinge och speciellt i Riksten!

### **Förslagsställare och kontaktuppgifter**







## **Avsägelse och fyllnadsval (KS/2018:14)**

Följande avsägelse har inkommit:

Lena Spiik (MP), suppleant i Stiftelsen Sveriges invandrarinstitut och museum

Ornina Heido (S), ledamot i kultur- och fritidsnämnden

### **Beslut**

Kommunfullmäktige beviljar avsägelseerna.

### **Kommunfullmäktige bordlägger följande val:**

KOMMUNFÖRBUNDET STOCKHOLMS LÄN t o m 2018-12-31  
Ledamot efter Dan Gahnström (MP)

DIALOGFORUM FITTJA t o m 2018-12-31  
Ledamot efter Carl Widercrantz (TUP)

DIALOGFORUM ALBY t o m 2018-12-31  
Ledamot efter Milojka Vratonjic (S)

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN t o m 2018-12-31  
Ledamot efter Nirlep Singh (S)

KOMMUNALA PENSIONÄRSRÅDET t o m 2018-12-31  
Ledamot efter Eddy Kristiansen (MP)

DIALOGFORUM FITTJA t o m 2018-12-31  
Ledamot efter Junaid Nawaz Chaudhry (S)

2018-04-26

Dnr KS/2018:14

SOCIALNÄMNDEN t o m 2018-12-31  
Ersättare efter Nohadra Heido (S)

STIFTELSEN SVERIGES INVANDRARINSTITUT OCH MUSEUM –  
MKC t o m 2018-12-31  
Suppleant efter Nohadra Heido (S)

SYDVÄSTA STOCKHOLMSREGIONENS VA-VERK t o m 2019-06-30  
Ledamot efter Fredrik Olsson (MP)

AB BOTKYRKABYGGGEN t o m 2019-06-30  
Suppleant efter Fredrik Olsson (MP)

BOTKYRKABYGGGEN HOLDING AB t o m 2019-06-30  
Suppleant efter Fredrik Olsson (MP)

FÖRBANDET 2 AB t o m 2019-06-30  
Suppleant efter Fredrik Olsson (MP)

AB ALFÅGELN t o m 2019-06-30  
Suppleant efter Fredrik Olsson (MP)

VÅRD- OCH OMSORGSNÄMNDEN t o m 2018-12-31  
Ersättare efter Esra Elcim (MP)

VÅRD- OCH OMSORGSNÄMNDEN t o m 2018-12-31  
Ersättare efter Isak Nobuoka (MP)

SOCIALNÄMNDEN t o m 2018-12-31  
Ersättare efter Elisabeth Uddén (S)

STIFTELSEN SVERIGES INVANDRARINSTITUT OCH MUSEUM –  
MKC t o m 2018-12-31  
Suppleant efter Lena Spiik (MP)

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN t o m 2018-12-31  
Ledamot efter Ornina Heido (S)



## INTERPELLATION

**Kommunfullmäktige**

2018-04-26

**Till Utbildningsnämndens ordförande Emanuel Ksiazkiewicz**

**Om Botkyrkas berättelser under hashtaggen #pressatläge**

I Mitt i Botkyrka/Salem den 27/3 kunde vi ta del av en artikel som redogjorde för en del av Botkyrkas personals berättelse under hashtaggen #pressatläge.

Det är en oroande bild som träder fram i nyhetsrapporteringen. Frågor uppkommer naturligen som rör barnens situation och välbefinnande i verksamheterna, men också för hur personalens arbetssituation egentligen ser ut. Dessutom uppkommer funderingar kring chefskapet på vissa enheter och om majoriteten har en rimlig överblick över vad effektiviseringarna i budgeten får för effekter. Vi har tagit del av förvaltningens svar i media, men det gjorde oss inte helt trygga.

Redan i förskolan läggs grunden för barnens utveckling. Forskning visar att ett medvetet pedagogiskt arbete med små barn förbättrar deras förmåga att senare lära sig läsa, skriva och räkna. En pedagogisk förskola är särskilt viktig för barn med läs- och skrivsvårigheter. Den motverkar även socioekonomiska skillnader. Genom pedagogiskt arbete i grunden blir den sociala rörligheten lika möjligt för alla. I tidig ålder är nutids- eller förtids orientering jätteviktigt.

Fördelen med pedagogiska arbeten i tidig ålder möjliggör att fånga upp de barn som tidigt halkar efter samt för att lyfta upp barn med svårigheter, man får bättre översyn samt fångar upp även barn med särskilda behov, exempelvis ADHD, dyslexi, språkdirigering etc. En god pedagogisk träning är till stor nytta när barnet väl börjar i grundskolan, där bättre arbete i grunden ger större förutsättningar för eleverna i framtiden. Misslyckas vi med att fånga upp de barn som tidigt halkar efter är risken för framtida skolmisslyckanden och ett liv i utanförskap stort.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga Utbildningsnämndens ordförande:

1. Vad har du vidtagit du för åtgärder (om några) med anledning av #pressatläge?
2. Kan man se vilka effekter effektiviseringarna får, för de enskilda förskolebarnen?
3. Har du en överblick över personalens arbetssituation ute på enheterna?
4. Anser du att effektiviseringarna är motiverade, sett till eventuella effekter?
5. Hur avser du att följa upp de brister i chefskap som framkommer i berättelserna?
6. Avser du att praktisera ute på förskoleenheterna, som efterlyses av personalen?

Gül Alci (M)



2018-04-26

## **Nya motioner**

### **Beslut**

Motionen överlämnas till kommunstyrelsen för beredning.

### **Sammanfattning**

Följande motion väcks:

Säker uppställningsplats för lastbilar och arbetsfordon i Tullinge (TUP), KS/2018:255

## Säker uppställningsplats för lastbilar och arbetsfordon i Tullinge

Botkyrka kommun marknadsför sig som en företagsvänlig kommun med ambitiösa mål för näringslivet. Att stora satsningar görs på upplevelseindustrin är känt, men tyvärr ses inte alla branscher som lika viktiga. I Tullinge finns ett antal åkerier som sedan 2014 saknar en plats för säker uppställning av sina fordon.

Konsekvensen blir att lastbilar och arbetsfordon parkeras på den egna tomten eller vid sidan av vägar där så är möjligt. Detta uppskattas av naturliga skäl varken av grannar eller närboende, och är förfulande för omgivningen.

Dieselstölder har på senare år blivit ett allt större problem. Diesel för hundratusentals kronor stjäls varje år från tullingebornas lastbilar. Detta drabbar inte bara ägarna utan på sikt hela samhället bl.a. pga. av höjda försäkringspremier och tidsödande administration för polis och myndigheter. Sist men inte minst, finns uppenbara risker för betydande dieselläckage i samband med stölderna. Inte sällan slår man helt enkelt en skruvmejsel eller ett huggjärn genom tanken om låset inte kan forceras.

Den som inte vill eller kan parkera fordonen på sin villatomt kan behöva söka sig till andra kommuner vilket ger längre transporter till arbetsplatserna i Botkyrka.

Vi vill därför att en säker uppställningsplats för lastbilar etableras i Tullinge. Mellan ”Ristippen” och Mekanikervägen i Tullinge finns en lämplig plats som kan inhägnas med stängsel och rörelsedetektorer. På så sätt bidrar kommunen till ökad trygghet och bättre arbetsmiljö för chaufförerna.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta

att berörda förvaltningar får i uppdrag att planera en uppställningsplats för lastbilar och arbetsfordon i Tullinge

**Anders Thorén (TUP)**

**Carl Widercrantz (TUP)**



2018-04-26

## **Nya medborgarförslag**

### **Beslut**

Följande medborgarförslag tas emot för beslut:

Anordna kollo/dagkollo på Sillvik, KS/2018:135  
Överlåts till kultur- och fritidsnämnden för beslut.

Bättre framkomlighet och parkeringsmöjligheter i Tuna, KS/2018:152  
Överlåts till samhällsbyggnadsnämnden för beslut.

Bättre snöröjning på cykelbanorna och trottoarerna i Tullinge, KS/2018:153  
Överlåts till samhällsbyggnadsnämnden för beslut.

Lägg ner Mångkulturellt centrum, KS/2018:163  
Beslutas av kommunfullmäktige efter yttrande från kommunstyrelsen.

Botkyrka kommun bör inrätta en korruptions kommitté, KS/2018:171  
Beslutas av kommunfullmäktige efter yttrande från kommunstyrelsen.

Anlägg en besöksparkering och sänk hastigheten vid vårdhem på Däld-  
vägen, KS/2018:174  
Överlåts till samhällsbyggnadsnämnden för beslut.

Gör vägen säkrare längs Römossevägen i Tullinge, KS/2018:175  
Överlåts till samhällsbyggnadsnämnden för beslut.

Farthinder på Kamomillvägen i Slagsta, KS/2018:179  
Överlåts till samhällsbyggnadsnämnden för beslut.

### **Ärendet**

Kommunfullmäktige bestämmer vilket politiskt organ som ska besluta om medborgarförslag. Enligt fullmäktiges arbetsordning får fullmäktige överlåta till en nämnd att slutligt besluta i ett ärende som har väckts genom medborgarförslag.



## Lämna medborgarförslag

Ärendenummer 180223-MBF-EM18  
Inskickat 2018-02-23 19:36

### Dina uppgifter

---

Förmamn  
Efternamn  
Adress  
Postnummer  
Ort  
E-post  
Telefon

### Förslag

---

Presentera ditt förslag och förklara hur det kan genomföras	Anordna kollo/dagkollo för barn på Sillvik på somrarna
Motivera ditt förslag	Sillvik är en fantastisk plats som genast får en att tänka på barndomens somrar på kollen.
Om ditt förslag gäller en plats, beskriv gärna var (adress, område etc)	<a href="http://discoverbotkyrka.se/companies/kultur/sillvik/">http://discoverbotkyrka.se/companies/kultur/sillvik/</a>
Bifoga bild	Sillvik_2016b.jpg

### Statistik

---

Ålder	20 - 65 år
Vilket kön har du?	Kvinna
Vilken kommun del bor du i?	Tullinge



---

## Förslag

Presentera ditt förslag och förklara hur det kan genomföras

Ta bort zon-parkeringen över Fridhemsvägen, Fältvägen, Vallvägen & Gärdesvägen. Gör om Bondgårdsvägen till Huvudled, där blir det automatiskt parkeringsförbud.

Motivera ditt förslag

Våra gäster kommer för det mesta långväga ifrån med bil. Som det blev nu när zon- parkeringen infördes får de ju ej stå med 2 hjul på gatan och huvuddelen av bilen på min tomt. Och största problemet med parkerade bilar har ju varit på Bondgårdsvägen där personal för sjukhem/vårdcentral parkerat och inte öppe vid villorna.

Om ditt förslag gäller en plats, beskriv gärna var (adress, område etc)

Sen är det felräknat på hur många bilar det finns i kommunen, alla tjänstebilar saknas där.

Nackdala, Bondgårdsvägen, Fridhemsvägen, Fältvägen, Gärdesvägen och Vallvägen

---





## Förslag

---

Presentera ditt förslag och förklara hur det kan genomföras

Bättre snöröjning längs de stora promenad och cykelstråken, inte minst mot Huddinge sjukhus där många Tullingebor arbetar.

I detalj förslår jag:

1. Identifiera de viktigaste gång och cykelbanorna och trottoarerna mot Huddinge sjukhus och Tullinge pendeltågsstation. Ätminstone Blickavägen och Dymmelkärrsvägen bör vara med på listan.

2. Snöröjarna får i uppgift att prioritera dessa vägar  
Fler Tullingebor kommer promenera eller cykla och färre skulle åka bil om snöröjningen blir bättre. Det är alltså en fråga om både miljö och hälsa. Huddinge kommun har mycket bättre snöröjning. Man ser tydligt kommungränsen vid Blickavägens norra ände. Huddinge kommun skottar och sandar noggrant den korta cykelbanan fram till kommungränsen. På Botkyrkasidan är det ofta djup slask eller grovknagglig fastfrusen issörja som är omöjlig att cykla i. Jag hör även fotgängare svära grovt. Längs Dymmelkärrsvägen promenerar barnfamiljer mot Trädgårdsstadsskolan längs trottoaren. Småttingar försöker cykla men deras små hjul klarar inte knagglig is. Även för en vuxen blir promenaden långsammare. Min fru har i flera år haft problem med axel som skadades på Dymmelkärrsvägen i halkan.

Motivera ditt förslag

Dymmelkärrsvägen, hela vägen, i synnerhet trottoaren och den östra sträckan där trottoar saknas.

Om ditt förslag gäller en plats, beskriv gärna var (adress, område etc)

Blickavägen, i synnerhet norr om Dymmelkärrsvägen, dvs mot Huddinge kommun.

---



---

## Förslag

---

Presentera ditt förslag och förklara hur det kan genomföras

Motivera ditt förslag

Lägg ner MKC

Se dagens SVD 6 mars

---



## Lämna medborgarförslag

Ärendenummer 180313-MBF-LU42  
Inskickat 2018-03-13 09:45

### Dina uppgifter

---

Förnamn  
Efternamn  
Adress  
Postnummer  
Ort  
E-post  
Telefon

### Förslag

---

Presentera ditt förslag och förklara hur det kan genomföras

Botkyrka kommun bör inrätta en korruptions kommité.

Motivera ditt förslag

Det har framkommit med önskvärd tydlighet att det förekommer korruption i Botkyrka kommun. SKL (Sveriges Kommuner och Landsting) ger stöd till kommuner, landsting och regioner i deras arbete för att motverka korruption bland annat genom kunskapsspridning och utvecklingsarbete. Botkyrka kommun bör starta ett arbete mot korruption och alla anställda och förtroendevalda bör få utbildning i ämnet. Finland hör till de länder i världen med minst korruption. Troligtvis är orsaken till det ett mycket omfattande arbete från finska kommunförbundet att motverka detta. <https://www.kommunforbundet.fi/sakkunnigtjanster/juridik/kommunens-organ-och-ledning/korruption-och-etik>

Om ditt förslag gäller en plats, beskriv gärna var (adress, område etc)

Alla tjänstemän och alla förtroendevalda bör delta

### Statistik

---

Ålder 20 - 65 år  
Vilket kön har du? Kvinna  
Vilken kommundel bor du i? Tullinge



## Förslag

---

Presentera ditt förslag och förklara hur det kan genomföras

När vårdhemmet på Däldvägen byggdes för ett antal år sedan, flyttades zonparkeringsförbudsskylten från plats före infarten till Blockvägen till plats efter infarten.

Motivera ditt förslag

Förslag: Flytta tillbaka skylten. Ordna en besöksparkering samt minska tillåten hastighet till 10 km/tim från nuvarande 30 km/tim

Genom flytt av skylten har Blockvägen blivit en parkeringsplats för andra än boende på Blockvägen och Klippvägen. Dessutom står bilar uppställda i bland veckovis. Det blir svårframkomligt för transport- brand- och ambulansfordon. Det finns en utomordentligt bra plats för en besöksparkering på den oanvända ytan mellan Blockvägen, Däldvägen och Storrötsvägen Om hastigheten minskas kommer förhoppningsvis farten reduceras och risken för olyckstillbud med främst lekande barn minskas

Om ditt förslag gäller en plats, beskriv gärna var (adress, område etc)

Villaområdet mellan Däldvägen , Storrötsvägen och Bloc-, Klippvägen

---



## Förslag

---

Presentera ditt förslag och förklara hur det kan genomföras

Mitt medborgarförslag är att man längs Römossevägen i Tullinge sätter upp förträngningar, som gör att bara ett fordon i taget kan passera.  
Till exempel så som det är på Römossevägen, vid tågstationen.

Motivera ditt förslag

Som det är nu kör många bilförare alldeles för fort på Römossevägen, rak sträckan. Hastigheten där är 40 men många kör betydligt fortare än så, 60-70.  
Som gående risker man bland annat att bli nedstänkt när det är vått underlag.  
Eftersom vägen lutar uppifrån Tullinge hantverksbyn ner mot station blir det stora vattenmängder som rinner på vägen.  
Det är även många utfarter längs vägen som innebär en olycksrisk. Bland annat är det många som lämnar och hämtar i Banslättsskolan/förskola.

Om ditt förslag gäller en plats, beskriv gärna var (adress, område etc)

Römossevägen i Tullinge

---



in

Presentera ditt förslag och förklara hur det kan genomföras

Utplacera "gupp", farthinder på Kamomillvägen, i likhet med vad som gjorts på Lavendelvägen tidigare! Det är en ganska lång backe från vändplanen och upp till Slagstavägen, och används ofta av fortkörare, trafikskolor m fl, som har svårt att hålla hastigheterna.

Motivera ditt förslag

Det har flyttat in många småbarnsfamiljer i vår samfällighet, och Kamomillvägen skär ju rakt igenom området, så när barn vill leka m andra barn måste de korsa denna väg. Det är många som kommer in med bil i området, med aldeles för hög hastighet, så barnen hinner inte undan! Dessutom så störs de närboende av motorljuden från bilar som rusar upp motorerna, för att köra fort uppför Kamomillvägen. Förut fått svar att vägen är så kort att man inte hinner få upp farten, men de som motiverar så har uppenbarligen inte varit på plats. Det går ganska snabbt att få upp en farligt hög hastighet!!

Om ditt förslag gäller en plats, beskriv gärna var (adress, område etc)

[59.2560462754332, 17.8438436069557]



Enkel fråga

2018-04-26

**Till ordförande i Samhällsbyggnadsnämnden angående den tomma tomten i Tumba Centrum**

För snart två år sedan revs de gula tegelbyggnaderna vid busstorget i Tumba Centrum. Tanken var att där skulle uppföras nya byggnader i samband med att centrum byggdes ut.

Så har det inte blivit då utbyggnaden av Tumba Centrum stannat av. Kvar finns en yta som inte kan kallas vacker med grus på marken och med plank omkring. Tomten ägs av centrumägaren CITYCON så det är inte kommunen som äger marken.

Tomten har blivit en, för att tala klarspråk, ful fläck i Tumba. Kommunen borde därför ta i frågan och se till att något händer. Som en sista utväg bör kommunen fundera på om det inte är dags att köpa tomten av CITYCON.

Mot bakgrund av ovanstående skulle jag vilja ställa följande fråga till ordförande i Samhällsbyggnadsnämnden:

1. Är du beredd att vidta någon form av åtgärder för att något ska hända på den tomma tomten vid busstorget i Tumba Centrum?

Lars Johansson (L)

**Kommunfullmäktige**

**ENKEL FRÅGA  
2018-04-26**

**Till ordförande i Kommunstyrelsen angående tjänstemännens riktlinjer**

Sedan en tid tillbaka är många Tullingebor upprörda över den avverkning av vegetation intill järnvägsspåren som Trafikverket låtit utföra. Mycket av kritiken har riktats mot kommunen som man menar borde bevaka invånarnas intressen bättre. Många har dessutom den "nya" så kallade busstationen i färskt minne och ser paralleller.

Mot bakgrund av ovanstående skulle jag vilja ställa följande fråga till ordförande i Kommunstyrelsen:

- Har kommunens tjänstemän tydliga riktlinjer för hur man bäst tillvaratar invånarnas intressen när myndigheters och externa utförare projekt kan komma att påverka miljön i boendområdet?

**Anders Thorén (TUP)**